

En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning

Ds 2018:41

En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning

Ds 2018:41

Regeringskansliet
Näringsdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Norstedts Juridiks kundservice.
Beställningsadress: Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Norstedts Juridik AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2018

ISBN 978-91-38-24883-6

ISSN 0284-6012

Innehåll

Sammanfattning	14
1 Lagtext	17
2 Behovet av nationella åtgärder	133
3 Den gällande kontrollförordningen (EG) nr 882/2004	137
4 Gällande nationell rätt	141
4.1 Livsmedel.....	141
4.1.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering.....	142
4.2 Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön	147
4.2.1 Allmänt.....	147
4.2.2 Nuvarande tillsynssystem och dess finansiering.....	148
4.3 Foder och animaliska biprodukter	150
4.3.1 Allmänt.....	150
4.3.2 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering.....	150
4.4 Djurhälsa.....	155
4.4.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering.....	156
4.5 Djurskydd.....	158

4.5.1	Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering	159
4.6	Växtskyddsmedel.....	162
4.6.1	Nuvarande tillsynssystem och dess finansiering	163
4.7	Ekologisk produktion	165
4.7.1	Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering	167
4.8	Skyddade beteckningar.....	169
4.8.1	Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering	170
5	Den nya kontrollförordningen (EU) 2017/625	173
5.1	Inledning	173
5.2	Syfte, tillämpningsområde och definitioner	174
5.3	Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i medlemsstaterna	175
5.4	Referenslaboratorier och referenscentrum	186
5.5	Administrativt stöd och samarbete	186
5.6	Planering och rapportering	187
5.7	Unionens verksamhet.....	187
5.8	Verkställighetsåtgärder.....	189
5.9	Förfarandebestämmelser m.m.	190
6	Allmänna överväganden	191
6.1	Utgångspunkter.....	191
6.2	Den nya kontrollförordningens tillämpningsområde.....	192
6.3	Ord och uttryck.....	197
6.4	Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.....	201

6.5	Bestämmelser om överklagande av beslut som fattats av organ och fysiska personer	204
6.6	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	207
6.7	Hjälp av Polismyndigheten	209
6.8	Tystnadsplikt.....	210
6.9	Anonyma inköp	214
6.10	Rapportering av överträdelser	218
6.10.1	Visselblåsarsystem	218
6.10.2	Hur anmälningar ska omhändertas av behöriga myndigheter	221
6.10.3	Skydd mot repressalier för den som rapporterar	222
6.10.4	Skydd för behandling av personuppgifter	224
6.11	Kommunal samverkan	226
6.12	Råd och information till enskilda.....	227
6.13	Sanktioner.....	228
6.14	EU-förordningar och EU-bestämmelser	230
7	Ändringar i epizootilagen	233
7.1	Ord och uttryck i lagen	233
7.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.....	235
7.3	Föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet samt om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information	236
7.4	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet.....	240
7.5	Rätt till upplysningar och tillträde.....	241
7.6	Skyldighet att lämna hjälp	245
7.7	Tystnadsplikt.....	246

7.8	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer	247
7.9	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	248
8	Ändringar i zoonoslagen.....	251
8.1	Ord och uttryck i lagen.....	251
8.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet	252
8.3	Föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet samt om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information.....	254
8.4	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet	258
8.5	Rätt till upplysningar och tillträde	259
8.6	Skyldighet att lämna hjälp.....	263
8.7	Tystnadsplikt	264
8.8	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer	265
8.9	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	267
9	Ändringar i livsmedelslagen	269
9.1	Ord och uttryck i lagen.....	269
9.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet	271
9.3	Överflyttning av annan offentlig verksamhet.....	272
9.4	Förelägganden riktade till kommuner och tvångsvis överflyttning av annan offentlig verksamhet	273
9.5	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet.....	275
9.6	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet	277
9.7	Föreskrifter om krav på egenkontroll	279
9.8	Rätt till upplysningar och tillträde	280

9.9	Skyldighet att lämna hjälp	282
9.10	Finansiering	284
9.11	Tystnadsplikt.....	290
9.12	Anonyma inköp	290
9.13	Rapporteringssystem för överträdelser	292
9.14	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer.....	293
9.15	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	294
10	Ändringar i lagen om foder och animaliska biprodukter	297
10.1	Ord och uttryck i lagen	297
10.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.....	299
10.3	Överflyttning av annan offentlig verksamhet	300
10.4	Förelägganden riktade till kommuner och tvångsvis överflyttning av annan offentlig verksamhet	302
10.5	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet	303
10.6	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet.....	305
10.7	Föreskrifter om krav på egenkontroll	307
10.8	Rätt till upplysningar och tillträde.....	308
10.9	Skyldighet att lämna hjälp	310
10.10	Finansiering	311
10.11	Tystnadsplikt.....	313
10.12	Anonyma inköp	314
10.13	Rapporteringssystem för överträdelser	315
10.14	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer.....	316

10.15	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	318
11	Ändringar i lagen om provtagning på djur, m.m.	319
11.1	Ord och uttryck i lagen.....	319
11.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet	321
11.3	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet.....	322
11.4	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet	324
11.5	Rätt till upplysningar och tillträde	325
11.6	Skyldighet att lämna hjälp.....	329
11.7	Finansiering.....	330
11.8	Tystnadsplikt	332
11.9	Rapporteringssystem för överträdelser.....	333
11.10	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer	334
11.11	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	335
12	Ändringar i lagen om kontroll av husdjur, m.m.	337
12.1	Ord och uttryck i lagen.....	337
12.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet	339
12.3	Föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet samt om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information	340
12.4	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet	343
12.5	Rätt till upplysningar och tillträde	344
12.6	Skyldighet att lämna hjälp.....	347
12.7	Finansiering.....	348
12.8	Tystnadsplikt	349

12.9	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer.....	350
12.10	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	352
13	Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	355
13.1	Ord och uttryck i lagen	355
13.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.....	357
13.3	Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till enskilda organ och fysiska personer.....	359
13.4	Förelägganden riktade till kommuner	361
13.5	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet	361
13.6	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet.....	363
13.7	Rätt till upplysningar och tillträde.....	365
13.8	Skyldighet att lämna hjälp	366
13.9	Finansiering	368
13.10	Tystnadsplikt.....	370
13.11	Rapporteringssystem för överträdelser	371
13.12	Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer.....	372
13.13	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	374
14	Ändringar i lagen om kontroll av ekologisk produktion .	375
14.1	Ord och uttryck i lagen	375
14.2	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.....	377
14.3	Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till enskilda kontrollorgan.....	378

14.4	Förelägganden riktade till kommuner.....	381
14.5	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet.....	382
14.6	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet	383
14.7	Rätt till upplysningar och tillträde	385
14.8	Skyldighet att lämna hjälp.....	386
14.9	Finansiering.....	388
14.10	Tystnadsplikt	390
14.11	Rapporteringssystem för överträdelser.....	391
14.12	Vem som får överklaga ett beslut av ett kontrollorgan.....	392
15	Ändringar i djurskyddslagen	395
15.1	Den nya djurskyddslagen.....	395
15.2	Ord och uttryck i lagen.....	395
15.3	Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet	397
15.4	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet.....	398
15.5	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet	400
15.6	Föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen	402
15.7	Återkallelse av kompetensbevis.....	403
15.8	Rätt till upplysningar och tillträde	405
15.9	Skyldighet att lämna hjälp.....	407
15.10	Finansiering.....	408
15.11	Tystnadsplikt	410
15.12	Överklagande.....	411
15.13	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	413
16	Ändringar i miljöbalken	415

16.1	Behov av ändringar i miljöbalken.....	415
16.2	EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen	418
16.3	Ord och uttryck i miljöbalken	419
16.4	Behöriga myndigheter och tillämpningsföreskrifter om offentlig kontroll.....	421
16.5	Samordning mellan behöriga myndigheter.....	423
16.6	Förelägganden och förbud, vite och verkställighet	425
16.7	Tystnadsplikt.....	430
16.8	Offentlig kontroll och verksamhetsutövarens egenkontroll	431
16.9	Anonyma inköp som ett verktyg i kontrollen	432
16.10	Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till organ och fysiska personer	435
16.11	Rapporteringssystem för överträdelser	436
16.12	Avgifter.....	437
16.13	Rätt till tillträde.....	438
16.14	Sanktioner.....	440
16.15	Överklagande	443
16.16	Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras	445
17	Dubbelbestraffning	447
18	Ikraftträdande	449
19	Konsekvenser.....	451
19.1	Förslagen	451
19.2	Vilka berörs av förslagen?.....	451
19.3	Sociala och miljömässiga konsekvenser.....	452

19.4	Påverkan på konkurrensförhållanden.....	452
19.5	Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen.....	452
19.6	Konsekvenser för enskilda aktörer	453
19.6.1	Föreskrifter om uppgiftsskyldighet.....	453
19.6.2	Föreskrifter om krav på egenkontroll.....	453
19.6.3	Skyldighet att lämna hjälp	454
19.6.4	Avgiftsbemyndiganden.....	455
19.7	Konsekvenser för domstolar.....	456
19.8	Konsekvenser för kontrollmyndigheter och kontrollorgan.....	457
19.8.1	Annan offentlig verksamhet.....	457
19.8.2	Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet efter överenskommelse	457
19.8.3	Föreläggande riktade till kommuner och tvångsvis överflyttning.....	458
19.8.4	Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till enskilda organ och fysiska personer	459
19.8.5	Föreskrifter om annan offentlig verksamhet och om skyldighet att lämna information till den samordnande kontrollmyndigheten.....	460
19.8.6	Rätt till upplysningar och tillträde.....	461
19.8.7	Föreskrifter om tillämpningen av bestämmelser i den nya kontrollförordningen på andra djurhållare	461
19.8.8	Återkallelse av kompetensbevis	462
19.8.9	Tystnadsplikt.....	462
19.8.10	Anonyma inköp.....	463
19.8.11	Rapporteringssystem för överträdelser	463
19.8.12	Avgiftsbemyndiganden.....	464
20	Författningskommentar	465
20.1	Förslaget till lag om ändring i epizootilagen (1999:657) ...	465
20.2	Förslaget till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)	475

20.3	Förslaget till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804).....	483
20.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter.....	499
20.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.	510
20.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.	521
20.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.....	531
20.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion	542
20.9	Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192).....	550
20.10	Förslaget till lag om ändring i miljöbalken.....	560
Bilaga	Europaparlamentets och rådets förordning (EU)2017/625	571

Sammanfattning

I promemorian föreslås ändringar som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), här kallad den nya kontrollförordningen.

Den nya kontrollförordningen ska tillämpas vid offentlig kontroll som utförs för att säkerställa att unionslagstiftningen inom en rad olika sakområden följs, oavsett om de närmare tillämpningsbestämmelserna har fastställts på unionsnivå eller i medlemsstaternas nationella lagstiftning. De berörda sakområdena är livsmedel och livsmedelssäkerhet, inklusive bestämmelser om tillverkning och användning av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel, avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion, foder och fodersäkerhet, djurhälsokrav, animaliska biprodukter, djurskyddskrav, skyddsåtgärder mot växtskadegörare, krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel,

ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter samt användning och märkning av skyddade ursprungsbe-teckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter.

Kontrollförordningen reglerar hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras, finansieras och genomföras. Vissa bestämmelser i förordningen gäller även för annan offentlig verksamhet än offentlig kontroll. Förordningen ska i huvudsak börja tillämpas från och med den 14 december 2019.

I promemorian föreslås ändringar i epizootilagen (1999:657), zoonoslagen (1999:658), livsmedelslagen (2006:804), lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m., lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m., lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion, djurskyddslagen (2018:1192) och miljöbalken.

Ändringarna innebär i huvudsak följande. Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska används i berörda lagar. I miljöbalken används dessa uttryck parallellt med uttrycket tillsyn. Vissa bestämmelser om tillsyn i miljöbalken ska även gälla för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det tydliggörs att de myndigheter som ansvarar för att utföra offentlig kontroll även ska utföra annan offentlig verksamhet.

Bestämmelser om rätt för den som utför offentlig kontroll att få tillträde till områden och lokaler m.m. samt åtkomst till upplysningar och handlingar vid kontrollen samt om aktörernas skyldighet att lämna hjälp, utvidgas till att gälla även den som utför annan offentlig verksamhet.

De bemyndiganden som finns i de olika lagarna om offentlig kontroll utvidgas till att även omfatta annan offentlig verksamhet. Det gäller även bemyndiganden om rätt att meddela föreskrifter om avgifter.

Nya bemyndiganden införs som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för aktörer att lämna uppgifter om sin verksamhet.

Vidare införs bestämmelser om tystnadsplikt för dem som utövar offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Därutöver ges myndigheter som utövar offentlig kontroll i vissa fall rätt att köpa in

produkter utan att identifiera sig, i syfte att kontrollera att produkterna uppfyller gällande krav (s.k. mystery shopping). Det införs även en skyldighet för kontrollmyndigheterna att ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Bestämmelser införs även om överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter och av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter

När det gäller skyddsåtgärder mot växtskadegörare antog Europaparlamentet och rådet den 26 oktober 2016 förordning (EU) 2016/2031 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (växtskyddsförordningen). Växtskyddsförordningen trädde i kraft den 13 december 2016 och ska i allt väsentligt tillämpas från den 14 december 2019.

Växtskyddsförordningen och den nya kontrollförordningen ersätter ett antal direktiv på området, främst rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen. Detta innebär att materiella bestämmelser och bestämmelser om offentlig kontroll när det gäller skyddsåtgärder mot växtskadegörare kommer att finnas i direkt tillämpliga EU-förordningar och inte som nu i medlemsstaternas nationella lagstiftning. Det krävs därför en fullständig översyn av växtskyddslagen (1972:318). En sådan översyn pågår för närvarande inom Regeringskansliet. I den här promemorian lämnas därför inte några förslag i det avseendet.

Förslagen till lagändringar föreslås träda i kraft den 14 december 2019.

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

Härigenom föreskrivs i fråga om epizootilagen (1999:657)¹
dels att rubriken närmast före 11 a § ska utgå,
dels att 1 a, 11, 11 a, 12–13 a, 15–18, 20, 21 och 22 §§ och rubrikerna närmast före 1 a, 11 och 12 a §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas fem nya paragrafer, 1 b, 11 b–11 d och 21 b §§, och närmast före 1 b, 11 b, 11 c och 11 d §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar* (*EG-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

1 a §²

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

---

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 11 a § 2006:810.

² Senaste lydelse 2006:810.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna*.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars Tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

Ord och uttryck

1 b §

Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter betyder i denna lag samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr

652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll³

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 §⁴

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna i enlighet med vad regeringen bestämmer

Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna.

³ Senaste lydelse 2006:810.

⁴ Senaste lydelse 2006:810.

Om inte något annat följer av denna lag utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

11 a §⁵

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Förvaltningslagens tillämpning

11 b §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*

---

⁵ Senaste lydelse 2006:810.

- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

11 c §

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

*Föreskrifter om offentlig
kontroll och annan offentlig
verksamhet*

11 d §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll ska bedrivas,

2. hur annan offentlig verksamhet, utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska bedrivas, och

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

12 §⁶

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har i den utsträckning det behövs för den offentliga kontrollen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och

---

⁶ Senaste lydelse 2006:810.

2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som *vidtar åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *EG:s institutioner* och för inspektörer och experter som utsetts av *institutionerna.*

Det som sägs i första stycket gäller också den som *utför annan offentlig verksamhet.*

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten* och för inspektörer och experter som utsetts av *dess institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Rätten gäller även i den utsträckning det behövs för att kontrollera att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr*

396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG följs.

Bestämmelserna i första stycket ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp⁷

12 a §⁸

Den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

⁷ Senaste lydelse 2006:810.

⁸ Senaste lydelse 2006:810.

13 §⁹

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna* skall följas.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

13 a §¹⁰

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

15 §¹¹

Staten *skall* ersätta den som på grund av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller på grund av

Staten *ska* ersätta den som på grund av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller på grund av beslut

⁹ Senaste lydelse 2006:810.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:810.

¹¹ Senaste lydelse 2007:361.

beslut som har meddelats med stöd av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen drabbas av

som har meddelats med stöd av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, drabbas av

1. förlust på grund av att husdjur eller andra än vilt levande djur avlivas eller dör till följd av biverkning av vaccination eller av annan behandling,

2. kostnader på grund av saneringsåtgärder,

3. produktionsbortfall,

4. annan inkomstförlust än som avses i 3.

Ersättning för produktionsbortfall lämnas med femtio procent av den kostnad eller förlust som bortfallet medför. I övrigt lämnas full ersättning.

Full ersättning för produktionsbortfall lämnas vid utbrott eller vid misstanke om utbrott av sådana särskilt allvarliga epizootiska sjukdomar som anges i föreskrifter meddelade av regeringen.

16 §¹²

Ersättning enligt denna lag kan jämkas om den ersättningsberättigade uppsåtligen eller genom vårdslöshet själv har medverkat till kostnaden eller förlusten. Detsamma gäller om den ersättningsberättigade vägrar att rätta sig efter en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av lagen eller ett beslut som har meddelats med stöd av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Ersättning enligt denna lag kan jämkas om den ersättningsberättigade uppsåtligen eller genom vårdslöshet själv har medverkat till kostnaden eller förlusten. Detsamma gäller om den ersättningsberättigade vägrar att rätta sig efter en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av lagen, eller ett beslut som har meddelats med stöd av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

17 §¹³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva* att

Regeringen eller den myndighet som regeringen

¹² Senaste lydelse 2007:361.

¹³ Senaste lydelse 2007:361.

1. ersättning inte lämnas för kontrollåtgärder eller förebyggande åtgärder som vidtas enligt lagen eller med stöd av lagen *meddelade föreskrifter eller enligt de EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

2. till grund för ersättning för sådan förlust eller kostnad som anges i 15 § första stycket 1 eller 2 *skall* läggas ett visst högsta värde på djur eller annan egendom som *skall* ersättas,

3. ersättning enligt 15 § får lämnas enligt viss angiven schablon.

bestämmer får *meddela föreskrifter om att*

1. ersättning inte lämnas för kontrollåtgärder eller förebyggande åtgärder som vidtas enligt lagen eller *enligt föreskrifter som meddelats* med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

2. *det* till grund för *ersättningen* för en sådan förlust eller kostnad som anges i 15 § första stycket 1 eller 2 *ska* läggas ett visst högsta värde på djur eller annan egendom som *ska* ersättas,

18 §¹⁴

Den som har deltagit i förebyggande åtgärder eller bekämpning enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen har rätt till ersättning av staten för arbete och tidsspillan samt för resa och uppehälle.

Den som har deltagit i förebyggande åtgärder eller bekämpning enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen har rätt till ersättning av staten för arbete och tidsspillan samt för resa och uppehälle.

Den som har ställt lokal eller utrustning till förfogande för de ändamål som anges i första stycket har rätt till ersättning av staten för sina kostnader och för förlorad avkastning eller nytta.

20 §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. underlåter att göra anmälan enligt 2 § eller bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,
2. bryter mot ett beslut enligt 4 §, 4 a § eller mot föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §,

¹⁴ Senaste lydelse 2007:361.

3. bryter mot sådana bestämmelser om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel, som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 13 § döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet. *Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.*

21 §¹⁵

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. En veterinärs beslut enligt 4 § får dock inte överklagas.

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

21 b §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan

¹⁵ Senaste lydelse 2009:1257.

offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

22 §¹⁶

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, *ska* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

---

¹⁶ Senaste lydelse 2006:810.

1.2 Förslag till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)

Härigenom föreskrivs i fråga om zoonoslagen (1999:658)¹

dels att rubriken närmast före 8 a § ska utgå,

dels att 1 a, 8, 8 a, 9–10 a och 12 a–14 §§ och rubrikerna närmast före 1 a, 8 och 9 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 1 b, 8 b–8 d och 13 a §§, och närmast före 1 b, 8 b, 8 c och 8 d §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

1 a §²

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar* (*EG-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *tillkännager* regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 8 a § 2006:811.

² Senaste lydelse 2006:811.

får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna.*

får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna.*

Ord och uttryck

1 b §

Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter betyder i denna lag samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004,

rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll³

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 §⁴

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av Jordbruksverket och länsstyrelsen i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna.

Offentlig kontroll av efterlevnaden av beslut i enskilda fall enligt 4 eller 5 § får också utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Offentlig kontroll av att beslut i det enskilda fallet enligt 4 eller 5 § följs får också utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Om inte något annat följer av denna lag utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

³ Senaste lydelse 2006:811.

⁴ Senaste lydelse 2006:811.

8 a §⁵

Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, *enligt* de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och *enligt* de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Förvaltningslagens tillämpning

8 b §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*

---

⁵ Senaste lydelse 2006:811.

- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

8 c §

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 d §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll ska bedrivas,

2. hur annan offentlig verksamhet, utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska bedrivas, och

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

9 §⁶

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har i den utsträckning det behövs för den offentliga kontrollen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som vidtar åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.

Det som sägs i första stycket gäller också den som utför annan offentlig verksamhet.

⁶ Senaste lydelse 2006:811.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *EG:s institutioner* och för inspektörer och experter som utsetts av *institutionerna*.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten* och för inspektörer och experter som utsetts av *dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Rätten gäller även i den utsträckning det behövs för att kontrollera att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG följs.*

Bestämmelserna i första stycket ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och

*inspektioner på plats av
Europeiska byrån för
bedrägeribekämpning.*

Skyldighet att *tillhandahålla* hjälp⁷

Skyldighet att *lämna hjälp*

9 a §⁸

Den som är föremål för offentlig kontroll eller åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

10 §⁹

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna* skall följas.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

⁷ Senaste lydelse 2006:811.

⁸ Senaste lydelse 2006:811.

⁹ Senaste lydelse 2006:811.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

10 a §¹⁰

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser*, som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

12 a §¹¹

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

I ringa fall *skall* inte dömas till ansvar.

I ringa fall *ska* inte dömas till ansvar.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud enligt 10 § döms inte till ansvar enligt första stycket för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:811.

¹¹ Senaste lydelse 2006:811.

13 §

Beslut av en enskild veterinär får överklagas hos Jordbruksverket.

Andra beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Andra beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

13 a §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

14 §¹²

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen *ska* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

---

¹² Senaste lydelse 2006:811.

1.3 Förslag till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804)

Härigenom föreskrivs i fråga om livsmedelslagen (2006:804) dels att rubriken närmast före 12 § ska utgå, dels att 2, 5, 7, 8, 10–13, 15–19, 20, 21, 24, 26, 28 och 32 §§ och rubrikerna närmast före 5, 11, 15, 19, 21–23 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 13 a, 14, 19 a, 23 a, 23 b och 32 a §§, och närmast före 2, 13 a, 14, 19 a, 23 a och 23 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ord och uttryck

2 §

Begreppen livsmedel, stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan, primärproduktion, utsläppande på marknaden och livsmedelsföretagare har i denna lag samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.

Begreppet anläggning har samma betydelse som i Europa-

I denna lag betyder

1. uttrycken

- livsmedel,
- stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan,
- primärproduktion,
- utsläppande på marknaden och,

livsmedelsföretagare *samma sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

parlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien.

2. *uttrycket anläggning samma sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien,

3. *uttrycket offentlig kontroll*

a) *offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och*

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs,

4. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, och

5. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

5 §

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar (EG-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar (EU-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkänna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna.*

7 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att livsmedel får handhas eller släppas ut på marknaden endast i anläggningar som godkänts av kontrollmyndigheten,

2. vilka krav som *skall* vara uppfyllda för att ett sådant godkännande ska meddelas, *och*

3. *registrering av anläggningar.*

1. att livsmedel får handhas eller släppas ut på marknaden endast i anläggningar som godkänts av kontrollmyndigheten, *och*

2. vilka krav som *ska* vara uppfyllda för att ett sådant godkännande ska meddelas.

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter *iakttagande av* anmälningsförfarandet i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från kraven i *EG-förordningarna.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter *att ha iakttagit* anmälningsförfarandet i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från kraven i *EU-förordningarna.*

10 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen är det förbjudet att på marknaden släppa ut livsmedel som

1. inte uppfyller krav och villkor som har föreskrivits eller beslutats med stöd av 6 § 2 och 3

2. har handhafts eller tidigare släppts ut på marknaden i en anläggning som inte har godkänts enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 § eller registrerats enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

3. inte har godkänts eller anmälts i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller inte uppfyller villkor i ett godkännande eller tillstånd,

4. innehåller ämnen som inte har godkänts eller som har förbjudits i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

5. innehåller ämnen i en halt som överskrider gränsvärden som har föreskrivits med stöd av lagen eller i de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Det som sägs i första stycket gäller inte om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har föreskrivit något annat.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen är det förbjudet att på marknaden släppa ut livsmedel som

1. inte uppfyller krav och villkor som har föreskrivits eller beslutats med stöd av 6 § 2 och 3

2. har handhafts eller tidigare släppts ut på marknaden i en anläggning som inte har godkänts enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 § eller registrerats enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

3. inte har godkänts eller anmälts i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller inte uppfyller villkor i ett godkännande eller tillstånd,

4. innehåller ämnen som inte har godkänts eller som har förbjudits i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

5. innehåller ämnen i en halt som överskrider gränsvärden som har föreskrivits med stöd av lagen eller i de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

*Kontrollmyndigheternas
offentliga kontroll*

*Offentlig kontroll och annan
offentlig verksamhet*

11 §

Offentlig kontroll *av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna* utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna *i enlighet med vad regeringen bestämmer.*

Offentlig kontroll *ska* utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgift *skall* fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

En kommuns uppgift *ska* fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

12 §

Livsmedelsverket och, i fråga om länet, länsstyrelsen samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet, om inte regeringen föreskriver något annat.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de

föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

13 §

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* verka för att överträdelse av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen, beivras.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* verka för att överträdelse av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, beivras.

Förvaltningslagens tillämpning

13 a §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*

- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

14 a §¹

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överflyttning av offentlig kontroll

Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

15 §

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *den offentliga kontroll av en viss anläggning som kommunen annars har skall* flyttas över till

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning som annars*

¹ Tidigare 14 § upphävd genom 2018:574.

verket. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Livsmedelsverket får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen, om verket och kommunen är överens om det.

skulle skötas av kommunen ska flyttas över till verket. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Livsmedelsverket får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen, om verket och kommunen är överens om det.

16 §

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *den offentliga kontroll av en viss anläggning som Livsmedelsverket annars har skall* flyttas från verket till en kommun.

Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning, som annars skulle skötas av Livsmedelsverket, ska* flyttas från verket till en kommun.

17 §

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *kontrollskyldighet* när det gäller en viss anläggning, får regeringen på ansökan av Livsmedelsverket besluta att ansvaret för den offentliga kontrollen *av* den anläggningen *skall* flyttas över till Livsmedelsverket.

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* när det gäller en viss anläggning, får regeringen på ansökan av Livsmedelsverket besluta att ansvaret för den offentliga kontrollen *och för den offentliga verksamheten i fråga om* den anläggningen *ska* flyttas över till Livsmedelsverket.

Regeringen får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen.

Regeringen får besluta att *ansvaret* ska lämnas tillbaka till kommunen.

18 §

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *kontrolluppdrag*, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *skall* innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen *skall* kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *ska* innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen *ska* kunna avhjälpas.

Föreskrifter om kontroll**Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet**19 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *skall* bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet *eller ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen* att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 12 § första stycket,

1. hur offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet ska* bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet, *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, att lämna information

² Senaste lydelse 2017:1288.

3. skyldighet för *en* livsmedelsföretagare att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten,

4. skyldighet för den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten att inhämta kontrollmyndighetens godkännande av faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram, *och*

5. *uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt.*

till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 12 § första stycket,

3. skyldighet för livsmedelsföretagare *och andra aktörer* att utöva en egenkontroll av verksamheten *som är lämplig utifrån* verksamhetens art, *och*

4. skyldighet för den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten att inhämta kontrollmyndighetens godkännande av faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

19 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. *uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt, och*

2. *skyldighet för livsmedelsföretagare och andra aktörer att lämna uppgifter om sina anläggningar eller verksamheten i övrigt till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

20 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter, har i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för EG:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

21 §

Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Utöver vad som följer av artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 ska den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

22 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller vad som särskilt anges i 18 § får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna* skall följas.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller vad som särskilt anges i 18 § får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

23 §

Förelägganden och förbud enligt 22 § eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Förelägganden och förbud enligt 22 § eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Anonyma inköp

23 a §

En kontrollmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in livsmedel i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Rapporteringsystem för överträdelser

23 b §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporterings-system för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringsystem.

24 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet ta hand om en vara som

1. har släppts ut på marknaden, eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden, i strid med 10 § eller de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen, eller

2. avses med ett föreläggande eller ett förbud enligt 22 §, om föreläggandet eller förbudet inte följs.

Om en vara har tagits om hand, får ägaren under överinseende av kontrollmyndigheten göra varan duglig till livsmedel eller använda den för något annat ändamål. Annars *skall* kontrollmyndigheten låta förstöra varan på ägarens bekostnad.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet ta hand om en vara som

1. har släppts ut på marknaden, eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden, i strid med 10 § eller de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, eller

2. avses med ett föreläggande eller ett förbud enligt 22 §, om

Om en vara har tagits om hand, får ägaren under överinseende av kontrollmyndigheten göra varan duglig till livsmedel eller använda den för något annat ändamål. Annars *ska* kontrollmyndigheten låta förstöra varan på ägarens bekostnad.

Kontrollmyndigheten *skall*, på ägarens bekostnad, låta förstöra också sådana varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

Kontrollmyndigheten *ska*, på ägarens bekostnad, låta förstöra också sådana varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

26 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

28 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för

1. *offentlig kontroll enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen,*

2. *prövning eller registrering enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.*

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att

meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut sådan avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *beräkningen av de avgifter som tas ut av statliga myndigheter och av kontrollorgan.*

meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *en* sådan avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *betalningen och, när det gäller de avgifter som tas ut av en statlig myndighet och av ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter, hur avgifterna ska beräknas.*

32 §³

Livsmedelsverkets beslut i ett enskilt fall får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller
3. enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet eller av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

3. enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet, av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, *av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

³ Senaste lydelse 2009:1258.

Andra beslut av Livsmedelsverket eller någon annan statlig förvaltningsmyndighet får överklagas hos regeringen. För att konsumenternas intresse ska kunna tillvaratas inom livsmedelsområdet får ett sådant beslut överklagas av en organisation som är att anse som central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller en motsvarande sammanlutning på arbetsgivarsidan.

32 a §

Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter

dels att rubriken närmast före 13 § ska utgå,

dels att 2, 12, 16–20, 21, 22, 28 och 32 §§ och rubrikerna närmast före 12, 16, 20 och 22 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 12 a, 15, 20 a, 24 a, 24 b och 32 a §§, och närmast före 12 a, 15, 20 a, 24 a och 24 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Uttrycken foder och utsläppande på marknaden av foder *har i denna lag* samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelstagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.

Uttrycket primärproduktion av foder *har i lagen* samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien.

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag betyder

1. *uttrycken* foder och utsläppande på marknaden av foder samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelstagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2. uttrycket primärproduktion av foder samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien,

¹ Senaste lydelse 2011:410.

Uttrycken animaliska biprodukter och därav framställda produkter samt utsläppande på marknaden av dessa produkter *har i lagen samma betydelse* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter).

3. uttrycken animaliska biprodukter och därav framställda produkter samt utsläppande på marknaden av dessa produkter *samma sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter), och

4. *uttrycken*

- *offentlig kontroll,*
  - *annan offentlig verksamhet,*
- och*
- *organ med delegerade uppgifter samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr*

1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

12 §²

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna utövas av Statens jordbruksverk, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlig kontroll ska utövas av Statens jordbruksverk, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

---

² Senaste lydelse 2011:410.

En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att *kontrolluppgifter* får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att *uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet.

Förvaltningslagens tillämpning

12 a §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*

- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

15 §³

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överflyttning av offentlig kontroll

Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

16 §

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *den* offentliga kontroll *över* en viss verksamhet som kommunen annars har skall flyttas över till verket

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan* offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet* i fråga om en viss anläggning, som annars skulle

³ Tidigare 15 § upphävd genom 2018:575.

eller myndigheten. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Jordbruksverket eller myndigheten får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen, om verket eller myndigheten och kommunen är överens om det.

skötas av kommunen, ska flyttas över till verket eller myndigheten. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Jordbruksverket eller myndigheten får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen, om verket eller myndigheten och kommunen är överens om det.

17 §

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *den* offentliga kontroll *av* en viss anläggning som *Jordbruksverket eller myndigheten annars har skall* flyttas från verket eller myndigheten till en kommun.

Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan* offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet i fråga om* en viss anläggning, som *annars skulle skötas av* Jordbruksverket eller myndigheten, *ska* flyttas från verket eller myndigheten till en kommun.

18 §

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *kontrollskyldighet* när det gäller *viss verksamhet*, får regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag, besluta att ansvaret för *kontrollen av den verksamheten skall* flyttas över

Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* när det gäller *en viss anläggning*, får regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag, besluta

till Jordbruksverket eller myndigheten.

Regeringen får besluta att *kontrollen skall* lämnas tillbaka till kommunen.

att ansvaret för *den offentliga kontrollen och den offentliga verksamheten i fråga om den anläggningen ska* flyttas över till Jordbruksverket eller myndigheten.

Regeringen får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen.

19 §

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *kontrolluppdrag*, får Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *skall* innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket eller myndigheten anser nödvändiga för att bristen *skall* kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*, får Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *ska* innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket eller myndigheten anser nödvändiga för att bristen *ska* kunna avhjälpas.

Föreskrifter om kontroll

Föreskrifter om *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*

20 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *skall* bedrivas,

1. hur offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet ska* bedrivas,

2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 13 § första stycket,

3. skyldighet för en foderföretagare eller för en annan företagare som befattar sig med animaliska biprodukter att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten.

2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 13 § första stycket,

3. skyldighet för foderföretagare eller för den som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter att utöva en egenkontroll av verksamheten som är lämplig utifrån verksamhetens art.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

20 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och för den som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter att lämna uppgifter om sina anläggningar till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

21 §⁴

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har rätt att i den utsträckning det behövs för kontrollen

En kontrollmyndighet och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har rätt att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, samt
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

22 §

Den som är föremål för offentlig kontroll skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

---

⁴ Senaste lydelse 2011:410.

Anonyma inköp

24 a §

En kontrollmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Rapporteringsystem för överträdelser

24 b §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

28 §⁵

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift

1. för offentlig kontroll enligt denna lag, de föreskrifter som har

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

---

⁵ Senaste lydelse 2011:410.

meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, och

2. i ärenden enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut sådan avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter som tas ut av statliga myndigheter och av *kontrollorgan*.

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *en* sådan avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur avgifterna som tas ut av statliga myndigheter och av *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* ska beräknas.

32 §

Beslut av Jordbruksverket eller av en annan statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som gäller Försvarmakten eller Försvarets materielverk överklagas dock till regeringen.

32 a §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

dels att rubriken närmast före 11 § ska utgå,

dels att 2, 10 11, 12–14, 15–18, 20–24 och 25 §§ och rubrikerna närmast före 2, 10, 12 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 2 a, 11 a, 11 b, 14 a, 18 a och 24 a §§, och närmast före 2 a, 11 a, 11 b och 18 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

2 §

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar* (*EG-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna.*

får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna.*

Ord och uttryck

2 a §

Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter betyder i denna lag samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar

(EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93 /EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

**Kontrollmyndigheternas
offentliga kontroll**

**Offentlig kontroll och annan
offentlig verksamhet**

10 §

Offentlig kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna utövas av Statens jordbruksverk eller andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Offentlig kontroll utövas av Statens jordbruksverk eller andra statliga myndigheter.

Om inte något annat följer av denna lag utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll. En kommuns uppgift skall fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

11 §

Jordbruksverket samordnar den kontrollverksamhet som verket har överlämnat till länsstyrelserna eller kommunerna samt lämnar råd och hjälp i kontrollverksamheten.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

*Förvaltningslagens tillämpning**11 a §*

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*

- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

11 b §

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Föreskrifter om offentlig kontroll

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

12 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *skall* bedrivas, *samt*

1. hur offentlig kontroll *ska* bedrivas,

2. *hur annan offentlig verksamhet, utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska bedrivas, och*

2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen* att lämna information till Jordbruksverket.

3. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* att lämna information till Jordbruksverket.

13 §

En kontrollmyndighet *och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen* har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, har i den utsträckning *det* behövs för *den offentliga kontrollen* rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och

2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller där djurprodukter, foder eller material i övrigt förvaras eller annars hanteras och där göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som *vidtar åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.*

Det som sägs i första stycket gäller också den som *utför annan offentlig verksamhet.*

14 §

Bestämmelserna i 13 § gäller också för

1. *EG:s institutioner* och för inspektörer och experter som utsetts av *institutionerna*, samt

1. *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten och för inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Rätten gäller även i den utsträckning det behövs för att kontrollera att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG följs, och*

2. företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, om kontrollen utövas eller åtgärderna utförs tillsammans med företrädare för en svensk myndighet.

14 a §

Bestämmelserna i 13 och 14 §§ denna lag ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Skyldighet att lämna hjälp

15 §

Den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna skall kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

16 §

Utöver vad som följer av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de

behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna* skall följas.

17 §

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

18 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Rapporteringsystem för överträdelser

18 a §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

20 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för

1. offentlig kontroll enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen,

2. provtagning, undersökning, märkning, godkännande och registrering samt för utfärdande av identitetshandlingar enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna.

Bemyndigandet enligt första stycket 1 innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *beräkningen av avgifter* som tas ut av statliga myndigheter, *kontrollorgan* och sådana organisationer som avses i 9 § andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Bemyndigandena enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *hur avgifter* som tas ut av statliga myndigheter, *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* och sådana organisationer som avses i 9 § andra stycket *ska beräknas.*

21 §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av 6 §, 7 § första stycket, 8 § eller 9 § första stycket, eller

2. inte fullgör sina skyldigheter enligt 15 §.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

22 §

Om en gärning som avses i 21 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar.

Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

23 §

Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

24 §¹

En statlig förvaltningsmyndighets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller
3. enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen.
3. enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en *sådan organisation som avses i 9 § andra stycket eller av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.*

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en *officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, av en sådan organisation som avses i 9 § andra stycket, av ett annat organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

Det allmännas talan hos förvaltningsdomstol ska föras av

1. *den myndighet som utövar offentlig kontroll om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation, eller*

2. *den myndighet som har förordnat den officiella veterinären.*

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

24 a §

Det allmännas talan hos förvaltningsdomstol ska föras av

1. *den myndighet som utövar offentlig kontroll om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation,*

2. *den myndighet som har förordnat den officiella veterinären, eller*

¹ Senaste lydelse 2009:1259.

3. den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

25 §

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen *skall* gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, *ska* gälla omedelbart om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

dels att rubriken närmast före 9 § ska utgå,

dels att 2, 8, 9, 10, 11–14, 16, 18 och 20 §§ och rubrikerna närmast före 2, 8 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 2 a 9 a–9 c och 20 a §§, och närmast före 2 a, 9 a, 9 b och 9 c §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

EG-bestämmelser som kompletteras av lagen

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

2 §

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EG-förordningar* (*EG-bestämmelser*) som har samma syfte som lagen. Regeringen *skall* i Svensk författningssamling *ge till känna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EG-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som har samma syfte som lagen. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *som komplettering av EG-bestämmelserna.*

får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna.*

Ord och uttryck

2 a §

I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr

882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

b) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2016/2012,

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Kontrollmyndigheternas offentliga kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 §

Offentlig kontroll *av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna* utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna *i enlighet med vad regeringen bestämmer.*

Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna.

Kontrollmyndigheterna utför även annan offentlig verksamhet.

9 §

Jordbruksverket samordnar verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *skall* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*.

övriga kontrollmyndigheters

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

Förvaltningslagens tillämpning

9 a §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut, och*
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.*

Tystnadsplikt

9 b §

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått

kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

9 c §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas, och

2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

10 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *EG:s institutioner* och för inspektörer och experter som utsetts av *institutionerna*.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen* och för inspektörer och experter som utsetts av *kommissionen*.

Skyldighet att *tillhandahålla* hjälp

Den som är föremål för offentlig kontroll *skall tillhandahålla* den hjälp som behövs för att kontrollen *skall* kunna genomföras.

Skyldighet att *lämna* hjälp

11 §

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 och i artikel 46.2 i förordning (EU) 2016/1012.

12 §

Utöver vad som följer av de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna* skall följas.

Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

13 §

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

14 §

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EG-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

16 §

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket* får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll *enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen.*

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet.*

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket* får meddela föreskrifter om hur avgifterna *skall* beräknas.

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om hur avgifterna *ska* beräknas.

18 §

Till ansvar enligt denna lag döms inte, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

20 §¹

Jordbruksverkets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller
3. enligt de *EG-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en annan statlig förvaltningsmyndighet eller en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om en organisation, en sammanlutning eller ett slakteri först har beslutat i saken. Detsamma gäller om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

3. enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en annan statlig förvaltningsmyndighet, av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, av ett organ med delegerade uppgifter, i andra fall än vad som anges i 19 §, eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

¹ Senaste lydelse 2009:1260.

20 a §

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om en organisation, en sammanslutning eller ett slakteri först har beslutat i saken. Detsamma gäller om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

dels att rubriken närmast före 6 § ska utgå,

dels att 2, 4, 5, 9–12, 18 och 20 §§ och rubrikerna närmast före 4, 10 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 2 a, 5 a, 8, 10 a, 14 a, och 20 a §§, och närmast före 2 a, 5 a, 8, 10 a och 14 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, *följande förordningar:*

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr

¹ Senaste lydelse 2015:766.

165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, och

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Ord och uttryck

2 a §

I denna lag betyder

1. Uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt förordning (EU) 2017/625,

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Kontroll

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

4 §²

Kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de

Offentlig kontroll ska utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna.

² Senaste lydelse 2011:411.

beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna i enlighet med de föreskrifter som regeringen meddelar.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- eller hälsoskyddsområdet.

5 §

Regeringen eller Livsmedelsverket får överlämna till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 andra stycket 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 att utöva sådan kontroll som avses i 4 §.

Ett överlämnande får inte avse rätten att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket.

Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar får regeringen eller Livsmedelsverket överlämna uppgiften att utföra sådan offentlig kontroll och annan offentlig uppgift som avses i 4 § till organ med delegerade uppgifter eller till fysiska personer.

I fråga om åtgärder då regelverket inte följs eller vid sådan misstanke får ett överlämnande endast innefatta en rätt att besluta att

1. vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll,

2. aktören ökar egenkontrollernas frekvens, eller

3. märkningen ändras för att stämma överens med produkt-specifikationerna, denna lag eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar.

Förvaltningslagens tillämpning

5 a §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och*
- 36 § om rättelse av skrivfel, och likenande.*

Tystnadsplikt

8 §³

Den som utför offentlig kontroll

---

³ Tidigare 8 § upphävd genom 2018:577.

eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9 §

Om en kommun inte fullgör sin skyldighet att *utöva kontroll* enligt denna lag, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att göra detta. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verket anser nödvändiga för att skyldigheten ska uppfyllas.

Om en kommun inte fullgör sin skyldighet att *utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* enligt denna lag, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att göra detta. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verket anser nödvändiga för att skyldigheten ska uppfyllas.

Föreskrifter om kontroll

Föreskrifter om kontroll och annan offentlig verksamhet

10 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kontroll ska bedrivas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *kontrollorgan* att lämna information till en

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa*

sådan samordnande myndighet som avses i 6 § första stycket.

uppgifter att lämna information till en sådan samordnande myndighet som avses i 6 § första stycket.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

10 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

11 §⁴

En kontrollmyndighet och ett *kontrollorgan* har, i den utsträckning som behövs för *kontrollen*, rätt att på begäran få

En kontrollmyndighet och ett *organ med delegerade uppgifter* eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har, i den utsträckning *det* behövs för *offentlig kontroll* och *annan offentlig verksamhet*, rätt att på begäran få

1. upplysningar och ta del av handlingar, och
2. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

---

⁴ Senaste lydelse 2011:411.

Första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att *tillhandahålla* hjälp

Den som är föremål för kontroll ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

12 §

Skyldighet att *lämna* hjälp

Utöver vad som följer av artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 ska den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

Rapporteringsystem för överträdelser

14 a §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

18 §⁵

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för

1. kontroll enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, och

2. prövning eller handläggning enligt denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut sådan avgift som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter som statliga myndigheter och kontrollorgan tar ut.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *en* avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *en* sådan avgift som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *betalningen och, när det gäller de avgifter som tas ut av en statlig myndighet och av ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter, hur avgifterna ska beräknas.*

20 §

Beslut av en statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

⁵ Senaste lydelse 2011:411.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

20 a §

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person

---

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

dels att rubriken närmast före 4 § ska utgå,

dels att 1–3, 8–10, 16–18, 21, 26 och 28 §§ och rubriken närmast före 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 1 a, 6 och 12 a §§, och närmast före 1 a, 6 och 12 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91, och

2. tillämpningsförfordningar till rådets förordning (EG) nr 834/2007.

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör ekologisk produktion,

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, och

2. tillämpningsförfordningar till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004.

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör ekologisk produktion, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009,

(EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014,

(EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Ord och uttryck

1 a §

Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet betyder i denna lag samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Kontrollmyndigheter och kontrollorgan

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

2 §¹

Livsmedelsverket, Statens Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, *de* andra statliga jordbruksverk, andra statliga

---

¹ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

förvaltningsmyndigheter som myndigheter och kommunerna regeringen bestämmer och kommunerna utövar kontroll av att ska utöva offentlig kontroll.

1. de EU-förordningar som anges i 1 § och de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna följs, och

2. denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, och de beslut som har meddelats med stöd av lagen följs

Regeringen får meddela föreskrifter om fördelningen mellan kommunerna och de statliga förvaltningsmyndigheterna av kontrolluppgifter enligt första stycket.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgifter ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

3 §

Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att utöva sådan kontroll som avses i 2 § första stycket till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person.

I fråga om åtgärder vid bristande efterlevnad eller vid misstanke om bristande efterlevnad av regelverket får ett sådant överlämnande endast innefatta en rätt att

1. återkalla ett utfärdat certifikat,

Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person.

I fråga om åtgärder då regelverket inte följs eller vid sådan misstanke får ett sådant överlämnande endast innefatta en rätt att

2. enligt artikel 30.1 första stycket i rådets förordning (EG) nr 834/2007 besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda marknadsföring av ett parti eller en produktionsomgång, eller

3. enligt artikel 91 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda saluföring.

Tystnadsplikt

6 §²

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

8 §

Europeiska kommissionen och ett kontrollorgan har samma rätt som en kontrollmyndighet har enligt de EU-förordningar som anges i 1 § att, i den utsträckning som behövs för kontrollen, på begäran få

1. upplysningar,
2. del av handlingar,
3. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan har rätt att, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, på begäran få

3. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten, och

² Tidigare 6 § upphävd genom 2018:581.

verksamhet som kontrollen avser, och

4. på sådana områden och i sådana utrymmen som avses i 3, göra undersökningar och ta prover.

4. på sådana områden och i sådana utrymmen som avses i 3, *få* göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller även för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

9 §

Den som är föremål för kontroll ska lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

10 §

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *kontrolluppdrag* får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas.

Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas.

Rapporteringsystem för överträdelser

12 a §

En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporterings-system för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringsystem.

16 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för

1. kontroll som avses i 2 §, och

2. prövning av ärenden enligt de EU-förordningar som anges i 1 §, denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Regeringen meddelar föreskrifter om de avgifter som tas ut av statliga förvaltningsmyndigheter.

17 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för *sådan* kontroll och prövning *som avses i 16 § första stycket* samt föreskrifter om *grunderna för beräkning av avgifternas storlek*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för *offentlig* kontroll och *annan offentlig verksamhet*,

2. *betalningen av avgifterna, och*

3. *grunderna för hur avgifterna ska beräknas.*

18 §

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för *sådan* kontroll och prövning *som avses i 16 § första stycket*.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för *offentlig* kontroll och *annan offentlig verksamhet*.

21 §

Någon sanktionsavgift får inte beslutas för en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande.

Det ska inte beslutas om sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

26 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från de EU-förordningar som anges i 1 §,

2. särskilda ekologiska produktionsregler,

3. hur *sådan* kontroll *som avses i 2 § första stycket* ska bedrivas, *och*

4. skyldighet för en kommun eller ett kontrollorgan att lämna

3. hur *offentlig* kontroll *och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas,

4. skyldighet för en kommun eller ett kontrollorgan att lämna

³ Senaste lydelse 2017:270.

uppgifter till en kontrollmyndighet.

uppgifter till en kontrollmyndighet, och

5. skyldighet för ekologiska aktörer att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att offentliggöra uppgifter om ekologiska aktörer.

28 §

Beslut av ett kontrollorgan enligt de EU-förordningar som anges i 1 § och denna lag får överklagas till länsstyrelsen i det län där kontrollorganet har sitt säte.

Beträffande vem som får överklaga beslut av kontrollorgan gäller 42 § förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.9 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

Härigenom föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (2018:1192) dels att 8 kap. 1, 6–8, 11, 12, 15 och 17 §§, 11 kap 2 och 3 §§ och rubrikerna närmast före 8 kap. 1, 6–8 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 1 kap. 4 a, 8 kap. 1 a, 5 a, 6 a, och 9 a §§ och närmast före 1 kap. 4 a, 8 kap. 1 a, 5 a, 6 a och 9 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

4 a §

I denna lag betyder:

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr

396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

8 kap.

Behörig myndighet för
offentlig kontrollBehörig myndighet för
offentlig kontroll *och annan
offentlig verksamhet*

1 §

Länsstyrelserna och de andra myndigheter som regeringen bestämmer (*kontrollmyndigheterna*) utövar offentlig kontroll *av efterlevnaden av denna lag, föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.*

Länsstyrelserna och de andra myndigheter som regeringen bestämmer utövar offentlig kontroll.

Kontrollmyndigheterna utför även annan offentlig verksamhet.

Förvaltningslagens tillämpning

1 a §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,

- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

5 a §

Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Föreskrifter om offentlig kontroll

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

6 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. den offentliga kontrollen, och

2. skyldighet för ett *kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen* att lämna information till den samordnande kontrollmyndighet som avses i 3 §.

1. den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet, och

2. skyldighet för ett *organ med delegerade uppgifter, eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, att lämna information till den samordnande kontrollmyndighet som avses i 3 §.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

6 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för *djurhållare att lämna uppgifter om sin djurbållning till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

Offentlig kontroll som avser andra än livsmedelsproducerande djur

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som avser vissa djur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet

7 §

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efter-levnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd finns bestämmelser som ska tillämpas vid offentlig kontroll av djurhållare som håller livsmedelsproducerande djur.

Regeringen får meddela föreskrifter om att förordning (EG) nr 882/2004 ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll av andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur.

I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser som ska tillämpas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om djurhållare som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om andra djurhållare än sådana som avses i första stycket.

**Avgifter för offentlig kontroll
och ärenden enligt lagen**

**Avgifter för offentlig
kontroll och annan offentlig
verksamhet**

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift

1. för offentlig kontroll enligt lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, och

2. i ärenden enligt lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur de avgifter som tas ut av myndigheter och av kontrollorgan ska beräknas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur de avgifter som tas ut av myndigheter och av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter ska beräknas.

9 a §

En kontrollmyndighet får, vid överträdelse av denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar eller de beslut som har

meddelats med stöd av EU-bestämmelserna, tillfälligt eller slutligt återkalla

1. kompetensbevis som utfärdats enligt artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning, och

2. kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97.

11 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för kontrollen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

12 §

En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen har i den utsträckning som behövs för

En kontrollmyndighet, en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett

kontrollen rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen, och där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har i den utsträckning det behövs för *offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen, och att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Tillträde till bostäder får endast ske när det kan antas att djur hålls där och

1. det kan antas att djurhållningen inte uppfyller bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen,

2. syftet är att kontrollera att tidigare konstaterade brister i djurhållningen har åtgärdats, eller

3. syftet är att kontrollera en djurhållning som kräver tillstånd enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

En kontrollmyndighet *och ett kontrollorgan* har även rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, andra utrymmen och bostäder, när det behövs för att kontrollera att beslut om djurförbud enligt 9 kap. 1 § följs.

En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har även rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, andra utrymmen och bostäder, när det behövs för att kontrollera att beslut om djurförbud enligt 9 kap. 1 § följs.

Skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll

Skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll och för annan offentlig verksamhet

15 §

Den som är föremål för offentlig kontroll ska lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Utöver vad som följer av artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) nr 2017/625 ska den som är föremål för offentlig kontroll eller för annan offentlig verksamhet lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

17 §

Bestämmelserna i 2–6 §§, 8 § första stycket 1, 9 § tredje stycket, 10, 13 och 16 §§ tillämpas inte i fråga om djur som används inom Försvarsmakten.

Bestämmelserna i 2–5 §§, 6–6 a §§, 9 § tredje stycket, 10, 13 och 16 §§ tillämpas inte i fråga om djur som används inom Försvarsmakten.

11 kap.

2 §

Andra beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut som avser Försvarsmakten överklagas dock till regeringen.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

3 §

Om ett beslut som har meddelats av en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer överklagas, ska den myndighet som har förordnat den officiella veterinären föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

Den myndighet som har delegerat en uppgift att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

1.10 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 27 kap. 1 §, 28 kap. 1 §, 29 kap. 5 § och 31 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 26 kap. 25 § ska lyda ”Skyldighet att visa upp dispensbeslut”,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 21 kap. 1 b § och 26 kap. 28–34 §§,

dels att det närmast före 26 kap. 26 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Omedelbar verkställighet” och närmast före 26 kap. 27 § en ny rubrik som ska lyda ”Uppgifter om affärs- eller driftförhållanden eller av betydelse för försvaret” och närmast före 26 kap. 28, 29, 33 och 34 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

Anonyma inköp

28 §

En tillsynsmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in en produkt i syfte att kontrollera att den uppfyller gällande krav i denna balk, i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt i EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde.

EU-lagstiftning om kontroll

29 §

Bestämmelser om kontroll av att EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde följs finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG,

2008/119/EG och
2008/120/EG och om upp-
hävande av Europaparlamentets
och rådets förordningar (EG) nr
854/2004 och (EG) nr
882/2004, rådets direktiv
89/608/EEG, 89/662/EEG,
90/425/EEG, 91/496/
EEG, 96/23/EG, 96/93/EG
och 97/78/EG samt rådets beslut
92/438/EEG (förordningen om
offentlig kontroll).

30 §

Det som sägs om tillsynsmyndigheter och tillsyn i 3, 4, 6, 7, 28 §§ ska också gälla i fråga om kontrollmyndigheter, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt de förordningar som avses i 29 §, när det som kontrolleras är att EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde följs.

En åtgärd får endast vidtas med stöd av första stycket om den inte kan vidtas enligt någon av förordningarna och inte strider mot dem.

31 §

När de behöriga myndigheterna kontrollerar EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde i enlighet med de förordningar som avses i 29 § i detta kapitel ska

1. det som sägs i 9 § gälla förelägganden och förbud som

behövs för att förordningarna ska följas,

2. det som sägs i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som de behöriga myndigheterna meddelar enligt förordningarna, och

3. det som sägs i 22 b § gälla prov som har lämnats enligt förordningarna.

En åtgärd får endast vidtas med stöd av första stycket om den inte kan vidtas enligt någon av förordningarna och inte strider mot dem.

32 §

Det som sägs om tystnadsplikt i 27 § ska gälla även den som har befattat sig med ärenden om EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde på grund av en delegering av uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625.

Rapporteringsystem för överträdelser

33 §

En tillsynsmyndighet som är en behörig myndighet enligt förordning (EU) 2017/625 ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för att hantera anmälningar om misstänkta överträdelser av förordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Förvaltningslagens tillämpning

34 §

Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation, och*
- 27 § om dokumentation av uppgifter.*

27 kap.

1 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med

---

¹ Senaste lydelse 2013:758.

stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde, *och*

2. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde,

2. kontroll och annan offentlig verksamhet enligt någon av de förordningar som anges i 26 kap. 29 § i fråga om EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde, *och*

3. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 *och* 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

28 kap.

1 §²

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna balk eller EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde har en myndighet och den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra

En myndighet och den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete *har* rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar och transportmedel och där utföra undersökningar och andra åtgärder för att fullgöra sina uppgifter enligt

² Senaste lydelse 2011:322.

anläggningar *samt* transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder.

1. denna balk,
2. EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde, *eller*

3. *de förordningar som anges i 26 kap. 29 § i fråga om EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde.*

Bestämmelser om rätt till ersättning för skada och intrång finns i 31 kap. 10 §.

29 kap.

5 §³

För försvårande av miljökontroll döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt *eller* av oaktsamhet

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning *eller* tillsyn, om uppgiften lämnas i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska *ges in* till en myndighet enligt

a) en bestämmelse i denna balk, artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006, artikel 33.1–33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009 eller artikel 20 i förordning (EU) nr 528/2012,

b) en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av balken, *eller*

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning, *tillsyn eller kontroll* om uppgiften lämnas i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska *lämnas* till en myndighet enligt

a) en bestämmelse i denna balk, artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006, *artiklarna* 33.1–33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009, artikel 20 i förordning (EU) nr 528/2012, *eller, i fråga om kontroll av att EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde följs, artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008,*

³ Senaste lydelse 2016:781.

c) enligt ett beslut som i det enskilda fallet har meddelats med stöd av balken, artikel 46 i förordning (EG) nr 1907/2006 eller regeringens föreskrifter,

2. ger en myndighet som enligt artikel 15 i förordning (EU) 2017/625 begär de tillgång till en handling som innehåller en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll av EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde,

2. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt bestämmelserna i 9, 11, 13 eller 14 kap. eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

3. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

4. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat

3. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt bestämmelserna i 9, 11, 13 eller 14 kap., eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna, bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

4. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

5. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat

med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

5. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

6. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

7. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med *artikel* 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

8. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

6. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

7. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

8. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med *artiklarna* 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

9. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

31 kap.

10 §⁴

För skada och intrång som tillfogas fastighetsägaren genom åtgärder enligt 28 kap. 1 § betalas ersättning av staten. Om åtgärderna har vidtagits av en kommun eller av någon annan på uppdrag av en kommun, skall ersättning i stället betalas av kommunen.

Ersättning enligt första stycket *skall* inte betalas, om åtgärderna vidtas med anledning av tillsyn över en verksamhet som utövas på fastigheten.

Ersättning enligt första stycket *ska* inte betalas om åtgärderna vidtas med anledning av tillsyn över en verksamhet som utövas på fastigheten, *eller med anledning av kontroll enligt en förordning som anges i 26 kap. 29 § av att EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde följs.*

Talan om ersättning väcks vid den mark- och miljödomstol inom vars område marken eller större delen av den finns.

Denna lag träder i kraft den 14 december 2019.

---

⁴ Senaste lydelse 2010:923.

2 Behovet av nationella åtgärder

Inom EU finns ett omfattande gemensamt regelverk inom livsmedels-, foder-, djurhälso- och djurskyddsområdena. Regleringen finns både i direktiv, som har genomförts i svensk rätt, och i direkt tillämpliga förordningar. Syftet med regleringen är bl.a. att säkerställa en hög hälsoskyddsnivå för människor och djur och uppnå en hög konsumentskyddsnivå genom åtgärder som beslutas inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden.

De materiella reglerna kompletteras av bestämmelser om hur medlemsstaternas kontroll ska organiseras och bedrivas. Bestämmelserna syftar till att förbättra kontrollens effektivitet och genomdriva unionslagstiftningen för att uppnå ett ökat skydd mot riskerna för människors och djurs hälsa och ett bättre växtskydd och djurskydd i unionen. Regelverket utgör också en rättslig ram till stöd för ett integrerat tillvägagångssätt för offentlig kontroll i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.

Det är i första hand de aktörer som EU-regelverket riktar sig till som ansvarar för att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med unionslagstiftningen. Av medlemsstaterna utsedda behöriga myndigheter kontrollerar att relevanta krav uppfylls och upprätthålls på ett effektivt sätt genom offentlig kontroll.

Den rättsliga ramen för den offentliga kontrollen finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (den gällande kontrollförordningen). Genom förordningen ges de behöriga myndigheterna verktyg för att övervaka att företagen lever upp till sina skyldigheter enligt lagstiftningen. Vissa områden regleras dock endast delvis, eller inte alls. Exempelvis finns särskilda bestämmelser om offentlig kontroll i Europaparlamentets och rådets förordning

(EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002.

I mars 2017 antogs en ny kontrollförordning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), härafter kallad den nya kontrollförordningen.

Den nya kontrollförordningen ersätter den nuvarande kontrollförordningen. Förordningen ska tillämpas på flera nya områden. Utöver livsmedel, foder, djurhälsa och djurskydd, omfattar förordningen även offentliga kontroller avseende skyddsåtgärder mot växtskadegörare, användning och försäljning av växtskyddsmedel, avsiktligt utsättning i miljön (det vill säga odling) av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion samt animaliska biprodukter. Det förtydligas även att förordningen omfattar kontroller på områdena ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter, samt användning och märkning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och traditionella specialiteter samt vissa kontroller av handelsnormer. Den nya kontrollförordningen innebär generellt sett en översyn av den nuvarande lagstiftningen. Bestämmelserna i den nya förordningen har också anpassats till det utökade tillämpningsområdet.

I flera svenska lagar finns bestämmelser som kompletterar den nuvarande kontrollförordningen. Det finns ett behov av att se över

dessa lagar. Eftersom den nya kontrollförordningen har ett vidare tillämpningsområde än den nuvarande kontrollförordningen behöver det också göras en översyn av ytterligare ett antal lagar.

3 Den gällande kontrollförordningen (EG) nr 882/2004

I den gällande kontrollförordningen finns regler om den kontroll som medlemsstaterna ska utföra för att säkerställa att foder- och livsmedelsföretagarna följer de krav som finns inom områdena foder, livsmedel, djurskydd och djurhälsa. Vissa aspekter i kontrollförordningen gäller dock även för vissa andra områden. Genom hänvisningar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 framgår bl.a. att bestämmelserna i kontrollförordningen om fleråriga nationella kontrollplaner, kommissionens kontroller i medlemsstaterna och gemenskapens kontroll i tredje land gäller även för animaliska biprodukter och därav framställda produkter. Vidare omfattar kontrollförordningen kontrollåtgärder för användningen av växtskyddsmedel i livsmedelsframställningen, men den reglerar i övrigt inte övervakning och kontroll av lagring och användning av växtskyddsmedel. Kontrollförordningen reglerar inte uttryckligen ekologisk produktion. Den är dock, genom hänvisningar i bl.a. rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91, tillämplig även vid kontroll av att skyldigheterna på detta område iakttas. Detsamma gäller för kontroll av att kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel följs. Genom hänvisningar i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG är den gällande kontrollförordningen också tillämplig vid kontroll av att

skyldigheterna beträffande material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel iakttas.

Med offentlig kontroll avses i kontrollförordningen kontroll som utförs av en behörig myndighet eller av EU:s inspektörer i syfte att kontrollera att bestämmelserna följs. Förordningen innehåller grundläggande bestämmelser om hur den offentliga kontrollen ska organiseras och genomföras. Den reglerar både vilka skyldigheter som vilar på medlemsstaterna och vilka skyldigheter och uppgifter som åligger de behöriga myndigheterna. Medlemsstaterna är skyldiga att se till att offentlig kontroll genomförs regelbundet och så ofta som det är lämpligt för att uppnå målen i förordningen. Kontrollen ska vara riskbaserad, opartisk, enhetlig och av god kvalitet. Kontrollen ska särskilt beakta klarlagda risker som kan påverka foder- och livsmedelssäkerhet, djurhälsa eller djurskydd, företagarnas tidigare resultat vid kontroller, tillförlitligheten i företagarnas egenkontroll samt information som kan tyda på att gällande bestämmelser inte följs.

Medlemsstaterna ska utse de behöriga myndigheter som ska ansvara för att målen i förordningen nås. Medlemsstater som har gett mer än en myndighet behörighet att utföra offentliga kontroller ska säkerställa en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan alla berörda behöriga myndigheter.

Kontrollförordningen innehåller förhållandevis detaljerade krav på den personal som ska utföra offentlig kontroll. Kontrollpersonalen ska ha den utbildning och erfarenhet som är lämplig och erforderlig för att kunna utföra sina uppgifter och kontrollen på ett enhetligt sätt. Personalen ska vidare kunna samarbeta över sina respektive kompetensområden, vara uppdaterad och få regelbunden vidareutbildning.

Grundläggande bestämmelser om finansieringen av den offentliga kontrollen finns också i kontrollförordningen. Där slås det fast att medlemsstaterna ska se till att tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att tillhandahålla nödvändig personal och andra resurser för offentlig kontroll. I vissa fall och för vissa verksamheter är det obligatoriskt för medlemsstaterna att ta ut avgifter enligt förordningen. Det gäller bl.a. för offentlig kontroll vid slakterier och vid import av vissa varor såsom kött- och fiskeriprodukter. Därutöver får varje medlemsstat själv bestämma lämplig finansieringsform. En medlemsstat kan därför välja att finansiera

kontrollen genom allmän beskattning, genom avgifter eller genom andra pålagor. Om medlemsstaterna väljer att avgiftsfinansiera kontrollen finns det i förordningen ett antal principer som ska ligga till grund för det nationella avgiftssystemet. Avgifterna får t.ex. inte överstiga ansvarig myndighets kostnader för löner, utrymmen, verktyg, utrustning, utbildning, resor och andra tillhörande kostnader för provtagning och laboratorieanalyser. Vid fastställandet av avgifterna ska företagets storlek, risknivå och geografiska begränsningar beaktas. Avgiftsbeloppen får fastställas som schablonbelopp på grundval av kontrollmyndigheternas kostnader under en bestämd tid. Utöver den ordinarie kontrollverksamheten kan s.k. extra offentlig kontroll bli aktuell om den verksamhet som kontrollerats uppvisar brister. Vid en sådan extra offentlig kontroll ska som huvudregel samtliga kostnader för kontrollen debiteras den företagare som har ansvaret för bristerna.

I kontrollförordningen finns även regler om offentlig kontroll vid införsel av foder och livsmedel från tredje land samt regler om hur unionen ska övervaka att medlemsstaterna följer lagstiftningen. Kommissionen ska genom revisioner kontrollera att medlemsstaterna genomför den offentliga kontrollen i enlighet med förordningens mål.

4 Gällande nationell rätt

4.1 Livsmedel

Livsmedelslagen (2006:804) syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenters intressen när det gäller livsmedel. Lagen gäller alla stadier av produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel.

Vad som är ett livsmedel framgår av artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet. Därtill jämföras med livsmedel enligt den svenska livsmedelslagen vatten, från och med den punkt där vattnet tas in i vattenverken fram till dess att vattnet ska omfattas av begreppet enligt artikeln, dvs. vid tappkranen, samt snus och tuggtobak. Primärproduktion för användning inom privathushåll och enskildas handhavande av livsmedel för konsumtion inom privathushåll undantas dock från livsmedelslagens tillämpningsområde.

Livsmedelslagen kompletterar de EU-bestämmelser som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling vilka grundförordningar som avses, bl.a. den gällande kontrollförordningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har rätt att meddela de föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EU-bestämmelserna. Livsmedelslagen innehåller vidare bestämmelser om kontrollmyndigheter och deras befogenheter för att kunna utöva offentlig kontroll, skyldighet för kontrollobjektet att tillhandahålla hjälp vid kontroll, bemyndiganden om avgifter, straffbestämmelser

och bestämmelser om överklagande m.m. Lagen kompletteras av livsmedelsförordningen (2006:813) och av myndighetsföreskrifter.

4.1.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering

Bestämmelser om offentlig kontroll

Den nationella regleringen av livsmedelskontrollen finns förutom i livsmedelslagen och livsmedelsförordningen i Livsmedelsverkets föreskrifter. Bestämmelser om offentlig kontroll finns även i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och i tillhörande förordning med samma namn (2009:1425). När det gäller ekologisk produktion finns bestämmelser om offentlig kontroll i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion och i tillhörande förordning (2013:1059). Ytterligare bestämmelser om kontroll finns i förordningen (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredje land och förordningen (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel.

Kontrollmyndigheter

Enligt livsmedelslagen ska den offentliga kontrollen av att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna följs, utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna anges i huvudsak i livsmedelsförordningen.

De flesta livsmedelsanläggningarna i Sverige står under kommunal kontroll. Kommunerna utför offentlig kontroll i t.ex. butiker, restauranger och skolkök. Det finns möjligheter till kommunal samverkan och viss överflyttning av kontrollansvar mellan Livsmedelsverket och kommunerna.

Länsstyrelserna ansvarar för den offentliga kontrollen av livsmedelsföretagens anläggningar i primärproduktionen som t.ex. enskilda jordbruk. Länsstyrelserna ska vidare på regional nivå samordna och

ge råd och stöd till kommunerna i deras kontrollverksamhet, men också granska hur kommunerna utför sin kontroll.

Försvarsinspektören för hälsa och miljö ansvarar för att utöva offentlig kontroll av alla livsmedelsanläggningar inom Försvarmakten, Fortifikationsverket och Försvarets materielverk som drivs av eller för respektive myndighet.

Livsmedelsverket utför offentlig kontroll av livsmedelsföretagare som bedriver verksamhet som omfattas av vissa särskilda hygienregler, exempelvis slakterier. Det är vidare Livsmedelsverkets ansvar att kontrollera livsmedel som ska föras in över en gränskontrollstation från ett tredje land. Livsmedelsverket ansvarar även för att samordna övriga kontrollmyndigheter och ge stöd, råd och vägledning till dessa. Livsmedelsverket har även rätt att, efter bemyndigande från regeringen, meddela föreskrifter om offentlig kontroll.

Livsmedelsverket ansvarar vidare, efter samråd med Jordbruksverket, för att utarbeta den fleråriga nationella kontrollplanen som ska finnas i varje medlemsstat enligt artikel 41 i den gällande kontrollförordningen. I praktiken tas den nationella kontrollplanen fram gemensamt av Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, länsstyrelserna, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Försvarsinspektören för hälsa och miljö. Syftet med kontrollplanen är att den ska bidra till ökad effektivitet, likvärdighet och samordning av den offentliga kontrollen i livsmedelskedjan. Förutom kontroll av att företag följer bestämmelser som rör livsmedel omfattar kontrollplanen även kontroll av att lagstiftningen om foder, animaliska biprodukter, djurhälsa, djurskydd, ekologisk produktion och skyddade beteckningar m.m. följs. Planen är uppdelad i fyra delar och innehåller vägledning för kontrollmyndigheterna om exempelvis den offentliga kontrollens genomförande, organisation och revision.

Hur den offentliga kontrollen bedrivs

Den offentliga kontrollen av att bestämmelserna om livsmedel följs är riskbaserad och ska utföras regelbundet och så ofta som är lämpligt med hänsyn tagen till bl.a. företagens egenkontroll och myndighetens tidigare erfarenheter. Kontrollen utförs olika ofta på olika typer av anläggningar. Genom en riskklassning av livsmedels-

anläggningarna tilldelas varje anläggning i stegen efter primärproduktionen en kontrolltid. Anläggningar i de lägre riskklasserna kontrolleras som huvudregel en gång under ett år men ibland kontrolleras verksamheterna vartannat eller vart tredje år beroende på beslutad kontrolltid. Anläggningar i de högre riskklasserna kontrolleras flera gånger per år. Exempel på verksamheter som hör till de högre riskklasserna är bearbetning av rått kött och opastöriserad mjölk. För slakterier och vilthanteringsanläggningar utövas kontroll kontinuerligt när verksamhet bedrivs. Kontrolltiden för den typen av verksamhet är, utöver riskklassningen, i huvudsak styrd av djurslag och produktionsvolym. I primärproduktionen av livsmedel är kontrollfrekvensen lägre än vad den är för stegen efter primärproduktionen. Som hjälp för att välja ut kontrollobjekt i primärproduktionen av livsmedel finns en riskklassningsmodell som är gemensam för kontroll av livsmedel och foder. I primärproduktionen sker varje år kontroll av cirka 1,5 procent av uppskattat antal primärproducenter av livsmedel, som under 2017 uppgick till drygt 60 000. Kontrollen är i de flesta fall planerad i förväg. Om den planerade kontrollen behöver följas upp görs detta genom extra offentliga kontroller.

Huvuddelen av kontrollen består av inspektioner vid livsmedelsanläggningar, t.ex. restauranger och butiker. Vid en inspektion undersöks olika aspekter för att kontrollera att livsmedelslagstiftningen följs. Det kan vara en särskild detalj som undersöks, t.ex. att utrustningen är rengjord eller att livsmedlen förvaras i rätt temperatur. Exempel på andra relevanta kontrollmetoder är kartläggning, övervakning, revision, provtagning och analys. Metoderna kompletterar varandra och går ibland in i varandra. Beroende på vilken typ av verksamhet som bedrivs uppstår olika risker och därmed finns behov av att kontrollera olika parametrar. Kontrollmyndigheterna måste avgöra om fokus vid kontrollen ska vara på t.ex. hantering av avfall, vattenkvalitet, utbildning eller spårbarhet. Det som granskas vid kontrollerna är framför allt rengöring, temperatur, hantering, personlig hygien och infrastruktur. Andra parametrar, som mikrobiologiska kriterier och vattenkvalitet, granskas mer sällan. En viktig del av kontrollen vid slakt är att besiktiga djur före slakt, för att se att de inte uppvisar några sjukdomstecken och för att kontrollera att det inte finns några brister i djurskyddet. Efter slakt besiktigas slaktkropparna och

slaktbiprodukterna för att bedöma om det finns faktorer som gör köttet otjänligt som livsmedel. Utöver visuell besiktning, palpation och genomskärning kan besiktningen bestå i t.ex. luktbedömningar och laboratorieundersökningar.

Genom nationella kontrollprogram som Livsmedelsverket ansvarar för sker en årligen återkommande kontroll inom vissa områden, som t.ex. kontroll av rests substanser, bekämpningsrester, salmonella och dioxin i fet fisk från Östersjön samt kontroll av musslor. Gemensamt för de olika programmen är att kontroll sker av att ämnen där det finns gränsvärden eller åtgärdsnivåer, s.k. reglerade ämnen, inte förekommer i halter över de fastställda nivåerna. I kontrollen letar man även efter ämnen som inte får finnas i livsmedlet, s.k. otillåten användning.

Gränskontroll av produkter av animaliskt ursprung som är avsett som livsmedel samt vissa icke animaliska livsmedel genomförs av Livsmedelsverket på särskilda gränskontrollstationer. Kontrollen vid en gränskontrollstation är uppdelad i dokumentkontroll, identitetskontroll och fysisk kontroll. I dokumentkontrollen kontrolleras att medföljande veterinärintyg eller motsvarande dokument och eventuella andra dokument överensstämmer med gällande importvillkor och uppgifter om sändningen. Identitetskontrollen är en kontroll av att medföljande dokument och märkning stämmer överens med produkten. Den fysiska kontrollen görs för att se om produkten uppfyller införselvillkoren och att den inte har påverkats menligt under transporten. Den kan genomföras genom okulär eller organoleptisk besiktning, kontroll av temperatur, provtagning för mikrobiologisk analys m.m.

Finansiering av den offentliga kontrollen

Bestämmelser om finansiering av livsmedelskontrollen finns, förutom i den gällande kontrollförordningen, i livsmedelslagen, i förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter samt i Livsmedelsverkets föreskrifter. Den kontroll som utförs av Försvarsinspektören för hälsa och miljö samt kontroll av livsmedel inom primärproduktionen finansieras genom skattemedel. Vidare är de nationella kontrollprogrammen delvis anslagsfinansierade. Kontrollen av musslor, som är en del av kontrollprogrammen, är finansierad genom bidrag och anslag. Även kontrollen vid slakterier och vilthanteringsanläggningar

är delvis anslagsfinansierad, vilket det framgår mer om nedan. Livsmedelskontrollen i övrigt är avgiftsfinansierad. Enligt livsmedelslagen har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll, prövning och registrering.

Enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter ska kontrollmyndigheternas ordinarie offentliga kontroll finansieras genom en årlig avgift som de livsmedelsföretagare och aktörer inom ekologisk produktion, vilkas verksamhet är föremål för kontroll, betalar. Avgiften ska även betalas av den som bedriver verksamhet i en anläggning för tillverkning av snus eller tuggtobak eller i en anläggning för dricksvattenförsörjning. Avgiften fastställs av kontrollmyndigheterna och betalas genom ett helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår. Om det finns särskilda skäl får kontrollmyndigheterna sätta ned eller efterskänka avgiften.

Utöver den årliga avgiften tas särskilda avgifter ut för registrering och godkännanden av olika slag samt för viss provtagning och undersökning. Avgifter tas även ut för import och export av livsmedel.

Slakteri- och vilthanteringsanläggningar betalar i stället för en årlig avgift en bemanningsavgift till Livsmedelsverket, utifrån den kontrolltid som fastställs av verket. För styckningsanläggningar ska både en årlig avgift och en bemanningsavgift för särskild kontroll betalas. Slakterier, vilthanteringsanläggningar och styckningsanläggningar samt mjölkkanläggningar, fisk- och vattenbruksanläggningar och import av vissa livsmedel utgör sådana verksamheter som omfattas av en obligatorisk minimiavgift enligt den gällande kontrollförordningen. Dessa verksamheter måste betala en avgift som uppgår till lägst minimibeloppet. Livsmedelsverket tilldelas årligen anslagsmedel för att sänka kontrollavgiften för slakterier och vilthanteringsanläggningar, inklusive godkännande av anläggningar vid mindre slakteri- och vilthanteringsanläggningar. Anslaget fördelas på ett sådant sätt att särskild hänsyn tas till slakterier och vilthanteringsanläggningar med en produktion som understiger 200 ton per år.

När extra offentlig kontroll blivit nödvändig på grund av bristande efterlevnad ska avgift tas ut enligt artikel 28 i den gällande

kontrollförordningen. Avgift ska dock inte betalas för kontroll som föranletts av klagomål som visat sig vara obefogade.

4.2 Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön

4.2.1 Allmänt

All slags verksamhet där genetiskt modifierade organismer (GMO) hanteras måste ha tillstånd. Lagstiftningen om avsiktlig utsättning av GMO i miljön genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG. Direktivet syftar till att i enlighet med försiktighetsprincipen närma medlemsstaternas lagar och andra författningar till varandra och att skydda människors hälsa och miljön när GMO avsiktligt sätts ut i miljön eller när produkter som består av eller innehåller GMO släpps ut på marknaden. På EU-nivå finns också Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder. Den förordningen reglerar godkännande av livsmedel och foder som innehåller eller är framställt av GMO men kan också användas för godkännande av odling. Ansökan om godkännande av en GMO för odling kan alltså ske enligt både direktiv 2001/18/EG och förordning (EG) nr 1829/2003. Direktiv 2001/18/EG reglerar även avsiktlig utsättning i andra syften än för utsläppande på marknaden, t.ex. fältförsök.

På GMO-området i övrigt finns Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1830/2003 av den 22 september 2003 om spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och spårbarhet av livsmedel och foderprodukter som är framställda av genetiskt modifierade organismer och om ändring av direktiv 2001/18/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 av den 15 juli 2003 om gränsöverskridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer, som bl.a. reglerar export av GMO från EU. Det finns även ett direktiv som reglerar innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer. Den nya kontrollförordningen omfattar dock endast avsiktlig utsättning av GMO i miljön för produktion av livsmedel och foder, dvs. i

praktiken odling av GMO för att producera livsmedel och foder, samt livsmedel och foder som innehåller GMO.

I direktiv 2001/18/EG finns bl.a. bestämmelser om godkännande av utsläppande på marknaden av GMO för odling. En ansökan om tillstånd ska bl.a. innehålla omfattande uppgifter om den genetiska modifieringen, en bedömning av risker för människors hälsa och miljön samt förslag till övervakning efter det att produkten har släppts ut på marknaden. Övervakningen syftar till att bekräfta antaganden om eventuella negativa effekter som har gjorts i miljöriskbedömningen och till att upptäcka negativa effekter på människors hälsa eller miljön som inte förutsågs i miljöriskbedömningen. Resultaten av övervakningen ska rapporteras till EU-kommissionen och till de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

I förordning (EG) nr 1829/2003 finns regler för godkännande för utsläppande på marknaden av GMO för import och hantering, odling samt användning av GMO och produkter framställda av GMO som livsmedel och foder. Många av kraven vad gäller ansökan, miljöriskbedömning och miljöövervakningsplan överensstämmer med vad som gäller enligt direktiv 2001/18/EG. Därutöver ställs krav på dokumentation av undersökningar av produkternas egenskaper.

I svensk lagstiftning regleras användningen av GMO i 13 kap. miljöbalken. Enligt miljöbalken krävs tillstånd för att genomföra en avsiktlig utsättning av GMO eller för att släppa ut en produkt som innehåller eller består av sådana organismer på marknaden. Miljöbalken kompletteras såvitt avser odling av GMO av förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön, vilken i allt väsentligt genomför direktiv 2001/18/EG.

4.2.2 Nuvarande tillsynssystem och dess finansiering

Bestämmelser om tillsyn

I 26 kap. miljöbalken finns bestämmelser om tillsyn. Kapitlet innehåller grundläggande bestämmelser om fördelningen av tillsynsansvaret och om de åtgärder tillsynsmyndigheterna kan vidta vid överträdelser i enskilda fall. Med stöd av bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken kan tillsynsmyndigheterna besluta om de

förelägganden och förbud som behövs för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Tillsynsmyndigheter

Enligt 26 kap. 3 § miljöbalken utövas tillsynen av Naturvårdsverket, Försvarsinspektören för hälsa och miljö, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Regeringen får enligt 26 kap. 5 § miljöbalken meddela föreskrifter om att kapitlet ska gälla även i fråga om tillsyn över att EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde följs. Regeringen har med stöd av det bemyndigandet meddelat miljötillsynsförordningen (2011:13). Enligt miljötillsynsförordningen är tillsynsansvaret för GMO uppdelat mellan olika myndigheter beroende på vilken organism och vilket användningsområde det är fråga om. Så har t.ex. Havs- och vattenmyndigheten enligt 2 kap. 13 § ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning av vattenlevande GMO och Kemikalieinspektionen enligt 2 kap. 14 § ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade mikroorganismer, nematoder, insekter och spindeldjur medan Jordbruksverket enligt 2 kap. 18 § har ansvar för tillsynen i fråga om avsiktlig utsättning av GMO i den utsträckning någon annan myndighet inte ansvarar för tillsynen. I frågor om tillämpningen av bestämmelserna om genteknik i 13 kap. miljöbalken är den operativa tillsynsmyndigheten också tillsynsvägledande myndighet inom det område som motsvarar myndighetens operativa ansvar.

Finansiering av tillsynen

Miljöbalkens bestämmelser om avgifter för prövning och tillsyn finns i balkens 27 kap. Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom miljöbalkens område. Regeringen har med stöd av bemyndigandet beslutat förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Enligt 5 kap. 1 § i den förordningen får de myndigheter som anges i 2 kap. 12–18 §§ miljötillsynsförordningen inom sina ansvarsområden meddela

föreskrifter om avgifter för prövning och tillsyn i fråga om sådan genteknisk verksamhet som avses i 13 kap. 1 § första stycket miljöbalken.

4.3 Foder och animaliska biprodukter

4.3.1 Allmänt

Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för djurs och människors hälsa när det gäller foder och animaliska biprodukter. Lagen gäller i alla led från och med primärproduktionen av foder till och med utsläppande av foder på marknaden och utfodring av djur. Vad som utgör foder framgår av artikel 3 i förordning (EG) nr 178/2002.

Lagen gäller utöver foder också befattning med animaliska biprodukter och därav framställda produkter. Vad som utgör sådana produkter framgår av artiklarna 3.1 respektive 3.2 i förordning (EG) nr 1069/2009. I likhet med livsmedelslagen kompletterar lagen om foder och animaliska biprodukter sådana EU-förordningar som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpningsområde och som regeringen har gett tillkänna i Svensk författningssamling, bl.a. den gällande kontrollförordningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har rätt att meddela de föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EU-bestämmelserna.

Lagen innehåller vidare bestämmelser om kontrollmyndigheter och deras befogenheter för att kunna utöva offentlig kontroll, skyldighet för kontrollobjektet att tillhandahålla hjälp vid kontroll, bemyndiganden om avgifter, straffbestämmelser och bestämmelser om överklagande m.m. Lagen kompletteras av förordningen (2006:814) om foder och animaliska biprodukter och av myndighetsföreskrifter.

4.3.2 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering

Bestämmelser om offentlig kontroll

Den nationella regleringen av kontrollen av foder och animaliska biprodukter och därav framställda produkter finns förutom i lagen

respektive förordningen om foder och animaliska biprodukter i myndighetsföreskrifter. Beträffande ekologisk produktion finns bestämmelser om offentlig kontroll i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion och tillhörande förordning (2013:1059).

Kontrollmyndigheter

Enligt lagen om foder och animaliska biprodukter ska den offentliga kontrollen av efterlevnaden av lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna utövas av Jordbruksverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Den närmare ansvarsfördelningen mellan kontrollmyndigheterna anges i huvudsak i förordningen om foder och animaliska biprodukter.

Om inte annat följer av förordningen eller regeringen beslutar något annat är Jordbruksverket behörig myndighet att utöva offentlig kontroll. Jordbruksverket får lämna över kontrolluppgifter till länsstyrelserna och Statens veterinärmedicinska anstalt. Jordbruksverket ansvarar även för att samordna övriga kontrollmyndigheter och ge stöd, råd och vägledning till dessa. Jordbruksverket har även, efter bemyndigande från regeringen, rätt att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Jordbruksverket ansvarar för offentlig kontroll vid bl.a. bearbetningsanläggningar för foder och animaliska biprodukter, mellanhanteringsanläggningar och lagringsanläggningar samt anläggningar som hanterar jakttroféer (konservatorer), ben, hudar, skinn, ull, hår och biodlingsprodukter m.m.

Länsstyrelserna ansvarar för kontroll av insamling, omlastning och transport av sådana animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är matavfall. Länsstyrelserna utövar även offentlig kontroll av foderföretag i primärproduktionen av foder, dvs. lantbrukare.

Kommunerna utövar offentlig kontroll av bl.a. nedgrävning av animaliska biprodukter, utlämnande och transport av matavfall, förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen samt förvaring av animaliska biprodukter i

primärproduktionen. Det finns möjligheter till kommunal samverkan och viss överflyttning av kontrollansvar mellan Jordbruksverket eller andra statliga kontrollmyndigheter och kommunerna.

Ansvar för kontroll av hantering och utlämnande av animaliska biprodukter och därav framställda produkter vid verksamheter som hanterar livsmedel ligger på den myndighet som ansvarar för livsmedelskontrollen vid anläggningen, exempelvis Livsmedelsverket. Det rör sig om samtliga livsmedelsanläggningar, t.ex. slakterier och vilthanteringsanläggningar.

Försvarsinspektören för hälsa och miljö är behörig myndighet att utöva offentlig kontroll av vissa verksamheter, bl.a. avseende foder, animaliska biprodukter och matavfall, som bedrivs inom Försvarsmakten och Försvarets materielverk av eller för respektive myndighet.

Hur den offentliga kontrollen bedrivs

Den offentliga kontrollen av att bestämmelserna om foder och animaliska biprodukter följs är riskbaserad och ska utföras regelbundet och så ofta som är lämpligt med hänsyn tagen till bl.a. företagets egenkontroll och myndighetens tidigare erfarenheter. Som hjälp för att välja ut kontrollobjekten i primärproduktionen av foder finns en riskklassningsmodell som är gemensam för kontroll av foder och livsmedel. Registrerade foderanläggningar i primärproduktionen uppgick år 2016 till drygt 50 000. I primärproduktionen sker kontroll av cirka 1 procent av de registrerade foderanläggningarna varje år. För andra foderföretag än primärproducenter ska kontroller göras enligt en kontrollplan, vilken skapas i ett system som är kopplat till registret över registrerade anläggningar. Kontrollobjekten väljs då ut enligt en risk- och erfarenhetsmodell där även volymen foder påverkar kontrollfrekvensen. Högsta kontrollfrekvens för dessa foderföretag är flera gånger per år och lägsta kontrollfrekvens är vart tionde år. Även kontrollen av animaliska biprodukter sker enligt en årlig kontrollplan för de flesta verksamheter. En riskvärdering görs för dessa verksamheter och de placeras i olika riskklasser där högsta kontrollfrekvens är flera gånger per år och lägsta kontrollfrekvens är vart femte år.

Kontrollen är i de flesta fall planerad i förväg. Om den planerade kontrollen behöver följas upp görs detta genom extra offentliga kontroller.

De kontrollmetoder som används är bl.a. inspektion, provtagning och analys. När det gäller foder kontrolleras bl.a. märkningsuppgifter, att företagen och deras foder är registrerade hos Jordbruksverket, allmän hygien, användningen av fodertillsatser och foderråvaror samt företagets egenkontroller. Kontrollen tar i första hand sikte på att företagen har system och rutiner för att själva säkerställa att fodret är säkert. De foderanläggningstyper som finns är bl.a. foderleverantörer, butiker, lager och transportörer. När det gäller anläggningar som hanterar animaliska biprodukter och därav framställda produkter kontrolleras att de lever upp till de krav som ställs på spårbarhet och säker hantering. Om animaliska biprodukter och därav framställda produkter bearbetas på anläggningen kontrolleras dessutom att bearbetningen lever upp till kraven och att återkontamination inte sker. Därutöver sker kontroll av företagets egenkontroller.

Gränskontroll av animaliska biprodukter, foder innehållande animaliska biprodukter samt foder som ska kontrolleras enligt kommissionens förordning (EG) nr 669/2009 av den 24 juli 2009 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 när det gäller strängare offentlig kontroll av import av visst foder och vissa livsmedel av icke-animaliskt ursprung och om ändring av beslut 2006/504/EG, genomförs på särskilda gränskontrollstationer av Jordbruksverket. Kontrollen vid en gränskontrollstation är uppdelad i dokumentkontroll, identitetskontroll och fysisk kontroll. I dokumentkontrollen kontrolleras att medföljande veterinärintyg eller motsvarande dokument och eventuella andra dokument överensstämmer med gällande importvillkor och uppgifter om sändningen. Identitetskontrollen är en kontroll av att medföljande dokument och märkning stämmer överens med produkten. Den fysiska kontrollen görs för att se om produkten uppfyller införselvillkoren och att den inte har påverkats menligt under transporten. Den kan genomföras genom okulär eller organoleptisk besiktning, kontroll av temperatur, provtagning för mikrobiologisk analys m.m.

Finansiering av den offentliga kontrollen

Bestämmelser om finansiering av kontrollen av foder och animaliska biprodukter finns, förutom i den gällande kontrollförordningen, i lagen om foder och animaliska biprodukter, förordningen (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter samt i Jordbruksverkets föreskrifter. Kontrollen är i huvudsak finansierad genom avgifter. Enligt lagen om foder och animaliska biprodukter har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt i ärenden enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. De ärenden som omnämns i förarbetena är ärenden som rör frågor som omfattas av bemyndigandena i nuvarande 9–11 §§ lagen om foder och animaliska biprodukter samt ärenden om godkännande och registrering (prop. 2005/06:128 s. 272 f.). Enligt 9 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för eller förbud mot bl.a. införsel, användning samt annan befattning med foder eller ett visst parti av foder. Samma sak gäller för animaliska biprodukter och därav framställda produkter enligt 11 §. Enligt 10 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser.

Enligt förordningen ska kontrollmyndigheternas ordinarie offentliga kontroll finansieras genom en årlig avgift som de foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter, vilkas verksamhet är föremål för kontroll, betalar. Detta gäller dock inte en kontrollmyndighets kostnader för offentlig kontroll av foderföretag i primärproduktionen av foder, som finansieras genom skattemedel. Avgiften fastställs av kontrollmyndigheterna och betalas genom ett helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår. Om det finns särskilda skäl får kontrollmyndigheterna sätta ned eller efterskänka avgiften.

Utöver de årliga avgifterna tas särskilda avgifter ut för registrering och godkännanden av olika slag samt för viss provtagning och undersökning. Avgifter tas även ut för kontroll vid gränskontrollstationer.

När extra offentlig kontroll blivit nödvändig på grund av bristande efterlevnad ska avgift tas ut enligt artikel 28 i den gällande kontrollförfordningen. Avgift ska dock inte betalas för kontroll som föranletts av klagomål som visat sig vara obefogade.

4.4 Djurhälsa

Det finns flera nationella författningar som innehåller bestämmelser om djurhälsa. Bland dessa kan nämnas lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. (provtagningsslagen) som tillämpas på kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar, kontroll av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter, märkning och registrering av djur, samt åtgärder för att förebygga och hindra spridning av smittsamma djursjukdomar. Lagen kompletteras av förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m. Nämnas bör också lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m. som syftar till att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet, förebygga sjukdomar hos djur samt främja en långsiktig förvaltning av husdjursgenetiska resurser. Denna lag kompletteras av förordningen (2006:816) om kontroll av husdjur, m.m. Därutöver kan nämnas epizootilagen (1999:657) som innehåller bestämmelser om sådana allmänfarliga djursjukdomar som kan spridas genom smitta bland djur eller från djur till människa, så kallade epizootiska sjukdomar. Lagen kompletteras av epizootiförordningen (1999:659). Vidare finns zoonoslagen (1999:658) som gäller för sjukdomar och smittämnen hos djur som kan spridas naturligt från djur till människa, så kallade zoonoser, och som inte är sådana epizootiska sjukdomar som omfattas av epizootilagen. Lagen gäller dock bara sådana zoonoser som det finns tillräckliga kunskaper om för effektiv kontroll och bekämpning. Lagen kompletteras av zoonosförordningen (1999:660). Samtliga lagar kompletterar sådana EU-bestämmelser som faller inom respektive lags tillämpningsområde. Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling vilka grundförordningar som avses, bl.a. den gällande kontrollförfordningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EU-

bestämmelserna. I lagarna finns även bestämmelser om kontrollmyndigheterna och deras befogenheter att utöva offentlig kontroll, skyldigheter för kontrollobjekt att tillhandahålla hjälp, straffbestämmelser och regler om överklagande m.m. När det gäller införsel respektive utförsel av djur och produkter av djur finns det bestämmelser i förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. och i förordningen (1994:542) om utförsel av levande djur m.m. Enligt lagen (1975:85) med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor får vidare regeringen meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor, om det är påkallat av hänsyn till bl.a. skyddet mot djursjukdomar.

Den 21 april 2021 ska Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa (djurhälsolag) börja tillämpas. Djurhälsolagen ersätter en rad EU-rättsakter på djurhälsoområdet och hänvisningar till de upphävda akterna ska anses som hänvisningar till den nya förordningen. Djurhälsolagen kommer medföra att den svenska djurhälsolagstiftningen behöver ses över.

4.4.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering

Kontrollmyndigheter

Enligt provtagningslagen ska den offentliga kontrollen av efterlevnaden av lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser utövas av Jordbruksverket eller andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer. Regeringen får genom föreskrifter ge Jordbruksverket möjlighet att överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll. Jordbruksverket har även, efter bemyndigande från regeringen, rätt att meddela närmare föreskrifter om hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Enligt både epizootilagen och lagen om kontroll av husdjur, m.m. ska den offentliga kontrollen utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Detsamma gäller enligt zoonoslagen, men där kan offentlig kontroll av efterlevnaden av

vissa beslut i enskilda fall utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Den närmare ansvarsfördelningen mellan kontrollmyndigheterna anges i huvudsak i den förordning som hör till respektive lag. Jordbruksverket har ansvar för att samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämna råd och hjälp till dessa. När det gäller vattenbruk, TSE-sjukdomar (dvs. transmissibla spongiforma encefalopatier, t.ex. galna-kosjukan och liknande sjukdomar) på förbränningsanläggningar och den obligatoriska hälsoövervakningen av fjäderfä har Jordbruksverket även ansvaret för att utföra den operativa kontrollen, med vilket här menas sådan kontroll som riktar sig direkt mot dem som har djur eller på annat sätt ansvarar för djur eller produkter av djur. Den större delen av den operativa kontrollen, som bl.a. obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfä, kontroll av seminverksamhet och kontroll av hägnad hjort, utförs dock av länsstyrelserna.

Hur den offentliga kontrollen bedrivs

Den offentliga kontrollen av att bestämmelserna om djurhälsa följs är riskbaserad och är i de flesta fall planerad i förväg. Kontrollen omfattar bl.a. provtagning avseende vissa sjukdomar, inspektion vid anläggningar och granskning av journaler. Eftersom djurhälsoområdet omfattar många olika kontrollområden utformas kontrollen efter det behov som finns. Detta innebär att provtagning ibland kan vara aktuellt medan kontrollen i andra fall fokuserar på exempelvis granskning av rutiner eller journalhållning. Inom vissa kontrollområden, som t.ex. salmonellakontroll av fjäderfä, utförs kontrollen främst som en dokumentationskontroll. I andra fall utförs kontrollen genom en inspektion på plats vid anläggningen där man bl.a. kontrollerar att anläggningen uppfyller kraven på biosäkerhet, att stalljournalerna är korrekt ifyllda, att hygienbestämmelserna följs, att förvaringsutrymmena är utformade på korrekt sätt m.m. Vissa djurhälsokontroller utförs även i samband med kontroller inom andra kontrollområden, t.ex. kontroll av att hygienregler följs.

Gränskontroll av levande djur och djurprodukter som inte är avsedda som livsmedel genomförs på särskilda gränskontrollstationer av Jordbruksverket. Gränskontrollen är uppdelad i dokumentkontroll, identitetskontroll och fysisk kontroll. I dokumentkontrollen kontrolleras att medföljande hälsointyg som utfärdats av en officiell

veterinär och eventuella identitetshandlingar och eventuella andra dokument överensstämmer med gällande importvillkor och uppgifter om sändningen. Identitetskontrollen är en kontroll av att medföljande dokument och märkning stämmer överens med djuret eller produkten. Den fysiska kontrollen görs för att se om djuret eller produkten uppfyller införselvillkoren och att djuret eller produkten inte har påverkats menligt under transporten. Till skillnad från andra områden där kontrollen är riskbaserad ska samtliga levande djur kontrolleras vid gränskontrollstationer, oavsett risk.

Finansiering av den offentliga kontrollen

Kontrollen på djurhälsoområdet är till största delen anslagsfinansierad. För de kontroller som utförs av länsstyrelsen utgår således inte någon avgift. Enligt den gällande kontrollförordningen är det dock obligatoriskt för medlemsstaterna att ta ut avgifter för offentlig kontroll i vissa fall. Detta gäller bl.a. vid besiktning av levande djur vid slakterier och vid extra offentlig kontroll som utförs vid bristande regelefterlevnad. Enligt provtagningslagen har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för bland bl.a. offentlig kontroll, provtagning, undersökning, märkning och registrering. Även i lagen om kontroll av husdjur m.m. finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll. För de djurhälsokontroller som utförs av Jordbruksverket utgår en kontrollavgift som regleras i Jordbruksverkets föreskrifter. I dessa föreskrifter finns bl.a. bestämmelser om tillvägagångssätt för att ta ut avgifter samt specifika avgiftsbelopp.

4.5 Djurskydd

Riksdagen har i juni 2018 antagit regeringens förslag till en ny djurskyddslag (se prop. 2017/18:147). Den nya djurskyddslagen (2018:1192) träder i kraft den 1 april 2019 och ersätter då den nuvarande djurskyddslagen (1988:534). I den nya djurskyddslagen finns bestämmelser om hur djur som hålls av människan och viltlevande försöksdjur ska hållas och skötas. Den nuvarande djurskyddslagens kontrollbestämmelser har i allt väsentligt oförändrade

förts över till den nya lagen. Djurskyddslagen kompletterar sådana EU-förordningar som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling vilka grundförordningar som avses, bl.a. den nu gällande kontrollförordningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har rätt att meddela de föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta de beslut som behövs som komplettering av EU-bestämmelserna. Djurskyddslagen innehåller bestämmelser om kontrollmyndigheter och deras befogenheter för att kunna utöva offentlig kontroll, bemyndiganden om avgifter, bestämmelser om omhändertagande av djur och djurförbud, straffbestämmelser samt bestämmelser om kontrollobjektets skyldigheter och överklagande m.m.

Den nuvarande djurskyddslagen kompletteras av djurskyddsförordningen (1988:539) och av myndighetsföreskrifter. En ny djurskyddsförordning kommer att beslutas inför ikraftträdandet av den nya djurskyddslagen. När det gäller införsel respektive utförsel av djur och produkter av djur finns det bestämmelser i förordningen om införsel av levande djur m.m. och i förordningen om utförsel av levande djur m.m.

4.5.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering

Kontrollmyndigheter

Enligt såväl den nuvarande som den nya djurskyddslagen ska den offentliga kontrollen av efterlevnaden av lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna utövas av länsstyrelserna och andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer. Den närmare ansvarsfördelningen mellan kontrollmyndigheterna anges i huvudsak i djurskyddsförordningen.

Jordbruksverket är central förvaltningsmyndighet på djurskyddsområdet. Jordbruksverket ansvarar bl.a. för att samordna övriga kontrollmyndigheter och ge stöd, råd och vägledning till dem. Jordbruksverket har även rätt att, med stöd av ett bemyndigande från regeringen, meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas.

Länsstyrelserna utövar den operativa djurskyddskontrollen, med vilket här menas sådan kontroll som riktar sig direkt mot dem som håller djur eller på annat sätt ansvarar för djur.

När det gäller djur som används inom Försvarsmakten ansvarar försvarsinspektören för hälsa och miljö för den offentliga kontrollen av djurskyddet.

Därutöver ansvarar Livsmedelsverket tillsammans med länsstyrelserna för viss djurskyddskontroll vid slakt av djur. Livsmedelsverkets djurskyddskontroller utförs i dagsläget enligt bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas för livsmedel.

Hur den offentliga kontrollen bedrivs

Länsstyrelserna besöker bl.a. gårdar och andra anläggningar där djur hålls för att utföra planerade rutinkontroller. Kontroll utförs också i samband med ansökningar om olika tillstånd och godkännanden. Kontrollen gäller främst företag och andra som håller flera djur, som t.ex. lantbruk, kennlar och stuterier. Privatpersoner med sällskapsdjur kontrolleras inte regelmässigt, men även sådan djurhållning kontrolleras om någon gör en anmälan eller om det finns kännedom om tidigare problem i djurhållningen. Urval av kontrollobjekt för rutinkontrollerna görs i huvudsak utifrån en riskklassningsmodell som Jordbruksverket har tagit fram och integrerat i kontroll databasen Djurskyddskontrollregistret (DSK). Modellen beräknar en risk för varje djurhållare utifrån de uppgifter som finns lagrade i kontroll databasen. Riskerna baseras på bl.a. djurslag, verksamhetens påverkan i livsmedelskedjan, verksamhetens storlek samt djurhållarens tidigare efterlevnad av regelverket.

Djurskyddskontrollen består i huvudsak av inspektioner och bedömningar av djur och djurutrymmen. Bl.a. kontrolleras djurens status såsom hull och renhet samt rengöring av djurutrymmen. Vidare sker en genomgång med djurhållaren av tillsynsrutiner, kompetenskrav och personalstyrka. Mätningar av djurutrymmen och fotografisk dokumentation förekommer vid de flesta kontroller, medan provtagningar, analyser och revisioner förekommer mer sällan. Djurskyddskontrollen kan vara heltäckande, där alla djurskyddsregler som är aktuella vid kontrolltidpunkten verifieras,

eller bestå av delkontroller som t.ex. vid kontroll av en viss brist som har anmälts eller vid en uppföljande extra offentlig kontroll för att granska att korrigerande åtgärder har vidtagits efter tidigare konstaterade djurskyddsbrister.

Finansiering av den offentliga kontrollen

Djurskyddskontrollen är i huvudsak anslagsfinansierad och i dagsläget tas det inte ut någon avgift för de planerade rutinkontrollerna. Enligt den gällande kontrollförordningen är det dock, som det tidigare har nämnts, obligatoriskt för medlemsstaterna att ta ut avgifter för offentlig kontroll i vissa fall. Detta gäller bl.a. vid besiktning av levande djur vid slakterier och vid extra offentliga kontroll som utförs vid bristande regelefterlevnad.

I såväl den nuvarande som den nya djurskyddslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt i ärenden enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. De ärenden som omnämns i förarbetena till den nuvarande djurskyddslagen är ärenden om förprovning eller godkännande i efterhand av åtgärder i fråga om stall eller annat förvaringsutrymme för djur, godkännande på förhand och besiktning av anläggningar och andra förvaringsutrymmen för försöksdjur, godkännande av ny teknik, registrering av djurtransportörer m.m. (prop. 2005/06:128 s. 99 och 326 f.)

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter. Enligt djurskyddsförordningen får Jordbruksverket meddela föreskrifter om att avgift ska betalas i ärenden om bl.a. godkännande av ny teknik, registrering av djurtransportörer och besiktning av transportmedel och behållare för transport av djur samt godkännande av zoologisk trädgård, djurpark eller liknande anläggning som ska tas i bruk för offentlig förevisning av djur. Jordbruksverket får även meddela föreskrifter om den avgift som ska betalas för extra offentlig kontroll enligt artikel 28 i den gällande kontrollförordningen. Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för den djurskyddskontroll som utförs av officiella veterinärer och officiella assistenter på slakterier.

4.6 Växtskyddsmedel

Med växtskyddsmedel avses sådana bekämpningsmedel som främst används inom jordbruk och trädgårdsnäring. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG innehåller bestämmelser om godkännande av växtskyddsmedel och verksamma ämnen som ingår i växtskyddsmedel. Förordningen reglerar uttömmande processen för godkännande på EU-nivå av verksamma ämnen i växtskyddsmedel och den nationella prövningen av växtskyddsmedel som innehåller sådana verksamma ämnen. Syftet med förordningen är att säkerställa en hög skyddsnivå för människors och djurs hälsa och för miljön samt att förbättra den inre marknadens funktionssätt genom att harmonisera reglerna för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel och samtidigt förbättra jordbruksproduktionen.

Vid prövningen av en ansökan om produktgodkännande av ett växtskyddsmedel ska hälso- och miljöaspekter sättas före intresset av att förbättra växtproduktionen. För att ett växtskyddsmedel ska produktgodkännas och därmed få släppas ut på marknaden måste därför sökanden visa att medlet inte har några skadliga effekter på människors eller djurs hälsa eller några oacceptabla effekter på miljön.

Den som använder ett växtskyddsmedel är enligt förordning (EG) nr 1107/2009 skyldig att använda produkten på ett korrekt sätt. Med korrekt användning avses att principerna om god växtskyddssed tillämpas och att villkoren för godkännande av medlet följs. Korrekt användning förutsätter också att de allmänna principerna om integrerat växtskydd följs.

Principerna om integrerat växtskydd framgår av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel. Direktivet syftar till att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön. För att uppnå detta ska medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att främja ett växtskydd med låg insats av bekämpningsmedel och så långt det är möjligt ge företräde till icke-kemiska metoder. Direktivet ålägger medlemsstaterna att förbjuda flygbesprutning, att

vidta åtgärder för att skydda vattenmiljön och dricksvattnet mot effekterna av bekämpningsmedel samt att minimera användningen av kemiska växtskyddsmedel i vissa områden, såsom allmänna parker och trädgårdar, idrotts- och fritidsanläggningar, skolgårdar och lekplatser för barn samt i närheten av hälsovårdsanläggningar. I direktivet finns också bestämmelser om krav på kontroll av utrustning som används för spridning av bekämpningsmedel.

Direktiv 2009/128/EG genomförs i svensk rätt genom 14 kap. miljöbalken och förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel. Förordningen om bekämpningsmedel innehåller även vissa bestämmelser som kompletterar förordning (EG) nr 1107/2009. Kemikalieinspektionen är behörig myndighet enligt förordning (EG) nr 1107/2009 och prövar frågor om godkännande av växtskyddsmedel enligt den förordningen. Kemikalieinspektionen får vidare meddela föreskrifter som kompletterar förordning (EG) nr 1107/2009. Jordbruksverket får meddela föreskrifter om de allmänna principerna om integrerat växtskydd, om krav på utrustning för spridning av växtskyddsmedel samt om dokumentation vid spridning av växtskyddsmedel.

4.6.1 Nuvarande tillsynssystem och dess finansiering

Bestämmelser om tillsyn

I 26 kap. miljöbalken finns bestämmelser om tillsyn av efterlevnaden av miljöbalken. Kapitlet innehåller grundläggande bestämmelser om fördelningen av tillsynsansvaret och om de åtgärder tillsynsmyndigheterna kan vidta vid överträdelser i enskilda fall. Med stöd av bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken kan tillsynsmyndigheterna besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Tillsynsmyndigheter

Enligt 26 kap. 3 § miljöbalken utövas tillsynen av Naturvårdsverket, försvarsinspektören för hälsa och miljö, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Regeringen får enligt 26 kap. 5 § miljöbalken meddela

föreskrifter om att kapitlet ska gälla även i fråga om tillsyn över att EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde följs. Regeringen har med stöd av det bemyndigandet meddelat miljötillsynsförordningen (2011:63). I 1 kap. 4 § miljötillsynsförordningen har regeringen föreskrivit att 26 kap. miljöbalken ska tillämpas vid tillsyn över att de EU-förordningar som anges i 2 kap. miljötillsynsförordningen följs. I 2 kap. 19 § listas bl.a. förordning (EG) nr 1107/2009. Fördelningen av ansvaret för att kontrollera efterlevnaden av förordning (EG) nr 1107/2009 överensstämmer med fördelningen av tillsynsansvaret över 14 kap. miljöbalken. Det innebär att Kemikalieinspektionen utövar tillsyn över utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel. De kommunala nämnderna har ansvaret för tillsynen av sådan hantering av växtskyddsmedel som inte innebär utsläppande på marknaden. Därutöver har Jordbruksverket ansvaret för tillsynen i fråga om kontroll av utrustning som är avsedd att användas yrkesmässigt för spridning av växtskyddsmedel enligt förordningen om bekämpningsmedel.

Kemikalieinspektionen ska ge tillsynsvägledning i frågor om utsläppande på marknaden, införsel och utförsel av bl.a. växtskyddsmedel. Jordbruksverket är ansvarigt för tillsynsvägledning i frågor om djurhållande verksamheter och verksamheter inom jordbruks- och trädgårdsområdet utom i frågor som omfattas av Kemikalieinspektionens vägledningsområde.

Finansiering av tillsynen

I 27 kap. miljöbalken finns bestämmelser om avgifter för prövning och tillsyn. Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom miljöbalkens område. Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Varje kommun beslutar således själv sin taxa och bestämmer hur handläggningskostnaden per timme ska beräknas. Avgifterna ska dock beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader (full kostnadstäckning).

Regeringen har med stöd av bemyndigandet i 27 kap. 1 § beslutat förordningen (2013:63) om bekämpningsmedelsavgifter. För-

ordningen gäller avgifter som ska betalas för Kemikalieinspektionens prövning och tillsyn av bl.a. växtskyddsmedel enligt förordning (EG) nr 1107/2009. Enligt 8 kap. 1–3 §§ förordningen om bekämpningsmedelsavgifter ska den som innehar ett godkännande för ett kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel betala en årsavgift. Årsavgiften är bl.a. avsedd att täcka Kemikalieinspektionens kostnader för tillsyn över primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel. Kemikalieinspektionen disponerar inte över intäkterna. Myndigheten redovisar intäkterna mot inkomsttitel på statsbudgeten och får anslag för verksamhetens kostnader.

4.7 Ekologisk produktion

Lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion kompletterar i första hand rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 samt tillämpningsföreskrifter till denna EU-förordning. Förordning (EG) nr 834/2007 ska tillämpas på vissa produkter från jordbruk, inklusive vattenbruk, om produkterna släpps ut på marknaden eller är avsedda att släppas ut på marknaden. De produkter som omfattas är levande eller obearbetade jordbruksprodukter, bearbetade jordbruksprodukter för livsmedelsändamål, foder, vegetativt förökningsmaterial och utsäde. Syftet med förordning (EG) nr 834/2007 är att dess bestämmelser ska utgöra grunden för en hållbar ekologisk produktion, sörja för en väl fungerande inre marknad, garantera sund konkurrens, inge förtroende hos konsumenterna och att skydda deras intressen.

Här kan nämnas att en ny EU-förordning om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter antogs av Europaparlamentet och rådet den 22 maj 2018. Den nya EU-förordningen träder ikraft den 1 januari 2021 och genom denna upphävs förordning (EG) nr 834/2007. Den nya EU-förordningen innebär att den nationella lagstiftningen om ekologisk produktion kommer att behöva ses över.

Lagen kompletterar även kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för

rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll. I denna förordning fastställs, enligt artikel 1, särskilda regler för produktion, märkning och kontroll av de produkter som omfattas av rådets förordning (EG) nr 834/2007. Artiklarna 63–92 i förordning (EG) nr 889/2008 innehåller bestämmelser om kontroll, bl.a. vad som ska kontrolleras, hur kontrollerna ska utföras, vilken dokumentation som den ekologiske aktören ska ha, rätt till tillträde, upplysningar och handlingar för kontrollmyndigheter och kontrollorgan samt tillfälliga saluföringsförbud vid misstanke om att en produkt som är märkt som ekologisk kommer att saluföras trots att den inte uppfyller kraven för ekologisk produktion.

Därutöver kompletterar lagen även kommissionens förordning (EG) nr 1235/2008 av den 8 december 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 vad gäller ordningen för import av ekologiska produkter från tredje länder. Där finns bl.a. bestämmelser om att medlemsstatens ansvariga myndighet ska utföra dokumentkontroll av sändningens kontrollintyg samt verifiera sändningen och godkänna kontrollintyget (artikel 14).

Genom hänvisningar i förordning (EG) nr 834/2007 är den gällande kontrollförordningen tillämplig även på ekologisk produktion. Bestämmelserna om ekologisk produktion i den gällande kontrollförordningen ska tillämpas i den utsträckning som EU-förordningarna om ekologisk produktion inte innehåller särskilda bestämmelser (jfr prop. 2012/13:55 s. 26). Av denna anledning kompletterar lagen om kontroll av ekologisk produktion även, i de delar den innehåller bestämmelser om ekologisk produktion, den gällande kontrollförordningen och tillämpningsföreskrifter till denna.

I lagen finns bestämmelser om kontrollmyndigheter, åtgärder som dessa får vidta för att kunna fullgöra sina kontrolluppgifter, skyldighet för kontrollobjektet att lämna hjälp vid kontroll, bemyndigande om avgifter, bestämmelser om sanktionsavgifter och om överklagande m.m. Lagen kompletteras av förordning (2013:1059) om kontroll av ekologisk produktion och av myndighetsföreskrifter.

4.7.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering

Kontrollmyndigheter

Enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion utövar Livsmedelsverket, Jordbruksverket, de andra statliga förvaltningsmyndigheter som regeringen bestämmer och kommunerna kontroll av att de EU-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna följs samt att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och de beslut som har meddelats med stöd av lagen följs. Regeringen får meddela föreskrifter om fördelningen mellan kommunerna och de statliga förvaltningsmyndigheterna av kontrolluppgifter. Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att utöva kontroll till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person. I fråga om åtgärder då regelverket inte följs eller vid sådan misstanke är det bara vissa i lagen angivna beslut som får överlämnas till kontrollorganen. Vidare finns möjligheter till kommunal samverkan. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna anges i huvudsak i förordningen om kontroll av ekologisk produktion.

Livsmedelsverket är behörig myndighet i fråga om livsmedel. Jordbruksverket är behörig myndighet i fråga om produktion och hantering av jordbruks- och vattenbruksprodukter som inte är livsmedel och produktion av insatsvaror för användning i ekologisk jordbruks- och vattenbruksproduktion. Därutöver är Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) behörig myndighet i fråga om att ackreditera och godkänna kontrollorgan samt utöva tillsyn över att de kontrollorgan som har godkänts uppfyller de krav som gäller för godkännandet. Konsumentverket är behörig myndighet att utöva kontroll i fråga om marknadsföring.

Hur den offentliga kontrollen bedrivs

I Sverige har ansvaret för kontrollen av ekologiska aktörer delegerats till privata kontrollorgan inom såväl Livsmedelsverkets som Jordbruksverkets ansvarsområden (jfr prop. 2012/13:55 s. 28).

Kontroll av företag med ekologisk produktion sker genom årliga besök ute på gårdarna eller anläggningarna samt genom extra besök

efter en riskbedömning. Kontrollen av ekologiskt foder, som syftar till att säkerställa att endast godkända råvaror och fodertillsatser har använts, genomförs på både gårdsnivå och hos specialiserade fodertillverkare. Kontrollorganen utför huvudsakligen en dokumentationskontroll samt kontroll på plats av produktionsanläggningar. Kontrollorganen har en skyldighet att ta prov vid misstanke om bristande efterlevnad. Kontrollen av produktion och hantering av utsäde sker i utsädesodlingarna och hos de företag som hanterar utsädet efter skörd. Kontroll av ekologiska livsmedel görs på gårdsnivå, hos förädlare, importörer, exportörer och i butiker.

Alla företag med ekologisk produktion och som står under kontroll av kontrollorgan ska som huvudregel få minst ett fysiskt kontrollbesök per år. Utöver det sker kontrollen av företagen beroende på hur de har riskklassificerats. Kontrollorganen ska årligen ta ut och analysera prover motsvarande minst fem procent av antalet aktörer som omfattas av deras kontroll. Syftet med provtagningen är att upptäcka produkter som inte är tillåtna för ekologisk produktion, för att kontrollera produktionsmetoder som inte överensstämmer med reglerna för ekologisk produktion och för att upptäcka eventuella föroreningar med produkter som inte är godkända för ekologisk produktion. Kontrollorganen ska meddela Livsmedelsverket eller Jordbruksverket om resultaten av de kontroller som har utförts inom respektive ansvarsområde i de fall det har konstaterats avvikelser från de ekologiska reglerna. Kontrollorganen ansvarar vidare för framtagandet av egna rutiner för utförande av kontrollen.

Den offentliga kontrollen är riskbaserad och syftar till att säkerställa att regelverket följs. Därutöver kan de ekologiska aktörerna ha förbundit sig att följa privata ekologiska certifieringsstandarder enligt avtal med certifieringsorganet eller standardägaren, t.ex. KRAV:s regler. Kontrollorganen kontrollerar således en aktörs verksamhet dels mot reglerna i EU-regelverket, dels mot privata certifieringsstandarder. Kraven i EU-förordningarna måste alltid vara uppfyllda för produkter som ska saluföras som ekologiska. Det är dock möjligt att ställa mer långtgående krav i de privata standarderna. Livsmedelsverket och Jordbruksverket ska inom sina respektive ansvarsområden utöva tillsyn över att kontrollorganen uppfyller kraven för delegeringen.

Finansiering av den offentliga kontrollen

Kontrollen av ekologisk produktion är i huvudsak finansierad genom avgifter. Enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för kontrollen samt för prövning av ärenden enligt lagen, de EU-förordningar som kompletteras av lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. De ärenden som omnämns i förarbetena är när en aktör ansöker om att beviljas undantag från skyldigheten att följa regelverket i vissa avseenden (prop. 2012/13:55 s. 92 f.). I lagen finns en upplysning om att regeringen meddelar föreskrifter om de avgifter som tas ut av statliga förvaltningsmyndigheter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för sådan kontroll och prövning samt föreskrifter om grunderna för beräkning av avgifternas storlek. Regeringen får även meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för kontroll och prövning. I förordningen om kontroll av ekologisk produktion har Livsmedelsverket och Jordbruksverket bemyndigats att meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för sådan kontroll som myndigheten har överlämnat till kontrollorganet och för prövning av ärenden. Livsmedelsverket och Jordbruksverket får vidare meddela föreskrifter om grunderna för beräkningen av storleken av dessa avgifter.

I förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter finns bestämmelser om avgifter som ska betalas för kontroll av ekologiska livsmedel och jordbruksprodukter. Det har redogjorts närmare för bestämmelserna i denna förordning i avsnitt 4.1.2. I förordningen om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter finns bestämmelser om avgifter som ska betalas för kontroll av ekologiskt foder. Det har redogjorts närmare för bestämmelserna i denna förordning i avsnitt 4.3.2.

4.8 Skyddade beteckningar

Lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012

om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel. Denna EU-förordning syftar till att hjälpa producenter av jordbruksprodukter och livsmedel att förmedla information om produkternas och livsmedlens egenskaper och om särskilda kvaliteter, som beror på de jordbruksmetoder som använts, till köpare och konsumenter. Därigenom ska säkerställas att det föreligger sund konkurrens för jordbrukare och producenter som framställer jordbruksprodukter och livsmedel med mervärdesskapande egenskaper och kvaliteter, att konsumenterna får tillgång till tillförlitlig information om sådana produkter, att de immateriella rättigheterna iaktas och att den inre marknads integritet upprätthålls.

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, andra i lagen angivna EU-förordningar, som den gällande kontrollförordningen. Vidare anges bl.a. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av samt skydd av geografiska beteckningar för aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91.

Lagen innehåller bestämmelser om kontrollmyndigheter och deras befogenheter, skyldigheter för kontrollobjekt att tillhandahålla hjälp, avgiftsbestämmelser och regler om överklagande m.m. Enligt lagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela de föreskrifter som behövs som komplettering av EU-bestämmelserna. Lagen kompletteras av förordningen (2009:1425) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och av myndighetsföreskrifter.

4.8.1 Nuvarande kontrollsystem och dess finansiering

Kontrollmyndigheter

Enligt lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel utövar Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna kontroll över att lagen, de föreskrifter och beslut

som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, följs. Regeringen eller Livsmedelsverket får därutöver överlämna uppgiften att utöva offentlig kontroll till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 andra stycket 5 i den gällande kontrollförordningen. Ett överlämnande får dock inte avse rätten att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket. Lagen innehåller även bestämmelser som gör det möjligt för kommuner att komma överens om att samverka kring den offentliga kontrollen. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna anges i huvudsak i förordningen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Av förordningen framgår att Livsmedelsverket bl.a. ska ta emot och handlägga ansökningar om registrering av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel samt ansökningar om ändring av produktspecifikation för och avregistrering av sådana produkter. Livsmedelsverket ska även övervaka att kontrollmyndigheterna fullgör sina förpliktelser enligt lagen och får meddela de ytterligare föreskrifter och fatta de beslut i övrigt som behövs som komplettering till de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Livsmedelsverket ansvarar för att samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och får, efter bemyndigande från regeringen, meddela föreskrifter om hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Därutöver framgår att den myndighet som är behörig att utöva kontroll enligt livsmedelsförordningen också är behörig kontrollmyndighet i förhållande till skyddade beteckningar.

Hur den offentliga kontrollen bedrivs

Den offentliga kontrollen av att bestämmelserna följs sker i begränsad omfattning och som en integrerad del i den vanliga kontrollen av livsmedel och jordbruksprodukter. Kontroll genomförs bl.a. efter tips från olika intresseorganisationer om misstankar avseende oriktig hantering.

Finansiering av den offentliga kontrollen

Eftersom kontrollen av att bestämmelserna följs för närvarande utövas som en integrerad del av den ordinarie kontrollen av livsmedels- och jordbruksprodukter finansieras den med samma medel

som denna. Särskilda avgifter ska dock tas ut för kontroll av att produktspecifikationen följs innan en produkt släpps ut på marknaden och för uppföljande kontroll hos producenter av vin samt för extra offentlig kontroll som blivit nödvändig på grund av aktörens bristande efterlevnad. Även den som ansöker hos den behöriga myndigheten om registrering av en skyddad beteckning, ändring av en produktspecifikation eller avregistrering av en skyddad beteckning ska betala en avgift för myndighetens handläggning.

Enligt lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för kontroll respektive prövning eller handläggning enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut sådan avgift. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som statliga myndigheter och kontrollorgan tar ut. Närmare bestämmelserna om avgifter finns i förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, vilka det har redogjorts närmare för i avsnitt 4.1.2.

5 Den nya kontrollförordningen (EU) 2017/625

5.1 Inledning

Liksom den gällande kontrollförordningen slår den nya kontrollförordningen fast bestämmelser för hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras och riktar sig således till medlemsstaterna och deras behöriga myndigheter men även i vissa fall till enskilda aktörer. Jämfört med den gällande kontrollförordningen utökas den nya kontrollförordningens tillämpningsområde till att uttryckligen omfatta även kontroller för att säkerställa att lagstiftningen följs i fråga om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion, animaliska biprodukter och därav framställda produkter, skyddsåtgärder mot växtskadegörare, utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel, ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter samt användning och märkning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter. Som det har redogjorts för närmare i avsnitt 3 gäller dock vissa bestämmelser i den gällande kontrollförordningen redan i dag för några av dessa områden.

I den nya kontrollförordningen klargörs att vissa artiklar i förordningen även gäller för annan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. Det införs nya definitioner, däribland av uttrycket annan offentlig verksamhet, och befintliga definitioner justeras så att de tar hänsyn till den nya kontrollförordningens vidare tillämpningsområde.

5.2 Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Av artikel 1 framgår att den nya kontrollförordningen innehåller bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som genomförs av medlemsstaternas behöriga myndigheter, finansiering av offentlig kontroll, administrativt stöd och samarbete mellan medlemsstater, kommissionens kontroller i medlemsstaterna och i tredje land, antagande av villkor för djur och varor som förs in i unionen från tredje land samt inrättande av ett datoriserat informationssystem för förvaltning av information och data avseende offentlig kontroll. Den nya kontrollförordningen ska tillämpas på offentlig kontroll som genomförs för att kontrollera att bestämmelser inom en rad olika sakområden följs, oavsett om bestämmelserna har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna. De berörda sakområdena utgörs av livsmedel och livsmedels-säkerhet, inklusive handelsnormer för fiskeri- och vattenbruksprodukter, avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion, foder och fodersäkerhet, djurhälsa, animaliska biprodukter och därav framställda produkter, djurskydd, skyddsåtgärder mot växtskadegörare, utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel, ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter samt användning och märkning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter. När det gäller bestämmelserna för livsmedel och livsmedels-säkerhet samt foder och fodersäkerhet omfattas alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled, inklusive bestämmelser för att säkerställa bl.a. god handelssed, konsumentskydd och korrekt konsumentinformation. Även bestämmelser om tillverkning och användning av material och föremål avsedda att komma i kontakt med livsmedel omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Från tillämpningsområdet undantas emellertid kontroller av utrustning för spridning av växtskyddsmedel.

Den nya kontrollförordningen ska även tillämpas på offentlig kontroll som genomförs för att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna inom de berörda sakområdena som är tillämpliga på djur och varor som förs in i unionen från tredje land och som ska exporteras från unionen till tredje land.

Den nya kontrollförordningen är inte tillämplig på offentlig kontroll för att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007. Förordningen ska dock tillämpas i de fall den behöriga myndigheten i en medlemsstat identifierar möjliga bedrägliga eller vilseledande metoder i fråga om de handelsnormer som avses i artikel 73–91 i förordning (EG) nr 1308/2013. Vidare ska förordningen inte tillämpas på offentlig kontroll för att kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i Europaparlamentet och rådets direktiv 2010/63/EU om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller bestämmelserna i Europaparlamentet och rådets direktiv 2001/82/EG om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel.

Artiklarna 4, 5, 6, 8, 12.2, 12.3, 15, 18–27, 31–34, 37–42, 78, 86–108, 112 b, 130 och 131–141 i förordningen ska även tillämpas på annan offentlig verksamhet som de behöriga myndigheterna genomför i enlighet med förordningen eller med de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Förordningen innehåller definitioner av uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet samt definitioner av vissa andra centrala begrepp, exempelvis behöriga myndigheter.

5.3 Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i medlemsstaterna

Behöriga myndigheter

Enligt artikel 4 ska medlemsstaterna för vart och ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 utse den eller de behöriga myndigheter som tilldelas ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Medlemsstaten kan tilldela ansvaret för detta till mer än en behörig myndighet samt ge de behöriga myndigheter som utsetts befogenhet att överföra särskilda ansvarsområden avseende offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till andra offentliga

myndigheter. Om så sker ska medlemsstaterna dels införa förfaranden för att säkerställa ändamålsenlig och effektiv samordning mellan alla berörda myndigheter och enhetlig och effektiv offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inom hela sitt territorium, dels utse en central myndighet med ansvar för att samordna samarbetet och kontakterna med kommissionen och övriga medlemsstater avseende offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som genomförs på de områden som avses i artikel 1.2.

De behöriga myndigheterna får tilldela vissa uppgifter med koppling till offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till en eller flera myndigheter för kontroll av ekologisk produktion.

Medlemsstaterna ska säkerställa att kommissionen och övriga medlemsstater får underrättelse om kontaktuppgifter och eventuella ändringar avseende de behöriga och centrala myndigheter som utsetts samt de myndigheter för kontroll av ekologisk produktion som tilldelats vissa uppgifter och de organ med delegerade uppgifter som avses i artikel 28.1. Dessa uppgifter ska också tillhandahållas allmänheten.

Allmänna skyldigheter för de behöriga myndigheterna

I artikel 5 finns bestämmelser om allmänna skyldigheter för de behöriga myndigheterna. De behöriga myndigheterna, inklusive myndigheterna som utför kontroll av ekologisk produktion, ska bl.a. ha infört rutiner eller förfaranden för att säkerställa att den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte föreligger någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. De behöriga myndigheterna ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos. De ska även ha tillgång till tillräckligt stor, för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal samt lämpliga och väl underhållna utrymmen och utrustning, så att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet kan genomföras på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. De behöriga myndigheterna ska även ha infört rättsliga förfaranden för att säkerställa att personalen har tillträde till aktörernas lokaler och tillgång till deras dokumentation, så att de kan utföra sina uppgifter på ett korrekt sätt. De behöriga myndigheterna ska även ha infört beredskapsplaner och vara beredda att använda sådana planer i nödsituationer, i förekommande fall i

enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Kraven på personalen vid de behöriga myndigheterna gäller även för officiella veterinärer och officiella växtskyddsinspektörer.

Personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

I artikel 5 regleras även vilken utbildning som personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska ha. Det åligger de behöriga myndigheterna, kontrollmyndigheter för ekologiska produkter och organ med delegerade uppgifter att säkerställa att personalen får denna utbildning. I bilaga II till förordningen anges några specifika områden som personalen ska få utbildning i. Däribland kan nämnas kännedom om kontrollmetoder, de bestämmelser som avses i artikel 1.2, faror i samband med produktion, bearbetning och distribution av djur och varor, officiellt intygande och rättsliga åtgärder till följd av offentlig kontroll.

Interna revisioner av de behöriga myndigheterna

Enligt artikel 6 ska de behöriga myndigheterna genomföra interna revisioner eller låta sin myndighet revideras samt med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de följer förordningen. Dessa revisioner ska vara föremål för oberoende granskning och genomföras på ett öppet sätt.

Rätt att överklaga de behöriga myndigheternas beslut

I artikel 7 regleras fysiska och juridiska personers rätt att överklaga vissa beslut som de behöriga myndigheterna har fattat.

Tystnadsplikt

I artikel 8 finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Allmänna bestämmelser om offentlig kontroll

Enligt artikel 9 ska de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens genomföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska särskilt beakta klarlagda risker som är

förbundna med djur och varor, verksamhet som står under aktörernas kontroll, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och huruvida de följer de bestämmelser som avses i artikel 1.2, tillförlitligheten i egenkontrollen m.m. Offentlig kontroll inför utfärdande av officiella intyg eller officiella attesteringar ska genomföras i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 samt de delegerade akter och genomförandeakter som kommissionen antagit. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning, utom i de fallen då det är nödvändigt och motiverat att förvarna aktören eller då aktören själv har begärt offentlig kontroll och den behöriga myndigheten anser att förvarning bör ske. Kontrollen ska vidare så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. De behöriga myndigheterna ska genomföra offentlig kontroll med samma noggrannhet oavsett om de berörda djuren och varorna är avsedda för den nationella marknaden, unionsmarknaden eller för export till tredje land. Detsamma gäller kontroller av djur och varor som har förts in från tredje land till unionen.

Föremål för offentlig kontroll

Enligt artikel 10 ska de behöriga myndigheterna i den utsträckning som krävs för att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 följs genomföra offentlig kontroll av djur och varor i alla produktions-, bearbetnings-, distributions- och användningsled samt av ämnen, material eller föremål som kan inverka på djurs och varors egenskaper eller hälsa och på deras överensstämmelse med gällande krav. Kontrollen ska också omfatta aktörer med avseende på verksamhet, inklusive djurhållning, utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivningar samt relaterad dokumentation. De behöriga myndigheterna ska, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Redan befintliga förteckningar får användas för detta ändamål. Kommissionen ska anta delegerade akter om fastställande av vilka kategorier av aktörer som ska undantas från förtecknings-skyldigheten i de fall denna skulle innebära en administrativ börda som inte står i proportion till den risk som deras verksamhet medför.

Öppenhet och rutiner i offentlig kontroll

I artikel 11 finns bestämmelser om öppenhet i den offentliga kontrollen. Enligt artikel 12 ska de behöriga myndigheterna genomföra offentlig kontroll i enlighet med dokumenterade rutiner och enligt artikel 13 ska myndigheterna upprätta dokumentation över varje offentlig kontroll som genomförs.

Kontrollmetoder och kontrollteknik för offentlig kontroll

I artikel 14 anges vad metoder och teknik som den offentliga kontrollen ska inbegripa. Vid sidan av granskningen av aktörernas egenkontrollsystem ingår inspektion av utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser, djur, varor, råvaror, märkning och marknadsföring m.m.

Aktörers skyldigheter

I artikel 15 finns bestämmelser om skyldigheter för aktörer. Aktörerna ska bl.a. ge personal vid de behöriga myndigheterna tillträde till sina lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivningar, djur och varor samt tillgång till sina datoriserade informationshanteringssystem, dokument och annan relevant information. Aktörerna ska vidare under offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bistå och samarbeta med de behöriga myndigheternas personal. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser om bl.a. samarbete och informationsutbyte mellan aktörer och behöriga myndigheter vid sändningar av djur och varor till unionen. Aktörernas skyldigheter gäller även när offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av officiella veterinärer, officiella växtskyddsinspektörer, kontrollmyndigheter, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer till vilka vissa uppgifter har delegerats. Aktörerna ska även vid tillämpningen av artikel 10.2 tillhandahålla den behöriga myndigheten aktuella uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation, och vilka platser som de kontrollerar.

Ytterligare krav för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

I artiklarna 16–27 finns bestämmelser om ytterligare krav för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det finns särskilda bestämmelser för t.ex. produktion av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel, för resthalter av vissa ämnen i livsmedel och foder samt för djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial, animaliska biprodukter och framställda produkter. Vidare finns särskilda bestämmelser som avser djurskyddskraven och växters sundhet etc. Kommissionen har på de olika områdena getts befogenhet att meddela närmare bestämmelser genom delegerade akter och genomförandeakter.

Delegering av vissa uppgifter

I artiklarna 28–33 finns bestämmelser om delegering av den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet. Enligt artikel 28 får de behöriga myndigheterna delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller till en eller flera fysiska personer. I artiklarna 29 och 30 anges villkor för delegering i den offentliga kontrollen. Enligt artikel 31 får de behöriga myndigheterna även delegera vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet under vissa i förordningen angivna förutsättningar. De behöriga myndigheterna får inte delegera beslut om åtgärder som föreskrivs i artiklarna 138.1 b, 138.2 och 138.3, dvs. åtgärder vid bristande efterlevnad, till ett organ med delegerade uppgifter eller till en fysisk person. I artikel 32 regleras skyldigheter för organ och fysiska personer som fått uppgifter delegerade till sig och i artikel 33 regleras skyldigheter för de behöriga myndigheter som delegerat dessa uppgifter.

Provtagning, analyser, tester och diagnostik

I artiklarna 34–36 finns bestämmelser om metoder för provtagning, analyser, tester och diagnostik som ska användas i den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet. Enligt artikel 35 ska de behöriga myndigheterna se till att aktörer vars djur eller varor är föremål för provtagning, analys, testning eller diagnostik i samband med offentlig kontroll har rätt till ett andra expertutlåtande på egen bekostnad. Denna rättighet har dock inte någon inverkan på de

behöriga myndigheternas skyldighet att omedelbart vidta åtgärder för att minska riskerna för människors och djurs hälsa, växters sundhet eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, för miljön. När det gäller djur och varor som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation får, enligt artikel 36, prover som de behöriga myndigheterna beställt av aktörer utan att identifiera sig användas för offentlig kontroll. I artiklarna 37–42 finns bestämmelser om utseende av officiella laboratorier och deras skyldigheter samt om revision och ackreditering av dessa.

Offentlig kontroll vid införsel till unionen från tredje land

I artiklarna 43–76 finns bestämmelser om offentlig kontroll av djur och varor som förs in till unionen.

Djur och varor som inte är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer

Enligt artikel 44 ska de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens genomföra riskbaserad offentlig kontroll av djur och varor som förs in till unionen, och som inte omfattas av artiklarna 47 och 48 och alltså inte är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer, för att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 följs. Kontrollen ska särskilt beakta bl.a. de risker som är förbundna med olika typer av djur och varor samt eventuella garantier som den behöriga myndigheten i ursprungslandet har lämnat för att djuren eller varorna uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga med dessa. I artikel 45 finns bestämmelser om kontrollens omfattning när kontrollen genomförs i enlighet med artikel 44.1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter med avseende på i vilka fall och på vilka villkor de behöriga myndigheterna får kräva att aktörerna ska anmäla ankomsten av vissa varor som förs in till unionen. Enligt artikel 46 ska de behöriga myndigheterna när provtagning sker av djur och varor underrätta de berörda aktörerna och, om lämpligt, även tullmyndigheterna samt besluta huruvida djuren eller varorna behöver hållas kvar. Kommissionen ska genom genomförandakter fastställa de förfaranden och dokument som krävs för att säkerställa att de djur och varor som blivit föremål för provtagning kan spåras.

Offentlig kontroll av djur och varor vid gränskontrollstationer

Enligt artikel 47 ska de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationer för första ankomst till unionen genomföra offentlig kontroll av varje sändning av i förordningen angivna kategorier av djur och varor som förs in till unionen från tredje land. Det gäller bl.a. djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial och animaliska biprodukter. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa förteckningar över vissa av dessa kategorier. Kommissionen ges vidare befogenhet att anta delegerade akter med avseende på ändringar av kategorierna för att inkludera andra produkter som kan utgöra risker. Aktörer som ansvarar för sändningen ska säkerställa att djur och varor i de kategorier som avses görs tillgängliga för offentlig kontroll vid en gränskontrollstation.

Enligt artikel 48 ska kommissionen anta delegerade akter med avseende på bestämmelser om undantag från offentlig kontroll vid gränsstationer för vissa i förordningen angivna kategorier av djur och varor, t.ex. djur och varor som är avsedda att användas för vetenskapliga ändamål.

I artiklarna 49–58 finns bestämmelser om genomförandet av offentlig kontroll vid gränskontrollstationer och krav på intyg och andra dokument som ska åtfölja sändningar. Enligt artikel 59 åligger det medlemsstaterna att utse gränskontrollstationer och enligt artikel 60 ska en medlemsstat på internet tillhandahålla aktuella förteckningar över gränskontrollstationer på sitt territorium med bl.a. kontaktuppgifter till dessa och uppgifter om öppettider. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa de bestämmelser om det format, de kategorier, de förkortningar för gränskontrollstationer och annan information som medlemsstaterna ska använda i förteckningarna över gränskontrollstationer.

I artiklarna 61–63 finns bestämmelser om återkallande av godkännande och utseende av gränskontrollstationer. I artikel 64 finns bestämmelser om minimikrav för gränskontrollstationer. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter med avseende på bl.a. i vilka fall och på vilka villkor en gränskontrollstation vid särskilda geografiska begränsningar får vara belägen på ett visst avstånd från ett införselsställe till unionen och inte i dess omedelbara närhet.

Åtgärder vid bristande efterlevnad och vid misstanke om bristande efterlevnad avseende djur och varor som förs in till unionen

I artiklarna 65–72 finns bestämmelser om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när sändningar av djur och varor som förs in till unionen från tredje land inte är förenliga med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och när sådana djur och varor utgör en risk.

Godkännande av kontroller som utförs före export

Enligt artikel 73 får kommissionen genom genomförandeakter och på begäran av ett tredje land godkänna särskilda kontroller som tredje land utför på sändningar av djur och varor före export till unionen för att kontrollera att de exporterade sändningarna uppfyller kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2. När den offentliga kontrollen av sådana sändningar visar på allvarlig och återkommande bristande efterlevnad ska medlemsstaten enligt artikel 74 underrätta kommissionen, övriga medlemsstater och berörda aktörer samt begära administrativt stöd och öka antalet offentliga kontroller av sändningar från det berörda tredje landet. Kommissionen får genom genomförandeakter återkalla ett godkännande.

Samarbete mellan myndigheter i samband med sändningar från tredje land

I artiklarna 75 och 76 finns bestämmelser om samarbete mellan myndigheter i samband med sändningar från tredje land.

Särskilda åtgärder

Enligt artikel 77 ska kommissionen anta delegerade akter med avseende på bestämmelser för genomförande av särskild offentlig kontroll och antagande av åtgärder vid bristande efterlevnad, för att kunna ta hänsyn till särdragen hos vissa i förordningen angivna kategorier av djur och varor eller deras transportsätt och transportmedel, t.ex. sändningar av icke avhudat frilevande vilt med päls. Vidare ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter med avseende på villkoren för övervakning av transport och ankomst av sändningar av vissa djur och varor, från gränskontrollstationen för ankomst till anläggningen på destinationsorten i unionen eller till

gränskontrollstationen för utförelse. Kommissionen får vidare genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om förlagor till officiella intyg och bestämmelser för utfärdande av sådana intyg samt om utformningen av de dokument som måste åtfölja de kategorier av djur och varor som avses i artikeln.

Finansiering av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

I artiklarna 78–85 regleras de finansiella förutsättningarna för den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet. Bestämmelserna gäller även vid delegering av vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet.

Enligt artikel 78 ska medlemsstaterna säkerställa att tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att tillhandahålla personal och andra resurser som de behöriga myndigheterna behöver för att genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Enligt artikel 79 ska de behöriga myndigheterna ta ut obligatoriska avgifter eller pålagor för offentlig kontroll vid slakterier, styckningsanläggningar och viltbearbetningsanläggningar samt vid mjölkproduktion och utsläppande på marknaden av fiskeri- och vattenbruksprodukter. Obligatoriska avgifter eller pålagor ska vidare tas ut för offentlig kontroll som genomförs beträffande djur och varor som avses i artikel 47.1a-c vid gränskontrollstationer eller vid de kontrollställen som avses i artikel 53.1. Avgifterna eller pålagorna för dessa kontroller ska motsvara antingen den kostnad som beräknas i enlighet med artikel 82.1 eller med de belopp som anges i bilaga IV till förordningen. De behöriga myndigheterna ska vidare ta ut avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll av djur och varor som avses i artikel 47.1d-f, offentlig kontroll som sker på aktörens begäran för att erhålla godkännande enligt artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien, samt offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och som har blivit nödvändig på grund av bristande efterlevnad och som genomförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att kontrollera att korrigerande åtgärder har vidtagits. Enligt artikel 79.3 får medlemsstaterna i vissa fall och på objektiva och icke-diskriminerande grunder minska beloppet på de obligatoriska avgifterna eller pålagorna med beaktande av intressena hos aktörer

med liten produktion, de traditionella metoder som används för produktion, bearbetning och distribution, behoven hos de aktörer som är lokaliserade i regioner med särskilda geografiska begränsningar och den utsträckning i vilken aktörerna hittills har följt de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2, vilket har fastställts genom offentlig kontroll. Medlemsstaterna får vidare besluta att avgifter och pålagor som har beräknats i enlighet med artikel 82.1b inte ska tas ut om beloppet är så lågt att det med beaktande av kostnaderna för uttaget och de totala förväntade inkomsterna från avgifterna eller pålagorna skulle vara olönsamt att ta ut avgiften eller pålagan. Artikel 79 ska inte tillämpas på offentlig kontroll som genomförs för att kontrollera att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i och j, som gäller ekologisk produktion och skyddade beteckningar, efterlevs.

Medlemsstaterna får enligt artikel 80 ta ut andra avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet än de obligatoriska avgifterna och pålagorna, såvida detta inte är förbjudet enligt den lagstiftning som är tillämplig på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Enligt artikel 81 ska de avgifter och pålagor som ska tas ut i enlighet med artikel 79.1a och 79.2 fastställas på grundval av vissa i förordningen angivna kostnader, exempelvis löner till den personal, inklusive stödpersonal och administrativ personal, som medverkar i den offentliga kontrollen samt kostnader för förbrukningsmaterial och verktyg. I artikel 82 finns bestämmelser om beräkning av avgifter och pålagor som ska tas ut i enlighet med artikel 79.1a och 79.2. I artikel 83 finns bestämmelser om uttagande och tillämpning av avgifter och pålagor. En aktör får t.ex. inte påföras en avgift eller pålaga för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som har utförts på grund av ett klagomål, om kontrollen inte leder till att den bristande efterlevnaden bekräftas. Enligt artikel 88 ska medlemsstaterna säkerställa en hög grad av öppenhet när det gäller bl.a. den metod som har använts för att fastställa de avgifter och pålagor som avses i artiklarna 79.1a, 79.2 och 80. Medlemsstaterna ska samråda med berörda parter om de allmänna metoder som används för att beräkna de avgifter eller pålagor som föreskrivs i artiklarna 79.1a, 79.2 och 80. De kostnader som uppkommer när en behörig myndighet behöver vidta åtgärder på grund av att det visat

sig att en aktör inte följer regelverket ska enligt artikel 138.4 bäras av den ansvariga aktören.

Officiellt intygande

I artiklarna 86–91 finns bestämmelser om officiellt intygande och officiella attesteringar.

5.4 Referenslaboratorier och referenscentrum

I avdelning III finns bestämmelser om unionens referenslaboratorier och referenscentrum samt nationella referenslaboratorier. bl.a. ska kommissionen, enligt artikel 93, genom genomförandakter utse referenslaboratorier för Europeiska unionen under vissa i förordningen angivna förutsättningar. Medlemsstaterna ska i sin tur, enligt artikel 100, utse ett eller flera referenslaboratorier för varje referenslaboratorium som utsetts för Europeiska unionen. Även om det inte finns något motsvarande referenslaboratorium för unionen, får medlemsstaterna utse ett nationellt referenslaboratorium. Samma laboratorium får utses för mer än en medlemsstat. I artikel 100 regleras även kraven för de nationella referenslaboratorierna. Dessa ska bl.a. vara opartiska, fria från intressekonflikter och ha kvalificerad personal med lämplig utbildning. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter med avseende på fastställandet av ytterligare krav för nationella referenslaboratorier. Medlemsstaterna ska meddela namn och adress för varje nationellt referenslaboratorium till bland andra kommissionen och övriga medlemsstater samt tillhandahålla allmänheten dessa uppgifter. I artikel 101 finns bestämmelser om ansvarsområden och uppgifter för de nationella referenslaboratorierna.

5.5 Administrativt stöd och samarbete

I avdelning IV finns bestämmelser om allmänna principer för administrativt stöd mellan behöriga myndigheter i berörda medlemsstater. Medlemsstaterna är skyldiga att bistå varandra med administrativt stöd om resultatet av den offentliga kontrollen kräver åtgärder i fler än en medlemsstat. Detta administrativa stöd kan

enligt artiklarna 104 och 105 ges både på eget initiativ och på begäran av myndigheten i en annan medlemsstat. I avdelningen finns även bestämmelser om förbindelseorgan, om förbindelser med tredje land och om samordnat stöd och uppföljning från kommissionens sida.

5.6 Planering och rapportering

I avdelning V finns bestämmelser om kontrollplaner och rapportering. Enligt artikel 109 ska medlemsstaterna se till att offentlig kontroll genomförs av behöriga myndigheter utifrån en flerårig nationell kontrollplan. Medlemsstaterna ska vidare utse ett centralt organ som ska ansvara för att samordna utarbetandet av denna kontrollplan och för att se till att planen är enhetlig och genomförs på ett konsekvent sätt. I artikel 110 regleras vad de nationella kontrollplanerna ska innehålla och i artikel 111 finns bestämmelser om utarbetande och genomförande av kontrollplanerna. Enligt artikel 113 ska medlemsstaterna lämna årliga rapporter till kommissionen om sin kontroll. I artikel 115 finns bestämmelser om beredskapsplaner för livsmedel och foder.

5.7 Unionens verksamhet

Kommissionens kontroller

Enligt artikel 116 ska kommissionens experter utföra kontroller och revisioner i varje medlemsstat för att kontrollera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de som föreskrivs i förordningen, att de nationella kontrollsystemen fungerar och att de behöriga myndigheterna sköter sina uppgifter samt samla information om bl.a. offentlig kontroll och verkställighetspraxis. Nationella experter från medlemsstaterna får bistå kommissionens experter och dessa har då samma rätt till tillträde som kommissionens egna experter. I artiklarna 117 och 118 finns bestämmelser om rapporter och program för kommissionens kontroller. I artikel 119 regleras medlemsstaternas skyldigheter när det gäller dessa kontroller. Medlemsstaterna ska bl.a. ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler, djur, varor, information och datasystem som är av betydelse

för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter. I artiklarna 120–124 finns bestämmelser om kommissionens kontroll i tredje land samt tredje lands kontroll i medlemsstaterna.

Villkor för införsel till unionen av djur och varor

I artiklarna 125–129 finns bestämmelser om villkor för införsel av djur och varor till unionen. Enligt artikel 125 ska kommissionen begära att tredje länder som avser att exportera djur och varor till unionen lämnar vissa i förordningen angivna uppgifter, bl.a. uppgifter om mekanismer för officiellt intygande. Enligt artikel 126 ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter med avseende på de villkor som de djur och varor som förs in till unionen från tredje land ska uppfylla. I artikel 127 finns bestämmelser om förteckning över tredje land. Om det vid införsel från tredje land finns belägg för att djur och varor kan utgöra en risk eller belägg för att det kan förekomma omfattande och allvarlig bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, ska kommissionen enligt artikel 128 genom genomförandeåtgärder vidta de åtgärder som är nödvändiga för att begränsa dessa risker eller få den bristande efterlevnaden att upphöra. I artikel 129 finns bestämmelser om likvärdighet.

Utbildning av de behöriga myndigheternas personal

I artikel 130 finns bestämmelser om utbildning och utbyten av personal mellan de behöriga myndigheterna.

Informationshanteringssystem

Enligt artikel 131 ska kommissionen i samarbete med medlemsstaterna inrätta och förvalta ett datoriserat informationshanteringssystem för integrerad drift av de mekanismer och verktyg genom vilka data, information och dokument som gäller för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet förvaltas och hanteras. Detta system kallas i förordningen för Imsoc. I artiklarna 132 och 133 finns bestämmelser om Imsocs funktioner och om användningen av Imsoc där djur och varor är föremål för viss offentlig kontroll. Enligt artikel 134 ska kommissionen anta genomförandeakter om driften

av Imsoc och dess systemkomponenter. I artiklarna 135 och 136 finns bestämmelser om dataskydd och datasäkerhet.

5.8 Verkställighetsåtgärder

Åtgärder från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner

I artikel 137 finns bestämmelser om de behöriga myndigheternas allmänna skyldigheter i fråga om verkställighetsåtgärder. De behöriga myndigheterna ska bl.a. vid misstanke om bristande efterlevnad genomföra en undersökning för att bekräfta eller undanröja denna misstanke.

I artikel 138 finns bestämmelser om undersökningar och åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när bristande efterlevnad har konstaterats. De behöriga myndigheterna ska bl.a. vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att aktören åtgärdar den bristande efterlevnaden och ser till att detta inte upprepas. Samtliga utgifter som uppkommer enligt denna artikel ska bäras av de ansvariga aktörerna.

Enligt artikel 139.1 ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen och vidta de åtgärder som krävs för att se till att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa regler till kommissionen senast i förordningen angivet datum och alla senare ändringar som gäller dem utan dröjsmål. Enligt artikel 139.2 ska medlemsstaterna säkerställa att ekonomiska sanktioner för överträdelse av förordningen och de bestämmelser som avses i artikel 1.2, om de begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande, i enlighet med nationell rätt åtminstone återspeglar antingen aktörens ekonomiska fördel eller, beroende på vad som är lämpligt, en procentandel av aktörens omsättning.

Enligt artikel 140 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har effektiva mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska och potentiella överträdelse av förordningen. Dessa mekanismer ska i vart fall inkludera rutiner för mottagande av rapporter om överträdelse och uppföljning av dem, lämpligt skydd mot vedergällning för personer som rapporterar en överträdelse, åtgärder vid diskriminering eller andra typer av orättvis

behandling samt skydd av personuppgifter för den person som rapporterar en överträdelse.

Unionens verkställighetsåtgärder

I artikel 141 finns bestämmelser om unionens verkställighetsåtgärder vid allvarliga störningar i en medlemsstats kontrollsystem.

5.9 Förfarandebestämmelser m.m.

Förfarandebestämmelser

Enligt artikel 142 ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter med avseende på dels ändringar i bilagorna II och III till förordningen, dels ändringar av hänvisningar till de europeiska standarder som anges i artiklarna 29.1b iv, 37.4e och 93.3a. I artikel 143 regleras dataskydd. I artikel 144 finns bestämmelser om de villkor som gäller för kommissionen vid antagande av delegerade akter. Kommissionen ska enligt artikel 145 biträdas av ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder, som inrättades genom artikel 58.1 i förordning (EG) nr 178/2002, utom när det gäller artiklarna 25 och 26 då kommissionen ska biträdas av en annan kommitté.

Övergångs- och slutbestämmelser

I artiklarna 146–166 finns bestämmelser om upphävande av och ändringar i angivna EU-rättsakter samt övergångsbestämmelser för antagande av delegerade akter och genomförandeakter. I artikel 167 finns bestämmelser om ikraftträdande och tillämpning av förordningen. Bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ska i huvudsak börja tillämpas från och med den 14 december 2019.

6 Allmänna överväganden

6.1 Utgångspunkter

Bedömning: Bestämmelserna om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde bör så långt det är möjligt och lämpligt utformas på samma sätt.

Skälen för bedömningen

Den nu gällande kontrollförordningen reglerar medlemsstaternas offentliga kontroll av att foder- och livsmedelsföretagare följer de regler som gemenskapen och medlemsstaterna fastställt inom områdena foder, livsmedel, djurskydd och djurhälsa. Den nya kontrollförordningens tillämpningsområde har utökats till att även omfatta kontroll av att lagstiftningen följs när det gäller avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion, animaliska biprodukter och därav framställda produkter, skyddsåtgärder mot växtskadegörare, utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel, ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter samt användning och märkning av skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter. De svenska lagar som berörs av detta är växtskyddslagen (1972:318), epizootilagen (1999:657), zoonoslagen (1999:658), livsmedelslagen (2006:804), lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m., lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m., lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion, djurskyddslagen (2018:1196) och miljöbalken. Överväganden och förslag när det

gäller bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom området skyddsåtgärder mot växtskadegörare behandlas inom ramen för den översyn av växtskyddslagen som för närvarande pågår inom regeringskansliet. I den här promemorian lämnas därför inte några förslag i det avseendet.

I syfte att underlätta för de myndigheter som ska tillämpa såväl unionsbestämmelserna som nationella bestämmelser bör de nationella bestämmelserna om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde så långt det är möjligt och lämpligt utformas på samma sätt.

I några fall leder regleringen i den nya kontrollförordningen till sådana allmänna överväganden som gäller för flera områden och flera lagar. Dessa överväganden behandlas i detta avsnitt. Även frågor som berör den nya kontrollförordningens tillämpningsområde behandlas i avsnittet.

6.2 Den nya kontrollförordningens tillämpningsområde

Bedömning: Den nya kontrollförordningen omfattar, när det gäller djurskydd, kontroll av animalieproduktionens djur och kontrollen av transporter av levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet.

När det gäller djurhälsokrav omfattar den nya kontrollförordningen kontroll i fråga om alla slags djur.

Tillämpningsområdet när det gäller kontroll av foder överensstämmer med tillämpningsområdet för lagen om foder och animaliska biprodukter.

Skälen för bedömningen

Lagar med ett vidare tillämpningsområde än den nya kontrollförordningen

Några av de lagar som reglerar frågor som omfattas av den nya kontrollförordningen har ett vidare tillämpningsområde än kontrollförordningen. Så är fallet när det gäller t.ex. livsmedelslagen som, till skillnad från den nya kontrollförordningen, även omfattar dricksvatten före tappkranen samt snus och tobak. Lagen om kontroll av

skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel är i sin tur tillämplig på vissa vinprodukter som inte omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Vidare utgör de områden som faller under såväl den nya kontrollförordningen som miljöbalken bara en liten del av miljöbalkens tillämpningsområde. De konsekvenser som detta medför behandlas i de avsnitt som innehåller förslag till ändringar i respektive lag.

Djurskydd och djurhälsa

Den nya kontrollförordningen omfattar i likhet med den nu gällande kontrollförordningen kontroll av bestämmelser om djurhälsa och djurskydd.

När det gäller den nuvarande kontrollförordningen är det inte helt klart i vilken utsträckning den omfattar kontroll även av andra djur än livsmedelsproducerande djur. I det lagstiftningsärende där berörda lagar anpassades till den gällande kontrollförordningen uttalade regeringen att kontrollförordningen inte ger någon tydlig ledning i den frågan. Ett skäl till den osäkerheten ansågs vara att flera centrala artiklar riktar sig till livsmedelsföretagare, medan andra bestämmelser gäller djur överlag (prop. 2005/2006:128 s.144).

Den nya kontrollförordningen ska enligt artikel 1.2 d och f tillämpas för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser inom områdena djurhälsokrav och djurskydd. Till skillnad från den nu gällande kontrollförordningen innehåller den nya kontrollförordningen en definition av uttrycket djur genom att det i artikel 2.9 hänvisas till definitionen av djur i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa (djurehälsförordningen). Enligt den bestämmelsen avses med djur, ryggradsdjur och ryggradslösa djur. Definitionen innehåller alltså ingen begränsning till livsmedelsproducerande djur. Likväl är det som framgår nedan inte heller i den nya kontrollförordningen helt tydligt i vilken utsträckning den omfattar kontroll av bestämmelser om djurhälsa och djurskydd som avser annat än livsmedelsproducerande djur.

Enligt artikel 21.1 i den nya kontrollförordningen, som särskilt reglerar kontroll av djurskydd, ska offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av bestämmelserna om djurskydds krav utföras i alla

relevanta produktions-, bearbetnings- och distributionsled i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. Den formuleringen tyder på att även den nya kontrollförordningens tillämpningsområde skulle vara begränsat till kontroll av livsmedelsproducerande djur när det gäller djurskydd. Samtidigt är det flera olika EU-rättsakter om djurskydd, som inte endast omfattar livsmedelsproducerande djur, som ändras genom den nya kontrollförordningen. Detta gäller rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktionens djur, rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning samt rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97. Ändringarna innebär bl.a. att definitionen av behöriga myndigheter i dessa rättsakter ersätts med definitionen i artikel 3.3 i den nya kontrollförordningen. I förordning (EG) nr 1099/2009 upphävs och ersätts dessutom bestämmelser om åtgärder vid bristande efterlevnad, sanktioner och genomförandeåtgärder med den nya kontrollförordningens bestämmelser.

De djur som omfattas av direktiv 98/58/EG är djur, inklusive fiskar, reptiler och amfibier, som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn eller pälsar eller för annan typ av animalieproduktion (artikel 2.1).

I förordning (EG) nr 1099/2009 fastställs bestämmelser om avlivning av djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn, päls eller andra produkter samt avlivning av djur vid besättningsavlivning och därmed sammanhängande verksamhet (artikel 1.1). Med djur avses varje ryggradsdjur, utom reptiler och groddjur (artikel 2).

Förordning (EG) nr 1/2005 ska tillämpas på transporter av levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet (artikel 1). Här kan noteras att även transport av icke livsmedelsproducerande djur kan ha samband med ekonomisk verksamhet, som t.ex. transport av djur för uppvisning på cirkus eller i djurpark.

Trots den avgränsning till djur i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan som finns i artikel 21.1 i den nya kontrollförordningen måste avsikten mot den beskrivna bakgrunden vara att inte bara kontroll av livsmedelsproducerande djur utan av alla animalieproduktionens djur ska omfattas av den nya kontrollförordningens

tillämpningsområde vad gäller djurskyddet. Även kontroller av transporter av alla levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet får anses omfattas av den nya kontrollförordningens räckvidd (se bl.a. artikel 21.2 i den nya kontrollförordningen). Detta medför att vissa verksamheter, som t.ex. produktion av skinn och päls, omfattas av bestämmelserna om djurskyddskontroll i den nya kontrollförordningen.

Den nationella regleringen i såväl den nu gällande djurskyddslagen (1988:534) som i den nya djurskyddslagen (2018:1192), som träder i kraft den 1 april 2019, är tillämplig på alla djur som hålls av människan, alltså även t.ex. sällskapsdjur, och försöksdjur. Bestämmelserna i djurskyddslagen, såväl den nu gällande som den nya, har därmed en vidare räckvidd än vad bestämmelserna om kontroll av djurskydds krav i den nya kontrollförordningen har. De överväganden som detta leder till behandlas i avsnittet om förslag till ändringar i den nya djurskyddslagen (avsnitt 15.6).

Inte heller när det gäller kontroll av djurhälsa är det helt tydligt hur långt tillämpningsområdet för bestämmelserna i den nya kontrollförordningen sträcker sig. Formuleringarna i förordningen tyder dock på att tillämpningsområdet inte är begränsat till livsmedelsproducerande eller andra animalieproducerande djur. Enligt artikel 20.1 i den nya kontrollförordningen ska offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av bl.a. bestämmelser som avses i artikel 1.2 d – dvs. djurhälsokrav – omfatta offentlig kontroll som ska utföras i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled av djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial, animaliska biprodukter och framställda produkter. Med djur avses som framgår ovan ryggradsdjur och ryggradslösa djur.

Skyldigheterna enligt djurhälsoförordningen gäller i vissa fall även för den som håller sällskapsdjur. Enligt artiklarna 10.1 och 10.2 ska t.ex. den som håller sällskapsdjur ansvara för hälsan hos djuren och se till att minimera risken för att djursjukdomar sprids. Det kan också nämnas att vissa bestämmelser i den nya kontrollförordningen uttryckligen omfattar sällskapsdjur. Enligt artikel 48 f kan kommissionen t.ex. anta delegerade akter om att sällskapsdjur ska undantas från artikel 47, det vill säga från kravet på offentlig kontroll vid en gränskontrollstation.

Vissa bestämmelser i djurhälsoförordningen gäller vidare åtgärder för bekämpning och utrotande av sjukdomar hos vilda djur. Enligt artikel 70 ska t.ex. den behöriga myndigheten, om den misstänker eller officiellt bekräftar förekomsten av en förtecknad sjukdom hos vilda djur, genomföra övervakning i den vilda djurpopulationen och vidta nödvändiga åtgärder för förebyggande och bekämpning av sjukdomen.

Bedömningen är därför att den nya kontrollförordningen som en utgångspunkt får anses omfatta kontroll av efterlevnaden av bestämmelser om djurhälsa när det gäller alla slags djur. Däremot är det tydligt att många bestämmelser, t.ex. artikel 15 om skyldighet för aktörer att lämna uppgifter om sin verksamhet, enbart gäller den som håller djur i kommersiella syften.

Även den nationella regleringen i bl.a. provtagningslagen är tillämplig både på djur som hålls av människan, vilket gäller djur som hålls i såväl kommersiellt syfte som i sällskapssyfte, och vilda djur. Den nya kontrollförordningens tillämpningsområde i den här delen bedöms sålunda överensstämma med tillämpningsområdet för den nationella regleringen av djurhälsokrav.

Foder

Även när det gäller foder konstaterades i förarbetena till anpassningarna av foderlagen till den gällande kontrollförordningen att det inte är klart hur enskilda artiklar i den förordningen ska tillämpas. Regeringen landade dock i slutsatsen att den gällande kontrollförordningens tillämpningsområde bör anses omfatta allt foder (prop. 2005/2006:128 s.144). I såväl den gällande som den nya kontrollförordningen hänvisas till definitionen av foder i artikel 3.4 i förordning (EG) nr 178/2002. Inte heller definitionen av foderlagstiftning i den nya kontrollförordningen skiljer sig i någon avgörande betydelse från motsvarande definitioner i den gällande kontrollförordningen. Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av foderlagstiftningen ska enligt den nya kontrollförordningen omfatta kontroll i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled av relevanta ämnen. Kontroll ska även ske av främmande, otillåtna, förbjudna och oönskade ämnen som vid användning eller förekomst på grödor eller djur eller vid användning för produktion eller bearbetning av foder kan ge upphov till resthalter av dessa ämnen i foder

(artikel 19). Bedömningen är att den nya kontrollförordningens tillämpningsområde i den här delen överensstämmer med tillämpningsområdet för lagen om foder och animaliska biprodukter när det gäller kontroll av foder.

6.3 Ord och uttryck

Bedömning: Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen. När det gäller miljöbalken bör dessa uttryck användas parallellt med uttrycket tillsyn.

Ordet kontrollorgan bör, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. I lagen om kontroll av ekologisk produktion bör dock ordet kontrollorgan användas även i fortsättningen.

Skälen för bedömningen

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Enligt artikel 2.1 i den nu gällande kontrollförordningen utgör offentlig kontroll varje form av kontroll som utförs av den behöriga myndigheten eller av gemenskapen i syfte att kontrollera efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Med kontroll avses kontroll av om specificerade krav har uppfyllts, genom undersökning och bedömning av sakligt underlag (artikel 2.2). Med offentlig kontroll avses således det operativa förfarandet som regleras i förordningen. Annan verksamhet än den operativa kontrollen såsom exempelvis rådgivning, allmän information och utvecklingsstöd m.m. omfattas inte av uttrycket offentlig kontroll såsom det definieras i den nu gällande kontrollförordningen. I vilken utsträckning beslut om åtgärder som t.ex. att utfärda förelägganden och andra korrigerande åtgärder kan anses ingå i uttrycket offentlig kontroll är inte helt klart.

Även den nya kontrollförordningen innehåller en definition av uttrycket offentlig kontroll. Enligt artikel 2.1 avses med offentlig

kontroll verksamhet som utförs av de behöriga myndigheterna, eller av de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats, för att verifiera att aktörerna efterlever förordningen och de bestämmelser som avses i artikel 1.2 samt att djur eller varor uppfyller kraven enligt dessa bestämmelser, inbegripet inför utfärdandet av officiella intyg eller officiella attesteringar. Av artikel 1.2 framgår vilka sakområden som förordningen är tillämplig på. Till skillnad från den nu gällande kontrollförordningen innehåller den nya kontrollförordningen inte någon definition av uttrycket kontroll. Av skälen till förordningen (framför allt skäl 15 och 16) kan dock den slutsatsen dras att avsikten inte är att uttrycket kontroll ska ha en annan innebörd i den nya kontrollförordningen än vad det har i den nuvarande kontrollförordningen.

En grundläggande förändring i den nya kontrollförordningen är att det införs ett nytt uttryck för myndigheternas verksamhet, uttrycket annan offentlig verksamhet. Annan offentlig verksamhet definieras enligt artikel 2.2 som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna, eller av de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka viss annan offentlig verksamhet har delegerats, däribland verksamhet för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar eller växtskadegörare, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar eller växtskadegörare, utrota dessa djursjukdomar eller växtskadegörare, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Rådssekretariatet har i ett dokument daterat den 4 september 2013 (nr 13179/13 i ärende 2013/0140) gett ytterligare exempel på annan offentlig verksamhet. Där nämns bl.a. vidtagande av verkställighetsåtgärder eller korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Andra exempel är hantering av förteckningar över aktörer, epidemiologiska undersökningar av livsmedelsburna utbrott, anmälan eller underrättelse av djursjukdomar samt koordinering, förberedelse och övervakning av genomförandet av den fleråriga nationella kontrollplanen och årlig rapportering. Det lyfts vidare fram att, även om utfärdandet av officiella intyg eller officiella attesteringar är annan offentlig verksamhet, är själva kontrollen som en behörig myndighet utför i syfte att utfärda ett officiellt intyg eller en officiell attestering

att anse som offentlig kontroll. Vägledning och rådgivning till aktörer om unionslagstiftningen och dess tillämpning gällande den jordbruksbaserade livsmedelskedjan är andra exempel på annan offentlig verksamhet, liksom utseende av officiella laboratorier samt revision av dessa. Detsamma gäller utseende av och förteckning över gränskontrollstationer samt revision av dessa.

De exempel som tas upp i rådssekretariatets dokument bör inte ses som uttömmande. Bedömningen är att även exempelvis den behöriga myndighetens prövning av eller åtgärder med anledning av en anmälan eller ansökan om registrering av en verksamhet ska anses vara annan offentlig verksamhet. Själva kontrollen som en behörig myndighet utför, exempelvis genom besök på den anläggningen som en ansökan om godkännande avser, i syfte att bevilja ett tillstånd eller godkännande får dock betraktas som offentlig kontroll. Bedömningen är densamma oavsett vad den behöriga myndigheten kommer fram till efter en sådan kontroll, dvs. oavsett om myndigheten beslutar att bevilja eller avslå ett tillstånd eller godkännande.

Redan i dag utför kontrollmyndigheterna verksamhet som bedöms vara annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen, som t.ex. prövningar i ärenden om tillstånd, godkännande eller registrering. Kontrollmyndigheternas åtgärder, som t.ex. att utfärda förelägganden vid bristande efterlevnad, får också anses vara annan offentlig verksamhet. Som det har nämnts ovan är det emellertid inte helt klart i vilken utsträckning som myndigheternas verksamhet och åtgärder, som är att betrakta som annan offentlig verksamhet, i dag räknas som en del av den offentliga kontrollen. Införandet av uttrycket annan offentlig verksamhet bedöms därför snarare innebära ett förtydligande av hur vissa uppgifter som redan i dag utförs av myndigheterna ska definieras, än en reglering av nya uppgifter. Hur uttrycket annan offentlig verksamhet i slutändan ska tolkas är dock upp till EU-domstolen att avgöra för det fall frågan kommer under domstolens prövning.

Den nya kontrollförordningen innehåller bestämmelser om offentlig kontroll och om annan offentlig verksamhet som ska tillämpas direkt av de behöriga myndigheterna. Myndigheterna ansvarar för att organisera och genomföra såväl offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet. Kommissionen ges vidare befogenhet att meddela närmare bestämmelser om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas genom delegerade akter och

genomförandeakter. Den nya kontrollförordningen ger också, vilket kommer att utvecklas närmare i de avsnitt som behandlar de föreslagna lagändringarna, utrymme för medlemsstaterna att föreskriva om kompletterande bestämmelser. Det finns därför ett behov av att använda såväl uttrycket offentlig kontroll som uttrycket annan offentlig verksamhet i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen.

När det gäller miljöbalken är bedömningen att uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör användas parallellt med uttrycket tillsyn. Det som där sägs om tillsyn bör också gälla för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (se avsnitt 16.3).

Organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter

Uppgiften att utöva offentlig kontroll kan enligt den nuvarande kontrollförordningen överlämnas till enskilda kontrollorgan (artikel 5). Liknande bestämmelser finns i den nya kontrollförordningen. En skillnad är att delegering enligt den nya kontrollförordningen kan ske till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller till en eller flera fysiska personer i stället för till ett eller flera kontrollorgan (artiklarna 28 och 31). Ett kontrollorgan definieras enligt artikel 2.5 i den gällande kontrollförordningen som en oberoende tredje part till vilken den behöriga myndigheten har delegerat vissa kontrolluppgifter. Ett organ med delegerade uppgifter definieras enligt artikel 3.5 i den nya kontrollförordningen som en separat juridisk person till vilken de behöriga myndigheterna har delegerat vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller vissa uppgifter med koppling till annan offentlig verksamhet. Med hänsyn till bestämmelserna i den nya kontrollförordningen bör ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. För kontroll av ekologisk produktion gäller dock vissa särskilda bestämmelser för delegering. I lagen om kontroll av ekologisk produktion bör därför ordet kontrollorgan fortsätta användas. De närmare övervägandena finns i avsnitten om förslag till ändringar i de enskilda lagarna.

6.4 Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Bedömning: De behöriga myndigheterna kan överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen.

När det gäller livsmedelslagen, djurskyddslagen och miljöbalken, som alla har ett vidare tillämpningsområde än den nya kontrollförordningen, finns det för närvarande inte något behov av att kunna överlämna uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om djur och varor som endast omfattas av den nationella regleringen. Någon särskild bestämmelse om delegering bör därför inte införas i dessa lagar.

Skälen för bedömningen

Bestämmelser om överlämnande av uppgifter i den nuvarande och den nya kontrollförordningen

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.3 kan uppgiften att utöva offentlig kontroll i dag överlämnas till enskilda kontrollorgan enligt den gällande kontrollförordningen. Det är dock inte möjligt att delegera rätten att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad till sådana kontrollorgan. Liknande bestämmelser finns i den nya kontrollförordningen. En skillnad är som tidigare nämnts att enligt den nya kontrollförordningen kan delegering ske både till ett eller flera organ med delegerade uppgifter och till en eller flera fysiska personer. En annan skillnad är att det i den nya kontrollförordningen klargörs att delegering även kan ske av vissa uppgifter i annan offentlig verksamhet (artikel 31).

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om villkor för delegeringen samt skyldigheter för såväl de delegerande myndigheterna som för organen och de fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter. T.ex. ska organen och de fysiska personerna meddela resultaten av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som de genomfört till de delegerande myndigheterna (artikel 32). De delegerande myndigheterna ska å sin sida bl.a. organisera inspektioner

av sådana organ och fysiska personer samt helt eller delvis återkalla sin delegering när det finns belägg för att ett sådant organ eller en sådan fysisk person inte på ett korrekt sätt utför de uppgifter som har delegerats (artikel 33).

Krävs bestämmelser i lag för att lämna över uppgifter till organ och fysiska personer?

Delegationsbestämmelserna i den nya kontrollförordningen är uppbyggda så att det i artikel 28.1 anges att de behöriga myndigheterna får delegera uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen i enlighet med villkoren i artikel 29 och 30. I artikel 31, som reglerar villkoren för delegering av vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet, anges att sådana uppgifter får delegeras till organ under förutsättning att bestämmelserna i artikel 1.2 (som anger vilka sakområden som kontrollförordningen ska tillämpas på) inte förbjuder sådan delegering och att vissa villkor i artikel 29 och artikel 30 är uppfyllda. När det gäller delegation till fysiska personer krävs förutom att villkoren enligt artikel 20 är uppfyllda att den materiella lagstiftningen tillåter en sådan delegering. Vidare finns i artikeln en allmän begränsning av innebörd att de behöriga myndigheterna inte får delegera beslut om de åtgärder som föreskrivs i artikel 138.1 b, 138.2 och 138.3. Nämda artiklar innehåller en uppräknning av åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta om det konstateras att det finns brister i efterlevnaden av regelverket.

Det skulle kunna argumenteras att förordningen är otydlig när det gäller vilka begränsningen som finns i myndigheternas befogenhet att delegera möjligheten att fatta beslut. Utöver de allmänna bestämmelserna om myndighetsåtgärder i artikel 138.2 och 138.3 innehåller förordningen nämligen även mer specifika bestämmelser om vilka åtgärder som behöriga myndigheter får vidta vid bristande efterlevnad av reglerna i samband med att djur och varor förs in i unionen från tredje länder, se artiklarna 66–69. De åtgärder som nämns i artiklarna 66–69 ryms dock inom de åtgärder som regleras i artikel 138. Förordningen kan, mot bakgrund av hur den är strukturerad, därmed inte förstås på annat sätt än att begränsningen i rätten att delegera beslut även omfattar

motsvarande beslut som fattas i samband med en åtgärd enligt artiklarna 66-69.

Av 12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen framgår att förvaltningsuppgifter kan överlämnas åt enskilda och att detta ska ske med stöd av lag om uppgiften innefattar myndighetsutövning. Det kan inte uteslutas att det kan förekomma moment av myndighetsutövning i de uppgifter som kan delegeras av de behöriga myndigheterna med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen och att delegering därför kräver stöd i lag. Bestämmelserna om delegering i den nya kontrollförordningen är emellertid, på samma sätt som övriga bestämmelser i EU-förordningar, direkt tillämpliga i medlemsstaterna. Bestämmelserna är utformade så att de berörda myndigheterna ska kunna tillämpa dem direkt. Någon ytterligare reglering i lag krävs därför inte för att regeringsformens krav om lagstöd ska vara uppfyllt. Bedömningen är därför att det inte är nödvändigt med en bestämmelse i lag som ger en myndighet som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet möjlighet att delegera vissa uppgifter. Sådan delegering kan ske direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen.

För kontroll av ekologisk produktion gäller dock vissa särskilda bestämmelser för delegering (se avsnitt 14.3).

På djurhälsoområdet finns bestämmelser som särskilt reglerar veterinärers möjlighet att i enskilda fall utöva offentlig kontroll, se 7 och 8 §§ zoonoslagen (1999:658). Det finns också bestämmelser i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. och lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m. som ger möjlighet för en kontrollmyndighet att överlåta vissa andra uppgifter till privata organ. Lagstiftningen på djurhälsoområdet ska inom kort ses över i anledning av den nya EU-förordningen om djurhälsa, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag"), som börjar tillämpas den 21 april 2021. Det bedöms därför som mest ändamålsenligt att tillsvidare behålla de särskilda bestämmelser om delegering av myndighetsutövning som finns i den svenska djurhälsolagstiftningen i avvaktan på den större översynen.

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.2 har några av de lagar som reglerar frågor som omfattas av den nya kontrollförordningen ett vidare tillämpningsområde än förordningen. Så är fallet när det gäller

t.ex. livsmedelslagen som, till skillnad från den nya kontrollförordningen, även omfattar dricksvatten före tappkranen samt snus och tobak. Vidare utgör de områden som faller under såväl den nya kontrollförordningen som miljöbalken bara en liten del av miljöbalkens tillämpningsområde. Kontrollbestämmelserna avseende djurskyddskrav i den nya kontrollförordningen bedöms gälla för animalieproduktionens djur och transporter av levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet medan den nationella regleringen i den nya djurskyddslagen är tillämplig på alla djur som hålls av människan. Vissa bestämmelser i den nya djurskyddslagen gäller även för övergivna djur av tamdjursart och förvildade djur av tamdjursart som inte ingår i etablerade populationer.

Bestämmelserna i den nya kontrollförordningen är inte tillämpliga på de djur och varor som endast omfattas av den nationella regleringen. Det är alltså inte möjligt att delegera uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ifråga om sådana djur och varor med stöd av den nya kontrollförordningen. Det bedöms inte heller finnas något behov av att kunna delegera sådana uppgifter i dagsläget. Några särskilda bestämmelser om delegering bör därför inte införas i livsmedelslagen, djurskyddslagen eller miljöbalken.

När det gäller lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, som är tillämplig på vissa vinprodukter som inte omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, finns i dag en särskild bestämmelse om överlämnande av kontrolluppgifter till kontrollorgan. De överväganden som detta medför behandlas i avsnittet om förslag till ändringar i den lagen.

6.5 Bestämmelser om överklagande av beslut som fattats av organ och fysiska personer

Bedömning: Det bör införas bestämmelser om överklagande av beslut som fattats av organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer i epizootilagen, zoonoslagen, livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen om provtagning på djur m.m., lagen om kontroll av husdjur m.m., lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och djurskyddslagen bör det införas bestämmelser om överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer. Beslut som

fattats av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller sådana överklagade beslut.

Skälen för bedömningen

I dag har möjligheten att delegera uppgifter i offentlig kontroll till kontrollorgan inte utnyttjats i Sverige. Ett undantag är dock kontroll av ekologisk produktion (se avsnitt 14.3). Även på djurhälsområdet finns, som nämns i avsnitt 6.4., vissa bestämmelser om överlåtelse av uppgifter till veterinär. Möjligheten att överklaga beslut av veterinär är i vissa fall också reglerad, se t.ex. 13 § första stycket zoonoslagen

I avsnitt 6.4 redogörs för möjligheterna att inom ramen för den nya kontrollförordningens tillämpningsområde delegera vissa uppgifter till organ med delegerade uppgifter och till fysiska personer. Det kan inte uteslutas att sådana organ och fysiska personer, efter delegering, kommer att kunna fatta vissa beslut som kan antas påverka den enskildes situation på ett inte obetydligt sätt. Det kan t.ex. handla om beslut om att ta ut avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Sådana beslut är överklagningsbara enligt förvaltningsrättsliga principer (jfr prop. 2016/17:180 En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, s. 248 och 251 f.). Mot den bakgrunden bör det i berörda lagar införas bestämmelser om överklagande av organens och de fysiska personernas beslut. Sådana bestämmelser finns i dag enbart i lagen om kontroll av ekologisk produktion. Eftersom det står klart att det inte kommer att bli aktuellt för kontrollmyndigheter på miljöområdet att delegera uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som kan antas påverka den enskildes situation på ett inte obetydligt sätt till organ eller fysiska personer finns det inte anledning att införa bestämmelser om överklagande av sådana beslut i miljöbalken (se avsnitt 16.15).

Besluten bör överklagas till allmän förvaltningsdomstol och det allmännas talan bör föras av den delegerade myndigheten

Enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion kan beslut som har fattats av ett kontrollorgan överklagas till länsstyrelsen i det län där kontrollorganet har sitt säte (28 §). I förarbetena till den lagen konstaterades att kontrollorganen skulle kunna fatta vissa beslut som annars var förbehållna kommunen, t.ex. beslut om att förbjuda saluföring av ett visst parti ekologiska livsmedel. Samtidigt skulle kommunen ha kvar befogenheten att besluta i samma sak i fråga om aktörer som inte har anmält att de vill stå under ett kontrollorgans kontroll. För att samma typ av beslut inte skulle kunna komma under två olika instansers överprövning föreslogs det därför att även kontrollorganens beslut, i likhet med kommunernas, skulle överklagas till länsstyrelserna (prop. 2012/13:55 s. 44 f).

Det är inte självklart att ordningen för överklagande av organens och de fysiska personernas beslut enligt övriga berörda lagar bör vara den samma som i lagen om kontroll av ekologisk produktion. Inom dessa övriga områden finns t.ex. inte problematiken att kommunerna skulle ha kvar befogenhet att besluta i samma sak som kontrollorganen på det sätt som har beskrivits ovan om ekologisk produktion. Som det redogörs för närmare i avsnitten 6.4 och 14.3 har kontrollorganen också en särställning på området ekologisk produktion genom att de i en annan utsträckning än på de övriga områdena har rätt att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket. Idag finns det sju kontrollorgan med säte i Sverige som är ackrediterade för att utföra kontroll av ekologisk produktion. Det innebär att alla överklaganden av kontrollorganens beslut enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion i praktiken koncentreras till sju länsstyrelser. På övriga områden, där det i dag inte är aktuellt att delegera uppgifter, är det svårt att förutse vilka eller hur många länsstyrelser som skulle behöva hantera överklaganden av organens och de fysiska personernas beslut. Även om antalet överklagandeärenden av detta slag kan uppskattas bli förhållandevis lågt sett till den övriga verksamhetens volym, talar denna osäkerhet emot att överklaganden av organens och de fysiska personernas beslut enligt övriga lagar ska ske till länsstyrelserna.

Ett annat tänkbart alternativ är att besluten överklagas till en central förvaltningsmyndighet. Mot en sådan lösning talar dock det

förhållandet att de centrala förvaltningsmyndigheterna på de aktuella områdena har rätt att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas samt om skyldighet att betala avgift för bl.a. offentlig kontroll och om hur avgifter som tas ut av bl.a. kontrollorganen ska beräknas. En ordning där den myndighet som har meddelat föreskrifter om t.ex. avgifter, som Livsmedelsverket, också prövar ett överklagande av organens och de fysiska personernas avgiftsbeslut bedöms inte som ändamålsenligt. Det kan i praktiken bli fråga om att myndigheten ska överpröva giltigheten av sina egna föreskrifter.

Bedömningen är därför att beslut som fattas av organ och fysiska personer bör kunna överklagas direkt till allmän förvaltningsdomstol. Det är lämpligt att den delegerande myndigheten, vilket skulle kunna vara t.ex. Livsmedelsverket, för det allmänna talan när organens eller de fysiska personernas beslut överklagas, på liknande sätt som föreskrivs i bl.a. livsmedelslagen vid överklagande av beslut som har fattats av officiella veterinärer (32 § livsmedelslagen). De lagförslag som dessa överväganden medför behandlas i avsnitten till respektive lag.

I sammanhanget kan nämnas att ytterligare bestämmelser om överklagande av beslut som har fattats av ett organ finns i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter. Lagen, som gäller för beslut av organ, innehåller särskilda bestämmelser om bl.a. hur och inom vilken tid som ett beslut ska överklagas och till vem som överklagandet ska ges in m.m.

6.6 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Bedömning: Vissa bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) bör tillämpas då ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen

Förvaltningslagen (2017:900) gäller för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna och handläggning av förvaltningsärenden hos domstolarna (1 §). Lagen gäller alltså inte för sådan handläggning som privaträttsliga subjekt med offentligrättsliga uppgifter, t.ex. enskilda kontrollorgan, utför. I lagen om kontroll av ekologisk produktion finns en bestämmelse med hänvisning till vissa bestämmelser i förvaltningslagen som ett kontrollorgan ska tillämpa i kontrollen (7 § lagen om kontroll av ekologisk produktion). Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till samt rättelse av skrivfel och liknande.

I avsnitt 6.5 görs bedömningen att beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter bör kunna överklagas. En förutsättning för att en överprövande instans ska kunna ta ställning till om ett överklagat beslut är korrekt är att beslutet har försetts med en motivering (32 § förvaltningslagen). För att den enskilde ska kunna ta tillvara sin möjlighet att överklaga ett beslut bör den som uppgifter har delegerats till också vara skyldig att underrätta den enskilde om beslutet och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§ förvaltningslagen). Dessa bestämmelser i förvaltningslagen bör därför vara tillämpliga även när det gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Vidare bör förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), rättelse av skrivfel och liknande (36 §), samt vem som får överklaga ett beslut (42 §) tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Bedömningen är alltså att dessa grundläggande bestämmelser i förvaltningslagen, på samma sätt som gäller för kontrollorgan i lagen om kontroll av ekologisk produktion, bör tillämpas även enligt övriga lagar som sammanfaller med den nya kontrollförordningens tillämpningsområde när ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. När det gäller miljöområdet, inom vilket det inte kommer att bli aktuellt för organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter att vidta några åtgärder som innefattar myndighetsutövning mot enskild, bör de grundläggande bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation och dokumentation av uppgifter vara tillämpliga.

6.7 Hjälp av Polismyndigheten

Bedömning: Det är inte nödvändigt att göra det möjligt att få hjälp av polis när annan offentlig verksamhet genomförs.

Skälen för bedömningen

I flera av de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde finns i dag bestämmelser om att polisen är skyldig att lämna den hjälp som behövs för utövande av offentlig kontroll eller verkställighet av beslut enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna (se t.ex. 27 § livsmedelslagen). En liknande bestämmelse finns ifråga om tillsyn enligt miljöbalken (28 kap. 8 § miljöbalken). Bakgrunden till polisens skyldighet i detta avseende är polisens befogenhet att använda våld i vissa situationer. En grundläggande princip är att den kontrollmyndighet respektive tillsynsmyndighet som vill ha hjälp från Polismyndigheten ska begära handräckning först sedan myndigheten konstaterat att uppgiften inte kan lösas utan polisens hjälp (se prop. 2005/06:128 s. 223 f.).

När en myndighet ser ett behov av polishjälp i samband med att myndigheten ska utföra annan offentlig verksamhet, t.ex. vidta åtgärder för att bekämpa spridningen av en djursjukdom, torde myndigheten ha fattat ett beslut om vilka åtgärder som ska vidtas. De fall där det kan bli aktuellt med hjälp från Polismyndigheten vid genomförande av annan offentlig verksamhet kommer alltså, såvitt kan bedömas, i princip alltid föregås av ett beslut av myndigheten. Hjälp från Polismyndigheten kan då lämnas inom ramen för verkställighet av beslut, vilket det redan finns lagstöd för. Det kan även konstateras att uttrycket annan offentlig verksamhet har en vid betydelse och att det, vilket framgår av avsnitt 6.3, täcker många varierande uppgifter. Om möjligheten att begära polishjälp utvidgas till att omfatta även annan offentlig verksamhet skulle det bli svårt att förutse i vilka fall sådan handräckning skulle kunna påkallas. Slutsatsen är därför att det i dagsläget inte bedöms finnas skäl att möjliggöra polishjälp även vid genomförande av annan offentlig verksamhet. Behovet av hjälp från Polismyndigheten bedöms vara tillgodosett genom möjligheten att begära sådan hjälp vid utövande av offentlig kontroll och verkställighet av beslut.

När det gäller de områden som omfattas av miljöbalkens tillämpningsområde bedöms behovet av polishjälp vara tillgodosett genom möjligheten att begära sådan hjälp enligt 28 kap. 8 § miljöbalken.

6.8 Tystnadsplikt

Bedömning: Det bör i berörda lagar införas en bestämmelse om tystnadsplikt med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

Skälen för bedömningen

I artikel 8 i den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om tystnadsplikt för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Där framgår bl.a. att de behöriga myndigheterna ska säkerställa att information som de inhämtar vid utförandet av sina

uppgifter i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inte röjs för tredje part om informationen, enligt nationell lagstiftning eller unionslagstiftning, är av sådan art att den omfattas av tystnadsplikt. Medlemsstaterna ska i detta syfte säkerställa att det i fråga om konfidentiell behandling införs lämpliga skyldigheter för all personal och andra enskilda personer som anlitas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8.1). Detta ska även tillämpas på myndigheter för kontroll av ekologisk produktion, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier (artikel 8.2). Om inte ett övervägande allmänintresse motiverar att information som omfattas av tystnadsplikt enligt artikel 8.1 röjs, och utan att det påverkar situationer där unionslagstiftning eller nationell lagstiftning uppställer krav på röjande, ska sådan information innefatta information vars röjande skulle undergräva; a) syftet med inspektioner, undersökningar eller revisioner, b) skyddet av en aktörs eller en annan fysisk eller juridisk persons affärsintressen, eller c) skyddet för domstolsförfaranden och juridisk rådgivning (artikel 8.3). Av bestämmelserna framgår även vad de behöriga myndigheterna ska beakta när de avgör huruvida ett övervägande allmänintresse motiverar att information som omfattas av tystnadsplikt röjs (artikel 8.4) samt vilka förutsättningar som gäller för myndigheternas offentliggörande av resultatet av offentlig kontroll av enskilda aktörer (artikel 8.5).

Det faktum att bestämmelserna hänvisar till nationell rätt får anses innebära att medlemsstaterna har stor frihet att utforma en lämplig reglering.

I Sverige gäller sekretess för vissa uppgifter i det allmännas verksamhet enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, samt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF. Det är förbjudet för myndigheter att röja en sekretessbelagd uppgift. Förbudet gäller också för en person som fått kännedom om uppgiften genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, på grund av tjänsteplikt eller på annan liknande grund (2 kap. 1 § OSL). I 17 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd främst för myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn. Där framgår bl.a. att sekretess gäller för uppgift om planläggning eller andra förberedelser för sådan inspektion, revision

eller annan granskning som en myndighet ska göra, om det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs (17 kap. 1 § OSL). I 30 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet. Sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i bl.a. utredning, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs (30 kap. 23 § OSL). En liknande sekretessbestämmelse finns för kommunala myndigheter (30 kap. 27 § OSL). Regeringen har i 9 § OSF och punkterna 22 och 28 i dess bilaga föreskrivit att uppgifter inom ramen för verksamhet som består i utredning, tillståndsgivning och tillsyn enligt bl.a. livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, de EU-bestämmelser som kompletteras av dessa lagar samt lagen om kontroll av ekologisk produktion kan bli föremål för sekretess. Även uppgifter inom ramen för tillsyn över hälsoskyddet enligt miljöbalken och miljötillsynsförordningen (2011:13) kan bli föremål för sekretess (punkten 29 i bilagan till OSF). Det gäller även utredning, tillståndsgivning och tillsyn i fråga om genetiskt modifierade organismer enligt miljöbalken och miljötillsynsförordningen (punkterna 46 och 82 i bilagan till OSF). Vidare kan uppgifter inom ramen för verksamhet som består i utredning, tillståndsgivning och tillsyn enligt lagstiftningen om djurskydd, epizooti, zoonoser, kontroll av husdjur, provtagning på djur, införsel och utförsel av levande djur, verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och EU-bestämmelser som kompletteras av lagstiftningen bli föremål för sekretess (punkten 30 i bilagan till OSF). Uppgifter i utredning och tillsyn enligt lagstiftningen om skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel omfattas också av särskilda sekretessbestämmelser (punkten 107 i bilagan till OSF).

Regler till skydd för det allmännas brottsförebyggande och brottsbeivrande verksamhet finns i 18 kap. 1 § OSL.

När det gäller kontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter i det allmännas verksamhet är bedömningen att det redan gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sek-

retessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är dock, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. Som det redan har nämnts ska tystnadsplikten enligt artikel 8 även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste det därför införas bestämmelser om tystnadsplikt för fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter och för de som vid organ med delegerade uppgifter eller vid officiella laboratorier utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Inom flera olika verksamhetsområden i den privata sektorn gäller tystnadsplikt enligt lag, ofta reglerad som ett förbud mot att röja vissa uppgifter obehörigen. Det gäller bl.a. verksamheter i välfärdssektorn som t.ex. enskilt bedriven förskola, 29 kap. 14 § skollagen (2010:800), och hälso- och sjukvård, 6 kap. 12 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Författningsreglerad tystnadsplikt, oavsett om den följer av offentlighets- och sekretesslagen eller av bestämmelser om tystnadsplikt för den privata sektorn, utgör en inskränkning av yttrandefriheten enligt regeringsformen och är som regel förenad med straffansvar. I 20 kap. 3 § brottsbalken regleras det generella straffansvaret för brott mot tystnadsplikt. Straffansvaret gäller var och en som har skyldighet att hemlighålla en uppgift enligt lag eller annan författning, förutsatt att straffansvaret inte har reglerats särskilt. Konsekvensen av att en tystnadsplikt införs i författning blir alltså, om inget annat stadgas, att det med regleringen följer ett straffansvar.

Bedömningen är att de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen bör innehålla en bestämmelse om tystnadsplikt. Bestämmelsen bör formuleras så att det anges att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om vid utförandet av sina uppgifter. Det innebär inte att alla uppgifter som den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får kännedom om omfattas av tystnadsplikt. En viss begränsning ligger i obehörighetsrekvisitet. Vid tolkningen av detta rekvisit bör viss

ledning sökas i det skaderekvisit som finns i offentlighets- och sekretesslagstiftningens motsvarande bestämmelser. Härigenom bör man i sak nå en nära överensstämmelse mellan tystnadsplikten för offentliga funktionärer och enskilda (jfr prop. 1980/81:28 s. 23) Det finns i svensk rätt, som nämns ovan, flera bestämmelser om tystnadsplikt där obehörighetsrekvisitet används. Den praxis som finns rörande dessa bestämmelser bör i fråga om rekvisitets innebörd kunna tjäna som ledning även vid tolkningen och tillämpningen av de nu föreslagna bestämmelserna. Den nationella bestämmelsen om tystnadsplikt ska också tillämpas med beaktande av vad som föreskrivs i artikel 8. I vilka fall utlämnande får ske måste bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Uppgifter kan dock normalt lämnas ut med samtycke från den uppgiften avser, till kontrollmyndigheten eller till följd av en skyldighet i lag eller annan författning.

6.9 Anonyma inköp

Bedömning: I livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter och miljöbalken bör en möjlighet införas för kontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter att under en annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Skälen för bedömningen

Behov av anonyma inköp

I artikel 36.1 i den nya kontrollförordningen regleras anonyma inköp, s.k. mystery shopping. Enligt bestämmelsen, som omfattar djur och varor som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation, får prover som de behöriga myndigheterna beställt av aktörer utan att identifiera sig användas för offentlig kontroll. I skälen till bestämmelsen (skäl 49) sägs att de behöriga myndigheterna bör kunna anskaffa prover genom anonyma beställningar som sedan kan analyseras, testas eller bli föremål för verifiering av efterlevnad.

I artikel 36 anges alltså inte uttryckligen att de behöriga myndigheterna har befogenhet att göra anonyma inköp även om innehållet i skälen ger stöd för att detta är avsikten med regleringen.

I Sverige gäller att myndighetsutövning ska ske med stöd av lag i öppna och för medborgarna iakttagbara former. Det innebär som utgångspunkt att en myndighet ska göra provinköp för att kontrollera efterlevnaden av gällande regler i eget namn. En ordning med anonyma inköp väcker generellt sett frågor av rättssäkerhetskaraktär och aktualiserar frågan om dold myndighetsutövning får förekomma och i så fall under vilka omständigheter det får ske. Riksdagens ombudsmän (JO) har i ett beslut från 2009 (beslut 2009-12-18, dnr 2972–2009) uttalat att anonyma köp inte bör användas om det inte har stöd i lag eftersom grundregeln är att all myndighetsutövning ska bygga på fast rättslig grund.

Vid bedömningen av om anonyma inköp ska tillåtas måste allmänna principer vid myndighetsutövning som ändamålsprincipen, behovsprincipen och proportionalitetsprincipen beaktas. Om en lagstiftningsåtgärd som möjliggör ett dolt beteende av en myndighet ska kunna godtas måste den sålunda motiveras av ett angeläget ändamål, som kan antas bli effektivt uppfyllt genom åtgärden. Åtgärden måste dessutom vara proportionerlig med hänsyn till ändamålet. Detsamma gäller de sanktioner eller andra följder som den enskilde eventuellt kan komma att drabbas av (jfr prop. 2013/14:56 s. 18 f. och s. 40 f.).

På de områden som omfattas av den nya kontrollförordningen har kontrollmyndigheterna rätt att ta prover på produkter eller djur för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. På flera områden, dock inte alla, riktar sig kontrollen till ekonomiska aktörer som tillhandahåller produkter på marknaden. Det förekommer också då att produkter köps in av kontrollmyndigheterna. Såvitt kan bedömas är det inte så att myndigheters förvärv av produkter i normalfallet är förenat med praktiska svårigheter eller problem. Det går dock inte att utesluta att en aktör förser en myndighet med en produkt som uppfyller gällande krav, ett s.k. golden sample, medan den produkt som tillhandahålls på marknaden under samma namn inte har egenskaper som möter gällande krav. För att undvika ett sådant scenario kan det finnas skäl att överväga en möjlighet för myndigheterna att köpa in produkter anonymt.

Produkter som inte uppfyller gällande krav kan vara förenade med risker av varierande grad som i de allvarligaste fallen kan innebära fara för den enskildes liv och hälsa. Det är t.ex. viktigt att de livsmedel som släpps ut på marknaden är säkra att äta och att konsumenterna inte blir vilseledda. På samma sätt är det viktigt att foder som tillhandahålls är säkra för djur, människor och miljön. Det är i de fallen angeläget att de produkter som myndigheterna får för offentlig kontroll från aktörerna faktiskt är de produkter som säljs i handeln. Möjligheten till anonyma inköp kan således motiveras av ett angeläget ändamål, nämligen ytterst att skydda människors eller djurs liv och hälsa eller miljön. Ändamålet kan också antas bli effektivt uppfyllt genom åtgärden och åtgärden måste också bedömas som proportionerlig med hänsyn till ändamålet.

Mot den beskrivna bakgrunden är bedömningen den att det bör införas särskilda bestämmelser som kompletterar artikel 36 på de områden där det finns ett angeläget behov. De områden som bedöms vara aktuella är livsmedels- och foderområdet samt de områden inom den nya kontrollförordningens tillämpningsområde som omfattas av miljöbalken. De lagar som berörs är därmed livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, och miljöbalken. Bestämmelserna bör ge myndigheterna en uttrycklig rätt att göra anonyma inköp. Med hänsyn till bestämmelsernas betydelse och att det rör sig om dold myndighetsutövning bör reglerna finnas på lagnivå. De lagförslag som dessa överväganden medför behandlas i avsnitten om förslag till ändring i respektive lag.

I artikel 36.3 anges att artikeln även ska tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats. I avsnitt 6.4 görs bedömningen att det för närvarande inte är aktuellt att delegera uppgifter till organ eller fysiska personer. Om det mot förmodan skulle finnas ett sådant behov kan den delegerande myndigheten på en begäran av ett organ eller en fysisk person som har delegerats uppgifter göra de anonyma inköp som bedöms vara nödvändiga. Organen och de fysiska personerna kan sedan, enligt artikel 36.3, använda proverna för offentlig kontroll.

I sammanhanget kan också nämnas att frågan om det ska vara möjligt för myndigheter att göra anonyma inköp är aktuell på flera olika områden. En sådan rätt finns i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om

samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004. Bestämmelsen ger myndigheterna rätt att köpa in varor eller tjänster genom testinköp, om nödvändigt under dold identitet, för att upptäcka överträdelser som omfattas av förordningen och bevis, inklusive befogenhet att inspektera, observera, undersöka, demontera eller testa varor eller tjänster.

Vidare har 2016 års marknadskontrollutredning i sitt betänkande Marknadskontrollmyndigheter – befogenheter och sanktionsmöjligheter (SOU 2017:69) föreslagit att det ska införas en lagreglerad möjlighet för marknadskontrollmyndigheter att under annan identitet köpa in produkter för kontroll.

Hur anonyma inköp praktiskt ska genomföras

För att kontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter i praktiken ska kunna köpa in produkter anonymt via internet eller annan distanskommunikation måste anonymiteten för myndigheten i egenskap av beställare säkerställas. Annars riskerar syftet med anonyma inköp att gå förlorat, dvs. att myndigheten inte får den produkt som har beställts.

Bedömningen är att det i många fall kommer att räcka med att myndigheten använder neutrala namn och neutrala adresser. De vanligaste fallen vid inköp via internet eller annan distanskommunikation där inte bara beställarens namn utan även personnummer efterfrågas är förmodligen när beställaren väljer att betala mot faktura. Myndigheten bör således kunna undvika ett sådant scenario genom att välja direktbetalning. Vid sådan betalning kan det räcka med att tjänstemannen har tillgång till ett betalkort i tjänsten och att kortinnehavarens namn samt kortnummer uppges.

När det gäller kostnaderna för ett anonymt inköp bör dessa kunna ses som kostnader för offentlig kontroll som får finansieras med avgifter enligt den nya kontrollförordningen.

6.10 Rapportering av överträdelser

6.10.1 Visselblåsarsystem

Bestämmelsen i den nya kontrollförordningen

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning (artikel 140). Dessa mekanismer ska omfatta åtminstone förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem samt lämpligt skydd för personer som inrapporterar en överträdelse mot repressalier, diskriminering och andra former av missgynnande behandling. Mekaniserna ska även omfatta skydd av personuppgifter för den person som inrapporterar en överträdelse i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.

Enligt ordalydelsen i artikel 140 gäller bestämmelsen rapportering av överträdelser av den nya kontrollförordningen. Rapportering av överträdelser av de materiella bestämmelser som avses i artikel 1.2 nämns inte i artikeln. I skälen till den nya kontrollförordningen anges emellertid att vem som helst bör ha möjlighet att inkomma med nya uppgifter till de behöriga myndigheterna för att hjälpa dem att upptäcka fall av överträdelser av förordningen och av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och i sådana fall ålägga sanktioner. Av skälen framgår vidare att rapportering av överträdelser av förordningen är ett användbart verktyg för att säkerställa att behöriga myndigheter kan upptäcka överträdelser och ålägga sanktioner. Även om detta motsägs av skälen är bedömningen att bestämmelsen i artikel 140, med hänsyn till hur den är formulerad, endast omfattar överträdelser av den nya kontrollförordningen och inte överträdelser av materiella bestämmelser.

Allmänt om visselblåsarsystem

Syftet med särskilda rapporteringssystem, s.k. ”visselblåsarsystem”, är att möjliggöra för personer att utan rädsla för repressalier kunna rapportera om allvarliga händelser. Ett bra skydd för visselblåsare innefattar således inte bara särskilda rapporteringssystem utan även

ett skydd för att den som väljer att rapportera om eventuella missförhållanden inte drabbas av repressalier. Frågan om Sverige har ett tillräckligt rättsligt skydd för visselblåsare har under de senaste åren varit föremål för diskussion och debatt. Även på internationell nivå pågår diskussion och debatt om skyddet för visselblåsare. Det finns redan i dag visst skydd för visselblåsare som regleras i särskilda EU-instrument på områden som rör finansiella tjänster, transportsäkerhet och miljöskydd.

Kommissionens förslag till direktiv på området

Den 23 april 2018 presenterade Europeiska kommissionen även ett förslag till direktiv med miniminormer om rapportering och hantering av anmälningar om olaglig verksamhet eller lagmissbruk av unionsrätten och om skydd av personer som rapporterar om sådana överträdelse (visselblåsarskydd). Förslaget innebär att det i företag bl.a. på livsmedelsområdet och djurområdet, som har minst 50 anställda eller en årlig omsättning på minst 10 miljoner euro och i myndigheter i medlemsstaterna ska inrättas interna mekanismer för att ta emot och hantera anmälningar om misstänkta överträdelse av unionsrätten inom vissa uppräknade rättsområden från anställda och andra personer som är knutna till verksamheten genom arbete eller på annat sätt genom olika former av uppdrag. Det ska också inrättas mekanismer för extern rapportering och hantering av sådana överträdelse hos oberoende myndighetsorgan dit personer kan vända sig om det inte hjälper att slå larm internt. Om sådana kanaler inte fungerar ska visselblåsaren i sista hand kunna göra informationen tillgänglig för allmänheten. Rapporter om oegentligheter som mottagits ska noggrant följas upp av mottagaren och den som rapporterar eller avslöjar sådana oegentligheter ska få återkoppling om vilka åtgärder som vidtagits av den som mottagit rapporten eller avslöjandet. Förslaget innebär också att personer som rapporterar om misstänkta överträdelse ska vara skyddade mot repressalier av olika slag. Personkretsen som ska omfattas av repressalieskyddet är mycket vid. Kretsen inkluderar personer som arbetar i både den offentliga och den privata sektorn. Även t.ex. aktieägare, styrelseledamöter, obetalda praktikanter, volontärer och arbetssökande omfattas av repressalieskyddet. Den som vidtar repressalien kan vara t.ex. en arbetsgivare, en uppdragsgivare eller stå

i annat förhållande till den som utsätts för repressalien. Kommissionen föreslår vidare att visselblåsare som drabbas av repressalier ska ha tillgång till lättillgänglig kostnadsfri rådgivning och till lämpliga rättsmedel.

Ett effektivt skydd av visselblåsare motiveras med att det behövs för att stärka kontrollen av efterlevnaden av unionsrätten på områden där överträdelser allvarligt kan skada allmänintresset. Förslaget inriktas därför på visselblåsare som rapporterar om överträdelser av unionsrätten på bl.a. områdena livsmedels- och fodersäkerhet samt djurs hälsa och välbefinnande. På dessa områden föreslås direktivet gälla för bl.a. överträdelser som omfattas av tillämpningsområdet för den nya kontrollförordningen (se artikel 1.a vii och bilagan till direktivet). Det föreslagna direktivet kommer gälla inte bara för överträdelser av den nya kontrollförordningen utan även för överträdelser av de materiella regler som avses i artikel 1.2 i den nya kontrollförordningen.

I skälsatserna till förslaget framförs att EU-lagstiftaren i flera rättsakter redan har erkänt värdet av skydd för visselblåsare som ett verktyg i efterlevnadskontrollen. Förslaget förstärker det skydd som ges i alla dessa rättsakter och kompletterar dem med ytterligare regler och skyddsåtgärder och anpassar dem till en hög skyddsnivå, samtidigt som deras särskilda karaktär behålls. Enligt förslaget ska medlemsstaterna senast den 15 maj 2021 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

Närmare om uttrycket visselblåsare

Begreppet visselblåsare används vanligtvis om en person inom en organisation, t.ex. ett företag eller en myndighet, som rapporterar eller slår larm om någon typ av missförhållanden inom organisationen. Vare sig i svensk rätt eller på det internationella planet finns någon enhetlig rättslig definition av begreppet. Som exempel på definition kan nämnas Europarådets rekommendation om skydd för visselblåsare, CM/Rec (2014) 7, där visselblåsare definieras som ”envar som rapporterar eller avslöjar information om fara eller skada för allmänintresset inom ramen för en arbetsrelaterad relation, oavsett om relationen är offentligrättslig eller privaträttslig”.

Visselblåsare fyller en viktig funktion i samhället. Arbetstagare har ofta en särskild möjlighet att upptäcka och påtala missförhållanden i verksamheten. Den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) har pekat på att arbetstagare ofta är de första att upptäcka eller misstänka att något är fel inom en organisation (Guja mot Moldavien, Appl. no. 14277/04). I flera fall har viktiga avslöjanden kommit till stånd efter tips från visselblåsare. Det finns ett allmänintresse av att missförhållanden inom företag, organisationer och myndigheter kommer fram och åtgärdas. Inom den offentliga sektorn kan det bidra till att allmänna medel används på ett mer effektivt sätt.

6.10.2 Hur anmälningar ska omhändertas av behöriga myndigheter

Bedömning: På de områden där kommuner utsetts som kontrollmyndigheter bör det införas en bestämmelse i lag om att en kontrollmyndighet ska ha ändamålsenliga rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör ha rätt att meddela föreskrifter om rapporteringssystemen.

På de områden där endast statliga myndigheter utsetts som kontrollmyndigheter bör skyldigheten för myndigheterna att ha sådana rapporteringssystem införas genom föreskrifter på förordningsnivå.

Skälen för bedömningen

Förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av rapporterna är en av de mekanismer som medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna har enligt den nya kontrollförordningen (artikel 140.2 a). Artikel 140.2 a ställer inte några särskilda krav på hur dessa förfaranden ska se ut. Förfarandena kan bestå av t.ex. system med en särskild e-postadress, telefontjänst eller webbplats genom vilka uppgifter om överträdelser av den nya kontrollförordningen samlas in och behandlas. Det finns emellertid

inget krav på att det ska vara en datoriserad eller telebaserad kommunikationskanal utan sådana system kan även innefatta andra skriftliga eller muntliga kanaler.

För statliga kontrollmyndigheter kan skyldigheten att ha ändamålsenliga rapporteringssystem för överträdelser av den nya kontrollförordningen tillgodoses genom att föreskrifter på förordningsnivå införs. Bedömningen är att även bestämmelser om hur rapporteringssystemet ska se ut och hur myndigheterna ska hantera inkomna anmälningar lämpligast införs på förordningsnivå. På de områden där även kommuner kan utses som kontrollmyndigheter behövs dock ett bemyndigande i lag. Det gäller livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen om provtagning på djur, m.m., lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lagen om kontroll av ekologisk produktion och miljöbalken. De närmare övervägandena finns i avsnitten om förslag till ändringar i de berörda lagarna.

Oavsett hur rapporteringssystemet ser ut ska undersökningen av lämnade uppgifter ske på ett proportionerligt och oberoende sätt, vilket får anses innefatta krav på att det sker ett lämpligt urval av vilka personer som ges i uppgift att hantera och följa upp gjorda anmälningar.

6.10.3 Skydd mot repressalier för den som rapporterar

Bedömning: Kravet i den nya kontrollförordningen om lämpligt skydd för personer som rapporterar om överträdelser mot att drabbas av repressalier, diskriminering och andra former av missgynnande behandling är uppfyllt i gällande rätt.

Skälen för bedömningen

Lämpligt skydd för personer som rapporterar om överträdelser, mot repressalier, diskriminering och andra former av missgynnande behandling är en annan mekanism som medlemsstaterna ska säkerställa enligt den nya kontrollförordningen (artikel 140.2 b). Artikeln ställer inte några särskilda krav på hur detta skydd ska utformas annat än att det ska vara lämpligt.

Artikel 140.2 b har motsvarigheter i andra EU-rättsakter på bl.a. finansmarknadsområdet, exempelvis artikel 71.2 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (kapitaltäckningsdirektivet). Vid genomförandet i svensk rätt av aktuell bestämmelse i kapitaltäckningsdirektivet har regeringen bedömt att kraven varit uppfyllda genom gällande rätt. Slutsatsen grundades bl.a. på arbetstagarnas skydd enligt 7 och 18 §§ lagen om anställningsskydd (1982:80), som slår fast att en uppsägning ska vara sakligt grundad och avsked endast kan motiveras i de fall då arbetstagaren grovt åsidosatt sina ålägganden mot arbetsgivaren, samt den praxis som Arbetsdomstolen utvecklat. Den praxis som hänvisades till innebär att även omplacering av personliga skäl kan underkastas en rättslig prövning som liknar prövningen vid uppsägning, samt möjligheten att även angripa arbetsledningsbeslut i de fall som de utövas otillbörligt eller strider mot goda seder på arbetsmarknaden (se prop. 2013/14:228, Förstärkta kapitaltäckningsregler, s. 245 ff.).

Det bör i detta sammanhang nämnas att artikel 71.2 b i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 140.2 b i den nya kontrollförordningen skiljer sig åt på så vis att den förstnämnda gäller skydd för anställda medan den sistnämnda gäller skydd för personer. Av skälen till den nya kontrollförordningen (skäl 91) framgår att förordningen bör säkerställa att lämpliga arrangemang inrättas som innebär att vem som helst kan uppmärksamma de behöriga myndigheterna på potentiella överträdelser och som skyddar personen i fråga mot repressalier. I praktiken är det sannolikt så att det är anställda hos den behöriga myndigheten, och möjligtvis anställda hos den aktör som kontrolleras, som har möjlighet att upptäcka överträdelser av den nya kontrollförordningen, dvs. brister i den offentliga kontrollens utförande, och som vid rapportering av sådana överträdelser kan anses vara i behov av skydd mot repressalier m.m. från arbetsgivarens sida.

Det kan konstateras att svensk rätt, såsom redogörs för i ovan nämnda förarbeten, innehåller bestämmelser som syftar till att skydda arbetstagare mot repressalier till följd av en anmälan om missförhållanden. Här kan även nämnas lagen (2016:749) om särskilt

skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden som trädde ikraft den 1 januari 2017. Regleringen i lagen innebär bl.a. att en arbetsgivare inte får utsätta en arbetstagar, eller inhyrd personal, för repressalier till följd av att han eller hon slår larm om allvarliga missförhållanden i arbetsgivarens verksamhet. Med allvarliga missförhållanden avses brott med fängelse i straffskalan eller därmed jämförliga missförhållanden. I lagen regleras under vilka förutsättningar en visselblåsare skyddas när han eller hon slår larm om allvarliga missförhållanden. Lagen ger visselblåsare ett skydd mot repressalier både i situationer då skydd redan finns genom annan reglering och i situationer som inte täcks av annan reglering och ska ses som en del av ett större ramverk som ger skydd åt visselblåsare i arbetslivet, oavsett om de är anställda i privat eller offentlig sektor.

Bedömningen är att det inte heller i detta sammanhang bör krävas särskilda genomförandeåtgärder i svensk rätt för artikel 140.2 b i den nya kontrollförordningen, utan kravet om lämpligt skydd för personer som rapporterar överträdelser, mot att drabbas av repressalier, diskriminering och andra former av missgynnande behandling bedöms vara uppfyllt i gällande rätt.

6.10.4 Skydd för behandling av personuppgifter

Bedömning: Kravet i den nya kontrollförordningen om skydd av personuppgifter för den person som rapporterar en överträdelse är tillgodosett genom befintlig dataskyddsreglering.

Skälen för bedömningen

Det är av stor vikt att system för visselblåsare beaktar enskildas behov av integritetsskydd. Artikel 140.2 c i den nya kontrollförordningen ålägger därför medlemsstaterna att säkerställa skydd för att personuppgifter behandlas i enlighet med unionsrätten och nationell rätt för den person som rapporterar en överträdelse.

I unionsrätten reglerades behandlingen av personuppgifter tidigare i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på be-

handling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet). Från och med den 25 maj 2018 är detta direktiv ersatt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). I svensk rätt kompletteras den nya dataskyddsförordningen bl.a. av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen).

EU:s nya dataskyddsförordning utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU. I dataskyddsförordningen fastställs bestämmelser om skydd för fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter (artikel 1.1). Syftet med förordning är vidare att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter (artikel 1.2).

Dataskyddsförordningen ska tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg samt på annan behandling än automatisk av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register. Dataskyddsförordningen ska dock inte tillämpas på behandling av personuppgifter som behöriga myndigheter utför i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, i vilket även ingår att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten (artikel 2.2 d). Sådan behandling omfattas i stället av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (det nya dataskyddsdirektivet).

Det nya dataskyddsdirektivet har implementerats i svensk rätt genom införandet av en ny ramlag, brottsdatalagen (2018:1177), som trädde i kraft den 1 augusti 2018.

Det kan inte uteslutas att överträdelser av den nya kontrollförordningen, som ska kunna rapporteras enligt artikel 140, utgör brott.

Det kan t.ex. vara fråga om att den utsände kontrollanten eller inspektören gör sig skyldig till tagande av muta enligt 10 kap. 5 a § brottsbalken.

Genom regleringen i EU:s nya dataskyddsförordning, dataskyddslagen och brottsdatalagen bedöms kravet i den nya kontrollförordningen om skydd av personuppgifter för den person som rapporterar en överträdelse vara tillgodosett.

6.11 Kommunal samverkan

Bedömning: Kommuner kan, med stöd av de generella bestämmelserna om kommunal samverkan i kommunallagen, samverka inte bara i fråga om uppgifter i offentlig kontroll utan även i fråga om uppgifter i annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen

Tidigare fanns i flera av de lagar som faller inom den nya kontrollförordningens tillämpningsområde särskilda bestämmelser om kommunal samverkan. Sedan den 1 juli 2018 regleras istället kommuners generella möjligheter till avtalsamverkan och extern delegering av kommunallagen (2017:725).

Av 9 kap. 37 § kommunallagen följer således att en kommun eller ett landsting får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller ett annat landsting. Vidare framgår att kommuner och landsting inom ramen för avtalsamverkan får, med de begränsningar som följer av 6 kap. 38 § kommunallagen, komma överens om att uppdra åt en anställd i den andra kommunen eller i det andra landstinget att besluta på kommunens eller landstingets vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Bedömningen är att kommunerna med stöd av bestämmelserna i kommunallagen kommer att kunna samverka inte bara ifråga om uppgifter i offentlig kontroll utan även ifråga om uppgifter i annan offentlig verksamhet. Några särskilda lagstiftningsåtgärder i de lagarna som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde behövs således inte.

6.12 Råd och information till enskilda

Bedömning: Det särskilda författningsstöd som innebär en skyldighet för kontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter att genom rådgivning och annat stöd underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt regelverket bör finnas kvar.

Skälen för bedömningen

I flera av de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde finns en bestämmelse som innebär att den myndighet som utövar offentlig kontroll genom rådgivning och annat stöd ska underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt regelverket (se exempelvis 12 § andra stycket livsmedelslagen).

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.3 har uttrycket annan offentlig verksamhet en vidare innebörd än uttrycket offentlig kontroll. I uttrycket annan offentlig verksamhet ingår t.ex. även uppgifter av rådgivande karaktär i förhållande till enskilda.

Kontrollmyndigheterna är enligt bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ansvariga för att genomföra sådan annan offentlig verksamhet. En skyldighet för myndigheter att utföra aktuella serviceuppgifter följer även av förvaltningslagen (2017:900). Enligt 6 § förvaltningslagen ska en myndighet bl.a. se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska även lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälp ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet.

I den nationella livsmedelsstrategin som antogs av riksdagen den 20 juni 2017 betonas att det är av stor vikt att arbetet med att förenkla för företagen inom livsmedelskedjan även fortsatt är högt prioriterat. Vidare pekar man på att företag i livsmedelskedjan berörs av ett stort antal regler som i hög grad är EU-styrda. Regelverken är komplexa och det finns därför anledning att fortsätta att utveckla det arbete som de svenska myndigheterna gör på EU-nivå och på nationell nivå för att förenkla för företagen. Det bör vara lätt för företagen att förstå och följa reglerna. I livsmedelsstrategin hänvisas vidare till de mål som regeringen har antagit om förenkling för före-

tagen. I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, utgiftsområde 24) framgår att förenklingsarbetet för 2015–2018 särskilt ska inriktas mot områdena Bättre service och Mer ändamålsenliga regler. Målen för området Bättre service är att det ska bli enklare att lämna uppgifter samt att servicen ska förbättras och handläggningstiderna ska bli kortare (prop. 2016/17:104 s. 27 ff.). Av tydlighetsskäl och i linje med vad som anförs i livsmedelsstrategin är bedömningen därför att de särskilda bestämmelserna som innebär en skyldighet för kontrollmyndigheter att genom rådgivning och annat stöd underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt regelverket bör finnas kvar. Motsvarande bedöms gälla för tillsynsmyndigheters informationsskyldighet enligt 26 kap. 1 § sista stycket miljöbalken.

6.13 Sanktioner

Bedömning: Någon översyn av sanktionsbestämmelserna i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde behövs inte.

När det gäller miljöbalken bör dock bestämmelsen om ansvar för försvårande av miljökontroll ändras så att den även omfattar uppgifter av betydelse för en myndighets offentliga kontroll enligt den nya kontrollförordningen.

Skälen för bedömningen

Enligt artikel 139.1 i den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelser av bestämmelserna i förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde finns straffrättsliga bestämmelser eller bestämmelser om sanktionsavgifter som är tillämpliga vid överträdelser av regelverket. Här kan nämnas att såväl lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel som lagen om kontroll av ekologisk produktion kompletteras av sanktionsbestäm-

melserna i livsmedelslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, marknadsföringslagen (2008:486) samt varumärkeslagen (2010:1877). I fråga om kontroll av skyddade beteckningar har regeringen i proposition 2017/18:267 Modernare regler om varumärken och en ny lag om företagsnamn lagt fram förslag om en ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel som samlar bestämmelser om sanktioner vid intrång i skyddade beteckningar.

De sanktionsbestämmelser som finns i de lagar som faller inom den nya kontrollförordningens tillämpningsområde bedöms uppfylla det som föreskrivs i artikel 139.1 i den nya kontrollförordningen. Någon översyn av sanktionsbestämmelserna i dessa lagar bedöms därför inte behövas med anledning av artikel 139.1. När det gäller miljöbalken bör dock bestämmelsen om ansvar för försvårande av miljökontroll ändras så att den även omfattar uppgifter av betydelse för en myndighets offentliga kontroll enligt den nya kontrollförordningen (se avsnitt 16.14).

Enligt artikel 139.2 i den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att ekonomiska sanktioner för överträdelser av förordningen och de bestämmelser som avses i artikel 1.2, om de begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande, i enlighet med nationell rätt återspeglar åtminstone antingen aktörens ekonomiska fördel eller, beroende på vad som är lämpligt, en procentandel av aktörens omsättning. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande kontrollförordningen.

Under förhandlingsprocessen vid framtagandet av den nya kontrollförordningen framkom att bakgrunden till artikel 139.2 i den nya kontrollförordningen är den s.k. hästköttsskandalen och att syftet med bestämmelsen är att hindra den ekonomiska vinningen vid fusk. Under denna process har det lyfts fram att det inte är obligatoriskt att använda ekonomiska sanktioner men om medlemsstaten väljer att göra det ska dessa uppväga fördelarna med brott mot regelverket.

Det kan diskuteras hur man ska förstå uttrycket ekonomiska sanktioner i artikel 139.2. Att sanktionsavgifter är att anse som en ekonomisk sanktion i förordningens mening torde stå klart. Däremot är det inte självklart att straffrättsliga böter kan innefattas i uttrycket ekonomisk sanktion. Oavsett hur det förhåller sig med det

så kan det konstateras att det svenska bötesystemet inte är konstruerat så att det syftar till att hindra en ekonomisk vinning vid brott. Detsamma gäller för systemet med företagsbot. Inte heller ett system med sanktionsavgifter är i normalfallet konstruerat på ett sådant sätt att det tar hänsyn till de ekonomiska fördelar som den som gör sig skyldig till en överträdelse av regelverket kan förväntas få. Vinsteliminering till följd av brott som är begångna i utövningen av näringsverksamhet är dock möjligt genom bestämmelserna om förverkande. De grundläggande reglerna om förverkande finns i 36 kap. brottsbalken. Reglerna om förverkande av utbyte av brott och om förverkande av hjälpmedel m.m. är med vissa undantag tillämpliga på specialstraffrättsliga regler om det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än ett år. Bestämmelsen i 36 kap. 4 § brottsbalken är däremot generellt tillämplig även inom specialstraffrätten oavsett straffskala. Enligt bestämmelsen ska förverkande ske av värdet av de ekonomiska fördelar som uppkommit för en näringsidkare till följd av ett brott som är begånget i utövningen av näringsverksamhet.

Även om förverkande inte kan anses utgöra en ekonomisk sanktion i dess strikta ordalydelse är bedömningen att möjligheten till förverkande vid brott, främst med stöd av 36 kap. 4 § brottsbalken, uppfyller ändamålet med artikel 139.2. Ett sådant förverkande skulle t.ex. kunna vara aktuellt vid bedrägeri eller bedrägligt beteende enligt 9 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken när en näringsidkare gör sig skyldig till s.k. matfusk genom att sälja kött som anges vara svensk oxfilé men som i själva verket är något annat kött som är värt mindre. Inte heller bestämmelsen i artikel 139.2 bedöms därför föranleda något behov av översyn av sanktionerna i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Detta gäller även ifråga om miljöbalken.

6.14 EU-förordningar och EU-bestämmelser

<p>Förslag: Benämningarna EU-förordningar och EU-bestämmelser ska användas i stället för EG-förordningar och EG-bestämmelser.</p>
--

Skälen för förslaget

Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen trädde i kraft den 1 december 2009. Fördraget innehåller ändringar i och tillägg till de grundläggande fördragen och vissa protokoll som hör till dem. Innebörden av Lissabonfördraget och de huvudsakliga ändringarna och tilläggen i förhållande till nu gällande fördrag samt ändringar i lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen har redovisats i propositionen Lissabonfördraget (prop. 2007/08:168, se också bet. 2008/09:UU8, rskr. 2008/09:64).

Ikraftträdandet av Lissabonfördraget innebär att ett antal följdändringar behöver göras i svenska författningar. Hänvisningar i svenska författningar till benämningar som ändrats genom Lissabonfördraget bör ersättas med nya benämningar. Europeiska gemenskapen ska nu heta Europeiska unionen, varför alla hänvisningar till "EG" måste ersättas med "EU".

Även i bestämmelserna i de lagar som nu är aktuella bör uttrycken EU-förordningar och EU-bestämmelser användas istället för EG-förordningar och EG-bestämmelser.

7 Ändringar i epizootilagen

7.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska i lagen betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i epizootilagen för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I avsnittet görs vidare bedömningen att även uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i epizootilagen.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på

unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Till skillnad från t.ex. livsmedelslagen innehåller epizootilagen inte någon nationell reglering som faller utanför den nya kontrollförordningens tillämpningsområde.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Ordet kontrollorgan, som förekommer i 12 § epizootilagen, bör alltså för att stämma överens med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ersättas med detta uttryck.

I epizootilagen bör det även läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

7.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Om inte något annat följer av lagen utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 11 § epizootilagen. I paragrafen föreskrivs således att Jordbruksverket och länsstyrelserna ska utöva offentlig kontroll av efterlevnaden av lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i epizootiförordningen.

På motsvarande sätt bör det av epizootilagen framgå att kontrollmyndigheterna ska utföra annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör därför tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många varierande uppgifter, alltifrån sådant som i dag ingår i det som i lagen benämns som ”övriga åligganden”, till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas av regeringen.

I materiellt hänseende innehåller epizootilagen bestämmelser om övervakning och bekämpning av smittsamma djursjukdomar. Sådana åtgärder är att anse som annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen.

Många bestämmelser i lagen ges i form av bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller fatta beslut i det enskilda fallet. I några paragrafer pekas Jordbruksverket ut som den myndighet som har rätt att

besluta om olika åtgärder. Enligt 4 a § ska Jordbruksverket, om det finns grundad anledning att anta att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, i den utsträckning det är nödvändigt för att motverka smittspridning, besluta om förbud mot att bl.a. besöka sådana områden som gränsar till ett område där smitta kan antas förekomma, eller där det annars kan finnas risk för spridning av smitta. Vidare ska Jordbruksverket enligt 5 §, om det är klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, besluta om förbud enligt 4 § för de områden där smitta förekommer, eller om andra begränsningar i hanteringen av djur eller varor, allt i den utsträckning det behövs för att motverka smittspridning (smittförklaring). Enligt 9 § kan Jordbruksverket vidare fatta beslut om bl.a. att innehavare av redskap eller annan utrustning som oundgängligen behövs för att förebygga eller bekämpa en epizootisk sjukdom ska tillhandahålla utrustningen.

Det bör mot den beskrivna bakgrunden i den nya paragrafen tydliggöras att kontrollmyndigheterna utför annan offentlig verksamhet enligt föreskrifter som regeringen meddelar om inte annat följer av lagen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

7.3 Föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet samt om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information

Förslag: Det införs en ny bestämmelse i epizootilagen med bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas, samt om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk

person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Det förtydligas att rätten att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet gäller utöver andra bestämmelser i lagen eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och som också reglerar annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs också uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs det upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl. a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Av bestämmelsen framgår bl. a. att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska genomföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och

annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

Trots att den nya kontrollförordningen innehåller direkt tillämpliga bestämmelser om hur offentlig kontroll och även annan offentlig verksamhet ska organiseras och bedrivas kan det finnas behov av detaljerade bestämmelser i dessa avseenden. Bedömningen är därför att det bör finnas möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur såväl offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Här bör poängteras att djurhälsolagstiftningen till stor del är en beredskapslagstiftning som måste vara anpassad till eventuell försämring av djurhälsoläget.

När det gäller offentlig kontroll som utförs av statliga kontrollmyndigheter som länsstyrelserna, som är de operativa kontrollmyndigheterna på detta område, kan föreskrifter om kontrollen ske på förordningsnivå. För det fall uppgiften att utföra offentlig kontroll har överlämnats till organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer behövs dock ett bemyndigande i lag. Det bör därför införas ett bemyndigande i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas.

I dag finns det ett bemyndigande i epizootilagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om slakt eller annan avlivning av djur, smittrening, vaccination eller annan förebyggande behandling av djur, undersökning av djur och produkter av djur i kontrollsyrte samt om djurhållning (8 §). Enligt bemyndigandet får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer vidare meddela föreskrifter om bl. a registrering eller journalföring av djur och produkter av djur, dokumentation i fråga om besök på en anläggning där djur hålls, skyldighet att till Jordbruksverket lämna uppgifter som kan ha betydelse för arbetet med att förebygga eller bekämpa epizootiska sjukdomar samt om annan åtgärd som ska genomföras till följd av beslut av kommissionen eller som annars är nödvändig. Bemyndigandet i 8 § epizootilagen får anses omfatta sådan verksamhet som benämns annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Det kan dock uppkomma behov av att meddela ytterligare föreskrifter även för annan offentlig verksamhet som inte faller in under 8 §. Bedömningen är därför att ett

bemyndigande bör införas för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter för annan offentlig verksamhet utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Föreskrifter om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information till Jordbruksverket

Om en medlemsstat tilldelar ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett och samma område till mer än en behörig myndighet ska medlemsstaten enligt artikel 4.1 i den nya kontrollförordningen säkerställa en effektiv och verkningsfull samordning mellan alla berörda myndigheter samt en enhetlig och verkningsfull offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inom hela sitt territorium. Den nya kontrollförordningen ställer också krav på rapportering från medlemsstaterna till kommissionen (se bl.a. artikel 113).

I epizootilagen har Jordbruksverket utsetts till samordnande kontrollmyndighet (11 a §). För att kraven i den nya kontrollförordningen ska uppnås behöver den samordnande myndigheten ha tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från de operativa kontrollmyndigheterna. De operativa myndigheternas uppgiftslämnande utgör således ett viktigt inslag i kontrollverksamheten och är en förutsättning för att den nya kontrollförordningens bestämmelser ska kunna verkställas. Detta gäller även när uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till enskilda organ eller fysiska personer. Bedömningen är därför att det bör finnas möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för de operativa kontrollmyndigheterna, inbegripet organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter, att lämna information till en samordnande myndighet, i det här fallet Jordbruksverket. När det gäller länsstyrelserna kan föreskrifter om informationsskyldighet meddelas på förordningsnivå. Föreskrifter om rapporteringsskyldighet för enskilda organ och fysiska personer kräver dock stöd i lag. Det bör därför införas ett bemyndigande i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för organ med delegerade

uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

7.4 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Bedömning: Det behövs inte något särskilt bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i epizootilagen.

Skälen för bedömningen

I artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen finns krav på, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, att de behöriga myndigheterna ska upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Det finns som redogjorts för närmare i avsnitt 4.4.1 flera nationella författningar på djurhälsoområdet, vars tillämpningsområde delvis överlappar varandra. Av 9 § första stycket 3 lagen om provtagning av djur, m.m. följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om registrering av djurhållare och anläggningar för djur. Provtagningslagen har ett brett tillämpningsområde som bl.a. omfattar kontroll av smittsamma djursjukdomar och kontroll av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter. Bemyndigandet i provtagningslagen bedöms därför vara ett tillräckligt komplement till uppgiftsskyldigheten enligt artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen när det gäller

djurhälsokrav (se avsnitt 11.4). Något särskilt bemyndigande behövs därför inte i epizootilagen.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

7.5 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, EU:s institutioner samt inspektörer och experter som utsetts av institutionerna att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Det förtydligas att de EU-institutioner som tillträdesrätten gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde gäller i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och för att kontrollera av att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 följs.

Bestämmelsen om rätt till tillträde och upplysningar ska inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen i den utsträckning det behövs för kontrollen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersök-

ningar och ta prover. Denna rätt gäller också för den som vidtar åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna (12 § epizootilagen).

När det gäller ”den som vidtar åtgärder” framgår det av förarbetena till de lagändringar som gjordes för att anpassa lagstiftningen till den nuvarande kontrollförordningen att det är åtgärder för att förebygga eller bekämpa epizootier som åsyftas (se prop. 2005/06:128 s. 334 f.). Dessa åtgärder ingår i uttrycket annan offentlig verksamhet enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen.

Bestämmelsen i 12 § epizootilagen om rätt till upplysningar och tillträde kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna artikel ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i epizootilagen sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av djurhälsokrav i den nya kontrollförordningen. Artikel 15.1 bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 12 § epizootilagen en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna och kontrollorganen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i epizootilagen om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen.

Skyldigheten i den nya kontrollförordningen gäller, som nämnts ovan, också i förhållande till officiella veterinärer. En officiell veteri-

när är en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2. (artikel 3 i den nya kontrollförordningen). Det kan inte uteslutas att även privatpraktiserande veterinärer anlitas för att utföra viss offentlig kontroll eller offentlig annan verksamhet. Bestämmelsen om rätt till upplysningar m.m. bör därför även omfatta dessa veterinärer. Rätten till upplysningar och tillträde bör således, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla för sådana veterinärer som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Officiella veterinärer som är anställda på kontrollmyndigheten omfattas däremot av kontrollmyndighetens tillträdesrätt.

Rätten bör vidare, på motsvarande sätt som föreskrivs när det gäller aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. För att uppnå enhetlighet med den nya kontrollförordningen och för att underlätta tillämpningen bör uttrycket ”den som vidtar åtgärder” bytas ut mot uttrycket ”den som utför annan offentlig verksamhet”.

Av 12 § tredje stycket epizootilagen följer att bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde även gäller för EU:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om Europeiska kommissionens kontroll i medlemsstaterna (artiklarna 116–119). Kommissionens experter ska utföra kontroller i varje medlemsstat för att bl.a. kontrollera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de bestämmelser som föreskrivs i den nya kontrollförordningen. Dessa kontroller ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet. De får även omfatta kontroller på plats (artikel 116). Medlemsstaterna ska ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler, till djur och varor samt tillgång till information och datasystem som är av betydelse för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter (artikel 119). Kommissionen får även, i samarbete med den berörda medlemsstaten, sända en grupp inspektörer för offentlig kontroll på plats i medlemsstaten (artikel 108.2).

Eftersom det är Europeiska kommissionen och dess inspektörer och experter som ska utföra kontroll i medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen kan rätten till upplysningar och tillträde preciseras att gälla för dem. Även experter från medlemsstaterna får dock bistå kommissionens experter och dessa ska då när de åtföljer kommissionens experter ges samma rätt till tillträde som dem (artikel 116.4). Det får förutsättas att nationella experter som åtföljer kommissionen har utsetts av kommissionen. De nationella experterna omfattas alltså i detta sammanhang av uttrycket ”experter som har utsetts av kommissionen”. I kommissionen ingår också Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) som har att utföra kontroll och inspektioner av åtgärder som medfinansieras av unionens budget.

Vissa åtgärder som utförs i Sverige kan enligt epizootiförordningen medfinansieras av unionens budget enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG. Sverige kan därför komma att granskas av Europeiska revisionsrätten. Revisionsrätten och inspektörer och experter som utsetts av revisionsrätten bör således ha samma befogenheter som kommissionen att få tillgång till de platser och uppgifter som behövs för granskningen av unionens finanser.

Rätten för kommissionen, revisionsrätten och för de inspektörer och experter som har utsetts av dessa institutioner bör också gälla i den utsträckning det behövs för kontroll av att reglerna i förordning (EU) nr 652/2014 följs.

Olaf har under vissa förutsättningar rätt till tillträde och upplysningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999. I lagen

(2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning finns bestämmelser om rätt för behöriga myndigheter till tillträde och upplysningar när Olaf utför kontroller och inspektioner enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013. Bestämmelserna i epizootilagen om rätt till tillträde och upplysningar bör inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats genomförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Bestämmelsen bör utformas enligt lagrådets yttrande i proposition 2016/17:56 Kontroller och inspektioner i Sverige av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

7.6 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: I epizootilagen ska det framgå att bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 12 a § epizootilagen, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna ska kunna genomföras.

Som det har redogjorts för närmare under avsnitt 7.5 anses uttrycket ”åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna” ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i epizootilagen sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av djurhälsokrav i den nya kontrollförordningen (se avsnitt 6.2). Artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är vidare utformad så att aktörerna träffas av denna skyldighet direkt. Eftersom bestämmelsen är direkt tillämplig och dess innehåll motsvarar vad som för närvarande regleras i 12 a § epizootilagen, kan den nationella bestämmelsen upphävas och istället ersättas med en bestämmelse som upplyser om den EU-rättsliga regleringen. Då hänvisningen till den nya kontrollförordningen är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att den görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

7.7 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i epizootilagen med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid

även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i epizootilagen. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

7.8 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Bedömning: Beslut som har fattats av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta föranleder inte några ändringar i epizootilagen.

Förslag: Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

Enligt 21 § första stycket epizootilagen får beslut enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen överklagas hos allmän

förvaltningsdomstol. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Eftersom sådana beslut redan omfattas av den befintliga lydelsen av 21 § första stycket finns det inte något behov av att ändra bestämmelserna i den delen.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in epizootilagen.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i epizootilagen.

7.9 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig

kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i epizootilagen.

8 Ändringar i zoonoslagen

8.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska i lagen betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i zoonoslagen för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I avsnittet görs vidare bedömningen att även uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i zoonoslagen.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Till skillnad från t.ex. livsmedelslagen innehåller zoonoslagen inte någon nationell reglering som faller utanför den nya kontrollförordningens tillämpningsområde.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som har det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Ordet kontrollorgan, som förekommer i 9 § zoonoslagen, bör alltså för att stämma överens med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ersättas med detta uttryck.

I zoonoslagen bör det även läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

8.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Om inte något annat följer av lagen utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.
--

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av zoonoslagen. I 8 § zoonoslagen föreskrivs således att Jordbruksverket och länsstyrelserna ska utöva offentlig kontroll av efterlevnaden av lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i zoonosförordningen.

På motsvarande sätt bör det av zoonoslagen framgå att kontrollmyndigheterna ska utföra annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många varierande uppgifter, alltifrån sådant som i dag ingår i det som i lagen benämns som ”övriga åligganden”, till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas i föreskrifter som regeringen meddelar.

Flera bestämmelser i lagen ges i form av bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller fatta beslut i det enskilda fallet. Enligt 4 § får Jordbruksverket för att fastställa förekomst av eller frihet från en zoonos besluta om provtagning eller undersökning av djur och av djurprodukter eller andra föremål som kan bära på smitta. Efter regeringens bemyndigande får Jordbruksverket vidare enligt 5 § meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta om bl.a. slakt eller annan avlivning av djur, smittrening, undersökning av djur och produkter av djur i kontrollsyfte, journalföring i fråga om djur, produkter av djur och djurtransporter och andra åtgärder som är nödvändiga.

Det bör mot den beskrivna bakgrunden i den nya paragrafen tydliggöras att kontrollmyndigheterna utför annan offentlig verksamhet enligt föreskrifter som regeringen meddelar om inte annat följer av lagen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. Medlemsstaterna ska bl.a. enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

Av 7 § zoonoslagen framgår att Jordbruksverket eller, i den utsträckning som Jordbruksverket bestämmer det, länsstyrelsen får överlåta åt en veterinär att besluta i enskilda ärenden om åtgärder för att förebygga eller bekämpa zoonoser enligt 4 och 5 §§ samma lag. Det anges också i 8 § andra stycket att offentlig kontroll av efterlevnaden av beslut i enskilda fall enligt 4 eller 5 § också får utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen. Som angetts i avsnitt 6.4 bör dessa bestämmelser tillsvidare behållas i avvaktan på den större översynen av djurhälsolagstiftningen som ska ske i anledning av nya EU-förordningen om djurhälsa som börjar tillämpas den 21 april 2021. Det bör då också analyseras hur de särskilda bestämmelserna om överlåtelse av uppgifter till veterinär förhåller sig till möjligheten för behörig myndighet att delegera offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till en fysisk person enligt artikel 28, 30 och 31 i den nya kontrollförordningen.

8.3 Föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet samt om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information

Förslag: Det införs en ny bestämmelse i zoonoslagen med bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas samt om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk

person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Det förtydligas att rätten att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet gäller utöver andra bestämmelser i lagen eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och som också reglerar annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs också uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs det upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Av bestämmelsen framgår bl.a. att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska genomföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och

annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 19 § zoonosförordningen finns ett bemyndigande för Jordbruksverket att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Bedömningen är att det även i fortsättningen finns behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Här bör vidare poängteras att djurhälsolagstiftningen till stor del är en beredskapslagstiftning som måste vara anpassad till eventuell försämring av djurhälsoläget.

När det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs av statliga kontrollmyndigheter som länsstyrelserna, som är de operativa kontrollmyndigheterna på detta område, kan föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas meddelas av regeringen på förordningsnivå. Om uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har överlämnats till ett organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer behövs dock ett bemyndigande i lag. Det bör därför införas ett bemyndigande i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas.

Enligt 5 § zoonoslagen har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att, för att förebygga eller bekämpa zoonoser, meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om slakt eller annan avlivning av djur, smittrening, djurhållning, journalföring av djur och produkter av djur samt om andra åtgärder som är nödvändiga. Bemyndigandet i 5 § får anses omfatta sådan verksamhet som benämns annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Det kan emellertid inte uteslutas att det kan uppkomma behov av att meddela närmare föreskrifter även för annan offentlig verksamhet än sådan som faller in under de befintliga bemyndigandena i lagen. Bedömningen är därför att ett bemyndigande bör införas för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter för sådan annan offentlig verksamhet som inte omfattas av befintliga bemyndiganden i zoonoslagen.

Föreskrifter om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information till Jordbruksverket

Om en medlemsstat tilldelar ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett och samma område till mer än en behörig myndighet ska medlemsstaten enligt artikel 4.1 i den nya kontrollförordningen säkerställa en effektiv och verkningsfull samordning mellan alla berörda myndigheter samt en enhetlig och verkningsfull offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inom hela sitt territorium. Den nya kontrollförordningen ställer också krav på rapportering från medlemsstaterna till kommissionen (se bl.a. artikel 113).

I zoonoslagen har Jordbruksverket utsetts till samordnande kontrollmyndighet (8 a §). För att kraven i den nya kontrollförordningen ska uppnås behöver den samordnande myndigheten ha tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från de operativa kontrollmyndigheterna. De operativa myndigheternas uppgiftslämnande utgör således ett viktigt inslag i kontrollverksamheten och är en förutsättning för att den nya kontrollförordningens bestämmelser ska kunna verkställas. Detta gäller även när uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till enskilda organ eller fysiska personer. Bedömningen är därför att det bör finnas möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för de operativa kontrollmyndigheterna, inbegripet organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter, att lämna information till en samordnande myndighet, i det här fallet Jordbruksverket. När det gäller länsstyrelserna kan föreskrifter om informationsskyldighet meddelas på förordningsnivå. Föreskrifter om rapporteringsskyldighet för enskilda organ och fysiska personer kräver dock stöd i lag. Det bör därför införas ett bemyndigande i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

8.4 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Bedömning: Det behövs inte något ytterligare bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i zoonoslagen.

Skälen för bedömningen

I artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen finns krav på, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, att de behöriga myndigheterna ska upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet på förteckning är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Det finns som redogjorts för närmare i avsnitt 4.4.1 flera nationella författningar på djurhälsoområdet, vars tillämpningsområde delvis överlappar varandra. Av 9 § första stycket 3 lagen om provtagning av djur, m.m. följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om registrering av djurhållare och anläggningar för djur. Provtagningslagen har ett brett tillämpningsområde som bl.a. omfattar kontroll av smittsamma djursjukdomar och kontroll av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter. Bemyndigandet i provtagningslagen bedöms därför vara ett tillräckligt komplement till uppgiftsskyldigheten enligt artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen när det gäller djurhälsokrav (se avsnitt 11.4). Något särskilt bemyndigande behövs därför inte i zoonoslagen.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

8.5 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för kontrollmyndigheter, kontrollorgan och EU:s institutioner samt inspektörer och experter som utsetts av institutionerna att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Det förtydligas att de EU-institutioner som tillträdesrätten gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde gäller i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och för att kontrollera bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 följs.

Bestämmelsen om rätt till tillträde och upplysningar ska inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen i den utsträckning det behövs för kontrollen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersök-

ningar och ta prover. Denna rätt gäller också för den som vidtar åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna (9 § zoonoslagen).

När det gäller ”den som vidtar åtgärder” framgår det av förarbetena till de lagändringar som gjordes för att anpassa lagstiftningen till den nuvarande kontrollförordningen att det är åtgärder för att förebygga eller bekämpa zoonoser som åsyftas (se prop. 2005/06:128 s. 342 f.). Dessa åtgärder ingår i uttrycket annan offentlig verksamhet enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen.

Bestämmelsen i 9 § zoonoslagen om rätt till upplysningar och tillträde kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna artikel ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i zoonoslagen sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av djurhälsokrav i den nya kontrollförordningen. Artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 9 § zoonoslagen en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna och kontrollorganen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i zoonoslagen om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen.

Skyldigheten i den nya kontrollförordningen gäller, som nämnts ovan, också i förhållande till officiella veterinärer. En officiell veterinär är en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2. (artikel 3 i den nya kontrollförordningen). Det kan inte uteslutas att även privatpraktiserande veterinärer anlitas för att utföra viss offentlig kontroll eller offentlig annan verksamhet. Bestämmelsen om rätt till upplysningar m.m. bör därför även omfatta dessa veterinärer. Rätten till upplysningar och tillträde bör således, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla för sådana veterinärer som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Officiella veterinärer som är anställda på kontrollmyndigheten omfattas däremot av kontrollmyndighetens tillträdesrätt.

Rätten bör vidare, på motsvarande sätt som föreskrivs när det gäller aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla under det att annan offentlig verksamhet utförs. För att uppnå enhetlighet med den nya kontrollförordningen och för att underlätta tillämpningen bör uttrycket ”den som vidtar åtgärder” bytas ut mot ”den som utför annan offentlig verksamhet”.

Av 9 § tredje stycket zoonoslagen följer att bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde även gäller för EU:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om Europeiska kommissionens kontroll i medlemsstaterna (artiklarna 116–119). Kommissionens experter ska utföra kontroller i varje medlemsstat för att bl.a. kontrollera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de bestämmelser som föreskrivs i den nya kontrollförordningen. Dessa kontroller ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet. De får även omfatta kontroller på plats (artikel 116). Medlemsstaterna ska ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler, till djur och varor samt tillgång till information och data-system som är av betydelse för att de ska kunna fullgöra sina uppgif-

ter (artikel 119). Kommissionen får även, i samarbete med den berörda medlemsstaten, sända en grupp inspektörer för offentlig kontroll på plats i medlemsstaten (artikel 108.2).

Eftersom det är Europeiska kommissionen och dess inspektörer och experter som ska utföra kontroll i medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen kan rätten till upplysningar och tillträde preciseras att gälla för dem. Även experter från medlemsstaterna får dock bistå kommissionens experter och dessa ska då när de åtföljer kommissionens experter ges samma rätt till tillträde som dem (artikel 116.4). Det får förutsättas att nationella experter som åtföljer kommissionen har utsetts av kommissionen. De nationella experterna omfattas alltså i detta sammanhang av uttrycket ”experter som har utsetts av kommissionen”. I kommissionen ingår också Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) som har att utföra kontroll och inspektioner av åtgärder som medfinansieras av unionens budget.

Vissa åtgärder som utförs i Sverige kan enligt zoonosförordningen medfinansieras av unionens budget enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG. Sverige kan därför komma att granskas av Europeiska revisionsrätten. Revisionsrätten och inspektörer och experter som utsetts av revisionsrätten bör således ha samma befogenheter som kommissionen att få tillgång till de platser och uppgifter som behövs för granskningen av unionens finanser.

Rätten för kommissionen, revisionsrätten och för de inspektörer och experter som har utsetts av dessa institutioner bör också gälla i den utsträckning det behövs för kontroll av att reglerna i förordning (EU) nr 652/2014 följs.

Olaf har under vissa förutsättningar rätt till tillträde och upplysningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som

utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999. I lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning finns bestämmelser om rätt för behöriga myndigheter till tillträde och upplysningar när Olaf utför kontroller och inspektioner enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013. Bestämmelserna i zoonoslagen om rätt till tillträde och upplysningar bör inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats genomförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Bestämmelsen bör utformas enligt lagrådets yttrande i proposition 2016/17:56 Kontroller och inspektioner i Sverige av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

8.6 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: I zoonoslagen ska det framgå att bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 9 a § zoonoslagen, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av

EU-bestämmelserna ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna ska kunna genomföras.

Som det har redogjorts för närmare under avsnitt 8.5 anses uttrycket ”åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna” ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i zoonoslagen sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av djurhälsokrav i den nya kontrollförordningen (se avsnitt 6.2). Artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är vidare utformad så att aktörerna träffas av denna skyldighet direkt. Eftersom bestämmelsen är direkt tillämplig och dess innehåll motsvarar vad som för närvarande regleras i 9 a § zoonoslagen, kan den nationella bestämmelsen upphävas och istället ersättas med en bestämmelse som upplyser om den EU-rättsliga regleringen. Då hänvisningen till den nya kontrollförordningen är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att den görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

8.7 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i zoonoslagen med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den

utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i zoonoslagen. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

8.8 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Bedömning: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta föranleder inte några ändringar i zoonoslagen.

Förslag: Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

Enligt 13 § första stycket zoonoslagen får beslut av en enskild veterinär överklagas hos Jordbruksverket. Andra beslut enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Eftersom sådana beslut redan omfattas av den befintliga lydelsen av 13 § andra stycket finns det inte behov av att ändra bestämmelsen i den delen.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i zoonoslagen.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i zoonoslagen.

8.9 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i zoonoslagen.

9 Ändringar i livsmedelslagen

9.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycket offentlig kontroll ska i lagen betyda offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen och kontroll i övrigt av efterlevnaden av livsmedelslagen och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter".

Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska ha samma betydelse som i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i livsmedelslagen för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I avsnittet görs vidare bedömningen att även

uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i livsmedelslagen.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Livsmedelslagen reglerar utöver livsmedel, i dess unionsrättsliga betydelse, även snus och tuggtobak samt dricksvatten i stadiet före tappkranen. Den regleringen baserar sig inte på EU-rätten utan är helt nationell.

Kontroll som utförs av nationell reglering som inte har sin grund i EU-rätten är i strikt bemärkelse inte offentlig kontroll i den nya kontrollförordningens mening. Det finns däremot både praktiska och lagtekniska fördelar med att på det sätt som görs i dag använda samma uttryck för all kontroll som bedrivs enligt lagen. Detta gäller även uttrycket annan offentlig verksamhet.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen avses både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och kontroll och offentlig verksamhet i övrigt enligt livsmedelslagen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Ordet kontrollorgan, som förekommer i 12, 13 och 20 §§ livsmedelslagen bör alltså för att stämma överens

med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ersätts med detta uttryck.

I 2 § livsmedelslagen, som innehåller definitioner av olika begrepp som används i lagen, bör det läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

9.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av livsmedelslagen. I 11 § föreskrivs således att Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna ska utöva offentlig kontroll av att livsmedelslagstiftningen följs. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i livsmedelsförordningen.

På motsvarande sätt bör det av livsmedelslagen framgå att kontrollmyndigheterna ska utföra annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många varierande uppgifter, alltifrån sådant som i dag ingår i det som i lagen benämns "övriga åligganden", till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan

offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas av regeringen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter, bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

9.3 Överflyttning av annan offentlig verksamhet

Förslag: Det ska vara möjligt för Livsmedelsverket att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning som annars skulle skötas av kommunen ska flyttas över till verket. Ansvar för sådan annan offentlig verksamhet ska också kunna lämnas tillbaka till kommunen.

Det ska även vara möjligt för Livsmedelsverket att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning som annars skulle skötas av verket ska flyttas över till en kommun.

Skälen för förslaget

Livsmedelslagen ger möjlighet till frivillig överflyttning av kontrollansvaret mellan Livsmedelsverket och en kommun. Enligt 15 § livsmedelslagen får Livsmedelsverket, i samråd med en kommun, besluta att den offentliga kontroll av en viss anläggning som kommunen ansvarar för ska flyttas över till verket. Detta förutsätter att verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller att det finns andra särskilda skäl. Om Livsmedelsverket och kommunen är överens om det får Livsmedelsverket besluta att ansvaret för kontrollen ska lämnas tillbaka till kommunen. Enligt 16 § får vidare

Livsmedelsverket, i samråd med en kommun, besluta att ansvaret för den offentliga kontroll av en viss anläggning som verket annars har ska flyttas över till kommunen.

Som konstaterats bl.a. i avsnitt 6.3, görs i den nya kontrollförelagningen en tydlig skillnad mellan å ena sidan offentlig kontroll, som inbegriper granskningsåtgärder som undersökning och bedömning av sakligt underlag, och å andra sidan annan offentlig verksamhet, som bl.a. innefattar rådgivning och korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Bestämmelserna om frivillig överflyttning av offentlig kontroll tar sikte på kontroll i fråga om en viss anläggning. I de fall då Livsmedelsverket och en kommun kommer överens om att kontrollen av en anläggning ska flyttas från den ena kontrollmyndigheten till den andra är det naturligt att överflyttningen omfattar med kontrollen sammanhängande offentlig verksamhet såsom rådgivning och korrigerande åtgärder. Livsmedelslagen bör därför ändras så att det framgår att Livsmedelsverket, i samråd med en kommun, får besluta om att flytta över ansvaret för såväl offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet från kommunen till verket. Samma sak bör gälla för överflyttning av verksamhet från Livsmedelsverket till en kommun.

9.4 Förelägganden riktade till kommuner och tvångsvis överflyttning av annan offentlig verksamhet

Förslag: Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utöva annan offentlig verksamhet ska Livsmedelsverket få förelägga kommunen att avhjälpa bristen.

Vidare ska regeringen, på ansökan av Livsmedelsverket, få fatta beslut om att flytta över inte bara ansvaret för offentlig kontroll av en viss anläggning utan även ansvaret för annan offentlig verksamhet när det gäller den anläggningen, om kommunen grovt eller under längre tid har åsidosatt sin skyldighet att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om den anläggningen.

Rätten för regeringen att besluta om att lämna tillbaka ansvaret för den offentliga kontrollen ska även omfatta annan offentlig verksamhet som berörs.

Skälen för förslaget

Om det finns brister i den kommunala kontrollen kan Livsmedelsverket förelägga en kommun att rätta till bristerna. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas (18 § livsmedelslagen). Om en kommun grovt eller under en längre tid har åsidosatt sina kontrollskyldigheter kan regeringen, på ansökan av Livsmedelsverket, besluta att den offentliga kontrollen över en viss anläggning som kommunen annars ansvar för, ska flyttas över till Livsmedelsverket. Regeringen får sedan besluta att kontrollen ska lämnas tillbaka till kommunen (17 §).

I förarbetena till de aktuella bestämmelserna anfördes att såväl en enstaka grov överträdelse från kommunens sida som upprepade försummelser eller brister av mindre allvarlig karaktär som sträcker sig över en längre tidsperiod skulle kunna utgöra grund för en överflyttning av kontrollansvaret (dåvarande tillsynsansvaret). Det anfördes vidare att det bör vara naturligt att i första hand rikta ett föreläggande mot en kommun som inte uppfyller sina åligganden och att utgångspunkten därför bör vara att först när det kunnat konstateras att ett föreläggande inte följts bör bli aktuellt med att tvångsvis flytta över ansvaret (prop. 2004/05:72 s. 35). Som exempel på situationer då möjligheten att meddela förelägganden skulle kunna användas nämndes en kommuns upprepade underlåtenhet att rapportera om kontrollverksamheten till den centrala myndigheten eller underlåtenhet att upprätta en kontrollplan (prop. 2004/05:72 s. 31).

Det kan konstateras att det då bestämmelserna infördes förutsågs att även misskötsel av uppgifter som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet, t.ex. underlåtenhet att upprätta en kontrollplan, skulle kunna leda till att Livsmedelsverket förelägger en kommun att rätta till bristerna. Detta bör nu tydliggöras i lagtexten.

På samma sätt som när det gäller en frivillig överflyttning av kontrollansvaret för en anläggning mellan två kontrollmyndigheter bör vidare en tvångsöverflyttning av kontrollansvaret omfatta inte bara rena kontrolluppgifter utan även andra myndighetsuppgifter som hänger samman med kontrollen. Detta bör framgå av lagen.

Slutligen bör det framgå av lagen att rätten för regeringen att besluta om att lämna tillbaka ansvaret för den offentliga kontrollen även ska omfatta berörd annan offentlig verksamhet.

9.5 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs även uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs det upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 i den nya kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Där framgår att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa

bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 19 § livsmedelslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Regeringen har i 30 § livsmedelsförordningen bemyndigat Livsmedelsverket att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Bemyndigandet innefattar rätt att meddela föreskrifter om i vilken utsträckning företagsanställd personal får bistå den officiella veterinären vid offentlig kontroll på slakterier. Livsmedelsverket har med stöd av bemyndigandet meddelat föreskrifter bl.a. om den nationella salmonellakontrollen, om kontroll av produkter som jämföras med livsmedel och om provtagning och analys. Det kan även i fortsättningen finnas behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter av detta slag bör därför finnas kvar.

Det kan även finnas behov av att meddela föreskrifter om hur sådan verksamhet som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Det kan t.ex. vara fråga om föreskrifter om under vilka förutsättningar ett godkännande av en anläggning får återkallas. Den nya kontrollförordningen innehåller nämligen, till skillnad från den gällande kontrollförordningen, inga bestämmelser om detta. Ett annat exempel är Livsmedelsverkets föreskrifter om tidsfrister i handläggningen av vissa ärenden. I avsnitt 6.3 anges ytterligare exempel på annan offentlig verksamhet. Bemyndigandet i livsmedelslagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur kontrollen ska bedrivas bör mot den bakgrunden kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

9.6 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Förslag: Det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare och andra aktörer att lämna uppgifter om anläggningar eller verksamheten i övrigt till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om registrering av anläggningar ska upphävas.

Skälen för förslaget

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien finns krav på att samtliga livsmedelsföretag ska vara registrerade hos myndigheterna. Enligt artikel 6.2 i den förordningen är varje livsmedelsföretagare skyldig att underrätta behörig myndighet om vilka livsmedelsanläggningar som han eller hon ansvarar för, så att varje anläggning kan registreras. Med anläggning avses här varje enhet i ett livsmedelsföretag (artikel 2).

De behöriga myndigheterna är enligt den nuvarande kontrollförordningen skyldiga att upprätthålla en aktuell förteckning över de livsmedelsföretagare som har registrerats samt över de anläggningar som har registrerats eller godkänts.

Bestämmelser om skyldighet för de behöriga myndigheterna att föra förteckning över aktörer finns även i den nya kontrollförordningen. Enligt artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen ska sålunda de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, upprätta en förteckning över aktörer och hålla den uppdaterad. Redan befintliga förteckningar får användas för detta ändamål. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet

verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som står under deras kontroll (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter (artikel 15.6).

Begreppet aktör definieras i artikel 3.29 i den nya kontrollförordningen som varje fysisk eller juridisk person som har en eller flera av de skyldigheter som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Aktörer på livsmedelsområdet är först och främst livsmedelsföretag eller livsmedelsföretagare. De begreppen definieras i artiklarna 3.2 och 3.3. i förordning 178/2002. Med livsmedelsföretag avses varje privat eller offentligt företag som med eller utan vinstsyfte bedriver någon av de verksamheter som hänger samman med alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan av livsmedel. Livsmedelsföretagare definieras som de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i de livsmedelsföretag de bedriver.

Till skillnad från den EU-rättsliga regleringen är livsmedelslagen tillämplig även på dricksvatten från och med den punkt där vattnet tas in i vattenverken och fram till det att dricksvatten omfattas av uttrycket livsmedel enligt artikel 2 i förordning (EG) nr 178/2002, dvs. vid tappkranen, samt snus och tuggtobak. I och med detta omfattar kontrollen enligt livsmedelslagen även andra verksamhetsutövare än livsmedelsföretagare såsom detta uttryck har definierats i EU-rätten, dvs. dricksvattenproducenter och företag som producerar eller tillhandahåller snus och tuggtobak.

En effektiv kontroll kräver att myndigheterna har tillgång till uppgifter om olika typer av kontrollobjekt. Uppgifterna om aktörer behövs i första hand för att underlätta kontrollmyndigheternas planering av den regelbundna kontrollen. Bestämmelserna i artikel 6.2 i förordning (EG) nr 852/2004 och i artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen om skyldighet att lämna uppgifter gäller visserligen direkt för livsmedelsföretagarna. Kontrollmyndigheterna kan dock ha behov av mer detaljerade uppgifter om en företagares anläggning som inte ryms inom skyldigheten i artikel 15.5. Uppräkningen i artikel 15.5 om vilka uppgifter som ska lämnas är inte uttömmande. Av artikeln framgår inte heller när eller på vilket sätt som uppgifterna ska lämnas. Det behövs därför ett bemyndigande för

regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare att lämna sådana uppgifter till en kontrollmyndighet samt till organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter.

När det gäller frågan om bemyndigandets omfattning kan, som nämnts ovan, konstateras att uttrycket livsmedelsföretagare är en EU-rättslig term som definieras i förordning (EG) nr 178/2002. Det är inte uppenbart att sådana företag som enbart omfattas av en nationellt reglerad kontroll, såsom dricksvattenproducenter eller företag som tillverkar snus, i strikt bemärkelse kan betraktas som livsmedelsföretagare i EU-rättens mening. Det föreslagna bemyndigandet bör därför inte begränsas till att gälla enbart livsmedelsföretagare utan bör även gälla andra aktörer. Eftersom dessa aktörer inte heller träffas av anläggningsbegreppet såsom detta har definierats i EU-rätten bör bemyndigandet gälla för uppgifter om såväl anläggningar som verksamhet i övrigt.

Myndigheternas registrering av anläggningar är att anse som annan offentlig verksamhet. Föreskrifter om myndigheternas registrering kan meddelas med stöd av det nya bemyndigandet om annan offentlig verksamhet som föreslås i avsnitt 9.5. Mot den bakgrunden kan bemyndigandet i 7 § livsmedelslagen om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om registrering av anläggningar upphävas.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

9.7 Föreskrifter om krav på egenkontroll

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare att utöva egenkontroll ska även gälla andra aktörer.

Skälen för förslaget

I 19 § livsmedelslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller

den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten. Som det har redogjorts för i avsnitt 9.6 omfattar livsmedelslagen även andra verksamhetsutövare än livsmedelsföretagare såsom detta uttryck har definierats i EU-rätten, dvs. dricksvattenproducenter och företag som producerar eller tillhandahåller snus och tuggtobak. Det bör förtydligas att kravet på egenkontroll enligt livsmedelslagen även gäller andra aktörer och inte bara livsmedelsföretagare.

9.8 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för kontrollmyndigheter, kontrollorgan och EU:s institutioner att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Det förtydligas även att Europeiska kommissionen är den EU-institution som tillträdesrätten gäller för.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen, i den utsträckning det behövs för kontrollen, rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover (20 § livsmedelslagen).

Denna bestämmelse kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna artikel ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig

verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter (artikel 15.6).

Artikel 15.1 bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 20 § livsmedelslagen en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna och kontrollorganen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i livsmedelslagen om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. Dessutom är livsmedelslagen, till skillnad från den nya kontrollförordningen, tillämplig även på dricksvatten före tappkranen samt på snus och tuggtobak. Det innebär att bestämmelsen i 20 § livsmedelslagen är nödvändig för att kontrollmyndigheternas personal m.fl. ska få upplysningar om eller tillträde till exempelvis ett vattenverk när de genomför offentlig kontroll av dricksvatten – i detta fall bedöms de inte kunna stödja denna rätt på artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen.

Skyldigheten i den nya kontrollförordningen gäller, som nämnts ovan, också i förhållande till officiella veterinärer. En officiell veterinär är en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2. (artikel 3 i den nya kontrollförordningen). I Sverige utför officiella veterinärer offentlig kontroll inom livsmedelsområdet i samband med slakt. Det kan inte uteslutas att även privatpraktiserande veterinärer anlitas för att utföra viss kontroll eller annan verksamhet i samband med slakt. Bestämmelsen om rätt till upplysningar m.m. bör därför även omfatta dessa veterinärer. Rätten till upplysningar och tillträde enligt livsmedelslagen bör således, på motsvarande sätt som föreskrivs om

aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla för sådana veterinärer som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Av 20 § andra stycket livsmedelslagen följer att bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde även gäller för EU:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna. Det bör förtydligas att den institution som avses är EU-kommissionen.

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om Europeiska kommissionens kontroll i medlemsstaterna (artiklarna 116–119). Kommissionens experter ska utföra kontroller i varje medlemsstat för att bl.a. kontrollera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de bestämmelser som föreskrivs i den nya kontrollförordningen. Dessa kontroller ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet. De får även omfatta kontroller på plats (artikel 116). Medlemsstaterna ska ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler, till djur och varor samt tillgång till information och datasystem som är av betydelse för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter (artikel 119). Kommissionen får även, i samarbete med den berörda medlemsstaten, sända en grupp inspektörer för offentlig kontroll på plats i medlemsstaten (artikel 108.2). Eftersom det är kommissionen och dess inspektörer och experter som ska utföra kontroll i medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen kan rätten till upplysningar och tillträde preciseras att gälla för dem. Även experter från medlemsstaterna får bistå kommissionens experter och dessa ska då när de åtföljer kommissionens experter ges samma rätt till tillträde (artikel 116.4). Det får förutsättas att nationella experter som åtföljer kommissionen vid kontroll har utsetts av kommissionen. De nationella experterna får alltså i detta sammanhang anses omfattas av uttrycket ”experter som har utsetts av kommissionen”.

9.9 Skyldighet att lämna hjälp

<p>Förslag: Det tydliggörs att bestämmelsen i livsmedelslagen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av</p>
---

artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Denna skyldighet ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter, och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 21 § livsmedelslagen, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Som det har redogjorts för i avsnitt 9.6 är livsmedelslagen, till skillnad från den nya kontrollförordningen, tillämplig även på dricksvatten före tappkranen samt på snus och tuggtobak. Trots att artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna är den nuvarande bestämmelsen i livsmedelslagen om skyldighet att lämna hjälp nödvändig för att kontrollmyndigheternas personal m.fl. ska få den hjälp som behövs för att de ska kunna genomföra kontroll vid exempelvis ett vattenverk. Denna bestämmelse bör därför finnas kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. För att undvika en dubbelreglering med EU-rätten bör det förtydligas att bestämmelsen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. På samma sätt som föreskrivs i den nya kontrollförordningen bör skyldigheten att lämna hjälp enligt livsmedelslagen även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Med hänsyn till vikten av att den enskildes intressen upprätthålls, bör det säkerställas att ändringar av förordningen får omedelbart genomslag. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till den aktuella artikeln i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

9.10 Finansiering

Bedömning: En avgift för livsmedelskontroll bör debiteras den enskilde efter utförd kontroll. Efterhandsdebiteringen bör vara obligatorisk för alla kontrollmyndigheter.

Förslag: Rätten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet.

Det införs vidare ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter.

Skälen för bedömningen och förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om livsmedelskontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import och av slakterier och styckningsanläggningar, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Även när det gäller annan offentlig verksamhet kan medlemsstaterna välja finansieringsform.

I dag finansieras den ordinarie livsmedelskontrollen huvudsakligen genom avgifter. Kontrollen i primärproduktionen finansieras dock genom allmänna medel. Kontroll av slakterier och vilthanteringsanläggningar är delvis finansierade med allmänna medel. Vidare är de nationella kontrollprogrammen, som bl.a.

omfattar kontroll av rests substanser, bekämpningsmedelsrester, salmonella och dioxin i fet fisk från Östersjön samt kontroll av musslor, delvis anslagsfinansierade.

Avgiftsfinansieringen sker bl.a. genom en årlig kontrollavgift, en avgift för godkännande eller registrering och en bemanningsavgift vid bl.a. slakterier. Även kontroll som ligger utanför den ordinarie kontrollen, s.k. extra offentlig kontroll, är avgiftsfinansierad i enlighet med vad som föreskrivs i den gällande kontrollförordningen.

Den närmare regleringen av vilka avgifter som tas ut finns i förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

Den årliga kontrollavgiften

Den årliga kontrollavgiften fastställs av kontrollmyndigheterna och betalas i förskott genom ett helt avgiftsbelopp för varje påbörjad kalenderår. Avgiften ska betalas oavsett om myndigheterna kontrollerar verksamheten under det aktuella året eller inte. Avgiften baseras på principen om full kostnadstäckning, men med möjlighet till nedsättning. Avgifternas storlek beräknas genom en schabloniserad riskbedömning av varje kategori av företag. Genom schablonen fastställs olika verksamheters kontrollbehov, utifrån bl.a. verksamhetens risk, omfattning och tidigare erfarenheter. Riskklassningsmodellen har utarbetats av Livsmedelsverket och är även vägledande för kommunerna. Kommunerna fastställer kontrollavgifterna med utgångspunkt i en riskklassning av anläggningen och den timtaxa som kommunfullmäktige beslutat. I fråga om avgifter som tas ut av statliga kontrollmyndigheter och kontrollorgan har Livsmedelsverket rätt att meddela föreskrifter om hur dessa ska beräknas. Livsmedelsverket beslutar årligen om gällande timtaxa för sin egen kontrollverksamhet.

Systemet med en årlig kontrollavgift har varit föremål för viss kritik. År 2015 gjorde Statskontoret en utredning på uppdrag av regeringen för att utvärdera avgiftsfinansieringen av livsmedelskontrollen. Uppdraget redovisades i en rapport där Statskontoret bl.a. drar slutsatsen att modellen med förhandsbetalning skapar en del pedagogiska problem gentemot den enskilda livsmedelsföretagaren genom att kontrollen i vissa fall utförs under senare delen av året och i andra fall först nästkommande år eller ett

par år senare. Att betala för kontroll som utförs långt senare riskerar att undergräva legitimiteten för avgifterna och därmed för livsmedelskontrollen som sådan. På samma sätt kan det enligt Statskontoret också uppstå problem om den beräknade tiden inte stämmer överens med den tid som kontrollmyndigheten faktiskt använder, eller om kontrollen helt uteblir (Statskontorets rapport [2015:17] Avgifter i livsmedelskontrollen - Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering s. 67 f.). Rapporten har remissbehandlats och bereds för närvarande inom regeringskansliet.

I oktober 2017 lämnade Livsmedelsverket, mot bakgrund av bl.a. Statskontorets rapport, in en hemställan till regeringskansliet om att frågan om efterhandsdebitering av avgifterna för livsmedelskontrollen bör utredas. Livsmedelsverket har gjort bedömningen att ett införande av efterhandsdebitering skulle öka tilltron till kontrollen och bidra till ökad legitimitet för avgifterna. Livsmedelsverket konstaterar även att vissa kommuner redan infört ett system med efterhandsdebitering, i kombination med en årlig kontrollavgift som tas ut av samtliga verksamheter för att täcka gemensamma administrativa kostnader som t.ex. kostnader för ärendehanteringssystem och lokaler (Livsmedelsverkets hemställan 2017-10-16, dnr 2017/03252).

Det finns skäl att instämma i den kritik som riktats mot det system med förhandsdebitering som tillämpas i dag. Som Livsmedelsverket och Statskontoret framhållit kan det vara svårt att skapa förståelse för ett avgiftssystem som innebär att det kan gå mycket lång tid mellan det att avgiften betalas och kontrollen utförs. Med en ordning som innebär att avgiften debiteras efter genomförd kontroll finns det en tydligare koppling mellan avgiften och kontrollen. Detta kan förväntas leda till att avgiften upplevs som mer rättvis och legitim av de företag som betalar avgiften. Nackdelen med ett system med efterhandsdebitering är att det skulle kunna leda till ökad administration och större risk för press från företagen på kontrollpersonal att genomföra kortare kontroller. Det kan även leda till problem med uteblivna betalningar, särskilt från företag som upphör med sin verksamhet en kort tid efter att kontrollen utförts. Bedömningen är dock att fördelarna med ett system med efterhandsdebitering överväger nackdelarna med systemet. Det nuvarande systemet med förhandsdebitering av den årliga avgiften bör därför ersättas med ett system med efterhandsdebitering.

Efterhandsdebiteringen bör ske i samband med utförd kontroll för att få en tydlig koppling till utförd prestation. För anläggningar där kontroller sker ofta kan det vara aktuellt att efterhandsdebitera periodvis för att inte öka den administrativa bördan för kontrollobjekt och kontrollmyndighet. Under förutsättning att de gemensamma kostnaderna för administration som rör exempelvis registerhållning är inbakade i timtaxan så kommer inte antalet fakturor som skickas ut att öka, utan snarare minska.

Ett system med efterhandsdebitering bör vara obligatorisk för samtliga kontrollmyndigheter, för att säkerställa likvärdighet för den enskilde och därigenom bidra till en ökad tilltro till kontrollen och ökad legitimitet för avgifterna.

När det gäller den årliga avgiftens storlek beräknas denna i dag med utgångspunkt i Livsmedelsverkets riskklassningsmodell och kontrollmyndigheternas fastställda timtaxa. Regeringen gav genom myndighetens regleringsbrev för 2017 Livsmedelsverket i uppdrag att se över och vid behov justera modellen för riskklassning. Uppdraget lämnades med syfte att öka förståelsen för den kontroll som myndigheterna utför och avgifterna kopplade till kontrollen samt för att skapa förutsättningar för en mer enhetlig tillämpning av modellen. Livsmedelsverket redovisade uppdraget i myndighetens årsredovisning för 2017. Förslaget om en förenklad modell, som tagits fram av Livsmedelsverket i dialog med representanter från andra kontrollmyndigheter och livsmedelsbranschen, innebär bl.a. standardiserade kontrollfrekvenser och standardiserad tidsåtgång för de olika riskklasserna. Livsmedelsverkets förslag till förenklad modell skickades ut på remiss under våren 2018.

En grundläggande utgångspunkt i ett nytt avgiftssystem bör vara att riskklassningsmodellen bidrar till en kontroll där antalet kontrolltimmar styrs av det faktiska kontrollbehovet, i stället för den kontrolltid som det tagits ut avgift för. Kontrollen kommer därmed i större utsträckning styras av de faktiska riskerna som finns på en anläggning. Vid efterhandsdebitering finns det inte heller någon risk att ett företag betalar för kontroll som kontrollmyndigheten inte hinner genomföra. Den nya riskklassningsmodellen bör därför kopplas till den faktiska kontrollen som utförs och inte, vilket är fallet idag, till avgiften. För företag med låga risker kan det innebära att kontroll inte utförs årligen och att avgift därmed endast tas ut de år kontroll utförs.

Avgift för prövning av godkännanden och registrering samt för övrig annan offentlig verksamhet

I dag ska den som hos en behörig myndighet ansöker om godkännande, eller anmäler registrering, av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet eller för att tillverka snus och tuggtobak eller för dricksvattenförsörjning som huvudregel betala en avgift för myndighetens prövning eller registrering. En kommun är skyldig att ta ut en avgift för att täcka kostnaderna för denna prövning eller registrering. Avgiftens storlek fastställs av den behöriga myndigheten. Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om hur en avgift som tas ut av en statlig myndighet ska beräknas. I förarbetena till livsmedelslagen uttalade regeringen att prövningsavgiften bör motsvara den årliga kontrollavgiften och att registreringsavgiften bör motsvara en timmes arbete. Kontrollmyndigheterna har dock möjlighet att ta ut lägre avgifter för små och medelstora företag (prop. 2005:/06:128 s. 169 f.).

Kontrollmyndigheternas kostnad för prövning eller registrering bör även fortsättningsvis finansieras genom en avgift.

När det gäller kostnader för övrig annan offentlig verksamhet, t.ex. kostnader för utfärdande av officiella intyg eller attesteringar, bör det vara möjligt att ta ut avgifter i den mån verksamheten inte finansieras genom den avgift som aktören betalar för offentlig kontroll. Som det tidigare har nämnts bör t.ex. vissa administrativa kostnader, som rör exempelvis registerhållning, kunna bakas in som overhead i den timtaxa som tillämpas för kontrollen. Den avgift som tas ut för prövning, registrering eller övrig annan offentlig verksamhet ska inte hindra att avgift även tas ut för utförd kontroll samma år.

Eftersom det nuvarande systemet föreslås ersättas med ett system med efterhandsdebitering bör prövningsavgiften inte längre motsvara den årliga kontrollavgiften. Systemet med efterhandsdebitering och en ny riskklassningsmodell kan, som tidigare nämnts, innebära att avgift inte tas ut årligen utan endast de år som kontroll faktiskt utförs. En prövning kan dessutom variera i komplexitet och tiden som läggs på denna prövning återspeglar inte nödvändigtvis vilken kontrolltid som bedöms nödvändig när verksamheten är i drift. Prövningsavgiftens storlek bör därför i stället motsvara kostnaderna för prövningen. Även registreringsavgiften och avgifter

för övrig annan offentlig verksamhet bör fastställas utifrån myndighetens kostnader. Avgifternas storlek bör liksom i dag fastställas av den behöriga myndigheten. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör ha rätt att meddela föreskrifter om hur en avgift som tas ut av en statlig myndighet ska beräknas (se mer om författningsregleringen nedan). På samma sätt som i dag bör kommunerna även i fortsättningen vägledas i sin avgiftssättning genom allmänna råd eller vägledning som tas fram av Livsmedelsverket.

Författningsregleringen

I 28 § livsmedelslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt för prövning eller registrering enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Bemyndigandet innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut sådan avgift. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av statliga myndigheter och av kontrollorgan.

Prövning, utöver de moment där verksamheten kontrolleras inför godkännandet, och registrering är exempel på annan offentlig verksamhet men sådan verksamhet omfattar även andra åtgärder, som t.ex. kontrollmyndigheternas korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Mot bakgrund av bestämmelserna i den nya kontrollförfordningen bör det, som nämnts ovan, finnas en möjlighet att finansiera även övrig annan offentlig verksamhet med avgifter. Bemyndigandet i 28 § livsmedelslagen bör därför kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift även för annan offentlig verksamhet.

För att göra det möjligt att föreskriva om skyldighet för kontrollmyndigheterna att ta ut en avgift efter utförd kontroll bör det vidare införas ett nytt bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter.

9.11 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i livsmedelslagen med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det i den nya kontrollförordningen bestämmelser om tystnadsplikt för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i livsmedelslagen. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utförs. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

9.12 Anonyma inköp

Förslag: En kontrollmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under en

annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in livsmedel i syfte att kontrollera att det uppfyller gällande krav.

Skälen för förslaget

Handel med tjänster och produkter via internet och annan distanskommunikation ökar för varje år. Det gäller även handel med livsmedel. Bestämmelserna i den nya kontrollförordningen omfattar denna typ av handel. Exempelvis är aktörerna skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna om bl.a. vilken specifik verksamhet de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation (artikel 15.5 b).

Av artikel 36 i den nya kontrollförordningen framgår att prover som de behöriga myndigheterna beställt av aktörer utan att identifiera sig får användas för offentlig kontroll. Som redovisas i avsnitt 6.7 förutsätter tillämpningen av bestämmelsen i artikel 36 att de behöriga myndigheterna ska kunna beställa varor via internet och annan distanskommunikation utan att identifiera sig. I avsnittet görs bedömningen att det för att undvika osäkerhet vid tillämpningen, och då det rör sig om dold myndighetsutövning, är nödvändigt att komplettera bestämmelsen i artikel 36 med särskilda bestämmelser som uttryckligen ger myndigheten rätt att göra anonyma inköp i de lagar där det finns ett behov av en sådan reglering. På livsmedelsområdet är kontrollobjekten bl.a. näringsidkare som säljer livsmedel. Bedömningen är att det finns ett behov av att möjliggöra anonyma inköp i kontrollsyfte. Detta då produkter som inte uppfyller gällande krav kan vara förenade med risker av varierande grad. Det är t.ex. viktigt att de livsmedel som släpps ut på marknaden är säkra för människor att förtära. Det är därför angeläget att de produkter som myndigheterna får för offentlig kontroll från aktörerna faktiskt är de produkter som säljs i handeln. Möjligheten till anonyma inköp kan således motiveras av ett angeläget ändamål. Ändamålet kan också antas bli effektivt uppfyllt genom åtgärden och åtgärden måste bedömas som proportionerlig med hänsyn till det angelägna ändamålet. Det bör därför i lagen föras in en ny bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in livsmedel i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

I avsnitt 6.7 görs bedömningen att organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter inte bör kunna göra anonyma inköp.

Eftersom utgångspunkten i svensk rätt, som nämnts i avsnitt 6.7, är att myndighet ska utövas öppet krävs att avsteg från den principen inte är mer långtgående än vad syftet med åtgärden kräver. Det finns därför anledning att begränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om anonyma inköp. De aktuella regelverkens skyddsintressen är ytterst människors och djurs liv och hälsa och miljön. Det bör därför komma till uttryck i bestämmelserna att anonyma inköp endast är tillåtna om det är nödvändigt för att skydda dessa intressen.

9.13 Rapporteringssystem för överträdelser

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ha rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.8 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning. Dessa mekanismer ska omfatta bl.a. förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 140 i den nya kontrollförordningen).

I fråga om statliga kontrollmyndigheter kan skyldigheten att ha ändamålsenliga rapporteringssystem för överträdelser av den nya kontrollförordningen regleras på förordningsnivå. Bedömningen är att även bestämmelser om hur rapporteringssystemet ska se ut och hur myndigheterna ska hantera inkomna anmälningar lämpligast införs på förordningsnivå. På livsmedelsområdet är dock även kommuner utsedda som kontrollmyndigheter. Det behövs därför en bestämmelse i livsmedelslagen om att kontrollmyndigheterna ska tillhandahålla ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som

vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförelösaen. Även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sådana system bör av denna anledning finnas med i lagen. Om det system som används innebär en behandling av personuppgifter enligt EU:s nya dataskyddsförelösaen och dataskyddslagen, måste systemet uppfylla och användas i enlighet med de krav som följer av dessa regelverk.

9.14 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Förslag: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt 32 § första stycket livsmedelslagen får Livsmedelsverkets beslut i ett enskilt fall överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Enligt andra stycket gäller det samma beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet eller av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska

personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En bestämmelse om detta bör därför föras in i livsmedelslagen.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i livsmedelslagen.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i livsmedelslagen.

9.15 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ

med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i livsmedelslagen.

10 Ändringar i lagen om foder och animaliska biprodukter

10.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska i lagen betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i lagen om foder och animaliska biprodukter för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I det avsnittet görs vidare bedömningen att även uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i lagen om foder och animaliska biprodukter.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera

efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Lagen om foder och animaliska biprodukter har samma tillämpningsområde som den nya kontrollförordningen när det gäller kontroll av foder och animaliska biprodukter. För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologi som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan i flertalet lagar bör ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Ordet kontrollorgan, som förekommer i 20, 21 och 28 §§ lagen om foder och animaliska biprodukter, bör alltså för att stämma överens med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ersättas med detta uttryck.

I 2 § lagen om foder och animaliska biprodukter, som innehåller definitioner av olika uttryck som används i lagen, bör det läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

10.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 12 § lagen om foder och animaliska biprodukter. I paragrafen föreskrivs att Statens jordbruksverk, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna ska utöva offentlig kontroll av att regelverket följs. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i förordningen om foder och animaliska biprodukter.

På motsvarande sätt bör det av lagen om foder och animaliska biprodukter framgå att kontrollmyndigheterna ska utföra annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många olika uppgifter, alltifrån sådant som i dag ingår i det som i lagen benämns ”övriga åligganden”, till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utför både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas i föreskrifter som meddelas av regeringen.

När det gäller regeringens möjlighet att meddela föreskrifter om att en statlig myndighet får lämna över kontrolluppgifter till en annan statlig myndighet bör det i lagen förtydligas att en sådan överlämning kan avse såväl uppgifter i offentlig kontroll som uppgifter i offentlig verksamhet.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

10.3 Överflyttning av annan offentlig verksamhet

Förslag: Det ska vara möjligt för Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning som annars skulle skötas av kommunen ska flyttas över till verket eller myndigheten.

Det ska även vara möjligt för Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt att, i samråd med en kommun och under samma förutsättningar som gäller för överflyttning av offentlig kontroll, besluta att annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning som annars skulle skötas av verket eller myndigheten ska flyttas över till kommunen.

Skälen för förslaget

Lagen om foder och animaliska biprodukter ger möjlighet till frivillig överflyttning av kontrollansvaret mellan Jordbruksverket eller en annan statlig myndighet som regeringen bestämt och en kommun. Enligt 16 § lagen om foder och animaliska biprodukter får Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt, i samråd med en kommun, besluta att den offentliga kontroll över en viss verksamhet som kommunen ansvarar för ska flyttas över till verket eller myndigheten. Detta förutsätter att verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller att det finns andra särskilda skäl. Om Jordbruksverket eller myn-

digheten och kommunen är överens om det får verket eller myndigheten besluta att ansvaret för kontrollen ska lämnas tillbaka till kommunen. Enligt 17 § får vidare Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt, i samråd med en kommun, besluta att ansvaret för den offentliga kontroll av en viss anläggning som verket eller myndigheten annars har ska flyttas över till kommunen.

Som det har konstaterats bl.a. i avsnitt 6.3 görs i den nya kontrollförordningen en tydlig skillnad mellan å ena sidan offentlig kontroll, som inbegriper granskningsåtgärder som undersökning och bedömning av sakligt underlag, och å andra sidan annan offentlig verksamhet, som bl.a. innefattar rådgivning och verkställande åtgärder. Bestämmelserna om frivillig överflyttning av offentlig kontroll tar sikte på kontroll i fråga om en viss anläggning. I de fall då Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt och en kommun kommer överens om att kontrollen av en anläggning ska flyttas från den ena kontrollmyndigheten till den andra är det naturligt att överflyttningen omfattar med kontrollen sammanhängande offentlig verksamhet såsom rådgivning och korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Lagen om foder och animaliska biprodukter bör därför ändras så att det framgår att Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt, i samråd med en kommun, får besluta om att flytta över ansvaret för såväl offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet från kommunen till verket eller myndigheten. Samma sak gäller för överflyttning från Jordbruksverket eller myndigheten till kommunen.

Det kan konstateras att frivillig överflyttning enligt 16 § lagen om foder och animaliska biprodukter avser kontroll över en viss verksamhet medan frivillig överflyttning enligt 17 § avser kontroll över en viss anläggning. Någon skillnad i sak verkar inte vara avsedd. För att underlätta tillämpningen bör bestämmelserna om frivillig överflyttning i 16 och 17 §§ lagen om foder och animaliska biprodukter utformas på samma sätt. Bedömningen är att uttrycket anläggning bör användas i paragraferna.

10.4 Förelägganden riktade till kommuner och tvångsvis överflyttning av annan offentlig verksamhet

Förslag: Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet ska Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt få förelägga kommunen att avhjälpa bristen.

Vidare ska regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet, få fatta beslut om att flytta över inte bara ansvaret för offentlig kontroll av en viss anläggning, utan även ansvaret för annan offentlig verksamhet när det gäller den anläggningen, om kommunen grovt eller under längre tid har åsidosatt sin skyldighet att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om den anläggningen.

Rätten för regeringen att besluta om att lämna tillbaka ansvaret för den offentliga kontrollen till kommunen ska även omfatta annan offentlig verksamhet som berörs.

Skälen för förslaget

Om det finns brister i den kommunala kontrollen kan Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt förelägga en kommun att rätta till bristerna. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket eller myndigheten anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas (19 § lagen om foder och animaliska biprodukter). Om en kommun grovt eller under en längre tid har åsidosatt sina kontrollskyldigheter kan regeringen på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt, besluta att den offentliga kontrollen över en viss verksamhet som kommunen annars ansvarar för, ska flyttas över till Jordbruksverket eller myndigheteten. Regeringen får sedan besluta att kontrollen ska lämnas tillbaka till kommunen (18 §).

I förarbetena till de aktuella bestämmelserna anfördes att såväl en enstaka grov överträdelse från kommunens sida som upprepade försummelse eller brister av mindre allvarlig karaktär som sträcker sig över en längre tidsperiod skulle kunna utgöra grund för en överflyttning av kontrollansvaret. Det anfördes vidare att det bör

vara naturligt att i första hand rikta ett föreläggande mot en kommun som inte uppfyller sina åligganden och att utgångspunkten därför bör vara att först när det kunnat konstateras att ett föreläggande inte följts bör bli aktuellt med att tvångsvis flytta över kontrollansvaret (prop. 2005/06:128 s. 263 f.). Som exempel på situationer då möjligheten att meddela förelägganden skulle kunna användas nämndes en kommuns upprepade underlåtenhet att rapportera om kontrollverksamheten till den centrala myndigheten eller underlåtenhet att upprätta en kontrollplan (prop. 2005/06:128 s. 265).

Det kan konstateras att det då bestämmelserna infördes förutsågs att även misskötsel av uppgifter som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet, som t.ex. underlåtenhet att upprätta en kontrollplan, skulle kunna leda till att Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt förelägger en kommun att rätta till bristerna. Detta bör nu tydliggöras i lagtexten.

På samma sätt som när det gäller en frivillig överflyttning av kontrollansvaret mellan två kontrollmyndigheter bör vidare en tvångsöverflyttning omfatta inte bara rena kontrolluppgifter utan även andra myndighetsuppgifter som hänger samman med kontrollen. Detta bör framgå av lagen.

Slutligen bör det framgå av lagen att rätten för regeringen att besluta om att lämna tillbaka ansvaret för den offentliga kontrollen även ska omfatta berörd annan offentlig verksamhet.

10.5 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga

kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 i den nya kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Där framgår att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 20 § lagen om foder och animaliska biprodukter finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Regeringen har i 21 § förordningen om foder och animaliska biprodukter bemyndigat Jordbruksverket att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Jordbruksverket har med stöd av bemyndigandet meddelat föreskrifter om offentlig kontroll av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av foder samt animaliska biprodukter och därav framställda produkter samt offentlig kontroll av annan befattningsmed foder och

animaliska biprodukter och därav framställda produkter. Av föreskrifterna framgår bl.a. vilka tröskel-, åtgärds- och gränsvärden som ska tillämpas vid offentlig kontroll samt hur kontrollen ska utformas. Det kan även i fortsättningen finnas behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter av detta slag bör därför vara kvar.

Det kan även finnas behov av att meddela föreskrifter om hur sådan verksamhet som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Jordbruksverket har i dag t.ex. meddelat föreskrifter om ansökan för att utses till officiellt laboratorium. Bedömningen är därför att bemyndigandet i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur den offentliga kontrollen ska bedrivas bör kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

10.6 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Förslag: Det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och den som befattar sig med animaliska biprodukter eller produkter som framställts av sådana produkter att lämna uppgifter om anläggningar till en kontrollmyndighet, organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien finns krav på att samtliga foderföretag ska vara registrerade hos myndigheterna. Enligt artikel 9.2 i den förordningen är varje foderföretagare skyldig att underrätta behörig myndighet om vilka foderanläggningar som han eller hon ansvarar för, så att varje anläggning kan registreras. Med anläggning avses här varje enhet i ett foderföretag (artikel 3). Krav på registrering finns även i förordning (EG) nr 1069/2009 beträffande animaliska biprodukter och därav framställda

produkter. Enligt artikel 23 i denna förordning ska driftansvariga, i registrerings syfte, anmäla alla anläggningar som de har kontroll över och som på något sätt framställer, transporterar, hanterar, bearbetar, lagrar, släpper ut på marknaden, distribuerar, använder eller bortskaffar animaliska biprodukter eller därav framställda produkter. Anläggningar där det bedrivs viss i förordningen angiven verksamhet ska godkännas av den behöriga myndigheten (artikel 24). Varje medlemsstat är skyldig att upprätta en förteckning över de anläggningar och driftansvariga som har godkänts och registrerats i enlighet med förordningen på medlemsstatens territorium (artikel 47). Med anläggning avses här varje plats där det utförs någon verksamhet som inbegriper hantering av animaliska biprodukter eller därav framställda produkter, med undantag för fiskefartyg (artikel 3.13).

I dag gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen att den behöriga myndigheten ska upprätthålla en aktuell förteckning över de foderföretagare som har registrerats samt över de anläggningar som har registrerats eller godkänts. Bestämmelser om förteckning över aktörer finns även i den nya kontrollförordningen. Enligt artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen ska sålunda de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, upprätta en förteckning över aktörer och hålla den uppdaterad. Redan befintliga förteckningar får användas för detta ändamål. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Begreppet aktör definieras i artikel 3.29 i den nya kontrollförordningen som varje fysisk eller juridisk person som har en eller flera av de skyldigheter som fastställs i de bestämmelser som avses i

artikel 1.2. De aktörer som omfattas av kraven på förteckning och registrering på foderområdet är foderföretag och på området animaliska biprodukter den som befattar sig med sådana produkter.

En effektiv kontroll kräver att myndigheterna har tillgång till uppgifter om olika typer av kontrollobjekt. Uppgifterna om aktörer behövs i första hand för att underlätta kontrollmyndigheternas planering av den regelbundna kontrollen. Bestämmelserna i artikel 9.2 i förordning (EG) nr 183/2005, artikel 23 i förordning (EG) nr 1069/2009 och artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen om skyldighet att lämna uppgifter gäller visserligen direkt för foderföretagarna och den som befattar sig med animaliska biprodukter och därav framställda produkter. Kontrollmyndigheterna kan dock ha behov av mer detaljerade uppgifter om anläggningar som inte ryms inom skyldigheten i artikel 15.5. Uppräkningen i artikel 15.5 om vilka uppgifter som ska lämnas är inte uttömmande. Av artikeln framgår inte heller när eller på vilket sätt som uppgifterna ska lämnas. Det behövs därför ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och den som befattar sig med animaliska biprodukter och därav framställda produkter att lämna sådana uppgifter till en kontrollmyndighet samt till organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter.

Myndigheternas registrering av anläggningar är att anse som annan offentlig verksamhet. Föreskrifter om detta kan meddelas med stöd av det nya bemyndigande om annan offentlig verksamhet som föreslås i avsnitt 10.5.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

10.7 Föreskrifter om krav på egenkontroll

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att utöva egenkontroll ska utvidgas till att gälla var och en som befattar sig med animaliska biprodukter och därav framställda produkter.

Skälen för förslaget

I 20 § lagen om foder och animaliska biprodukter finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för en foderföretagare eller för annan företagare som befattar sig med animaliska biprodukter att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten.

Enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1069/2009 ska driftansvariga i sina anläggningar inrätta, tillämpa och upprätthålla egenkontroller för att övervaka efterlevnaden av denna förordning. Med anläggning avses i förordningen varje plats där det utförs någon verksamhet som inbegriper hantering av animaliska biprodukter eller därav framställda produkter, med undantag för fiskefartyg (artikel 3.13). Med driftansvariga avses de fysiska eller juridiska personer som har faktisk kontroll över en animalisk biprodukt eller därav framställd produkt, däribland transportörer, handlare och användare (artikel 3.11). Med användare avses de fysiska eller juridiska personer som använder animaliska biprodukter och därav framställda produkter för särskilda utfodringsändamål, för forskning eller andra angivna ändamål (artikel 3.12). Driftansvariga kan således vara såväl företag som privatpersoner som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter, som t.ex. djurägare som använder sådana produkter till utfordring. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om egenkontroll bör därför utvidgas till att gälla inte enbart för företagare som befattar sig med animaliska biprodukter utan även envar som befattar sig med sådana produkter eller därav framställda produkter.

10.8 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, Europeiska kommissionen samt de inspektörer och experter som utsetts av kommissionen att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till

verksamheten och där göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet, ett kontrollorgan och Europeiska kommissionen samt de inspektörer och experter som utsetts av kommissionen, i den utsträckning det behövs för kontrollen, rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover (21 § lagen om foder och animaliska biprodukter).

Denna bestämmelse kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal, tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i lagen om foder och animaliska biprodukter sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av foder och animaliska biprodukter i den nya kontrollförordningen (se avsnitt 8.2). Artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen bedöms vidare vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 21 § lagen om foder och animaliska biprodukter en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna, kontrollorganen, Europeiska kommissionen samt de inspektörer och experter som utsetts av

kommissionen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen är det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i lagen om foder och animaliska biprodukter om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. Denna rätt bör, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla vid genomförande av annan offentlig verksamhet.

10.9 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: I lagen om foder och animaliska biprodukter ska det framgå att bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar regleringen i 22 § lagen om foder och animaliska biprodukter, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i lagen om foder och animaliska biprodukter sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av foder och animaliska biprodukter i den nya kontrollförordningen (se avsnitt 6.2). Artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är vidare utformad så att aktörerna träffas av denna skyldighet direkt. Eftersom bestämmelsen är direkt tillämplig

och dess innehåll motsvarar vad som för närvarande regleras i 22 § lagen om foder och animaliska biprodukter, kan den nationella bestämmelsen upphävas och istället ersättas med en bestämmelse som upplyser om den EU-rättsliga regleringen. Då hänvisningen till den nya kontrollförordningen är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att den görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

10.10 Finansiering

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om den offentliga kontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Det står dock medlemsstaterna fritt att välja finansieringsform.

I dag finansieras kontrollmyndigheternas ordinarie offentliga kontroll genom en årlig avgift som de foderföretagare och företagare

som befattar sig med animaliska biprodukter, vilkas verksamhet är föremål för kontroll, betalar. Kontrollen av foderföretag i primärproduktionen av foder finansieras dock genom allmänna medel. Utöver de årliga avgifterna tas särskilda avgifter ut för registrering och godkännanden av olika slag samt för viss provtagning och undersökning. Avgifter tas även ut för kontroll vid gränskontrollstationer samt för så kallad extra offentlig kontroll.

I 28 § lagen om foder och animaliska biprodukter finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt i ärenden enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. De ärenden som omnämns i förarbetena är ärenden som rör frågor som omfattas av bemyndigandena i nuvarande 9–11 §§ lagen om foder och animaliska biprodukter samt ärenden om godkännande och registrering (prop. 2005/06:128 s. 72 f). Förutom godkännande och registrering är det alltså ärenden om villkor för eller förbud mot bl.a. införsel, användning av samt annan befattning med foder eller ett visst parti av foder respektive animaliska biprodukter eller därav framställda produkter (9 och 11 §§) samt ärenden om villkor för laboratorier för foderanalyser och metoder för sådana analyser (10 §).

Bemyndigandet i 28 § lagen om foder och animaliska biprodukter innefattar även en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut avgift. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av statliga myndigheter och av kontrollorgan. Kommunerna vägleds i sin avgiftsättning genom allmänna råd eller en vägledning som tas fram av Jordbruksverket.

De ärenden som omnämns i förarbetena, t.ex. godkännande och registrering, utgör annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Uttrycket annan offentlig verksamhet omfattar även andra åtgärder, t.ex. kontrollmyndigheternas korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Mot bakgrund av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen bör det finnas en möjlighet att finansiera även övrig annan offentlig verksamhet med avgifter. Det kan också finnas behov av detaljerade bestämmelser när det gäller skyldighet att betala avgift för sådan verksamhet. Bemyndigandet i 28 § lagen om foder och animaliska biprodukter bör därför ändras på

så sätt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet. Vidare bör regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ha möjlighet att, på samma sätt som när det gäller kommuner, meddela föreskrifter om skyldighet för organ med delegerade uppgifter och för fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter att ta ut en avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

10.11 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i lagen om foder och animaliska biprodukter med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i lagen om foder och animaliska biprodukter. Bestämmelsen bör

ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

10.12 Anonyma inköp

Förslag: En kontrollmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under en annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Skälen för förslaget

Handel med tjänster och produkter via internet och annan distanskommunikation ökar för varje år. Det gäller även handel med foder och animaliska biprodukter. Bestämmelserna i den nya kontrollförordningen omfattar denna typ av handel. Exempelvis är aktörerna skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna om bl.a. vilken specifik verksamhet de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation (artikel 15.5 b).

Av artikel 36 i den nya kontrollförordningen framgår att prover som de behöriga myndigheterna beställt av aktörer utan att identifiera sig får användas för offentlig kontroll. Som redovisas i avsnitt 6.7 förutsätter tillämpningen av bestämmelsen i artikel 36 att de behöriga myndigheterna ska kunna beställa varor via internet och annan distanskommunikation utan att identifiera sig. I avsnittet görs bedömningen att det för att undvika osäkerhet vid tillämpningen, och då det rör sig om dold myndighetsutövning, är nödvändigt att komplettera bestämmelsen i artikel 36 med särskilda bestämmelser som uttryckligen ger myndigheten rätt att göra anonyma inköp i de lagar där det finns ett behov av en sådan reglering. När det gäller foderområdet och animaliska biprodukter är kontrollobjekten bl.a. näringsidkare som säljer foder eller foderprodukter. Bedömningen är att det finns ett behov av att möjliggöra anonyma inköp i kontrollsyfte. Detta då produkter som inte uppfyller gällande krav kan vara förenade med risker av varierande grad. Det är t.ex. viktigt att de foderprodukter som släpps ut på marknaden är säkra för djur

att förtära och inte bidrar till smittspridning. Det är därför angeläget att de produkter som myndigheterna får för offentlig kontroll från aktörerna faktiskt är de produkter som säljs i handeln. Möjligheten till anonyma inköp kan således motiveras av ett angeläget ändamål. Ändamålet kan också antas bli effektivt uppfyllt genom åtgärden och åtgärden måste bedömas som proportionerlig med hänsyn till det angelägna ändamålet. Det bör därför i lagen föras in en ny bestämmelse som ger kontrollmyndigheterna rätt att under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Utgångspunkten i svensk rätt är, som nämnts i avsnitt 6.7, att myndighet ska utövas öppet. Avsteg från den principen får inte vara mer långtgående än vad syftet med åtgärden kräver. Mot den bakgrunden finns det anledning att begränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om anonyma inköp. De aktuella regelverkens skyddsintressen är ytterst människors och djurs liv och hälsa och miljön. Det bör därför komma till uttryck i bestämmelserna att anonyma inköp endast är tillåtna om det är nödvändigt för att skydda dessa intressen.

I avsnitt 6.7 görs bedömningen att organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter inte bör kunna göra anonyma inköp.

10.13 Rapporteringssystem för överträdelser

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ha rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.8 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning. Dessa mekanismer ska omfatta

bl.a. förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 140 i den nya kontrollförordningen).

I fråga om statliga kontrollmyndigheter kan skyldigheten att ha ändamålsenliga rapporteringssystem för överträdelser av den nya kontrollförordningen regleras på förordningsnivå. Bedömningen är att även bestämmelser om hur rapporteringssystemet ska se ut och hur myndigheterna ska hantera inkomna anmälningar lämpligast införs på förordningsnivå. På området foder och animaliska biprodukter är dock även kommuner utsedda som kontrollmyndigheter. Det behövs därför en bestämmelse i lagen om foder och animaliska biprodukter om att kontrollmyndigheterna ska tillhandahålla ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sådana system bör av denna anledning finnas med i lagen. Om det system som används innebär en behandling av personuppgifter enligt EU:s nya dataskyddsförordning och dataskyddslagen, måste systemet uppfylla och användas i enlighet med de krav som följer av dessa regelverk.

10.14 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Förslag: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt 32 § första stycket lagen om foder och animaliska biprodukter får beslut av Jordbruksverket eller av annan statlig förvaltningsmyndighet enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om foder och animaliska biprodukter.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om foder och animaliska biprodukter.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i lagen om foder och animaliska biprodukter.

10.15 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om foder och animaliska biprodukter.

11 Ändringar i lagen om provtagning på djur, m.m.

11.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska i lagen betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som delegerats vissa uppgifter”.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i lagen om provtagning på djur, m.m., herefter provtagningslagen, för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I det avsnittet görs vidare bedömningen att även uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i provtagningslagen.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på

unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Motsvarande begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Till skillnad från t.ex. livsmedelslagen innehåller provtagningslagen inte någon nationell reglering som faller utanför den nya kontrollförordningens tillämpningsområde.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Ordet kontrollorgan, som förekommer i 12, 13 och 20 §§ provtagningslagen, bör därför för att stämma överens med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ersättas med detta uttryck.

I provtagningslagen bör det även läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

11.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Om inte något annat följer av lagen utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 10 § provtagningslagen. I paragrafen föreskrivs således att det är Jordbruksverket och andra statliga myndigheter som utövar offentlig kontroll. Regeringen får vidare meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i förordningen om provtagning på djur, m.m.

Det bör på motsvarande sätt framgå av provtagningslagen att det är kontrollmyndigheterna som utför annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör därför tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många olika uppgifter, alltifrån sådant som i dag ingår i det som i lagen benämns som "övriga åligganden", till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas i föreskrifter som regeringen meddelar.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. Bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade version-

en av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

11.3 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas, ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet, som inte omfattas av befintliga bemyndiganden i lagen, ska bedrivas.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs även uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs det upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Där framgår att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den

administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 12 § provtagningslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Regeringen har i 16 § provtagningsförordningen bemyndigat Jordbruksverket att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Bedömningen är att det även i fortsättningen finns behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter av detta slag bör därför vara kvar.

Utöver bemyndigandet om offentlig kontroll finns flera andra bemyndiganden i provtagningslagen. För att kontrollera förekomsten av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter eller i det särskilda fallet besluta om provtagning eller undersökning enligt lagen (3 § andra stycket). Vidare får regeringen eller den som regeringen bestämmer enligt 7 och 8 §§ meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet beslut om ett antal olika åtgärder för att förebygga eller hindra spridning av smittsamma sjukdomar eller för att se till djur eller produkter av djur som inte är säkra som livsmedel hanteras på ett lämpligt sätt. Flera av de befintliga bemyndigandena i provtagningslagen får anses omfatta sådan verksamhet som benämns annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Det kan dock inte uteslutas att det kan uppkomma behov av att meddela närmare föreskrifter även när det gäller annan offentlig verksamhet som inte faller in under de befintliga bemyndigandena i provtagningslagen. Bedömningen är därför att bemyndigandet i 12 § provtagningslagen bör kompletteras med en möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter för sådan annan offentlig verksamhet som inte omfattas av övriga bemyndiganden i provtagningslagen.

11.4 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Bedömning: Det behövs inte något ytterligare bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för djurhållare i lagen om provtagning på djur, m.m.

Skälen för bedömningen

I artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen finns krav på, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, att de behöriga myndigheterna ska upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från förteckningen (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas är enligt artikel 15.5 skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar. Aktörernas skyldighet enligt artikel 15.5 gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

I 6 § provtagningslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad den som håller djur ska iaktta i fråga om skyldighet att anmäla verksamheten till en myndighet och att föra anteckningar om verksamheten. Detta bemyndigande bedöms vara ett tillräckligt komplement till uppgiftsskyldigheten enligt artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen. Något särskilt bemyndigande om uppgiftsskyldighet behövs därför inte i provtagningslagen.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

11.5 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätt för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, EU:s institutioner samt inspektörer och experter som utsetts av institutionerna att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller där djurprodukter, foder eller material i övrigt förvaras eller annars hanteras och där göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla under utförande av annan offentlig verksamhet.

Det förtydligas att de EU-institutioner som tillträdesrätten gäller för är Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten. Deras rätt till upplysningar och tillträde gäller i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och för kontroll av att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 följs.

Bestämmelsen om rätt till tillträde och upplysningar ska inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen rätt att i den utsträckning det behövs för kontrollen på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller där djurprodukter, foder eller material i övrigt förvaras eller annars hanteras och där göra undersökningar och ta prover. Denna rätt gäller också för den som vidtar åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna (13 § provtagningslagen).

När det gäller ”den som vidtar åtgärder” framgår det av förarbetena till lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. (gamla provtagningslagen) att det som åsyftas är förebyggande åtgärder för att hindra spridning av smittsamma djursjukdomar samt bekämpningsåtgärder (se prop. 1994/95:175 s.14 och prop. 1998/99:88 s. 44). Dessa åtgärder ingår i uttrycket annan offentlig verksamhet enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen.

Bestämmelsen i 13 § provtagningslagen om rätt till upplysningar och tillträde kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna artikel ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i provtagningslagen sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av djurhälsokrav i den nya kontrollförordningen. Artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 13 § provtagningslagen en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna och kontrollorganen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i provtagningslagen om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen.

Skyldigheten i den nya kontrollförordningen gäller, som nämnts ovan, också i förhållande till officiella veterinärer. En officiell veterinär är en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har

utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2. (artikel 3 i den nya kontrollförordningen). Det kan inte uteslutas att även privatpraktiserande veterinärer anlitas för att utföra viss offentlig kontroll eller offentlig annan verksamhet. Bestämmelsen om rätt till upplysningar m.m. bör därför även omfatta dessa veterinärer. Rätten till upplysningar och tillträde bör således, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla för sådana veterinärer som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Officiella veterinärer som är anställda på kontrollmyndigheten omfattas däremot av kontrollmyndighetens tillträdesrätt.

Rätten bör vidare, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet, vilket alltså omfattar bl.a. bekämpningsåtgärder mot djursjukdomar. För att uppnå enhetlighet med den nya kontrollförordningen och för att underlätta tillämpningen är bedömningen att uttrycket ”den som utför annan offentlig verksamhet” bör användas istället för uttrycket ”den som vidtar åtgärder”.

Av 14 § 1 provtagningslagen följer att bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde även gäller för EU:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om Europeiska kommissionens kontroll i medlemsstaterna (artiklarna 116–119). Kommissionens experter ska utföra kontroller i varje medlemsstat för att bl.a. kontrollera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de bestämmelser som föreskrivs i den nya kontrollförordningen. Dessa kontroller ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet. De får även omfatta kontroller på plats (artikel 116). Medlemsstaterna ska ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler, till djur och varor samt tillgång till information och datasystem som är av betydelse för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter (artikel 119). Kommissionen får även, i samarbete med den

berörda medlemsstaten, sända en grupp inspektörer för offentlig kontroll på plats i medlemsstaten (artikel 108.2).

Eftersom det är kommissionen och dess inspektörer och experter som ska utföra kontroll i medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen kan rätten till upplysningar och tillträde preciseras att gälla för dem. Även experter från medlemsstaterna får dock bistå kommissionens experter och dessa ska då när de åtföljer kommissionens experter ges samma rätt till tillträde som dem (artikel 116.4). Det får förutsättas att nationella experter som åtföljer kommissionen vid kontroll har utsetts av kommissionen. De nationella experterna omfattas alltså i detta sammanhang av uttrycket ”experter som har utsetts av kommissionen”. I kommissionen ingår också Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) som har att utföra kontroll och inspektioner av åtgärder som medfinansieras av unionens budget.

Vissa åtgärder som utförs i Sverige kan enligt provtagningsförordningen medfinansieras av unionens budget enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG. Sverige kan därför komma att granskas av Europeiska revisionsrätten. Revisionsrätten och inspektörer och experter som utsetts av revisionsrätten bör således ha samma befogenheter som kommissionen att få tillgång till de platser och uppgifter som behövs för granskningen av unionens finanser. Rätten för kommissionen, revisionsrätten och för de inspektörer och experter som har utsetts av dessa institutioner bör också gälla i den utsträckning det behövs för kontroll av att reglerna i förordning (EU) nr 652/2014 följs.

Olaf har under vissa förutsättningar rätt till tillträde och upplysningar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning

(EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999. I lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning finns bestämmelser om rätt för behöriga myndigheter till tillträde och upplysningar när Olaf utför kontroller och inspektioner enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013. Bestämmelserna i provtagningslagen om rätt till tillträde och upplysningar bör inte tillämpas när kontroller och inspektioner på plats genomförs enligt förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 eller lagen om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Bestämmelsen bör utformas enligt lagrådets yttrande i proposition 2016/17:56 Kontroller och inspektioner i Sverige av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

11.6 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: I provtagningslagen ska det framgå att bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 15 § provtagningslagen, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll eller andra åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har

meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen eller åtgärderna ska kunna genomföras.

Som det har redogjorts för närmare under avsnitt 11.5 anses uttrycket ”åtgärder enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna” ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna i provtagningslagen sammanfaller med räckvidden för bestämmelserna om kontroll av djurhälsokrav i den nya kontrollförordningen (se avsnitt 6.2). Artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är vidare utformad så att aktörerna träffas av denna skyldighet direkt. Eftersom bestämmelsen är direkt tillämplig och dess innehåll motsvarar vad som för närvarande regleras i 15 § provtagningslagen, kan den nationella bestämmelsen upphävas och istället ersättas med en bestämmelse som upplyser om den EU-rättsliga regleringen. Då hänvisningen till den nya kontrollförordningen är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att den görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

11.7 Finansiering

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet i stället för som i dag för provtagning, undersökning, märkning, godkännande och registrering samt för utfärdande av identitetshandlingar.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om den offentliga kontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt

att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Det står dock medlemsstaterna fritt att välja finansieringsform.

I dag finansieras den ordinarie djurhälsokontrollen enligt provtagningslagen i huvudsak genom allmänna medel. Avgifter tas dock ut för kontroll av vissa verksamheter, t.ex. TSE-provtagande anläggningar. Det är anläggningar, utom livsmedelsanläggningar, där prov enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati tas ut. Exempel på sådana anläggningar är bearbetningsanläggningar och förbränningsanläggningar. Avgifter tas även ut för bl.a. märkning och registrering av vissa djur, som t.ex. får och getter.

I 20 § första stycket provtagningslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll (punkten 1) samt för provtagning, undersökning, märkning, godkännande, registrering och utfärdande av identitetshandlingar (punkten 2). Bemyndigandet i första punkten innefattar en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av statliga myndigheter, kontrollorgan och sådana organisationer som avses i 9 § andra stycket provtagningslagen. Det åligger varje kommun att besluta om avgifternas storlek.

De åtgärder som räknas upp i 20 § första stycket 2 provtagningslagen räknas som annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Uttrycket annan offentlig verksamhet omfattar dock mer än detta, som t.ex. kontrollmyndigheternas korri-

gerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Mot bakgrund av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen bör det finnas en möjlighet att finansiera även övrig annan offentlig verksamhet med avgifter. Bemyndigandet i 20 § första stycket 2 provtagningslagen bör därför ändras så att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet.

Som det har redogjorts för i avsnitt 12.2 ska kontrollmyndigheterna utföra även annan offentlig verksamhet. Rätten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut avgifter bör därför även omfatta sådan verksamhet.

11.8 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i provtagningslagen med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste

därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införs.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i provtagningslagen. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

11.9 Rapporteringssystem för överträdelser

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ha rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.8 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning. Dessa mekanismer ska omfatta förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 140 i den nya kontrollförordningen).

I fråga om statliga kontrollmyndigheter kan skyldigheten att ha ändamålsenliga rapporteringssystem för överträdelser av den nya kontrollförordningen regleras på förordningsnivå. Bedömningen är att även bestämmelser om hur rapporteringssystemet ska se ut och hur myndigheterna ska hantera inkomna anmälningar lämpligast införs på förordningsnivå. Enligt provtagningslagen får dock regeringen meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt kommunerna att utöva offentlig kontroll. Det behövs därför en bestämmelse i lagen om att kontrollmyndigheterna ska tillhandahålla ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sådana system bör av denna

anledning finnas med i lagen. Om det system som används innebär en behandling av personuppgifter enligt EU:s nya dataskyddsförordning och dataskyddslagen, måste systemet uppfylla och användas i enlighet med de krav som följer av dessa regelverk.

11.10 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Förslag: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt 24 § första stycket lagen om provtagningen på djur, m.m. får en statlig förvaltningsmyndighets beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller enligt andra stycket beslut som har meddelats av en organisation som enligt föreskrifter får föra register och utfärda identitetshandlingar eller av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En

bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om provtagningen på djur, m.m.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om provtagningen på djur, m.m.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i lagen om provtagningen på djur, m.m.

11.11 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om provtagningen på djur, m.m.

12 Ändringar i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

12.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska i lagen betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen och som i förordningen om djuravel. Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska betyda samma sak som i den nya kontrollförordningen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i lagen om kontroll av husdjur, m.m. för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I avsnittet görs vidare bedömningen att även uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen.

Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Motsvarande begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Till skillnad från t.ex. livsmedelslagen innehåller lagen om kontroll av husdjur, m.m. inte någon rent nationell reglering som faller utanför den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Däremot innehåller lagen bestämmelser som kompletterar en annan EU-förordning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel). Förordningen om djuravel omfattas inte av kontrollförordningens tillämpningsområde och innehåller också bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Offentlig kontroll definieras enligt artikel 2.18 i förordningen om djuravel som varje form av kontroll som behöriga myndigheter utför i syfte att kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i förordningen om djuravel. Men annan offentlig verksamhet avses enligt artikel 2.19 all annan verksamhet än offentlig kontroll som behöriga myndigheter utför i enlighet med förordningen i syfte att säkerställa att bestämmelserna i förordningen tillämpas. Förordningen om djuravel ska tillämpas från och med den 1 november 2018.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen om kontroll av husdjur, m.m. klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att uttrycken avser offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet både enligt den nya kontrollförordningen och enligt förordningen om djuravel. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen och förordningen om djuravel görs dynamisk, dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Ordet kontrollorgan, som förekommer i 10 § lagen om kontroll av husdjur, m.m., bör alltså för att stämma överens med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ersättas med detta uttryck.

I lagen bör det även läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

12.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Kontrollmyndigheterna utför även annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har ansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 8 § lagen om kontroll av husdjur, m.m. I paragrafen föreskrivs således att det är Jordbruksverket och länsstyrelserna som utövar offentlig kontroll. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i förordningen om kontroll av husdjur, m.m.

På motsvarande sätt bör det av lagen om kontroll av husdjur, m.m. framgå att det är kontrollmyndigheterna som utför annan

offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör därför tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många olika uppgifter, alltifrån sådant som i dag ingår i det som i lagen benämns som ”övriga åligganden”, till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas av regeringen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. Medlemsstaterna ska bl.a. enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

12.3 Föreskrifter om offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet samt om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information

Förslag: Det införs en ny bestämmelse i lagen om kontroll av husdjur, m.m. med bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas samt om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Skälen för förslaget

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya

kontrollförordningen införs också uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs det upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 i den nya kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Av bestämmelsen framgår bl.a. att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 12 § förordningen om kontroll av husdjur, m.m. finns ett bemyndigande för Jordbruksverket att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Jordbruksverket har med stöd av bemyndigandet meddelat föreskrifter bl.a. om myndigheternas kontroll av huvudman som anordnar frivilliga kontrollprogram. Bedömningen är att det även i fortsättningen kan finnas behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Det kan även finnas behov av att meddela föreskrifter om hur sådan verksamhet som i den nya kontrollförordningen benämns som annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

När det gäller offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av statliga kontrollmyndigheter såsom länsstyrelserna, som är de operativa kontrollmyndigheterna på detta område, kan föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas meddelas av regeringen på förordningsnivå. Om uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har överlämnats till ett organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer behövs dock ett bemyndigande i lag. Det bör därför införas ett bemyndigande i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Föreskrifter om skyldighet för enskilda organ och fysiska personer att lämna information till Jordbruksverket

Om en medlemsstat tilldelar ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett och samma område till mer än en behörig myndighet ska medlemsstaten enligt artikel 4.1 i den nya kontrollförordningen säkerställa en effektiv och verkningsfull samordning mellan alla berörda myndigheter samt en enhetlig och verkningsfull offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inom hela sitt territorium. Den nya kontrollförordningen ställer också krav på rapportering från medlemsstaterna till kommissionen (se bl.a. artikel 113).

I lagen om kontroll av husdjur, m.m. har Jordbruksverket utsetts till samordnande kontrollmyndighet (9 §). För att kraven i den nya kontrollförordningen ska uppnås behöver den samordnande myndigheten ha tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från de operativa kontrollmyndigheterna. De operativa myndigheternas uppgiftslämnande utgör således ett viktigt inslag i kontrollverksamheten och är en förutsättning för att den nya kontrollförordningens bestämmelser ska kunna verkställas. Detta gäller även när uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till enskilda organ eller fysiska personer. Bedömningen är därför att det bör finnas möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för de operativa kontrollmyndigheterna, inbegripet organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter, att lämna

information till en samordnande myndighet, vilket i det här fallet är Jordbruksverket. När det gäller länsstyrelserna kan föreskrifter om detta ske på förordningsnivå. Föreskrifter om rapporteringsskyldighet för enskilda organ och fysiska personer kräver dock stöd i lag. Det bör därför införas ett bemyndigande i lagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

12.4 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Bedömning: Det behövs inte något särskilt bemyndigande om uppgiftsskyldighet för djurhållare i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

Skälen för bedömningen

I artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen finns det krav på, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, att de behöriga myndigheterna ska upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Det finns som redogjorts för närmare i avsnitt 4.4.1 flera nationella författningar på djurhälsoområdet, vars tillämpningsområde delvis överlappar varandra. Av 9 § första stycket 3 lagen om

provtagning av djur, m.m. följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om registrering av djurhållare och anläggningar för djur. Provtagningslagen har ett brett tillämpningsområde som bl.a. omfattar kontroll av smittsamma djursjukdomar och kontroll av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter. Bemyndigandet i provtagningslagen bedöms därför vara ett tillräckligt komplement till uppgiftsskyldigheten enligt artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen när det gäller djurhälsokrav (se avsnitt 11.4). Något särskilt bemyndigande behövs därför inte i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

12.5 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, EU:s institutioner samt inspektörer och experter som utsetts av institutionerna att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och där göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Det förtydligas även att Europeiska kommissionen är den EU-institution som tillträdesrätten gäller för.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen, i den utsträckning det behövs för kontrollen, rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och där göra undersökningar och ta prover (10 § lagen om kontroll av husdjur, m.m.).

Denna bestämmelse kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna artikel ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Artikel 15.1 bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller 10 § lagen om kontroll av husdjur, m.m. en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna och kontrollorganen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i lagen om kontroll av husdjur, m.m. om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. Samma bedömning görs i förhållande till artikel 46.1 i förordningen om djuravel, som på ett liknande sätt som artikel 15 reglerar aktörernas skyldighet att, i den utsträckning det är nödvändigt för utövande av offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, lämna de behöriga myndigheterna tillträde till utrustning, lokaler, andra platser, avelsdjur och avelsmaterial samt tillgång till elektroniska informationshanteringssystem, dokument och andra relevanta uppgifter.

Skyldigheten i den nya kontrollförordningen gäller, som nämnts ovan, också i förhållande till officiella veterinärer. En officiell veterinär är en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2. (artikel 3 i den nya kontrollförord-

ningen). Det kan inte uteslutas att även privatpraktiserande veterinärer anlitas för att utföra viss offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Bestämmelsen om rätt till upplysningar m.m. bör därför även omfatta dessa veterinärer. Rätten till upplysningar och tillträde enligt lagen om kontroll av husdjur, m.m. bör således, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla för sådana veterinärer som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Officiella veterinärer som är anställda på kontrollmyndigheten omfattas däremot av kontrollmyndighetens tillträdesrätt. Rätten bör vidare, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Av 10 § andra stycket följer att bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde även gäller för EU:s institutioner och för inspektörer och experter som utsetts av institutionerna.

I den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om Europeiska kommissionens kontroll i medlemsstaterna (artiklarna 116–119). Kommissionens experter ska utföra kontroller i varje medlemsstat för att bl.a. kontrollera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de bestämmelser som föreskrivs i den nya kontrollförordningen. Dessa kontroller ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet. De får även omfatta kontroller på plats (artikel 116). Medlemsstaterna ska ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler, till djur och varor samt tillgång till information och datasystem som är av betydelse för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter (artikel 119). Kommissionen får även, i samarbete med den berörda medlemsstaten, sända en grupp inspektörer för offentlig kontroll på plats i medlemsstaten (artikel 108.2). Eftersom det är kommissionen och dess inspektörer och experter som ska utföra kontroll i medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen kan rätten till upplysningar och tillträde preciseras att gälla för dem. Även experter från medlemsstaterna får bistå kommissionens experter och dessa ska då när de åtföljer kommissionens experter ges samma rätt till tillträde som dem (artikel 116.4). Det får förutsättas att nationella experter som åtföljer kommissionen vid kontroll har utsetts av kommissionen. De nationella experterna får alltså i detta

sammanhang anses omfattas av uttrycket ”experter som har utsetts av kommissionen”.

Bestämmelser liknande dem som finns i artikel 116–119 i den nya kontrollförordningen finns också i artikel 53–55 i förordningen om djuravel.

12.6 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: I lagen om kontroll av husdjur, m.m. ska det framgå att bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen och i artikel 46.2 i förordningen om djuravel.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6). En liknande bestämmelse finns också i artikel 46.2 i förordningen om djuravel.

Bestämmelserna i artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen och i artikel 46.2 i förordningen om djuravel motsvarar vad som regleras i 11 § lagen om kontroll av husdjur, m.m., där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

Artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är utformad så att de i nationell författning utpekade kontrollmyndigheterna, officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna tillämpa bestämmelsen direkt. Detsamma gäller artikel 46.2 i förordningen om djuravel. Eftersom

bestämmelserna är direkt tillämplig och eftersom dess innehåll motsvarar vad som för närvarande regleras i 11 § lagen om kontroll av husdjur, m.m., kan den nationella bestämmelsen upphävas och istället ersättas med en bestämmelse som upplyser om den EU-rättsliga regleringen. Då hänvisningarna till den nya kontrollförordningen och förordningen om djuravel är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att de görs dynamiska, dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

12.7 Finansiering

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om den offentliga kontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska vidare den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Även när det gäller annan offentlig verksamhet kan medlemsstaterna dock välja

finansieringsform. Även i förordningen om djuravel finns en bestämmelse om att medlemsstaterna ska se till att den finns tillräckliga finansiella resurser för att säkerställa att de behöriga myndigheterna har den personal och andra resurser som krävs för att genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 51). Det anges också i artikel 47.4 i förordningen om djuravel att medlemsstaterna får besluta att de berörda aktörerna ska bära samtlig eller en del av de kostnader som uppstått för de behöriga myndigheter när åtgärder enligt artikel 47, dvs. åtgärder vid fall av bristande efterlevnad av förordningen, måste vidtas.

Kontrollen på djurhälsoområdet och när det gäller djuravel är i dag till största delen anslagsfinansierad. Enligt såväl den gällande kontrollförordningen som den nya kontrollförordningen är det dock obligatoriskt för medlemsstaterna att ta ut avgifter för offentlig kontroll i vissa fall. Detta gäller bl.a. vid extra offentlig kontroll som utförs vid bristande regelefterlevnad.

I 16 § lagen om kontroll av husdjur, m.m. finns ett bemyndigande för regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får vidare meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut.

Som nämnts ovan ger den nya kontrollförordningen medlemsstater möjlighet att ta ut avgifter även för att täcka kostnaderna för annan offentlig verksamhet. Mot bakgrund av de nya bestämmelserna i den nya kontrollförordningen och förordningen om djuravel bör det finnas en möjlighet att finansiera även annan offentlig verksamhet med avgifter. Det kan också finnas behov av detaljerade bestämmelser när det gäller skyldighet att betala avgift för sådan verksamhet. Bemyndigandet i 16 § lagen om kontroll av husdjur, m.m. bör därför utvidgas till att omfatta även föreskrifter om skyldighet att betala avgift för även annan offentlig verksamhet.

12.8 Tystnadsplikt

<p>Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i lagen om kontroll av husdjur, m.m. med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte</p>
---

obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i lagen om kontroll av husdjur, m.m. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

12.9 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Förslag: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt 20 § första stycket lagen om kontroll av husdjur, m.m. får Jordbruksverkets beslut överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Enligt andra stycket gäller detsamma beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet eller av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen

innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

12.10 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till

(33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om kontroll av husdjur, m.m.

13 Ändringar i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

13.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycket offentlig kontroll ska i lagen betyda offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen och kontroll i övrigt av efterlevnaden av lagen och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska ha samma betydelse som i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Lagen kompletterar, i de delar den innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, den gällande kontrollförordningen (2 §). Hänvisningen till den gällande kontrollförordningen bör därför bytas mot en hänvisning till den nya kontrollförordningen. Då hänvisningen till förordningen är av

upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att denna görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Kontroll enligt lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bedrivs i två olika former, dels innan en jordbruksprodukt eller ett livsmedel släpps ut på marknaden och som avser kontroll av att produktspecifikationen följs, dels offentlig kontroll enligt den gällande kontrollförordningen (prop. 2009/10:22 s. 23). Dessa två typer av kontroll får båda anses vara sådan offentlig kontroll som ska utföras enligt den nya kontrollförordningen (artikel 1.2 j).

I den nya kontrollförordningen tydliggörs det att vissa artiklar i förordningen även gäller för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. Innebörden av de båda uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet redogörs för närmare i avsnitt 6.3. I avsnittet görs bedömningen att såväl uttrycket offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen. Det saknas anledning att göra en annan bedömning när det gäller lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Kontrollbestämmelserna avseende skyddade beteckningar i den nya kontrollförordningen ska som huvudregel inte tillämpas för att säkerställa efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, där det finns bestämmelser om skyddade beteckningar bl.a. inom vinsektorn (artikel 1.4 a i den nya kontrollförordningen). Lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel är emellertid tillämplig på även sådana vinprodukter. Kontroll som utförs av dessa vinprodukter är i strikt bemärkelse inte offentlig kontroll i den nya kontrollförordningens mening. Det finns däremot både praktiska och lagtekniska fördelar att på det sätt som görs idag använda samma uttryck för all

kontroll som bedrivs enligt lagen. Detta gäller även uttrycket annan offentlig verksamhet.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Det bör således i en ny bestämmelse anges att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Ordet kontrollorgan, som förekommer i 5, 10, 11 och 18 §§ i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, bör alltså, med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen, ersättas med detta uttryck.

Av lagen bör det även framgå att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

13.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 4 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I paragrafen föreskrivs att Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna ska utöva kontroll av att regelverket följs på detta område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i förordningen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

På motsvarande sätt bör det av lagen framgå att kontrollmyndigheterna ska utföra annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många varierande uppgifter, alltifrån sådant som idag ingår i det som i lagen benämns ”övriga skyldigheter”, till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas av regeringen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

13.3 Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till enskilda organ och fysiska personer

Förslag: Det tydliggörs att bestämmelsen om att regeringen eller Livsmedelsverket får överlämna till ett kontrollorgan att utöva kontroll ska tillämpas utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Även annan offentlig verksamhet ska kunna överlämnas.

I fråga om åtgärder vid bristande efterlevnad eller vid misstanke om bristande efterlevnad av regelverket får ett överlämnande endast innefatta en rätt att besluta att vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll, att aktören ökar egenkontrollernas frekvens eller att märkningen ändras för att stämma överens med produktspecifikationerna, lagen och de EU-bestämmelser som lagen kompletterar.

Skälen för förslaget

Enligt den nuvarande regleringen får regeringen eller Livsmedelsverket överlämna till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 andra stycket 5 i den gällande kontrollförordningen att utöva kontroll enligt 5 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I avsnitt 6.4 görs bedömningen att delegering till organ och fysiska personer kan ske direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel är emellertid tillämplig på vissa vinprodukter som inte omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Detta genom att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till förordning (EG) nr 1308/2013, där det finns bestämmelser om skyddade beteckningar bl.a. inom vinsektorn. Den nya kontrollförordningen ska som huvudregel inte tillämpas för att säkerställa efterlevnaden av denna EU-förordning (artikel 1.4 a i den nya kontrollförordningen).

Eftersom bestämmelserna i den nya kontrollförordningen inte är tillämpliga på nämnda vinprodukter är det inte möjligt att delegera uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ifråga

om vinprodukterna med stöd av den nya kontrollförordningen. Bedömningen är att möjligheten till delegering av offentlig kontroll bör finnas kvar även inom vinsektorn. Bestämmelsen i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel om att regeringen eller Livsmedelsverket får överlämna kontroll bör därför finnas kvar som ett komplement till bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. För att undvika en dubbelreglering med EU-rätten bör det tydliggöras att bestämmelsen ska tillämpas utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. På samma sätt som föreskrivs i den nya kontrollförordningen bör det även finnas möjlighet att överlämna annan offentlig verksamhet.

När det gäller hur omfattande befogenheten att delegera uppgifter ska vara kan konstateras att utgångspunkten enligt den nya kontrollförordningen är att beslut om åtgärder vid bristande efterlevnad inte får lämnas över till enskilda organ och fysiska personer (artiklarna 31.3 samt 138.1b, 138.2 och 138.3). I fråga om skyddade beteckningar finns dock ett undantag från denna begränsning. På det området får nämligen behöriga myndigheter, som har delegerat möjligheten att besluta om rätten att använda en produkts registrerade namn, även delegera möjligheten att besluta om vissa angivna åtgärder (artikel 26). Dessa åtgärder är: beordrande av att vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll, beordrande av att aktören ökar egenkontrollernas frekvens samt beordrande av att märkningen ändras för att stämma överens med produktspecifikationerna och de bestämmelser som avses i artikel 1.2 j.

För att uppnå enhetlighet på området bör det anges även i lagen om skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att ett överlämnande, när det gäller åtgärder vid bristande efterlevnad eller vid misstanke om bristande efterlevnad av regelverket, endast får innefatta en rätt att besluta att vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll, besluta att aktören ökar egenkontrollernas frekvens eller besluta att märkningen ändras för att stämma överens med produktspecifikationerna, lagen och de EU-bestämmelser som lagen kompletterar.

13.4 Förelägganden riktade till kommuner

Förslag: Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet ska Livsmedelsverket få förelägga kommunen att avhjälpa bristen.

Skälen för förslaget

Om det finns brister i den kommunala kontrollen kan Livsmedelsverket förelägga en kommun att rätta till bristerna. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas (9 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).

Även misskötsel av uppgifter som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet, t.ex. upprepad underlåtenhet att rapportera om kontrollverksamheten till den centrala myndigheten eller underlåtenhet att upprätta en kontrollplan, bör kunna leda till att Livsmedelsverket förelägger en kommun att rätta till bristerna. Detta bör nu tydliggöras i lagtexten.

13.5 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs även uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 i den nya kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Av bestämmelsen framgår att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska genomföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 10 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur kontroll ska bedrivas.

Den offentliga kontrollen av att regelverket om skyddade beteckningar följs kan i huvudsak delas upp i två delar, nämligen att en produkt överensstämmer med produktspecifikationerna samt övervakning av hur registrerade namn används för att beskriva produkter som saluförs. Den ordinarie kontrollen av skyddade beteckningar utgör en integrerad del av den vanliga kontrollen av livsmedel och jordbruksprodukter. Av samma skäl som anförs i avsnittet om förslag till ändringar i livsmedelslagen (avsnitt 9.5) är bedömningen att det även på området skyddade beteckningar kan finnas behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen

bestämmer att meddela föreskrifter av detta slag bör därför vara kvar. Det kan även finnas behov av att meddela föreskrifter om hur sådan verksamhet som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Livsmedelsverket har i dag t.ex. meddelat föreskrifter om tidsfrister i handläggningen av vissa ärenden som även gäller för skyddade beteckningar. Bedömningen är därför att bemyndigandet i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur kontrollen ska bedrivas bör kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

13.6 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Förslag: Det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att lämna uppgifter om verksamheten till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

I dag gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen att den behöriga myndigheten ska upprätthålla en aktuell förteckning över de foder- och livsmedelsföretagare som har registrerats samt över de anläggningar som har registrerats eller godkänts.

Bestämmelser om förteckning över aktörer finns även i den nya kontrollförordningen. Enligt artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen ska sålunda de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Redan befintliga förteckningar får användas för detta ändamål. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och

juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter (artikel 15.6).

Begreppet aktör definieras i artikel 3.29 i den nya kontrollförordningen som varje fysisk eller juridisk person som har en eller flera av de skyldigheter som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Aktörer på området skyddade beteckningar får anses vara den som använder sig av sådana skyddade beteckningar. Den nya kontrollförordningen berör bara till viss del Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (se artikel 1.4 a i den nya kontrollförordningen). Lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel gäller dock även för de aktörer som omfattas av denna EU-förordning, dvs. aktörer som använder sig av skyddade beteckningar inom vinsektorn.

En effektiv kontroll kräver att myndigheterna har tillgång till uppgifter om olika typer av kontrollobjekt. Uppgifterna om aktörer behövs i första hand för att underlätta kontrollmyndigheternas planering av den regelbundna kontrollen. Bestämmelsen i artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen om skyldighet att lämna uppgifter sin verksamhet gäller visserligen direkt för aktörerna. Kontrollmyndigheterna kan dock ha behov av mer detaljerade bestämmelser om aktörernas verksamhet eller av andra uppgifter om verksamheten som inte ryms inom skyldigheten i artikel 15.5. Uppräkningen i artikel 15.5 om vilka uppgifter som ska lämnas är inte uttömmande. Av artikeln framgår inte heller när eller på vilket sätt som uppgifterna ska lämnas.

Det behövs därför ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar att lämna sådana uppgifter till en kontrollmyndighet samt till organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter. Uppgiftsskyldigheten bör gälla för alla aktörer, även aktörer enligt förordning (EG) nr 1308/2013.

Myndigheternas hantering av förteckning över aktörer är att anse som annan offentlig verksamhet. Föreskrifter om detta kan meddelas med stöd av det nya bemyndigande som föreslås i avsnitt 13.5.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

13.7 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för kontrollmyndigheter, kontrollorgan, Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen att få upplysningar, ta del av handlingar och att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag har en kontrollmyndighet, ett kontrollorgan och Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen i den utsträckning det behövs för kontrollen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover (11 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).

Denna bestämmelse kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem,

djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Artikel 15.1 bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 11 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna, kontrollorganen och Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i lagen om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. Som det har redogjorts för i avsnitt 16.3 är dessutom lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, till skillnad från den nya kontrollförordningen, tillämplig även på vissa vinprodukter som omfattas av bestämmelserna i förordning (EG) nr 1308/2013. Det innebär att bestämmelsen i 11 § är nödvändig för att kontrollmyndigheternas personal m.fl. ska få rätt till upplysningar och tillträde vid kontroll av dessa vinprodukter – i detta fall bedöms de inte kunna stödja denna rätt på artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen.

Rätten till upplysningar och tillträde enligt lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

13.8 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: Det tydliggörs att bestämmelsen i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Denna

skyldighet ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna under det att uppgifterna utförs. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 12 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Som det har redogjorts för i bl.a. avsnitt 13.3 är lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, till skillnad från den nya kontrollförordningen, tillämplig även på vissa vinprodukter som omfattas av bestämmelserna i förordning (EG) nr 1308/2013. Trots att artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna är den nuvarande bestämmelsen i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel om skyldighet att lämna hjälp nödvändig för att kontrollmyndigheternas personal m.fl. ska få den hjälp som behövs för att de ska kunna genomföra kontroll inom vinsektorn. Denna bestämmelse bör därför finnas kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. För att undvika en dubbelreglering med EU-rätten bör det förtydligas att bestämmelsen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. På samma sätt som föreskrivs i den nya kontrollförordningen bör skyldigheten att lämna hjälp enligt lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Med hänsyn till vikten av att den enskildes intressen upprätthålls, bör det säkerställas att ändringar av förordningen får

omedelbart genomslag. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till den aktuella artikeln i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

13.9 Finansiering

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet.

Det införs vidare ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om den offentliga kontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Det står dock medlemsstaterna fritt att välja finansieringsform.

Den offentliga kontrollen av att regelverket om skyddade beteckningar följs kan i huvudsak delas upp i tre delar, nämligen kontroll

av skyddade beteckningar på livsmedel i livsmedelsanläggningar, på livsmedel i primärproduktionen och på jordbruksprodukter. Den ordinarie kontrollen av skyddade beteckningar utgör en integrerad del av den vanliga kontrollen av livsmedel och jordbruksprodukter och finansieras med samma medel som den, se avsnitt 9.10. När det gäller kontrollen av skyddade beteckningar på livsmedel i livsmedelsanläggningar finansieras denna således genom den årliga avgift som livsmedelsföretagare i dag betalar för den ordinarie livsmedelskontrollen. Den offentliga kontrollen av skyddade beteckningar på livsmedel i primärproduktionen finansieras i sin tur genom allmänna medel. Även den offentliga kontrollen av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter finansieras genom allmänna medel (se prop. 2009/10:22 s. 56 f.).

I dag ska kontrollmyndigheter ta ut särskilda avgifter för kostnader för kontroll av att produktspecifikationen följs innan en produkt släpps ut på marknaden och för uppföljande kontroll hos producenter av vin. Avgifterna utgår enligt den timtaxa som fastställs av respektive kontrollmyndighet. Vidare ska den som ansöker hos den behöriga myndigheten om registrering eller avregistrering av en skyddad beteckning samt ändring av en produktspecifikation betala en avgift för myndighetens handläggning. Avgiftens ska betalas med det belopp som bestäms av myndigheten. Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om hur avgifter som tas ut av en statlig myndighet ska beräknas.

I 18 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt för prövning eller handläggning enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Regeringen får även meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut sådan avgift. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av statliga myndigheter och av kontrollorgan. Kommuner vägleds i sin avgiftssättning genom allmänna råd eller en vägledning som tas fram av Livsmedelsverket.

Prövning och handläggning av t.ex. ett registreringsärende utgör annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen

men sådan verksamhet omfattar även andra åtgärder, som t.ex. kontrollmyndigheternas korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Mot bakgrund av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen bör det finnas en möjlighet att finansiera även övrig annan offentlig verksamhet med avgifter. Det kan också finnas behov av detaljerade bestämmelser när det gäller skyldighet att betala avgift för sådan verksamhet. Bemyndigandet i 18 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör därför ändras på så sätt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift annan offentlig verksamhet.

För att göra det möjligt att föreskriva om skyldighet för kontrollmyndigheterna på livsmedelsområdet att ta ut en avgift efter utförd kontroll föreslås i avsnitt 9.10 att det ska införas ett nytt bemyndigande i livsmedelslagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter. Eftersom den ordinarie kontrollen av skyddade beteckningar utgör en integrerad del av den vanliga kontrollen av livsmedel och jordbruksprodukter och finansieras med samma medel bör det införas ett motsvarande bemyndigande om betalning av avgifter i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

13.10 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför

offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifternas utförs. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

13.11 Rapporteringssystem för överträdelser

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ha rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.8 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning. Dessa mekanismer ska omfatta bl.a. förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 140 i den nya kontrollförordningen).

I fråga om statliga kontrollmyndigheter kan skyldigheten att ha ändamålsenliga rapporteringssystem för överträdelser av den nya kontrollförordningen regleras på förordningsnivå. Bedömningen är att även bestämmelser om hur rapporteringssystemet ska se ut och hur myndigheterna ska hantera inkomna anmälningar lämpligast införs på förordningsnivå. På området skyddade beteckningar är dock även kommuner utsedda som kontrollmyndigheter. Det behövs därför en bestämmelse i lagen om att kontrollmyndigheterna ska tillhandahålla ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sådana system bör av denna anledning finnas med i lagen. Om det system som används innebär en behandling av personuppgifter enligt EU:s nya dataskyddsförordning och dataskyddslagen, måste systemet uppfylla och användas i enlighet med de krav som följer av dessa regelverk.

13.12 Överklagande av beslut som fattats av organ eller fysiska personer

Förslag: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt 20 § första stycket lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel får beslut av en statlig förvaltningsmyndighet enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

13.13 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

14 Ändringar i lagen om kontroll av ekologisk produktion

14.1 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycket kontroll i lagen om kontroll av ekologisk produktion ersätts med ”offentlig kontroll”.

Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska i lagen ha samma betydelse som i den nya kontrollförordningen.

Bedömning: Ordet kontrollorgan bör användas även fortsättningsvis.

Skälen för förslaget och bedömningen

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Lagen om kontroll av ekologisk produktion kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092 samt dess tillämpningsförordning (EG) nr 889/2008. Lagen kompletterar även, i de delar den innehåller bestämmelser som rör ekologisk produktion, den gällande kontrollförordningen. Detta framgår av 1 §. Hänvisningen i paragrafen till den gällande kontrollförordningen bör ändras så att hänvisningen gäller den nya kontrollförordningen. Då hänvisningen till förordningen är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att denna görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Reglerna i förordning (EG) nr 834/2007 och förordning (EG) nr 889/2008 innehåller förutom materiella regler även vissa bestämmelser om kontroll. I förordningarna används uttrycket

kontroll. Även i lagen om kontroll av ekologisk produktion används uttrycket kontroll. I den gällande kontrollförordningen, som är tillämplig på ekologisk produktion i den utsträckning som förordning (EG) nr 834/2007 och förordning (EG) nr 889/2008 inte innehåller särskilda bestämmelser, används däremot uttrycket offentlig kontroll.

Även i den nya kontrollförordningen, som enligt artikel 1.2 i omfattar kontroll av ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter, används uttrycket offentlig kontroll.

I den nya kontrollförordningen införs det nya uttrycket annan offentlig verksamhet för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. Innebörden av de båda uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet har det redogjorts för närmare i avsnitt 6.3. I avsnittet görs bedömningen att såväl uttrycket offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen. Det saknas anledning att göra en annan bedömning när det gäller lagen om kontroll av ekologisk produktion.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Lagen om kontroll av ekologisk produktion har samma tillämpningsområde som den nya kontrollförordningens regler om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när det gäller området ekologisk produktion.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Det bör således i en ny bestämmelse anges att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den

nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Kontrollorgan

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.3 är en skillnad mellan den gällande respektive nya kontrollförordningen att delegering enligt den nya kontrollförordningen kan ske till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller en eller flera fysiska personer istället för till kontrollorgan. Bedömningen är att ordet kontrollorgan även fortsättningsvis bör användas i lagen om kontroll av ekologisk produktion (se mer om kontrollorgan i avsnitt 14.3).

14.2 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 2 § lagen om kontroll av ekologisk produktion. I paragrafen föreskrivs att Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, de andra statliga förvaltningsmyndigheter som regeringen bestämmer och kommunerna utövar kontroll av att regelverket följs. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i förordningen (2013:1059) om kontroll av ekologisk produktion.

På motsvarande sätt bör det av lagen framgå att kontrollmyndigheterna ska utföra annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många olika uppgifter, alltifrån sådant som idag ingår i

det som i lagen benämns ”övriga skyldigheter”, till utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas av i föreskrifter som meddelas av regeringen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter. bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte regleras i lag.

14.3 Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till enskilda kontrollorgan

Bedömning: Bestämmelsen i lagen om kontroll av ekologisk produktion om att Livsmedelsverket och Jordbruksverket, inom sina respektive ansvarsområden, får överlämna uppgiften att utöva kontroll till sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person bör finnas kvar. När det gäller åtgärder vid bristande efterlevnad eller vid misstanke om bristande efterlevnad av regelverket bör ett sådant överlämnande begränsas på samma sätt som i dag.

Förslag: Livsmedelsverket och Jordbruksverket får, under samma förutsättningar som gäller för att överlämna uppgiften att utöva offentlig kontroll, även överlämna uppgiften att utföra annan offentlig verksamhet till ett kontrollorgan.

Skälen för bedömningen och förslaget

I dag kan vissa uppgifter i den offentliga kontrollen delegeras till privata kontrollorgan enligt den gällande kontrollförordningen. Med sådana kontrollorgan avses en oberoende tredje part till vilken

den behöriga myndigheten har delegerat vissa kontrolluppgifter (artikel 2.5). Bestämmelserna om delegering i den gällande kontrollförordningen kompletteras av särskilda delegeringsbestämmelser i förordning (EG) nr 834/2007 (jfr prop. 2012/13:55 s. 25). Även enligt sistnämnda EU-förordning får den behöriga myndigheten delegera kontrolluppgifter till ett eller flera kontrollorgan. Med kontrollorgan avses där en oberoende privat tredje part som utför inspektion och certifiering av ekologisk produktion enligt bestämmelserna i förordningen och det innefattar även, om så är lämpligt, motsvarande organ i ett tredjeland eller motsvarande organ som bedriver verksamhet i ett tredjeland (artikel 2).

Delegeringsbestämmelserna i förordning (EG) nr 834/2007 skiljer sig åt från de allmänna delegeringsreglerna i den gällande kontrollförordningen, huvudsakligen genom att de tillåter delegering till kontrollorgan av beslut om åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket samt, i begränsad utsträckning, delegering av vissa dispensbeslut. En annan skillnad är att medlemsstaterna ska utse myndigheter med ansvar för godkännande och tillsyn över kontrollorganen.

En förutsättning för att kunna delegera kontrolluppgifter till ett kontrollorgan är vidare att organet är ackrediterat och godkänt av den behöriga myndigheten.

I lagen om kontroll av ekologisk produktion finns en bestämmelse om att Livsmedelsverket och Jordbruksverket, inom sina respektive ansvarsområden, får besluta att överlämna kontrolluppgifter till ett sådant kontrollorgan som avses i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person (3 §). Sådana överlämnanden har också gjorts. Inom såväl Livsmedelsverkets som Jordbruksverkets ansvarsområden sköts således kontrollen över ekologiska aktörer av privata kontrollorgan. När det gäller åtgärder vid bristande efterlevnad eller vid misstanke om bristande efterlevnad av regelverket är det dock bara möjligt att lämna över vissa i lagen angivna beslutsbefogenheter.

Som det tidigare har nämnts är en skillnad mellan den gällande och den nya kontrollförordningen att delegering enligt den nya kontrollförordningen kan ske till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller en eller flera fysiska personer istället för till kontrollorgan. En annan skillnad är att det i den nya kontrollförordningen klargörs att vissa bestämmelser om delegering även gäller

annan offentlig verksamhet. Bedömningen är dock att bestämmelserna om delegering i den nya kontrollförordningen i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i den gällande kontrollförordningen. T.ex. får de behöriga myndigheterna som huvudregel inte heller enligt den nya kontrollförordningen delegera beslut om åtgärder vid bristande efterlevnad (artikel 31.3). Detta är dock fortfarande möjligt inom området ekologisk produktion enligt förordning (EG) nr 834/2007.

Av den nya kontrollförordningen framgår inte hur bestämmelserna i denna förhåller sig till bestämmelserna i förordning (EG) nr 834/2007. Det är därför inte helt klart hur dessa två EU-förordningar ska tillämpas i förhållande till varandra. Till stor del innehåller de liknande delegeringsbestämmelser. Men en skillnad är alltså möjligheten till delegering av åtgärder vid bristande efterlevnad enligt förordning (EG) nr 834/2007. Bedömningen är att de allmänna delegeringsreglerna i den nya kontrollförordningen, på samma sätt som den gällande kontrollförordningen, får anses kompletteras av de särskilda delegeringsbestämmelserna i förordning (EG) nr 834/2007. I de fall bestämmelserna i EU-förordningarna skiljer sig åt bör bestämmelserna i förordning (EG) nr 834/2007 ges företräde. Slutsatsen är därför att delegering av uppgifter i offentlig kontroll inom området för ekologisk produktion kan ske till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i förordning (EG) nr 834/2007. Det bör dock påpekas att bestämmelserna i den nya kontrollförordningen om skyldigheter respektive befogenheter samt villkor i övrigt för organ med delegerade uppgifter bedöms gälla även för dessa kontrollorgan, under förutsättning att det inte finns några andra särskilda bestämmelser i förordning (EG) nr 834/2007. Det innebär t.ex. att det som föreskrivs om tystnadsplikt i artikel 8 i den nya kontrollförordningen även gäller för kontrollorganen.

Allmänna förutsättningar och villkor för delegering följer visserligen direkt av såväl förordning (EG) nr 834/2007 som av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen i 3 § lagen om kontroll av ekologisk produktion innebär emellertid en precisering av Livsmedelsverkets och Jordbruksverkets möjlighet att överlämna kontrolluppgifter till sådana kontrollorgan som avses i förordning (EG) nr 834/2007, bl.a. att det ska vara fråga om en juridisk person. Den

nya kontrollförordningen ger inte anledning att se över denna bestämmelse. Bestämmelsen bör därför finnas kvar.

För att uppnå överensstämmelse med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen bör Livsmedelsverket och Jordbruksverket, under samma förutsättningar som gäller för överlämnande av uppgiften att utöva offentlig kontroll, även kunna överlämna uppgiften att genomföra annan offentlig verksamhet till ett kontrollorgan. Överlämnande till ett kontrollorgan i fråga om åtgärder vid bristande efterlevnad eller vid misstanke om bristande efterlevnad av regelverket bör dock begränsas i lagen på samma sätt som sker i dag.

I detta sammanhang kan även nämnas att en ny EU-förordning om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter antogs av Europaparlamentet och rådet den 22 maj 2018. Den nya EU-förordningen träder ikraft den 1 januari 2021 och genom denna upphävs förordning (EG) nr 834/2007. Den nya EU-förordningen innebär att den nationella lagstiftningen om ekologisk produktion kommer att behöva ses över.

14.4 Förelägganden riktade till kommuner

Förslag: Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utöva annan offentlig verksamhet ska Livsmedelsverket få förelägga kommunen att avhjälpa bristen.

Skälen för förslaget

Om det finns brister i den kommunala kontrollen kan Livsmedelsverket förelägga en kommun att rätta till bristerna. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas (10 § lagen om kontroll av ekologisk produktion).

Även misskötsel av uppgifter som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet, t.ex. upprepad underlåtenhet att rapportera om kontrollverksamheten till den centrala myndigheten eller underlåtenhet att upprätta en kontrollplan, bör kunna leda till att Livsmedelsverket förelägger en kommun att rätta till bristerna. Detta bör framgå av lagtexten.

14.5 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas ska kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs även uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsuppgifter som inte kan anses som offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna och myndigheter för kontroll av ekologisk produktion ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. införa rutiner eller förfaranden för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte föreligger någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 i den nya kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Av bestämmelsen framgår att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska genomföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörens egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och

annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 26 § lagen om kontroll av ekologisk produktion finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur kontroll ska bedrivas. Regeringen har i 17 § förordningen om kontroll av ekologisk produktion bemyndigat Livsmedelsverket och Jordbruksverket att inom sina respektive ansvarsområden meddela föreskrifter om bl.a. hur sådan kontroll som avses i 2 § första stycket lagen om kontroll av ekologisk produktion ska bedrivas. Livsmedelsverket och Jordbruksverket har, inom sina respektive ansvarsområden, med stöd av det bemyndigandet meddelat närmare föreskrifter om kontroll av ekologisk produktion. Bedömningen är att det även i fortsättningen kan finnas behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter av detta slag bör därför vara kvar.

Det kan även finnas behov av att meddela föreskrifter om hur sådan verksamhet som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet ska bedrivas. Såväl Livsmedelsverket som Jordbruksverket har i dag t.ex. meddelat föreskrifter om val av laboratorier för analys av prover som tas i kontrollen. Bedömningen är därför att bemyndigandet i lagen om kontroll av ekologisk produktion för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur kontrollen ska bedrivas bör kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

14.6 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Förslag: Det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ekologiska aktörer att lämna uppgifter om verksamheten till en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan.

Skälen för förslaget

I förordning (EG) nr 834/2007 ställs krav på att kontrollmyndig-

heter och kontrollorgan ska föra ett uppdaterat register med namn och adresser på de ekologiska aktörer som är underställda deras kontroll (artikel 28.5). Enligt artikel 28.1 är ekologiska aktörer skyldiga att anmäla sin verksamhet. I dag gäller samtidigt enligt den nuvarande kontrollförordningen att den behöriga myndigheten ska upprätthålla en aktuell förteckning över de foder- och livsmedelsföretagare som har registrerats samt över de anläggningar som har registrerats eller godkänts. Bestämmelser om förteckning över aktörer finns även i den nya kontrollförordningen. Enligt artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen ska sålunda de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Redan befintliga förteckningar får användas för detta ändamål. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

En effektiv kontroll kräver att de som utövar kontrollen har tillgång till uppgifter om olika typer av kontrollobjekt. Uppgifterna om aktörer behövs i första hand för att underlätta kontrollmyndigheternas och kontrollorganens planering av den regelbundna kontrollen. Bestämmelserna i artikel 28.1 i förordning (EG) nr 834/2007 och artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen om skyldighet att lämna uppgifter om verksamhet och platser som de ansvarar för gäller visserligen direkt för de ekologiska aktörerna. Kontrollmyndigheterna och kontrollorganen kan dock ha behov av mer detaljerade uppgifter om verksamheten som inte ryms inom skyldigheten i artikel 15.5. Uppräkningen i artikel 15.5 om vilka uppgifter som ska lämnas är inte uttömmande. Av artikeln framgår inte heller när eller på vilket sätt som uppgifterna ska lämnas. Det

behövs därför ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ekologiska aktörer att lämna sådana uppgifter till en kontrollmyndighet samt till kontrollorgan.

Myndigheternas registrering av aktörer är att anse som annan offentlig verksamhet. Föreskrifter om detta kan meddelas med stöd av det nya bemyndigande som föreslås i avsnitt 14.8.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

14.7 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Nuvarande bestämmelse om rätten för Europeiska kommissionen och kontrollorgan att få upplysningar och ta del av handlingar samt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som kontrollen avser och där göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för kontrollmyndigheter samt för de inspektörer och experter som utsetts av kommissionen. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

Enligt 8 § lagen om kontroll av ekologisk produktion har Europeiska kommissionen och kontrollorganen samma rätt som en kontrollmyndighet att, i den utsträckning det behövs för kontrollen, få upplysningar, del av handlingar, tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som kontrollen avser och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelsen kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas

kontroll och deras omgivning, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Även artikel 67 i förordning (EG) nr 889/2008 innehåller en skyldighet för ekologiska aktörer att ge kontrollmyndigheter och kontrollorgan tillträde och upplysningar.

Såväl artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen som artikel 67 i förordning (EG) nr 889/2008 bedöms vara direkt tillämpliga i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till enskilda. Medan dessa artiklar reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 8 § lagen om kontroll av ekologisk produktion en motsvarande rätt för Europeiska kommissionen och kontrollorganen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i lagen om kontroll av ekologisk produktion om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar, som ett komplement till bestämmelserna i EU-förordningarna. Bestämmelsen bör därför ändras så att den även gäller för kontrollmyndigheter samt även för de inspektörer och experter som utsetts av kommissionen. Det får förutsättas att nationella experter som åtföljer kommissionen vid kontroll har utsetts av kommissionen. Rätten bör vidare, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, även gälla vid genomförande av annan offentlig verksamhet.

14.8 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: I lagen om kontroll av ekologisk produktion ska det framgå att bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna och myndigheterna för kontroll av ekologisk produktion under det att uppgifterna utförs. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 9 § lagen om kontroll av ekologisk produktion, där det framgår att den som är föremål för kontroll ska lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen är utformad så att de i nationell författning utpekade kontrollmyndigheterna, organ med delegerade uppgifter m.fl. ska kunna tillämpa bestämmelsen direkt.

Som det har redogjorts för närmare i avsnitt 14.3 bedöms bestämmelserna i den nya kontrollförordningen om skyldigheter respektive befogenheter samt villkor i övrigt för organ med delegerade uppgifter gälla även för sådana kontrollorgan som avses i förordning (EG) nr 834/2007, under förutsättning att det inte finns några andra särskilda bestämmelser i denna EU-förordning. Artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är utformad så att aktörerna träffas av denna skyldighet direkt. Eftersom bestämmelsen är direkt tillämplig och dess innehåll motsvarar vad som för närvarande regleras i 9 § lagen om kontroll av ekologisk produktion, kan den nationella bestämmelsen upphävas och istället ersättas med en bestämmelse som upplyser om den EU-rättsliga regleringen. Då hänvisningen till den nya kontrollförordningen är av upplysande karaktär är det för att undvika osäkerhet ändamålsenligt att den görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

14.9 Finansiering

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för kontroll kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kontrollorgan att ta ut en avgift inte bara för offentlig kontroll utan även för annan offentlig verksamhet.

Bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för kontroll kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att ta ut avgifter även för annan offentlig verksamhet.

Det införs vidare ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om den offentliga kontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Även när det

gäller annan offentlig verksamhet kan medlemsstaterna dock välja finansieringsform.

Kontrollen av att regelverket om ekologisk produktion följs bedrivs, som beskrivits tidigare, i allt väsentligt av privata kontrollorgan. Kontrollorganen tar i dag ut avgifter för sin kontroll. Någon särskild avgift tas dock inte ut för kontrollorganens kostnader för registrering av aktörer utan dessa kostnader ingår i den kontrollavgift som aktören betalar till kontrollorganet. Någon särskild avgift betalas inte heller för kontroll av ekologiska livsmedel som utförs av myndigheter i samband med den ordinarie livsmedelskontrollen. Detsamma gäller kontroll av ekologiskt foder som utförs i samband med den ordinarie foderkontrollen.

I 16 § lagen om kontroll av ekologisk produktion finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för kontroll samt för prövning av ärenden enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-förordningar som kompletteras av lagen. De ärenden som nämns i förarbetena är när en aktör ansöker om att få undantag från skyldigheten att följa regelverket i vissa avseenden (prop. 2012/13:55 s. 92 f.).

I 16 § finns också en upplysning om att regeringen meddelar föreskrifter om de avgifter som tas ut av statliga myndigheter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kontrollorgan att ta ut sådana avgifter samt föreskrifter om grunderna för beräkning av avgifternas storlek (17 §). Regeringen får även meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut sådana avgifter (18 §). Kommunerna vägleds i sin avgiftsättning genom allmänna råd eller en vägledning som tas fram av Livsmedelsverket.

De ärenden som nämns i förarbetena, när en aktör ansöker om att få undantag från skyldigheten att följa regelverket i vissa avseenden, bedöms ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Uttrycket annan offentlig verksamhet omfattar dock andra åtgärder än dessa ärenden, t.ex. kontrollmyndigheternas korrigerande åtgärder vid bristande efterlevnad. Mot bakgrund av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen bör det finnas en möjlighet att finansiera även övrig annan offentlig verksamhet med avgifter. Det kan också finnas behov av detaljerade bestämmelser när det gäller skyldighet att betala

avgift för sådan verksamhet. Bemyndigandet i 16 § lagen om kontroll av ekologisk produktion bör därför ändras så att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet.

Vidare bör bemyndigandet i 17 § kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för kontrollorgan att ta ut avgifter för annan offentlig verksamhet.

På samma sätt bör bemyndigandet i 18 § utvidgas så att regeringen får rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för annan offentlig verksamhet.

För att göra det möjligt att föreskriva om skyldighet för kontrollmyndigheterna på livsmedelsområdet att ta ut en avgift efter utförd kontroll föreslås i avsnitt 9.10 att det ska införas ett nytt bemyndigande i livsmedelslagen som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter. Eftersom någon särskild avgift inte betalas för kontroll av ekologiska livsmedel som utförs av myndigheter i samband med den ordinarie livsmedelskontrollen bör det införas ett motsvarande bemyndigande om betalning av avgifter i lagen om kontroll av ekologisk produktion.

14.10 Tystnadsplikt

Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i lagen om kontroll av ekologisk produktion med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet

bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas. Som det har redogjorts för närmare i avsnitt 143 bedöms bestämmelserna i den nya kontrollförordningen om skyldigheter respektive befogenheter samt villkor i övrigt för organ med delegerade uppgifter gälla även för sådana kontrollorgan som avses i förordning (EG) nr 834/2007, under förutsättning att det inte finns några andra särskilda bestämmelser i denna EU-förordning.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i lagen om kontroll av ekologisk produktion. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

14.11 Rapporteringssystem för överträdelser

Förslag: Kontrollmyndigheterna ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ha rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.8 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen, s.k. visselblåsning. Dessa mekanismer ska omfatta

bl.a. förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 140 i den nya kontrollförordningen).

I fråga om statliga kontrollmyndigheter kan skyldigheten att ha ändamålsenliga rapporteringssystem för överträdelser av den nya kontrollförordningen regleras på förordningsnivå. Bedömningen är att även bestämmelser om hur rapporteringssystemet ska se ut och hur myndigheterna ska hantera inkomna anmälningar lämpligast införs på förordningsnivå. På området ekologisk produktion är dock även kommuner utsedda som kontrollmyndigheter. Det behövs därför en bestämmelse i lagen om kontroll av ekologisk produktion om att kontrollmyndigheterna ska tillhandahålla ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Även ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om sådana system bör av denna anledning finnas med i lagen. Om det system som används innebär en behandling av personuppgifter enligt EU:s nya dataskyddsförordning och dataskyddslagen, måste systemet uppfylla och användas i enlighet med de krav som följer av dessa regelverk.

14.12 Vem som får överklaga ett beslut av ett kontrollorgan

Förslag: Bestämmelsen i förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut (42 §) ska gälla för beslut som har meddelats i samband med kontroll som utförs av ett sådant kontrollorgan som avses i 3 § första stycket.

Skälen för förslaget

Enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion får Livsmedelsverket och Jordbruksverket inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att utöva viss kontroll till sådana kontrollorgan som avses i artikel 2 i förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person. Enligt 28 § får beslut av kontrollorgan överklagas till länsstyrelsen i det län där organet har sitt säte. I lagen är det inte reglerat vem som får överklaga ett beslut av ett kontrollorgan. Enligt förvaltningslagen får

ett beslut överklagas av den som beslutet angår om det har gått honom eller henne emot (42 §). Detsamma bör gälla för beslut meddelade av ett kontrollorgan. Förvaltningslagen gäller dock endast för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna och handläggning av förvaltningsärenden hos domstolarna och inte för kontrollorgan. Bestämmelsen om överklagande av kontrollorgans beslut bör därför kompletteras med en hänvisning till 42 § förvaltningslagen.

15 Ändringar i djurskyddslagen

15.1 Den nya djurskyddslagen

Som det har redogjorts för i avsnitt 4.5 kommer den nya djurskyddslagen (2018:1192) när den träder i kraft den 1 april 2019 att ersätta nuvarande djurskyddslag (1988:534). Den nuvarande djurskyddslagens kontrollbestämmelser har i allt väsentligt oförändrat förts över till den nya lagen. De överväganden som görs i denna promemoria utgår från bestämmelserna i den nya djurskyddslagen.

15.2 Ord och uttryck i lagen

Förslag: Uttrycket offentlig kontroll ska i lagen betyda offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen och kontroll i övrigt av efterlevnaden av den nya djurskyddslagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet ska betyda offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Ordet kontrollorgan ersätts i berörda bestämmelser i lagen med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Uttrycket organ med delegerade uppgifter ska ha samma betydelse som i den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Det unionsrättsliga uttrycket offentlig kontroll används i den nya djurskyddslagen för att beteckna myndigheternas kontroll enligt lagen och EU-regelverket. Lagen innehåller inte någon hänvisning till den definition som finns i den nuvarande kontrollförordningen.

Uttrycket offentlig kontroll används även i den nya kontrollförordningen. I förordningen införs därutöver det nya uttrycket annan offentlig verksamhet för sådan offentlig verksamhet som inte är offentlig kontroll. I avsnitt 6.3 redogörs närmare för innebörden av de båda uttrycken. I det avsnittet görs vidare bedömningen att även uttrycket annan offentlig verksamhet bör användas i de lagar som berörs av den nya kontrollförordningen, bl.a. i den nya djurskyddslagen.

Som framgår av avsnitt 6.3 definieras uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen. Offentlig kontroll omfattar kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna för tillämpning av unionslagstiftningen. Samma begränsning till unionslagstiftningen finns när det gäller definitionen av annan offentlig verksamhet.

Kontrollbestämmelserna avseende djurskydd i den nya kontrollförordningen omfattar kontroll av animalieproduktionens djur och transport av levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet (se avsnitt 6.2). Den nya djurskyddslagen är tillämplig även på andra djur som t.ex. sällskapsdjur och försöksdjur.

Kontroll som utförs av nationell reglering som inte har sin grund i EU-rätten är i strikt bemärkelse inte offentlig kontroll i den nya kontrollförordningens mening. Det finns däremot både praktiska och lagtekniska fördelar med att på det sätt som görs i dag använda samma uttryck för all kontroll som bedrivs enligt lagen. Detta gäller även uttrycket annan offentlig verksamhet.

För att underlätta tillämpningen bör det i lagen klargöras vad som avses med uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när de används i lagen. Av de nya definitionerna bör det framgå att med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i lagen avses både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och kontroll och offentlig

verksamhet i övrigt enligt den nya djurskyddslagen. För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att terminologin som används i den nationella regleringen följer den begreppsutveckling som sker inom unionen. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de uttryck som används i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Organ med delegerade uppgifter

I avsnitt 6.3 görs bedömningen att ordet kontrollorgan, i den utsträckning som det i dag används i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde, bör ersättas med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Ordet kontrollorgan, som förekommer i 6, 8, 11 och 12 §§ i den nya djurskyddslagen bör alltså, för att stämma överens med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen, ersättas med detta uttryck.

I den nya djurskyddslagen, som innehåller definitioner av olika uttryck som används i lagen, bör det läggas till att uttrycket organ med delegerade uppgifter har samma betydelse som i den nya kontrollförordningen. Som nämnts ovan är det av stor vikt att den terminologi som används följer begreppsutvecklingen i unionen. Av den anledningen bör hänvisningen till den nya kontrollförordningen även i detta avseende göras dynamisk, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

15.3 Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet

Förslag: Kontrollmyndigheterna utför även annan offentlig verksamhet.
--

Skälen för förslaget

Medlemsstaterna ska för vart och ett av de områden som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde utse den eller de behöriga myndigheter som ska ha ansvaret för att organisera eller genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Vilka myndigheter som har huvudansvaret för den offentliga kontrollen framgår av 8 kap. 1 § i den nya djurskyddslagen. I paragrafen föreskrivs således att det är länsstyrelserna och andra myndigheter som regeringen bestämmer som utövar offentlig kontroll. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna regleras i djurskyddsförordningen (1988:539). När den nya djurskyddslagen träder i kraft kommer djurskyddsförordningen att ersättas med en ny förordning.

På motsvarande sätt bör det av den nya djurskyddslagen framgå att det är kontrollmyndigheterna som utför annan offentlig verksamhet. En bestämmelse om detta bör därför tas in i lagen.

Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, många varierande uppgifter bl.a. utseende av officiella laboratorier. Detta innebär att det inte alltid behöver vara samma myndighet som utövar både offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom ett visst område. Den närmare ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör därför i likhet med vad som gäller för den offentliga kontrollen bestämmas av regeringen.

Enligt den nya kontrollförordningen åligger det i några fall medlemsstaterna att ansvara för vissa uppgifter, bl.a. ska medlemsstaterna enligt artikel 111 se till att den fleråriga nationella kontrollplanen som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten och på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av kontrollplanen. Det bör tydligt framgå i vilka fall som kontrollmyndigheterna även ska utföra de uppgifter som ankommer på en medlemsstat. Det behöver dock inte anges i lag.

15.4 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om offentlig kontroll kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen innehåller i likhet med den gällande

kontrollförordningen bestämmelser om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras och genomföras. I den nya kontrollförordningen införs som nämns ovan även uttrycket annan offentlig verksamhet för sådana myndighetsåtgärder som inte omfattas av uttrycket offentlig kontroll.

I artikel 5 i den nya kontrollförordningen ställs det upp ett antal krav som de behöriga myndigheterna ska uppfylla när det gäller kontrollen och den offentliga verksamheten. Myndigheterna ska bl.a. ha rutiner eller förfaranden för att säkerställa att den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet är effektiv och ändamålsenlig samt för att säkerställa att det inte finns någon intressekonflikt för den personal som genomför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Personalen ska vidare ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos.

I artikel 9 i den nya kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Där framgår bl.a. att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörernas egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Vidare ska kontrollen så långt det är möjligt genomföras på ett sätt som minimerar den administrativa bördan och verksamhetsstörningar för aktörerna. Motsvarande bestämmelser finns i den nu gällande kontrollförordningen.

I den nya kontrollförordningen ges vidare kommissionen befogenhet att meddela närmare bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genom delegerade akter och genomförandeakter.

I 8 kap. 6 § i den nya djurskyddslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om bl.a. offentlig kontroll. Bemyndigandet motsvarar det bemyndigande som finns i 25 § i den nuvarande djurskyddslagen. Regeringen har i 65 § djurskyddsförordningen bemyndigat Jordbruksverket att meddela föreskrifter om hur offentlig kontroll ska bedrivas. Jordbruksverket har med stöd av detta bemyndigande meddelat föreskrifter om den offentlig

djurskyddskontrollen. Av föreskrifterna framgår bl.a. hur olika kontrollobjekt ska prioriteras.

Bedömningen är att det även i fortsättningen kan finnas behov av detaljerade bestämmelser om kontrollen. Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter av detta slag bör därför vara kvar. Det kan även finnas behov av att meddela föreskrifter om sådan verksamhet som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet. Jordbruksverket har i dag t.ex. meddelat föreskrifter om register över kontrollobjekt. Bedömningen är därför att bemyndigandet i den nya djurskyddslagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om den offentliga kontrollen bör kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

15.5 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Förslag: Det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för djurhållare att lämna uppgifter om sin djurhållning till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Djur som används inom Försvarsmakten ska undantas från bestämmelsens tillämpningsområde.

Skälen för förslaget

I artikel 10.2 i den nya kontrollförordningen finns krav på, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, att de behöriga myndigheterna ska upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Kommissionen ska anta delegerade akter för att fastställa vilka kategorier av aktörer som ska undantas från kravet på förteckning (artikel 10.3). De aktörer som inte undantas från kravet är skyldiga att lämna uppgifter till de behöriga myndigheterna vid tillämpningen av artikel 10.2. Aktörerna ska i detta syfte lämna uppgifter om åtminstone namn och juridisk form, vilken specifik verksamhet som de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation och uppgift

om vilka platser som de kontrollerar (artikel 15.5). Aktörernas skyldighet enligt artikel 15 gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

En effektiv kontroll kräver att myndigheterna har tillgång till uppgifter om olika typer av kontrollobjekt. Uppgifterna om aktörer behövs i första hand för att underlätta kontrollmyndigheternas planering av den regelbundna kontrollen. Bestämmelsen i artikel 15.5 i den nya kontrollförordningen om skyldighet att lämna uppgifter gäller visserligen direkt för aktörerna. Kontrollmyndigheterna kan dock ha behov av mer detaljerade uppgifter om djurhållningen som inte ryms inom skyldigheten i artikel 15.5. Uppräkningen i artikel 15.5 om vilka uppgifter som ska lämnas är inte uttömmande. Av artikeln framgår inte heller när eller på vilket sätt som uppgifterna ska lämnas. Det behövs därför ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för djurhållare att lämna sådana uppgifter till en kontrollmyndighet samt till organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter.

Myndigheternas hantering av förteckningar över aktörer är att anse som annan offentlig verksamhet. Föreskrifter om offentlig verksamhet kan meddelas med stöd av det nya bemyndigande som föreslagits i avsnitt 15.4.

Det bedöms inte nödvändigt eller lämpligt att föreskrifterna om skyldighet lämna uppgift om djurhållning omfattar Försvarmakten. Det bör därför göras ett tillägg i 8 kap. 17 § djurskyddslagen så att djur som används inom Försvarmakten undantas från tillämpningsområdet för bemyndigandet.

För vissa myndigheters inhämtande av uppgifter gäller förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

15.6 Föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen

Förslag: Regeringen får meddela föreskrifter om vilka bestämmelser i den nya kontrollförordningen som ska tillämpas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om andra djurhållare än sådana som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet.

Skälen för förslaget

Som konstateras i avsnitt 6.2 är det inte helt klart i vilken utsträckning den nuvarande kontrollförordningen omfattar även andra djur än livsmedelsproducerande djur. I prop. 2005/06:128 gjorde regeringen bedömningen att djurskyddsintresset och därmed behovet av en god kontroll är detsamma för alla djur, oavsett syftet med djurhållningen. Förutsättningarna för att bedriva en riskbaserad kontroll av att djurhållare efterlever djurskyddsbestämmelserna ansågs vidare vara lika goda för samtliga djurslag. Det ansågs därför som lämpligt att låta bestämmelserna i den gällande kontrollförordningen gälla även för andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur (se prop. 2005/06:128 s. 144 f.). Lagtekniskt löstes detta så att det i 25 a § i den nuvarande djurskyddslagen infördes ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om vilka bestämmelser i den gällande kontrollförordningen som ska tillämpas vid offentlig kontroll av andra djurhållare än sådana som håller livsmedelsproducerande djur. Motsvarande bestämmelse finns i den nya djurskyddslagen (8 kap. 7 §). Det finns inte någon anledning att nu göra någon annan bedömning när det gäller behovet av kontroll än den som gjordes i prop. 2005/06:128.

I avsnitt 6.2 görs bedömningen att den nya kontrollförordningen har ett vidare tillämpningsområde än den gällande kontrollförordningen på så sätt att den även omfattar kontroll av animalieproduktionens djur och transport av levande ryggradsdjur som har samband med ekonomisk verksamhet. Bemyndigandet i 8 kap. 7 § den nya djurskyddslagen bör därför anpassas till detta. Bemyndigandet bör vidare kompletteras med en rätt för regeringen

eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka bestämmelser i den nya kontrollförordningen om annan offentlig verksamhet som ska tillämpas på djurhållare som inte omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde.

15.7 Återkallelse av kompetensbevis

Förslag: Det införs en ny bestämmelse om att en kontrollmyndighet vid överträdelser av djurskyddslagstiftningen tillfälligt eller permanent får återkalla kompetensbevis som utfärdats enligt artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 och kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005.

Skälen för förslaget

Bestämmelser om avlivning av djur finns i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning. Enligt denna förordning får avlivning av djur och därmed sammanhängande verksamhet endast utföras av personer som har lämplig kompetensnivå (artikel 7) och den behöriga myndigheten ska ansvara för att utfärda kompetensbevis för dessa personer (artikel 21). Om en person inte längre uppvisar tillräcklig kompetens kan den behöriga myndigheten återkalla kompetensbeviset (artikel 22.1 c).

Offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel ska enligt artikel 18 i den nya kontrollförordningen inbegripa verifiering av kraven i förordning (EG) nr 1099/2009. Av artikel 159 i den nya kontrollförordningen framgår emellertid att artikel 22 i förordning (EG) nr 1099/2009 ska utgå. Artikeln har inte någon motsvarighet i den nya kontrollförordningen och, såvitt kan bedömas, har kommissionen inte heller fått befogenhet att anta delegerade akter eller genomförandekter i frågan om återkallelse av aktuella kompetensbevis.

Bestämmelser om transport av djur finns i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning

(EG) nr 1255/97. Enligt denna förordning får en person agera som transportör endast om denne har ett tillstånd som utfärdats av en behörig myndighet (artikel 6.1). Detta kompetensbevis kan återkallas (artikel 26).

I artikel 21 i den nya kontrollförordningen anges vad den offentliga kontrollen för att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna om djurskydd när djur transporteras, särskilt bestämmelserna i förordning (EG) nr 1/2005, ska omfatta. Offentlig kontroll ska bl.a. ske vid långa transporter för att verifiera att det finns giltigt tillstånd för transportörer, giltigt intyg om godkännande för transportmedel och giltiga kompetensbevis för förare och skötare. Av artikel 154 i den nya kontrollförordningen framgår att artikel 26 i förordning (EG) nr 1/2005 ska utgå. Artikelns dock fortsätta tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i den nya kontrollförordningen till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som kommissionen får fastställa i en delegerad akt.

Bestämmelser om åtgärder vid bristande efterlevnad finns i artikel 138 i den nya kontrollförordningen. De behöriga myndigheterna ska vid bristande efterlevnad vidta åtgärder bl.a. beordra att en föräres kompetensbevis återkallas (artikel 138.2 j). Vidare anges att godkännande av transportmedel, transportörs tillstånd och föräres kompetensbevis kan återkallas.

Sådana kompetensbevis som avses i artikel 21 i förordning (EG) nr 1099/2009 och kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005 anges inte uttryckligen i artikel 138.

För att säkerställa att kontrollmyndigheterna har befogenhet att återkalla kompetensbevis som utfärdats enligt förordning (EG) nr 1099/2009 och förordning (EG) nr 1/2005 är bedömningen mot den angivna bakgrunden att det bör föras in en bestämmelse om detta i den nya djurskyddslagen. För att undvika osäkerhet bör det säkerställas att ändringar av aktuella förordningar får omedelbart genomslag. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till de aktuella förordningarna görs dynamisk, dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Godkännande av transportmedel, transportörs tillstånd och föräres kompetensbevis bedöms emellertid kunna återkallas med stöd av artikel 138.2 j i den nya kontrollförordningen.

15.8 Rätt till upplysningar och tillträde

Bedömning: Bestämmelserna om rätten för kontrollmyndigheter och kontrollorgan, Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen och där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover, bör finnas kvar.

Förslag: Rätten till upplysningar och tillträde ska även gälla för en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Rätten ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

En kontrollmyndighet, ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen, Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen har i den utsträckning det behövs för kontrollen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, anläggningar och byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen och där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover (8 kap. 11–13 §§ i den nya djurskyddslagen).

Denna rätt kan jämföras med artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Enligt denna ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver och i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under aktörernas kontroll och deras omgivningar, deras datoriserade informationshanteringssystem, djur och varor under deras kontroll samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa

uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Artikel 15.1 bedöms vara direkt tillämplig i medlemsstaterna – även när uppgiften att utföra kontroll har delegerats till enskilda. Medan artikel 15.1 reglerar en skyldighet för aktörerna innehåller emellertid 8 kap. 11–13 §§ i den nya djurskyddslagen en motsvarande rätt för kontrollmyndigheterna, kontrollorganen, Europeiska kommissionen samt de inspektörer och experter som utsetts av kommissionen. För att undvika eventuella otydligheter vid tillämpningen bedöms det därför som lämpligt att låta bestämmelsen i den nya djurskyddslagen om rätten till upplysningar och tillträde vara kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. Som det har redogjorts för i avsnitt 6.2 är dessutom den nya djurskyddslagen, till skillnad från den nya kontrollförordningen, tillämplig även på andra djurhållare än sådana som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet. Det innebär att bestämmelserna om rätt till upplysningar och tillträde i den nya djurskyddslagen är nödvändiga för att kontrollmyndigheternas personal m.fl. ska få upplysningar om och tillträde till t.ex. anläggningar där försöksdjur hålls när de utför djurskyddskontroll av sådana djur – i detta fall bedöms de inte kunna stödja denna rätt på artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelserna i den nya djurskyddslagen om rätt till upplysningar och tillträde bör därför finnas kvar.

Skyldigheten i den nya kontrollförordningen gäller, som nämnts ovan, också i förhållande till officiella veterinärer. En officiell veterinär är en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2. (artikel 3 i den nya kontrollförordningen). Det kan inte uteslutas att även privatpraktiserande veterinärer anlitas för att utföra viss kontroll eller annan verksamhet. Bestämmelsen om rätt till upplysningar m.m. bör därför även omfatta dessa veterinärer. Rätten till upplysningar och tillträde enligt den nya djurskyddslagen bör således, på motsvarande sätt som föreskrivs om aktörernas skyldigheter i den nya kontrollförordningen, gälla för en kontrollmyndighet och en officiell

veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och även gälla vid genomförande av annan offentlig verksamhet. Officiella veterinärer som är anställda vid kontrollmyndigheterna omfattas däremot av kontrollmyndigheternas rätt till tillträde.

15.9 Skyldighet att lämna hjälp

Förslag: Det tydliggörs att bestämmelsen i den nya djurskyddslagen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Denna skyldighet ska även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, när offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet genomförs, bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna för utförandet av uppgifterna. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet genomförs av bl.a. officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

Bestämmelsen i artikel 15.2 motsvarar vad som regleras i 8 kap. 15 § nya djurskyddslagen, där det framgår att den som är föremål för offentlig kontroll ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Som det har redogjorts för närmare i avsnitt 6.2 är den nya djurskyddslagen, till skillnad från den nya kontrollförordningen, tillämplig även på andra djurhållare än sådana som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet. Trots att artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna är bestämmelsen i den nya djurskyddslagen om skyldighet att lämna hjälp nödvändig för att kontrollmyndigheternas personal m.fl. ska få den hjälp som behövs för att de ska kunna genomföra

djurskyddskontroll vid exempelvis anläggningar där försöksdjur hålls. Denna bestämmelse bör därför finnas kvar som ett komplement till bestämmelsen i den nya kontrollförordningen. För att undvika en dubbelreglering med EU-rätten bör det förtydligas att bestämmelsen om skyldighet att lämna hjälp ska tillämpas utöver vad som följer av artikel 15.2 och 15.6. i den nya kontrollförordningen. På samma sätt som föreskrivs i den nya kontrollförordningen bör skyldigheten att lämna hjälp enligt den nya djurskyddslagen även gälla vid utförande av annan offentlig verksamhet. Med hänsyn till vikten av att den enskildes intressen upprätthålls, bör det säkerställas att ändringar av förordningen får omedelbart genomslag. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningen till den aktuella artikeln i den nya kontrollförordningen görs dynamisk, dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

15.10 Finansiering

Förslag: Bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll kompletteras med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för annan offentlig verksamhet. Djur som används inom Försvarsmakten ska inte längre undantas från delar av bemyndigandet.

Bedömning: Undantag för djur som används inom Försvarsmakten när det gäller vissa avgifter bör i stället föreskrivas i djurskyddsförordningen.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller enligt den nuvarande kontrollförordningen har medlemsstaterna enligt den nya kontrollförordningen i stor utsträckning möjlighet att välja om den offentliga kontrollen ska finansieras med avgifter eller med offentliga medel. Vissa kontroller, bl.a. av vissa varor och djur vid import, måste dock finansieras genom avgifter (artikel 78 och 79). I de fall det är obligatoriskt

att ta ut en avgift reglerar förordningen vilka kostnader som avgifterna ska täcka och hur de ska beräknas (artikel 81 och 82). Vid bristande efterlevnad av regelverket ska vidare den ansvariga aktören bära samtliga kostnader som uppkommit till följd av myndigheternas åtgärder (artikel 138.4).

Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna även säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Det står dock medlemsstaterna fritt att välja finansieringsform.

I dag finansieras den ordinarie djurskyddskontrollen i huvudsak genom allmänna medel. Det finns dock möjlighet att finansiera delar av djurskyddskontrollen med avgifter.

I 8 kap. 8 § i den nya djurskyddslagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll samt i ärenden enligt lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om beräkningen av de avgifter som tas ut av myndigheter och av kontrollorgan.

De ärenden som omnämns i förarbetena till lagändringen av den nuvarande djurskyddslagen är ärenden om t.ex. godkännande på förhand och besiktning av anläggningar och andra förvaringsutrymmen för försöksdjur, godkännande av ny teknik, registrering av djurtransportörer och tillstånd till användning av djur för vetenskapliga ändamål m.m. (prop. 2005/06:128 s.99 och 327). Regeringen har i 67 § djurskyddsförordningen bemyndigat Jordbruksverket att meddela föreskrifter om att avgift ska betalas i vissa typer av ärenden som anges i förordningen.

Kostnader för vissa ärenden, t.ex. registrering av djurtransportörer, finansieras i dag med avgifter. Även när det gäller kostnader för övrig annan offentlig verksamhet bör det vara möjligt att ta ut avgifter. Uttrycket annan offentlig verksamhet ska i djurskyddslagen, enligt förslaget i avsnitt 15.2, avse all verksamhet som utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Därmed bör också ärenden omfattas av uttrycket annan offentlig verksamhet. Bemyndigandet i 8 kap. 8 § nya djurskyddslagen bör

därför innehålla en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet.

Djur som används inom Försvarsmakten är enligt bestämmelsen i 8 kap. 17 § djurskyddslagen undantagna från bemyndigandet att meddela föreskrifter om avgift för offentlig kontroll enligt 8 kap. 8 § första stycket 1. Offentlig kontroll av djur inom Försvarsmakten utförs enligt 60 a § tredje stycket djurskyddsförordningen av försvarsinspektören för hälsa och miljö. Det tas inte ut någon avgift för de uppgifter som utförs av försvarsinspektören för hälsa och miljö. Däremot undantas inte Försvarsmakten från bemyndigandet att meddela föreskrifter om avgift i ärenden enligt djurskyddslagstiftningen i 8 kap. 8 § första stycket 2. Detta innebär föreskrifterna om avgift för bl.a. godkännande från etisk synpunkt för djurförsök enligt bemyndigandet i 67 § djurskyddsförordningen gäller också Försvarsmakten.

Nu föreslås att bemyndigandet i 8 kap. 8 § i stället ska avse dels offentlig kontroll, dels annan offentlig verksamhet. Som angetts ovan innefattar annan offentlig verksamhet även ärenden enligt lagstiftningen. Uttrycket annan offentlig verksamhet bedöms dock ha en vidare innebörd än uttrycket ärenden enligt bestämmelsen i 8 kap. 8 § första stycket 2 och omfattar t.ex. åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen som beslutas av den myndighet som utför offentlig kontroll. Det behöver därför tydliggöras på ett annat sätt vilka avgiftsföreskrifter som inte ska gälla inom Försvarsmakten.

Bestämmelsen om undantag från bemyndigandet i 8 kap. 8 § första stycket 1 i 8 kap. 17 § bör därmed tas bort. I stället bör regeringen genom undantag i djurskyddsförordningens bestämmelser om avgift tydliggöra att avgift inte heller fortsättningsvis ska betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs av försvarsinspektören för hälsa och miljö.

15.11 Tystnadsplikt

<p>Förslag: Det införs en bestämmelse om tystnadsplikt i den nya djurskyddslagen med innebörden att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja</p>
--

eller utnyttja det som de har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes. I det allmännas verksamhet ska i stället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

Skälen för förslaget

Som det har redogjorts för i avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). För kontrollmyndigheter i det allmännas verksamhet görs i det avsnittet bedömningen att sekretess redan gäller enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och sekretessförordningen i den utsträckning som är motiverad av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. Tystnadsplikten enligt artikel 8 ska emellertid även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier. Offentlighets- och sekretesslagstiftningen är, med vissa undantag, inte tillämplig utanför den offentliga sektorn. För att Sverige ska uppfylla den nya kontrollförordningens krav måste därför bestämmelser om tystnadsplikt för dessa organ, fysiska personer och officiella laboratorier införas.

Bedömningen är att en bestämmelse om tystnadsplikt bör införas i den nya djurskyddslagen. Bestämmelsen bör ange att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. I det allmännas verksamhet ska istället offentlighets- och sekretesslagen tillämpas.

15.12 Överklagande

Bedömning: Beslut av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta föranleder inte några ändringar i djurskyddslagen.

Förslag: Den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol när det gäller överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller

av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Bestämmelserna i lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Skälen för bedömningen och förslaget

Enligt 11 kap. 2 § djurskyddslagen får andra beslut enligt lagen än beslut i ärenden om etiskt godkännande överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Som konstaterats i avsnitt 6.5 bör även beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Eftersom sådana beslut redan omfattas av den befintliga lydelsen av överklagandebestämmelsen finns det inte något behov av att ändra bestämmelsen i den delen.

Som har konstaterats i avsnitt 6.5 bör det vara den delegerande myndigheten som för talan hos domstolen i fråga om överklagade beslut som är meddelade av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Detta bl.a. för att undvika att en myndighet överprövar giltigheten av sina egna föreskrifter. En bestämmelse om detta bör därför föras in i djurskyddslagen.

I lag (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter finns bestämmelser om överklagande av beslut meddelade av bolag och andra enskilda organ, som enligt särskilda bestämmelser får överklagas till regeringen, till en förvaltningsdomstol eller till en förvaltningsmyndighet. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas och till vilken instans ett överklagande ska ges in. Lagen gäller dock inte överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning än att samma regler som gäller för överklagande av beslut meddelade av organ med delegerade uppgifter bör gälla för överklagande av beslut meddelade av fysiska personer. Detta bör framgå av överklagandebestämmelsen i djurskyddslagen.

15.13 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, rättelse av skrivfel och liknande samt vem som får överklaga ett beslut ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900), som anger lagens tillämpningsområde, framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Som framgår av avsnitt 6.6 bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga när organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §), dokumentation av uppgifter (27 §), dokumentation av beslut (31 §), motivering av beslut (32 §), underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (33 och 34 §§), rättelse av skrivfel och liknande (36 §) samt vem som får överklaga ett beslut (42 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i djurskyddslagen.

16 Ändringar i miljöbalken

16.1 Behov av ändringar i miljöbalken

Tre av de områden som listas i artikel 1.2 i kontrollförordningen faller inom miljöbalkens tillämpningsområde. Det gäller unionslagstiftning om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktionen, unionslagstiftning om krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt unionslagstiftning om hållbar användning av bekämpningsmedel, med undantag för utrustning för spridning av bekämpningsmedel. Vid kontroll av att lagstiftningen på dessa områden efterlevs tillämpas i dag bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken. Bestämmelser som kompletterar den nya kontrollförordningen på de områden som anges ovan och som måste meddelas i lag bör införas i miljöbalken.

Miljöbalkens tillsynsmyndigheter tillämnar redan i dag en EU-förordning om kontroll parallellt med miljöbalkens tillsynsbestämmelser i vissa ärenden. Vid kontroll av produkter som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll). Förhållandet mellan den förordningen och miljöbalkens tillsynsbestämmelser klagörs i miljötillsynsförordningen.

2016 års Marknadskontrollutredning har i betänkandet Marknadskontrollmyndigheter – befogenheter och sanktionsmöjligheter föreslagit en horisontell lag om marknadskontroll som föreslås gälla vid all kontroll av nya och begagnade produkter som tillhandahålls på marknaden. Enligt utredningen kan det dock för vissa produktområden finnas behov av att bibehålla en viss särreglering, t.ex. om

området regleras av tvingande EU-förordningar eller om det behövs straffsanktionerade bestämmelser.

På miljöområdet är gällande produktkrav tvingande och det finns behov av straffsanktionerade bestämmelser. Detta talar för att bibehålla särregleringen på miljöområdet. Även andra skäl talar för detta. Det är t.ex. lämpligt att beslut som fattas med stöd av EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll på miljöområdet alltså kan överklagas till mark- och miljödomstolarna. De bestämmelser som kompletterar EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll på miljöområdet bör därför finnas i miljöbalken.

För att regleringen ska vara sammanhållen och konsekvent på miljöområdet bör EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen författningstekniskt hanteras på samma sätt.

Den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll innehåller bl.a. bestämmelser om aktörernas skyldighet att ge kontrollmyndigheterna tillgång till uppgifter, varor och platser som behövs för kontrollen (artikel 15 i kontrollförordningen respektive artikel 19 i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll), bestämmelser om delegering av uppgifter till organ eller fysiska personer (artikel 28 i den nya kontrollförordningen) samt bestämmelser om förelägganden och förbud och andra åtgärder som kan vidtas av kontrollmyndigheterna vid bristande efterlevnad (artikel 66 och artikel 138 i den nya kontrollförordningen). Även om dessa bestämmelser ska tillämpas direkt av kontrollmyndigheterna behövs vissa kompletterande bestämmelser i nationell rätt för att förordningarna ska få avsedd effekt. Det behövs t.ex. kompletterande bestämmelser om möjlighet att besluta om de förelägganden och förbud som krävs för att förordningarna som sådana ska följas. Vidare behövs bestämmelser som ger kontrollmyndigheterna rätt att förena beslut som fattas med stöd av förordningarna med vite och att bestämma att sådana beslut ska gälla omedelbart. Därutöver behövs kompletterande bestämmelser om verkställighet och rättelse, om anonyma inköp, om rapporteringssystem för överträdelser, om tystnadsplikt samt om avgifter, tillträde, forum och straff.

Ändringar på förordningsnivå

Den nya kontrollförordningen medför behov av ändringar i miljötillsynsförordningen (2011:13). I miljötillsynsförordningen fördelas ansvaret för tillsynen över bl.a. den unionslagstiftning som faller under miljöbalkens tillämpningsområde och som omfattas av den nya kontrollförordningen eller EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. Miljötillsynsförordningen innehåller också allmänna bestämmelser om hur tillsynen ska bedrivas.

Bestämmelserna i miljötillsynsförordningen behöver ses över för att klargöra hur de förhåller sig till EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen. För att underlätta för tillsynsmyndigheterna kan det också finnas skäl att klargöra vilka materiella bestämmelser som ska kontrolleras med stöd av den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

Förslag till ändringar i miljötillsynsförordningen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Hänvisningsteknik

Hänvisningar till EU-rättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

De föreslagna lagändringarna hänvisar till två EU-förordningar som är direkt tillämpliga i svensk rätt. Skyldigheter och rättigheter för de behöriga myndigheterna och de aktörer som omfattas av den unionslagstiftning som faller inom förordningarnas tillämpningsområde följer direkt av förordningarna. I vissa fall krävs kompletterande nationella bestämmelser för att förordningarna ska få avsedd effekt. De kompletterande nationella bestämmelserna inom miljöbalkens tillämpningsområde innebär utseende av behörig domstol, fastställande av sanktioner för överträdelser av förordningarna samt att vissa bestämmelser i miljöbalken utvidgas till att gälla även vid kontroll enligt de aktuella EU-förordningarna. För att säkerställa att EU-förordningarna alltid får omedelbart genomslag i Sverige bör

hänvisningarna till EU-förordningarna i de kompletterande bestämmelserna i miljöbalken vara dynamiska.

När det gäller straffbestämmelserna innebär en sådan hänvisningsteknik en tillräcklig avgränsning av straffbestämmelsernas räckvidd eftersom den kombineras med en ram inom vilken det straffbara området anges.

16.2 EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll och den nya kontrollförordningen

Förslag: En upplysning förs in i 26 kap. miljöbalken om att det i EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll och i den nya kontrollförordningen finns bestämmelser om kontroll av att EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde följs.

Skälen för förslaget

Bestämmelser om tillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde finns i 26 kap. miljöbalken och i miljö tillsynsförordningen. Bestämmelserna i balken och miljö tillsynsförordningen kompletterar EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll vid marknads kontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde. I miljö tillsynsförordningen erinras om att en tillsynsmyndighet, när bestämmelserna om marknads kontroll i förordning (EG) nr 765/2008 är tillämpliga, ska utföra de uppgifter som enligt den förordningen ankommer på en marknads kontrollmyndighet och inte får vidta tillsynsåtgärder som strider mot den förordningen.

Tillsynen ska säkerställa syftet med balken och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten ska för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av reglerna och besluten och vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse (26 kap. 1 § miljöbalken). Tillsynskapitlet i miljöbalken gäller även ifråga om tillsyn över att vissa EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde följs (26 kap. 5 § miljöbalken och 1 kap. 4 § miljö tillsynsförordningen). Med EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde avses de EU-förordningar som listas i 2 kap. miljö tillsynsförordningen.

EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll och den nya kontrollförordningen är inte att anse som EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. De är horisontellt verkande EU-förordningar som gäller på flera områden, inte bara miljöbalkens. De innehåller inga materiella regler som kan kontrolleras utan endast regler som ska tillämpas för att kontrollera att materiella bestämmelser efterlevs.

Tillsynskapitlet i miljöbalken bör ge en heltäckande bild av de bestämmelser som ska tillämpas för att kontrollera att miljöbalken och de materiella bestämmelser som faller inom dess tillämpningsområde följs. Det bör därför finnas en bestämmelse i 26 kap. miljöbalken som upplyser om att det finns bestämmelser om kontroll av unionslagstiftning inom balkens tillämpningsområde i såväl EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll som i den nya kontrollförordningen.

Uttrycket kontroll bör användas som ett samlingsbegrepp för kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll och offentlig kontroll enligt den nya kontrollförordningen (se mer om uttryck i avsnitt 16.3).

16.3 Ord och uttryck i miljöbalken

Bedömning: Ordet tillsyn bör fortfarande användas i miljöbalken.

I de bestämmelser som kompletterar kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll bör uttrycken kontroll respektive annan offentlig verksamhet enligt kontrollförordningen användas.

Det saknas skäl att definiera dessa uttryck i miljöbalken.

Skälen för bedömningen

Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet förekommer i dag inte i miljöbalken. Istället används ordet tillsyn. Innebörden av ordet tillsyn påverkar vilka åtgärder som kan vidtas för att åstadkomma rättelse av ett agerande och vilken verksamhet som kan finansieras med en tillsynsavgift.

Tillsyn är enligt 26 kap. 1 § miljöbalken ett medel för att säkerställa syftet med lagstiftningen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynen består av verksamhet som innebär att kontrollera att miljöbalken, föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs och att vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse om så inte sker. Med tillsyn avses också verksamhet som syftar till att genom rådgivning och information skapa förutsättningar för att balkens ändamål ska kunna tillgodoses. Tillsynsverksamheten kan således delas in i två delar, dels den myndighetsutövande verksamheten, dvs. tillsynen över efterlevnaden av miljöbalken eller regler utfärdade med stöd av miljöbalken, dels tillsynsmyndigheternas andra uppgifter av förebyggande och stödjande karaktär.

Tillsyn har en bredare innebörd än offentlig kontroll i den nya kontrollförordningens mening och marknadskontroll i den mening som avses i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. Offentlig kontroll omfattar endast åtgärder som innebär kontroll av att den nya kontrollförordningen och de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen efterlevs. Marknadskontroll är något bredare och omfattar utöver kontroll av regelefterlevnad också åtgärder som innebär att produkter som inte är förenliga med kraven i produktlagstiftningen dras tillbaka eller förbjuds eller hindras från att tillhandahållas på marknaden och att allmänheten, kommissionen och övriga medlemsstater informeras om detta. Uppgifter av förebyggande eller stödjande karaktär faller utanför kontrollbegreppet i såväl den nya kontrollförordningen som i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

Vissa av de uppgifter som omfattas av miljöbalkens tillsynsbegrepp men som inte handlar om offentlig kontroll ingår i det som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet. Uttrycket annan offentlig verksamhet täcker, som framgår av avsnitt 6.3, bl.a. information till och dialog med verksamhetsutövarna/aktörerna samt verkställighetsåtgärder eller andra åtgärder som syftar till att åstadkomma rättelse vid bristande efterlevnad. Vidare ingår tillståndsprövning i annan offentlig verksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående kan konstateras att miljöbalkens tillsynsbegrepp omfattar både de uppgifter som ingår i offentlig kon-

troll och marknads kontroll och delar av de uppgifter som ingår i annan offentlig verksamhet. Det som inte ingår i tillsynsbegreppet men som ingår i annan offentlig verksamhet är bl.a. tillståndsprovning.

Regeringen gav 2016 en särskild utredare i uppdrag att se över organisationen och ansvarsfördelningen av tillsynen enligt miljöbalken. Miljötillsynsutredningen har i sitt betänkande Miljötillsyn och sanktioner – en tillsyn präglad av ansvar respekt och enkelhet (SOU 2017:63) föreslagit en snävare definition av uttrycket tillsyn. Utredningens förslag är att tillsynsbegreppet i miljöbalken preciseras så att det framgår att tillsyn alltid syftar till att åstadkomma regelefterlevnad. Vidare menar utredningen att tillsynsbegreppet bör begränsas till främjande och kontrollerande åtgärder som riktas direkt mot den som vidtar en åtgärd eller bedriver en verksamhet. Betänkandet har remitterats och beredning av utredningens förslag pågår för närvarande inom regeringskansliet.

Eftersom miljöbalkens tillsynsbegrepp är under övervägande är det inte lämpligt att nu föreslå ändringar i terminologin i 26 kap. Uttrycket tillsyn bör därför fortsätta att användas i miljöbalken tills vidare. I de bestämmelser som kompletterar kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll bör orden kontroll och annan offentlig verksamhet användas vid sidan av ordet tillsyn. Eftersom orden kontroll och annan offentlig verksamhet inte används självständigt utan alltid tillsammans med en hänvisning till kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering saknas skäl att definiera orden i balken.

16.4 Behöriga myndigheter och tillämpningsföreskrifter om offentlig kontroll

Förslag: Bestämmelsen om att utöva tillsyn i 26 kap. 3 § miljöbalken utvidgas till att omfatta även kontroll enligt den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll. Med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken kan regeringen besluta tillämpningsföreskrifter som kompletterar den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll.

Skälen för förslaget

Av 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken framgår att tillsyn över miljöbalken och föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken utövas av Naturvårdsverket, förvarsinspektören för miljö och hälsa, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Regeringen har med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 3 § miljöbalken meddelat miljötillsynsförordningen (2011:13). Ansvarsfördelningen mellan de operativa tillsynsmyndigheterna på de områden som nu är aktuella följer av 2 kap. 11–18, 19, 21 och 29–32 §§ miljötillsynsförordningen.

Det saknas skäl att ändra ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter enbart på grund av att den nya kontrollförordningen kommer att vara tillämplig i vissa ärenden. Nuvarande tillsynsorganisation och den ansvarsfördelning som finns mellan tillsynsmyndigheterna bör därför gälla även vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Det innebär att kommunerna kommer att behöva utses till behöriga myndigheter enligt den nya kontrollförordningen. Det kommer att ske på förordningsnivå.

Kommunerna tillförs inte några nya tillsynsobjekt härigenom men de får ett nytt regelverk att följa och till viss del nya åligganden. Om kommissionen utnyttjar de delegerade befogenheter som den nya kontrollförordningen ger kan kommunerna dessutom bli skyldiga att följa särskilda krav och praktiska arrangemang under det att den offentliga kontrollen utförs (se bl.a. artikel 24 i den nya kontrollförordningen). Utseende av kommunerna som behöriga myndigheter enligt den nya kontrollförordningen innebär således skyldigheter för kommunerna i den mening som avses i 8 kap. 2 § första stycket 3 regeringsformen och kräver stöd i lag. För att regeringen ska kunna utse kommunerna till behöriga myndigheter enligt den nya kontrollförordningen behöver bestämmelsen i 26 kap. 3 § miljöbalken utvidgas till att gälla även offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Motsvarande gäller kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

Normalt ingår det i en behörig myndighets uppgifter att ha kontakter med kommissionen och övriga medlemsstater på ett visst område. När det, som i detta fall, finns flera behöriga myndigheter inom

en medlemsstat måste en central myndighet utses som svarar för kontakterna med kommissionen och övriga medlemsstater inom ett område. Utseende av central myndighet kommer att ske på förordningsnivå. De kommunala nämnderna kommer alltså inte att åläggas uppgifter som innebär krav på kontakter med kommissionen och behöriga myndigheter i andra medlemsstater.

Med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken kan regeringen meddela tillämpningsföreskrifter om hur tillsynen enligt balken ska utövas samt föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet. Bestämmelsen bör vara tillämplig även vid kontroll och annan offentlig verksamhet som utövas med stöd av kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll. Med stöd av bemyndigandet kan regeringen meddela tillämpningsföreskrifter som kompletterar kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll.

Ett exempel på en bestämmelse i den nya kontrollförordningen som aktualiserar ett behov av tillämpningsföreskrifter är artikel 10.2. Enligt denna bestämmelse ska de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar bestämmelser om befintliga förteckningar eller register, upprätta en förteckning över aktörer och hålla denna uppdaterad. Bestämmelsen innehåller inga krav på hur förteckningen ska utformas och vilka uppgifter som ska tas in i förteckningen. För att förteckningarna ska vara enhetligt utformade kan det finnas skäl att förskriva om vad myndigheterna måste iaktta i aktuellt avseende för att uppfylla kravet i artikel 10.2.

16.5 Samordning mellan behöriga myndigheter

Förslag: Bestämmelserna om tillsynsmyndigheter och tillsyn i 26 kap. 4, 6 och 7 §§ miljöbalken utvidgas till att gälla även i fråga om kontrollmyndigheter och kontroll av unionslagstiftning inom balkens tillämpningsområde, enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll och den nya kontrollförordningen. Bestämmelserna ska även vara tillämpliga under det att kontrollmyndigheterna utför annan offentlig verksamhet med stöd av den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen ålägger medlemsstaterna att säkerställa en effektiv och verkningsfull samordning mellan alla berörda myndigheter om flera myndigheter utses till behöriga myndigheter enligt förordningen (artikel 4.2 a). En fungerande samordning är en förutsättning för att kraven i den nya kontrollförordningen ska kunna följas. I dag gäller enligt 26 kap. 6 § första stycket miljöbalken att tillsynsmyndigheterna ska samarbeta med varandra samt med sådana statliga och kommunala organ som ska utöva tillsyn i särskilda hänseenden. Enligt andra stycket i samma paragraf får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att tillsynsmyndigheterna ska lämna sådana uppgifter som behövs för att en regional eller central tillsynsmyndighet ska kunna fullgöra sitt samordnande, kontrollerade och uppföljande ansvar.

I Miljötillsynsutredningens uppdrag, som gavs 2016, ingick bl.a. att analysera om det finns ett behov av ytterligare regler eller andra insatser för att stärka och utveckla samarbetet mellan de centrala tillsynsvägledande myndigheterna och mellan de vägledande och operativa tillsynsmyndigheterna. Utredningen har i sitt betänkande lämnat förslag om en bättre samverkan för en mer effektiv och enhetlig tillsyn (SOU 2017:63). Betänkandet har remitterats och beredning av utredningens förslag pågår för närvarande på regeringskansliet.

Oavsett vilka regler som gäller vid den tillsyn och kontroll som tillsynsmyndigheterna utför bör skyldigheten att samarbeta med andra tillsynsmyndigheter vara densamma. Bestämmelserna i 26 kap. 6 § miljöbalken bör därför gälla även när myndigheterna utför kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller enligt den nya kontrollförordningen när kontrollen avser att EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde följs.

Bestämmelsen bör även gälla när de behöriga myndigheterna utför annan offentlig verksamhet med stöd av kontrollförordningen eller de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen. Innebörden av uttrycket annan offentlig verksamhet behandlas i avsnitt 6.3. Åtgärder för att främja regelefterlevnad samt åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse är att anse som annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningens mening. I praktiken bedöms de åtgärder som i dag omfattas av det breda begreppet tillsyn

omfattas av uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den nya kontrollförordningen.

Regeringen kan med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken meddela närmare föreskrifter om hur kontrollmyndigheterna ska samarbeta, se avsnitt 16.4.

16.6 Förelägganden och förbud, vite och verkställighet

Förslag: Bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken om förelägganden och förbud, vite, verkställighet och rättelse på den felandes bekostnad samt omedelbart verkställbara beslut utvidgas till att gälla även vid kontroll av unionslagstiftning inom balkens tillämpningsområde i enlighet med EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen. Åtgärder får bara vidtas med stöd av kapitlet om de inte kan vidtas enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen och inte strider mot dem.

Skälen för förslaget

Förelägganden och förbud

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Motsvarande bestämmelse i den nya kontrollförordningen finns i artikel 138. Bestämmelsen ålägger de behöriga myndigheterna att vid en konstaterad bristande efterlevnad vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att fastställa orsaken till och omfattningen av den bristande efterlevnaden och fastställa aktörens ansvar. Vidare ska de behöriga myndigheterna vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att den berörda aktören åtgärdar den bristande efterlevnaden och förebygger ytterligare upprepningar. Med stöd av artikel 138 kan den behöriga myndigheten bl.a. förbjuda att varor släpps ut på marknaden, beordra att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras samt beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller

använder, läggs ned under en lämplig tidsperiod. Om det står klart att viss införsel av djur och varor inte är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 är den behöriga myndigheten dessutom skyldig att vidta vissa åtgärder enligt artikel 66 i förordningen.

Artikel 66 och 138 är endast tillämpliga vid konstaterad bristande efterlevnad. Vid misstanke om att bestämmelserna inte följs gäller artikel 137.2 och 3 som innebär att myndigheterna ska utföra en undersökning för att bekräfta eller undanröja sådana misstankar samt artikel 65 som ger de behöriga myndigheterna rätt att omhänderta sändningar av djur och varor som förs in till unionen i avvaktan på offentlig kontroll.

Det är oklart om artikel 138 kan tillämpas vid bristande efterlevnad av förordningen som sådan, t.ex. om en aktör inte uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 15 i förordningen. De behöriga myndigheterna kan dock ha ett behov av att meddela förelägganden och förbud i kontrollverksamheten även i sådana fall. Om t.ex. en aktör inte ger en myndighet som begär det tillgång till dokument enligt artikel 15 i förordningen bör det finnas en möjlighet för myndigheten att förelägga aktören att ge myndigheten tillgång till den efterfrågade dokumentationen. Detta innebär inte ytterligare åligganden för aktörerna utan ger endast kontrollmyndigheterna ett verktyg för att säkerställa att aktörerna följer sina åligganden enligt den nya kontrollförordningen. Det är en förutsättning för att kontrollen ska vara effektiv. Medlemsstaterna är enligt artikel 5 i den nya kontrollförordningen skyldiga att se till att kontrollen och annan offentlig verksamhet är verkningsfull och lämplig. Bestämmelsen i 26 kap. 9 § miljöbalken bör därför utvidgas så att den även gäller de förelägganden och förbud som behövs för att den nya kontrollförordningen ska följas.

Bestämmelsen i 26 kap. 9 § miljöbalken bör även utvidgas till att gälla förelägganden och beslut som behövs för att EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll ska följas. I artikel 19 i EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll regleras de åtgärder som myndigheterna kan vidta i sin marknads kontroll. Myndigheterna får bl.a. förstöra eller på annat sätt göra produkter som utgör en allvarlig risk obrukbara, om de anser det vara en nödvändig åtgärd. Bestämmelsen är inte avsedd att vara

uttömmande. I artikel 16 och 20 i förordningen åläggs medlemsstaterna därutöver att se till att myndigheterna kan vidta effektiva åtgärder för att säkerställa att produkter som utgör en allvarlig risk återkallas, dras tillbaka eller förbjuds. För att säkerställa en effektiv marknadskontroll bör myndigheterna ha möjlighet att meddela de förelägganden och förbud som krävs för att produktkrav ska kunna följas på miljöområdet och för att marknadskontrollen ska kunna bedrivas. Det innebär att myndigheterna kan besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att säkerställa att de produkter som finns på marknaden uppfyller tillämpliga produktkrav i harmoniserad unionslagstiftning.

Vite

Bestämmelserna om åtgärder vid bristande efterlevnad i den nya kontrollförordningen ger i sig inte stöd för att förena ett föreläggande eller ett förbud med vite. Detsamma gäller bestämmelserna i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. En rätt att förena förelägganden och förbud med vite finns dock i 26 kap. 14 § miljöbalken.

Vitesföreläggande är ett viktigt verktyg för tillsynsmyndigheterna och det bör även vara tillgängligt när myndigheter utför uppgifter enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen. Eftersom vitesföreläggande kräver stöd i lag bör rätten enligt 26 kap. 14 § miljöbalken att förena ett föreläggande eller ett förbud vid vite även gälla beslut som fattas med stöd av bestämmelserna i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen.

Verkställighet

Beslut som har fattats med stöd av 26 kap. 9–13 §§ miljöbalken får verkställas enligt 26 kap. 17 § miljöbalken och är således en exekutionstitel enligt 3 kap. 1 § utsökningsbalken.

Beslut som har fattats med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll bör kunna verkställas på samma sätt. Det kan t.ex. handla om verkställighet av ett föreläggande att bortskaffa växtskyddsmedel som lagras i strid med föreskrifter som genomför direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel.

Bestämmelsen i 26 kap. 17 § miljöbalken bör därför vara tillämplig även när ett beslut har fattats med stöd av bestämmelserna i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen.

Rättelse

Istället för att begära verkställighet enligt 26 kap. 17 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten besluta att rättelse ska vidtas på den felandes bekostnad. Sådant beslut får meddelas utan föregående föreläggande eller förbud, om tillsynsmyndigheten med hänsyn till risken för allvarliga skador finner att rättelse bör göras genast eller det finns andra särskilda skäl (26 kap. 18 §).

Möjligheten att besluta om rättelse på den felandes bekostnad bör även finnas när myndigheter utför uppgifter enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen i 26 kap. 18 § miljöbalken bör därför vara tillämplig även när ett beslut har fattats med stöd av bestämmelserna i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen.

Ersättning för prover och provtagning

Enligt 26 kap. 22 a § miljöbalken får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen. Den som har lämnat ett prov enligt sådana föreskrifter ska enligt 22 b § ha rätt till ersättning för provet från den myndighet som provet lämnats till, om det finns särskilda skäl för det och behöver inte ersätta kostnaderna för provtagning och undersökning av prover om det finns särskilda skäl för det.

Frågan om rätt att ta varuprover och prover regleras i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen. Marknadskontrollmyndigheterna har enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll rätt att ta nödvändiga provexemplar av produkterna (artikel 19.1). Den nya kontrollförordningen ger kontrollmyndigheterna rätt att begära att aktörerna ger myndigheterna tillgång till djur och varor under deras

kontroll (artikel 15.1). Härigenom ges myndigheterna en möjlighet att ta prover på djuren och varorna.

EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll saknar bestämmelser om ersättning för prover och provtagning. Den nya kontrollförordningen reglerar inte heller hur kostnaderna för undersökningar och provtagning ska fördelas när det är fråga om offentlig kontroll av den unionslagstiftning som faller inom miljöbalkens tillämpningsområde. Medlemsstaterna har emellertid rätt att ta ut avgifter för att täcka sådana kostnader (artikel 80).

Det är lämpligt att de principer för kostnadsfördelning som gäller enligt miljöbalken gäller även när en undersökning eller provtagning görs som ett led i kontroll i enlighet med den nya kontrollförordningen eller i enlighet med EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. Bestämmelserna i 26 kap. 22 b § miljöbalken om ersättning för kostnader för undersökning och provtagning bör därför vara tillämpliga även i dessa fall.

Omedelbart verkställbara beslut

Enligt 26 kap. 26 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. Det kan finnas ett behov av att bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart när skyndsamma åtgärder krävs för att förhindra skador eller olägenheter. Bestämmelsen bör vara tillämplig även när en kontrollmyndighet meddelar ett beslut med stöd av EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen.

Åtgärder enligt 26 kap. miljöbalken är subsidiära till EU-förordningarna

Den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll är avsedda att vara harmoniserande inom sina respektive tillämpningsområden. Förordningarnas bestämmelser om befogenheter för kontrollmyndigheterna är direkt tillämpliga i Sverige och gäller framför nationella bestämmelser. Åtgärder får därför bara vidtas med stöd av 26 kap. miljöbalken om en sådan åtgärd inte kan vidtas enligt EU-förordningarna och inte strider mot dem.

Det innebär t.ex. att åtgärder ska vidtas med stöd av artikel 138 i den nya kontrollförordningen när bristande efterlevnad av den

unionslagstiftning som avses i artikel 1.2 i förordningen har konstaterats. I sådana fall ska inte 26 kap. 9 § miljöbalken läggas till grund för ett beslut. Åtgärder kan dock vidtas med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken när en aktör inte efterlever kraven i den nya kontrollförordningen som sådan, t.ex. genom att inte ge tillgång till dokumentation.

När det gäller kostnad för prover och provtagning måste de behöriga myndigheterna följa skyldigheten i artikel 83.2 i den nya kontrollförordningen att inte återbetala avgifter direkt eller indirekt, förutom i de fall de har tagits ut felaktigt. De behöriga myndigheterna kan således med stöd av 26 kap. 22 b § miljöbalken besluta att en aktör inte ska behöva ersätta kostnader för provtagning och undersökning av prover som har tagits vid kontroll i enlighet med den nya kontrollförordningen men kan inte i något fall återbetala kostnader som rätteligen har tagits ut.

16.7 Tystnadsplikt

Förslag: Bestämmelsen om tystnadsplikt i 26 kap. 27 § miljöbalken utvidgas till att gälla när enskilda utför uppgifter enligt den nya kontrollförordningen eller enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

Skälen för förslaget

Som framgår av avsnitt 6.6 finns det bestämmelser om tystnadsplikt i den nya kontrollförordningen för den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 8). Enligt dessa bestämmelser ska medlemsstaterna säkerställa att det införs lämpliga skyldigheter i fråga om konfidentiell behandling för all personal och enskilda personer som anlitas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Tystnadsplikten enligt artikel 8 i den nya kontrollförordningen gäller inte bara för personal vid kontrollmyndigheterna utan även för personal som är anställda vid organ med delegerade uppgifter, fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt för officiella laboratorier.

För tillsynsmyndigheter i det allmännas verksamhet gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen samt offentlighets- och

sekretessförordningen. Enligt 26 kap. 27 § miljöbalken gäller dessutom tystnadsplikt för enskilda som har utfört uppgifter på uppdrag av tillsynsmyndigheterna. Bestämmelsen föreskriver tystnadsplikt för den som har tagit befattning med ärenden enligt balken. Med befattning avses såväl den administrativa hanteringen som praktiska åtgärder (prop. 1997/98:45 del 1 s. 285).

Bestämmelsen om tystnadsplikt i 26 kap. 27 § miljöbalken bör gälla även när enskilda utför uppgifter enligt den nya kontrollförordningen eller enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll.

16.8 Offentlig kontroll och verksamhetsutövarens egenkontroll

Bedömning: Bestämmelserna om egenkontroll i 26 kap. 19 § miljöbalken bör fortsatt gälla i fråga om den unionslagstiftning som omfattas av den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll.

Skälen för bedömningen

Verksamhetsutövarens egenkontroller

Regler om egenkontroll på miljöområdet finns i 26 kap. 19 § miljöbalken. Egenkontrollen innebär att den som bedriver en verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön, fortlöpande ska planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Verksamhetsutövaren ska också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Om tillsynsmyndigheten begär det ska aktören ifråga även lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten.

Bestämmelsen om egenkontroll i 26 kap. 19 § miljöbalken gäller i fråga om krav som följer av balken eller föreskrifter meddelade med stöd av balken samt i fråga om de EU-förordningar som listas i 2 kap. miljötillsynsförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt 26 kap. 19 § sista stycket miljöbalken meddela närmare föreskrifter om kontrollen. Liknande bemyndiganden för regeringen och den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att utföra en för verksamhetens art lämpad egenkontroll finns på flera av de andra områdena som omfattas av den nya kontrollförordningen (se t.ex. 19 § livsmedelslagen).

Egenkontroll omfattas inte av begreppen offentlig kontroll eller marknadskontroll, vilka begrepp endast avser verksamhet som bedrivs och åtgärder som vidtas av offentliga myndigheter. Den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll förutsätter dock att aktörerna bedriver egenkontroll.

För att kontrollmyndigheterna ska kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt bör de aktörer som bedriver verksamhet på de områden som faller inom såväl miljöbalkens som den nya kontrollförordningens tillämpningsområden fortsättningsvis vara skyldiga att kontrollera sin egen verksamhet på samma sätt som sker i dag. Detsamma gäller unionslagstiftning som faller under EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

Bestämmelserna om egenkontroll i 26 kap. 19 § miljöbalken bör därför fortsatt gälla i fråga om den unionslagstiftning som omfattas av den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

16.9 Anonyma inköp som ett verktyg i kontrollen

Förslag: Det ska vara möjligt för en myndighet som utövar tillsyn enligt miljöbalken, den nya kontrollförordningen eller EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll att, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Skälen för förslaget

Artikel 36 i den nya kontrollförordningen ger de behöriga myndig-

heterna rätt att för offentlig kontroll använda prover som de har beställt utan att identifiera sig (se avsnitt 6.7). Av bestämmelsen framgår inte uttryckligen att anonyma inköp får göras utan bara att prover som de behöriga myndigheterna har beställt av aktörer utan att identifiera sig får användas för offentlig kontroll.

I Sverige gäller att myndighetsutövning ska ske med stöd av lag i öppna och för medborgarna iakttagbara former. Det innebär som utgångspunkt att en myndighet ska göra provinköp för att kontrollera efterlevnaden av gällande regler i eget namn. En ordning med anonyma inköp väcker frågor av rättssäkerhetskaraktär och aktualiserar frågan om dold myndighetsutövning får förekomma och i så fall under vilka omständigheter det får ske. Riksdagens ombudsmän (JO) har i ett beslut från 2009 (beslut 2009-12-18, dnr 2972-2009) uttalat att anonyma köp inte bör användas om det inte har stöd i lag eftersom grundregeln är att all myndighetsutövning ska bygga på fast rättslig grund.

Myndigheters förvärv av produkter är inte i normalfallet förenat med praktiska svårigheter eller problem. Det går dock inte att utsluta att en ekonomisk aktör förser en myndighet med en produkt som uppfyller gällande krav, ett s.k. golden sample, medan den produkt som tillhandahålls på marknaden under samma namn inte har egenskaper som möter gällande krav. För att undvika ett sådant scenario kan det finnas skäl att överväga en möjlighet för myndigheterna att köpa in produkter anonymt.

2016 års marknadskontrollutredning har kartlagt myndigheternas arbete med marknadskontroll och har inte funnit att det skulle vara ett vanligt förekommande problem att myndigheter får ”fel” produkt vid ett öppet förvärv av en produkt för provning. Utredningen konstaterar samtidigt att produkter som inte uppfyller gällande krav kan vara förenade med risker av varierande grad som i de allvarligaste fallen kan innebära fara för den enskildes liv och hälsa. Utredningens sammantagna bedömning är att det finns starka skäl för att införa en författningsreglerad möjlighet för myndigheter att under annan identitet köpa in produkter för kontroll (SOU 2017:69 s. 240).

I sammanhanget bör beaktas att det finns en rätt för tillsynsmyndigheterna att göra anonyma inköp i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar

för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004. Bestämmelsen ger myndigheterna rätt att köpa in varor eller tjänster genom testinköp, om nödvändigt under dold identitet, för att upptäcka överträdelser som omfattas av förordningen och bevis, inklusive befogenhet att inspektera, observera, undersöka, demontera eller testa varor eller tjänster.

Förordning (EU) 2017/2394 gäller unionslagstiftning som skyddar konsumenternas intressen. Den är inte tillämplig på den unionslagstiftning som omfattas av den nya kontrollförordningen eller EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. Det är dock rimligt att tillsynsmyndigheterna har samma möjligheter att kontrollera den lagstiftning som syftar till att skydda människors hälsa och miljö som konsumentskyddslagstiftningen. De produktkrav som finns i balken, föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt i den unionslagstiftning som faller under EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen rör till stor del krav på varor som är tillgängliga för konsumenterna. För att kunna kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen och för att kunna skydda konsumenterna är det angeläget att de produkter som myndigheterna får från aktörerna överensstämmer med de som säljs i handeln. Mot bakgrund härav är det rimligt att tillsynsmyndigheter får göra anonyma inköp vid kontroll av efterlevnaden av lagstiftning som faller under miljöbalken, den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll.

Med hänsyn till att det rör sig om dold myndighetsutövning, vilket bara får ske med stöd i lag, bör det införas en särskild bestämmelse i 26 kap. miljöbalken som ger tillsynsmyndigheterna rätt att under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Vid inköp i butik förekommer redan idag att myndigheternas tjänstemän gör inköp med kontanter eller med kortbetalning utan att särskilt uppge att inköpen görs för en myndighets räkning och i dess tillsynsverksamhet. Möjligheten att göra anonyma inköp får störst praktisk betydelse vid inköp över internet då både beställarens namn och personnummer kan efterfrågas.

Rätten att göra anonyma inköp som ett led i kontrollen enligt den nya kontrollförordningen bör endast gälla de behöriga myndigheterna. Organ med delegerade uppgifter eller fysiska

personer till vilka det har delegerats uppgifter (se avsnitt 6.4) bör inte kunna göra anonyma inköp för att kontrollera den unionslagstiftning som avses i artikel 1.2 b) och h) i den nya kontrollförordningen. De kan dock enligt artikel 36.3 i den nya kontrollförordningen använda sådana prover för offentlig kontroll. Utgångspunkten i svensk rätt är, som nämnts i avsnitt 6.7, att myndighet ska utövas öppet. Avsteg från den principen får inte vara mer långtgående än vad syftet med åtgärden kräver. Mot den bakgrunden finns det anledning att begränsa tillämpningsområdet för bestämmelserna om anonyma inköp. De aktuella regelverkens skyddsintressen är ytterst människors och djurs liv och hälsa och miljön. Det bör därför komma till uttryck i bestämmelserna att anonyma inköp endast är tillåtna om det är nödvändigt för att skydda dessa intressen.

16.10 Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till organ och fysiska personer

Bedömning: Bestämmelserna om delegering av uppgifter till privata organ och fysiska personer i artiklarna 28 och 31 i den nya kontrollförordningen föranleder inte några kompletterande bestämmelser i miljöbalken.

Skälen för bedömningen

Enligt artiklarna 28 och 31 i den nya kontrollförordningen får de behöriga myndigheterna delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller en eller flera fysiska personer i enlighet med villkoren i artikel 29 eller 30 (se avsnitt 6.4). Vissa EU-förordningar på livsmedelsområdet förutsätter att enskilda kontrollorgan kan utses för att utöva kontrolluppgifter. Det gäller t.ex. rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 som medger delegering av inspektion och certifiering av ekologisk produktion till en oberoende privat tredje part. Syftet med bestämmelserna om delegering i artiklarna

28-33 i den nya kontrollförordningen är framförallt att reglera villkoren för delegering av uppgifter till sådana organ. Artiklarna är dock generellt tillämpliga vid kontroll av den lagstiftning som avses i artikel 1.2 i den nya kontrollförordningen. Delegeringsmöjligheten kommer därför gälla även på miljöområdet.

Delegering av tillsynsuppgifter till privata organ förekommer inte på miljöområdet idag. I 26 kap. miljöbalken finns visserligen en möjlighet för tillsynsmyndigheterna att delegera tillsynsuppgifter men den möjligheten avser endast delegering till fysiska personer och endast uppgiften att besiktiga en anläggning i enlighet med vad som föreskrivs i tillståndsbeslut. Det finns inte heller något som talar för att de behöriga myndigheterna kommer att delegera uppgifter till privata organ i någon större utsträckning på miljöområdet.

Om en behörig myndighet använder sig av artiklarna 28 eller 31 i den nya kontrollförordningen behöver den centrala tillsynsmyndigheten få information om delegeringen, dels för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet gentemot kommissionen (se artikel 2 b i den nya kontrollförordningen), dels för att kunna säkerställa att delegeringen har skett i enlighet med villkoren i artiklarna 29 och 30. Regeringen avser därför att med stöd av 26 kap. 6 § andra stycket miljöbalken föreskriva att de behöriga myndigheterna ska informera en central myndighet (som utsetts i enlighet med artikel 2 b i den nya kontrollförordningen) om eventuell delegering som sker med stöd av bestämmelserna i förordningen.

16.11 Rapporteringssystem för överträdelser

Förslag: En myndighet som utövar kontroll enligt den nya kontrollförordningen ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för att hantera anmälningar om misstänkta överträdelser av förordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ha rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Skälen för förslaget

Den nya kontrollförordningen ålägger medlemsstaterna att se till att

de behöriga myndigheterna har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen (avsnitt 6.8). Dessa mekanismer ska omfatta bl.a. förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 140 i den nya kontrollförordningen).

Skyldigheten att inrätta rapporteringssystem följer inte direkt av den nya kontrollförordningen utan förutsätter kompletterande nationell lagstiftning. Eftersom det är fråga om en uppgift som inte i dag ligger på de kommunala tillsynsmyndigheterna måste den nationella genomförandebestämmelsen ha lagform. Regeringen bör ges ett bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om utformningen av rapporteringssystemet.

16.12 Avgifter

Förslag Bestämmelserna om avgifter i 27 kap. 1 § miljöbalken bör gälla även myndigheters kostnader för kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll samt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen.

Skälen för förslaget

Enligt 27 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Med EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde avses de EU-förordningar som listas i 2 kap. miljötillsynsförordningen och som i dag kontrolleras med stöd av bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken. EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen är inte att anse som EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde (se avsnitt 16.2).

Bestämmelser om avgifter finns i bl.a. artikel 80 i den nya kontrollförordningen. Enligt artikeln får medlemsstaterna ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för såväl offentlig kontroll som annan

offentlig verksamhet. EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll saknar bestämmelser om finansiering av kontrollen.

I likhet med vad som gäller för tillsyn och prövning enligt balken bör de behöriga myndigheterna kunna ta ut avgifter för att utföra kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll samt offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Bemyndigandet i 27 kap. 1 § miljöbalken bör ändras så att det även omfattar myndigheters kostnader för sådan verksamhet. Med en myndighets kostnader avses även kostnader för åtgärder som vidtas av organ eller fysiska personer på uppdrag av en kontrollmyndighet i enlighet med artiklarna 28–33 i den nya kontrollförordningen.

I ett sådant fall får tillsynsmyndigheten ta ut en avgift för de delegerade uppgifter som vidtagits av organet eller den fysiska personen enligt den taxa som gäller i kommunen. Myndighetens kostnad är då den ersättning som betalas till det organ eller den fysiska personen som har utfört uppgiften.

Utgångspunkten bör vara att avgifterna ska täcka kostnaderna för åtgärder som vidtas i enlighet med den nya kontrollförordningen eller EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll för att unionslagstiftningen inom miljöbalkens tillämpningsområde ska följas. Med kontroll avses den rena kontrollverksamheten. Annan offentlig verksamhet omfattar bl.a. arbete för att främja regelefterlevnad och åtgärder för att säkerställa att en berörd aktör åtgärdar en bristande efterlevnad.

Den föreslagna ändringen innebär att också kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

16.13 Rätt till tillträde

Förslag: Bestämmelsen om rätt till tillträde i 28 kap. 1 § miljöbalken ändras så att den även gäller vid fullgörandet av uppgifter enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll och den nya kontrollförordningen.

Ersättning för skada och intrång ska inte betalas om åtgärderna vidtas med anledning av kontroll av att EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde följs.

Skälen för förslaget

Enligt artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, där behöriga myndigheter så kräver, ge tillgång till utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivningar samt djur och varor under deras kontroll, sina datoriserade informationshanteringssystem samt dokument och annan relevant information. Aktörernas skyldighet enligt denna artikel gäller också om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer som delegerats vissa uppgifter (artikel 15.6).

Enligt artikel 19.1 i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll får marknadskontrollmyndigheterna, när detta är nödvändigt och motiverat, kräva att aktörerna ger dem tillträde till sina lokaler.

De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 5 i den nya kontrollförordningen ha rättsliga förfaranden för att säkerställa att personalen har tillträde till aktörernas byggnader med tillhörande mark och tillgång till deras dokumentation så att de kan utföra sina uppgifter på ett korrekt sätt. Förordningen förutsätter således att det finns kompletterande bestämmelser i nationell rätt som ger de behöriga myndigheterna de befogenheter som de behöver för att kunna utföra sina uppgifter enligt dessa förordningar.

I 28 kap. 1 § miljöbalken finns en bestämmelse som ger en myndighet eller den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder för att fullgöra sina uppgifter enligt balken eller EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Bestämmelsen i 28 kap. 1 § miljöbalken bör utvidgas till att gälla uppgifter som följer av den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll så att det inte råder någon tvekan om att de behöriga myndigheterna har de befogenheter som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter.

Uttrycket ”den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete” bedöms omfatta organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som delegerats vissa uppgifter enligt den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen i 28 kap. 1 § miljöbalken gäller således även när sådana organ och fysiska personer utför de uppgifter som har delegerats till dem enligt bestämmelserna i den nya kontrollförordningen.

Detta innebär att en myndighet som utför uppgifter enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen, som en sista utväg kan begära polishjälp med stöd av 28 kap. 8 § miljöbalken för att få tillträde till en fastighet eller en lokal.

Av den nya kontrollförordningen följer att kommissionens experter ska kunna genomföra kontroller i medlemsstaterna för att verifiera tillämpningen av den relevanta unionslagstiftningen. Kontrollerna ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet. Eftersom kontrollen är tänkt att genomföras tillsammans med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna behöver kommissionens experter inte ges en självständig rätt till tillträde. Det är tillräckligt att de behöriga myndigheterna ges en rätt till tillträde. Av artikel 116.3 i den nya kontrollförordningen följer att kommissionens expert har rätt att följa med de behöriga myndigheternas personal vid tillsynsbesök.

Bestämmelser om rätt till ersättning för skada och intrång med anledning av en åtgärd enligt 28 kap. 1 § miljöbalken finns i 31 kap. 10 §. Av bestämmelsen följer att ersättning inte ska betalas om åtgärderna vidtas med anledning av tillsyn över en verksamhet som utövas på fastigheten. På samma sätt som gäller för tillsyn bör ersättning inte heller betalas när åtgärder vidtas med anledning av kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen i 31 kap. 10 § bör ändras i enlighet med detta.

16.14 Sanktioner

<p>Förslag: Den som med uppsåt eller av oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll enligt EU:s förordning om</p>
--

ackreditering och marknadskontroll eller den nya kontrollförordningen döms för försvårande av miljökontroll till böter eller fängelse i högst två år.

Skälen för förslaget

Överträdelse av EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och den nya kontrollförordningen

Den nya kontrollförordningen ålägger medlemsstaterna att fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande (artikel 139.1). EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll ålägger medlemsstaterna att anta regler om sanktioner, vilka får inbegripa straffrättsliga sanktioner för allvarliga överträdelse, av bestämmelserna i förordningen (artikel 41). Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och får skärpas om aktören tidigare har begått en liknande överträdelse av bestämmelserna i förordningen.

Straffbestämmelsen i 29 kap. 5 § miljöbalken kriminaliserar lämnandet av oriktig uppgift i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska ges in till en myndighet enligt en bestämmelse i miljöbalken eller enligt en bestämmelse som i det enskilda fallet har beslutats med stöd av balken eller regeringens föreskrifter. Att lämna oriktiga uppgifter till en behörig myndighet som har begärt att få tillgång till uppgifter enligt artikel 15 i den nya kontrollförordningen eller artikel 19 i EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll bör straffsanktioneras på motsvarande sätt.

Storleken på ekonomiska sanktioner

Medlemsstaterna ska enligt artikel 139.2 i den nya kontrollförordningen säkerställa att ekonomiska sanktioner för överträdelse av förordningen och av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, om de begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande, ska återspegla aktörens ekonomiska fördel eller, beroende på vad som är lämpligt, en procentandel av aktörens omsättning.

Bakgrunden till artikel 139.2 i den nya kontrollförordningen är den s.k. hästköttsskandalen och syftet med bestämmelsen är i första

hand att hindra den ekonomiska vinningen vid matfusk. Bestämmelsen är dock enligt sin ordalydelse inte begränsad till att gälla matfusk utan gäller generellt vid överträdelser av kontrollförordningen eller den unionsrätt som avses i artikel 1.2. En viktig avgränsning är emellertid att handlingarna ska ha begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande. I de fall en gärning begås av oaktsamhet finns ingen skyldighet att bestämma ekonomiska sanktioner med beaktade av den ekonomiska vinningen med överträdelser.

Överträdelser av vissa av de bestämmelser som avses i artikel 1.2b och 1.2h i den nya kontrollförordningen är straffsanktionerade i 29 kap. miljöbalken. T.ex. ska den som med uppsåt eller av oaktsamhet släpper ut icke godkända växtskyddsmedel på marknaden dömas för miljöfarlig kemikaliehantering. Straffskalan omfattar böter eller fängelse i högst två år.

Ekonomiska fördelar som har uppkommit till följd av ett brott kan beaktas vid beslut om förverkande. De grundläggande reglerna om förverkande finns i 36 kap. brottsbalken. Reglerna om förverkande av utbyte av brott och om förverkande av hjälpmedel m.m. är med vissa undantag tillämpliga på specialstraffrättsliga regler om det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än ett år. Bestämmelsen i 36 kap. 4 § brottsbalken är däremot generellt tillämplig även inom specialstraffrätten oavsett straffskala. Enligt bestämmelsen ska förverkande ske av värdet av de ekonomiska fördelar som uppkommit för en näringsidkare till följd av ett brott som är begånget i utövningen av näringsverksamhet.

Bestämmelser om miljöstraffsavgift för överträdelser av vissa skyldigheter i den unionsrätt som avses i 1.2b och 1.2h finns i förordningen (2012:259) om miljöstraffsavgift. Bestämmelserna i förordningen avser överträdelser som har bedömts som mindre allvarliga. Ansvar vid en konstaterad överträdelse är strikt. Det krävs således inte att en överträdelse har begåtts med uppsåt eller av oaktsamhet för att en avgift ska tas ut. Avgiftsnivåerna i förordningen om miljöstraffsavgifter är schabloniserade. I de allra flesta fall återspeglar miljöstraffsavgifterna inte den ekonomiska fördelen av en överträdelse. Det är t.ex. förenat med en miljöstraffsavgift om 5 000 kronor att tillhandahålla ett växtskyddsmedel utan att det hos distributören finns någon som har ett giltigt utbildningsbevis.

I 29 kap. 11 § miljöbalken finns en åtalsprövningsregel som innebär att när miljöstraffsavgift kan tas ut och gärningen inte kan

antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal endast väckas om det är påkallat från allmän synpunkt. Dubbla sanktioner ska inte kunna utgå för precis samma gärning. Vad som menas med "allmän synpunkt" avgörs från fall till fall beroendes på omständigheterna vid brottet, straffets syfte och brottets art.

Möjligheten att besluta om förverkande vid brott samt åtalsprövningsregeln i 29 kap. 11 § miljöbalken bedöms uppfylla ändamålet med artikel 139.2.

16.15 Överklagande

Bedömning: Beslut som fattas med stöd av den nya kontrollförordningen och som rör EU-lagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde bör få överklagas till mark- och miljödomstol. Detta föranleder inte några ändringar i miljöbalken.

Skälen för bedömningen

Förvaltningsmyndigheterna och kommunerna prövar ärenden enligt vad som är föreskrivet i miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut i särskilda fall får överklagas till mark- och miljödomstol (19 kap. 1 § miljöbalken). Av 21 kap. 1 § andra stycket framgår att mark- och miljödomstol, om inte annat är föreskrivet, efter överklagande enligt 19 kap. 1 § tredje stycket, prövar länsstyrelsens och andra statliga myndigheters beslut enligt balken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Detta innebär att mark- och miljödomstolarna i dag prövar tillsynsbeslut som tillsynsmyndigheterna har fattat med stöd av 26 kap. miljöbalken och som rör de områden som avses i artikel 1.2b och 1.2h i den nya kontrollförordningen. Även beslut som tillsynsmyndigheterna har fattat med stöd av EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll och som rör kontroll av EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde får överklagas till mark- och miljödomstol.

På mark- och miljödomstolarna finns en kunskap om de regler som gäller på de aktuella områdena. Sammansättningen i mark- och

miljödomstolen underlättar domstolens ställningstaganden kring sådana frågor som kan komma upp under prövningen. Genom att samla erfarenheten av att handlägga den här typen av mål till miljödomstolarna kan behovet av inläsning i varje enskilt fall minska, vilket påverkar arbetsbördan. Det är därför lämpligt att mark- och miljödomstolarna även prövar mål som rör beslut som tillsynsmyndigheterna har fattat med stöd av den nya kontrollförordningen och som rör EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde.

Regeringen avser att i miljötillsynsförordningen (2011:13) utse behöriga myndigheter enligt den nya kontrollförordningen och föreskriva om fördelning av dessa myndigheters ansvar för kontroll enligt den nya kontrollförordningen. Eftersom miljötillsynsförordningen har beslutats med stöd av 26 kap. miljöbalken och eftersom vissa bestämmelser i 26 kap. miljöbalken kompletterar den nya kontrollförordningen skulle beslut som kontrollmyndigheterna fattar i frågor som rör miljöbalkens tillämpningsområde anses vara fattade enligt balken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Det bedöms därför inte föreligga något behov av att ändra 19 kap. 1 § eller 21 kap. 1 § miljöbalken.

Beslut som har meddelats av organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som delegerats vissa uppgifter enligt den nya kontrollförordningen

Delegering av tillsynsuppgifter till privata organ förekommer inte på miljöområdet idag. Det finns inte heller något som talar för att de behöriga myndigheterna kommer att delegera uppgifter till privata organ i någon större utsträckning på miljöområdet. Om en behörig myndighet väljer att delegera uppgifter till ett organ eller en fysisk person får delegering enligt artikel 31.3 inte omfatta uppgifter som avses i artiklarna 138.2 och 138.3 i förordningen, dvs beslut som syftar till att åtgärda bristande efterlevnad. Utöver de allmänna bestämmelserna om myndighetsåtgärder i artikel 138.2 och 138.3 innehåller förordningen också mer specifika bestämmelser om åtgärder vid bristande efterlevnad av reglerna i samband med att djur och varor förs in i unionen från tredje länder, se artiklarna 66–69. De åtgärder som nämns i artiklarna 66–69 ryms dock inom de åtgärder

som regleras i artikel 138. Förordningen kan, mot bakgrund av hur den är strukturerad, därmed inte förstås på annat sätt än att begränsningen i rätten att delegera beslut även omfattar motsvarande beslut som fattas i samband med en åtgärd enligt artiklarna 66-69

Beslut som innebär myndighetsutövning mot enskild kan inte heller fattas med stöd av den föreslagna bestämmelsen i 26 kap. 31 § miljöbalken eftersom den bestämmelsen endast ger de behöriga myndigheterna rätt att besluta om förelägganden och förbud. Här skiljer sig skrivningen från den i 28 kap. 1 § miljöbalken som ger vissa befogenheter till myndigheter och den som på en myndighets uppdrag utför ett arbete. Eftersom 26 kap. 31 § miljöbalken är begränsad till kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna och således inte avser den som på en myndighets uppdrag utför kontroll kan beslutsrätten inte delegeras till ett organ eller en fysisk person som utför uppgifter på myndighetens uppdrag.

En delegering till ett organ eller en fysisk person kan inte heller avse en rätt att ta ut avgift eftersom den föreslagna 27 kap. 1 § miljöbalken bara omfattar myndigheters kostnader för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Avgift måste således vid en delegering tas ut av kontrollmyndigheten (se avsnitt 16.12).

Om det skulle uppkomma ett behov av att vidta åtgärder som innefattar myndighetsutövning mot enskild får organet eller den fysiska personen vända sig till den behöriga myndigheten för att få hjälp med den uppgiften. I så fall är det beslut som fattas av den behöriga myndigheten överklagbart enligt gällande regler. Det bedöms därför inte föreligga något behov av att införa en bestämmelse som ger rätt att överklaga beslut som har fattats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter enligt den nya kontrollförordningen.

16.16 Förvaltningslagens tillämpning när uppgifter delegeras

Förslag: Bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvar, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation och dokumentation av uppgifter ska tillämpas vid offentlig

kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter och av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Skälen för förslaget

Av 1 § förvaltningslagen (2017:900) framgår att lagen inte är tillämplig på organ eller fysiska personer som utför förvaltningsuppgifter. Trots att organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter inte kommer att vidta några åtgärder som innefattar myndighetsutövning mot enskild på miljöområdet bör vissa av förvaltningslagens grundläggande bestämmelser vara tillämpliga i den verksamhet som bedrivs av organet och den fysiska personen. Det gäller förvaltningslagens bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §), partsinsyn (10 §), jäv (16–18 §§), utredningsansvar (23 §), när man får lämna uppgifter muntligt (24 §), kommunikation (25 §) och dokumentation av uppgifter (27 §). En bestämmelse om detta bör därför föras in i miljöbalken.

17 Dubbelbestraffning

Förslag: På de områden där straff eller sanktionsavgift och vite kan komma i fråga för samma gärning, dvs. epizootilagen, zoonoslagen, lagen om provtagning på djur, m.m., lagen om kontroll av husdjur, m.m. och lagen om kontroll av ekologisk produktion ska det inte dömas till ansvar eller beslutas om straff eller en sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Skälen för förslaget

I epizootilagen, zoonoslagen, lagen om provtagning på djur m.m. och lagen om kontroll av husdjur m.m. finns bestämmelser om straff för vissa gärningar. Enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion leder vissa överträdelser till en sanktionsavgift. Förelägganden eller förbud enligt dessa lagar eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagarna får förenas med vite. I epizootilagen, zoonoslagen, lagen om provtagning på djur m.m. och lagen om kontroll av husdjur m.m. är bestämmelserna om förhållandet mellan straff och vite utformade så att ansvar enligt lagarna inte får dömas ut för en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande eller vitesförbud, om föreläggandet eller förbudet har överträtts. Enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion får någon sanktionsavgift inte beslutas för en gärning som omfattas av ett vitesföreläggande.

I artikel 4 i Europakonventionens 7:e tilläggsprotokoll regleras rätten att inte bli lagförd eller straffad två gånger (ne bis in idem). Denna rättighet brukar också kallas dubbelbestraffningsförbudet. Enligt Europadomstolens tolkning av artikeln kan förbudet mot

dubbelbestraffning vara tillämpligt även när åtgärder eller sanktioner inte betecknas som straff i den nationella rätten, såsom exempelvis administrativa sanktioner och viten.

Dubbelbestraffningsförbudet hindrar inte bara ett andra straff (dvs. ett nytt straff vid ett annat tillfälle än det första) utan även en andra prövning av samma gärning. Europadomstolen har i ett mål som gällde parallella förfaranden funnit att en kränkning av dubbelprövningsförbudet hade ägt rum, då den andra processen inte avslutades när det första avgörandet blev slutligt (Muslija mot Bosnien-Herzegovina, no. 32042/11, den 14 januari 2014). Liknande resonemang fördes i Europadomstolens dom i målen Grande Stevens and Others v. Italy (nos. 18640/10, 18647/10, 18663/10 och 18698/10, den 4 mars 2014), Glantz mot Finland och Nykänen mot Finland (no. 37394/11 respektive 11828/11, den 20 maj 2014). Högsta domstolen har dock gått längre på denna punkt än vad Europadomstolen har ansett att konventionen kräver (se NJA 2013 s. 502). Enligt domstolen är det inte enbart ett slutligt avgörande som utgör ett hinder mot ett andra förfarande. Även en pågående prövning är ett sådant hinder. Det innebär att det som avgör när ett hinder mot ett andra förfarande för samma gärning eller överträdelse uppkommer får anses vara den tidpunkt när det inleds en domstolsprocess om utdömande om vite. Detta bör komma till uttryck i de aktuella lagarna. Exempel på sådana regleringar finns i livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter. Bestämmelserna i de nu aktuella lagarna bör utformas på motsvarande sätt.

18 Ikraftträdande

Förslag: De lagändringar som föreslås i denna promemoria ska träda i kraft den 14 december 2019.

Skälen för förslaget

De förslag som lämnas i denna promemoria är föranledda av ny unionslagstiftning, nämligen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625. Bestämmelserna i förordningen ska i huvudsak börja tillämpas från och med den 14 december 2019. Föreslagna lagändringar föreslås därför träda i kraft samma datum.

19 Konsekvenser

19.1 Förslagen

Syftet med författningsförslagen är att anpassa svensk lagstiftning till bestämmelserna i den nya kontrollförordningen och säkerställa att EU-rätten får avsedd effekt.

Förslagen till ändringar i berörda lagar är av olika karaktär. Vissa är rent redaktionella och medför därför inga konsekvenser. Andra ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att i sin tur reglera en fråga, s.k. normgivningsbemyndiganden. Dessa bemyndiganden medför inga direkta konsekvenser. Utan effekterna av dessa beror på vad som beslutas i nästa led och är därför svåra att förutse.

De konsekvenser som följer av de direkt tillämpliga bestämmelserna i den nya kontrollförordningen beskrivs inte i detta konsekvensavsnitt.

19.2 Vilka berörs av förslagen?

Förslagen berör framförallt utpekade kontrollmyndigheter, dvs. centrala förvaltningsmyndigheter, länsstyrelserna och kommunerna. På området ekologisk produktion berör förslagen även de kontrollorgan till vilka Livsmedelsverket och Jordbruksverket har överlämnat uppgiften att utöva kontroll.

Förslagen om avgifter berör de aktörer som ska betala avgifterna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Även förslagen om skyldighet att lämna uppgifter berör dessa aktörer.

19.3 Sociala och miljömässiga konsekvenser

Förslagen i denna promemoria bedöms inte ha några specifika miljömässiga konsekvenser.

Förslagen bedöms inte heller ha några nämnvärda sociala effekter, t.ex. för jämlikhet, tillgänglighet, kultur, hälsa eller utbildning.

19.4 Påverkan på konkurrensförhållanden

Förslagen bedöms inte ha några särskilda effekter på förhållandena mellan stora, medelstora eller små företag.

19.5 Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen

I promemorian föreslås att det i livsmedelslagen ska införas en bestämmelse som ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer möjlighet att föreskriva om obligatorisk efterhandsdebitering för alla kontrollmyndigheter när det gäller planerad livsmedelskontroll. Idag tillämpas ett system med förhandsdebitering enligt vilket livsmedelsföretagarna betalar en årlig kontrollavgift i förskott.

Förslaget innebär en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Enligt 14 kap. 3 § regeringsformen bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Det innebär att om ett förslag medför inskränkningar i den kommunala självstyrelsen ska en proportionalitetsbedömning göras av kommunernas självstyrelseintresse och ändamålet med förslaget.

Det nuvarande systemet med förskottsdebitering av kontrollavgifter innebär att det kan gå mycket lång tid mellan det att avgiften betalas och kontrollen utförs. Detta riskerar att undergräva legitimiteten för avgifterna och livsmedelskontrollen. Förslaget syftar till en tydligare koppling mellan avgifterna och kontrollen och till en ökad transparens. Detta är viktigt för tilltron till kontrollerna och avgifterna. Dessutom antas förslaget skapa incitament för enskilda aktörer att hålla kostnaderna för kontroll nere och leda till en mer kostnadseffektiv kontroll. För att säkerställa likvärdigheten för livsmedelsföretag bör systemet med efterhandsdebitering vara

obligatorisk för samtliga kontrollmyndigheter. Mot bakgrund av fördelarna med förslaget och att det endast innebär en begränsad inskränkning av den kommunala självstyrelsen väger intressena av att kunna debitera kontrollavgifter i efterhand över kommunernas intresse av att inte inskränka den kommunala självstyrelsen. Syftet med förslaget bedöms inte kunna nås på ett för den kommunala självstyrelsen mindre ingripande sätt. Inskränkningen bedöms därför vara godtagbar.

19.6 Konsekvenser för enskilda aktörer

19.6.1 Föreskrifter om uppgiftsskyldighet

Skyldigheten att lämna uppgifter berör livsmedelsföretagare och andra aktörer som omfattas av kontrollen enligt livsmedelslagen, t.ex. aktörer som producerar dricksvatten och företag som producerar eller tillhandahåller snus eller tuggtobak. Skyldigheten berör även aktörer som omfattas av kontrollen enligt lagen om foder och animaliska biprodukter, dvs. foderföretagare och den som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter. I fråga om djurskyddslagen omfattar skyldigheten djurhållare. Vidare gäller skyldigheten för den som använder sig av skyddade beteckningar enligt lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel samt ekologiska aktörer enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion.

En skyldighet för aktörer att lämna uppgifter följer redan av artikel 15 i den nya kontrollförordningen samt av bestämmelser i andra EU-förordningar, som t.ex. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004. De nu föreslagna normgivningsbemyndigandena preciserar och kompletterar EU-bestämmelserna förväntas bara få marginella effekter för aktörerna.

19.6.2 Föreskrifter om krav på egenkontroll

Det förtydligas att kravet på egenkontroll i livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter gäller även för andra aktörer och inte bara livsmedelsföretagare.

I fråga om livsmedelslagen berörs andra aktörer än de som omfattas av uttrycket livsmedelsföretagare såsom detta begrepp har definierats i EU-rätten, dvs. dricksvattenproducenter samt de som producerar eller tillhandahåller snus eller tobak.

Ändringen är ett tydliggörande och konsekvenserna förväntas därför inte bli betydande.

19.6.3 Skyldighet att lämna hjälp

De nationella bestämmelserna om skyldighet för aktörer att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras motsvaras av artikel 15.2 i den nya kontrollförordningen. Skyldigheten enligt artikel 15.2 gäller även vid genomförandet av annan offentlig verksamhet (artikel 15.6).

I fråga om epizootilagen, zoonoslagen, lagen om foder och animaliska biprodukter, provtagningslagen, lagen om kontroll av husdjur, m.m., och lagen om kontroll av ekologisk produktion innebär förslaget att de nationella bestämmelserna ersätts med upplysningsbestämmelser om regleringen i artikel 15. Detta medför i sig inte några konsekvenser för aktörerna.

I fråga om livsmedelslagen, lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och djurskyddslagen innebär förslaget att de nationella bestämmelserna dels ska tillämpas utöver EU-bestämmelserna, dels att de utvidgas till att även gälla under utförande av annan offentlig verksamhet. Denna ändring påverkar de aktörer som inte direkt omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde och skyldigheten enligt artikel 15 men som omfattas av de nationella lagarna, t.ex. dricksvattenproducenter och de som producerar snus eller tobak. I praktiken bedöms detta inte medföra några större skillnader för dessa aktörer jämfört med gällande rättsläge. Redan i dag utför kontrollmyndigheterna verksamhet som bedöms ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet, som t.ex. provningar i ärenden om tillstånd, godkännande eller registrering. De kan även vidta olika åtgärder, som t.ex. att utfärda förelägganden vid bristande efterlevnad, som också anses ingå i detta uttryck. Det har emellertid inte bedömts vara helt klart i vilken utsträckning som myndigheternas verksamhet och åtgärder, som är att betrakta som annan offentlig verksamhet enligt

den nya kontrollförelagningen, i dagsläget räknas som en del av den offentliga kontrollen. Införandet av uttrycket annan offentlig verksamhet har därför bedömts innebära ett förtydligande av hur vissa uppgifter som redan i dag utförs av myndigheterna ska definieras, snarare än ett tillförande av nya uppgifter. Hur uttrycket annan offentlig verksamhet i slutändan ska tolkas är dock upp till EU-domstolen att avgöra för det fall frågan ställs under domstolens prövning.

En smidigare och effektivare kontroll och handläggning av ärenden är positivt för alla inblandade. Eftersom ändringarna är mer eller mindre av redaktionell karaktär förväntas de i praktiken inte innebära några konsekvenser av betydelse för berörda aktörer.

19.6.4 Avgiftsbemyndiganden

Bestämmelser om bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet föreslås införas i ett flertal lagar. I livsmedelslagen föreslås dessutom ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter. Det föreslagna bemyndigandet innebär att det blir möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om skyldighet för kontrollmyndigheterna att ta ut en avgift efter utförd kontroll (efterhandsdebitering). På så sätt förväntas legitimiteten för avgiften öka och kopplingen mellan avgift och motprestation bli tydligare.

Enligt statistik från myndighetsrapporteringen 2016 uppgick antalet anläggningar som idag får årliga fakturor till 92 300. Antalet kontrollbesök som gjordes 2016 var cirka 85 700. Detta innebär att en fakturering av varje enskilt kontrollbesök skulle innebära att färre fakturor behöver skickas ut totalt sett, vilket skulle minska de totala administrativa kostnaderna för företagen. Om fakturering sker vid varje kontrollbesök kommer de företag som pga. högre riskklassning får fler besök per år att få ökade administrativa kostnader och de företag som inte får besök varje år (pga. lägre riskklassning) att få lägre administrativa kostnader.

Det föreligger en hög grad av osäkerhet när man bedömer konsekvenserna av förslagen om avgiftsbemyndiganden eftersom effekterna till stor del beror på den riskklassningsmodell som till

stor del styr differentieringen av avgiften. Riskklassningsmodellen är för närvarande föremål för revidering av Livsmedelsverket.

I miljöbalken införs ett nytt bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet när kontrollen avser unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde. Dessutom ges kommunfullmäktige ett bemyndigande att meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Nuvarande bemyndiganden att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll utvidgas till att även avse annan offentlig verksamhet. Bemyndigandet blir bredare än tidigare men är inte avsett att ändra något i sak utan innebär en anpassning till det nya uttrycket som införs i och med den nya kontrollförordningen.

19.7 Konsekvenser för domstolar

Beslut enligt de berörda lagarna får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol eller, när det gäller beslut enligt miljöbalken, hos mark- och miljödomstol. Enligt den gällande kontrollförordningen kan uppgiften att utöva offentlig kontroll överlämnas till enskilda kontrollorgan. Liknande bestämmelser finns i den nya kontrollförordningen. Enligt den nya kontrollförordningen kan delegering av uppgifter i offentlig kontroll ske både till ett eller flera organ med delegerade uppgifter och till en eller flera fysiska personer. Delegering kan också ske av uppgifter i annan offentlig verksamhet. På området ekologisk produktion har Livsmedelsverket och Jordbruksverket överlämnat uppgiften att utöva kontroll till vissa organ. På övriga områden har någon delegation enligt den gällande kontrollförordningen inte skett och förväntas inte heller ske enligt den nya kontrollförordningen. Bedömningen är därför att bestämmelserna om delegation i den nya kontrollförordningen inte kommer att innebära att fler beslut än i dag kommer att överklagas. Förslaget bedöms därför inte innebära några beaktansvärda konsekvenser för domstolarna.

19.8 Konsekvenser för kontrollmyndigheter och kontrollorgan

19.8.1 Annan offentlig verksamhet

Det föreslås nya bestämmelser om ansvar för kontrollmyndigheterna att utföra annan offentlig verksamhet i flertalet lagar. Vidare utvidgas bemyndigandet till regeringen i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken till att gälla även offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Förslaget innebär att de myndigheter som ansvarar för offentlig kontroll enligt respektive lag även ska ansvara för annan offentlig verksamhet i enlighet med vad regeringen bestämmer. Det behöver inte nödvändigtvis vara samma myndighet som bedriver offentlig kontroll som ansvarar för annan offentlig verksamhet inom ett särskilt område. Enligt bestämmelserna i den nya kontrollförordningen ska de behöriga myndigheterna ansvara för genomförandet och organisationen av såväl offentlig kontroll som annan offentlig verksamhet. Som nämnts i avsnitt 18.5.3 utför dock kontrollmyndigheterna redan i dag verksamhet som bedöms ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet. Införandet av uttrycket har därför bedömts innebära ett förtydligande av hur vissa uppgifter som redan utförs av myndigheterna ska definieras, snarare än ett tillförande av nya uppgifter.

19.8.2 Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet efter överenskommelse

Bestämmelser som möjliggör för centrala kontrollmyndigheter att, i samråd med kommuner, besluta om frivillig överflyttning av annan offentlig verksamhet mellan myndighet och kommun föreslås införas i livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter. Vidare föreslås att regeringen under vissa omständigheter ska kunna flytta över uppgifter i annan offentlig verksamhet från en kommun till en central kontrollmyndighet mot kommunens vilja. Slutligen föreslås bemyndigandet för regeringen i 26 kap. 3 § sista stycket miljöbalken att meddela föreskrifter om överlåtelse av tillsyn gälla även offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Förslagen innebär att man, utöver ansvar för offentlig kontroll, även kommer att kunna flytta över ansvar för annan offentlig verksamhet gällande viss anläggning från kommun till Livsmedelsverket respektive Jordbruksverket eller annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämmer. Detta gäller även i motsatt riktning. När det gäller miljöbalken är innebörden att regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet.

Förslaget gäller Livsmedelsverket, Jordbruksverket, andra statliga kontrollmyndigheter och kommuner men är av störst praktisk betydelse för kommuner som har svårt att hantera anläggningar med stor omfattning eller som är särskilt komplicerade och kräver kontrollkompetens som sällan finns hos kommunerna, särskilt inte i de mindre kommunerna.

Förslagen är en följd av att det nya uttrycket annan offentlig verksamhet införs i den nya kontrollförordningen. Viss verksamhet som idag är offentlig kontroll kommer med den nya kontrollförordningen att anses som annan offentlig verksamhet. Förslaget kommer också få till följd att andra uppgifter kommer att kunna omfördelas mellan kontrollmyndigheterna där det behövs, vilket kommer att kunna leda till en effektivare verksamhet. De nu föreslagna författningsändringarna borde således leda till ökade möjligheter till fullgod kontroll och annan offentlig verksamhet. Förslagen bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.3 Föreläggande riktade till kommuner och tvångsvis överflyttning

Nya bestämmelser om möjlighet för Livsmedelsverket att förelägga kommuner att avhjälpa brister i annan offentlig verksamhet föreslås i livsmedelslagen, lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel samt lagen om kontroll av ekologisk produktion. Motsvarande möjlighet för Jordbruksverket eller annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämmer föreslås i lagen om foder och animaliska biprodukter. Vidare föreslås bestämmelser om möjlighet för regeringen att på begäran tvångsvis

flytta över ansvar för annan offentlig verksamhet från en kommun till den centrala kontrollmyndigheten i livsmedelslagen och lagen om foder och animaliska biprodukter.

Förslagen till ändring innebär dels att en central kontrollmyndighet får förelägga kommuner som inte fullgör sina skyldigheter att utöva annan offentlig verksamhet att avhjälpa bristen, dels att regeringen på ansökan av den centrala kontrollmyndigheten kan besluta om tvångsvis överflyttning av ansvar för annan offentlig verksamhet i fråga om en enskild anläggning från en kommun till myndigheten. Regeringen får även besluta att ansvaret ska lämnas tillbaka till kommunen.

Möjligheten att förelägga avhjälpan av brister i kommunal verksamhet samt att ansöka om tvångsvis överflyttning berör Livsmedelsverket, Jordbruksverket, andra statliga kontrollmyndigheter som regeringen bestämt samt kommunerna. Livsmedelsverket använder sedan 2014 möjligheten att förelägga kommuner att avhjälpa brister i sin kontroll. Verksamheten att följa upp och utfärda dessa förelägganden har succesivt utvecklats. Under åren 2014-2017 fick totalt sju kommuner förelägganden om att avhjälpa brister. Under 2018 har hittills 40 kommunala kontrollmyndigheter fått förelägganden om att avhjälpa brister vilket tyder på att verksamheten nu är väl utvecklad.

Redan då befintliga bestämmelser om möjligheter att rikta förelägganden infördes förutsågs att även misskötsel av uppgifter som i den nya kontrollförordningen benämns annan offentlig verksamhet, t.ex. underlåtenhet att upprätta en kontrollplan, skulle kunna leda till att den centrala kontrollmyndigheten förelägger en kommun att rätta till bristerna. Förslagen bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser för berörda myndigheter och kommuner.

19.8.4 Överlämnande av uppgifter i offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till enskilda organ och fysiska personer

Uppgiften att utöva offentlig kontroll kan enligt den nuvarande kontrollförordningen överlämnas till enskilda kontrollorgan. Enligt den nya kontrollförordningen kan överlämnande av uppgifter att utöva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ske både till ett eller flera organ med delegerade uppgifter och till en eller flera

fysiska personer. De behöriga myndigheterna kan alltså överlämna uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller i annan offentlig verksamhet till enskilda organ eller fysiska personer direkt med stöd av bestämmelserna i den nya kontrollförordningen. I lagen om ekologisk produktion, lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och på djurhälsoområdet finns särskilda bestämmelser om delegering till kontrollorgan.

Möjligheten att delegera uppgifter i offentlig kontroll till kontrollorgan utnyttjas i Sverige idag endast när det gäller kontroll av ekologisk produktion (se avsnitt 14.3). På djurhälsoområdet överlämnas vissa uppgifter till veterinär. Mot bakgrund av att behovet av att delegera uppgifter får antas vara ytterst begränsat även i fortsättningen bedöms förslaget i denna del endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.5 Föreskrifter om annan offentlig verksamhet och om skyldighet att lämna information till den samordnande kontrollmyndigheten

Bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om inte bara offentlig kontroll utan även annan offentlig verksamhet föreslås införas i en rad lagar. Vidare föreslås ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som delegerats vissa uppgifter att lämna information till en samordnande kontrollmyndighet.

I praktiken får skyldigheten för organ och fysiska personer att lämna information inte några konsekvenser i dagsläget. Bemyndigandet om annan offentlig verksamhet berör främst kontrollmyndigheterna. Som nämns i avsnitt 18.5.3 utför kontrollmyndigheterna redan i dag verksamhet som bedöms ingå i uttrycket annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Införandet av uttrycket är således bara ett förtydligande av hur vissa uppgifter som redan i dag utförs av myndigheterna ska definieras, och syftar inte till att tillföra myndigheterna några nya uppgifter. Förslaget bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.6 Rätt till upplysningar och tillträde

I promemorian lämnas förslag om att ändra bestämmelserna om rätt för den som utför offentlig kontroll att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen m.m.

Förslagen innebär att rätten omfattar även det som krävs för att genomföra annan offentlig verksamhet och att rätten tillfaller alla som utför uppgifter inom offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, dvs. förutom kontrollmyndigheter även officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som delegerats vissa uppgifter samt Europeiska kommissionen och inspektörer och experter som utsetts av kommissionen. På djurhälsoområdet föreslås rätten till tillträde och upplysningar även gälla för Europeiska revisionsrätten i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer EU-bestämmelserna på området och för kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014.

Rätten till tillträde enligt 28 kap. 1 § miljöbalken föreslås gälla när dessa fullgör sina uppgifter enligt den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll.

Bestämmelser om aktörers skyldighet att ge den som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet tillgång till området och andra platser etc., handlingar, information, djur och varor m.m. finns i artikel 15 i den nya kontrollförordningen. De nationella bestämmelserna är tänkta att komplettera bestämmelserna i förordningen. Förslaget bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.7 Föreskrifter om tillämpningen av bestämmelser i den nya kontrollförordningen på andra djurhållare

Bestämmelsen i 8 kap. 7 § djurskyddslagen föreslås anpassas till den nya kontrollförordningen. Förslaget innebär en fortsatt möjlighet att meddela föreskrifter om att bestämmelserna i den nya kontrollförordningen, på samma sätt som gäller i fråga om den nuvarande kontrollförordningen, ska kunna tillämpas även på andra djurhållare än de som förordningen är direkt tillämplig på.

Förändringen medför inga direkta konsekvenser utan är mer av redaktionell art.

19.8.8 Återkallelse av kompetensbevis

För att säkerställa att kontrollmyndigheten har befogenhet att återkalla kompetensbevis som utfärdats enligt förordning (EG) nr 1099/2009 och förordning (EG) nr 1/2005 föreslås att en ny bestämmelse om detta förs in i djurskyddslagen.

Eftersom bestämmelsen föreslås ersätta befintliga motsvarigheter som upphävs kan detta inte ses som någon ändring i sak utan en ändring av redaktionell karaktär. Förändringen medför således inga konsekvenser i praktiken.

19.8.9 Tystnadsplikt

Bestämmelser om tystnadsplikt för den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet föreslås införas i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Dessutom införas en ny bestämmelse om tystnadsplikt i miljöbalken.

Syftet är att komplettera bestämmelserna i artikel 8 i den nya kontrollförordningen och ge dessa effekt. Vissa bestämmelser om tystnadsplikt finns i offentlighets- och sekretesslagen med tillhörande förordning men dessa gäller inte utanför den offentliga sektorn. Därför behövs kompletterande bestämmelser när t.ex. uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet har delegerats till enskilda organ. Om berörda personer bryter mot tystnadsplikten medför det straffansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

De som berörs av tystnadsplikten är främst fysiska personer som delegerats uppgifter eller personer som är eller har varit verksamma i organ med delegerade uppgifter eller i ett officiellt laboratorium. Förslaget bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.10 Anonyma inköp

I vissa lagar föreslås en möjlighet för kontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter att under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.

Syftet med förslaget är att undvika att aktörerna som kontrolleras förser myndigheten med ett s.k. golden sample, dvs. ett exemplar som aktören vet uppfyller kraven men som inte är representativt för aktörens produktion och därmed ger en vilseledande bild av aktörens efterlevnad av regelverket. Artikel 36 i den nya kontrollförordningen förutsätter att de behöriga myndigheterna ska kunna beställa varor utan att identifiera sig. För att komplettera den bestämmelsen behövs nationella regler som möjliggör anonyma inköp.

De som berörs är främst kontrollmyndigheter som får möjlighet att köpa in produkter för kontroll. Aktörerna berörs på så sätt att de inte får möjlighet att veta i förväg om en produkt köps av en konsument eller av en kontrollmyndighet. Förslaget bidrar till att kontrollen kan bedrivas effektivt och ändamålsenligt.

Förslaget bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.11 Rapporteringssystem för överträdelser

Skyldighet för kontrollmyndigheter och tillsynsmyndigheter att ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen föreslås införas i de lagar som omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreslås vidare få rätt att meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

I artikel 140 i den nya kontrollförordningen finns krav på att behöriga myndigheter ska ha rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordningen. För att komplettera bestämmelserna i artikel 140 behövs nationella regler om skyldighet för myndigheterna att ha ett sådant system.

De som berörs är främst kontrollmyndigheter. Förslaget bidrar till att myndigheterna kan upptäcka överträdelser av den nya kontrollförordningen, alltså brister i den offentliga kontrollen.

Kostnaderna för utformande av systemet bedöms inte vara större än att de kan hanteras inom givna resursramar. Förslaget bedöms även i övrigt endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser.

19.8.12 Avgiftsbemyndiganden

Bestämmelser om bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet, samt om bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter, föreslås införas i ett flertal lagar (se närmare under avsnitt 18.6.4).

Förslagen berör, förutom avgiftsskyldiga företag, även kontrollmyndigheter som tar ut avgifter och myndigheter som reviderar kontrollmyndigheter. År 2016 genomfördes ungefär 85 700 kontrollbesök av kontrollmyndigheterna och 92 300 anläggningar fick en årlig faktura. Således innebär förslagen att färre antal fakturor kommer att skickas ut vilket sänker den totala administrativa kostnaden för kontrollmyndigheterna. Myndigheterna kommer att behöva nya rutiner för fakturering då det inte längre är en periodiskt återkommande fakturering utan fakturering vid varje enskilt kontrollbesök. Administreringen av fakturor kommer att spridas ut jämnare över året istället för att ske samlat en gång. Förslagen kommer att ställa högre krav på kontrollmyndigheternas styrning och uppföljning av kontrollverksamheten för att säkerställa att personal finns tillgänglig och att planerad kontroll utförs, detta då det inte längre kommer att finnas finansiering på årlig basis utan endast efter fakturering i efterhand (efterdebitering). Myndigheterna kommer troligen att behöva lägga mindre tid på att svara på frågor från företagen gällande fakturor som skickats ut. Det torde minska den administrativa kostnaden för både myndigheter och företag.

De ekonomiska konsekvenserna för myndigheterna bedöms vara begränsade och kunna finansieras inom ram. Eventuella administrativa kostnader för kan komma att påverka avgifternas storlek. Här är dock osäkerheten hög kring nivåerna och hur de förmedlas mellan olika företa eftersom de beror på den kommande riskklassningsmodellen och därför inte är kända idag.

20 Författningskommentar

20.1 Förslaget till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

I a § Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen ska i Svensk författningssamling *tillkänna* vilka grundförordningar som avses.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Ord och uttryck

1 b § *Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter betyder i denna lag samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG,*

91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Paragrafen är ny. Av bestämmelsen framgår att uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska förstås på samma sätt som i den nya kontrollförordningen. Det innebär att definitionerna av uttrycken i artiklarna 2 och 3 gäller vid tillämpningen av lagen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 7.1.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 § Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna.

Om inte något annat följer av denna lag utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

Paragrafen reglerar vilka myndigheter som utövar offentlig kontroll. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

I *första stycket* stryks uppräkningslistan av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i artikel 2.1 i förordning (EU) 2017/625. En hänvisning till den definitionen finns i 1 b §.

I ett nytt *andra stycke* framgår att kontrollmyndigheterna även utför annan offentlig verksamhet, om inte annat framgår av lagen. Annan offentlig verksamhet definieras i artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna, däribland verksamhet för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar, utrota dessa djursjukdomar, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar. Detta innebär att åtgärder som är att anse som annan offentlig verksamhet i flera fall regleras i lagen, t.ex. i 4 a och 5 §§.

Övriga ändringar är språkliga.

Kontrollmyndigheternas övriga åligganden

11 a § Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

I *andra stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Förvaltningslagens tillämpning

11 b § Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 7.9.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter,

dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

11 c § Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 7.7.

I första stycket föreskrivs att den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I andra stycket upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 d § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- 1. hur offentlig kontroll ska bedrivas,*
- 2. hur annan offentlig verksamhet, utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska bedrivas, och*
- 3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.*

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Bemyndigandena i *punkterna 1 och 2* avser föreskrifter om hur offentlig kontroll och sådan annan offentlig verksamhet som inte träffas av de befintliga bemyndigandena i lagen ska bedrivas.

Bemyndigandet i *punkten 3* avser föreskrifter om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Rätt till upplysningar och tillträde

12 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har i den utsträckning det behövs för *den offentliga kontrollen* rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som *utför annan offentlig verksamhet*.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten* och för inspektörer och experter som utsetts av *dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Rätten gäller även i den utsträckning det behövs för att kontrollera att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128 /EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG följs.*

Bestämmelserna i första stycket ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kontrollmyndigheters och kontrollorgans rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden och utrymmen. Övervägandena finns i avsnitt 7.5.

Ändringen i *första stycket* innebär att bestämmelsen även gäller för en privatpraktiserande veterinär som har förordnats som offentlig veterinär enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Vidare ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Ändringen i *andra stycket* innebär att uttrycket ”vidtar åtgärder” ändras till det något vidare ”utför annan offentlig verksamhet”.

Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelserna i första och andra styckena om rätt till upplysningar och tillträde kompletterar denna artikel.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att det tydliggörs vilka institutioner i EU som har befogenheterna enligt första stycket, nämligen Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten samt inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner. Det läggs till att deras rätt gäller i den utsträckning det behövs dels för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, dels för kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i förordning (EU) nr 652/2014.

Vidare införs ett nytt *fjärde stycke* där det upplyses om att första stycket om rätt till upplysningar och tillträde inte gäller när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Övriga ändringar är språkliga.

Skyldighet att lämna hjälp

12 a § *Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.*

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringen innebär att det i stället upplyses om att skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras regleras i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Förelägganden och förbud

13 § Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

I *första och andra styckena* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Rättelse

13 a § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Ersättning

15 § Staten *ska* ersätta den som på grund av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller på grund av beslut som har meddelats med stöd av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, drabbas av

1. förlust på grund av att husdjur eller andra än vilt levande djur avlivas eller dör till följd av biverkning av vaccination eller av annan behandling,
2. kostnader på grund av saneringsåtgärder,
3. produktionsbortfall,
4. annan inkomstförlust än som avses i 3.

Ersättning för produktionsbortfall lämnas med femtio procent av den kostnad eller förlust som bortfallet medför. I övrigt lämnas full ersättning.

Full ersättning för produktionsbortfall lämnas vid utbrott eller vid misstanke om utbrott av sådana särskilt allvarliga epizootiska sjukdomar som anges i föreskrifter meddelade av regeringen.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

16 § Ersättning enligt denna lag kan jämkas om den ersättnings-berättigade uppsåtligen eller genom vårdslöshet själv har medverkat till kostnaden eller förlusten. Detsamma gäller om den ersättningsberättigade vägrar att rätta sig efter en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av lagen, eller ett beslut som har meddelats med stöd av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter om att*

1. ersättning inte lämnas för kontrollåtgärder eller förebyggande åtgärder som vidtas enligt lagen eller *enligt föreskrifter som meddelats* med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

2. *det till grund för ersättningen* för en sådan förlust eller kostnad som anges i 15 § första stycket 1 eller 2 *ska* läggas ett visst högsta värde på djur eller annan egendom som *ska* ersättas,

3. ersättning enligt 15 § får lämnas enligt viss angiven schablon.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Övriga ändringar är språkliga.

18 § Den som har deltagit i förebyggande åtgärder eller bekämpning enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen har

rätt till ersättning av staten för arbete och tidsspilla samt för resa och uppehälle.

Den som har ställt lokal eller utrustning till förfogande för de ändamål som anges i första stycket har rätt till ersättning av staten för sina kostnader och för förlorad avkastning eller nytta.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

20 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaksamhet

1. underlåter att göra anmälan enligt 2 § eller bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 2 §,

2. bryter mot ett beslut enligt 4 §, 4 a § eller mot föreskrift eller beslut som har meddelats med stöd av 5 eller 8 §,

3. bryter mot sådana bestämmelser om hantering av specificerat riskmaterial, om framställning eller användning av animaliska produkter eller om överlåtelse av djur eller andra produkter än livsmedel, som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Tredje stycket ändras. Det som ska avgöra när ett hinder mot att döma till straffansvar för samma gärning uppkommer är den tidpunkt då det inleds en domstolsprocess om utdömande av vite, inte som idag när ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts. Övervägandena finns i avsnitt 17.

Överklagande m.m.

21 § Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. En veterinärs beslut enligt 4 § får dock inte överklagas.

Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

I ett nytt *tredje stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller för beslut av organ eller fysiska personer. Fjärde stycket motsvaras av nuvarande tredje stycket. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 7.9.

21 b § Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 7.8.

Av *första stycket* framgår att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol om ett beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet överklagas.

I *andra stycket* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

22 § Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, ska gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

20.2 Förslaget till lag om ändring i zoonoslagen (1999:658)

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

1 a § Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde *ska* regeringen på samma sätt som i första stycket *tillkännage* vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Ord och uttryck

1 b § *Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter betyder i denna lag samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG,*

91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Paragrafen är ny. Av bestämmelsen framgår att uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska förstås på samma sätt som i den nya kontrollförordningen. Det innebär att definitionerna av uttrycken i artiklarna 2 och 3 gäller vid tillämpningen av lagen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 8.1.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 § Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och *länsstyrelserna*.

Offentlig kontroll av *att beslut i det enskilda fallet* enligt 4 eller 5 § följs får också utövas av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller länsstyrelsen.

Om inte något annat följer av denna lag utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

Paragrafen reglerar vilka myndigheter som utövar offentlig kontroll och ger möjlighet att i vissa fall överlåta offentlig kontroll till en veterinär. Övervägandena finns i avsnitten 6.4 och 8.2.

I *första stycket* stryks uppräkningsen av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i artikel 2.1 i förordning (EU) 2017/625. En hänvisning till den definitionen finns i 1 b §.

I ett nytt *tredje stycke* framgår att de myndigheter som utövar offentlig kontroll också ska utföra annan offentlig verksamhet, om inte annat framgår av lagen. Annan offentlig verksamhet definieras enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna, däribland verksamhet för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar, utrota dessa djursjukdomar, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella

attesteringar. Detta innebär att åtgärder som är att anse som annan offentlig verksamhet regleras i lagen, t.ex. i 4 §.

Övriga ändringar är språkliga.

Kontrollmyndigheternas övriga åligganden

8 a § Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, *enligt* de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och *enligt* de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

I *andra stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Övriga ändringar är språkliga.

Förvaltningslagens tillämpning

8 b § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 8.9.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller

av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

8 c § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 8.7.

I *första stycket* föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I *andra stycket* upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 d § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om*

- 1. hur offentlig kontroll ska bedrivas,*
- 2. hur annan offentlig verksamhet, utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska bedrivas, och*

3. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Bemyndigandena i *punkterna 1 och 2* avser föreskrifter om hur offentlig kontroll och sådan annan offentlig verksamhet som inte täcks in av bemyndigandena i lagen i övrigt ska bedrivas.

Bemyndigandet i *punkten 2* avser föreskrifter om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Rätt till upplysningar och tillträde

9 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har i den utsträckning det behövs för *den offentliga* kontrollen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen för att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som *utför annan offentlig verksamhet*.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten* och för inspektörer och experter som utsetts av *dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Rätten gäller även i den utsträckning det behövs för att kontrollera att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG följs.*

Bestämmelserna i första stycket ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan har rätt till upplysningar, att ta del av handlingar och få tillträde till utrymmen och områden. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

Ändringen i *första stycket* innebär att denna rätt även gäller för en privatpraktiserande veterinär som har förordnats som officiell veterinär enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Vidare ersätts uttrycket "kontrollorgan" med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter" Ett exempel på en fysisk person som har delegerats uppgifter är veterinärer som enligt beslut meddelade med stöd av 8 § andra stycket zoonoslagen får utöva offentlig kontroll av efterlevnaden av vissa beslut.

Ändringen i *andra stycket* innebär att uttrycket "vidtar åtgärder" ändras till det något vidare uttrycket "utför annan offentlig verksamhet".

Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen i första och andra styckena om rätt till upplysningar och tillträde kompletterar denna artikel.

I *tredje stycket* anges vilka institutioner i EU som har befogenheterna enligt första stycket, nämligen Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten samt inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner. Det framgår vidare att deras rätt gäller i den utsträckning det behövs dels för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, dels för kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i förordning (EU) nr 652/2014.

Vidare införs ett nytt *fjärde stycke* där det upplyses om att första stycket om rätt till upplysningar och tillträde inte gäller när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.

Övriga ändringar är språkliga.

Skyldighet att lämna hjälp

9 a § *Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.*

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

Ändringen innebär att det i stället upplyses om att skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras regleras i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Förelägganden och förbud

10 § Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Rättelse

10 a § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser*, som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

12 a § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet åsidosätter skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte, om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

I ringa fall *ska* inte dömas till ansvar.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Ändringen i tredje stycket innebär att det som ska avgöra när ett hinder mot att döma till straffansvar för samma gärning uppkommer är den tidpunkt då det inleds en domstolsprocess om utdömande av vite, inte som idag när ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts. Övervägandena finns i avsnitt 17.

Det görs även en språklig ändring.

Överklagande m.m.

13 § Beslut av en enskild veterinär får överklagas hos Jordbruksverket.

Andra beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I *andra stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Ett nytt *tredje stycke* införs enligt vilket det framgår att 42 § förvaltningslagen, vilken reglerar vem som får överklaga ett beslut, gäller för beslut meddelade av organ och fysiska personer. Fjärde stycket motsvaras av nuvarande tredje stycket. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 8.9.

13 a § *Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.*

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 8.8.

Av första stycket framgår att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol om ett beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet överklagas.

I andra stycket anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

14 § Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen ska gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

20.3 Förslaget till lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804).

Ord och uttryck

2 § *I denna lag betyder*

1. *uttrycken*

- livsmedel,

- stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan,

- primärproduktion,

- utsläppande på marknaden och,

livsmedelsföretagare *samma sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2. *uttrycket anläggning samma sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien,

3. *uttrycket offentlig kontroll*

a) *offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och*

b) *kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs,*

4. *uttrycket annan offentlig verksamhet*

a) *annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och*

b) *sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, och*

5. *uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om definitioner av olika uttryck. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 9.1.

I paragrafen införs en punktuppställning. Definitionerna av uttrycken i första och andra styckena förs oförändrade över till *punkterna 1 och 2*. I *punkterna 3 och 4* införs definitioner av uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Definitionerna innebär att med uttrycken ska förstås dels offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet såsom denna definieras i artikel 2 i den nya kontrollförordningen, dels sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som inte omfattas av den nya kontrollförordningen utan enbart har stöd i livsmedelslagen, dvs. kontroll av snus och

tuggtobak och dricksvatten före tappkranen. I *punkten 5* anges att uttrycket organ med delegerade uppgifter betyder samma sak i livsmedelslagen som i den nya kontrollförordningen. Den definition av uttrycket som finns i artikel 3 gäller alltså vid tillämpningen av lagen. Uttrycket har samma betydelse oavsett om den offentliga kontrollen eller verksamheten utförs enligt den nya kontrollförordningen eller med stöd av livsmedelslagen.

Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

I övrigt görs vissa språkliga ändringar.

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

5 § Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar (EU-bestämmelser)* som har samma syfte som lagen och som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

I paragrafen ändras EG-förordningar till EU-förordningar och EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Övriga ändringar är språkliga.

Föreskrifter om livsmedelsanläggningar

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att livsmedel får handhas eller släppas ut på marknaden endast i anläggningar som godkänts av kontrollmyndigheten, *och*

2. vilka krav som *ska* vara uppfyllda för att ett sådant godkännande ska meddelas.

Paragrafen innehåller bemyndiganden att meddela föreskrifter om livsmedelsanläggningar. Övervägandena finns i avsnitt 9.5.

Ändringen innebär att hittillsvarande *punkten 3* som innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om registrering av anläggningar tas bort. Registrering av anläggningar betraktas som annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen. Ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet finns i 19 § första stycket 1.

Övriga ändringar är språkliga.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får efter *att ha iakttagit* anmälningsförfarandet i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung meddela föreskrifter om anpassning av och undantag från kraven i *EU-förordningarna*.

I paragrafen ändras EG-förordningarna till EU-förordningarna. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Förbud mot att släppa ut livsmedel på marknaden

10 § Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen är det förbjudet att på marknaden släppa ut livsmedel som

1. inte uppfyller krav och villkor som har föreskrivits eller beslutats med stöd av 6 § 2 och 3 och 8 §,

2. har handhåfts eller tidigare släppts ut på marknaden i en anläggning som inte har godkänts enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 § eller registrerats enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

3. inte har godkänts eller anmälts i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller inte uppfyller villkor i ett godkännande eller tillstånd,

4. innehåller ämnen som inte har godkänts eller som har förbjudits i enlighet med de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller i enlighet med de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen,

5. innehåller ämnen i en halt som överskrider gränsvärden som har föreskrivits med stöd av lagen eller i de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Det som sägs i första stycket gäller inte om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har föreskrivit något annat.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

11 § Offentlig kontroll *ska* utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgift *ska* fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

I paragrafen regleras vilka myndigheter som är kontrollmyndigheter. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

I *första stycket* stryks uppräkningsen av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår numera av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i 2 §.

I ett nytt *andra stycke* framgår att kontrollmyndigheterna även ska utföra annan offentlig verksamhet. Vad som avses med annan offentlig verksamhet framgår av artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen. Där nämns bl.a. verksamhet för att bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Bestämmelsen i det hittillsvarande andra stycket om att en kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet flyttas till ett nytt *tredje stycke*.

Övriga ändringar är språkliga.

Kontrollmyndigheternas övriga åligganden

12 § Livsmedelsverket och, i fråga om länet, länsstyrelsen samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet, om inte regeringen föreskriver något annat.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

I *andra stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

13 § Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* verka för att överträdelse av lagen, av de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, beivras.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Förvaltningslagens tillämpning

13 a § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 9.15.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

14 a § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 9.11. I första stycket föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller inte bara myndigheter utan även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I andra stycket upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

15 § Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en viss anläggning som annars skulle skötas av kommunen ska flyttas över till verket.*

Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Livsmedelsverket får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen, om verket och kommunen är överens om det.

Paragrafen innehåller bestämmelser om frivillig överflyttning av offentlig kontroll av en viss anläggning från en kommun till Livsmedelsverket. Övervägandena finns i avsnitt 9.3.

Ett tillägg görs i *första stycket* om att även annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen över berörd anläggning kan flyttas över.

Ändringen i *andra stycket* innebär att annan offentlig verksamhet som har flyttats över till verket också kan lämnas tillbaka till kommunen på samma sätt som gäller för offentlig kontroll.

Övriga ändringar är språkliga.

16 § Livsmedelsverket får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan* offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet i fråga* om en viss anläggning, *som annars skulle skötas av Livsmedelsverket, ska* flyttas från verket till en kommun.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om frivillig överflyttning av offentlig kontroll av en viss anläggning från Livsmedelsverket till en kommun. Övervägandena finns i avsnitt 9.3.

Ett tillägg görs om att även annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen kan flyttas över.

Övriga ändringar är språkliga.

17 § Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* när det gäller en viss anläggning, får regeringen på ansökan av Livsmedelsverket besluta att ansvaret för den offentliga kontrollen *och för den offentliga verksamheten i fråga om den anläggningen ska* flyttas över till Livsmedelsverket.

Regeringen får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tvångsvis överflyttning av ansvaret för offentlig kontroll av en viss anläggning från en kommun till Livsmedelsverket när kommunen grovt eller under längre tid har åsidosatt sin kontrollskyldighet när det gäller den anläggningen. Övervägandena finns i avsnitt 9.4.

Ett tillägg görs i *första stycket* om att sådan tvångsvis överflyttning även kan ske när kommunen har åsidosatt sin skyldighet att utföra annan offentlig verksamhet när det gäller en viss anläggning. Ändringen i första stycket innebär också att även ansvaret för annan offentlig verksamhet i fråga om den anläggningen som åsidosättandet avser kan flyttas över tvångsvis.

Ändringen i *andra stycket* innebär att regeringen får besluta att ansvaret för sådan annan offentlig verksamhet som har flyttats över till verket ska lämnas tillbaka till kommunen.

Övriga ändringar är språkliga.

Förelägganden riktade till kommuner

18 § Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *ska* innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen *ska* kunna avhjälpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Livsmedelsverket får förelägga en kommun, som inte fullgör de skyldigheter som följer av dess kontrolluppdrag, att avhjälpa bristen. Övervägandena finns i avsnitt 9.4.

Ändringen innebär att Livsmedelsverket får förelägga kommunen att avhjälpa bristen även när kommunen inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet.

Övriga ändringar är språkliga.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet ska* bedrivas,
2. skyldighet för en kontrollmyndighet, *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 12 § första stycket,
3. skyldighet för livsmedelsföretagare *och andra aktörer* att utöva en egenkontroll av verksamheten *som är lämplig utifrån* verksamhetens art, *och*

4. skyldighet för den som producerar eller tillhandahåller dricksvatten att inhämta kontrollmyndighetens godkännande av faroanalyser och förslag till egenkontrollprogram.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om offentlig kontroll. Övervägandena finns i avsnitt 9.5.

Ett tillägg görs i *punkten 1* om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

I *punkten 2* ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Ett förtydligande görs i *punkten 3* om att bemyndigandet ifråga om skyldighet för livsmedelsföretagare att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten även omfattar andra aktörer. Sådana aktörer kan vara dricksvattenproducenter och aktörer som tillverkar snus eller tobak.

Ändringen av paragrafen innebär vidare att bestämmelsen i *punkten 5* tas bort och flyttas till den nya 19 a §.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

19 a § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om*

- 1. uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt, och*
- 2. skyldighet för livsmedelsföretagare och andra aktörer att lämna uppgifter om sina anläggningar eller verksamheten i övrigt till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för aktörer att lämna uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 9.6.

Bemyndigandet i *första punkten* om rätt att meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för den som lämnar djur till slakt har oförändrat flyttats från 19 § 5.

I *andra punkten* bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för livsmedelsföretagare och andra aktörer att lämna uppgifter om anläggningar eller sin verksamhet i övrigt till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Rätt till upplysningar och tillträde

20 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, har i den utsträckning det behövs för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen* och för inspektörer och experter som utsetts av *kommissionen*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en kontrollmyndighet och ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen samt EU:s institutioner och inspektörer och experter som utsetts av institutionerna har rätt att på begäran få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover. Övervägandena finns i avsnitt 9.8.

Ändringen i *första stycket* innebär att bestämmelsen även gäller för en privatpraktiserande veterinär som har förordnats som officiell veterinär enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Uttrycket "kontrollorgan" ersätts vidare med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Första stycket ändras också på så sätt att rätten till upplysningar och tillträde även gäller när annan offentlig verksamhet utförs. Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen om rätt till upplysningar och tillträde kompletterar denna artikel.

I *andra stycket* tydliggörs att det är Europeiska kommissionen och inspektörer och experter som utsetts av kommissionen som omfattas av rätten enligt första stycket.

Skyldighet att lämna hjälp

21 § *Utöver vad som följer av artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 ska den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.*

Paragrafen innehåller en bestämmelse om enskildas skyldighet att lämna hjälp till kontrollmyndigheterna. När det gäller offentlig kontroll och offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen ska i första hand motsvarande bestämmelse i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen tillämpas. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Ett tillägg görs om att skyldigheten att lämna hjälp även gäller för den som är föremål för annan offentlig verksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 9.9.

Övriga ändringar är språkliga.

Förelägganden och förbud

22 § *Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller vad som särskilt anges i 18 § får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna ska följas.*

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Vite

23 § Förelägganden och förbud enligt 22 § eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Anonyma inköp

23 a § *En kontrollmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in livsmedel i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.*

Paragrafen är ny. Bestämmelsen ger kontrollmyndigheterna ett uttryckligt lagstöd för att köpa in livsmedel anonymt för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. Bestämmelsens tillämpningsområde begränsas till situationer då det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön. I artikel 36 i den nya kontrollförordningen finns särskilda regler som ska följas när anonyma inköp görs för att kontrollera den unionslagstiftning som faller under den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitten 6.9 och 9.12.

Rapporteringsystem för överträdelser

23 b § *En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringsystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringsystem.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen i första stycket ålägger kontrollmyndigheterna att ha rapporteringsystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen kompletterar artikel 140 i den nya kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.10 och 9.13.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om utformningen av rapporteringssystemen. Rapporteringssystemen ska uppfylla de krav som följer av artikel 140 i den nya kontrollförordningen.

Särskilda ingripanden m.m.

24 § Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet ta hand om en vara som

1. har släppts ut på marknaden, eller som uppenbart är avsedd att släppas ut på marknaden, i strid med 10 § eller de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, eller

2. avses med ett föreläggande eller ett förbud enligt 22 §, om föreläggandet eller förbudet inte följs.

Om en vara har tagits om hand, får ägaren under överinseende av kontrollmyndigheten göra varan duglig till livsmedel eller använda den för något annat ändamål. Annars *ska* kontrollmyndigheten låta förstöra varan på ägarens bekostnad.

Kontrollmyndigheten *ska*, på ägarens bekostnad, låta förstöra också sådana varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

I första stycket ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Övriga ändringar är språkliga.

Rättelse

26 § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Avgifter

28 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*.

Bemyndigandet enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *en* sådan avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *betalningen och, när det gäller de avgifter som tas ut av en statlig myndighet och av ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter, hur avgifterna ska beräknas*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 9.10.

I *första stycket* har punktuppställningen tagits bort. Preciseringsen av vilken kontroll som avses har strukits. Vidare har den ändringen gjorts att föreskriftsrätten gäller avgifter för annan offentlig verksamhet i stället för som hittills prövning och registrering. Utöver prövning och registrering rymmer uttrycket annan offentlig verksamhet bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

Ändringarna i *tredje stycket* innebär att det införs ett nytt bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om betalningen av avgifter som tas ut av kontrollmyndigheterna. Med stöd av det bemyndigandet kan myndigheten meddela föreskrifter om skyldighet för kontrollmyndigheterna att ta ut en avgift efter utförd kontroll. Ändringen innebär också att det nuvarande bemyndigandet att meddela föreskrifter om beräkningen av avgifter ska gälla avgifter som tas ut av ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter genom att uttrycket "kontrollorgan" ersätts med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter".

Övriga ändringar är språkliga.

32 § Livsmedelsverkets beslut i ett enskilt fall får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller

3. enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av någon annan statlig förvaltningsmyndighet, av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, *av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra beslut av Livsmedelsverket eller någon annan statlig förvaltningsmyndighet får överklagas hos regeringen. För att konsumenternas intresse ska kunna tillvaratas inom livsmedelsområdet får ett sådant beslut överklagas av en organisation som är att anse som central arbetstagarorganisation enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller en motsvarande sammanslutning på arbetsgivarsidan.

I paragrafen finns bestämmelser om överklagande.

I första stycket ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

I *andra stycket* görs ett tillägg av vilket det framgår att även beslut av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

I ett nytt *tredje stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av organ eller fysiska personer. Bestämmelsen i det hittillsvarande tredje stycket om att Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär flyttas till en ny bestämmelse i 32 a §. Övervägandena finns i avsnitten 6.5, 6.6, 9.14 och 9.15.

32 a § *Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.*

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 9.14.

Bestämmelsen i *första stycket* om att Livsmedelsverket ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär har oförändrat flyttats från 32 § tredje stycket.

Av *andra stycket* framgår att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol om ett beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet överklagas.

I *tredje stycket* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

20.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter

Lagens syfte och tillämpningsområde

2 § I denna lag betyder

1. *uttrycken* foder och utsläppande på marknaden av foder samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet,

2. uttrycket primärproduktion av foder samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien,

3. uttrycken animaliska biprodukter och därav framställda produkter samt utsläppande på marknaden av dessa produkter samma *sak* som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter), och

4. *uttrycken*

- offentlig kontroll,
- annan offentlig verksamhet, och
- organ med delegerade uppgifter samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Paragrafen innehåller bestämmelser om definitioner av olika uttryck. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 10.1.

I paragrafen införs en punktuppställning. Definitionerna av uttrycken i första till tredje styckena förs oförändrade över till *punkterna 1–3*.

I *punkten 4* införs definitioner av uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter. Definitionerna innebär att uttrycken ska förstås på samma sätt som i den nya kontrollförordningen. Det innebär att definitionerna av uttrycken i artikel 2 och 3 gäller vid tillämpningen av lagen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

I övrigt görs vissa språkliga ändringar.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

12 § Offentlig kontroll ska utövas av Statens jordbruksverk, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att *uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet.

I paragrafen regleras vilka myndigheter som utövar offentlig kontroll. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.

I *första stycket* stryks uppräkningslistan av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i artikel 2 i förordning (EU) 2017/625. En hänvisning till den definitionen finns i 2 §.

Ett tillägg görs i ett nytt *andra stycke* om att kontrollmyndigheterna även ska utföra annan offentlig verksamhet. Annan offentlig verksamhet är enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna. I artikeln nämns bl.a. verksamhet för att bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Bestämmelsen i hittillsvarande *andra stycket* om att en kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet flyttas oförändrat till ett nytt *tredje stycke*.

Bestämmelsen i det tidigare *tredje stycket* om att regeringen får meddela föreskrifter om att kontrolluppgifter får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet flyttas till ett nytt *fjärde stycke*. Där görs också ett tillägg om att även uppgifter i annan offentlig verksamhet får överlämnas från en statlig myndighet till en annan statlig myndighet.

Övriga ändringar är språkliga.

Förvaltningslagens tillämpning

12 a § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,

- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 10.15.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

15 § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 10.11. I första stycket föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I andra stycket upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Överflyttning av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

16 § Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan* offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet i fråga om* en viss anläggning, som *annars skulle skötas av kommunen, ska* flyttas över till verket eller myndigheten. Ett sådant beslut får fattas, om verksamheten har stor omfattning, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl.

Jordbruksverket eller myndigheten får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen, om verket eller myndigheten och kommunen är överens om det.

Paragrafen innehåller bestämmelser om frivillig överflyttning av offentlig kontroll av en viss verksamhet från en kommun till Jordbruksverket eller annan statlig kontrollmyndighet. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

Ändringen i *första stycket* innebär att ett tillägg görs om att även annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen kan flyttas över. Vidare ersätts uttrycket ”viss verksamhet” av ”viss anläggning”. Ändringen är språklig och någon ändring i sak är inte avsedd.

Ändringen i *andra stycket* innebär att sådan annan offentlig verksamhet som har flyttats över till verket eller myndigheten också kan lämnas tillbaka till kommunen.

Övriga ändringar är språkliga.

17 § Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag får, i samråd med en kommun, besluta att *sådan* offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet i fråga om* en viss anläggning, som *annars skulle skötas av* Jordbruksverket eller myndigheten, *ska* flyttas från verket eller myndigheten till en kommun.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om frivillig överflyttning av offentlig kontroll av en viss anläggning från Jordbruksverket eller en annan statlig myndighet till en kommun. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

Ett tillägg görs i paragrafen om att även annan offentlig verksamhet som sammanhänger med kontrollen kan flyttas över.

Övriga ändringar är språkliga.

18 § Om en kommun grovt eller under längre tid har åsidosatt sin *skyldighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* när det gäller *en viss anläggning*, får regeringen, på ansökan av Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag, besluta att ansvaret för *den offentliga kontrollen och den offentliga verksamheten i fråga om den anläggningen ska* flyttas över till Jordbruksverket eller myndigheten.

Regeringen får besluta att *ansvaret ska* lämnas tillbaka till kommunen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tvångsvis överflyttning av ansvaret för offentlig kontroll av en viss verksamhet från en kommun till Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.

Ändringen i *första stycket* innebär att ett tillägg görs om att tvångsvis överflyttning även kan ske när kommunen har åsidosatt sin skyldighet att utföra annan offentlig verksamhet när det gäller en viss anläggning. Vidare ändras bestämmelsen så att det framgår att även ansvaret för annan offentlig verksamhet i fråga om den anläggningen som åsidosättandet avser kan flyttas över tvångsvis. Slutligen ersätts uttrycket ”viss verksamhet” av ”viss anläggning”. Den ändringen är endast språklig och någon ändring i sak är inte avsedd.

Ändringen i *andra stycket* innebär att regeringen får besluta att ansvaret för sådan annan offentlig verksamhet som har flyttats över till verket eller myndigheten ska lämnas tillbaka till kommunen.

Förelägganden riktade till kommuner

19 § Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess *uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet*, får Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet som regeringen bestämt enligt denna lag förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande *ska* innehålla uppgifter om de åtgärder som Jordbruksverket eller myndigheten anser nödvändiga för att bristen *ska* kunna avhjälpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet får förelägga en kommun, som inte fullgör de skyldigheter som följer av dess kontrolluppdrag, att avhjälpa bristen. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.

Ett tillägg görs om att Jordbruksverket eller en annan statlig kontrollmyndighet får förelägga kommunen att avhjälpa bristen även när kommunen inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet.

Övriga ändringar är språkliga.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas,
2. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* att lämna information till en sådan samordnande kontrollmyndighet som avses i 13 § första stycket,
3. skyldighet för foderföretagare eller för *den* som befattar sig med animaliska biprodukter *eller därav framställda produkter* att utöva en egenkontroll av verksamheten *som är lämplig utifrån* verksamhetens art.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om offentlig kontroll. Övervägandena finns i avsnitt 10.5.

Ett tillägg görs i *punkten 1* om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

I *punkten 2* ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Ett förtydligande görs i *punkten 3* om att bemyndigandet ifråga om skyldighet att utöva en efter verksamhetens art lämpad egenkontroll av verksamheten inte bara omfattar företag som befattar sig med animaliska biprodukter utan även privatpersoner som befattar sig med sådana produkter. Det förtydligas också att kravet gäller den som befattar sig med produkter som framställts av animaliska biprodukter.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

20 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och för den som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter att lämna uppgifter om sina anläggningar till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för foderföretagare och för den som befattar sig med animaliska biprodukter eller därav framställda produkter att lämna uppgifter om sina anläggningar till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 10.6.

Rätt till upplysningar och tillträde

21 § En kontrollmyndighet och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter har rätt att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, samt

2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Paragrafen reglerar rätten för en kontrollmyndighet, ett kontrollorgan som anlitas i den offentliga kontrollen samt Europeiska kommissionen och inspektörer och experter som utsetts av kommissionen, att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar samt få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover. Övervägandena finns i avsnitt 10.8.

Första stycket ändras på så sätt att rätten till upplysningar och tillträde även gäller när annan offentlig verksamhet utförs. Vidare ersätts uttrycket "kontrollorgan" med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter".

Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen kompletterar denna artikel.

Skyldighet att lämna hjälp

22 § *Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.*

Paragrafen reglerar enskildas skyldighet att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Övervägandena finns i avsnitt 10.9.

Ändringen innebär att det i stället upplyses om att skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras regleras i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Anonyma inköp

24 a § *En kontrollmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in produkter i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav.*

Paragrafen är ny. Bestämmelsen ger kontrollmyndigheterna ett uttryckligt lagstöd för att köpa in produkter anonymt för att kontrollera att de uppfyller gällande krav. Bestämmelsens tillämpningsområde begränsas till situationer då det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön. I artikel 36 i den nya kontrollförordningen finns särskilda regler som ska följas när anonyma inköp görs för att kontrollera den unionslagstiftning som faller under den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitten 6.9 och 10.12.

Rapporteringssystem för överträdelser

24 b § *En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen i *första stycket* ålägger kontrollmyndigheterna att ha rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen kompletterar artikel 140 i den nya kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.10 och 10.13.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om utformningen av rapporteringssystemen. Rapporteringssystemen ska uppfylla de krav som följer av artikel 140 i den nya kontrollförordningen.

Avgifter

28 § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Bemyndigandet enligt *första stycket* innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att ta ut *en* sådan avgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur avgifterna som tas ut av statliga myndigheter och av *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* ska beräknas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 10.10.

I *första stycket* har punktuppställningen tagits bort. Preciseringsen av vilken kontroll som avses har strukits. Vidare har den ändringen gjorts att föreskriftsrätten gäller avgifter för annan offentlig verksamhet i stället för som hittills ärenden enligt lagen. Utöver ärenden rymmer uttrycket annan offentlig verksamhet bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande

efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att uttrycket ”kontrollorgan” ersätts med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Övriga ändringar är språkliga.

32 § Beslut av Jordbruksverket eller av en annan statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som gäller Försvarmakten eller Försvarets materielverk överklagas dock till regeringen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

I ett nytt *andra stycke* framgår att även beslut av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

I ett nytt *tredje stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av organ eller fysiska personer. *Fjärde* och *femte* styckena motsvarar hittillsvarande andra och tredje styckena. Övervägandena finns i avsnitten 6.5, 6.6, 10.14 och 10.15.

32 a § *Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.*

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 10.14.

Av *första stycket* framgår att den delegerande myndigheten ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol om ett beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller

av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet överklagas.

I *andra stycket* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

20.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

2 § Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar (EU-bestämmelser)* som faller inom lagens tillämpningsområde. Regeringen *ska* i Svensk författningssamling *tillkännage* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

I paragrafen ändras EG-förordningar till EU-förordningar och EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Ord och uttryck

2 a § *Uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter betyder i denna lag samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG)*

nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93 /EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Paragrafen är ny. Av bestämmelsen framgår att uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska förstås på samma sätt som i den nya kontrollförordningen. Det innebär att definitionerna av uttrycken i artiklarna 2 och 3 gäller vid tillämpningen av lagen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 11.1.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

10 § Offentlig kontroll utövas av Statens jordbruksverk eller andra statliga myndigheter.

Om inte annat följer av denna lag utför kontrollmyndigheterna även annan offentlig verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna åt länsstyrelserna eller kommunerna att utöva offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Av paragrafen framgår vilka myndigheter som utövar offentlig kontroll. Övervägandena finns i avsnitt 11.2.

I första stycket stryks uppräknningen av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i artikel 2.1 i förordning (EU) 2017/625. En hänvisning till den definitionen finns i 1a §.

Paragrafen ändras vidare så att det i ett nytt *andra stycke* framgår att kontrollmyndigheterna även utför annan offentlig verksamhet. Annan offentlig verksamhet definieras enligt artikel 2.2 i den nya

kontrollförordningen som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna, däribland verksamhet för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar, utrota dessa djursjukdomar, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Bestämmelsen i hittillsvarande andra stycket om att regeringen får meddela föreskrifter om att Jordbruksverket får överlämna vissa kontrolluppgifter till länsstyrelser eller kommuner och om att en kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet flyttas till *tredje stycket*. En länsstyrelse eller en kommun som utöver offentlig kontroll efter delegation av Jordbruksverket är att anse som en kontrollmyndighet enligt lagen och har således t.ex. samma rätt till tillträde enligt 13 § som Jordbruksverket.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

11 § Jordbruksverket samordnar den kontrollverksamhet som verket har överlämnat till länsstyrelserna eller kommunerna samt lämnar råd och hjälp i kontrollverksamheten.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

I andra stycket ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Förvaltningslagens tillämpning

11 a § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,

- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 11.11.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

11 b § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 11.8.

I *första stycket* föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I *andra stycket* upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur offentlig kontroll *ska* bedrivas,
2. *hur annan offentlig verksamhet, utöver sådan verksamhet som i övrigt utförs enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ska bedrivas, och*
3. skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* att lämna information till Jordbruksverket.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om offentlig kontroll och uppgiftsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 11.3.

Punkten 1 ändras endast språkligt. *Punkten 2* är ny och avser föreskrifter om hur sådan annan offentlig verksamhet som inte faller in under övriga bemyndiganden i lagen ska bedrivas.

Den hittillsvarande punkten 2 flyttas till en ny *tredje punkt*, där uttrycket "kontrollorgan" ersätts med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter".

Rätt till upplysningar och tillträde

13 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, har i den utsträckning det behövs för den offentliga kontrollen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls eller där djurprodukter, foder eller material i övrigt förvaras eller annars hanteras och där göra undersökningar och ta prover.

Det som sägs i första stycket gäller också den som *utför annan offentlig verksamhet*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kontrollmyndigheters och kontrollorgans rätt till upplysningar och rätt till tillträde till områden och andra utrymmen. Övervägandena finns i avsnitt 11.5.

Ändringen i *första stycket* innebär att rätten även gäller för en privatpraktiserande veterinär som har förordnats som officiell veterinär enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Vidare ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerat vissa uppgifter”.

Ändringen i *andra stycket* innebär att uttrycket ”vidtar åtgärder” bytts ut till ”utför annan offentlig verksamhet”. Vidare stryks uppräknningen av vilka föreskrifter och beslut som avses. Detta framgår av definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) 2017/625. En hänvisning till definitionen finns i artikel 1 a §.

Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelserna i första och andra styckena om rätt för kontrollmyndigheter och andra som utför kontroll att få upplysningar och tillträde till utrymmen kompletterar denna artikel.

Övriga ändringar är språkliga.

14 § Bestämmelserna i 13 § gäller också för

1. *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten* och för inspektörer och experter som utsetts av *dessa institutioner i den utsträckning det behövs för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Rätten gäller även i den utsträckning det behövs för att kontrollera att bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG följs, och*

2. företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, om kontrollen utövas eller åtgärderna utförs tillsammans med företrädare för en svensk myndighet.

I bestämmelsen anges att bestämmelserna i 13 § också gäller för vissa EU-institutioner. I *punkten 1* tydliggörs vilka institutioner som avses, nämligen Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten samt inspektörer och experter som utsetts av dessa institutioner. Det läggs till att deras rätt gäller i den utsträckning det

behövs dels för att kontrollera att Sverige följer de EU-bestämmelser som lagen kompletterar, dels för kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i förordning (EU) nr 652/2014. Övervägandena finns i avsnitt 11.5.

14 a § *Bestämmelserna i 13 och 14 §§ denna lag ska inte tillämpas vid kontroller och inspektioner på plats som utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning.*

Paragrafen är ny. I bestämmelsen upplyses om att bestämmelserna i lagen om rätt till upplysningar och tillträde inte gäller när kontroller och inspektioner på plats utförs enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Övervägandena finns i avsnitt 11.5.

Skyldighet att lämna hjälp

15 § *Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.*

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Övervägandena finns i avsnitt 11.6.

Ändringen innebär att det i stället upplyses om att skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras regleras i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Förelägganden och förbud

16 § Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som

behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna* ska följas.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Vite

17 § Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Rättelse

18 § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Rapporteringssystem för överträdelse

18 a § *En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelse av förordning (EU) 2017/625.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen i första stycket ålägger kontrollmyndigheterna att ha rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelse av den nya kontrollförordningen.

Bestämmelsen kompletterar artikel 140 i den nya kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.10 och 11.9.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om utformningen av rapporteringssystemen. Rapporteringssystemen ska uppfylla de krav som följer av artikel 140 i den nya kontrollförordningen.

Avgifter

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*.

Bemyndigandena enligt första stycket innefattar rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *hur* avgifter som tas ut av statliga myndigheter, *ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* och sådana organisationer som avses i 9 § andra stycket *ska beräknas*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 11.7.

I *första stycket* har punktuppställningen tagits bort. Preciseringsen av vilken kontroll som avses har strukits. Vidare har den ändringen gjorts att föreskriftsrätten gäller avgifter för annan offentlig verksamhet i stället för som hittills vissa uppräknade åtgärder. Utöver de åtgärder som hittills omfattats av bemyndigandet rymmer uttrycket annan offentlig verksamhet bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad och åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

I *andra stycket* tas hänvisningen till punkten 1 i första stycket bort. Det innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut avgift även för annan offentlig verksamhet. Ändringen i *tredje stycket* innebär att uttrycket "kontrollorgan" ersätts med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter".

Övriga ändringar är språkliga.

Straffbestämmelser

21 § Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av 6 §, 7 § första stycket, 8 § eller 9 § första stycket, eller

2. inte fullgör sina skyldigheter enligt 15 §.

Till böter döms även den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheter, villkor eller förbud som finns i de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen. Detta gäller dock inte om överträdelsen avser bestämmelser om myndighetsutövning.

I *andra stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

22 § Om en gärning som avses i 21 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Andra stycket ändras. Det som ska avgöra när ett hinder mot att döma till straffansvar för samma gärning uppkommer är den tidpunkt då det inleds en domstolsprocess om utdömande av vite, inte som idag när ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts. Övervägandena finns i avsnitt 17.

23 § Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag, enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

I bestämmelsen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

24 § En statlig förvaltningsmyndighets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,

2. enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, eller

3. enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en *officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, av en sådan*

organisation som avses i 9 § andra stycket, av ett annat organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

I *andra stycket* görs ett tillägg av vilket det framgår att även beslut av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Bestämmelsen i det hittillsvarande tredje stycket om vem som ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol flyttas till en ny 24 a §. I ett nytt *tredje stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av organ eller fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitten 6.5, 6.6, 11.10 och 11.11.

24 a § Det allmännas talan hos förvaltningsdomstol ska föras av

1. den myndighet som utövar offentlig kontroll om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation,

2. den myndighet som har förordnat den officiella veterinären, eller

3. den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 11.10.

Av *första stycket* framgår vilken myndighet som ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 motsvarar hittillsvarande 24 § tredje stycket. Det har i en ny tredje punkt lagts till att det är den delegerande myndigheten som ska föra det allmännas talan när det gäller överklagade beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

I *andra stycket* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

25 § Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen, ska gälla omedelbart om inte något annat beslutas.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

20.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen

2 § Lagen kompletterar sådana bestämmelser i *EU-förordningar* (*EU-bestämmelser*) som har samma syfte som lagen. Regeringen ska i Svensk författningssamling *tillkänna* vilka grundförordningar som avses.

I fråga om *EU-bestämmelser* som faller inom flera lagars tillämpningsområde tillkännager regeringen på samma sätt som i första stycket vilka bestämmelser som kompletteras av denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet fatta beslut som behövs *för att komplettera EU-bestämmelserna*.

I paragrafen ändras EG-förordningar till EU-förordningar och EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Övriga ändringar är språkliga.

Ord och uttryck

2 a § I denna lag betyder

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

b) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2016/2012,

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Paragrafen är ny. Av punkterna 1 och 2 framgår att uttrycken offentlig kontroll respektive annan offentlig verksamhet när de används i lagen avser motsvarande uttryck både i den nya kontrollförordningen och i förordningen om djuravel. Det innebär att definitionerna av uttrycken i artiklarna 2 och 3 i kontrollförordningen och artiklarna 2.18 och 2.19 i förordningen om djuravel gäller vid tillämpningen av lagen. Hänvisningarna till den nya kontrollförordningen och förordningen om djuravel är dynamiska dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. I punkten 3 framgår att uttrycket organ med

delegerade uppgifter betyder samma sak som i förordning (EU) 2017/625. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 12.1.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 § Offentlig kontroll utövas av Jordbruksverket och länsstyrelserna.
Kontrollmyndigheterna utför även annan offentlig verksamhet.

Paragrafen reglerar vilka myndigheter som är kontrollmyndigheter. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

I *första stycket* stryks uppräknningen av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i artikel 2.1 i förordning (EU) 2017/625 och i artikel 2.18 i förordning (EU) 2016/1012. En hänvisning till de definitionerna finns i 1 a §.

I ett nytt *andra stycke* läggs till att kontrollmyndigheterna även utför annan offentlig verksamhet. Annan offentlig verksamhet definieras enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna, däribland verksamhet för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar, utrota dessa djursjukdomar, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar. Men annan offentlig verksamhet avses också enligt artikel 2.19 i förordningen om djuravel all annan verksamhet än offentlig kontroll som behöriga myndigheter utför i enlighet med förordningen i syfte att säkerställa att bestämmelserna i förordningen tillämpas.

Övriga ändringar är språkliga.

Kontrollmyndigheternas övriga åligganden

9 § Jordbruksverket samordnar övriga kontrollmyndigheters verksamhet och lämnar råd och hjälp i denna verksamhet.

Den myndighet som utövar offentlig kontroll *ska* genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med

stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*.

I andra stycket ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Förvaltningslagens tillämpning

9 a § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 12.10.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

9 b § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 12.8.

I *första stycket* föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikel 8 gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier. I bestämmelsen föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Bestämmelser om tystnadsplikt finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikel 8 ska även tillämpas med avseende på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt på officiella laboratorier.

I *andra stycket* upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

9 c § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om*

- 1. hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas, och*
- 2. skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.*

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitt 12.3.

Bemyndigandet i *punkten 1* avser föreskrifter om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Bemyndigandet i *punkten 2* avser föreskrifter om skyldighet för ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter att lämna information till Jordbruksverket.

Rätt till upplysningar och tillträde

10 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har i den utsträckning det behövs för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och där göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller också för *Europeiska kommissionen* och för inspektörer och experter som utsetts av *kommissionen*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till bl.a. upplysningar och tillträde till områden m.m. Övervägandena finns i avsnitt 12.5.

Ändringen i *första stycket* innebär att det görs ett tillägg om att rätten till tillträde och rätten att få ta del av handlingar mm. även gäller för en privatpraktiserande veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Uttrycket "kontrollorgan" ersätts med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Ändringen i första stycket innebär också att rätten till upplysningar och tillträde även gäller i den utsträckning det behövs för utförandet av annan offentlig verksamhet. Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. På ett liknande sätt regleras i artikel 46.1 i förordningen om djuravel aktörernas skyldighet att, i den utsträckning det är nödvändigt för utövande av offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, lämna de behöriga myndigheterna tillträde till utrustning, lokaler, andra platser, avelsdjur och avelsmaterial samt tillgång till elektroniska informationshanteringssystem, dokument och andra relevanta uppgifter. Bestämmelsen i lagen om kontroll av husdjur,

m.m. om rätt till upplysningar och tillträde kompletterar dessa artiklar.

I *andra stycket* tydliggörs vilken institution i EU som avses, nämligen Europeiska kommissionen samt inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Skyldighet att lämna hjälp

11 § *Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 och i artikel 46.2 i förordning (EU) 2016/1012.*

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att tillhandahålla den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Övervägandena finns i avsnitt 12.6.

Ändringen innebär att det i stället upplyses om att skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras regleras i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen och i artikel 46.2 i förordningen om djuravel. Hänvisningarna till EU-förordningarna är dynamiska dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Förelägganden och förbud

12 § Utöver vad som följer av de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får en kontrollmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de

EU-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna ska* följas.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14. Det görs även en språklig ändring.

Vite

13 § Förelägganden och förbud enligt denna lag eller enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen får förenas med vite.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Rättelse

14 § Om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av *EU-bestämmelserna*, får kontrollmyndigheten besluta om rättelse på hans eller hennes bekostnad.

I paragrafen ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

Avgifter

16 § Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om hur avgifterna ska beräknas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet so regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 12.7.

Ändringen i *första stycket* innebär att föreskrifter får meddelas om skyldighet att betala avgift även för annan offentlig verksamhet. Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). I förordningen om djuravel anges att medlemsstaterna ska se till att tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att säkerställa att de

behöriga myndigheterna har den personal och andra resurser som krävs för att genomföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (artikel 51). Uttrycket annan offentlig verksamhet rymmer bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

Övriga ändringar är språkliga.

18 § Till ansvar enligt denna lag döms inte, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Det ska inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av ett föreläggande om vite om gärningen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Andra stycket ändras. Det som ska avgöra när ett hinder mot att döma till straffansvar för samma gärning uppkommer är den tidpunkt då det inleds en domstolsprocess om utdömande av vite, inte som idag när ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts. Övervägandena finns i avsnitt 17.

20 § Jordbruksverkets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det har meddelats

1. enligt denna lag,
2. enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller

3. enligt de *EU-bestämmelser* som kompletteras av lagen.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av en annan statlig förvaltningsmyndighet, *av en officiell veterinär som förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer, av ett organ med delegerade uppgifter, i andra fall än vad som anges i 19 §, eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.*

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

I *första stycket* ändras EG-bestämmelser till EU-bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.14.

I *andra stycket* görs ett tillägg av vilket det framgår att även beslut av ett organ med delegerade uppgifter i andra fall än vad som anges i

19 § eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Bestämmelsen i det hittillsvarande tredje stycket om vem som ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol flyttas oförändrad till en ny 20 a §. I ett nytt *tredje stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av organ eller fysiska personer. Övervägandena finns i avsnitten 6.5, 6.6, 12.9 och 12.10.

20 a § Jordbruksverket ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol, om en organisation, en sammanslutning eller ett slakteri först har beslutat i saken. Detsamma gäller om det överklagade beslutet har meddelats av en officiell veterinär.

Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 12.9.

Av *första stycket* framgår vilken myndighet som ska föra det allmännas talan hos förvaltningsdomstol. Bestämmelsen motsvarar hittillsvarande 20 § tredje stycket.

I *andra stycket* framgår att det är den delegerande myndigheten som ska föra det allmännas talan när det gäller överklagade beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

I *tredje stycket* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

20.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Lagens tillämpningsområde

2 § Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, *följande förordningar*:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, och

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I paragrafen anges EU-förordningar som lagen kompletterar, bl.a. den nu gällande kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.1 och 13.1.

Ändringen i *punkten 5* innebär att hänvisningen till den gällande kontrollförordningen bytts ut till en hänvisning till den nya kontrollförordningen.

Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Ord och uttryck

2 a § *I denna lag betyder*

1. Uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt förordning (EU) 2017/625,

b) kontroll i övrigt av att denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Paragrafen är ny. I *punkterna 1 respektive 2* införs definitioner av uttrycken offentlig kontroll respektive annan offentlig verksamhet. Definitionerna innebär att med uttrycken ska förstås dels offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet såsom denna definieras i artikel 2 i den nya kontrollförordningen, dels sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som inte omfattas av den nya kontrollförordningen utan enbart har stöd i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, dvs. kontroll av vinprodukter. Övervägandena finns i avsnitt 6.3 och 13.1.

I *punkten 3* anges att uttrycket organ med delegerade uppgifter betyder samma sak i lagen som i den nya kontrollförordningen. Uttrycket definieras i artikel 3.5 i förordning (EU) 2017/625. Den definitionen gäller alltså vid tillämpningen av lagen. Uttrycket har samma betydelse oavsett om den offentliga kontrollen eller verksamheten utförs enligt den nya kontrollförordningen eller med

stöd av lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

4 § *Offentlig kontroll ska utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna och kommunerna.*

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- eller hälsoskyddsområdet.

Paragrafen reglerar vilka myndigheter som utövar kontroll. Övervägandena finns i avsnitt 13.2.

I *första stycket* ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll”. Vidare stryks uppräknningen av vilka föreskrifter och beslut som kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår numera av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i 2 a §.

Bestämmelsen i det hittillsvarande *andra stycket* om att en kommuns uppgift ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet flyttas oförändrad till ett nytt *tredje stycke*.

I ett nytt *andra stycke* föreskrivs att kontrollmyndigheterna även ska utföra annan offentlig verksamhet. Annan offentlig verksamhet definieras enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna. Där nämns bl.a. verksamhet för att bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Övriga ändringar är språkliga.

5 § *Utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar får regeringen eller Livsmedelsverket överlämna uppgiften att utföra sådan offentlig kontroll och annan offentlig uppgift som avses i 4 § till organ med delegerade uppgifter eller till fysiska personer.*

I fråga om åtgärder då regelverket inte följs eller vid sådan misstanke får ett överlämnande endast innefatta en rätt att besluta att

1. *vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll,*
2. *aktören ökar egenkontrollernas frekvens, eller*
3. *märkningen ändras för att stämma överens med produktspecifikationerna, denna lag eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om överlämnande av kontroll till kontrollorgan. Övervägandena finns i avsnitt 13.3.

I *första stycket* finns en bestämmelse som ger regeringen eller Livsmedelsverket rätt att överlämna kontroll till sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 andra stycket 5 i den gällande kontrollförordningen. Det tydliggörs att bestämmelsen ska tillämpas utöver vad som följer av de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Ändringen i *första stycket* innebär vidare att uttrycket "kontroll" ersätts med "offentlig kontroll" samt att uttrycket "kontrollorgan" ersätts med "ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter". Ändringen i *första stycket* innebär också att inte bara uppgifter i offentlig kontroll utan även uppgifter i annan offentlig verksamhet får överlämnas. Enligt den nya kontrollförordningen kan de i nationell rätt utpekade behöriga myndigheterna delegera uppgiften att utöva offentlig kontroll till organ med delegerade uppgifter eller till fysiska personer istället för, som det är nu, till ett kontrollorgan (artikel 28). Enligt den nya kontrollförordningen kan även uppgifter i annan offentlig verksamhet delegeras (artikel 31). Bestämmelserna i den nya kontrollförordningen förutsätter inte i sig någon särskild nationell bestämmelse för att kunna verkställas. Lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel är emellertid tillämplig på vissa vinprodukter som inte omfattas av den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. Detta genom att lagen innehåller kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, där det finns bestämmelser om skyddade beteckningar bl.a. inom vinsektorn. Den nya kontrollförordningen ska som huvudregel inte tillämpas för att säkerställa efterlevnaden av denna EU-förordning (artikel 1.4 a i den nya kontrollförordningen). Den nationella bestämmelsen ger samma möjlighet till delegering av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om skyddade

beteckningar inom vinsektorn som gäller i övrigt enligt den nya kontrollförordningen.

I *andra stycket* finns en bestämmelse om att ett överlämnande inte får avse rätten att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket. Bestämmelsen har ändrats så att det nu blir möjligt att lämna över rätten att besluta om vissa åtgärder då regelverket inte följs eller då det finns en misstanke om att regelverket inte följs. Vilka beslut de handlar om framgår av en punktuppställning. Enligt punkten 1 kan överlämnande avse rätten att besluta att vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll, enligt punkten 2 att aktören ökar egenkontrollernas frekvens och enligt punkten 3 att märkningen ändras för att stämma överens med produktspecifikationerna, lagen och de EU-bestämmelser som lagen kompletterar. Utgångspunkten enligt den nya kontrollförordningen är att rätten att besluta om åtgärder vid bristande efterlevnad inte får delegeras till enskilda organ och fysiska personer (artiklarna 31.3 samt 138.1 b, 138.2 och 138.3). I fråga om skyddade beteckningar finns dock ett undantag från denna begränsning. Där får nämligen behöriga myndigheter, som delegerat besluten om rätten att använda en produkts registrerade namn, även delegera tillämpningen av vissa angivna åtgärder (artikel 26).

Förvaltningslagens tillämpning

5 a § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel, och liknande.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 13.13.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

8 § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 13.10.

I första stycket föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I andra stycket upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Förelägganden riktade till kommuner

9 § Om en kommun inte fullgör sin skyldighet att *utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* enligt denna lag, får Livsmedelsverket förelägga kommunen att göra detta. Ett sådant föreläggande ska innehålla

uppgifter om de åtgärder som verket anser nödvändiga för att skyldigheten ska uppfyllas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Livsmedelsverket får förelägga en kommun, som inte fullgör sin skyldighet att utöva kontroll, att göra detta. Ett tillägg görs om att Livsmedelsverket får förelägga kommunen att fullgöra sina skyldigheter även ifråga om annan offentlig verksamhet. Uttrycket ”kontroll” ersätts av ”offentlig kontroll”. Övervägandena finns i avsnitt 13.4.

Övriga ändringar är språkliga.

Föreskrifter om kontroll och annan offentlig verksamhet

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en kontrollmyndighet eller ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* att lämna information till en sådan samordnande myndighet som avses i 6 § första stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitt 13.5.

I *första stycket* ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll”. Där görs även ett tillägg om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

I *andra stycket* ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

10 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att lämna uppgifter om sin

verksamhet till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för den som använder sig av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 13.6.

Rätt till upplysningar och tillträde

11 § En kontrollmyndighet och ett *organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har, i den utsträckning det behövs för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*, rätt att på begäran få

1. upplysningar och ta del av handlingar, och
2. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Första stycket gäller också för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till upplysningar, att ta del av handlingar och få tillträde till områden m.m. Övervägandena finns i avsnitt 13.7.

I *första stycket* ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll” samt uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Ändringen i *första stycket* innebär också att rätten till upplysningar och tillträde även gäller i den utsträckning det behövs för utförande av annan offentlig verksamhet. Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel om rätt till upplysningar och tillträde kompletterar denna artikel.

Skyldighet att lämna hjälp

12 § *Utöver vad som följer av artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625 ska den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.*

Paragrafen innehåller en bestämmelse om enskildas skyldighet att lämna hjälp till kontrollmyndigheterna. När det gäller offentlig kontroll och offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen ska i första hand motsvarande bestämmelse i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen tillämpas. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Ett tillägg görs om att skyldigheten att lämna hjälp även gäller för den som är föremål för annan offentlig verksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 13.8.

Övriga ändringar är språkliga.

Rapporteringsystem för överträdelser

14 a § *En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen i första stycket ålägger kontrollmyndigheterna att ha rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen kompletterar artikel 140 i den nya kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.10 och 13.11.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om utformningen av rapporteringssystemen. Rapporteringssystemen ska uppfylla de krav som följer av artikel 140 i den nya kontrollförordningen.

Avgifter

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala *en* avgift för *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna, att ta ut sådan avgift som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *betalningen och, när det gäller de avgifter som tas ut av en statlig myndighet och av ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter, hur avgifterna ska beräknas*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 13.9.

I *första stycket* har punktuppställningen tagits bort. Preciseringsen av vilken kontroll som avses har strukits. Vidare har den ändringen gjorts att föreskrifträtten gäller avgifter för annan offentlig verksamhet i stället för som hittills prövning och handläggning. Utöver prövning och handläggning rymmer uttrycket annan offentlig verksamhet bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

I *tredje stycket* ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”. Vidare innebär ändringarna att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges möjlighet att meddela föreskrifter om hur en avgift ska beräknas. Detta innebär att föreskrifter kan meddelas om skyldighet för kontrollmyndigheterna att ta ut en avgift efter utförd kontroll.

Övriga ändringar är språkliga.

20 § Beslut av en statlig förvaltningsmyndighet enligt denna lag, enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Detsamma gäller beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

I ett nytt *andra stycke* framgår att även beslut av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

I ett nytt *tredje stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av organ eller fysiska personer. *Fjärde stycket* motsvarar nuvarande andra stycket. Övervägandena finns i avsnitten 6.5, 6.6, 13.12 och 13.13.

20 a § Den myndighet som har delegerat uppgiften att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.5 och 13.12.

I *första stycket* framgår att det är den delegerande myndigheten som ska föra det allmännas talan när det gäller överklagade beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

I *andra stycket* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

20.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar

1. rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91, och

2. tillämpningsförfordningar till rådets förordning (EG) nr 834/2007.

Lagen kompletterar även, i de delar de innehåller bestämmelser som rör ekologisk produktion, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I paragrafen anges de EU-förordningar som lagen kompletterar, bl.a. den nu gällande kontrollförordningen.

Ändringen i *andra stycket* innebär att hänvisningen till den gällande kontrollförordningen har bytts ut till en hänvisning till den nya kontrollförordningen samt att punkten 2 tas bort. Den nya kontrollförordningen kompletteras av de genomförandeakter och delegerade akter som antas av kommissionen och inte av tillämpningsförfordningar. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitten 6.1 och 14.1.

Ord och uttryck

1 a § *Uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet betyder i denna lag samma sak som i förordning (EU) 2017/625.*

Paragrafen är ny. Av bestämmelsen framgår att uttrycken offentlig kontroll, annan offentlig verksamhet och organ med delegerade uppgifter ska förstås på samma sätt som i den nya kontrollförordningen. Det innebär att definitionerna av uttrycken i artiklarna 2 och 3 gäller vid tillämpningen av lagen. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 14.1.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

2 § Livsmedelsverket, Statens jordbruksverk, andra statliga *myndigheter* och kommunerna *ska utöva offentlig kontroll.*

Regeringen får meddela föreskrifter om fördelningen mellan kommunerna och de statliga förvaltningsmyndigheterna av kontrolluppgifter enligt första stycket.

Kontrollmyndigheterna ska även utföra annan offentlig verksamhet.

En kommuns uppgifter ska fullgöras av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

I paragrafen regleras vilka myndigheter som är kontrollmyndigheter. Övervägandena finns i avsnitt 14.2.

I *första stycket* ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll”. Vidare stryks uppräknningen av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i artikel 2.1 i förordning (EU) 2017/625. En hänvisning till den definitionen finns i 1 a §.

I ett nytt *tredje stycke* framgår att kontrollmyndigheterna även ska utföra annan offentlig verksamhet. Annan offentlig verksamhet definieras enligt artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen som annan verksamhet än offentlig kontroll som utförs av de behöriga myndigheterna. Där nämns bl.a. verksamhet för att bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Fjärde stycket motsvarar hittillsvarande tredje stycket. Övriga ändringar är språkliga.

3 § Livsmedelsverket och Jordbruksverket får inom sina respektive ansvarsområden besluta att överlämna uppgiften att *utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* till ett sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person.

I fråga om åtgärder *då regelverket inte följs eller vid sådan misstanke* får ett sådant överlämnande endast innefatta en rätt att

1. återkalla ett utfärdat certifikat,
2. enligt artikel 30.1 första stycket i rådets förordning (EG) nr 834/2007 besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda marknadsföring av ett parti eller en produktionsomgång, eller
3. enligt artikel 91 i kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 besluta om att avlägsna märkning eller förbjuda saluföring.

I *första stycket* finns en bestämmelse som ger Livsmedelsverket och Jordbruksverket rätt att, inom sina respektive ansvarsområden, överlämna kontroll till sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person. Bestämmelsen ändras så att uttrycket ”kontroll” ersätts med ”offentlig kontroll”. Vidare läggs det till att även uppgifter i annan offentlig verksamhet får överlämnas. Bestämmelser om delegering finns i både den nya kontrollförordningen och i förordning (EG) nr 834/2007. Bestämmelserna i förordning (EG) nr 834/2007 har företräde och kompletteras av de allmänna delegeringsreglerna i den nya kontrollförordningen. Överlämnande ska därför även fortsättningsvis kunna ske till sådant kontrollorgan som avses i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 834/2007 och som är en juridisk person. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.

Övriga ändringar är språkliga.

Tystnadsplikt

6 § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 14.10.

I *första stycket* föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt lagen eller de EU-bestämmelser som lagen kompletterar inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten och vad den omfattar finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I *andra stycket* upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Rätt till upplysningar och tillträde

8 § *En kontrollmyndighet och ett kontrollorgan har rätt att, i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, på begäran få*

1. upplysningar,
2. del av handlingar,
3. tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till *verksamheten*, och
4. på sådana områden och i sådana utrymmen som avses i 3, *få* göra undersökningar och ta prover.

Bestämmelserna i första stycket gäller även för Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till bl.a. upplysningar och tillträde. Övervägandena finns i avsnitt 14.7.

I den hittillsvarande lydelsen regleras enbart Europeiska kommissionens och kontrollorganens rätt till upplysningar och tillträde m.m. medan det när det gäller kontrollmyndigheterna hänvisas till den rätt dessa har enligt EU-rätten. Ändringen innebär att det i bestämmelsens *första stycke* anges att också kontrollmyndigheterna har rätt att få upplysningar och rätt att få tillträde m.m. enligt vad som föreskrivs i paragrafen. Regleringen om Europeiska kommissionens rätt flyttas med vissa modifieringar till en nytt andra stycke. Vidare ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll”.

I ett *nytt andra stycke* regleras rätten för Europeiska kommissionen att få handlingar m.m. och rätt till tillträde.

Bestämmelsen innebär att bestämmelserna om rätt till upplysningar och tillträde, förutom för Europeiska kommissionen, även gäller för inspektörer och experter som utsett av kommissionen. Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen och artikel 67 förordning (EG) nr 889/2008. Bestämmelsen i lagen om kontroll av ekologisk produktion om rätt till upplysningar och tillträde kompletterar dessa artiklar.

Skyldighet att lämna hjälp

9 § Bestämmelser om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras, finns i artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) 2017/625.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Övervägandena finns i avsnitt 14.8.

Ändringen innebär att det i stället upplyses om att skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras regleras i artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen. Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Förelägganden och förbud

10 § Om en kommun inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får Livsmedelsverket förelägga kommunen att avhjälpa bristen. Ett sådant föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som Livsmedelsverket anser nödvändiga för att bristen ska kunna avhjälpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Livsmedelsverket får förelägga en kommun, som inte fullgör de skyldigheter som följer av

dess kontrolluppdrag, att avhjälpa bristen. Övervägandena finns i avsnitt 14.4.

Paragrafen ändras på så sätt att ett tillägg görs om att Livsmedelsverket får förelägga kommunen att avhjälpa bristen även när kommunen inte fullgör de skyldigheter som följer av dess uppdrag att utföra annan offentlig verksamhet. Uttrycket ”kontrolluppdrag” ersätts vidare med ”uppdrag att utföra offentlig kontroll”.

Rapporteringsystem för överträdelser

12 a § *En kontrollmyndighet ska ha ett ändamålsenligt rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av förordning (EU) 2017/625.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringssystem.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen i *första stycket* ålägger kontrollmyndigheterna att ha rapporteringssystem för den som vill anmäla misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen genomför artikel 140 i den nya kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.10 och 14.11.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om utformningen av rapporteringssystemen. Rapporteringssystemen ska uppfylla de krav som följer av artikel 140 i den nya kontrollförordningen.

Avgifter

16 § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.*

Regeringen meddelar föreskrifter om de avgifter som tas ut av statliga förvaltningsmyndigheter.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 14.9.

I *första stycket* ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll”.

Vidare görs det tillägget att föreskrifter får meddelas om skyldighet att betala avgift för även annan offentlig verksamhet. Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Uttrycket annan offentlig verksamhet rymmer bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för ett kontrollorgan att ta ut avgifter för *offentlig kontroll* och *annan offentlig verksamhet*,
2. *betalningen av avgifterna*, och
3. grunderna för hur avgifterna ska beräknas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om kontrollorganens avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 14.9.

I paragrafen införs en punktuppställning där bemyndigandena framgår. Punkten 1 innehåller det bemyndigande som finns idag att meddela föreskrifter om skyldighet att ta ut avgifter för offentlig kontroll med den ändringen att uttrycket ”kontroll” ersätts med ”offentlig kontroll”. Vidare görs i punkten 1 tillägget att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kontrollorgan att ta ut avgift även för annan offentlig verksamhet. I punkten 2 finns ett nytt bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om betalning av avgifterna.

18 § Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter för *offentlig kontroll* och *annan offentlig verksamhet*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommun att ta ut avgifter.

Uttrycket ”kontroll” ersätts med ”offentlig kontroll”. Ändringen innebär vidare att regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut avgift även för annan offentlig verksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 14.9.

21 § Det ska inte beslutas om sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande om vite om överträdelsen ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Paragrafen ändras på så sätt att *det* som ska avgöra när ett hinder mot att besluta om sanktionsavgift för samma gärning uppkommer är den tidpunkt då det inleds en domstolsprocess om utdömande av vite, inte som idag när ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts. Övervägandena finns i avsnitt 17.

Bemyndiganden

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från de EU-förordningar som anges i 1 §,
2. särskilda ekologiska produktionsregler,
3. hur *offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet* ska bedrivas,
4. skyldighet för en kommun eller ett kontrollorgan att lämna uppgifter till en kontrollmyndighet, *och*
5. *skyldighet för ekologiska aktörer att lämna uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan.*

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för ett kontrollorgan att offentliggöra uppgifter om ekologiska aktörer.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitten 14.5 och 14.6.

I *första stycket 3* ersätts uttrycket ”kontroll” med ”offentlig kontroll”. Punkten kompletteras även med en rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om hur annan offentlig verksamhet ska bedrivas.

Det införs vidare en *ny femte punkt* med bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för ekologiska aktörer att lämna

uppgifter om sin verksamhet till en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan.

Övriga ändringar är språkliga.

28 § Beslut av ett kontrollorgan enligt de EU-förordningar som anges i 1 § och denna lag får överklagas till länsstyrelsen i det län där kontrollorganet har sitt säte.

Beträffande vem som får överklaga beslut av kontrollorgan gäller 42 § förvaltningslagen.

I bestämmelsen regleras överklagande av beslut av kontrollorgan. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 14.12.

I ett nytt *andra stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av kontrollorgan.

20.9 Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

1 kap. Inledande bestämmelser

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

4 a § I denna lag betyder:

1. uttrycket offentlig kontroll

a) offentlig kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

b) kontroll i övrigt av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs,

2. uttrycket annan offentlig verksamhet

a) annan offentlig verksamhet enligt förordning (EU) 2017/625, och

b) sådan verksamhet som i övrigt utförs med stöd av lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

3. uttrycket organ med delegerade uppgifter samma sak som i förordning (EU) 2017/625.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.3 och 15.2.

I *första respektive andra punkterna* införs definitioner av uttrycken offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Definitionerna innebär att med uttrycken ska förstås dels offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet såsom denna definieras i artikel 2 i den nya kontrollförordningen, dels sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som inte omfattas av den nya kontrollförordningen utan enbart har stöd i djurskyddslagen, t.ex. kontroll av sällskapsdjur.

I *tredje punkten* anges att uttrycket organ med delegerade uppgifter betyder samma sak i djurskyddslagen som den nya kontrollförordningen. Definitionen av uttrycket som finns i artikel 3 gäller alltså vid tillämpningen av lagen.

Hänvisningen till den nya kontrollförordningen är dynamisk dvs. avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

8 kap. Offentlig kontroll och myndigheternas uppgifter

Behörig myndighet för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1 § Länsstyrelserna och de andra myndigheter som regeringen bestämmer utövar offentlig kontroll.

Kontrollmyndigheterna utför även annan offentlig verksamhet.

I paragrafen regeras vilka myndigheter som är kontrollmyndigheter. Övervägandena finns i avsnitt 15.3.

I *första stycket* stryks uppräkningsen av vilka föreskrifter och beslut som den offentliga kontrollen avser. Innebörden av uttrycket offentlig kontroll framgår numera av definitionen av uttrycket offentlig kontroll i 1 kap. 4 a §.

Ett *nytt andra stycke* införs där det regleras att kontrollmyndigheterna även utför annan offentlig verksamhet. Vad som avses med annan offentlig verksamhet framgår av artikel 2.2 i den nya kontrollförordningen. I artikeln nämns bl.a. verksamhet för att bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Förvaltningslagens tillämpning

1 a § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation,*
- 27 § om dokumentation av uppgifter,*
- 31 § om dokumentation av beslut,*
- 32 § om motivering av beslut,*
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och*
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.*

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 15.13.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter, dokumentation av beslut, motivering av beslut, underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och rättelse av skrivfel och liknande.

Tystnadsplikt

5 a § *Den som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.*

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället för första stycket bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 15.11.

I *första stycket* föreskrivs att de som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja det som de har fått kännedom om under utförandet av sina uppgifter. Närmare bestämmelser om tystnadsplikten finns i artikel 8 i den nya kontrollförordningen. Artikeln gäller även officiella veterinärer, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter samt officiella laboratorier.

I *andra stycket* upplyses om att bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.) gäller för statliga och kommunala kontrollmyndigheter.

Föreskrifter om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. den offentliga kontrollen *och annan offentlig verksamhet*, och
2. skyldighet för ett *organ med delegerade uppgifter, eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter*, att lämna information till den samordnande kontroll-myndighet som avses i 3 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om offentlig kontroll. Övervägandena finns i avsnitten 15.2 och 15.4.

Ett tillägg görs i *punkten 1* om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även får meddela föreskrifter om annan offentlig verksamhet.

I *punkten 2* ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Föreskrifter om uppgiftslämnande

6 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för djurhållare att lämna uppgifter om sin djurhållning till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för djurhållare att lämna uppgifter om sin djurhållning till en kontrollmyndighet, ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 15.5.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som avser vissa djur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet

7 § I förordning (EU) 2017/625 finns bestämmelser som ska tillämpas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om djurhållare som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att förordning (EU) 2017/625 ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om andra djurhållare än sådana som avses i första stycket.

I *första stycket* upplyses om vilket tillämpningsområde den gällande kontrollförordningen har när det gäller kontroll av djurskyddsregler. I *andra stycket* ges regeringen rätt att meddela föreskrifter om att kontrollförordningen ska tillämpas helt eller delvis vid offentlig kontroll av andra djurhållare än sådana som omfattas av kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.2 och 15.6.

Ändringarna i paragrafen innebär att bestämmelsen anpassas till den nya kontrollförordningens tillämpningsområde. I upplysningsbestämmelsen i *första stycket* anges således att den nya kontrollförordningen innehåller bestämmelser som ska tillämpas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om djurhållare som håller animalieproducerande djur och sådana som ansvarar för levande ryggradsdjur vid transport i samband med ekonomisk verksamhet.

Bemyndigandet i *andra stycket* ändras så att regeringen ges rätt att meddela föreskrifter om att den nya kontrollförordningen ska tillämpas i fråga om andra djurhållare än de som avses i första stycket.

Avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift *för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur de avgifter som tas ut av myndigheter och av *ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* ska beräknas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitten 15.2 och 15.10.

Ändringen i *första stycket* innebär att preciseringen av vilken kontroll som avses i bemyndigandet stryks och att föreskrifter får meddelas om skyldighet att betala avgift inte bara för ärenden utan för all annan offentlig verksamhet. Det framgår av den nya bestämmelsen i 1 kap. 4 a § vad som avses med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Uttrycket annan offentlig verksamhet omfattar bl.a. ärenden, men rymmer också bl.a. åtgärder som syftar till att säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

I *andra stycket* ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Återkallelse av kompetensbevis

9 a § *En kontrollmyndighet får, vid överträdelser av denna lag, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar eller de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna, tillfälligt eller slutligt återkalla*

1. kompetensbevis som utfärdats enligt artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning, och

2. kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innebär ett uttryckligt lagstöd för kontrollmyndigheterna att, vid överträdelse av regelverket, återkalla kompetensbevis som har utfärdats enligt artikel 21 i förordning (EG) nr 1099/2009 och kompetensbevis för skötare som har utfärdats enligt artikel 17.2 i förordning (EG) nr 1/2005. Bestämmelser om åtgärder vid bristande efterlevnad finns i artikel 138 i den nya kontrollförordningen. De behöriga myndigheterna ska vid bristande efterlevnad vidta åtgärder inklusive men inte begränsat till bl.a. att beordra att en föräres kompetensbevis återkallas (artikel 138.2 j). Sådana kompetensbevis som avses i förordning (EG) nr 1099/2009 och kompetensbevis för skötare som utfärdats enligt förordning (EG) nr 1/2005 anges inte uttryckligen i artikel 138. Hänvisningarna till förordningarna är dynamiska dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitt 15.7.

Rätt till upplysningar och att ta del av handlingar

11 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

Paragrafen reglerar kontrollmyndigheters och vissa andra organs rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar. Övervägandena finns i avsnitt 15.8.

Ändringen innebär att rätten till upplysningar och att få ta del av handlingar även gäller för en privatpraktiserande veterinär som har förordnats som officiell veterinär enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Vidare ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har

delegerats vissa uppgifter”. Ändringen innebär också att rätten till upplysningar och att få ta del av handlingar även gäller i den utsträckning det behövs för utförandet av annan offentlig verksamhet. Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen om rätt till upplysningar och att ta del av handlingar kompletterar denna artikel.

Rätt till tillträde

12 § En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har i den utsträckning det behövs för *offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet* rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen, och att där besiktiga djuren, göra undersökningar och ta prover.

Tillträde till bostäder får endast ske när det kan antas att djur hålls där och

1. det kan antas att djurhållningen inte uppfyller bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen,

2. syftet är att kontrollera att tidigare konstaterade brister i djurhållningen har åtgärdats, eller

3. syftet är att kontrollera en djurhållning som kräver tillstånd enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

En kontrollmyndighet, *en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer och ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter* har även rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler, andra utrymmen och bostäder, när det behövs för att kontrollera ett beslut om djurförbud enligt 9 kap. 1 § följs.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kontrollmyndigheters och kontrollorgans rätt att få tillträde till områden m.m. där det kan antas att djur hålls eller som berör djurhållningen. Övervägandena finns i avsnitt 15.8.

Ändringen i *första stycket* innebär att rätten till tillträde för att besiktiga djur, göra undersökningar och ta prover även gäller för en

privatpraktiserande veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer. Ändringen i *första stycket* innebär också att rätten till tillträde även gäller i den utsträckning det behövs för utförandet av annan offentlig verksamhet. Vidare ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Ändringen i *tredje stycket*, som reglerar rätten till tillträde för att kontrollera att beslut om djurförbud följs, innebär att även en privatpraktiserande veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer har rätt till sådant tillträde. Vidare ersätts uttrycket ”kontrollorgan” med ”ett organ med delegerade uppgifter eller en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter”.

Bestämmelser om skyldighet för aktörer att ge de behöriga myndigheternas personal m.fl. tillträde och upplysningar finns i artikel 15.1 i den nya kontrollförordningen. Bestämmelserna i den nya djurskyddslagen om rätt till tillträde kompletterar denna artikel.

Skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

15 § Utöver vad som följer av artiklarna 15.2 och 15.6 i förordning (EU) nr 2017/625 ska den som är föremål för offentlig kontroll eller för annan offentlig verksamhet lämna den hjälp som behövs för att kontrollen eller verksamheten ska kunna utföras.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet för den som är föremål för offentlig kontroll att lämna den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras. Bestämmelsen motsvaras i princip av artikel 15.2 och 15.6 i den nya kontrollförordningen, som ska tillämpas när det gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som omfattas av den nya kontrollförordningen. Ändringen innebär därför att det tydliggörs att bestämmelsen ska tillämpas utöver vad som följer av den artikeln. Ett tillägg görs vidare om att skyldigheten även gäller för den som är föremål för annan offentlig verksamhet samt att skyldigheten också gäller i den utsträckning det behövs för att sådan verksamhet ska kunna utföras. Övervägandena finns i avsnitt 15.9.

Undantag för djur som används inom Försvarsmakten

17 § Bestämmelserna i 2–5 §§, 6–6 a §§, 9 § tredje stycket, 10, 13 och 16 §§ tillämpas inte i fråga om djur som används inom Försvarsmakten.

Paragrafen ändras i sak i två avseenden. För det första undantas djurhållning inom Försvarsmakten också från det nya bemyndigandet i 8 kap. 6 a § att föreskriva om skyldighet för djurhållaren att lämna uppgifter till kontrollmyndigheten. För det andra tas undantaget från bemyndigandet att meddela föreskrifter om offentlig kontroll enligt 8 kap. 8 § bort. Motsvarande undantag kan i stället regleras på förordningsnivå. Övervägandena finns i avsnitt 15.5 och 15.10.

11 kap. Överklagande

Överklagande av andra beslut

2 § Andra beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut som avser Försvarsmakten överklagas dock till regeringen.

Beträffande vem som får överklaga beslut av organ eller fysiska personer gäller 42 § förvaltningslagen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

I ett nytt *andra stycke* framgår att bestämmelsen i 42 § förvaltningslagen om vem som får överklaga ett beslut gäller beslut av organ eller fysiska personer. Tredje stycket motsvaras av nuvarande andra stycket. Övervägandena finns i avsnitten 6.5, 6.6, 15.12 och 15.13.3 § Om ett beslut som har meddelats av en officiell veterinär som har förordnats enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer överklagas, ska den myndighet som har förordnat den officiella veterinären föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

3 § Den myndighet som har delegerat en uppgift att utöva offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till ett organ eller till en fysisk person ska föra det allmännas talan hos allmän förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av ett sådant organ eller en sådan fysisk person.

Bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vem som får för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

I ett nytt *andra stycke* framgår att det är den delegerande myndigheten som ska föra det allmännas talan när det gäller överklagade beslut som har meddelats av ett organ med delegerade uppgifter eller av fysiska personer som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

I ett nytt *tredje stycke* anges att bestämmelserna i lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter ska gälla även för överklagande av beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. I den lagen finns bestämmelser bl.a. om hur och inom vilken tid ett beslut ska överklagas.

20.10 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

26 kap. Tillsyn

Anonyma inköp

28 § En tillsynsmyndighet får, om det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön, under annan identitet och utan att ange avsikten med inköpet köpa in en produkt i syfte att kontrollera att den uppfyller gällande krav i denna balk, i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt i EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen ger kontrollmyndigheterna ett uttryckligt lagstöd för att köpa in produkter anonymt för att kontrollera att de uppfyller gällande krav i balken, föreskrifter som har meddelats med stöd av balken och EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Med EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde avses de EU-förordningar som listas i 2 kap. miljötillsynsförordningen (2011:13). Paragrafen gäller även

myndigheter som utövar kontroll enligt den nya kontrollförfordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll (se den nya 26 kap. 30 § miljöbalken). Bestämmelsens tillämpningsområde begränsas till situationer då det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa eller miljön. I artikel 36 i den nya kontrollförfordningen finns särskilda regler som ska följas när anonyma inköp görs för att kontrollera den unionslagstiftning som faller under den nya kontrollförfordningens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitten 6.9 och 16.9.

EU-lagstiftning om kontroll

29 § Bestämmelser om kontroll av att EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde följs finns i

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll).

Paragrafen är ny och upplyser om att det finns bestämmelser om kontroll av EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde i den nya kontrollförfordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. Övervägandena finns i avsnitt 16.2.

30 § Det som sägs om tillsynsmyndigheter och tillsyn i 3, 4, 6, 7, 28 §§ ska också gälla i fråga om kontrollmyndigheter, kontroll och annan offentlig

verksamhet enligt de förordningar som avses i 29 §, när det som kontrolleras är att EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde följs.

En åtgärd får endast vidtas med stöd av första stycket om den inte kan vidtas enligt någon av förordningarna och inte strider mot dem.

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 16.4 och 16.5.

Bestämmelsen i *första stycket* innebär att det som sägs om tillsyn och tillsynsmyndigheter i 3, 4, 6, 7 och 28 §§ i kapitlet ska gälla även i fråga om kontroll, kontrollmyndigheter och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll. Bestämmelsen innebär för det första att regeringen med stöd av 26 kap. 3 § första stycket kan fördela ansvaret för att bedriva kontroll och annan offentlig verksamhet enligt EU-förordningarna samt besluta om tillämpningsföreskrifter. Enligt fast rättspraxis från EU-domstolen får sådana tillämpningsföreskrifter antas så länge de inte hindrar förordningens direkta tillämplighet, inte döljer dess gemenskapsrättsliga karaktär och klargör att de utnyttjar det utrymme för skönsmässig bedömning som de förfogar över enligt den nämnda förordningen (se t.ex. dom av den 14 oktober 2004 i mål C-113/02, kommissionen mot Nederländerna, REG 2004, s. I-9707). Föreskrifterna måste samtidigt hålla sig inom gränserna för förordningen.

För det andra innebär bestämmelsen i första stycket att samma övergripande bestämmelser om samordning och samarbete mellan tillsynsmyndigheter kommer gälla när myndigheterna bedriver tillsyn enligt balken och kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt EU-förordningarna.

Bestämmelsen i *andra stycket* erinrar om principen om EU-rättens företräde. EU-förordningarna om kontroll ska tillämpas i första hand. Bestämmelserna i balken är endast avsedda att komplettera EU-förordningarna. Om en tillämpning av 3,4, 6, 7 eller 28 §§ i en viss situation skulle strida mot en bestämmelse i EU-förordningarna om kontroll ska EU-rätten tillämpas.

31 § När de behöriga myndigheterna kontrollerar EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde i enlighet med de förordningar som avses i 29 § i detta kapitel ska

1. det som sägs i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att förordningarna ska följas,

2. det som sägs i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som de behöriga myndigheterna meddelar enligt förordningarna, och

3. det som sägs i 22 b § gälla prov som har lämnats enligt förordningarna. En åtgärd får endast vidtas med stöd av första stycket om den inte kan vidtas enligt någon av förordningarna och inte strider mot dem.

Paragrafen är ny. Bestämmelserna i *första stycket* kompletterar den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll i fråga om förelägganden och förbud, vite, verkställighet och rättelse på den felandes bekostnad samt ersättning för prover och provtagning. Härigenom ges de behöriga myndigheterna de verktyg som krävs för att kontrollen ska vara verkningsfull. Övervägandena finns i avsnitt 16.6.

Första punkten innebär att de behöriga myndigheterna i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll ska följas. Bestämmelsen innebär att de behöriga myndigheter kan besluta om sådana åtgärder som avses i artikel 20 i EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll. Bestämmelsen kompletterar vidare den nya kontrollförordningen på så sätt att den ger de behöriga myndigheterna en möjlighet att besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att den nya kontrollförordningen som sådan ska följas. Sådana åtgärder kan bli aktuella om en aktör inte uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 15 i den nya kontrollförordningen. När det är fråga om en konstaterad bristande efterlevnad av den unionslagstiftning som avses i artikel 1.2 i den nya kontrollförordningen ska artikel 138 tillämpas.

Andra punkten ger de behöriga myndigheterna rätt att förena beslut som har fattats med stöd av den nya kontrollförordningen eller EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll med vite samt att bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart. Den behöriga myndigheten kan också begära verkställighet eller besluta att rättelse ska vidtas på den felandes bekostnad.

Tredje punkten innebär att bestämmelsen i 22 b § ska gälla även prov som har lämnats enligt EU-förordningarna. Den som har lämnat ett prov enligt förordningarna behöver, om det finns särskilda skäl, inte ersätta kostnaderna för provet och provtagning. Huvudregeln är att avgifter som tas ut enligt den nya

kontrollförordningen ska täcka kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Bestämmelsen innebär ett avsteg från den principen.

Kostnaderna för att analysera ett prov kan uppgå till höga belopp och ett oinskränkt kostnadsansvar för företagen i fråga om analyser av prover skulle kunna få orimliga konsekvenser. Små företag skulle kunna få betala höga kostnader för undersökningar som visar att de följer gällande regelverk. Särskilda skäl för att verksamhetsutövare inte ska behöva ersätta kostnader för provtagning och undersökningar kan vara att undersökningen visar att verksamhetsutövaren har följt gällande bestämmelser för den kemiska produkten eller varan.

Andra stycket erinrar om principen om EU-rättens företräde. EU-förordningarna om kontroll ska tillämpas i första hand. Bestämmelserna i balken är endast avsedda att komplettera EU-förordningarna och får inte tillämpas i strid med dessa. Det innebär t.ex. att de behöriga myndigheterna med stöd av 22 b § kan besluta att en aktör inte ska behöva ersätta kostnader för provtagning och undersökning av prover. Enligt artikel 83.2 i den nya kontrollförordningen kan de inte återbetala kostnader som rätteligen har tagits ut.

32 § Det som sägs om tystnadsplikt i 27 § ska gälla även den som har befattat sig med ärenden om EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde på grund av en delegering av uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen föreskriver tystnadsplikt för den som efter en delegation i enlighet med artiklarna 28 eller 31 i den nya kontrollförordningen tar befattning med ett ärende som avser offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i fråga om den unionslagstiftning som avses i artikel 1.2 b) eller h i den nya kontrollförordningen. För de som är verksamma vid en statlig eller kommunal myndighet gäller reglerna i offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. 17 kap.). Övervägandena finns i avsnitten 6.8 och 16.7.

Rapporteringsystem för överträdelser

33 § *En tillsynsmyndighet som är en behörig myndighet enligt förordning (EU) 2017/625 ska ha ett ändamålsenligt rapporteringsystem för att hantera anmälningar om misstänkta överträdelser av förordningen.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana rapporteringsystem.

Paragrafen är ny. Första stycket ålägger de behöriga myndigheterna att ha rapporteringsystem för att hantera anmälningar om misstänkta överträdelser av den nya kontrollförordningen. Bestämmelsen genomför artikel 140 i den nya kontrollförordningen. Övervägandena finns i avsnitten 6.10 och 16.11.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om utformningen av rapporteringsystemen. Rapporteringsystemen ska uppfylla de krav som följer av artikel 140 i den nya kontrollförordningen.

Förvaltningslagens tillämpning

34 § *Vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,*
- 10 § om partsinsyn,*
- 16–18 §§ om jäv,*
- 23 § om utredningsansvaret,*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
- 25 § om kommunikation, och*
- 27 § om dokumentation av uppgifter.*

Paragrafen är ny. Övervägandena finns i avsnitten 6.6 och 16.16.

Bestämmelsen reglerar vilka bestämmelser i förvaltningslagen som ska tillämpas vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs av ett organ med delegerade uppgifter eller av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter. Det gäller bestämmelserna i förvaltningslagen om legalitet, objektivitet och proportionalitet, partsinsyn, jäv, utredningsansvaret, när man får lämna uppgifter muntligt, kommunikation, dokumentation av uppgifter. 27 kap. Avgifter

Avgift för myndigheters verksamhet

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde,

2. *kontroll och annan offentlig verksamhet enligt någon av de förordningar som anges i 26 kap. 29 § i fråga om EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde, och*

3. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Övervägandena finns i avsnitten 16.12.

Ändringen i *första stycket* innebär ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att föreskriva om avgifter för myndigheters kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nya kontrollförordningen och för kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll.

Bemyndigandet omfattar inte bara föreskrifter om avgifter för det som avses med kontroll i den nya kontrollförordningen och EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll, dvs. den rena kontrollverksamheten utan även avgifter för annan offentlig verksamhet. Enligt den nya kontrollförordningen ska medlemsstaterna säkerställa att det finns tillräckliga finansiella resurser för att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra annan offentlig verksamhet (artikel 78) och medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för denna verksamhet (artikel 80). Uttrycket annan offentlig verksamhet rymmer bl.a. åtgärder som syftar till att

säkerställa att en aktör åtgärdar bristande efterlevnad samt åtgärder som syftar till att förebygga och främja regelefterlevnad.

Ändringen i *andra stycket* innebär att kommunfullmäktige får besluta om avgifter för kontroll och annan offentlig verksamhet när det gäller en kommunal myndighets kostnader.

28 kap. Tillträde m.m.

Tillträde för att fullgöra en myndighets uppgifter

1 § *En myndighet och den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete har rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar och transportmedel och där utföra undersökningar och andra åtgärder för att fullgöra sina uppgifter enligt*

1. denna balk,
2. EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde, *eller*
3. *de förordningar som anges i 26 kap. 29 § i fråga om EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde.*

Bestämmelser om rätt till ersättning för skada och intrång finns i 31 kap. 10 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till tillträde. Övervägandena finns i avsnitt 16.13.

I *första stycket* görs en punktuppställning. Den *tredje punkten* är ny och innebär att rätt till tillträde föreligger även när en myndighet fullgör uppgifter enligt någon av de EU-förordningar som anges i 26 kap. 29 § i fråga om kontroll av att EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde följs.

29 kap. Straffbestämmelser och förverkande

5 § För försvårande av miljökontroll döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning, tillsyn *eller kontroll* om uppgiften lämnas i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska *lämnas* till en myndighet enligt

- a) en bestämmelse i denna balk, artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006, *artiklarna* 33.1–33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009, artikel 20

i förordning (EU) nr 528/2012, eller, i fråga om kontroll av att EU-lagstiftning inom denna balks tillämpningsområde följs, artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008,

b) en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av balken, eller

c) enligt ett beslut som i det enskilda fallet har meddelats med stöd av balken, artikel 46 i förordning (EG) nr 1907/2006 eller regeringens föreskrifter,

2. ger en myndighet som enligt artikel 15 i förordning (EU) 2017/625 begär de tillgång till en handling som innehåller en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll av EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde,

3. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt bestämmelserna i 9, 11, 13 eller 14 kap., eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna, bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftsstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

4. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

5. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

6. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

7. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

8. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med *artiklarna* 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

9. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

Paragrafen innehåller bestämmelser om straff för försvårande av miljökontroll. Övervägandena finns i avsnitt 16.14.

I *första punkten a* görs en ändring med anledning av EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll. Enligt artikel

19 i den förordningen får marknadskontrollmyndigheterna kräva att de ekonomiska aktörerna tillhandahåller sådan dokumentation och information som dessa myndigheter anser sig behöva för att utföra sin verksamhet. Genom tillägget i första punkten a blir det förenat med straffansvar att lämna en oriktig uppgift som från miljö- och hälsovårdssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll av unionslagstiftning inom balkens tillämpningsområde om uppgiften lämnas i en handling som ska ges in till en myndighet enligt artikel 19 i förordning om ackreditering och marknadskontroll.

En ny *andra punkt* införs med anledning av den nya kontrollförordningen. Enligt artikel 15 i den nya kontrollförordningen ska aktörerna, där de behöriga myndigheterna så kräver, ge myndigheternas personal tillgång till bl.a. sina datoriserade informationsanteringssystem och dokument och annan relevant information. Den nya punkten 2 innebär att det blir förenat med straffansvar att ge en myndighet, som har framställt en begäran enligt artikel 15 i den nya kontrollförordningen, tillgång till en handling som innehåller en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll av unionslagstiftning inom balkens tillämpningsområde.

Nuvarande andra-åttonde punkterna betecknas *tredje-nionde* punkterna.

31 kap. Ersättning vid ingripanden av det allmänna och vidtillståndsprövning av vattenverksamhet m.m.

Ersättning vid vissa undersökningar

10 § För skada och intrång som tillfogas fastighetsägaren genom åtgärder enligt 28 kap. 1 § betalas ersättning av staten. Om åtgärderna har vidtagits av en kommun eller av någon annan på uppdrag av en kommun, skall ersättning i stället betalas av kommunen.

Ersättning enligt första stycket *ska* inte betalas om åtgärderna vidtas med anledning av tillsyn över en verksamhet som utövas på fastigheten, *eller med anledning av kontroll enligt en förordning som anges i 26 kap. 29 § av att EU-lagstiftning inom balkens tillämpningsområde följs.*

Talan om ersättning väcks vid den mark- och miljödomstol inom vars område marken eller större delen av den finns.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning. Övervägandena finns i avsnitt 16.13.

I *andra stycket* görs en ändring som innebär att ersättning för skada och intrång inte ska betalas ut om åtgärderna har vidtagits med anledning av kontroll enligt EU:s förordning om ackreditering och marknads kontroll eller den nya kontrollförordningen av att unionslagstiftning in om balkens tillämpningsområde följs.

Övriga ändringar är språkliga.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2017/625

av den 15 mars 2017

om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 43.2, 114 och 168.4 b,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska en hög hälsoskyddsnivå för människor och djur och en hög miljöskyddsnivå säkerställas vid utformning och genomförande av unionspolitik och unionsåtgärder. Detta mål ska bland annat uppnås genom åtgärder på veterinär- och växtskyddsområdet som i slutändan syftar till att skydda människors hälsa.

⁽¹⁾ EUT C 67, 6.3.2014, s. 166.

⁽²⁾ EUT C 114, 15.4.2014, s. 96.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 15 april 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 19 december 2016 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 15 mars 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT).

- (2) I EUF-fördraget föreskrivs också att unionen ska bidra till att uppnå en hög konsumentskyddsnivå genom åtgärder som beslutas inom ramen för förverkligandet av den inre marknaden.
- (3) Unionslagstiftningen säkerställer genom en uppsättning harmoniserade bestämmelser att livsmedel och foder är säkra och hälsosamma, och att verksamhet som kan inverka på säkerheten i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan eller på skyddet av konsumenternas intressen i fråga om livsmedel och livsmedelsinformation genomförs i enlighet med särskilda krav. Det har även införts unionsbestämmelser i syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för människors och djurs hälsa samt växtskydd och djurskydd i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och på alla de områden där kampen mot eventuell spridning av djursjukdomar, som i vissa fall kan överföras till människor, eller av skadegörare som är skadliga för växter eller växtprodukter är ett viktigt mål, och i syfte att skydda miljön mot risker som kan uppstå till följd av genetiskt modifierade organismer eller växtskyddsmedel. Den korrekta tillämpningen av dessa bestämmelser, nedan tillsammans kallade *unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan*, bidrar till den inre marknads funktion.
- (4) De grundläggande unionsbestämmelserna om livsmedel och foder finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002⁽¹⁾. Utöver dessa bestämmelser finns mer specifik livsmedels- och foderlagstiftning på olika områden såsom foder, inklusive foder som innehåller läkemedel, livsmedels- och foderhygien, zoonoser, animaliska biprodukter, resthalter av veterinärmedicinska läkemedel, främmande ämnen, bekämpning och utrotning av djursjukdomar som inverkar på människors hälsa, märkning av livsmedel och foder, växtskyddsmedel, livsmedels- och fodertillsatser, vitaminer, mineralsalter, spårämnen och andra tillsatser, material som kommer i kontakt med livsmedel, kvalitets- och sammansättningskrav, dricksvatten, jonisering, nya livsmedel och genetiskt modifierade organismer.
- (5) Unionslagstiftningen om djurhälsa syftar till att i unionen säkerställa hög standard på människors och djurs hälsa, rationell utveckling av jordbruks- och vattenbrukssektorn och ökad produktivitet. Lagstiftningen är nödvändig för att förverkliga den inre marknaden för djur och animalieprodukter och för att förhindra spridning av infektionssjukdomar som berör unionen. Den omfattar områden såsom handel inom unionen, införsel till unionen, utrotning av sjukdomar, veterinärkontroller och anmälan av sjukdomar, och bidrar även till livsmedels- och fodersäkerheten.
- (6) Överförbara djursjukdomar, däribland sådana som överförs av mikroorganismer som har utvecklat resistens mot antimikrobiella medel, kan ha en betydande effekt på folkhälsa, livsmedels- och fodersäkerhet och på djurhälsa och djurskydd. Bestämmelser om djurhälsoåtgärder och om foder- och livsmedelsäkerhet fastställs på unionsnivå för att säkerställa hög standard i unionen i fråga om djurhälsa och folkhälsa. Efterlevnaden av dessa bestämmelser, inklusive bestämmelser som syftar till att hantera problemet med antimikrobiell resistens, bör vara föremål för offentlig kontroll enligt denna förordning. Dessutom innehåller unionslagstiftningen bestämmelser för utsläppande på marknaden och användning av veterinärmedicinska läkemedel, vilka bidrar till ett enhetligt agerande på unionsnivå inriktat på att främja försiktig användning av antimikrobiella medel vid jordbruksföretag och att minimera utvecklingen av antimikrobiell resistens hos djur liksom dess överföring via livsmedel av animaliskt ursprung. I åtgärderna nummer 2 och 3, rekommenderade i kommissionens meddelande av den 15 november 2011 till Europaparlamentet och rådet, med titeln *Handlingsplan mot antimikrobiell resistens* betonas vikten av de särskilda unionsbestämmelserna på det veterinärmedicinska läkemedelsområdet. Efterlevnaden av dessa särskilda bestämmelser bör vara föremål för den kontroll som föreskrivs i den unionslagstiftningen och omfattas därför inte av denna förordnings tillämpningsområde.
- (7) I artikel 13 i EUF-fördraget erkänns djur som kännande varelser. I unionslagstiftningen om djurskydd uppställs krav på att djurägare, djurhållare och behöriga myndigheter ska iaktta djurskyddskrav som säkerställer att djur behandlas human och inte försakas onödigt smärta och onödigt lidande. Dessa bestämmelser bygger på vetenskapliga belägg och kan förbättra kvaliteten på och säkerheten hos livsmedel av animaliskt ursprung.
- (8) Unionens växtskyddslagstiftning reglerar införsel, etablering och spridning av växtskadegörare som inte förekommer, eller inte har någon stor utbredning, i unionen. Syftet är att inom unionen skydda grödornas, de offentliga och privata grönområdenas och skogarnas hälsa, samtidigt som man skyddar den biologiska mångfalden och miljön samt säkerställer kvaliteten på växter och växtprodukter och säkerheten hos livsmedel och foder som framställs av växter.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelsäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelsäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

- (9) Unionslagstiftningen om växtskyddsmedel reglerar godkännande, utsläppande på marknaden, användning och kontroll av växtskyddsmedel och av verksamma ämnen, skyddsämnen, synergister, tillsatsämnen och hjälpämnen som växtskyddsmedlen kan innehålla eller bestå av. Syftet med dessa bestämmelser är att säkerställa en hög nivå av skydd både för människors och djurs hälsa och för miljön genom utvärdering av de risker som växtskyddsmedel medför, samtidigt som man förbättrar unionsmarknadens funktion genom att harmonisera bestämmelserna för deras utsläppande på marknaden och även förbättrar jordbruksproduktionen.
- (10) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003⁽²⁾ innehåller bestämmelser om förhandsgodkännande, spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder. Genetiskt modifierade organismer som inte är avsedda för direkt konsumtion, som utsåds och används som ursprungsmaterial vid livsmedels- och foderproduktion, kan tillåtas enligt direktiv 2001/18/EG eller förordning (EG) nr 1829/2003. Samma bestämmelser om offentlig kontroll bör gälla oavsett på vilken rättslig grund genetiskt modifierade organismer skulle kunna godkännas.
- (11) Unionslagstiftningen om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter utgör grunden för hållbar utveckling av den ekologiska produktionen och syftar till att bidra till att skydda naturresurserna, den biologiska mångfalden och djurskydd, samt landsbygdsområdenas utveckling.
- (12) I unionslagstiftningen om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel anges produkter och livsmedel som odlats och producerats enligt exakta specifikationer; därigenom främjas mångfalden i jordbruksproduktionen, produktnamn skyddas och konsumenterna informeras om jordbruksprodukters och livsmedels särart.
- (13) Unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan grundar sig på principen att aktörer i alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled under deras kontroll ansvarar för att säkerställa efterlevnaden av krav som är relevanta för deras verksamhet, som fastställs i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.
- (14) Unionsbestämmelserna om handelsnormer för fiskeri- och vattenbruksprodukter säkerställer hållbara produkter och att den inre marknads potential utnyttjas fullt ut; de främjar marknadsföringsinsatser som bygger på sund konkurrens och bidrar därigenom till en lönsammare produktion. Dessa bestämmelser säkerställer att samma krav uppfylls såväl vid import som för produkter som har sitt ursprung i unionen. Unionsbestämmelserna om handelsnormer för jordbruksprodukter bidrar till att förbättra de ekonomiska villkoren för produktion och saluföring av dessa produkter samt till deras kvalitet.
- (15) Ansvaret för att se till att unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan efterlevs vilar på medlemsstaterna, vars behöriga myndigheter genom organisationen av offentlig kontroll övervakar och verifierar att relevanta unionskrav uppfylls och upprätthålls effektivt.
- (16) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004⁽³⁾ fastställs en enda rättslig ram för organisationen av offentlig kontroll. Denna rättsliga ram har avsevärt förbättrat den offentliga kontrollens effektivitet, genomdrivandet av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, och ökat skyddet mot riskerna för människors och djurs hälsa, växtskydd och djurskydd i unionen och skyddet av miljön mot risker som kan uppstå till följd av genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel. Den utgör också en solid rättslig ram till stöd för ett integrerat tillvägagångssätt för offentlig kontroll i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG (EGT L 106, 17.4.2001, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder (EUT L 268, 18.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EUT L 165, 30.4.2004, s. 1).

- (17) I fråga om en rad bestämmelser i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan har genomdrivandet inte, eller endast delvis, reglerats genom förordning (EG) nr 882/2004. Framför allt finns särskilda bestämmelser om offentlig kontroll i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009⁽¹⁾. Växtskydd faller också till stor del utanför tillämpningsområdet för förordning (EG) nr 882/2004, eftersom vissa bestämmelser om offentlig kontroll fastställs i rådets direktiv 2000/29/EG⁽²⁾.
- (18) Rådets direktiv 96/23/EG⁽³⁾ innehåller också mycket detaljerade bestämmelser om bland annat minimifrekvens för offentlig kontroll och särskilda efterlevnadsåtgärder som ska vidtas vid bristande efterlevnad.
- (19) I strävan efter bättre lagstiftning bör den övergripande rättsliga ramen rationaliseras och förenklas och de bestämmelser som gäller för offentlig kontroll på specifika områden bör integreras i en enda rättslig ram. Förordning (EG) nr 882/2004 och andra unionsakter som för närvarande reglerar offentlig kontroll på specifika områden bör därför upphävas och ersättas med den här förordningen.
- (20) Denna förordning bör ha som mål att fastställa harmoniserade unionsramar för organisationen av offentlig kontroll, och av annan offentlig verksamhet än offentlig kontroll, i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, med beaktande av såväl bestämmelserna om offentlig kontroll i förordning (EG) nr 882/2004 och i relevant sektorsspecifik lagstiftning som erfarenheterna av tillämpningen av dessa bestämmelser.
- (21) Bestämmelserna om kraven på hållbar användning av växtskyddsmedel i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG⁽⁴⁾ omfattar, i artikel 8 i det direktivet, bestämmelser om kontroll av utrustning för spridning av bekämpningsmedel som kommer att fortsätta gälla, medan bestämmelserna om offentlig kontroll i denna förordning däremot inte är tillämpliga på de kontrollerna.
- (22) Det finns redan ett väletablerat, särskilt kontrollsystem för att verifiera att bestämmelserna om den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter efterlevs (jordbruksgrödor, vin, olivolja, frukt och grönsaker, humle, mjölk och mjölkprodukter, nöt- och kalvkött, får- och getkött och honung). Denna förordning bör därför inte vara tillämplig på verifiering av efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013⁽⁵⁾, som styr den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter, utom då kontroller med avseende på handelsnormer enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013⁽⁶⁾ indikerar möjliga fall av bedrägligt eller vilseledande agerande.
- (23) Vissa definitioner som för närvarande anges i förordning (EG) nr 882/2004 bör anpassas för att ta hänsyn till att den här förordningen har ett vidare tillämpningsområde, för att anpassa dem till definitioner i andra unionsakter, och för att förtydliga eller, i förekommande fall, ersätta terminologi som har olika betydelse inom olika sektorer.
- (24) När det i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan föreskrivs att behöriga myndigheter för utfärdande av officiella intyg eller attesteringar måste verifiera att aktörer efterlever relevanta unionsbestämmelser och att djur och varor uppfyller särskilda krav bör sådan verifiering av efterlevnaden betraktas som offentlig kontroll.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter) (EUT L 300, 14.11.2009, s. 1).

⁽²⁾ Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1).

⁽³⁾ Rådets direktiv 96/23/EG av den 29 april 1996 om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och restsubstanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav och om upphävande av direktiv 85/358/EEG och 86/469/EEG samt beslut 89/187/EEG och 91/664/EEG (EGT L 125, 23.5.1996, s. 10).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (EUT L 309, 24.11.2009, s. 71).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 549).

- (25) Genom unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan överläts åt medlemsstaternas behöriga myndigheter dessutom specialiserade uppgifter för skydd av djurhälsa, växtskydd och djurskydd och för skydd av miljön när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel. Dessa uppgifter utgör den verksamhet av allmänintresse som de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna är skyldiga att utföra för att undanröja, begränsa eller minska eventuell fara som kan uppstå för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller för miljön. För denna andra offentliga verksamhet, som omfattar beviljande av tillstånd eller godkännanden, epidemiologisk bevakning och övervakning, utrotning och inneslutning av sjukdomar eller skadegörare, liksom utfärdande av officiella intyg eller attesteringar, gäller samma sektorsspecifika bestämmelser vars efterlevnad säkerställs genom offentlig kontroll och således genom denna förordning.
- (26) Medlemsstaterna bör utse behöriga myndigheter på alla de områden som omfattas av denna förordning. Eftersom medlemsstaterna är bäst lämpade att fastställa och besluta vilken eller vilka behöriga myndigheter som ska utses för varje område eller delområde, bör de även vara skyldiga att utse en myndighet som på varje område eller delområde säkerställer väl samordnad kommunikation med behöriga myndigheter i andra medlemsstater och med kommissionen.
- (27) För utförandet av offentlig kontroll för att verifiera den korrekta tillämpningen av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och för utförandet av annan offentlig verksamhet som genom unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan överläts åt medlemsstaternas myndigheter, bör medlemsstaterna utse behöriga myndigheter som agerar i allmänhetens intresse, har tillräckliga resurser och tillräcklig utrustning samt erbjuder garantier för opartiskhet och professionalism. De behöriga myndigheterna bör säkerställa den offentliga kontrollens kvalitet, enhetlighet och verkningfullhet.
- (28) För en korrekt tillämpning och ett korrekt genomdrivande av de bestämmelser som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde krävs relevanta kunskaper både om de bestämmelserna och om bestämmelserna i denna förordning. Det är därför viktigt att den personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet får regelbunden utbildning om gällande lagstiftning inom respektive kompetensområde och om de skyldigheter som följer av denna förordning.
- (29) De behöriga myndigheterna bör utföra interrevisioner eller låta revisioner utföras på deras vägnar för att säkerställa efterlevnaden av denna förordning. Revisionerna bör utföras på ett öppet sätt och omfattas av oberoende granskning.
- (30) Aktörer bör ha rätt att enligt nationell rätt överklaga beslut som de behöriga myndigheterna fattar. De behöriga myndigheterna bör upplysa aktörerna om denna rättighet.
- (31) De behöriga myndigheterna bör säkerställa att personal som ansvarar för offentlig kontroll inte röjer information som den inhämtar vid utförandet av dessa kontroller om informationen omfattas av tystnadsplikt. Om inte ett övervägande intresse motiverar att information röjs bör tystnadsplikten omfatta information vars röjande skulle undergräva syftet med inspektioner, undersökningar eller revisioner, skyddet av affärsintressen eller skyddet för domstolsförfaranden och juridisk rådgivning. Tystnadsplikten bör dock inte hindra de behöriga myndigheterna från att offentliggöra information med fakta om resultatet av offentlig kontroll av enskilda aktörer, när de berörda aktörerna har haft möjlighet att yttra sig om informationen innan den lämnas ut, och dessa synpunkter har beaktats eller röjs samtidigt med den information som de behöriga myndigheterna röjer. Skyldigheten att iakttä tystnadsplikten påverkar inte heller behöriga myndigheters skyldighet enligt artikel 10 i förordning (EG) nr 178/2002 att informera allmänheten när det finns en välgrundad anledning att misstänka att ett livsmedel eller foder kan utgöra en risk för hälsan. Enskilda personers rätt till skydd av sina personuppgifter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁽¹⁾ bör inte påverkas av denna förordning. Dessa bestämmelser bör inte heller påverka situationer där unionslagstiftning eller nationell lagstiftning uppställer krav på röjande.
- (32) De behöriga myndigheterna bör regelbundet och med lämplig frekvens utföra riskbaserad offentlig kontroll, inom alla sektorer och av alla aktörer, all verksamhet och alla djur och varor som omfattas av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. De behöriga myndigheterna bör fastställa frekvensen för offentlig kontroll med hänsyn till behovet av att anpassa kontrollen till risken och den förväntade graden av efterlevnad i olika situationer,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

inbegripet eventuella överträdelse av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan genom bedrägligt eller vilseledande agerande. Sannolikheten för bristande efterlevnad på alla de områden inom unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan som omfattas av denna förordning bör således beaktas vid anpassning av kontrollerna. I vissa fall, och inför utfärdandet av ett officiellt intyg eller en officiell attestering som är en förutsättning för att djur eller varor ska få släppas ut på marknaden eller förflyttas, krävs det dock enligt unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan att offentlig kontroll utförs oavsett risknivån eller sannolikheten för bristande efterlevnad. I sådana fall är det behovet av intyg eller attesteringar som bestämmer den offentliga kontrollens frekvens.

- (33) För att de offentliga kontrollernas verkningsfullhet inte ska äventyras vid verifieringen av efterlevnaden bör kontrollerna utföras utan föränmälan, såvida inte en föränmälan är absolut nödvändig för de kontroller som ska utföras (t.ex. vid offentliga kontroller på slakterier under pågående slakt som kräver att personal från eller företrädare för de behöriga myndigheterna ständigt eller regelbundet befinner sig i aktörens lokaler) eller den offentliga kontrollverksamheten är av sådan art att föränmälan krävs (vilket särskilt gäller vid revision).
- (34) Den offentliga kontrollen bör vara grundlig och verkningsfull och säkerställa att unionslagstiftningen tillämpas korrekt. Med tanke på att den offentliga kontrollen kan utgöra en börda för aktörerna bör behöriga myndigheter organisera och utföra offentlig kontrollverksamhet med hänsyn till aktörernas intressen och begränsa nämnda börda till vad som är nödvändigt för att den offentliga kontrollen ska vara effektiv och verkningsfull.
- (35) Offentlig kontroll bör utföras av personal som är oberoende, det vill säga som är fri från intressekonflikter och – framför allt – som inte befinner sig i någon situation som direkt eller indirekt skulle kunna påverka dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter på ett opartiskt sätt. Lämpliga arrangemang bör också införas för att säkerställa opartiskhet i fall där den offentliga kontrollen avser djur, varor, platser eller verksamheter som tillhör en myndighet eller ett offentligt organ.
- (36) De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna bör utföra offentlig kontroll med samma noggrannhet oavsett om de bestämmelser vars efterlevnad ska säkerställas är tillämpliga på verksamhet som endast är relevant på den berörda medlemsstatens territorium, eller på verksamhet som kommer att påverka efterlevnaden av unionslagstiftningen om djur och varor som ska förflyttas eller släppas ut på marknaden i en annan medlemsstat eller exporteras utanför unionen. I fråga om export utanför unionen kan behöriga myndigheter i enlighet med unionslagstiftningen också vara skyldiga att verifiera att djur och varor överensstämmer med krav i djurens respektive varornas destinationstredjeland. Vad gäller förlagor till exportintyg bör de relevanta genomförandebefogenheter som föreskrivs i denna förordning endast vara tillämpliga när sådant intygande föreskrivs i unionsrätten, särskilt i bilaterala avtal som ingås mellan unionen och ett tredjeland eller en sammanslutning av tredjeländer.
- (37) En medlemsstats behöriga myndigheter bör i undantagsfall, utan att det påverkar spårbarhetskrav i sektorsspecifik lagstiftning och enbart i den utsträckning som är absolut nödvändig för att organisera offentlig kontroll, ha möjlighet att kräva att aktörer anmäler ankomsten av djur och varor från en annan medlemsstat.
- (38) För att säkerställa att unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan genomdrivs på ett korrekt sätt bör de behöriga myndigheterna ha befogenhet att utföra offentlig kontroll av djur och varor som omfattas av den lagstiftningen i alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled. För att säkerställa att den offentliga kontrollen utförs grundligt och är verkningsfull bör de behöriga myndigheterna även ha befogenhet att utföra offentlig kontroll av varor, ämnen, material eller föremål som inte omfattas av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan i alla produktions- och distributionsled, om det behövs för en grundlig undersökning av eventuella överträdelse av den lagstiftningen och för att fastställa orsaken till dessa överträdelse. För att de behöriga myndigheterna ska kunna utföra den offentliga kontrollen på ett effektivt sätt bör de upprätta och upprätthålla förteckningar eller register över de aktörer som ska kontrolleras.
- (39) De behöriga myndigheterna verkar i aktörernas och allmänhetens intresse när de säkerställer att den höga skyddsnivån som fastställs i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan upprätthålls genom lämpliga efterlevnadsåtgärder, och att efterlevnaden av den lagstiftningen verifieras genom offentlig kontroll i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. De behöriga myndigheterna liksom organ med delegerade uppgifter och

fysiska personer till vilka vissa uppgifter har delegerats bör därför inför aktörerna och allmänheten vara ansvariga för att den offentliga kontroll som de utför är effektiv och verkningfull. De bör ge tillgång till information om hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är organiserad och hur den utförs, och regelbundet offentliggöra information om offentlig kontroll och resultaten av denna. De behöriga myndigheterna bör också ha rätt att på vissa villkor offentliggöra eller tillhandahålla information om klassningen av enskilda aktörer på grundval av resultatet av offentlig kontroll. Medlemsstaterna bör tillåtas och uppmuntras att använda klassningssystem för att öka insynen i hela den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, förutsatt att systemen ger lämpliga garantier för rättvisa, konsekvens, öppenhet och objektivitet. De behöriga myndigheterna bör införa de arrangemang som krävs för att klassningen ska avspegla den faktiska graden av efterlevnad korrekt; framför allt bör de behöriga myndigheterna uppmuntras att säkerställa att klassningen baseras på resultaten av flera offentliga kontroller eller, om klassningen baseras på resultatet av en enda offentlig kontroll och resultatet är ofördelaktigt, att efterföljande offentliga kontroller utförs inom rimlig tid. Att klassningskriterierna redovisas öppet är extra viktigt för att bästa praxis ska kunna jämföras och för att man med tiden ska kunna överväga en utveckling av en konsekvent strategi på unionsnivå.

- (40) Det är viktigt att de behöriga myndigheterna liksom organ med delegerade uppgifter och fysiska personer till vilka vissa uppgifter har delegerats säkerställer och verifierar att den offentliga kontroll som de utför är verkningfull och enhetlig. De bör därför agera utifrån skriftligen dokumenterade förfaranden och tillhandahålla information och instruktioner till den personal som utför offentlig kontroll. De bör också införa lämpliga dokumenterade förfaranden och mekanismer för att kontinuerligt verifiera att deras egen verksamhet är verkningfull och enhetlig, och för att vidta korrigerande åtgärder när brister konstateras.
- (41) För att göra det lättare att identifiera fall av bristande efterlevnad och effektivisera aktörernas korrigerande åtgärder bör resultatet av offentlig kontroll dokumenteras skriftligen och aktören bör på begäran få en kopia. När offentlig kontroll förutsätter att personal från de behöriga myndigheterna ständigt eller regelbundet är närvarande för att övervaka aktörens verksamhet vore det orimligt att kräva skriftlig dokumentation av varje enskild inspektion eller varje enskilt besök. I sådana fall bör skriftlig dokumentation utarbetas så ofta att de behöriga myndigheterna och aktören regelbundet informeras om graden av efterlevnad och skyndsamt underrättas om eventuella konstaterade brister eller bristande efterlevnad.
- (42) Aktörerna bör fullt ut samarbeta med behöriga myndigheter och organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer till vilka vissa uppgifter har delegerats, så att den offentliga kontrollen kan utföras smidigt och så att de behöriga myndigheterna kan utföra annan offentlig verksamhet. Aktörer som är ansvariga för en sändning som förs in i unionen bör tillhandahålla all tillgänglig information om sändningen i fråga. Samtliga aktörer bör förse de behöriga myndigheterna med åtminstone den information som dessa behöver för att kunna identifiera dels aktörerna och deras verksamhet, dels de aktörer som de levererar till och mottar leveranser från.
- (43) Genom denna förordning fastställs en enda rättslig ram för organisation av offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan på samtliga områden som den lagstiftningen omfattar. På några av dessa områden fastställs i unionslagstiftningen detaljerade krav som ska uppfyllas och som kräver särskilda färdigheter och specifika instrument för utförandet av offentlig kontroll. För att undvika skiftande efterlevandeåtgärder som skulle kunna leda till att människors och djurs hälsa, växtskydd, djurskydd och, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även miljön, inte är lika väl skyddade överallt, att den inre marknaden för djur och varor som omfattas av denna förordning störs och att konkurrens snedvrids, bör kommissionen kunna komplettera bestämmelserna i denna förordning genom att anta särskilda bestämmelser om offentlig kontroll som kan tillgodose behovet av kontroll på dessa områden. I dessa bestämmelser bör framför allt följande fastställas: särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll och minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, särskilda eller ytterligare åtgärder utöver dem som anges i denna förordning och som de behöriga myndigheterna bör vidta i fall av bristande efterlevnad, de behöriga myndigheternas särskilda ansvarsområden och uppgifter utöver dem som anges i denna förordning samt särskilda kriterier för aktivering av de mekanismer för administrativt stöd som anges i denna förordning. I andra fall kan sådana ytterligare bestämmelser bli nödvändiga för att det mer i detalj ska gå att reglera utförandet av offentlig kontroll av livsmedel och foder när man får nya uppgifter om risker för människors eller djurs hälsa eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, som visar att kontrollen, i avsaknad av gemensamma specifikationer för utförandet av offentlig kontroll i medlemsstaterna, inte skulle kunna erbjuda den förväntade nivån av skydd mot dessa risker enligt unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.

- (44) För att offentlig kontroll som omfattas av denna förordning ska kunna organiseras på ett effektivt sätt bör medlemsstaterna själva kunna avgöra vilken personal som är bäst lämpad att utföra dessa kontroller, under förutsättning att en hög skyddsnivå för människors och djurs hälsa, växtskydd och djurskydd säkerställs i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och att internationella standarder och skyldigheter uppfylls. I vissa fall, när särskilda färdigheter krävs för att offentlig kontroll ska kunna utföras på ett korrekt sätt, bör medlemsstaterna vara skyldiga att hänvisa till officiella veterinärer, officiella växtskyddsinspektörer eller andra särskilt utsedda personer. Detta bör inte påverka medlemsstaternas möjlighet att även anlita officiella veterinärer, bland annat för offentlig kontroll av fjäderfån eller hardjur, officiella växtskyddsinspektörer eller andra särskilt utsedda personer, i fall då detta inte krävs enligt denna förordning.
- (45) Behöriga myndigheter bör i syfte att ta fram nya metoder och ny teknik för offentlig kontroll av köttproduktion ha rätt att anta nationella åtgärder för att genomföra pilotprojekt som är begränsade i tid och omfattning. Dessa åtgärder bör säkerställa att de behöriga myndigheterna verifierar att aktörerna uppfyller alla tillämpliga grundläggande bestämmelser för köttproduktion, inbegripet kravet att köttet ska vara säkert och lämpligt som livsmedel. För att säkerställa att kommissionen och medlemsstaterna har möjlighet att bedöma de nationella åtgärdernas effekter och yttra sig innan de antas, och därmed kunna vidta de lämpligaste åtgärderna, bör åtgärderna anmälas till kommissionen i enlighet med och för det syfte som avses i artiklarna 5 och 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535⁽¹⁾.
- (46) De behöriga myndigheterna bör ha möjlighet att delegera vissa av sina uppgifter till andra organ. Lämpliga villkor bör fastställas för att säkerställa att den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet är fortsatt opartisk, av hög kvalitet och enhetlig. Organ med delegerade uppgifter bör framför allt vara ackrediterade enligt Internationella standardiseringsorganisationens (ISO) standard för utförande av kontroll.
- (47) För att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är tillförlitlig och enhetlig i hela unionen bör metoderna för provtagning och för laboratorieanalyser, laboratorietester och laboratediagnostik uppfylla det berörda laboratoriets specifika behov av analys, testning och diagnostik och tillhandahålla goda och tillförlitliga analys-, testnings- och diagnostikresultat. Det bör fastställas tydliga bestämmelser för val av vilken metod som ska användas om fler än en är tillgänglig från olika källor, t.ex. ISO, Växtskyddsorganisationen för Europa och Medelhavsområdet (EPPD), den internationella växtskyddskonventionen (IPPC), Världsgesundhetsorganisationen för djurhälsa (OIE), Europeiska unionens referenslaboratorier och nationella referenslaboratorier eller nationell rätt.
- (48) Aktörer vars djur eller varor är föremål för provtagning, analys, testning eller diagnos i samband med offentlig kontroll bör ha rätt till ett andra expertutlåtande på egen bekostnad. Denna rättighet bör göra det möjligt för aktören att begära att en annan expert granskar dokumentationen om provtagningen, analysen, testningen eller diagnostiken, liksom att en andra analys, testning eller diagnostik görs av delar av det provmaterial som togs från början, förutsatt att en sådan andra analys, testning eller diagnos inte är tekniskt omöjlig att genomföra eller irrelevant, vilket skulle vara fallet om faran mycket sällan förekommer med avseende på djuret eller varan eller den är för dåligt eller ojämnt fördelad för att förekomsten av karantänorganismer ska kunna bedömas eller, i förekommande fall, en mikrobiologisk analys ska kunna utföras.
- (49) För utförandet av offentlig kontroll av handel som sker via internet eller andra former av distanskommunikation bör de behöriga myndigheterna kunna anskaffa prover genom anonyma beställningar (s.k. mystery shopping) som sedan kan analyseras, testas eller bli föremål för verifiering av efterlevnad. De behöriga myndigheterna bör vidta alla åtgärder för att värna aktörernas rätt till ett andra expertutlåtande.
- (50) Laboratorier som de behöriga myndigheterna har utsett för att utföra analyser, tester och diagnostik av prover som tas i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör ha den sakkunskap, utrustning, infrastruktur och personal som krävs för att utföra dessa uppgifter enligt högsta standard. För att garantera goda och tillförlitliga resultat bör laboratorier vara ackrediterade för att använda dessa metoder i enlighet med standarden

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

EN ISO/IEC 17025 *Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier*. Ackrediteringen bör ha beviljats av ett nationellt ackrediteringsorgan som utövar sin verksamhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008⁽¹⁾.

- (51) Även om ackreditering är det bästa instrumentet för att säkerställa att de officiella laboratoriernas verksamhet håller hög standard, är det också en komplicerad och kostsam process som skulle innebära en orimlig börda för laboratoriet när metoden för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik är särskilt enkel och inte kräver specialiserade förfaranden eller specialiserad utrustning, som till exempel vid detektion av trikiner vid en kontroll samt, på vissa villkor, då laboratoriet endast utför analyser, tester eller diagnostik i samband med annan offentlig verksamhet och inte i samband med offentlig kontroll.
- (52) För att säkerställa att tillvägagångssättet är flexibelt och proportionellt, särskilt när det gäller laboratorier på djurhälso- och växtskyddsområdet, bör bestämmelser fastställas om undantag i syfte att medge att vissa laboratorier inte behöver ackrediteras för alla metoder de använder. Detta gäller främst när det inte finns några validerade metoder för upptäckt av vissa växtskadegörare. Dessutom kan det förekomma att ett laboratorium inte omedelbart kan erhålla ackreditering för alla metoder som det bör använda som officiellt laboratorium i de fall nya eller nyligen ändrade metoder ska användas avseende nya risker eller i nödsituationer. Officiella laboratorier bör därför på vissa villkor få utföra analyser, tester och diagnostik för de behöriga myndigheterna innan de erhållit den relevanta ackrediteringen.
- (53) Det är av avgörande betydelse att djur och varor som förs in i unionen från tredjeländer är föremål för offentlig kontroll, eftersom denna kontroll säkerställer efterlevnaden av tillämplig lagstiftning inom unionen, i synnerhet de bestämmelser som fastställts för att skydda människors och djurs hälsa, växtskydd, djurskydd och, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även miljön. Sådan offentlig kontroll bör äga rum innan djuren eller varorna övergår till fri omsättning inom unionen. Den offentliga kontrollens frekvens bör på ett adekvat sätt anpassas till de risker för människors och djurs hälsa, växtskydd, djurskydd och miljön som de djur och varor som förs in i unionen kan utgöra, med beaktande av i vilken mån aktören hittills har efterlevt kraven i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, den kontroll av dessa djur och varor som redan utförts i det berörda tredjelandet och de garantier som tredjelandet lämnat för att djur och varor som exporteras till unionen uppfyller kraven i unionslagstiftningen.
- (54) Det är nödvändigt att ange vilka kategorier av djur och varor som alltid bör anmälas vid en gränskontrollstation så att offentlig kontroll kan utföras före införseln till unionen. Det måste också föreskrivas en möjlighet att kräva att andra varukategorier genom särskilda åtgärder tillfälligt ska omfattas av samma krav, och en möjlighet att kräva att vissa andra varukategorier, särskilt vissa livsmedel som innehåller både produkter av vegetabiliskt ursprung och bearbetade produkter av animaliskt ursprung (sammansatta produkter) alltid ska anmälas vid gränskontrollstationen för offentlig kontroll före införseln till unionen.
- (55) På grund av de risker som vissa djur eller varor kan utgöra för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller miljön bör de bli föremål för särskilda offentliga kontroller vid införseln till unionen. I gällande unionsbestämmelser uppställs krav på att offentliga kontroller utförs vid unionens gränser för att verifiera att djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial och animaliska biprodukter uppfyller kraven avseende människors och djurs hälsa och djurskydd samt att växter och växtprodukter uppfyller växtskyddskraven. Ökad kontroll vid införsel till unionen utförs även på vissa andra varor där detta är befogat med tanke på nya eller kända risker. Denna förordning bör fastställa särdragen för sådana kontroller, vilka för närvarande omfattas av rådets direktiv 97/78/EG⁽²⁾, 91/496/EEG⁽³⁾ och 2000/29/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 669/2009⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽²⁾ Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen (EUT L 24, 30.1.1998, s. 9).

⁽³⁾ Rådets direktiv 91/496/EEG av den 15 juli 1991 om fastställande av regler för hur veterinärkontroller skall organiseras för djur som importerats till gemenskapen från tredje land och om ändring av direktiven 89/662/EEG, 90/425/EEG och 90/675/EEG (EGT L 268, 24.9.1991, s. 56).

⁽⁴⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 669/2009 av den 24 juli 2009 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 när det gäller strängare offentlig kontroll av import av visst foder och vissa livsmedel av icke-animaliskt ursprung och om ändring av beslut 2006/504/EG (EGT L 194, 25.7.2009, s. 11).

- (56) För att öka effektiviteten i unionens system för offentlig kontroll, säkerställa optimal tilldelning av resurser för offentlig kontroll till gränskontroller och underlätta genomdrivandet av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan bör de gällande fragmenterade kontrollbestämmelserna ersättas av ett gemensamt integrerat system för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer för hantering av alla sändningar som, med tanke på de risker de kan utgöra, bör kontrolleras vid införseln till unionen.
- (57) Offentlig kontroll av sändningar bör utföras vid ankomsten till gränskontrollstationen. Dessa offentliga kontroller bör omfatta dokumentkontroll av alla sändningar inklusive, när det är lämpligt, kontroll med elektroniska medel, samt identitetskontroll och fysisk kontroll som utförs med en lämplig frekvens som beror på den risk som varje sändning av djur eller varor utgör.
- (58) De fysiska kontrollernas frekvens bör fastställas och ändras beroende på riskerna för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön. Detta tillvägagångssätt bör ge de behöriga myndigheterna möjlighet att anslå kontrollresurser där risken är störst. Det bör också vara möjligt att minska identitetskontrollernas frekvens eller begränsa dem till en verifiering av officiella plomberingar på sändningar om detta är motiverat mot bakgrund av en lägre risk förknippad med de sändningar som förs in i unionen. Det riskbaserade tillvägagångssättet för identitetskontroller och fysiska kontroller bör eftersträvas genom användning av tillgängliga data och tillgänglig information samt av datoriserade system för insamling och förvaltning av data.
- (59) I vissa fall, och under förutsättning att en hög skyddsnivå för människors och djurs hälsa, växtskydd och djurskydd och, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, säkerställs, skulle den offentliga kontroll som de behöriga myndigheterna vanligtvis utför vid gränskontrollstationerna i vissa fall kunna utföras vid andra kontrollställen eller av andra myndigheter.
- (60) För att ett effektivt system för offentlig kontroll ska kunna organiseras bör sändningar från tredjeländer som kräver kontroller vid införseln till unionen åtföljas av ett gemensamt hälsodokument för införsel (*Common Health Entry Document*, nedan kallat *hälsodokumentet CHED*) som används för att förhandsanmäla sändningars ankomst vid gränskontrollstationen och att registrera resultatet av utförda offentliga kontroller och beslut som de behöriga myndigheterna fattar beträffande den sändning som dokumentet åtföljer. Aktören bör använda samma dokument för tullklarering när alla offentliga kontroller har utförts.
- (61) I vissa medlemsstater är det på grund av särskilda geografiska begränsningar, som långa kuster eller gränser, svårt att alltid upprätthålla minimikraven på gränskontrollstationer. Import av obearbetat timmer görs vanligen i stora kvantiteter via specialiserade hamnar eller kontrollstationer och med ojäma mellanrum, vilket gör det svårt att ständigt hålla gränskontrollstationer fullt utrustade och bemannade. Undantag från minimikrav för gränskontrollstationer bör tillåtas för att säkerställa ändamålsenlig offentlig kontroll av specifika obearbetade timmerstockar.
- (62) Offentlig kontroll av djur och varor som förs in i unionen från tredjeländer bör utföras vid gränskontrollstationer som medlemsstaterna utsett i enlighet med en uppsättning minimikrav. Utseendet av dessa stationer bör återkallas slutligt eller tillfälligt när de inte längre uppfyller dessa minimikrav eller när deras verksamhet skulle kunna utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön. När beslut fattas om huruvida utseendet ska återkallas slutligt eller tillfälligt bör riskens allvar liksom proportionalitetsprincipen beaktas.
- (63) För att säkerställa enhetlig tillämpning av bestämmelserna om offentlig kontroll av sändningar från tredjeländer bör gemensamma bestämmelser fastställas om de åtgärder som behöriga myndigheter och aktörer bör vidta vid misstanke om bristande efterlevnad och när det gäller sändningar som inte är förenliga med bestämmelserna och sändningar som skulle kunna utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
- (64) I syfte att undvika bristande enhetlighet och överlappningar vid utförandet av offentlig kontroll, göra det möjligt att i vederbörlig tid identifiera sändningar som är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer och andra kontrollstationer samt säkerställa att kontrollen utförs på ett effektivt sätt, bör samarbete och utbyte av information säkerställas mellan behöriga myndigheter, tullmyndigheter och andra relevanta myndigheter som hanterar sändningar från tredjeländer.

- (65) Medlemsstaterna bör säkerställa att tillräckliga finansiella resurser alltid finns tillgängliga så att personal och utrustning tillhandahålls till de behöriga myndigheter som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Även om aktörerna har huvudansvaret för att deras verksamhet bedrivs i överensstämmelse med unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan bör det system med egenkontroller som de inför för detta ändamål kompletteras med ett särskilt system för offentlig kontroll som varje medlemsstat använder sig av för att säkerställa verkningfull marknadsövervakning av alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. Ett sådant system är till sin natur komplicerat och resurskrävande och bör förses med en stabil tillförsel av resurser för offentlig kontroll, på en nivå som är anpassad till vad som vid varje givet tidpunkt krävs för genomdrivandet. För att systemet för offentlig kontroll i mindre utsträckning ska vara beroende av offentlig finansiering bör behöriga myndigheter ta ut avgifter eller pålagor för att täcka sina kostnader för offentlig kontroll av vissa aktörer och av vissa verksamheter för vilka det enligt unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan krävs registrering eller godkännande i enlighet med unionsbestämmelser om livsmedels- och foderhygien eller växtskyddsbestämmelser. Avgifter eller pålagor bör också tas ut av aktörerna för att kompensera för kostnaderna för offentlig kontroll som utförs inför utfärdande av officiella intyg eller attesteringar, och kostnaderna för offentlig kontroll som de behöriga myndigheterna utför vid gränskontrollstationer.
- (66) Avgifter eller pålagor bör täcka, men inte överstiga, de behöriga myndigheternas kostnader, inklusive allmänna omkostnader, för att utföra offentlig kontroll. De allmänna omkostnaderna kan omfatta kostnader för det stöd och den organisation som krävs för planeringen och utförandet av den offentliga kontrollen. Sådana kostnader bör beräknas på grundval av kostnaderna för varje enskild offentlig kontroll eller på grundval av kostnaderna för all offentlig kontroll under en bestämd tid. När avgifter eller pålagor beräknas på grundval av de verkliga kostnaderna för varje enskild offentlig kontroll bör lägre avgifter tas ut av aktörer som konsekvent efterlevt bestämmelserna, eftersom de mera sällan torde bli föremål för offentlig kontroll, än av aktörer som inte efterlever bestämmelserna. För att främja alla aktörers efterlevnad av unionslagstiftningen oberoende av vilken metod (baserad på verkliga kostnader eller på schablonbelopp) som varje medlemsstat valt för att beräkna avgifter eller pålagor, bör dessa avgifter eller pålagor, om de beräknas på grundval av de behöriga myndigheternas totala kostnader under en bestämd period och tas ut av alla aktörer oavsett om de varit föremål för offentlig kontroll under referensperioden eller inte, beräknas på ett sätt som innebär att aktörer som konsekvent efterlevt bestämmelserna i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan unionslivsmedelskedjan belönas.
- (67) Direkt eller indirekt återbetalning av de avgifter eller pålagor som de behöriga myndigheterna tar ut bör förbjudas, eftersom det skulle missgynna aktörer som inte kommer i åtnjutande av återbetalning och eventuellt leda till snedvriddning av konkurrensen.
- (68) Finansiering av offentlig kontroll genom avgifter eller pålagor som tas ut av aktörer bör ske med full insyn, så att allmänheten och företaget kan förstå den metod och de data som använts för att fastställa avgifterna eller pålagorna.
- (69) I unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan fastställs de fall där utsläppande på marknaden eller förflyttning av vissa djur och varor bör åtföljas av ett av intygsgivaren undertecknat officiellt intyg. Det är lämpligt att införa en gemensam uppsättning bestämmelser om de behöriga myndigheternas och intygsgivarnas skyldigheter med avseende på utfärdande av officiella intyg samt karakteristika som garanterar de officiella intygets tillförlitlighet.
- (70) I andra fall föreskrivs i de bestämmelser som omfattas av denna förordning att vissa djur eller varor som släpps ut på marknaden eller förflyttas ska åtföljas av en officiell etikett, ett officiellt märke eller någon annan officiell attestering som utfärdats av aktörerna under de behöriga myndigheternas officiella överinseende, eller av de behöriga myndigheterna själva. Officiella attesteringar omfattar till exempel växtpass, ekologiska logotyper och identifieringsmärken, där sådana krävs enligt unionslagstiftningen, liksom märkning med logotyperna för skyddade ursprungsbezeichnungar, skyddade geografiska beteckningar eller garanterade traditionella specialiteter. Det är lämpligt att fastställa minimibestämmelser för att säkerställa att även officiella attesteringar kan utfärdas i enlighet med lämpliga garantier om tillförlitlighet.
- (71) Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet bör grunda sig på de senaste vetenskapliga analys-, testnings- och diagnostikmetoderna som tillhandahåller resultat som är goda, tillförlitliga och jämförbara i hela unionen. De metoder som de officiella laboratorierna använder samt kvaliteten på och enhetligheten hos de analys-, testnings-

och diagnostikdata som genereras bör därför förbättras kontinuerligt. För detta ändamål bör kommissionen kunna utse och räkna med expertstöd från Europeiska unionens referenslaboratorier på alla de områden i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan där det finns behov av exakta och tillförlitliga analys-, testnings- och diagnostikresultat. Europeiska unionens referenslaboratorier bör särskilt säkerställa att de nationella referenslaboratorierna och de officiella laboratorierna förses med aktuell information om tillgängliga metoder, samt anordna eller aktivt delta i provningsjämförelser samt anordna kurser för nationella referenslaboratorier eller officiella laboratorier.

- (72) Genom artikel 32 första stycket i förordning (EG) nr 1829/2003 och artikel 21 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003⁽¹⁾ tilldelas Europeiska unionens referenslaboratorium för genetiskt modifierade livsmedel och foder respektive Europeiska unionens referenslaboratorium för fodertillsatser – som en del av godkännandeförfarandet för genetiskt modifierade livsmedel och foder eller fodertillsatser – särskilda uppgifter som främst avser testning, utvärdering och validering av den detektions- eller analysmetod som sökande föreslår. Dessa laboratorier bör därför fungera som Europeiska unionens referenslaboratorier vid tillämpning av den här förordningen.
- (73) För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som syftar till att identifiera eventuella överträdelser av bestämmelserna, begripet med bedrägligt eller vilseledande agerande, och på djurskyddsområdet bör de behöriga myndigheterna ha tillgång till aktuella, tillförlitliga och enhetliga tekniska data och till de forskningsresultat samt den nya teknik och sakkunskap som krävs för en korrekt tillämpning av unionslagstiftningen på dessa båda områden. För detta ändamål bör kommissionen kunna utse och räkna med expertstöd från Europeiska unionen referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet och för djurskydd.
- (74) I syfte att eftersträva målen med denna förordning och bidra till att den inre marknaden fungerar smidigt, och därmed stärka konsumenternas förtroende för den, bör sådana fall av bristande efterlevnad av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan som kräver efterlevnadsåtgärder i mer än en medlemsstat beivras på ett effektivt och enhetligt sätt. Genom det system för snabb varning för livsmedel och foder (RASFF) som inrättades genom artikel 50 i förordning (EG) nr 178/2002 kan de behöriga myndigheterna redan snabbt utbyta och sprida information om livsmedel eller foder som innebär allvariga direkta eller indirekta risker för människors hälsa, eller om foder som innebär allvariga risker för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön, och därmed vidta snabba åtgärder för att hantera dessa allvariga risker. Detta instrument gör det visserligen möjligt att i vederbörlig tid vidta åtgärder för att hantera dessa allvariga risker i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan i alla berörda medlemsstater, men kan inte användas för att möjliggöra verkningfullt gränsöverskridande stöd och samarbete mellan behöriga myndigheter för att säkerställa att sådana fall av bristande efterlevnad av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan som har en gränsöverskridande dimension beivras på ett verkningfullt sätt inte bara i den medlemsstat där den först konstateras utan även i den medlemsstat där den bristande efterlevnaden har sitt ursprung. I synnerhet administrativt stöd och samarbete bör ge de behöriga myndigheterna möjlighet att utbyta information, påvisa, undersöka och vidta verkningfulla och proportionella åtgärder för att beivra gränsöverskridande överträdelser av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, även i potentiella fall av bedrägligt eller vilseledande agerande som har eller skulle kunna ha gränsöverskridande inslag.
- (75) Begäran om administrativt stöd och alla anmälningar bör följas upp på lämpligt sätt. För att underlätta det administrativa stödet och samarbetet bör medlemsstaterna åläggas att utse ett eller flera förbindelseorgan som stöder och samordnar kommunikationen mellan de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning och för att förenkla och rationalisera samarbetet mellan medlemsstaterna bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att anta genomförandeakter i vilka fastställs specifikationerna för de tekniska verktyg som ska användas, förfarandena för kommunikation mellan förbindelseorganen och ett standardformat för begäran om stöd, anmälningar och svar.
- (76) Varje medlemsstat bör vara skyldig att upprätta och regelbundet uppdatera en flerårig nationell kontrollplan som omfattar samtliga områden som regleras av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och som innehåller information om hur systemen för offentlig kontroll är uppbyggda och organiserade. Dessa fleråriga

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 av den 22 september 2003 om fodertillsatser (EUT L 268, 18.10.2003, s. 29).

nationella kontrollplaner är det instrument genom vilket en medlemsstat bör säkerställa att offentlig kontroll utförs på ett riskbaserat och effektivt sätt på hela territoriet och i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan samt i enlighet med denna förordning. Lämpliga samråd med berörda parter inför utarbetandet av planerna bör säkerställas att de blir verkningfulla.

- (77) För att säkerställa att de fleråriga nationella kontrollplanerna är enhetliga och fullständiga bör varje medlemsstat utse ett organ som ska samordna utarbetandet av den fleråriga nationella kontrollplanen och på lämpligt sätt samla in uppgifter om utförande, översyn och uppdatering av planen.
- (78) Medlemsstaterna bör åläggas att lämna årliga rapporter till kommissionen med uppgifter om kontrollverksamheten och om genomförandet av de fleråriga nationella kontrollplanerna. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning och för att underlätta insamlingen och översändandet av jämförbara data, den efterföljande sammanställningen av dessa data till unionsomfattande statistik och utarbetandet av kommissionens rapporter om utförandet av offentlig kontroll i hela unionen bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att anta genomförandeakter vad gäller fastställande av standardiserade förlagor för årliga rapporter.
- (79) Kommissionens experter bör kunna genomföra kontroller, inbegripet revisioner, i medlemsstaterna för att verifiera tillämpningen av den relevanta unionslagstiftningen, att de nationella kontrollsystemen fungerar som de ska och att de behöriga myndigheterna sköter sina uppgifter. Kommissionens kontroller bör också syfta till att undersöka och samla in information om efterlevnadsåtgärder eller problem med efterlevnaden, nödsituationer och ny utveckling i medlemsstaterna. På den berörda medlemsstatens begäran bör kommissionens experter också kunna delta i kontroller som utförs av tredjeländers behöriga myndigheter på medlemsstatens territorium; sådana kontroller bör organiseras i nära samarbete mellan de berörda medlemsstaterna och kommissionen.
- (80) Djur och varor från tredjeländer bör uppfylla samma krav som gäller för djur och varor i unionen, eller krav som med hänsyn till de mål som eftersträvas av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan konstaterats vara åtminstone likvärdiga. Denna princip slås fast i artikel 11 i förordning (EG) nr 178/2002, enligt vilken det krävs att livsmedel och foder som importerats till unionen uppfyller relevanta krav i unionens livsmedelslagstiftning eller krav som anses vara minst likvärdiga. Särskilda krav för tillämpningen av denna princip fastställs i unionens bestämmelser om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, enligt vilka det är förbjudet att till unionen föra in vissa skadegörare som inte förekommer (eller inte har någon stor utbredning) i unionen, i unionens bestämmelser om djurhälsokrav enligt vilka det är tillåtet att föra in djur och vissa produkter av animaliskt ursprung till unionen endast från de tredjeländer som finns upptagna på en förteckning som upprättats i detta syfte, samt i unionens bestämmelser för utförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel, som också innehåller bestämmelser om upprättande av en förteckning över tredjeländer från vilka dessa varor kan föras in i unionen.
- (81) För att säkerställa att djur och varor som förs in i unionen från tredjeländer uppfyller alla krav i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan eller krav som anses vara likvärdiga, utöver de krav i unionens bestämmelser om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, om djurhälsokrav och om särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung som fastställts för att säkerställa att växtskyddskraven och de veterinära kraven i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan uppfylls, bör kommissionen ha rätt att fastställa villkor för införsel av djur och varor till unionen i den utsträckning det är nödvändigt för att säkerställa att dessa djur och varor uppfyller alla relevanta krav i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan eller likvärdiga krav. Dessa villkor bör gälla för djur eller varor eller kategorier av djur eller varor från alla tredjeländer eller från vissa tredjeländer eller regioner i dessa.
- (82) Om det i särskilda fall finns belegg för att vissa djur eller varor som har sitt ursprung i ett tredjeländer, en grupp av tredjeländer, eller regioner i dessa, ger upphov till risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller om det finns belegg för att det kan förekomma omfattande och allvarig bristande efterlevnad av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, bör kommissionen kunna vidta åtgärder för att begränsa dessa risker.

- (83) Utförandet av verkningsfull och effektiv offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, och i slutändan människors, djurs och växters säkerhet och hälsa samt skyddet av miljön, är också beroende av att myndigheterna för kontroll av ekologisk produktion har tillgång till välutbildad personal med lämplig kunskap om alla frågor som är relevanta för en korrekt tillämpning av unionslagstiftningen. Kommissionen bör anordna lämplig och särskilt anpassad utbildning för att främja ett enhetligt tillvägagångssätt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs av de behöriga myndigheterna. Sådan utbildning bör också ges till personal vid de behöriga myndigheterna i tredjeländer för att öka kunskaperna i dessa länder om unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och övriga krav. I det senare fallet bör utbildningen utformas så att den tar hänsyn till utvecklingsländernas särskilda behov och så att den är till stöd för deras kontroller och efterlevnadsåtgärder, så att de kan uppfylla de krav som gäller för import av djur och varor till unionen.
- (84) För att främja utbyte av erfarenheter och bästa praxis mellan behöriga myndigheter bör kommissionen också, i samarbete med medlemsstaterna, kunna anordna program för utbyte mellan medlemsstater av personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.
- (85) För att verkningsfull offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska kunna utföras är det viktigt att de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna, kommissionen och, i förekommande fall, aktörer snabbt och effektivt kan utbyta data och information om offentlig kontroll eller resultat från offentlig kontroll. I unionslagstiftningen fastställs flera informationssystem som förvaltas av kommissionen för att göra det möjligt att med hjälp av unionstäckande datoriserade och internetbaserade verktyg hantera och förvalta data och information. Ett system avsett för registrering och spårning av resultat från offentlig kontroll, nämligen Traces-systemet (*Trade Control and Expert System*), som inrättades genom kommissionens beslut 2003/24/EG⁽¹⁾ och 2004/292/EG⁽²⁾, i enlighet med rådets direktiv 90/425/EEG⁽³⁾, används för närvarande för förvaltning av data och information om djur och produkter av animaliskt ursprung och om offentlig kontroll av dessa. Den här förordningen bör möjliggöra underhåll och uppdatering av det systemet, så att det kan användas för alla varor för vilka det i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan fastställs särskilda krav eller praktiska arrangemang om offentlig kontroll. Det finns även särskilda datoriserade system för snabbt utbyte av information mellan medlemsstater och med kommissionen om risker som kan uppstå i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan eller för djurs hälsa och växtskydd. Genom artikel 50 i förordning (EG) nr 178/2002 inrättades RASFF, som är ett system för varning för foder eller livsmedel som utgör en direkt eller indirekt risk för människors hälsa, genom artikel 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429⁽⁴⁾ inrättades ett system för anmälningar och rapportering av åtgärder avseende förtecknade sjukdomar och genom artikel 103 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031⁽⁵⁾ inrättades ett system för anmälningar och rapportering av förekomst av skadegörare samt för anmälningar av fall av bristande efterlevnad. Alla sådana system bör fungera på ett harmoniskt och enhetligt sätt så att synergieffekterna mellan de olika systemen kan tas tillvara, överlappningar undvikas, driften förenklas och de kan göras effektivare.
- (86) För att stödja en effektivare förvaltning av den offentliga kontrollen bör kommissionen inrätta ett datoriserat informationssystem som integrerar, och vid behov uppdaterar, information från alla relevanta befintliga informationssystem, som medger användning av moderna kommunikations- och certifieringsverktyg och möjliggör optimal användning av data och information om offentlig kontroll. För att undvika onödiga överlappningar av informationskraven bör man vid utformningen av ett sådant datoriserat system beakta behovet av att i förekommande fall säkerställa att systemet är kompatibelt och interoperabelt med andra informationssystem som handhas av myndigheter och genom vilka relevanta data utbyts eller tillhandahålls automatiskt. Dessutom bör det föreskrivas en möjlighet att använda elektroniska signaturer i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG⁽⁶⁾ i linje med den digitala agendan för Europa. Europeiska datatillsynsmannen bör

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2003/24/EG av den 30 december 2002 om att utveckla ett integrerat veterinärdatasystem (EGT L 8, 14.1.2003, s. 44).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2004/292/EG av den 30 mars 2004 om idrifttagande av systemet Traces och om ändring av beslut 92/486/EEG (EUT L 94, 31.3.2004, s. 63).

⁽³⁾ Rådets direktiv 90/425/EEG av den 26 juni 1990 om veterinära och avletstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden (EGT L 224, 18.8.1990, s. 29).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG (EUT L 317, 23.11.2016, s. 4).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG av den 13. december 1999 om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer (EGT L 13, 19.1.2000, s. 12).

rådfrågas vid utformningen av nya funktioner för sådana datoriserade system, liksom under utarbetandet av relevanta genomförandeåtgärder som skulle kunna ha inverkan på behandlingen av personuppgifter och på den personliga integriteten.

- (87) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning beträffande det datoriserade informationssystemets funktionalitet, de tekniska specifikationerna för det systemet, och de uppgifter och befogenheter som de olika berörda aktörerna och användarna har, med särskild hänsyn till behovet av att minimera den administrativa bördan genom att, beroende på vad som är lämpligt, använda internationellt standardiserade språk, meddelandestrukturer och utbytesprotokoll, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter.
- (88) De behöriga myndigheterna bör undersöka fall där det finns misstanke om bristande efterlevnad av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och, om bristande efterlevnad konstateras, fastställa dess orsak och omfattning samt aktörernas ansvar. De behöriga myndigheterna bör även vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de berörda aktörerna åtgärder bristerna och ser till att överträdelsen inte upprepas. När de behöriga myndigheterna organiserar och genomför undersökningar och efterlevnadsåtgärder bör de vederbörligen beakta potentiella risker och sannolikheten för bedrägligt eller vilseledande agerande i alla led i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.
- (89) Verifieringen av efterlevnaden av unionslagstiftningen om livsmedelskedjan genom offentliga kontroller är av grundläggande betydelse för att det ska vara möjligt att säkerställa att målen med den lagstiftningen verkligen uppnås i hela unionen. Störningar i en medlemsstats kontrollsystem kan i vissa fall göra det avsevärt svårare att uppnå dessa mål och leda till risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, oberoende av aktörernas eller andra parter medverkan eller ansvar, eller till allvarlig och omfattande bristande efterlevnad av unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen, i fall av allvarliga störningar i en medlemsstats kontrollsystem, kunna reagera genom att vidta åtgärder för att begränsa eller undanröja dessa risker i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan i avvaktan på att den berörda medlemsstaten vidtar nödvändiga åtgärder för att åtgärda störningen i kontrollsystemet. Kommissionen bör därför tilldelas genomförandebefogenheter.
- (90) Överträdelser av bestämmelserna i unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och i denna förordning bör bli föremål för effektiva, avskräckande och proportionella sanktioner på nationell nivå i hela unionen; hur stränga de är ska vara avhängigt av bland annat vilken skada en överträdelse skulle kunna medföra för människors hälsa, inbegripet i fall då en aktör inte samarbetar vid en offentlig kontroll och där falska eller vilseledande officiella intyg eller attesteringar företes eller används. För att ekonomiska sanktioner för överträdelser av bestämmelserna genom bedrägligt eller vilseledande agerande ska vara tillräckligt starkt avskräckande bör deras nivå fastställas med målet att de ska överstiga värdet av de otillbörliga fördelar som erhållits genom dessa metoder.
- (91) Vem som helst bör ha möjlighet att inkomma med nya uppgifter till de behöriga myndigheterna för att hjälpa dem att upptäcka fall av överträdelser av denna förordning och av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och i sådana fall ålägga sanktioner. Emellertid kan avsaknad av tydliga förfaranden eller rädsla för represalier avskräcka visseblåsare. Rapportering av överträdelser av denna förordning är ett användbart verktyg för att säkerställa att behöriga myndigheter kan upptäcka överträdelser och ålägga sanktioner. Denna förordning bör därför säkerställa att lämpliga arrangemang inrättas som innebär att vem som helst kan uppmärksamma de behöriga myndigheterna på potentiella överträdelser och som skyddar personen i fråga mot represalier.
- (92) Denna förordning omfattar områden som redan omfattas av vissa rättsakter som för närvarande är i kraft. För att undvika överlappning och fastställa en enhetlig rättslig ram bör följande rättsakter upphävas och ersättas med den

här förordningen: förordning (EG) nr 882/2004 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004⁽¹⁾, rådets direktiv 89/608/EEG⁽²⁾, 89/662/EEG⁽³⁾, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG⁽⁴⁾ och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG⁽⁵⁾.

- (93) För enhetlighetens skull bör ändringar göras i följande rättsakter: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001⁽⁶⁾, rådets förordning (EG) nr 1/2005⁽⁷⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005⁽⁸⁾, förordning (EG) nr 1069/2009, rådets förordning (EG) nr 1099/2009⁽⁹⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009⁽¹⁰⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012⁽¹¹⁾ samt rådets direktiv 98/58/EG⁽¹²⁾, 1999/74/EG⁽¹³⁾, 2007/43/EG⁽¹⁴⁾, 2008/119/EG⁽¹⁵⁾ och 2008/120/EG⁽¹⁶⁾.
- (94) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014⁽¹⁷⁾ fastställs en ram för unionens finansiering av åtgärder i hela den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, på de områden som den omfattar, i enlighet med den fleråriga budgetramen för 2014–2020. Vissa av dessa åtgärder syftar till att förbättra utförandet av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i hela unionen. Förordning (EU) nr 652/2014 bör ändras så att hänsyn tas till att förordning (EG) nr 882/2004 upphävs genom den här förordningen.
- (95) Med tanke på att situationen för växtsektorn är speciell, då den än så länge inte varit föremål för samma kontrollnivå som andra varor som omfattas av denna förordning, är det av avgörande vikt att införandet av det nya systemet går så smidigt som möjligt. Därför måste särskilda bestämmelser införas om tidpunkten för relevanta delegerade akters antagande. Det står också klart att det för växter, växtprodukter och andra föremål som utgör en låg risk är motiverat

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel (EUT L 139, 30.4.2004, s. 206).

⁽²⁾ Rådets direktiv 89/608/EEG av den 21 november 1989 om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas myndigheter och samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av lagstiftningen om veterinära frågor och avelsfrågor (EGT L 351, 2.12.1989, s. 34).

⁽³⁾ Rådets direktiv 89/662/EEG av den 11 december 1989 om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden (EGT L 395, 30.12.1989, s. 13).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 96/93/EG av den 17 december 1996 om certifiering av djur och animaliska produkter (EGT L 13, 16.1.1997, s. 28).

⁽⁵⁾ Rådets beslut 92/438/EEG av den 13 juli 1992 om datorisering av veterinära förfaranden vid import (Shift-projektet), om ändring av direktiven 90/675/EEG, 91/496/EEG, 91/628/EEG och beslut 90/424/EEG och om upphävande av beslut 88/192/EEG (EGT L 243, 25.8.1992, s. 27).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati (EGT L 147, 31.5.2001, s. 1).

⁽⁷⁾ Rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97 (EUT L 3, 5.1.2005, s. 1).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG (EUT L 70, 16.3.2005, s. 1).

⁽⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning (EUT L 303, 18.11.2009, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁽¹²⁾ Rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktionens djur (EGT L 221, 8.8.1998, s. 23).

⁽¹³⁾ Rådets direktiv 1999/74/EG av den 19 juli 1999 om att fastställa miniminormer för skyddet av värphöns (EGT L 203, 3.8.1999, s. 53).

⁽¹⁴⁾ Rådets direktiv 2007/43/EG av den 28 juni 2007 om fastställande av minimiregler för skydd av slaktkycklingar (EUT L 182, 12.7.2007, s. 19).

⁽¹⁵⁾ Rådets direktiv 2008/119/EG av den 18 december 2008 om fastställande av lägsta djurskyddskrav för kalvar (EUT L 10, 15.1.2009, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Rådets direktiv 2008/120/EG av den 18 december 2008 om fastställande av lägsta djurskyddskrav vid svinhållning (EUT L 47, 18.2.2009, s. 5).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 652/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av bestämmelser för förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförkningsmaterial, och om ändring av rådets direktiv 98/56/EG, 2000/29/EG och 2008/90/EG, Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 178/2002, (EG) nr 882/2004 och (EG) nr 396/2005, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009, och om upphävande av rådets beslut 66/399/EEG, 76/894/EEG och 2009/470/EG (EUT L 189, 27.6.2014, s. 1).

med ett undantag för växtsektorn från kravet på att dokumentkontroll ska utföras vid gränskontrollstationen och att tillåta dokumentkontroller på avstånd från gränskontrollstationen när det gäller växter, växtprodukter och andra föremål om sådana kontroller på avstånd innebär en försäkran på likvärdig nivå.

- (96) I syfte att ändra hänvisningarna till Europeiska standarder och bilagorna II och III till denna förordning för att ta hänsyn till den rättsliga, tekniska och vetenskapliga utvecklingen, och att komplettera denna förordning med särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på de områden som förordningen omfattar, däribland bestämmelser om personalens kvalifikationer och utbildning, om ytterligare ansvarsområden och uppgifter för de behöriga myndigheterna, om de fall då det inte krävs någon ackreditering för laboratorier, om vissa undantag från offentlig kontroll vid gränsen, om de kriterier som ska användas för att fastställa frekvensen för identitetskontroller och fysiska kontroller, om fastställande av villkor som vissa djur eller varor som förs in i unionen från tredjeländer ska uppfylla, om ytterligare krav och uppgifter för Europeiska unionens referenslaboratorier och referenscentrum och om ytterligare krav för nationella referenslaboratorier, bör befogenhet att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽¹⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (97) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning beträffande utseendet av Europeiska unionens referenslaboratorier och Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet och för djurskydd, beträffande antagandet av programmet för kommissionens kontroller i medlemsstaterna och beträffande utförandet av ökad offentlig kontroll vid överträdelser av unionslagstiftning om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan som kräver samordnad stöd och uppföljning från kommissionens sida, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter.
- (98) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning, däribland bestämmelser och praktiska arrangemang vad gäller revision, formatet på intyg och andra dokument, inrättande av datoriserade system för informationshantering, samarbetet mellan aktörer och behöriga myndigheter och mellan behöriga myndigheter, tullmyndigheter och andra myndigheter, metoderna för provtagning och laboratorieanalyser, laboratorietestning och laboratoriediagnostik samt deras validering och tolkning, spårbarhet, förteckning av djur eller varor som är föremål för kontroller och av länder eller regioner som får exportera vissa djur och varor till unionen, förhandsanmälan av sändningar, informationsutbyte, gränskontrollstationer, isolering och karantän, godkännande av kontroller som utförs av tredjeländer före export, åtgärder för att begränsa risker eller för att se till att omfattande och allvarig bristande efterlevnad i samband med vissa djur eller varor med ursprung i ett tredjeländ eller en region i detta upphör, erkännanden av tredjeländer eller regioner som erbjuder garantier som är likvärdiga med dem som tillämpas inom unionen och upphävande av dessa, utbildningsinsatser och program för utbyte av personal mellan medlemsstaterna samt om de beredskapsplaner för livsmedel och foder för tillämpning av den allmänna plan för hantering av kriser som föreskrivs i artikel 55.1 i förordning (EG) nr 178/2002, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽²⁾.
- (99) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs för att säkerställa att unionslagstiftningen om den jordbruksbaserade livsmedelskedjan tillämpas, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess verkningar, komplexitet och gränsöverskridande och internationella karaktär, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

⁽¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 53, 28.2.2011, s. 13).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

SYFTE, TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Denna förordning innehåller bestämmelser om
  - a) offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs av medlemsstaternas behöriga myndigheter,
  - b) finansiering av offentlig kontroll,
  - c) administrativt stöd och samarbete mellan medlemsstater för korrekt tillämpning av de bestämmelser som avses i punkt 2,
  - d) kontroller i medlemsstaterna och i tredjeländer som utförs av kommissionen,
  - e) antagande av villkor som ska uppfyllas med avseende på djur och varor som förs in i unionen från ett tredjeland,
  - f) inrättande av ett datoriserat informationssystem för förvaltning av information och data avseende offentlig kontroll.
2. Denna förordning ska tillämpas på offentlig kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser, oavsett om de har fastställts på unionsnivå eller av medlemsstaterna, för tillämpning av unionslagstiftningen, på följande områden:
  - a) Livsmedel och livsmedelssäkerhet, integritet och hälsosamhet i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled, inklusive bestämmelser för att säkerställa god handelssed, konsumentkydd och konsumentinformation, samt bestämmelser om tillverkning och användning av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.
  - b) Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion.
  - c) Foder och fodersäkerhet, i alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled, samt användning av foder, inklusive bestämmelser för att säkerställa god handelssed och skydda konsumenthälsa, konsumentkydd och konsumentinformation.
  - d) Djurhälsokrav.
  - e) Förebyggande och minimering av risker som animaliska biprodukter och framställda produkter utgör för människors och djurs hälsa.
  - f) Djurskyddskrav.
  - g) Skyddsåtgärder mot växtskadegörare.
  - h) Krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt vad gäller hållbar användning av bekämpningsmedel, med undantag för utrustning för spridning av bekämpningsmedel.
  - i) Ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter.
  - j) Användning och märkning av skyddade ursprungsbezeichnungar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter.
3. Denna förordning ska även tillämpas på offentlig kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av krav som fastställs i de bestämmelser som avses i punkt 2 om kraven är tillämpliga på djur och varor som förs in i unionen eller som ska exporteras från unionen.

4. Denna förordning ska inte tillämpas på offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av
- a) förordning (EU) nr 1308/2013; den här förordningen ska emellertid tillämpas på kontroller enligt artikel 89 i förordning (EU) nr 1306/2013 om dessa kontroller identifierar eventuellt bedrägligt eller vilseledande agerande i fråga om de handelsnormer som avses i artiklarna 73–91 i förordning (EU) nr 1308/2013,
  - b) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU⁽¹⁾,
  - c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG⁽²⁾.
5. Artiklarna 4, 5, 6, 8, 12.2, 12.3, 15, 18–27, 31–34, 37–42, 78, 86–108, 112 b, 130 och 131–141 ska även tillämpas på annan offentlig verksamhet som de behöriga myndigheterna utför i enlighet med denna förordning eller de bestämmelser som avses i punkt 2 i den här artikeln.

Artikel 2

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1. I denna förordning avses med *offentlig kontroll* verksamhet som utförs av de behöriga myndigheterna eller av de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats i enlighet med denna förordning för att verifiera att
- a) aktörerna efterlever denna förordning och de bestämmelser som avses i artikel 1.2, och
  - b) djur eller varor uppfyller kraven enligt de bestämmelser som avses i artikel 1.2, inbegripet för utfärdandet av officiella intyg eller officiella attesteringar.
2. I denna förordning avses med *annan offentlig verksamhet* annan verksamhet än offentlig kontroll, som utförs av de behöriga myndigheterna eller av de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka viss annan offentlig verksamhet har delegerats i enlighet med denna förordning och de bestämmelser som avses i artikel 1.2, däribland verksamhet för att kontrollera om det förekommer djursjukdomar eller växtskadegörare, förebygga eller begränsa spridningen av sådana djursjukdomar eller växtskadegörare, utrota dessa djursjukdomar eller växtskadegörare, bevilja tillstånd eller godkännanden och utfärda officiella intyg eller officiella attesteringar.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- 1. *livsmedelslagstiftning*: livsmedelslagstiftning enligt definitionen i artikel 3.1 i förordning (EG) nr 178/2002.
- 2. *foderlagstiftning*: lagar och andra författningar om foder i allmänhet och fodersäkerhet i synnerhet, både på unionsnivå och på nationell nivå i valfritt led i produktionen, bearbetningen och distributionen eller användningen av foder.
- 3. *behöriga myndigheter*:
  - a) de centrala myndigheter i en medlemsstat som ansvarar för organisationen av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning och de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
  - b) varje annan myndighet som tilldelats detta ansvar,
  - c) i lämpliga fall, motsvarande myndigheter i ett tredjeland.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU av den 22 september 2010 om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål (EUT L 276, 20.10.2010, s. 33).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel (EGT L 311, 28.11.2001, s. 1).

4. *myndighet för kontroll av ekologisk produktion*: en medlemsstats offentliga administrativa organisation för ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter som de behöriga myndigheterna helt eller delvis har tilldelat sin behörighet vad avser tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 834/2007⁽¹⁾, eller i förekommande fall motsvarande myndighet i ett tredjeland eller motsvarande myndighet som bedriver verksamhet i ett tredjeland.
5. *organ med delegerade uppgifter*: en separat juridisk person till vilken de behöriga myndigheterna har delegerat vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller vissa uppgifter med koppling till annan offentlig verksamhet.
6. *förfaranden för verifiering av kontrollverksamheten*: de arrangemang som införs och åtgärder som vidtas av de behöriga myndigheterna för att se till att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är enhetlig och verkningfull.
7. *kontrollsystem*: ett system som omfattar de behöriga myndigheterna och de resurser, strukturer, arrangemang och förfaranden som införs i medlemsstaterna för att säkerställa att offentlig kontroll utförs i enlighet med denna förordning och med de bestämmelser som avses i artiklarna 18–27.
8. *kontrollplan*: en av de behöriga myndigheterna fastställd beskrivning som innehåller information om hur systemet för offentlig kontroll är uppbyggt och organiserat samt hur det fungerar och en detaljerad plan för den offentliga kontroll som, under en viss tidsperiod, ska utföras på vart och ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
9. *djur*: djur enligt definitionen i artikel 4.1 i förordning (EU) 2016/429.
10. *djursjukdom*: sjukdom enligt definitionen i artikel 4.16 i förordning (EU) 2016/429.
11. *varor*: allt som omfattas av en eller flera av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, utom djur.
12. *livsmedel*: livsmedel enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EG) nr 178/2002.
13. *foder*: foder enligt definitionen i artikel 3.4 i förordning (EG) nr 178/2002.
14. *animaliska biprodukter*: animaliska biprodukter enligt definitionen i artikel 3.1 i förordning (EG) nr 1069/2009.
15. *framställda produkter*: framställda produkter enligt definitionen i artikel 3.2 i förordning (EG) nr 1069/2009.
16. *växter*: växter enligt definitionen i artikel 2.1 i förordning (EU) 2016/2031.
17. *växtskadegörare*: skadegörare enligt definitionen i artikel 1.1 i förordning (EU) 2016/2031.
18. *växtskyddsmedel*: växtskyddsmedel enligt artikel 2.1 i förordning (EG) nr 1107/2009.
19. *produkter av animaliskt ursprung*: produkter av animaliskt ursprung enligt definitionen i punkt 8.1 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004⁽²⁾.
20. *avelsmaterial*: avelsmaterial enligt definitionen i artikel 4.28 i förordning (EU) 2016/429.
21. *växtprodukter*: växtprodukter enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) 2016/2031.
22. *andra föremål*: andra föremål enligt definitionen i artikel 2.5 i förordning (EU) 2016/2031.
23. *fara*: varje agens eller tillstånd som skulle kunna ha en negativ effekt på människors hälsa, djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller miljön.
24. *risk*: funktion av sannolikheten för en negativ effekt på människors hälsa, djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller miljön, och denna effekts allvar, till följd av en fara.
25. *officiellt intygande*: det förfarande genom vilket de behöriga myndigheterna försäkrar att ett eller flera av de krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 är uppfyllda.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 (EUT L 189, 20.7.2007, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (EUT L 139, 30.4.2004, s. 55).

26. *intygsgivare*:
- a) tjänsteman vid de behöriga myndigheterna som är bemyndigad att underteckna officiella intyg som utfärdas av de myndigheterna, eller
  - b) varje annan fysisk person som av de behöriga myndigheterna har bemyndigats att underteckna officiella intyg i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
27. *officiellt intyg*: ett pappersdokument eller elektroniskt dokument som undertecknats av intygsgivaren och där det försäkras att ett eller flera av de krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 uppfylls.
28. *officiell attestering*: varje etikett, märke eller annan form av attestering som utfärdats av aktörerna under den behöriga myndighetens överinseende (genom särskild offentlig kontroll) eller av de behöriga myndigheterna själva, och som försäkras att ett eller flera av de krav som fastställs i denna förordning eller i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 är uppfyllda.
29. *aktör*: varje fysisk eller juridisk person som har en eller flera av de skyldigheter som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
30. *revision*: en systematisk och oberoende undersökning för att avgöra om verksamheter och dessa verksamheters resultat överensstämmer med planerade arrangemang och om dessa arrangemang tillämpas på ett verkingsfullt sätt och är lämpliga för att nå målen.
31. *klassning*: en klassificering av aktörer på grundval av en bedömning av hur väl de uppfyller klassningskriterier.
32. *officiell veterinär*: en veterinär som genom anställning eller på annat sätt har utnämnts av den behöriga myndigheten och som har lämpliga kvalifikationer för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2.
33. *officiell växtskyddsinspektör*: en fysisk person som genom anställning eller på annat sätt har utsetts av den behöriga myndigheten och som har lämplig utbildning för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning, och de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2 g.
34. *specificerat riskmaterial*: specificerat riskmaterial enligt definitionen i artikel 3.1 g i förordning (EG) nr 999/2001.
35. *lång transport*: befordran enligt definitionen i artikel 2 m i förordning (EG) nr 1/2005.
36. *utrustning för spridning av bekämpningsmedel*: utrustning för spridning av bekämpningsmedel enligt definitionen i artikel 3.4 i direktiv 2009/128/EG.
37. *sändning*: ett antal djur eller en mängd varor, som omfattas av samma officiella intyg, officiella attestering eller dokument av varje annat slag, som transporteras med samma transportmedel och kommer från samma territorium eller tredjeländ och, med undantag för varor som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g, är av samma typ, kategori eller varuslag.
38. *gränskontrollstation*: en plats, samt de anläggningar som hör till den, som en medlemsstat utsett för utförandet av den offentliga kontrollen enligt artikel 47.1.
39. *utförelseställe*: gränskontrollstation eller annan plats som en medlemsstat har anvisat och där djur som omfattas av förordning (EG) nr 1/2005 lämnar unionens tullområde.
40. *som förs in i unionen eller införsel till unionen*: varje handling varigenom djur och varor förs in i ett av de territorier som förtecknas i bilaga 1 i denna förordning från ett område utanför dessa territorier, utom i samband med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g, då det innebär införsel av varor till *unionens territorium* enligt definitionen i artikel 1.3 andra stycket i förordning (EU) 2016/2031.
41. *dokumentkontroll*: undersökning av de officiella intyg, officiella attesteringar och andra dokument, inbegripet handelsdokument, som ska åtfölja sändningen enligt de bestämmelser som avses i artiklarna 1.2, enligt artikel 56.1, eller enligt genomförandeakter som antas i enlighet med artiklarna 77.3, 126.3, 128.1 och 129.1.

42. *identitetskontroll*: okulärbesiktning för att verifiera att innehållet i och märkningen av en sändning, inklusive märken på djur, förseglingar och transportmedel, överensstämmer med den information som lämnas i de officiella intyg, officiella attesteringar och andra dokument som åtföljer denna.
43. *fysisk kontroll*: kontroll av djur eller varor och, beroende på vad som är lämpligt, av förpackning, transportmedel, märkning och temperatur, provtagning för analys, testning eller diagnostik samt varje annan kontroll som krävs för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
44. *transitering*: förflyttning från ett tredjeland till ett annat tredjeland under tullövervakning genom ett av de territorier som förtecknas i bilaga I, eller från ett av de territorier som förtecknas i bilaga I till ett annat territorium som förtecknas i bilaga I genom ett tredjeland territorium, utom i samband med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g, då det innebär antingen
- a) förflyttning från ett tredjeland till ett annat tredjeland enligt definitionen i artikel 1.3 första stycket i förordning (EU) 2016/2031 under tullövervakning genom *unionens territorium* enligt definitionen i artikel 1.3 andra stycket i den förordningen, eller
- b) förflyttning från *unionens territorium* till en annan del av *unionens territorium* enligt definitionen i artikel 1.3 andra stycket i förordning (EU) 2016/2031 genom ett tredjeland territorium enligt definitionen i artikel 1.3 första stycket i den förordningen.
45. *tullmyndigheternas övervakning*: tullövervakning enligt definitionen i artikel 5.27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 ⁽¹⁾.
46. *tullmyndigheternas kontroll*: tullkontroller enligt definitionen i artikel 5.3 i förordning (EU) nr 952/2013.
47. *omhändertagande*: det förfarande genom vilket de behöriga myndigheterna säkerställer att djur och varor som är föremål för offentlig kontroll inte förflyttas eller manipuleras i avvaktan på beslut om deras destination, inklusive aktörernas förvaring enligt de behöriga myndigheternas anvisningar och under deras kontroll.
48. *färdjournal*: det dokument som fastställs i punkterna 1–5 i bilaga II till förordning (EG) nr 1/2005.
49. *officiell assistent*: en företrädare för de behöriga myndigheterna som utbildats i enlighet med kraven i artikel 18 och som är anställd för att utföra vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller vissa uppgifter med koppling till annan offentlig verksamhet.
50. *kött och ätbara slaktbiprodukter*: vid tillämpning av artikel 49.2 a i denna förordning, de produkter som förtecknas i nr 0201–0208 i kapitel 2 i avdelning I i del 2 i bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 ⁽²⁾.
51. *kontrollmärke*: ett märke som anbringas sedan den offentliga kontroll som avses i artikel 18.2 a och c har utförts och som attesterar att köttet är tjänligt som livsmedel.

AVDELNING II

OFFENTLIG KONTROLL OCH ANNAN OFFENTLIG VERKSAMHET I MEDLEMSSTATERNA

KAPITEL I

Behöriga myndigheter

Artikel 4

Utseende av behöriga myndigheter

1. För vart och ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska medlemsstaterna utse den eller de behöriga myndigheter som ska tilldelas ansvaret för att organisera eller utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, 7.9.1987, s. 1).

2. Om en medlemsstat tilldelar ansvaret för att organisera eller utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett och samma område till mer än en behörig myndighet på nationell, regional eller lokal nivå, eller om de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med punkt 1 i och med detta får befogenhet att överföra särskilda ansvarsområden avseende offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till andra offentliga myndigheter, ska medlemsstaten
- säkerställa effektiv och verkningsfull samordning mellan alla berörda myndigheter och enhetlig och verkningsfull offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet på hela sitt territorium, och
  - utse en myndighet, i enlighet med medlemsstaternas konstitutionella bestämmelser, som ska ha ansvar för att samordna samarbetet och kontakterna med kommissionen och övriga medlemsstater avseende offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs inom vart och ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
3. Behöriga myndigheter som är ansvariga för att verifiera att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i efterlevs får tilldela vissa ansvarsområden med koppling till offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet till en eller flera myndigheter för kontroll av ekologisk produktion. I sådana fall ska de tilldela var och en av dem ett kodnummer.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att kommissionen informeras om kontaktoppgifter och om eventuella ändringar avseende
- de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med punkt 1,
  - de centrala myndigheter som utsetts i enlighet med punkt 2 b,
  - de myndigheter för kontroll av ekologisk produktion som avses i punkt 3,
  - de organ med delegerade uppgifter som avses i artikel 28.1.

Den information som avses i första stycket ska också tillhandahållas allmänheten av medlemsstaterna, bland annat på internet.

Artikel 5

Allmänna skyldigheter avseende de behöriga myndigheterna och myndigheterna för kontroll av ekologisk produktion

1. De behöriga myndigheterna och myndigheterna för kontroll av ekologisk produktion ska
- ha förfaranden och/eller arrangemang för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är verkningsfull och lämplig,
  - ha förfaranden och/eller arrangemang för att säkerställa opartiskheten, kvaliteten och enhetligheten i fråga om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på alla nivåer,
  - ha förfaranden och/eller arrangemang för att säkerställa att det inte föreligger någon intressekonflikt för den personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet,
  - ha, eller ha tillgång till, lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnostik,
  - ha, eller ha tillgång till, tillräckligt stor för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal, så att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet kan utföras på ett effektivt och verkningsfullt sätt,
  - ha lämpliga och väl underhållna anläggningar och väl underhållen utrustning, så att personalen kan utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett effektivt och verkningsfullt sätt,
  - ha rättslig befogenhet att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet och vidta de åtgärder som fastställs i denna förordning och i de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
  - ha rättsliga förfaranden för att säkerställa att personalen har tillträde till aktörernas byggnader med tillhörande mark (nedan kallade *lokaler*) och tillgång till deras dokumentation, så att de kan utföra sina uppgifter på ett korrekt sätt,
  - ha beredskapsplaner och vara beredda att genomföra sådana planer i nödsituationer, i förekommande fall, i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

2. Ett beslut om utseende av en officiell veterinär ska vara skriftligt och innehålla uppgift om vilka offentliga kontroller och vilken annan offentlig verksamhet och tillhörande uppgifter som beslutet om utseende gäller. Kraven på personal vid behöriga myndigheter enligt denna förordning, inbegripet kravet på frihet från intressekonflikter, ska tillämpas på alla officiella veterinärer.

3. Ett beslut om utseende av en officiell växtskyddsinspektör ska vara skriftligt och innehålla uppgift om vilka offentliga kontroller och vilken annan offentlig verksamhet och tillhörande uppgifter som beslutet om utseende gäller. Kraven på personal vid behöriga myndigheter enligt denna förordning, inbegripet kravet på frihet från intressekonflikter, ska tillämpas på alla officiella växtskyddsinspektörer.

4. Personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska

a) få ändamålsenlig utbildning för sitt kompetensområde så att den på ett kompetent sätt kan utföra sina uppgifter och utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett enhetligt sätt,

b) hålla sig uppdaterad på respektive kompetensområde och vid behov få regelbunden vidareutbildning, och

c) få utbildning på de områden som anges i kapitel I i bilaga II och om de behöriga myndigheternas skyldigheter till följd av denna förordning, på lämpligt sätt.

De behöriga myndigheterna, myndigheter för kontroll av ekologisk produktion och organ med delegerade uppgifter ska utarbeta och genomföra utbildningsprogram för att säkerställa att personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet får den utbildning som avses i leden a, b och c.

5. När det inom en behörig myndighet finns mer än en enhet med behörighet att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ska effektiv och verkningsfull samordning och effektivt och verkningsfullt samarbete mellan dessa olika enheter säkerställas.

Artikel 6

Revision av behöriga myndigheter

1. För att säkerställa sin efterlevnad av denna förordning ska de behöriga myndigheterna utföra internrevisioner eller låta sin myndighet revideras, och de ska med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder.

2. De revisioner som avses i punkt 1 ska vara föremål för oberoende granskning, och utföras på ett öppet sätt.

Artikel 7

Rätt att överklaga

Fysiska eller juridiska personer avseende vilka de behöriga myndigheterna fattar beslut i enlighet med artiklarna 55, 66.3, 66.6, 67, 137.3 b, 138.1 och 138.2 ska ha rätt att överklaga dessa beslut i enlighet med nationell rätt.

Rätten att överklaga påverkar inte behöriga myndigheters skyldighet att skyndsamt vidta åtgärder för att undanröja eller begränsa riskerna för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, i enlighet med denna förordning och de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Artikel 8

De behöriga myndigheternas skyldigheter i fråga om konfidentiell behandling

1. De behöriga myndigheterna ska, med förbehåll för punkt 3, säkerställa att information som de inhämtar vid utförandet av sina uppgifter i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inte röjs för tredje part om informationen, enligt nationell lagstiftning eller unionslagstiftning, är av sådan art att den omfattas av tystnadsplikt.

Medlemsstaterna ska i detta syfte säkerställa att det i fråga om konfidentiell behandling införs lämpliga skyldigheter för all personal och andra enskilda personer som anlitas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

2. Punkt 1 ska även tillämpas med avseende på myndigheter för kontroll av ekologisk produktion, organ med delegerade uppgifter och fysiska personer som har delegerats specifika uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen samt på officiella laboratorier.

3. Om inte ett övervägande allmänintresse motiverar att information som omfattas av tystnadsplikt enligt punkt 1 röjs, och utan att det påverkar situationer där unionslagstiftning eller nationell lagstiftning uppställer krav på röjande, ska sådan information innefatta information vars röjande skulle undergräva

a) syftet med inspektioner, undersökningar eller revisioner,

b) skyddet av en aktörs eller en annan fysisk eller juridisk persons affärsintressen, eller

c) skyddet för domstolsförfaranden och juridisk rådgivning.

4. När de behöriga myndigheterna avgör huruvida ett övervägande allmänintresse motiverar att information som omfattas av tystnadsplikt enligt punkt 1 röjs ska de beakta bland annat eventuella risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd eller miljö, samt riskernas art, allvar och omfattning.

5. Skyldigheterna i fråga om konfidentiell behandling enligt denna artikel ska inte hindra de behöriga myndigheterna från att offentliggöra eller på annat sätt tillhandahålla allmänheten information om resultatet av offentlig kontroll av enskilda aktörer under förutsättning att, och utan att det påverkar situationer där unionslagstiftning eller nationell lagstiftning uppställer krav på röjande, följande villkor är uppfyllda:

a) Den berörda aktören har beretts tillfälle att yttra sig om den information som den behöriga myndigheten har för avsikt att offentliggöra eller på annat sätt tillhandahålla allmänheten innan den offentliggörs eller lämnas ut, med beaktande av hur brådskande situationen är.

b) Den information som offentliggörs eller på annat sätt tillhandahålls allmänheten tar hänsyn till den berörda aktörens synpunkter eller offentliggörs eller lämnas ut tillsammans med sådana synpunkter.

KAPITEL II

Offentlig kontroll

Avsnitt I

Allmänna krav

Artikel 9

Allmänna bestämmelser om offentlig kontroll

1. De behöriga myndigheterna ska regelbundet och med lämplig frekvens utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer med hänsyn till följande:

a) Identifierade risker som är förbundna med

i) djur och varor,

ii) verksamheter som står under aktörernas kontroll,

iii) den plats där aktörerna bedriver sin verksamhet,

iv) användning av produkter, processer, material eller ämnen som kan inverka på livsmedels säkerhet, integritet och hälsosamhet eller inverka på fodersäkerhet, djurhälsa, djurskydd och växtskydd eller som, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även kan ha en negativ inverkan på miljön.

- b) Uppgifter som tyder på att konsumenterna sannolikt viseleds, särskilt i fråga om livsmedels art, identitet, egenskaper, sammansättning, kvantitet, hållbarhet, ursprungsland eller härkomstplats, framställnings- eller produktionsmetod.
- c) Aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll som de varit föremål för och deras efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
- d) Tillförlitligheten hos och resultatet av de egenkontroller som aktörerna utfört, eller som tredje part utfört på deras begäran, inklusive privata kvalitetssäkringssystem där så är lämpligt, för att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs.
- e) Information som skulle kunna tyda på bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
2. De behöriga myndigheterna ska utföra offentliga kontroller regelbundet och med lämplig riskbaserad frekvens för att identifiera eventuella avsiktliga överträdelser av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 som begåtts genom bedrägligt eller vilselärande agerande, med beaktande av den information om sådana överträdelser som delats genom de mekanismer för administrativt stöd som föreskrivs i artiklarna 102–108 och all annan information som tyder på sådana överträdelser.
3. Offentlig kontroll före utsläppande på marknaden eller förflyttning av vissa djur och varor för utfärdande av de officiella intyg eller officiella attesteringar som krävs enligt de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska, som ett villkor för att djuren eller varorna ska kunna släppas ut på marknaden eller förflyttas, utföras i enlighet med
- a) de bestämmelser som avses i artikel 1.2, och
- b) de tillämpliga delegerade akter och genomförandeakter som kommissionen antagit i enlighet med artiklarna 18–27.
4. Offentlig kontroll ska utföras utan föransmälning, utom då en föransmälning är nödvändig och vederbörligen motiverad för att offentlig kontroll ska kunna utföras. Vad gäller offentlig kontroll på aktörens begäran får den behöriga myndigheten avgöra om de offentliga kontrollerna ska utföras med eller utan föransmälning. Offentlig kontroll med föransmälning ska inte utgöra något hinder för offentlig kontroll utan föransmälning.
5. Offentlig kontroll ska i möjligaste mån utföras med minsta möjliga administrativa börda och verksamhetsstörningar för aktörerna, utan att detta inverkar negativt på kontrollens verkningfullhet.
6. De behöriga myndigheterna ska utföra offentlig kontroll på samma sätt, med beaktande av behovet av att anpassa kontrollen till den specifika situationen, oavsett om de berörda djuren och varorna
- a) tillhandahålls på unionsmarknaden, antingen de har sitt ursprung i den medlemsstat där den offentliga kontrollen utförs eller i en annan medlemsstat,
- b) ska exporteras från unionen, eller
- c) förs in i unionen.
7. Destinationsmedlemsstater får i den utsträckning som är absolut nödvändig för organisationen av offentlig kontroll kräva att aktörer som får djur eller varor levererade till sig från en annan medlemsstat anmäler djurens eller varornas ankomst.

Artikel 10

Aktörer, processer och verksamhet som är föremål för offentlig kontroll

1. De behöriga myndigheterna ska i den utsträckning som krävs för att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs utföra offentlig kontroll av
- a) djur och varor i alla produktions-, bearbetnings-, distributions- och användningsled,

b) ämnen, material eller andra föremål som kan inverka på djurs och varors egenskaper eller hälsa och på deras överensstämmelse med gällande krav, i alla produktions-, bearbetnings-, distributions- och användningsled,

c) aktörer med avseende på verksamhet, inklusive djurhållning, utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivningar samt relaterad dokumentation.

2. De behöriga myndigheterna ska, utan att det påverkar bestämmelserna om befintliga förteckningar eller register som upprättats utifrån de bestämmelser som avses i artikel 1.2, upprätta en förteckning över aktörer och hålla den uppdaterad. Om det redan finns en sådan förteckning för andra ändamål kan den också användas för tillämpningen av denna förordning.

3. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 för att ändra denna förordning vad gäller fastställelse av vilka kategorier av aktörer som ska undantas från den förteckning över aktörer som avses i punkt 2 i den här artikeln om den administrativa bördan som det skulle medföra för dessa aktörer att tas upp på en sådan förteckning inte skulle stå i proportion till den risk som deras verksamhet är kopplad till.

Artikel 11

Öppenhet i offentlig kontroll

1. De behöriga myndigheterna ska utföra offentlig kontroll med en hög grad av öppenhet och ska åtminstone en gång om året, bland annat genom offentliggörande på internet, tillhandahålla allmänheten relevant information om hur den offentliga kontrollen är organiserad och hur den utförs.

De ska också säkerställa att information om följande offentliggörs regelbundet och i vederbörlig tid:

a) Typ, antal och resultat av offentliga kontroller.

b) Typ av och antal fall av bristande efterlevnad som påvisats.

c) Typ av och antal fall där de behöriga myndigheterna vidtagit åtgärder i enlighet med artikel 138.

d) Typ av och antal fall där de sanktioner som avses i artikel 139 ålagts.

Den information som avses i andra stycket a–d i denna punkt får, där så är lämpligt, tillhandahållas genom offentliggörande av den årliga rapport som avses i artikel 113.1.

2. De behöriga myndigheterna ska fastställa förfaranden för att säkerställa att oriktigheter i den information som tillhandahålls allmänheten vederbörligen rättas till.

3. Behöriga myndigheter får offentliggöra eller på annat sätt tillhandahålla allmänheten information om klassningen av enskilda aktörer på grundval av resultatet från en eller flera offentliga kontroller, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

a) Klassningskriterierna är objektiva, öppet redovisade och allmänt tillgängliga.

b) Lämpliga arrangemang har införts för att säkerställa att klassningsförfarandet är rättvist, enhetligt och öppet.

Artikel 12

Dokumenterade kontrollförfaranden

1. De behöriga myndigheterna ska utföra offentlig kontroll i enlighet med dokumenterade förfaranden.

Dessa förfaranden ska omfatta de områden som anges i kapitel II i bilaga II och innehålla instruktioner till den personal som utför offentlig kontroll.

2. Behöriga myndigheter ska ha förfaranden för verifiering av kontrollverksamheten.

3. De behöriga myndigheterna ska
  - a) vidta korrigerande åtgärder i samtliga fall där brister konstaterats genom de förfaranden som avses i punkt 2, och
  - b) på lämpligt sätt uppdatera de dokumenterade förfaranden som avses i punkt 1.
4. Punkterna 1, 2 och 3 ska även tillämpas på organ med delegerade uppgifter och myndigheter för kontroll av ekologisk produktion.

Artikel 13

Skriftlig dokumentation om offentlig kontroll

1. De behöriga myndigheterna ska upprätta skriftlig dokumentation om varje offentlig kontroll som de utför. Dokumentationen kan vara i pappersform eller i elektronisk form.

Dokumentation ska innehålla

- a) en beskrivning av syftet med den offentliga kontrollen,
- b) de kontrollmetoder som tillämpats,
- c) resultaten av den offentliga kontrollen, och
- d) i förekommande fall, de åtgärder som de behöriga myndigheterna kräver att den berörda aktören ska vidta till följd av deras offentliga kontroll.

2. Under förutsättning att det är möjligt med hänsyn till rättsliga utredningar eller skyddet för domstolsförfaranden ska aktörer som är föremål för offentlig kontroll på begäran få en kopia av den dokumentation som avses i punkt 1, såvida inte ett officiellt intyg eller en officiell attestering har utfärdats. De behöriga myndigheterna ska skyndsamt skriftligen informera aktören om alla fall av bristande efterlevnad som identifierats vid den offentliga kontrollen.

3. Om den offentliga kontrollen kräver att personal från eller företrädare för de behöriga myndigheterna ständigt eller regelbundet är närvarande i aktörens lokaler, ska den dokumentation som avses i punkt 1 utarbetas så ofta att de behöriga myndigheterna och aktörerna

- a) regelbundet informeras om graden av efterlevnad, och
- b) skyndsamt informeras om bristande efterlevnad som identifierats genom den offentliga kontrollen.

4. Punkterna 1, 2 och 3 ska tillämpas på organ med delegerade uppgifter, myndigheter för kontroll av ekologisk produktion och fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats.

Artikel 14

Metoder och tekniker för offentlig kontroll

Metoder och tekniker för offentlig kontroll ska inbegripa följande, beroende på vad som är lämpligt:

- a) Granskning av de kontroller som aktörerna har inrättat och kontrollernas resultat.
- b) Inspektion av
  - i) utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivningar,
  - ii) djur och varor, inbegripet halvfabrikat, råvaror, ingredienser, processhjälpmedel och andra produkter som används för beredning och framställning av varor eller för utfodring eller behandling av djur,

- iii) produkter och processer för rengöring och underhåll,
  - iv) spårbarhet, märkning, presentation, marknadsföring och relevant förpackningsmaterial, däribland material som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel.
- c) Kontroll av hygienförhållandena i aktörernas lokaler.
- d) Bedömning av förfarandena för god tillverkningssed, god hygienpraxis, god lantbruksed och förfaranden som grundar sig på HACCP-principerna (principerna om faroanalys och kritiska styrpunkter).
- e) Granskning av dokument, spårbarhetsdokumentation och annan dokumentation som kan vara av relevans för bedömningen av efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, inklusive, där så är lämpligt, dokument som åtföljer livsmedel, foder och eventuella ämnen eller material som ankommer till eller lämnar en anläggning.
- f) Utfrågning av aktörer och deras personal.
- g) Verifiering av mätningar som aktören gjort och andra testresultat.
- h) Provtagning, analys, diagnostik och tester.
- i) Revision av aktörer.
- j) Annan verksamhet som är nödvändig för att identifiera fall av bristande efterlevnad.

Artikel 15

Aktörers skyldigheter

1. Där behöriga myndigheter så kräver ska aktörerna, i den utsträckning det är nödvändigt för att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet, ge de behöriga myndigheternas personal tillgång till
- a) utrustning, transportmedel, lokaler och andra platser under deras kontroll och deras omgivningar,
  - b) sina datoriserade informationshanteringssystem,
  - c) djur och varor under deras kontroll,
  - d) dokument och annan relevant information.
2. När offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet utförs ska aktörerna bistå och samarbeta med personalen vid de behöriga myndigheterna och myndigheterna för kontroll av ekologisk produktion för utförandet av uppgifterna.
3. Den aktör som ansvarar för en sändning som förs in i unionen ska utöver skyldigheterna enligt punkterna 1 och 2 utan dröjsmål tillhandahålla, på papper eller i elektronisk form, alla uppgifter om djuren och varorna.
4. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser för samarbetet och informationsutbytet mellan aktörer och behöriga myndigheter om ankomst och avlastning av djur och varor enligt artikel 47.1, där så krävs för att säkerställa att de fullständigt kan identifieras och att den offentliga kontrollen av djuren och varorna kan utföras på ett effektivt sätt. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
5. Vid tillämpning av artikel 10.2 och om inte annat följer av artikel 10.3 ska aktörerna tillhandahålla den behöriga myndigheten aktuella uppgifter om åtminstone
- a) sitt namn och sin juridiska form, och
  - b) vilken specifik verksamhet de utför, inbegripet verksamhet som utförs genom distanskommunikation, och vilka platser som står under deras kontroll.

6. Aktörernas skyldigheter enligt denna artikel ska också tillämpas om offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet utförs av officiella veterinärer, officiella växtskyddsinspektörer, organ med delegerade uppgifter, kontrollmyndigheter och fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen eller uppgifter med koppling till annan offentlig verksamhet har delegerats.

Avsnitt II

Ytterligare krav på offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på vissa områden

Artikel 16

Ytterligare krav

1. På de områden som omfattas av bestämmelserna i detta avsnitt ska dessa bestämmelser tillämpas utöver övriga bestämmelser i denna förordning.
2. När kommissionen antar delegerade akter och genomförandeakter enligt detta avsnitt ska den beakta följande:
  - a) De behöriga myndigheternas och livsmedels- och foderföretagarnas erfarenheter av att tillämpa de förfaranden som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004⁽¹⁾ och artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005⁽²⁾.
  - b) Den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.
  - c) Konsumenternas förväntningar i fråga om livsmedlens sammansättning och förändringar i konsumtionsmönstren för livsmedel.
  - d) De risker för människors och djurs hälsa och växtskydd som är förbundna med djur och varor.
  - e) Information om eventuella avsiktliga överträdelser som begåtts genom bedrägligt eller vilsledande agerande.
3. När kommissionen antar delegerade akter och genomförandeakter enligt detta avsnitt och i den mån detta inte hindrar uppnåendet av de mål som eftersträvas med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska den även beakta följande:
  - a) Behovet av att underlätta tillämpningen av delegerade akter och genomförandeakter, med hänsyn till småföretags art och storlek.
  - b) Behovet av att möjliggöra fortsatt användning av traditionella metoder i alla led i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel samt produktionen av traditionella livsmedel.
  - c) Behoven hos de aktörer som är belägna i områden med särskilda geografiska begränsningar.

Artikel 17

Särskilda definitioner

I artikel 18 avses med

- a) *under den officiella veterinärens ansvar*: den officiella veterinären tilldelar en officiell assistent uppdraget att utföra handlingen,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 av den 12 januari 2005 om fastställande av krav för foderhygien (EUT L 35, 8.2.2005, s. 1).

- b) *under överinseende av en officiell veterinär*: en åtgärd vidtas av en officiell assistent under den officiella veterinärens ansvar och den officiella veterinären befinner sig i lokalerna under den tid som krävs för att vidta åtgärden,
- c) *besiktning före slakt*: kontroll, före slakt, av kraven med avseende på människors och djurs hälsa och djurskydd, i lämpliga fall inbegripet klinisk undersökning av varje individuellt djur, och kontroll av sådan information från livsmedelskedjan som anges i avsnitt III i bilaga II till förordning (EG) nr 853/2004,
- d) *besiktning efter slakt*: kontroll i slakteri eller vilthanteringsanläggning av efterlevnaden av de krav som är tillämpliga på
- slaktkroppar enligt definitionen i punkt 1.9 i bilaga I till förordning (EG) nr 853/2004 och slaktbiprodukter enligt definitionen i punkt 1.11 i den bilagan i syfte att avgöra om köttet är tjänligt som livsmedel,
  - säkert avlägsnande av specificerat riskmaterial, och
  - djurhälsa och djurskydd.

Artikel 18

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller produktion av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel

- Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i denna förordning när det gäller produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel ska inbegripa verifiering av efterlevnaden av de krav som fastställs i förordningarna (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004, (EG) nr 1069/2009 och (EG) nr 1099/2009, beroende på vad som är tillämpligt.
- Den offentliga kontroll som avses i punkt 1 som utförs när det gäller produktion av kött ska omfatta följande:
  - Besiktning före slakt utförd i slakteriet av en officiell veterinär som, med avseende på förhandsurvalet av djur, får bistås av officiella assistenter som utbildats för detta ändamål.
  - Genom undantag från led a, vad gäller fjäderfä och hardjur, besiktning före slakt utförd av en officiell veterinär, under överinseende av en officiell veterinär eller, då tillräckliga garantier föreligger, under den officiella veterinärens ansvar.
  - Besiktning efter slakt utförd av en officiell veterinär, under överinseende av en officiell veterinär eller, då tillräckliga garantier föreligger, under den officiella veterinärens ansvar.
  - Annan offentlig kontroll utförd i slakterier, styckningsanläggningar och vilthanteringsanläggningar av en officiell veterinär, under överinseende av den officiella veterinären eller, då tillräckliga garantier föreligger, under den officiella veterinärens ansvar, för att verifiera efterlevnaden av de krav som är tillämpliga på
    - hygien vid köttproduktion,
    - förekomsten av resthalter av veterinärmedicinska läkemedel samt främmande ämnen i produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel,
    - revision av god hygienpraxis och förfaranden grundade på HACCP-principer,
    - laboratorietester för att upptäcka förekomsten av zoonotiska smittämnen och djursjukdomar och för att verifiera efterlevnaden av det mikrobiologiska kriterium som definieras i artikel 2 b i kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 2073/2005 av den 15 november 2005 om mikrobiologiska kriterier för livsmedel (EUT L 338, 22.12.2005, s. 1).

- v) hanteringen och bortskaffandet av animaliska biprodukter och av specificerat riskmaterial,
- vi) djurens hälsa och djurskyddet.
3. Den behöriga myndigheten får, på grundval av en riskanalys, tillåta att slakteripersonal bistår vid utförandet av uppgifter i samband med den offentliga kontroll som avses i punkt 2 i anläggningar där fjäderfå eller hardjur slaktas, eller att de – i anläggningar där andra djurarter slaktas – utför vissa provtagnings- och testningsuppgifter i samband med sådan kontroll, under förutsättning att personalen
- a) handlar oberoende av slakteriets produktionspersonal,
- b) har genomgått lämplig utbildning för att utföra uppgifterna, och
- c) utför uppgifterna i närvaro och efter instruktion av den officiella veterinären eller den officiella assistenten.
4. Om inga brister som skulle göra köttet otjänligt som livsmedel har identifierats vid den offentliga kontroll som avses i punkt 2 a och c ska kontrollmärket anbringas på tama hov- och klövdjur, hägnat vilt av däggdjur (utom hardjur) och storvilt av den officiella veterinären, under överinseende av den officiella veterinären, under den officiella veterinärens ansvar, eller, i enlighet med villkoren i punkt 3, av slakteripersonalen.
5. Den officiella veterinären ska fortsätta att bära ansvaret för de beslut som fattas efter offentliga kontroller enligt punkterna 2 och 4, även om en officiell assistent har tilldelats uppdraget att vidta åtgärden.
6. Med avseende på den offentliga kontroll som avses i punkt 1 och som utförs avseende levande musslor ska de behöriga myndigheterna klassificera produktions- och återutläggningsområdena.
7. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på särskilda bestämmelser för utförandet av den offentliga kontroll som avses i punkterna 2–6 i den här artikeln om
- a) kriterier och villkor för att avgöra när, genom undantag från punkt 2 a, besiktningen före slakt i vissa slakterier kan utföras under en officiell veterinärs överinseende eller ansvar, förutsatt att undantagen inte påverkar uppnåendet av målen för denna förordning,
- b) kriterier och villkor för att med avseende på fjäderfå och hardjur avgöra när tillräckliga garantier föreligger för utförande av den offentliga kontrollen under en officiell veterinärs ansvar vad gäller den besiktning före slakt som avses i punkt 2 b,
- c) kriterier och villkor för att avgöra när, genom undantag från punkt 2 a, besiktningen före slakt kan utföras utanför slakteriet i fall av nödslakt,
- d) kriterier och villkor för att avgöra när, genom undantag från punkt 2 a och b, besiktningen före slakt kan utföras vid den jordbruksanläggning som djuret kommer ifrån,
- e) kriterier och villkor för att avgöra när tillräckliga garantier föreligger för utförande av offentlig kontroll under en officiell veterinärs ansvar vad gäller den besiktning efter slakt och revision som avses i punkt 2 c och d,
- f) kriterier och villkor för att avgöra när, genom undantag från punkt 2 c, besiktningen efter slakt ska utföras av den officiella veterinären vid fall av nödslakt,
- g) kriterier och villkor för att avgöra när, genom undantag från punkt 6, produktions- och återutläggningsområden inte ska klassificeras för kammusslor (*Pectinidae*), marina snäckor och sjögurkor (*Holothuroidea*),
- h) särskilda undantag vad gäller tammen (*Rangifer tarandus tarandus*), dalripa (*Lagopus lagopus*) och fjällripa (*Lagopus mutus*), för att möjliggöra den fortsatta tillämpningen av långvariga lokala och traditionella seder och bruk, förutsatt att undantagen inte påverkar uppnåendet av målen med denna förordning.

- i) kriterier och villkor för att avgöra när, genom undantag från punkt 2 d, den offentliga kontrollen i styckningsanläggningar får utföras av personal som är utsedd av den behöriga myndigheten för detta syfte och har lämplig utbildning,
  - j) särskilda minimikrav, inklusive särskilda minimikrav för utbildning, för personal vid de behöriga myndigheterna, officiella veterinärer och officiella assistenter, för att säkerställa att de utför sina uppgifter på adekvat sätt i enlighet med denna artikel,
  - k) lämpliga minimikrav för utbildning för den slakteripersonal som bistår vid utförandet av uppgifterna i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med punkt 3.
8. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av den offentliga kontroll som avses i denna artikel angående
- a) särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll och den enhetliga minimifrekvensen för sådan offentlig kontroll, med hänsyn tagen till de specifika faror och risker som förekommer i samband med varje enskild produkt av animaliskt ursprung och de olika processer som den genomgår, om en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera de erkända, enhetliga faror och risker som produkter av animaliskt ursprung kan utgöra,
  - b) villkoren för klassificering och övervakning av klassificerade produktions- och återutläggningsområden för levande musslor,
  - c) i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2,
  - d) de praktiska arrangemangen för de besiktningar före och efter slakt som avses i punkt 2 a, b och c, inklusive de enhetliga krav som behövs för att säkerställa att tillräckliga garantier uppfylls när den offentliga kontrollen utförs under den officiella veterinärens ansvar,
  - e) de tekniska kraven för kontrollmärket och de praktiska arrangemangen för dess anbringande,
  - f) särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll och den enhetliga minimifrekvensen för sådan offentlig kontroll av obehandlad mjölk, mjölkprodukter och fiskeriprodukter, där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera de erkända, enhetliga faror och risker som dessa produkter kan utgöra.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

9. Samtidigt som medlemsstaterna uppfyller målen med denna förordning, särskilt med avseende på kraven på livsmedelssäkerhet, får de anta nationella åtgärder för att genomföra pilotprojekt som är begränsade i tid och utsträckning, för att utvärdera alternativa praktiska arrangemang för utförandet av offentlig kontroll av köttproduktion. Sådana nationella åtgärder ska anmälas i enlighet med det förfarande som anges i artiklarna 5 och 6 i direktiv (EU) 2015/1535. Resultatet av den utvärdering som utförts genom pilotprojekten ska meddelas kommissionen så snart som det finns tillgängligt.

10. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 19

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller resthalter av relevanta ämnen i livsmedel och foder

1. Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 a och c ska omfatta offentlig kontroll som ska utföras i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled av relevanta ämnen, inklusive ämnen som ska användas i material avsedda att komma i kontakt med livsmedel, samt av främmande, otillåtna, förbjudna och oönskade ämnen som vid användning eller förekomst på grödor eller djur eller vid användning för produktion eller bearbetning av livsmedel eller foder kan ge upphov till resthalter av dessa ämnen i livsmedel eller foder.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av den offentliga kontroll som avses i punkt 1 i den här artikeln och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta efter sådan offentlig kontroll. Dessa delegerade akter ska fastställa bestämmelser om
- särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll, inklusive, där så är lämpligt, det urval prover och det produktions-, bearbetnings- och distributionsled där proverna ska tas i överensstämmelse med de metoder som ska användas för provtagning och laboratorieanalyser enligt artikel 34.6 a och b, med hänsyn tagen till de specifika faror och risker som är förknippade med de ämnen som avses i punkt 1 i den här artikeln,
  - i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med bristande efterlevnad, eller misstanke om bristande efterlevnad, ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2,
  - i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med bristande efterlevnad, eller misstanke om bristande efterlevnad, när det gäller djur och varor från tredjeländer ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 65–72.
3. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av den offentliga kontroll som avses i punkt 1 och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta efter sådan offentlig kontroll med avseende på
- enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, med hänsyn tagen till de faror och risker som är förknippade med de ämnen som avses i punkt 1,
  - särskilda ytterligare arrangemang och särskilt ytterligare innehåll, utöver det som föreskrivs i artikel 110, för utarbetandet av relevanta delar av den fleråriga nationella kontrollplan som föreskrivs i artikel 109.1,
  - särskilda praktiska arrangemang för aktivering av mekanismen för administrativt stöd enligt artiklarna 102–108.
- Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
3. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och som avses i denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 20

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial, animaliska biprodukter och framställda produkter

- Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 a, c, d och e ska omfatta offentlig kontroll som ska utföras i valfritt produktions-, bearbetnings- och distributionsled av djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial, animaliska biprodukter och framställda produkter.
- Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av offentlig kontroll av djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial, animaliska biprodukter och framställda produkter för att verifiera efterlevnaden av de unionsbestämmelser som avses i artikel 1.2 d och e, samt om åtgärder som de behöriga myndigheterna vidtar efter offentlig kontroll. Dessa delegerade akter ska fastställa bestämmelser om

  - särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll av djur, produkter av animaliskt ursprung och avelsmaterial för att hantera erkända faror och risker för människors och djurs hälsa genom offentlig kontroll som syftar till att verifiera efterlevnaden av de åtgärder för förebyggande och bekämpning av sjukdom som fastställs i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 d,
  - särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll av animaliska biprodukter och framställda produkter för att hantera specifika faror och risker för människors och djurs hälsa genom offentlig kontroll som syftar till att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 e,
  - i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med bristande efterlevnad, eller misstanke om bristande efterlevnad, ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artikel 137.2 och 138.2.

3. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för det utförande av offentlig kontroll som avses i punkt 1 i, angående

- a) enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll av djur, produkter av animaliskt ursprung och avelsmaterial där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera erkända, enhetliga faror och risker för människors och djurs hälsa genom offentlig kontroll som syftar till att verifiera efterlevnaden av de åtgärder för förebyggande och bekämpning av sjukdom som fastställs i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 d, och
- b) enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll av animaliska biprodukter och framställda produkter där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera specifika faror och risker för människors och djurs hälsa genom offentlig kontroll som syftar till att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 e.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

4. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 21

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller djurskyddskraven

1. Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av bestämmelserna i artikel 1.2 f ska utföras i alla relevanta produktions-, bearbetnings- och distributionsled i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.

2. Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av bestämmelserna om djurskydd när djur transporteras, särskilt bestämmelserna i förordning (EG) nr 1/2005, ska omfatta följande:

a) Vid långa transporter mellan medlemsstater eller med tredjeland, offentlig kontroll före lastning för att kontrollera om djuren är i skick att transporteras.

b) Vid långa transporter mellan medlemsstater eller med tredjeland av tama hästdjur, med undantag av registrerade hästdjur, och tamdjur av nötkreatur, får, getter och svin, och före dessa transporter:

i) offentlig kontroll av färdjournaler för att verifiera att färdjournalen är realistisk och visar att bestämmelserna i förordning (EG) nr 1/2005 efterlevs, och

ii) offentlig kontroll för att verifiera att transportörer som är uppförda i färdjournalen har giltigt tillstånd för transportörer, giltigt intyg om godkännande för transportmedel för långa transporter och giltiga kompetensbevis för förare och skötare.

c) Vid de gränskontrollstationer som anges i artikel 59.1 och vid utförelseställen:

i) offentlig kontroll av skicket på de djur som transporteras och av transportmedlet, för att verifiera efterlevnaden av kapitel II i bilaga I till förordning (EG) nr 1/2005 och i förekommande fall kapitel VI i den bilagan,

ii) offentlig kontroll för att verifiera att transportörer följer tillämpliga internationella avtal och har giltigt tillstånd för transportörer och giltiga kompetensbevis för förare och skötare, och

iii) offentlig kontroll för att kontrollera om tama hästdjur och tamdjur av nötkreatur, får, getter och svin har transporterats långt eller ska transporteras långt.

3. Under utförandet av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska de behöriga myndigheterna vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra eller minimera förseningar mellan lastningen av djuren och deras avfärd, samt under transporten.

De behöriga myndigheterna får inte hålla kvar djurtransporter såvida det inte är strikt nödvändigt för djurskyddet eller människors eller djurs hälsa. Om djuren under transport måste hållas kvar i mer än två timmar, ska de behöriga myndigheterna säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas så att djuren får skötsel och vid behov utfodras, vattnas, lastas ur och förvaras.

4. Om bristande efterlevnad konstateras vid den offentliga kontroll som avses i punkt 2 b och arrangören inte åtgärdar detta före avfärd genom lämpliga ändringar av transportarrangemangen, ska den behöriga myndigheten förbjuda den långa transporten.

5. Om de behöriga myndigheterna efter offentlig kontroll enligt punkt 2 c slår fast att djuren inte är i skick att fullfölja transporten ska myndigheterna ge order om att djuren lastas ur, vattnas, utfodras och får vila tills de är i skick att fortsätta.

6. Anmälan om bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i punkt 1 i denna artikel för de syften som avses i artiklarna 105 och 106 ska göras till

- a) de medlemsstater som meddelade transportören tillståndet,
- b) den medlemsstat som ställde ut intyget om godkännande av transportmedel, i de fall bristande efterlevnad av någon sådan bestämmelse som kan tillämpas på transportmedel har fastställts,
- c) den medlemsstat som utfärdat förarens kompetensbevis, i de fall bristande efterlevnad av någon sådan bestämmelse som kan tillämpas på förare har fastställts.

7. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

8. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de unionsbestämmelser som avses i artikel 1.2 f. Dessa delegerade akter ska utformas med hänsyn till de risker för djurskyddet som är förbundna med jordbruksverksamhet och transporter, slakt och avlivning av djur och ska fastställa bestämmelser om följande:

- a) Särskilda krav för utförandet av sådan offentlig kontroll för att hantera den risk som är förbunden med olika djurarter och transportmedel, och behovet av att förebygga praxis som strider mot bestämmelserna och begränsa djurens lidande.
- b) I vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2.
- c) Verifiering av att djurskyddskrav vid gränskontrollstationer och utförelseställen och de minimikrav som gäller för sådana utförelseställen är uppfyllda.
- d) Särskilda kriterier och villkor för aktivering av mekanismerna för administrativt stöd i artiklarna 102–108.
- e) I vilka fall och på vilka villkor offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av djurskyddskraven får inbegripa användning av särskilda djurskyddsindikatorer som baseras på mätbara prestandakriterier samt utformning av sådana indikatorer utifrån vetenskaplig och teknisk bevisning.

9. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser dels om enhetliga praktiska arrangemang för offentlig kontroll som utförs för att verifiera efterlevnaden av de i artikel 1.2 f angivna unionsbestämmelserna om djurskyddskrav, dels om åtgärder som de behöriga myndigheterna vidtar efter sådan offentlig kontroll angående följande:

- a) Enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera den risk som är förbunden med olika djurarter och transportmedel, och behovet av att förebygga praxis som strider mot bestämmelserna och begränsa djurens lidande.
- b) De praktiska arrangemangen för att hålla skriftlig dokumentation om offentlig kontroll som har utförts samt dess lagringstid.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 22

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller växtskydd

1. Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g ska inbegripa offentlig kontroll av växtskadegörare, växter, växtprodukter och andra föremål, samt av professionella aktörer och andra personer som omfattas av dessa bestämmelser.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser dels om utförandet av offentlig kontroll av växter, växtprodukter och andra föremål för att verifiera efterlevnaden av de unionsbestämmelser som avses i artikel 1.2 g och som är tillämpliga på sådana varor, dels om åtgärder som de behöriga myndigheterna vidtar efter utförandet av sådan offentlig kontroll. Dessa delegerade akter ska fastställa bestämmelser om

a) särskilda krav för utförandet av sådan offentlig kontroll av införsel till och förflyttning inom unionen av vissa växter, växtprodukter och andra föremål som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g för att hantera erkända faror och risker för växtskyddet som är förbundna med specifika växter, växtprodukter och andra föremål av ett visst ursprung eller en viss härkomst, och

b) i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2.

3. Kommissionen ska genom genomförandekter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av offentlig kontroll av växter, växtprodukter och andra föremål för att verifiera efterlevnaden av de unionsbestämmelser som avses i artikel 1.2 g och som är tillämpliga på sådana varor och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta efter sådan offentlig kontroll när det gäller följande:

a) Enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera erkända, enhetliga faror och risker för växtskyddet som är förbundna med specifika växter, växtprodukter och andra föremål av ett visst ursprung eller en viss härkomst.

b) Enhetlig frekvens för de behöriga myndigheternas offentliga kontroll av aktörer som i enlighet med artikel 84.1 i förordning (EU) 2016/2031 bemyndigats att utfärda växtpass med beaktande av om dessa aktörer har tillämpat en sådan riskhanteringsplan för växtskadegörare som avses i artikel 91 i den förordningen för de växter, växtprodukter och andra föremål som de producerar.

c) Enhetlig frekvens för de behöriga myndigheternas offentliga kontroll av de aktörer som bemyndigats att applicera det märke som avses i artikel 96.1 i förordning (EU) 2016/2031 eller för att utfärda sådana officiella attesteringar som avses i artikel 99.2 a i den förordningen.

Dessa genomförandekter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

4. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 23

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion och genetiskt modifierade livsmedel och foder

1. Offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 a, b och c ska omfatta offentlig kontroll av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion och av genetiskt modifierade livsmedel och foder i alla relevanta produktions-, bearbetnings- och distributionsled i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144, i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av den offentliga kontroll som avses i punkt 1 i den här artikeln och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta efter sådan offentlig kontroll. I dessa delegerade akter ska hänsyn tas till behovet av att säkerställa en miniminivå för offentlig kontroll för att förhindra praxis i strid med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 b och fastställas

- a) särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll för att hantera erkända, enhetliga faror och risker när det gäller
- i) förekomsten i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion och genetiskt modifierade livsmedel och foder som inte har godkänts i enlighet med direktiv 2001/18/EG eller förordning (EG) nr 1829/2003,
  - ii) odling av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion och korrekt tillämpning av den övervakningsplan som avses i artikel 13.2 e i direktiv 2001/18/EG och i artiklarna 5.5 b och 17.5 b i förordning (EG) nr 1829/2003,
- b) i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2.

3. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av den offentliga kontroll som avses i punkt 1, med hänsyn till behovet av att säkerställa en miniminivå för offentlig kontroll för att förhindra praxis i strid med de bestämmelserna angående en enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera erkända, enhetliga faror och risker när det gäller

- a) förekomsten i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion och genetiskt modifierade livsmedel och foder som inte har godkänts i enlighet med direktiv 2001/18/EG eller förordning (EG) nr 1829/2003,
- b) odling av genetiskt modifierade organismer för livsmedels- och foderproduktion och korrekt tillämpning av den övervakningsplan som avses i artikel 13.2 e i direktiv 2001/18/EG och i artiklarna 5.5 b och 17.5 b i förordning (EG) nr 1829/2003.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

4. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 24

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta när det gäller växtskyddsmedel

1. Offentlig kontroll i syfte att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 h i denna förordning ska inbegripa offentlig kontroll av verksamma ämnen och skyddsämnen, synergister, tillsatsämnen och hjälpämnen i enlighet med artiklarna 2.2 och 3 i förordning (EG) nr 1107/2009.

2. I syfte att fastställa frekvensen för de riskbaserade offentliga kontroller som avses i punkt 1 ska de behöriga myndigheterna även ta hänsyn till följande:

- a) Resultaten av relevant övervakning, inklusive övervakning av bekämpningsmedelsrester som utförts i enlighet med artikel 32.2 i förordning (EG) nr 396/2005 och artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

- b) Information om ootillåtna växtskyddsmedel, inklusive olaglig handel med växtskyddsmedel, och resultaten av relevanta kontroller utförda av de myndigheter som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012⁽¹⁾.
- c) Information om förgiftning med koppling till växtskyddsmedel, inklusive information tillgänglig i enlighet med artikel 56 i förordning (EG) nr 1107/2009 och sådan information om insatser i nödsituationer där människors hälsa hotas som tillgängliggörs genom de centrum som avses i artikel 45.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008⁽²⁾.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av den offentliga kontroll som avses i punkt 1 i den här artikeln. Dessa delegerade akter ska fastställa bestämmelser om
- a) särskilda krav för utförandet av sådan offentlig kontroll för att hantera de erkända, enhetliga faror och risker som växtskyddsprodukter kan utgöra när det gäller tillverkning, utsläppande på marknaden, införsel till unionen, märkning, förpackning, transport, lagring och användning av växtskyddsmedel för att säkerställa säker och hållbar användning av växtskyddsmedel och att bekämpa olaglig handel med dessa produkter, och
- b) i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2.
4. Kommissionen får genom genomförandakter fastställa närmare bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av offentlig kontroll av de produkter som avses i punkt 1 angående
- a) enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera de erkända, enhetliga faror och risker som växtskyddsmedel kan utgöra när det gäller tillverkning, utsläppande på marknaden, införsel till unionen, märkning, förpackning, transport, lagring och användning av växtskyddsmedel för att säkerställa säker och hållbar användning av växtskyddsmedel och bekämpa olaglig handel med dem,
- b) insamling av information om, övervakning av och rapportering om misstänkta förgiftningar med växtskyddsmedel,
- c) insamling av information om, övervakning av och rapportering om ootillåtna växtskyddsmedel, inklusive olaglig handel med växtskyddsmedel.
- Dessa genomförandakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
5. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 25

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter

Kommissionen får genom genomförandakter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av offentlig kontroll i syfte att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i, angående

- a) särskilda krav och ytterligare innehåll, utöver det som föreskrivs i artikel 110, för utarbetandet av relevanta delar av den fleråriga nationella kontrollplan som föreskrivs i artikel 109.1, och särskilt ytterligare innehåll utöver den rapport som föreskrivs i artikel 113,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 av den 4 juli 2012 om export och import av farliga kemikalier (EUT L 201, 27.7.2012, s. 60).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

- b) särskilda ansvarsområden och uppgifter för Europeiska unionens referenscentrum utöver dem som anges i artikel 98,
- c) praktiska arrangemang för aktivering av mekanismerna för administrativt stöd enligt artiklarna 102–108, inklusive utbytet av information mellan behöriga myndigheter och organ med delegerade uppgifter om fall av bristande efterlevnad eller sannolik bristande efterlevnad,
- d) de metoder som ska användas för provtagning och för laboratorieanalyser och laboratorietester, med undantag av bestämmelser som innebär fastställande av tröskelvärdet.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 26

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som de behöriga myndigheterna utför när det gäller skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter

1. Genom undantag från artikel 31.3, när det gäller de bestämmelser som avses i artikel 1.2 j, får behöriga myndigheter som har delegerat besluten om rätten att använda en produkts registrerade namn även delegera tillämpningen av följande åtgärder:

- a) Beordra att vissa av aktörens verksamheter blir föremål för systematisk eller ökad offentlig kontroll.
- b) Beordra att aktören ökar egenkontrollernas frekvens.
- c) Beordra att märkningen ändras för att stämma överens med produktspecifikationerna och de bestämmelser som avses i artikel 1.2 j.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av offentlig kontroll för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 j. Dessa delegerade akter ska fastställa bestämmelser om

- a) krav, metoder och tekniker som avses i artiklarna 12 och 14 för offentlig kontroll som utförs för att verifiera att produktspecifikationer och märkningskrav efterlevs,
- b) särskilda metoder och tekniker som avses i artikel 14 för utförandet av offentlig kontroll som syftar dels till att säkerställa att de varor och djur som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 j är spårbara i alla produktions-, bearbetnings- och distributionsled, dels till att tillhandahålla garantier avseende efterlevnaden av de bestämmelserna,
- c) i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artikel 138.1 och 138.2.

3. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för utförandet av den offentliga kontroll som görs i syfte att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 j angående

- a) särskilda praktiska arrangemang för aktivering av mekanismerna för administrativt stöd enligt artiklarna 102–108, inklusive utbytet av information mellan behöriga myndigheter och organ med delegerade uppgifter om fall av bristande efterlevnad eller sannolik bristande efterlevnad, och
- b) särskilda rapporteringskyldigheter för organ med delegerade uppgifter.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

4. Vid tillämpning av artikel 30 ska det vara tillåtet att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen enligt denna artikel till en eller flera fysiska personer.

Artikel 27

Särskilda bestämmelser om offentlig kontroll och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta vid nyligen identifierade risker i samband med livsmedel och foder

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser om utförandet av offentlig kontroll av vissa kategorier av livsmedel eller foder för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 a–e, och om åtgärder som de behöriga myndigheterna ska vidta efter sådan offentlig kontroll. Dessa delegerade akter ska gälla nyligen identifierade risker som livsmedel eller foder kan utgöra för människors eller djurs hälsa och, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller sådana risker som uppstår genom nya produktions- eller konsumtionsmönster för livsmedel eller foder, och som inte kan hanteras på ett verkningfullt sätt i avsaknad av sådana gemensamma regler. Dessa delegerade akter ska fastställa bestämmelser om

- a) enhetliga särskilda krav för utförandet av offentlig kontroll för att hantera de särskilda faror och risker som är förbundna med varje kategori av livsmedel och foder och de olika processer den genomgår, och
- b) i vilka fall de behöriga myndigheterna i samband med specifika fall av bristande efterlevnad ska vidta en eller flera av de åtgärder som avses i artiklarna 137.2 och 138.2.

2. Kommissionen får genom genomförandakter fastställa bestämmelser om enhetliga praktiska arrangemang för offentlig kontroll av vissa kategorier av livsmedel eller foder för att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 a–e för att ta itu med nyligen identifierade risker som livsmedel eller foder kan utgöra för människors eller djurs hälsa och, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller sådana risker som uppstår genom nya produktions- eller konsumtionsmönster med avseende på livsmedel eller foder, och som inte kan hanteras på ett verkningfullt sätt i avsaknad av sådana gemensamma bestämmelser om enhetlig minimifrekvens för sådan offentlig kontroll, där en miniminivå för offentlig kontroll behövs för att hantera de särskilda faror och risker som är förbundna med varje kategori av livsmedel och foder och de olika processer den genomgår. Dessa genomförandakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

3. Av vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på fall av allvarliga risker för människors eller djurs hälsa, eller för miljön, ska kommissionen anta omedelbart tillämpliga genomförandakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 145.3.

KAPITEL III

Delegering av vissa av de behöriga myndigheternas uppgifter

Artikel 28

De behöriga myndigheternas delegering av vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen

1. De behöriga myndigheterna får delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till ett eller flera organ med delegerade uppgifter eller en eller flera fysiska personer i enlighet med villkoren i artikel 29 respektive artikel 30. Den behöriga myndigheten ska säkerställa att de organ med delegerade uppgifter eller de fysiska personer till vilka sådana uppgifter delegerats har de befogenheter som krävs för att kunna utföra dessa uppgifter på ett verkningfullt sätt.

2. När en behörig myndighet eller en medlemsstat väljer att delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och avser verifiering av efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i till ett eller flera organ med delegerade uppgifter ska den tilldela varje sådant organ ett kodnummer och utse relevanta myndigheter som ansvarar för godkännande och överinseende av dessa organ.

*Artikel 29***Villkor för delegering av vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till organ med delegerade uppgifter**

Delegeringen av vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till ett organ med delegerade uppgifter som avses i artikel 28.1 ska ske skriftligen och uppfylla följande villkor:

- a) Delegeringen innehåller en exakt beskrivning av de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och som organet med delegerade uppgifter får utföra och de villkor under vilka organet får utföra dem.
- b) Organet med delegerade uppgifter
  - i) har den sakkunskap, utrustning och infrastruktur som krävs för att utföra de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen vilka har delegerats till det,
  - ii) har tillräckligt stor och för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal,
  - iii) är opartiskt och fritt från intressekonflikter och, framför allt, befinner sig inte i en situation som direkt eller indirekt kan påverka dess yrkesetiska opartiskhet när det utför de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och som har delegerats till organet,
  - iv) arbetar och är ackrediterat i enlighet med standarder som är relevanta för de aktuella delegerade uppgifterna, inklusive standarden EN ISO/IEC 17020, *Krav på verksamhet inom olika typer av kontrollorgan*,
  - v) har tillräckliga befogenheter för att utföra de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen som delegerats till organet.
- c) Det finns arrangemang som säkerställer en effektiv och verkningsfull samordning mellan de delegerande behöriga myndigheterna och organet med delegerade uppgifter.

*Artikel 30***Villkor för delegering av vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till fysiska personer**

De behöriga myndigheterna får delegera vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen till en eller flera fysiska personer om bestämmelserna i artiklarna 18–27 tillåter detta. Sådan delegering ska vara skriftlig och uppfylla följande villkor:

- a) Delegeringen ska innehålla en exakt beskrivning av de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och som de fysiska personerna får utföra samt de villkor under vilka fysiska personer får utföra dem.
- b) De fysiska personerna ska
  - i) ha den sakkunskap, utrustning och infrastruktur som krävs för att utföra de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och som har delegerats till dem,
  - ii) vara väl kvalificerade och erfarna,
  - iii) agera opartiskt och vara fria från intressekonflikter när de utför de uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och som har delegerats till dem.
- c) Det ska finnas arrangemang som säkerställer en effektiv och verkningsfull samordning mellan de delegerande behöriga myndigheterna och de fysiska personerna.

*Artikel 31***Villkor för delegering av vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet**

1. De behöriga myndigheterna får delegera vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet till ett eller flera organ med delegerade uppgifter under förutsättning att

- a) de bestämmelser som avses i artikel 1.2 inte förbjuder inte sådan delegering, och

- b) villkoren i artikel 29, med undantag av villkoret i led b iv, är uppfyllda.
2. De behöriga myndigheterna får delegera vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet till en eller flera fysiska personer, under förutsättning att
- a) de bestämmelser som avses i artikel 1.2 tillåter sådan delegering, och
- b) villkoren i artikel 30, i tillämpliga delar, är uppfyllda.
3. De behöriga myndigheterna får inte delegera beslutet om de uppgifter som föreskrivs i artikel 138.1 b, 138.2 och 138.3 till ett organ med delegerade uppgifter eller till en fysisk person.

Artikel 32

Skyldigheter för organ med delegerade uppgifter och fysiska personer

De organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer till vilka har delegerats vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen i enlighet med artikel 28.1, eller vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet i enlighet med artikel 31, ska

- a) meddela resultaten av offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet de utfört till de delegerande behöriga myndigheterna, regelbundet och närhelst dessa behöriga myndigheter begär det,
- b) omedelbart underrätta de delegerande behöriga myndigheterna när resultaten av den offentliga kontrollen visar att bestämmelserna inte efterlevs eller tyder på att det är sannolikt att så är fallet, såvida inte särskilda arrangemang mellan den behöriga myndigheten och organet med delegerade uppgifter eller den berörda fysiska personen anger något annat, och
- c) ge behöriga myndigheter tillträde till deras lokaler och anläggningar samt samarbeta med och bistå dem.

Artikel 33

Skyldigheter för de delegerande behöriga myndigheterna

Behöriga myndigheter som, till organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer, har delegerat vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen i enlighet med artikel 28.1 eller vissa uppgifter i samband med annan offentlig verksamhet i enlighet med artikel 31, ska

- a) vid behov organisera revisioner eller inspektioner av sådana organ eller personer och undvika överlappningar med beaktande av de ackrediteringar som avses i artikel 29 b iv,
- b) utan dröjsmål helt eller delvis återkalla sin delegering när
- i) det finns belägg för att ett sådant organ med delegerade uppgifter eller en sådan fysisk person inte på ett korrekt sätt utför de uppgifter som delegerats till det eller den,
- ii) organet med delegerade uppgifter eller den fysiska personen inte i vederbörlig tid vidtar lämpliga åtgärder för att åtgärda de brister som konstaterats, eller
- iii) det har visats att oberoendet eller opartiskheten för organet med delegerade uppgifter eller den fysiska personen har äventyrats.

Led b ska inte påverka den behöriga myndighetens behörighet att återkalla delegeringen av andra skäl än dem som anges i denna förordning.

KAPITEL IV

Provtagning, analyser, tester och diagnostik

Artikel 34

Metoder för provtagning, analyser, tester och diagnostik

1. De metoder som används för provtagning och för laboratorieanalyser, laboratorietester och laboratoriediagnostik vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska vara förenliga med unionens bestämmelser om fastställande av dessa metoder eller prestandakriterier för dessa metoder.

2. När det inte finns några sådana unionsbestämmelser som avses i punkt 1 ska de officiella laboratorierna, i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, använda en av följande metoder, beroende på vad som är lämpligt för deras specifika analys-, testnings- och diagnostikbehov:

- a) Tillgängliga metoder som överensstämmer med relevanta internationellt erkända bestämmelser eller protokoll, inbegripet sådana som Europeiska standardiseringskommittén (CEN) har godtagit, eller

relevanta metoder som har utvecklats eller rekommenderas av Europeiska unionens referenslaboratorier och validerats enligt internationellt erkända vetenskapliga protokoll.

- b) När det inte finns några sådana lämpliga bestämmelser eller protokoll som avses i led a: metoder som följer relevanta bestämmelser som fastställts på nationell nivå eller, när det inte finns några sådana bestämmelser, relevanta metoder som har utvecklats eller rekommenderas av nationella referenslaboratorier och validerats i enlighet med internationellt erkända vetenskapliga protokoll, eller

relevanta metoder som har utvecklats och validerats med hjälp av mellanlaboratorie- eller inomlaboratorievalidering av metoder i enlighet med internationellt erkända vetenskapliga protokoll.

3. I den händelse det krävs omgående laboratorieanalyser, laboratorietester eller laboratoriediagnostik och ingen av de metoder som avses i punkterna 1 och 2 finns, får det relevanta nationella referenslaboratoriet eller, om det inte finns något sådant nationellt referenslaboratorium, ett annat laboratorium som utsetts i enlighet med artikel 37.1 använda andra metoder än de som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel till dess att en lämplig metod i enlighet med internationellt accepterade vetenskapliga protokoll har validerats.

4. Metoder som används för laboratorieanalyser ska om möjligt redovisas enligt relevanta kriterier i bilaga III.

5. Proverna ska tas, hanteras och märkas så att deras rättsliga, vetenskapliga och tekniska giltighet säkerställs.

6. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om

- a) de metoder som ska användas för provtagning och för laboratorieanalyser, laboratorietester och laboratoriediagnostik,
b) prestandakriterier, analys-, test- eller diagnostikparametrar, mätosäkerhet och förfaranden för validering av dessa metoder,
c) tolkningen av analys-, testnings- och diagnostikresultat.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 35

Ett andra expertutlåtande

1. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att aktörer vars djur eller varor är föremål för provtagning, analys, testning eller diagnostik i samband med offentlig kontroll har rätt till ett andra expertutlåtande på aktörens egen bekostnad.

Rätten till ett andra expertutlåtande ska berättiga aktören att begära att dokumentationen om provtagningen, analysen, testningen och diagnostiken granskas av en annan erkänd expert med lämpliga kvalifikationer.

2. Om det är relevant, lämpligt och tekniskt möjligt, särskilt med hänsyn till farans förekomst och fördelning i djur eller varor, till hur lättförärliga proverna eller varorna är och till den mängd substrat som finns att tillgå, ska de behöriga myndigheterna

- a) när de tar provet, och om aktören begär det, säkerställa att en tillräckligt stor mängd tas för att möjliggöra ett andra expertutlåtande och den granskning av dokumentationen som avses i punkt 3, om detta skulle visa sig nödvändigt, eller
b) om det inte är möjligt att ta en tillräckligt stor mängd såsom avses i led a, informera aktören om detta.

Denna punkt ska inte tillämpas när förekomsten av karantänsskadegörare i växter, växtprodukter eller andra föremål bedöms i syfte att verifiera efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g.

3. När det uppstår en tvist mellan de behöriga myndigheterna och aktörerna på grund av det andra expertutlåtande som avses i punkt 1 får medlemsstaterna besluta att låta aktörerna, på egen bekostnad, begära en granskning av dokumentationen av den ursprungliga analysen, testet eller diagnostiken, och när så är lämpligt, nya analyser, tester eller diagnostik av ett annat officiellt laboratorium.

4. En begäran från aktören om ett andra expertutlåtande enligt punkt 1 i denna artikel påverkar inte behöriga myndigheters skyldighet att skyndsamt vidta åtgärder för att undanröja eller begränsa riskerna för människors och djurs hälsa, växtskydd, djurskydd och, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön i enlighet med denna förordning och de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Artikel 36

Provtagning av djur och varor som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation

1. När det gäller djur och varor som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation får prover som de behöriga myndigheterna beställt av aktörer utan att identifiera sig användas för offentlig kontroll.

2. När de behöriga myndigheterna har fått tillgång till proverna ska de vidta alla åtgärder för att säkerställa att de aktörer från vilka dessa prover beställts i enlighet med punkt 1

a) underrättas om att proverna har tagits i samband med offentlig kontroll och, i förekommande fall, analyseras eller testas för denna offentliga kontroll, och

b) har möjlighet att utöva rätten till ett andra expertutlåtande enligt artikel 35.1 när de prover som avses i den punkten analyseras eller testas.

3. Punkterna 1 och 2 ska tillämpas på organ med delegerade uppgifter och fysiska personer till vilka vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen har delegerats.

Artikel 37

Utseende av officiella laboratorier

1. De behöriga myndigheterna ska utse officiella laboratorier som ska utföra laboratorieanalyser, laboratorietester och laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i den medlemsstat på vars territorium dessa behöriga myndigheter verkar eller i en annan medlemsstat eller ett tredjeland som är avtalslutande part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. Behöriga myndigheter får som officiellt laboratorium utse ett laboratorium i en annan medlemsstat eller ett tredjeland som är avtalslutande part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet under förutsättning att

a) det har införts lämpliga arrangemang genom vilka de behöriga myndigheterna kan utföra de revisioner och inspektioner som avses i artikel 39.1 eller delegera utförandet av sådana revisioner och inspektioner till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat eller det tredjeland som är avtalslutande part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där laboratoriet är beläget, och

b) laboratoriet redan har utsetts till officiellt laboratorium av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat på vars territorium det är beläget.

3. Utseendet av ett officiellt laboratorium ska ske skriftligen och innehålla en utförlig beskrivning av

a) de uppgifter som laboratoriet utför som officiellt laboratorium,

- b) villkoren för hur det utför de uppgifter som avses i led a, och
- c) de arrangemang som krävs för att säkerställa effektiv och verkningsfull samordning och effektivt och verkningsfullt samarbete mellan laboratoriet och de behöriga myndigheterna.
4. De behöriga myndigheterna får som officiellt laboratorium endast utse ett laboratorium som
- a) har den sakkunskap, utrustning och infrastruktur som krävs för att utföra analyser, tester eller diagnostik på prover,
- b) har tillräckligt stor och för ändamålet väl kvalificerad, utbildad och erfaren personal,
- c) säkerställer att de uppgifter som det tilldelats enligt punkt 1 utförs opartiskt och som med avseende på utövandet av dess uppgifter i egenskap av officiellt laboratorium är fritt från intressekonflikter,
- d) i vederbörlig tid kan leverera resultaten av den analys, testning eller diagnostik som utförs på de prover som tas vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, och
- e) arbetar i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025 samt är ackrediterat i enlighet med den standarden av ett nationellt ackrediteringsorgan som utövar sin verksamhet i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008.
5. Den ackreditering av det officiella laboratorium som avses i punkt 4 e
- a) ska omfatta de metoder för laboratorieanalys, laborietestning eller laborierediagnostik som ska användas av laboratoriet för analyser, tester eller diagnostik när det fungerar som ett officiellt laboratorium,
- b) kan omfatta en eller flera metoder för laboratorieanalys, laborietestning eller laborierediagnostik eller grupper av metoder,
- c) kan fastställas på ett flexibelt sätt så att ackrediteringen även kan omfatta ändrade versioner av de metoder som det officiella laboratoriet använde när ackrediteringen beviljades eller nya metoder utöver dessa metoder, varvid laboratoriets egna valideringar räcker och det inte behövs någon särskild bedömning av det nationella ackrediteringsorganet innan dessa ändrade eller nya metoder används.
6. När inget officiellt laboratorium som utsetts i unionen eller i ett tredjeland som är avtalslutande part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med punkt 1 har den sakkunskap, utrustning, infrastruktur och personal som krävs för att utföra nya eller särskilt ovanliga laboratorieanalyser, laborietester och laborierediagnostik, får de behöriga myndigheterna anlita ett laboratorium eller ett diagnostiskt centrum som inte uppfyller ett eller flera av kraven i punkterna 3 och 4 för att utföra analyserna, testerna och diagnostiken.

Artikel 38

Officiella laboratoriers skyldigheter

1. Om resultaten av en analys, ett test eller diagnostik som utförts på prover som tagits i samband med offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet visar på en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller tyder på sannolikhet för bristande efterlevnad ska officiella laboratorier omedelbart informera de behöriga myndigheter som utsåg dem för analysen, testet eller diagnostiken, och när så är lämpligt, organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer till vilka uppgifter har delegerats. I särskilda arrangemang mellan de behöriga myndigheter, organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer till vilka uppgifter har delegerats och de officiella laboratorierna får det emellertid anges att denna information inte behöver tillhandahållas omedelbart.
2. På begäran av Europeiska unionens referenslaboratorium eller det nationella referenslaboratoriet ska officiella laboratorier delta i jämförande undersökningar eller prestationsprov mellan laboratorier som organiseras för analyser, tester eller diagnostik som de utför som officiella laboratorier.
3. Officiella laboratorier ska, på de behöriga myndigheternas begäran, tillhandahålla allmänheten namnen på de metoder som används för analyser, tester eller diagnostik som utförs i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

4. Officiella laboratorier ska, på begäran av de behöriga myndigheterna, tillsammans med resultaten ange vilken metod som använts för varje analys, test eller diagnostik som utförts i samband med offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

Artikel 39

Revision av officiella laboratorier

1. De behöriga myndigheterna ska organisera revisioner av de officiella laboratorier som de har utsett i enlighet med artikel 37.1 regelbundet och närhelst de anser att en revision är nödvändig, såvida de inte anser att sådana revisioner är överflödiga med hänsyn till den ackrediteringsbedömning som avses i artikel 37.4 e.

2. De behöriga myndigheterna ska omedelbart återkalla beslutet om utseende av ett officiellt laboratorium, antingen helt eller för vissa uppgifter, om laboratoriet inte i vederbörlig tid vidtar lämpliga korrigerande åtgärder när något av följande framkommer vid en av de revisioner som avses i punkt 1:

- a) Det uppfyller inte längre villkoren i artikel 37.4 och 37.5.
- b) Det uppfyller inte skyldigheterna i artikel 38.
- c) Det underpresterar vid de jämförande undersökningar mellan laboratorier som avses i artikel 38.2.

Artikel 40

Undantag från villkoret om obligatorisk ackreditering för vissa officiella laboratorier

1. Genom undantag från artikel 37.4 e får de behöriga myndigheterna utse följande som officiella laboratorier oavsett om de uppfyller de villkor som anges i det ledet eller inte:

- a) Laboratorier
  - i) vars enda verksamhet består av detektion av trikiner i kött,
  - ii) som endast använder de metoder för detektion av trikiner som avses i artikel 6 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1375 ⁽¹⁾,
  - iii) som utför trikindetektioner under överinseende av de behöriga myndigheterna eller av ett officiellt laboratorium som utsetts i enlighet med artikel 37.1 och som ackrediterats i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025 för användning av de metoder som avses i led ii i detta led, och
  - iv) som regelbundet deltar i och presterar tillfredsställande vid de jämförande undersökningar eller prestationsprov mellan laboratorier som organiseras av de nationella referenslaboratorierna för de metoder de använder för detektion av trikiner.
- b) Laboratorier som enbart utför analyser, tester eller diagnostik i samband med annan offentlig verksamhet, under förutsättning att de
  - i) endast använder de metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik som avses i artikel 34.1 och artikel 34.2 a eller b,
  - ii) utför analyserna, testerna eller diagnostiken under överinseende av de behöriga myndigheterna eller av de nationella referenslaboratorierna med avseende på de metoder de använder,
  - iii) regelbundet deltar i och presterar tillfredsställande vid de jämförande undersökningar eller prestationsprov mellan laboratorier som organiseras av de nationella referenslaboratorierna med avseende på de metoder de använder, och
  - iv) har ett kvalitetssäkringssystem för att säkerställa goda och tillförlitliga resultat från de metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik som används.

⁽¹⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1375 av den 10 augusti 2015 om fastställande av särskilda bestämmelser för offentlig kontroll av trikiner i kött (EUT L 212, 11.8.2015, s. 7).

2. När de metoder som används av de laboratorier som avses i punkt 1 b i denna artikel kräver att resultatet av laboratorieanalysen, laboratorietestningen eller laboratoriediagnostiken bekräftas, ska den bekräftande analysen, testningen eller diagnostiken utföras av ett officiellt laboratorium som uppfyller kraven i artikel 37.4 e.

3. De officiella laboratorier som utsetts i enlighet med punkt 1 ska vara belägna i den medlemsstat på vars territorium de behöriga myndigheter som har utsett dem är belägna.

Artikel 41

Befogenhet att medge undantag från villkoret om obligatorisk ackreditering av alla de metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik som används av officiella laboratorier

Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på i vilka fall och på vilka villkor behöriga myndigheter får utse laboratorier som inte uppfyller villkoren i artikel 37.4 e för alla de metoder som de använder vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet till officiella laboratorier i enlighet med artikel 37.1, under förutsättning att sådana laboratorier

- a) arbetar och ackrediteras i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025 för en eller flera metoder som liknar och är representativa för de andra metoder som de använder, och
- b) regelbundet och i betydande utsträckning använder de metoder för vilka de har erhållit den ackreditering som avses i led a i denna artikel, förutom när det gäller det område som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g, där det inte finns någon sådan validerad metod för detektion av de särskilda växtskadegörarna som avses i artikel 34.1 och 34.2.

Artikel 42

Tidsbegränsade undantag från villkoren om obligatorisk ackreditering av officiella laboratorier

1. Genom undantag från artikel 37.5 a får de behöriga myndigheterna för en begränsad tid utse ett befintligt officiellt laboratorium till officiellt laboratorium i enlighet med artikel 37.1 för användning av en metod för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik för vilken det inte har erhållit den ackreditering som avses i artikel 37.4 e

- a) när det enligt nya unionsbestämmelser krävs att den metoden används,
- b) när ändringar av en metod som används innebär att det krävs en ny ackreditering eller en utvidgning av den ackreditering som det officiella laboratoriet har erhållit, eller
- c) i de fall där behovet av att använda metoden grundas på en nödsituation eller en ny risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.

2. För det tidsbegränsade utseende som avses i punkt 1 ska följande villkor gälla:

- a) Det officiella laboratoriet är redan ackrediterat i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025 för användning av en metod som liknar den som inte omfattas av ackrediteringen.
- b) Det officiella laboratoriet har ett kvalitetssäkringssystem som ska säkerställa att den metod som används men som inte omfattas av den befintliga ackrediteringen ger goda och tillförlitliga resultat.
- c) Analyserna, testerna eller diagnostiken utförs under överinseende av de behöriga myndigheterna eller det nationella referenslaboratoriet för denna metod.

3. Det tidsbegränsade utseende som avses i punkt 1 får inte överskrida en period på ett år. Det kan förlängas en gång med ytterligare en period på ett år.

4. De officiella laboratorier som utsetts i enlighet med punkt 1 ska vara belägna i de medlemsstater på vars territorium de behöriga myndigheter som har utsett dem är belägna.

KAPITEL V

Offentlig kontroll av djur och varor som förs in i unionen

Artikel 43

Offentlig kontroll av djur och varor som förs in i unionen

Den offentliga kontrollen av djur och varor som förs in i unionen ska organiseras utifrån riskerna. För de djur och varor som avses i artiklarna 47 och 48 ska sådan offentlig kontroll utföras i enlighet med artiklarna 47–64.

Avsnitt I

Djur och varor som inte är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer enligt avsnitt II

Artikel 44

Offentlig kontroll av andra djur och varor än de som är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer enligt avsnitt II

1. För att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs ska de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens utföra riskbaserad offentlig kontroll av djur och varor som förs in i unionen och som inte omfattas av artiklarna 47 och 48.
2. När det gäller de djur och varor som avses i punkt 1 ska en lämplig frekvens för den offentliga kontrollen fastställas med beaktande av följande:
  - a) De risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, som är förbundna med olika typer av djur och varor.
  - b) Uppgifter som indikerar sannolikheten för att konsumenterna skulle kunna bli vilseledda i fråga om produkternas art, identitet, egenskaper, sammansättning, kvantitet, hållbarhet, ursprungsland eller härkomstplats, framställnings- eller produktionsmetod.
  - c) I vilken mån kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och som är tillämpliga på de berörda djuren eller varorna hittills har efterlevts av
    - i) ursprungstredjelandet och ursprungsanläggningen eller produktionsplatsen beroende på vad som är lämpligt,
    - ii) exportören,
    - iii) den aktör som ansvarar för sändningen.
  - d) Den kontroll av de berörda djuren och varorna som redan har utförts.
  - e) De garantier som den behöriga myndigheten i ursprungstredjelandet har lämnat för att djuren och varorna uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga med dessa.
3. Den offentliga kontroll som föreskrivs i punkt 1 ska utföras på en lämplig plats inom unionens tullområde, till exempel
  - a) stället för införsel till unionen,

- b) en gränskontrollstation,
- c) platsen för övergång till fri omsättning i unionen,
- d) den för sändningen ansvariga aktörens lager och lokaler,
- e) destinationsorten.

4. De behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationer och andra ställen för införsel till unionen ska utan hinder av punkterna 1 och 3 och närhelst de har anledning att tro att införseln av dessa till unionen kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, utföra offentlig kontroll av

- a) transportmedel, även när de är tomma, och
- b) förpackning, inklusive lastpallar.

5. De behöriga myndigheterna får även utföra offentlig kontroll av varor som hänförs till ett av de tullförfaranden som avses i artikel 5.16 a, b och c i förordning (EU) nr 952/2013 och är i tillfällig lagring enligt definitionen i artikel 5.17 i den förordningen.

Artikel 45

Typer av offentlig kontroll av djur och varor som inte är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer enligt avsnitt II

1. När offentlig kontroll utförs i enlighet med artikel 44.1 ska den
  - a) alltid omfatta en dokumentkontroll,
  - b) omfatta identitetskontroller och fysiska kontroller beroende på risken för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
2. De behöriga myndigheterna ska utföra de fysiska kontroller som avses i punkt 1 b under lämpliga betingelser så att undersökningarna kan bedrivas på ett korrekt sätt.
3. Om de dokument- eller identitetskontroller eller fysiska kontroller som avses i punkt 1 i denna artikel visar att djuren och varorna inte är i överensstämmelse med de bestämmelser som avses i artikel 1.2, ska artiklarna 66.1, 66.3, 66.5, 67, 68, 69, 71.1, 71.2, 72.1, 72.2, 137 och 138 tillämpas.
4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på i vilka fall och på vilka villkor de behöriga myndigheterna får kräva att aktörerna ska anmäla ankomsten av vissa varor som förs in i unionen.

Artikel 46

Provtagning på djur och varor som inte är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer enligt avsnitt II

1. Vid provtagning på djur och varor ska de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 34–42,
  - a) underrätta de berörda aktörerna och, om så är lämpligt, tullmyndigheterna, och
  - b) besluta huruvida djuren eller varorna behöver hållas kvar i avvaktan på resultaten av den analys, testning eller diagnostik som utförts, eller om de kan släppas förutsatt att det säkerställs att djuren eller varorna kan spåras.

2. Kommissionen ska genom genomförandeakter
- a) fastställa de förfaranden som krävs för att säkerställa att de djur eller varor som avses i punkt 1 b kan spåras, och
  - b) ange vilka dokument som måste åtfölja de djur eller varor som avses i punkt 1 när de behöriga myndigheterna har tagit prover.
- Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Avsnitt II

Offentlig kontroll av djur och varor vid gränskontrollstationer

Artikel 47

Djur och varor som är föremål för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer

1. För att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs ska de behöriga myndigheterna, vid gränskontrollstationen för första ankomst till unionen, utföra offentlig kontroll av varje sändning av följande kategorier av djur och varor som förs in i unionen:
- a) Djur.
  - b) Produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial och animaliska biprodukter.
  - c) Sådana växter, växtprodukter och andra föremål som avses i de förteckningar som upprättats enligt artiklarna 72.1 och 74.1 i förordning (EU) 2016/2031.
  - d) Varor från vissa tredjeländer för vilka kommissionen genom de genomförandeakter som avses i punkt 2 b i denna artikel har beslutat om en åtgärd som kräver en tillfällig ökning av offentlig kontroll vid införseln till unionen på grund av en känd eller ny risk eller eftersom det finns belägg för att det kanske förekommer omfattande och allvarlig bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
  - e) Djur och varor som är föremål för en nödåtgärd som föreskrivs i sådana rättsakter som antagits i enlighet med artikel 53 i förordning (EG) nr 178/2002, artikel 249 i förordning (EU) 2016/429 eller artiklarna 28.1, 30.1, 40.3, 41.3, 49.1, 53.3 och 54.3 i förordning (EU) 2016/2031 och genom vilka det krävs att sändningar av dessa djur eller varor, som identifierats genom sina nummer i Kombinerade nomenklaturen (nedan kallade *KN-nummer*), ska bli föremål för offentlig kontroll vid införseln till unionen.
  - f) Djur och varor för vilkas införsel till unionen det har fastställts villkor eller åtgärder genom rättsakter som antagits i enlighet med artikel 126 respektive 128, eller i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2, och i vilka det krävs att det vid införseln av djuren eller varorna till unionen säkerställs att dessa villkor eller åtgärder uppfylls respektive vidtas.
2. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa
- a) förteckningar över alla djur och varor som avses i punkt 1 a och b med angivande av deras KN-nummer, och
  - b) förteckningen över de varor som tillhör den kategori som avses i punkt 1 d med angivande av deras KN-nummer och vid behov uppdatera den med hänsyn till de risker som avses i den punkten.
- Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning vad gäller ändringar av de kategorier av sändningar som avses i punkt 1 i den här artikeln för att inkludera sammansatta produkter, hö och halm samt andra produkter, dock endast produkter som innebär en nyligen identifierad eller avsevärt förhöjd risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.

4. Om inte annat anges i de rättsakter om fastställande av de åtgärder eller villkor som avses i punkt 1 d, e och f ska denna artikel också tillämpas på icke-kommersiella sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i punkt 1 a, b och c.
5. De aktörer som är ansvariga för sändningen ska säkerställa att de djur och varor som ingår i de kategorier som avses i punkt 1 görs tillgängliga för offentlig kontroll vid den gränskontrollstation som avses i den punkten.

Artikel 48

Djur och varor som är undantagna från offentlig kontroll vid gränskontrollstationer

Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser om i vilka fall och på vilka villkor följande kategorier av djur och varor är undantagna från artikel 47, och om ett sådant undantag är berättigat:

- a) Varor som sänds som varuprover eller som visningsobjekt avsedda för utställningar och som inte är avsedda att släppas ut på marknaden.
- b) Djur och varor som är avsedda att användas för vetenskapliga ändamål.
- c) Varor ombord på transportmedel i internationell trafik som inte lossas och som är avsedda att konsumeras av besättning och passagerare.
- d) Varor som ingår i passagerares personliga bagage och är avsedda för egen konsumtion eller användning.
- e) Små sändningar av varor som sänds till fysiska personer och som inte är avsedda att släppas ut på marknaden.
- f) Sällskapsdjur enligt definitionen i artikel 4.11 i förordning (EU) 2016/429.
- g) Varor som genomgått särskild behandling och som inte överstiger de mängder som ska fastställas i dessa delegerade akter.
- h) Kategorier av djur eller varor som utgör en låg risk eller som inte utgör någon särskild risk och för vilka det därför inte krävs några kontroller vid gränskontrollstationer.

Artikel 49

Offentlig kontroll vid gränskontrollstationer

1. För att verifiera efterlevnaden av de tillämpliga kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska de behöriga myndigheterna utföra offentlig kontroll av sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 vid sändningens ankomst till gränskontrollstationen. Denna offentliga kontroll ska omfatta dokumentkontroll, identitetskontroll och fysisk kontroll.
2. Fysiska kontroller ska,
  - a) om dessa kontroller avser djur, med undantag för vattenlevande djur eller kött och ätbara slaktbiprodukter, utföras av en officiell veterinär, som får bistås av personal som utbildats i enlighet med de krav som fastställs enligt punkt 5 när det gäller veterinära frågor och som är utsedd av behörig myndighet för detta syfte.
  - b) om dessa kontroller avser vattenlevande djur, andra produkter av animaliskt ursprung än de som avses i led a i denna punkt, avelsmaterial eller animaliska biprodukter, utföras av en officiell veterinär eller av personal som utbildats i enlighet med de krav som fastställs enligt punkt 5 och som är utsedd av behörig myndighet för detta syfte.
  - c) om dessa kontroller avser växter, växtprodukter och andra föremål, utföras av en officiell växtskyddsinspektör.
3. De behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationerna ska systematiskt utföra offentlig kontroll av sändningar av djur som transporteras och av transportmedel för att verifiera att djurskyddskraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs. De behöriga myndigheterna ska införa arrangemang i syfte att prioritera offentlig kontroll av djur som transporteras och minska dröjsmålen vid sådana kontroller.

4. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser om praktiska arrangemang för uppvisande av sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1, vilka transportenheter eller underenheter som en enskild sändning kan bestå av och det maximala antalet sådana transportenheter eller underenheter i varje sändning, med hänsyn till behovet av att säkerställa snabb och effektiv hantering av sändningarna och den offentliga kontroll som de behöriga myndigheterna ska utföra, samt vid behov internationella standarder. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
5. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser om de särskilda utbildningskraven för den personal som avses i punkt 2 i den här artikeln i fråga om utförandet av fysiska kontroller vid gränskontrollstationerna.

Artikel 50

Intyg och dokument som ska åtfölja sändningar och delade sändningar

1. Originalen av de officiella intyg eller dokument, eller elektroniska motsvarigheter, som enligt de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska åtfölja sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 ska uppvisas för och sparas av de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen såvida inte annat framgår av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
2. De behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen ska till den aktör som ansvarar för sändningen lämna en bestyrkt papperskopia eller elektronisk kopia av de officiella intyg eller dokument som avses i punkt 1; för delsändningar ska bestyrkta papperskopior eller elektroniska kopior av sådana intyg eller dokument lämnas ut för varje del.
3. Sändningar får inte delas upp förrän offentlig kontroll har utförts och alla delar av det gemensamma hälsodokument för införsel (CHED) som avses i artikel 56 har fyllts i, i enlighet med artiklarna 56.5 och 57.
4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser om i vilka fall och på vilka villkor sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 måste åtföljas av hälsodokumentet CHED till destinationsorten.

Artikel 51

Särskilda bestämmelser för offentlig kontroll vid gränskontrollstationer

1. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser om
  - a) i vilka fall och på vilka villkor de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstation får ge sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 tillstånd för vidaretransport till slutdestinationen i väntan på resultaten av de fysiska kontrollerna, om sådana krävs,
  - b) vilka tidsfrister och arrangemang som gäller för utförandet av dokumentkontroller och, vid behov, identitetskontroller och fysiska kontroller av kategorier av djur och varor som är föremål för den offentliga kontroll som föreskrivs i artikel 47.1 och som förs in i unionen sjö- eller luftvägen från ett tredjeland, när dessa djur eller varor flyttas från ett fartyg eller luftfartyg och under tullövervakning transporteras till ett annat fartyg eller luftfartyg inom samma hamn eller flygplats som förberedelse inför den fortsatta resan (nedan kallade *omlastade sändningar*),
  - c) i vilka fall och på vilka villkor identitetskontroller och fysiska kontroller av omlastade sändningar och av djur som anländer luft- eller sjövägen och som stannar kvar på samma transportmedel för den fortsatta resan får ske vid en annan gränskontrollstation än gränskontrollstationen för första ankomst till unionen,

- d) i vilka fall och på vilka villkor transitering av sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 får tillåtas och vissa offentliga kontroller av sådana sändningar ska utföras vid gränskontrollstationer, inklusive i vilka fall och på vilka villkor varor ska lagras i särskilt godkända tullager eller i frizoner,
- e) i vilka fall och på vilka villkor undantag från bestämmelserna om identitetskontroller och fysiska kontroller ska tillämpas när det gäller omlastade sändningar och transitering av sändningar av sådana varor som avses i artikel 47.1 c.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser om i vilka fall och på vilka villkor undantag från bestämmelserna om dokumentkontroller ska tillämpas när det gäller omlastade sändningar och transitering av sändningar av sådana varor som avses i artikel 47.1 c.

Artikel 52

Närmare bestämmelser om dokumentkontroller, identitetskontroller och fysiska kontroller

För att säkerställa ett enhetligt genomförande av artiklarna 49, 50 och 51 ska kommissionen genom genomförandekter fastställa närmare bestämmelser för vilka åtgärder som ska vidtas under och efter de dokumentkontroller, identitetskontroller och fysiska kontroller som avses i de artiklarna för att säkerställa att den offentliga kontrollen utförs effektivt. Dessa genomförandekter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 53

Offentlig kontroll som inte utförs vid gränskontrollstationer

1. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser om i vilka fall och på vilka villkor
- a) identitetskontroller och fysiska kontroller av sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 får utföras av behöriga myndigheter vid andra kontrollställen än gränskontrollstationer, under förutsättning att dessa kontrollställen uppfyller kraven i artikel 64.3 och i de genomförandekter som antagits i enlighet med artikel 64.4,
- b) fysiska kontroller av sändningar som har varit föremål för dokument- och identitetskontroller vid en gränskontrollstation för första ankomst till unionen får utföras på en annan gränskontrollstation i en annan medlemsstat,
- c) identitetskontroller och fysiska kontroller av sändningar som har varit föremål för dokumentkontroller vid en gränskontrollstation för första ankomst till unionen får utföras på en annan gränskontrollstation i en annan medlemsstat,
- d) särskilda kontrolluppgifter får utföras av tullmyndigheter eller andra offentliga myndigheter, om dessa myndigheter inte redan är ansvariga för dessa uppgifter, med avseende på
- i) sändningar som avses i artikel 65.2,
  - ii) passagerares personliga bagage,
  - iii) varor som beställts genom distansförsäljningsavtal, inbegripet via telefon eller internet,
  - iv) sällskapsdjur som uppfyller kraven i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013⁽¹⁾.
- e) dokumentkontroller avseende sändningar av växter, växtprodukter och andra föremål som avses i artikel 47.1 c får utföras någon annanstans än vid gränskontrollstationen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003 (EUT L 178, 28.6.2013, s. 1).

2. Artiklarna 56.3 b, 57.2 a, 59.1, 60.1 a och d, samt artiklarna 62 och 63, ska också tillämpas på de kontrollställen som avses i punkt 1 a i den här artikeln.

Artikel 54

Dokumentkontrollernas, identitetskontrollernas och de fysiska kontrollernas frekvens

1. Samtliga sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 ska vara föremål för dokumentkontroll.
2. Identitetskontroller och fysiska kontroller ska utföras på sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 med en frekvens som beror på den risk som varje djur, vara eller kategori av djur eller varor utgör för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
3. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser för att säkerställa enhetlig tillämpning av den lämpliga frekvens som avses i punkt 2. Dessa bestämmelser ska säkerställa att dessa frekvenser är högre än noll och ska fastställa
- a) kriterierna och förfarandena för att fastställa och ändra frekvenserna för identitetskontroller och fysiska kontroller av sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 a, b och c och anpassa dem till den risknivå som är förbunden med dessa kategorier, med beaktande av
- i) information som kommissionen samlat in i enlighet med artikel 125.1,
  - ii) resultatet av kontroller som kommissionens experter utfört i enlighet med artikel 120.1,
  - iii) i vilken omfattning aktörerna hittills har efterlevt de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
  - iv) data och information som samlats in via det informationshanteringssystem för offentlig kontroll (Imsoc) som avses i artikel 131,
  - v) tillgängliga vetenskapliga bedömningar, och
  - vi) annan eventuell information om de risker som är förbundna med dessa kategorier av djur och varor,
- b) de villkor på vilka medlemsstaterna får öka den frekvens för identitetskontroller och fysiska kontroller som fastställts i enlighet med led a för att ta hänsyn till lokala riskfaktorer,
- c) förfarandena för att säkerställa att de frekvenser för identitetskontroller och fysiska kontroller som fastställts i enlighet med led a tillämpas i rätt tid och på ett enhetligt sätt.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

4. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om

- a) frekvensen för identitetskontroller och fysiska kontroller för de kategorier av varor som avses i artikel 47.1 d, och
- b) frekvensen för identitetskontroller och fysiska kontroller för de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 e och f om detta inte redan föreskrivs i de rättsakter som det hänvisas till i de leden.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 55

Beslut om sändningar

1. De behöriga myndigheterna ska efter att ha utfört offentlig kontroll, inklusive dokumentkontroll samt, vid behov, identitetskontroll och fysisk kontroll, fatta beslut om varje sändning av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 med angivande av om sändningen är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och, i förekommande fall, det tillämpliga tullförfarandet.

2. Beslut om sändningar ska fattas av
  - a) en officiell veterinär när det gäller djur, produkter av animaliskt ursprung, avelsmaterial eller animaliska biprodukter, eller
  - b) en officiell växtskyddsinspektör när det gäller växter, växtprodukter eller andra föremål.
3. Genom undantag från punkt 2 a får behöriga myndigheter fastslå att beslutet om sändningar av fiskeriprodukter, levande musslor, levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor avsedda att användas som livsmedel ska fattas av personal som fått lämplig utbildning och som är särskilt utsedd av behöriga myndigheter för detta syfte.

Artikel 56

Aktörernas och de behöriga myndigheternas användning av det gemensamma hälsodokumentet för införsel (CHED)

1. För varje sändning av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 ska den aktör som ansvarar för sändningen fylla i den relevanta delen i hälsodokumentet CHED och ange de uppgifter som krävs för omedelbar och fullständig identifiering av sändningen och dess destination.
2. Hänvisningar i denna förordning till hälsodokumentet CHED inbegriper en hänvisning till dess elektroniska motsvarighet.
3. Hälsodokumentet CHED ska användas av
  - a) de aktörer som ansvarar för sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 för att till de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen förhandsanmäla dessa sändningars ankomst, och
  - b) de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen för att
    - i) registrera resultatet av den offentliga kontroll som utförts och eventuella beslut som fattats på grundval av detta, inbegripet beslut om att avvisa sändningar,
    - ii) via Imsoc vidarebefordra uppgifterna i led i.
4. De aktörer som är ansvariga för sändningen ska göra en förhandsanmälan enligt punkt 3 a genom att fylla i och skicka den relevanta delen av hälsodokumentet CHED i Imsoc för vidarebefordran till de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen före sändningens fysiska ankomst till unionen.
5. De behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen ska slutföra ifyllandet av hälsodokumentet CHED så snart
  - a) all offentlig kontroll som krävs enligt artikel 49.1 har utförts,
  - b) resultaten av fysiska kontroller, om sådana krävs, är tillgängliga, och
  - c) ett beslut om sändningen har fattats i enlighet med artikel 55 och registrerats i hälsodokumentet CHED.

Artikel 57

Tullmyndigheternas användning av hälsodokumentet CHED

1. Hänförande av sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 till ett tullförfarande, eller hantering av dem inom ramen för ett sådant förfarande, inbegripet införsel eller hantering i tullager eller frizoner ska ske endast under förutsättning att den aktör som är ansvarig för sändningen visar upp hälsodokumentet CHED för tullmyndigheterna, utan att det påverkar de undantag som avses i artikel 48 och de bestämmelser som avses i artiklarna 53 och 54. I detta skede ska hälsodokumentet vara vederbörligen ifyllt i Imsoc av de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen.

2. Tullmyndigheterna

- a) får inte tillåta att sändningen hänförs till ett annat tullförfarande än det som de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen har angett, och
  - b) får endast tillåta att en sändning övergår till fri omsättning efter uppvisande av ett vederbörligen ifyllt hälsodokument CHED som bekräftar att sändningen är förenlig med de tillämpliga bestämmelser som avses i artikel 1.2, utan att det påverkar tillämpningen av de undantag som avses i artikel 48 och de bestämmelser som avses i artiklarna 53 och 54.
3. Om en tulldeklaration avges för en sändning av de kategorier av djur eller varor som avses i artikel 47.1 utan att hälsodokumentet CHED visas upp, ska tullmyndigheterna kvarhålla sändningen och omedelbart underrätta de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen. De behöriga myndigheterna ska vidta nödvändiga åtgärder enligt artikel 66.6.

Artikel 58

Format, tidsfrister och särskilda bestämmelser för användning av hälsodokumentet CHED

Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om

- a) utformningen av hälsodokumentet CHED och instruktioner för dess uppvisande och användning, med beaktande av relevanta internationella standarder, och
- b) minimitidsfrister för de ansvariga aktörernas förhandsanmälan av sändningar enligt artikel 56.3 a för att de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationen ska kunna utföra offentlig kontroll i vederbörlig tid och på ett verkningfullt sätt.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 59

Utseende av gränskontrollstationer

1. Medlemsstaterna ska utse gränskontrollstationer för utförande av offentlig kontroll av en eller flera av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen innan de utser en gränskontrollstation. Denna underrättelse ska innehålla all den information som är nödvändig för att kommissionen ska kunna kontrollera att den föreslagna gränskontrollstationen uppfyller minimikraven i artikel 64.
3. Inom tre månader från mottagandet av den underrättelse som avses i punkt 2 ska kommissionen underrätta medlemsstaten om
- a) huruvida förutsättningen för att den föreslagna gränskontrollstationen ska kunna utses är att kommissionens experter utfört en kontroll i enlighet med artikel 116 i syfte att verifiera efterlevnaden av minimikraven i artikel 64, och
- b) datum för en sådan kontroll, som inte ska vara senare än sex månader efter underrättelsen.
4. Om kommissionen i enlighet med punkt 3 har informerat en medlemsstat om att det inte krävs någon kontroll får medlemsstaten gå vidare med utseendet av gränskontrollstationen.
5. Medlemsstaten ska skjuta upp utseendet av gränskontrollstationen till dess att kommissionen har meddelat att resultatet av kontrollen visar att kraven uppfylls. Kommissionen ska meddela resultaten av den kontroll som avses i punkt 3 a senast inom tre månader från datumet för den kontrollen.

Artikel 60

Förteckningar över gränskontrollstationer

1. Varje medlemsstat ska på internet tillhandahålla aktuella förteckningar över gränskontrollstationer på sitt territorium och för varje gränskontrollstation ange
  - a) kontaktuppgifter,
  - b) öppettider,
  - c) dess exakta läge och huruvida införselstället är en hamn, flygplats, järnväg eller väg, och
  - d) vilka av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 som gränskontrollstationen enligt beslutet om utseende ska kontrollera.
2. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om det format, de kategorier, de förkortningar för gränskontrollstationer och annan information som medlemsstaterna ska använda i förteckningarna över gränskontrollstationer. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 61

Återkallelse av godkännanden av, och förnyat utseende av, befintliga gränskontrollenheter

1. Beslut om godkännande av gränskontrollstationer i enlighet med artikel 6 i direktiv 97/78/EG och artikel 6 i direktiv 91/496/EEG, beslut om utseende av införselställen i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr 669/2009 och av införselorter i enlighet med artikel 13c.4 i direktiv 2000/29/EG och beslut om utseende av första införselställen i enlighet med artikel 5 i kommissionens förordning (EU) nr 284/2011⁽¹⁾ ska återkallas.
2. Medlemsstaterna får på nytt utse de gränskontrollstationer, utsedda införselställen, införselorter och första införselställen som avses i punkt 1 i denna artikel till gränskontrollstationer i enlighet med artikel 59.1, under förutsättning att minimikraven i artikel 64 är uppfyllda.
3. Artikel 59.2, 59.3 och 59.5 ska inte tillämpas på beslut om förnyat utseende enligt punkt 2 i den här artikeln.

Artikel 62

Återkallelse av beslutet om utseende av gränskontrollstationer

1. Om gränskontrollstationer inte längre uppfyller kraven i artikel 64 ska medlemsstaterna
  - a) återkalla beslutet om utseendet enligt artikel 59.1 för alla eller för vissa av de kategorier av djur och varor som utseendet omfattar, och
  - b) avföra de gränskontrollstationerna från de förteckningar som avses i artikel 60.1 för de kategorier av djur och varor för vilka beslutet om utseende återkallas.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om att beslutet om utseende av en gränskontrollstation återkallats i enlighet med punkt 1 och om skälen till återkallelsen.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på i vilka fall och genom vilka förfaranden som gränskontrollstationer för vilka beslutet om utseende endast delvis har återkallats i enlighet med punkt 1 a i den här artikeln får utses på nytt genom undantag från artikel 59.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 284/2011 av den 22 mars 2011 om fastställande av särskilda villkor och närmare förfaranden för import av köksredskap i plast av polyamid och melamin vilka har sitt ursprung i eller har avsänts från Folkrepubliken Kina och den särskilda administrativa regionen Hongkong i Folkrepubliken Kina (EUT L 77, 23.3.2011, s. 25).

4. Denna artikel ska inte påverka medlemsstaternas behörighet att återkalla beslut om utseende av gränskontrollstationer av andra skäl än de som avses i denna förordning.

Artikel 63

Tillfälligt återkallelse av beslutet om utseende av gränskontrollstationer

1. Medlemsstaterna ska tillfälligt återkalla beslutet om utseende av en gränskontrollstation och beordra att verksamheten stoppas, för alla eller för vissa av de kategorier av djur och varor som utseendet omfattar, i de fall där sådan verksamhet kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön. Vid en allvarlig risk ska den tillfälliga återkallelsen ske med omedelbar verkan.
2. Medlemsstaterna ska omedelbart underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om att beslutet om utseende av en gränskontrollstation tillfälligt återkallats och om skälen till den tillfälliga återkallelsen.
3. Medlemsstaterna ska ange den tillfälliga återkallelsen av beslutet om utseende av en gränskontrollstation i de förteckningar som avses i artikel 60.1.
4. Medlemsstaterna ska upphäva den tillfälliga återkallelsen enligt punkt 1 så snart som
  - a) de behöriga myndigheterna har förvisat sig om att den risk som avses i punkt 1 inte längre föreligger, och
  - b) de har meddelat kommissionen och övriga medlemsstater skälen till att den tillfälliga återkallelsen upphävs.
5. Denna artikel ska inte påverka medlemsstaternas behörighet att besluta om tillfällig återkallelse av beslut om utseende av gränskontrollstationer av andra skäl än de som avses i denna förordning.

Artikel 64

Minimikrav för gränskontrollstationer

1. Gränskontrollstationer ska ligga i omedelbar närhet av stället för införsel till unionen och antingen på en plats som anvisats av tullmyndigheterna i enlighet med artikel 135.1 och 135.2 i förordning (EU) nr 952/2013 eller i en frizon.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på i vilka fall och på vilka villkor en gränskontrollstation, när det föreligger särskilda geografiska begränsningar, får vara belägen på ett annat avstånd från stället för införsel till unionen än i dess omedelbara närhet.
3. Gränskontrollstationerna ska ha
  - a) tillräckligt stor och för ändamålet väl kvalificerad bemanning,
  - b) lokaler eller andra anläggningar som är lämpliga för typ och volym av de kategorier av djur och varor som hanteras,
  - c) utrustning och lokaler eller andra anläggningar som möjliggör offentlig kontroll av var och en av de kategorier av djur och varor som gränskontrollstationen har utsetts för,
  - d) arrangemang för att säkerställa, beroende på vad som är lämpligt, sådan tillgång till ytterligare utrustning, lokaler och tjänster som krävs för att åtgärder i enlighet med artiklarna 65, 66 och 67 ska kunna vidtas vid misstanke om bristande efterlevnad, sändningar som inte är förenliga med bestämmelserna eller sändningar som utgör en risk,
  - e) beredskapsplanering för oförutsedda och oväntade omständigheter eller händelser som ska säkerställa att den offentliga kontrollen fungerar väl och att tillämpningen av åtgärder i enlighet med artiklarna 65, 66 och 67 är verkningsfull,
  - f) den teknik och utrustning som krävs för att Insoc och, i förekommande fall, andra datoriserade informationshanteringssystem som behövs för hantering och utbyte av data och information ska kunna drivas effektivt,

- g) tillgång till officiella laboratorier som inom lämpliga tidsfrister kan tillhandahålla analys-, testnings- och diagnostikresultat och som är utrustade med de it-verktyg som krävs för att säkerställa att resultaten av analyser, tester eller diagnostik förs in på lämpligt sätt i Imsoc,
- h) lämpliga arrangemang för korrekt hantering av olika kategorier av djur och varor och för förebyggande av risker som kan uppstå till följd av korskontaminering, och
- i) arrangemang för efterlevande av relevanta standarder för biosäkerhet så att spridning av sjukdomar till unionen förhindras.
4. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om kraven i punkt 3 i denna artikel för att ta hänsyn till specifika egenskaper och logistiska behov i samband med offentlig kontroll och med tillämpningen av de åtgärder som vidtas i enlighet med artiklarna 66.3, 66.6 och 67 för de olika kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
5. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på de omständigheter under vilka, och de villkor på vilka, de gränskontrollstationer som har utsetts för att hantera import av obearbetat timmer samt sågat trä och träflisor får undantas från en eller flera av de skyldigheter som avses i punkt 3 i den här artikeln för att ta hänsyn till behoven hos behöriga myndigheter med ansvar för offentlig kontroll som arbetar under särskilda geografiska begränsningar, samtidigt som ett korrekt utförande av kontrollerna säkerställs.

Avsnitt III

Åtgärder vid misstanke om bristande efterlevnad och vid bristande efterlevnad avseende djur och varor som förs in i unionen

Artikel 65

Misstanke om bristande efterlevnad och förstärkt offentlig kontroll

1. Vid misstanke om att sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artiklarna 44.1 och 47.1 inte är förenliga med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska den behöriga myndigheten utföra offentlig kontroll för att bekräfta eller undanröja misstanken.
2. Sändningar av djur och varor för vilka aktören inte har angett om de består av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 ska vara föremål för offentlig kontroll av de behöriga myndigheterna om det finns anledning att tro att sådana kategorier av djur eller varor finns i sändningen.
3. De behöriga myndigheterna ska omhänderta de sändningar som avses i punkterna 1 och 2 i avvaktan på resultaten av den offentliga kontroll som anges i de punkterna.
- Sändningarna ska i lämpliga fall hållas isolerade eller i karantän, och djur ska hysas, utfodras, vattnas och, vid behov, behandlas i avvaktan på resultaten av den offentliga kontrollen.
4. Om de behöriga myndigheterna har anledning att misstänka bedrägligt eller vilseledande agerande hos en aktör som är ansvarig för sändningen eller om den offentliga kontrollen ger skäl att anta att allvarliga eller upprepade överträdelser av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 har förekommit, ska de, om så är lämpligt, och utöver de åtgärder som anges i artikel 66.3, på lämpligt sätt förstärka den offentliga kontrollen av sändningar med samma ursprung eller samma användningsområde.
5. De behöriga myndigheterna ska via Imsoc underrätta kommissionen och medlemsstaterna om beslutet att utföra förstärkt offentlig kontroll enligt punkt 4 i den här artikeln och lämna en motivering till detta.
6. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser om förfarandena för samordning av den förstärkta offentliga kontroll som de behöriga myndigheterna ska utföra enligt punkterna 4 och 5 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 66

Åtgärder som ska vidtas när sändningar som förs in i unionen inte är förenliga med bestämmelserna

1. De behöriga myndigheterna ska omhänderta alla sändningar av djur eller varor som förs in i unionen och som inte är förenliga med de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och ska neka dem införsel till unionen.

De behöriga myndigheterna ska, beroende på vad som är lämpligt, hålla sådana sändningar isolerade eller i karantän, och djur som ingår i dem ska inhysas, vårdas eller behandlas under lämpliga förhållanden i avvaktan på ytterligare beslut. De behöriga myndigheterna ska om möjligt även ta hänsyn till intresset av att tillhandahålla särskild omsorg när det gäller vissa typer av varor.

2. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser om de praktiska arrangemangen för isoleringen och karantänen enligt punkt 1 andra stycket i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

3. Den behöriga myndigheten ska, när det gäller en sådan sändning som avses i punkt 1, utan dröjsmål begära att den aktör som är ansvarig för sändningen

- a) destruerar sändningen,
- b) återsänder sändningen till en destination utanför unionen i enlighet med artikel 72.1 och 72.2, eller
- c) gör sändningen föremål för särskild behandling i enlighet med artikel 71.1 och 71.2 eller för varje annan åtgärd som är nödvändig för att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs, och, i lämpliga fall, hänför sändningen till andra ändamål än dem som den ursprungligen var avsedd för.

Varje åtgärd som avses i leden a, b och c i första stycket ska utföras i överensstämmelse med de bestämmelser som avses i artikel 1.2, inbegripet när det gäller sändningar av levande djur, särskilt de bestämmelser som är avsedda att försöka djur från smärta, ångest eller lidande som kan undvikas.

Om sändningen består av växter, växtprodukter eller andra föremål ska första stycket a, b och c tillämpas antingen på sändningen eller på partier av den.

Innan den behöriga myndigheten begär att aktören vidtar åtgärder i enlighet med första stycket a, b och c ska den höra den berörda aktören, såvida inte omedelbara åtgärder krävs för att undanröja en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.

4. Om den behöriga myndigheten beordrar aktören att vidta en eller flera av de åtgärder som föreskrivs i punkt 3 första stycket a, b eller c får denna behöriga myndighet i undantagsfall tillåta att åtgärden vidtas för endast en del av sändningen, förutsatt att den partiella destrueringen, återsändningen, särskilda behandlingen eller andra åtgärden

- a) är sådan att den säkerställer att bestämmelserna efterlevs,
- b) inte utgör en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, och
- c) inte stör utförandet av den offentliga kontrollen.

5. De behöriga myndigheterna ska omedelbart underrätta följande parter om beslut att neka en sändning införsel enligt punkt 1 i denna artikel och beslut som meddelats i enlighet med punkterna 3 och 6 i denna artikel och med artikel 67:

- a) Kommissionen.
- b) De behöriga myndigheterna i övriga medlemsstater.
- c) Tullmyndigheterna.

d) De behöriga myndigheterna i ursprungstredjelandet.

e) Den aktör som ansvarar för sändningen.

Underrättelsen ska göras via Imsoc.

6. Om en sändning av de kategorier av djur eller varor som avses i artikel 47.1 inte visas upp för den offentliga kontroll som avses i den artikeln, eller inte visas upp i enlighet med kraven i artiklarna 50.1, 50.3, 56.1, 56.3 och 56.4 eller med de bestämmelser som antagits enligt artiklarna 48, 49.4, 51, 53.1 och 58, ska de behöriga myndigheterna beordra att sändningen kvarhålls eller återkallas och att den utan dröjsmål omhändertas.

Punkterna 1, 3 och 5 i denna artikel ska tillämpas på sådana sändningar.

7. Den aktör som ansvarar för sändningen ska bära kostnaderna för tillämpningen av de åtgärder som avses i denna artikel.

Artikel 67

Åtgärder som ska vidtas avseende djur eller varor som förs in i unionen från tredjeländer och som utgör en risk

När offentlig kontroll tyder på att en sändning av djur eller varor utgör en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, ska sändningen hållas isolerad eller i karantän och djur som ingår i den ska hysas, tas om hand och behandlas under lämpliga förhållanden i avvaktan på ytterligare beslut.

De behöriga myndigheterna ska omhänderta den berörda sändningen och utan dröjsmål begära att den aktör som är ansvarig för sändningen

a) destruerar sändningen i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2, och i samband med detta vidtar alla åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller miljön och, när det gäller levande djur, särskilt bestämmelserna om att djuren ska försönas från smärta, ångest eller lidande som kan undvikas, eller

b) gör sändningen till föremål för särskild behandling i enlighet med artikel 71.1 och 71.2.

Den aktör som ansvarar för sändningen ska bära kostnaderna för tillämpningen av de åtgärder som avses i denna artikel.

Artikel 68

Uppföljning av beslut som fattats när sändningar som förs in i unionen från tredjeländer inte är förenliga med bestämmelserna

1. De behöriga myndigheterna ska

a) ogiltigförklara de officiella intyg och om så är lämpligt andra relevanta dokument som åtföljer sändningar som har varit föremål för åtgärder enligt artiklarna 66.3, 66.6 och 67, och

b) samarbeta i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 102–108 för att vidta ytterligare åtgärder som krävs för att säkerställa att det inte är möjligt att till unionen återinföra sändningar som har nekats införsel enligt artikel 66.1.

2. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den offentliga kontrollen utfördes ska övervaka tillämpningen av de åtgärder som har beordrats i enlighet med artiklarna 66.3, 66.6 och 67 för att se till att sändningen inte inverkar negativt på människors hälsa, djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller miljön under eller i avvaktan på tillämpningen av dessa åtgärder.

När så är lämpligt ska tillämpningen av dessa åtgärder slutföras under överinseende av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat.

*Artikel 69***En aktörs underlåtenhet att tillämpa de åtgärder som de behöriga myndigheterna beordrat**

1. Den aktör som är ansvarig för sändningen ska vidta alla de åtgärder som de behöriga myndigheterna beordrat i enlighet med artiklarna 66.3, 66.6 och 67 utan dröjsmål och senast inom 60 dagar från den dag då de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 66.5 underrättat den berörda aktören om sitt beslut. De behöriga myndigheterna får fastställa en kortare period än 60 dagar.
2. Om den berörda aktören efter utgången av den tidsperiod som avses i punkt 1 inte har vidtagit några åtgärder ska de behöriga myndigheterna beordra
  - a) att sändningen destrueras eller blir föremål för någon annan lämplig åtgärd,
  - b) att sändningen i de fall som avses i artikel 67 destrueras i lämpliga anläggningar som ligger så nära gränskontrollstationen som möjligt, och att man i samband med detta vidtar alla åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors eller djurs hälsa, för växtskydd, djurskydd eller för att skydda miljön.
3. De behöriga myndigheterna får förlänga den period som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel med den tid som krävs för att få resultatet av det andra expertutlåtande som avses i artikel 35, under förutsättning att detta inte inverkar negativt på människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även på miljön.
4. Den aktör som ansvarar för sändningen ska bära kostnaderna för tillämpningen av de åtgärder som avses i denna artikel.

*Artikel 70***Enhetlig tillämpning av artiklarna 66, 67 och 68**

Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa bestämmelser för att säkerställa att alla de gränskontrollstationer som avses i artikel 59.1 och alla de kontrollställen som avses i artikel 53.1 a på ett enhetligt sätt tillämpar de beslut som de behöriga myndigheterna fattat och de åtgärder som de vidtagit och beordrat i enlighet med artiklarna 66, 67 och 68, som de behöriga myndigheterna ska följa i vanligen förekommande eller återkommande fall av bristande efterlevnad eller vid vanliga eller återkommande risker. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

*Artikel 71***Särskild behandling av sändningar**

1. Den särskilda behandling av sändningar som föreskrivs i artikel 66.3 c och 67 b kan, beroende på vad som är lämpligt, inbegripa
  - a) behandling eller bearbetning, i lämpliga fall inbegripet dekontaminering, dock inte utspädning, så att sändningen efterlever kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller kraven i ett tredjeland som produkterna återsänds till, eller
  - b) behandling på något annat sätt som är lämpligt för säker konsumtion som foder eller livsmedel eller för användning för andra ändamål än som foder eller livsmedel.
2. Den särskilda behandlingen enligt punkt 1 ska
  - a) vara verkningsfull och säkerställa att alla risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, undanröjs,
  - b) dokumenteras och ske under de behöriga myndigheternas kontroll eller, om så är lämpligt, under kontroll av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat, genom ömsesidig överenskommelse, och
  - c) efterleva kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på de krav och villkor som gäller för den särskilda behandling som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Om det inte har fastställts några bestämmelser genom delegerade akter ska den särskilda behandlingen ske i enlighet med nationell rätt.

Artikel 72

Återsändning av sändningar

1. De behöriga myndigheterna ska tillåta återsändning av sändningar på villkor att
  - a) destinationen har avtalats med den aktör som ansvarar för sändningen,
  - b) den aktör som ansvarar för sändningen skriftligen har informerat de behöriga myndigheterna i medlemsstaten om att de behöriga myndigheterna i ursprungstredjelandet – eller i destinationstredjelandet om det är ett annat än ursprungstredjelandet – har informerats om skälen till att den berörda sändningen av djur eller varor nekats införsel till unionen och omständigheterna kring detta,
  - c) aktören, om destinationstredjelandet inte är ursprungstredjelandet, har fått samtycke från de behöriga myndigheterna i det destinationstredjelandet, och dessa behöriga myndigheter har underrättat de behöriga myndigheterna i medlemsstaten om att de är beredda att ta emot sändningen, och
  - d) vid återsändning av djur, att återsändningen sker i enlighet med djurskyddskraven.
2. Villkoren i punkt 1 b och c i denna artikel ska inte tillämpas på sändningar av de kategorier av varor som avses i artikel 47.1 c.

Avsnitt IV

Godkännande av kontroller före export

Artikel 73

Godkännande av kontroller som utförs av tredjeländer före export

1. Kommissionen får genom genomförandeakter, på begäran av ett tredjeland, godkänna särskilda kontroller som det tredjelandet utför av sändningar av djur och varor före export till unionen för att verifiera att de exporterade sändningarna uppfyller kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Godkännandet ska endast tillämpas på sändningar med ursprung i det berörda tredjelandet och får beviljas för en eller flera kategorier av djur eller varor. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
2. Godkännandet enligt punkt 1 ska innehålla uppgifter om
  - a) maximifrekvensen för offentlig kontroll som de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ska utföra när sändningarna förs in i unionen, när det inte finns någon anledning att misstänka bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller bedrägligt eller vilseledande agerande,
  - b) de officiella intyg som ska åtfölja sändningar som förs in i unionen,
  - c) förlagan till de intyg som avses i led b,
  - d) de behöriga myndigheter i tredjelandet som ansvarar för de kontroller som ska utföras före export, och
  - e) om så är lämpligt, eventuella organ med delegerade uppgifter till vilka dessa behöriga myndigheter får delegera vissa uppgifter. En sådan delegering får endast godkännas om den uppfyller kriterierna i artiklarna 28–33, eller likvärdiga villkor.

3. Godkännandet enligt punkt 1 i denna artikel får endast beviljas ett tredjeland om tillgängliga uppgifter och, i lämpliga fall, en kommissionskontroll som utförts i enlighet med artikel 120 visar att systemet för offentlig kontroll i det tredjelandet kan säkerställa att
- a) de sändningar av djur eller varor som exporteras till unionen uppfyller kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2, eller likvärdiga krav, och
  - b) de kontroller som utförs i tredjelandet före avsändning till unionen är tillräckligt verkningsfulla för att ersätta eller minska frekvensen för de dokumentkontroller, identitetskontroller och fysiska kontroller som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
4. De behöriga myndigheterna eller ett organ med delegerade uppgifter som anges i godkännandet ska
- a) ansvara för kontakterna med unionen, och
  - b) säkerställa att de officiella intyg som avses i punkt 2 b åtföljer varje sändning som kontrolleras.
5. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser och kriterier för godkännande av de kontroller som utförs av tredjeländer före export i enlighet med punkt 1 i denna artikel och för offentliga kontroller som utförs av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna med avseende på djur och varor som är föremål för godkännande enligt den punkten. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 74

Bristande efterlevnad, och återkallelse, av godkännandet av kontroller före export som utförs av tredjeländer

1. När offentliga kontroller av sändningar av kategorier av djur och varor för vilka särskilda kontroller före export har godkänts i enlighet med artikel 73.1 visar på allvarig och återkommande bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, ska medlemsstaterna omedelbart
- a) via Imsoc underrätta kommissionen och övriga medlemsstater och berörda aktörer samt begära administrativt stöd i enlighet med de förfaranden som fastställs i artiklarna 102–108, och
  - b) öka antalet offentliga kontroller av sändningar från det berörda tredjelandet och förvara ett lämpligt antal prover under lämpliga lagringsförhållanden, om så krävs för vederbörlig analytisk undersökning av situationen.
2. Kommissionen får genom genomförandeakter återkalla det godkännande som föreskrivs i artikel 73.1 om det efter de offentliga kontrollerna enligt punkt 1 i den här artikeln finns tecken som tyder på att kraven i artikel 73.3 och 73.4 inte längre uppfylls. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Avsnitt V

Samarbete mellan myndigheter i samband med sändningar från tredjeländer

Artikel 75

Samarbete mellan myndigheter i samband med sändningar som förs in i unionen från tredjeländer

1. Behöriga myndigheter, tullmyndigheter och andra myndigheter i medlemsstaterna som hanterar djur och varor som förs in i unionen ska ha ett nära samarbete för att säkerställa att de offentliga kontrollerna av sändningar av djur och varor som förs in i unionen utförs i enlighet med kraven i denna förordning.

För detta ändamål ska behöriga myndigheter, tullmyndigheter och andra myndigheter

- a) säkerställa ömsesidig tillgång till den information som är nödvändig för att organisera och utföra deras respektive verksamhet i samband med djur och varor som förs in i unionen, och
  - b) säkerställa att utbyte av sådan information sker i vederbörlig tid, inbegripet i elektronisk form.
2. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta bestämmelser om enhetliga samarbetsarrangemang som de behöriga myndigheter, tullmyndigheter och andra myndigheter som avses i punkt 1 är skyldiga att införa för att säkerställa
- a) att de behöriga myndigheterna har tillgång till den information som är nödvändig för omedelbar och fullständig identifiering av de sändningar av djur och varor som förs in i unionen och som i enlighet med artikel 47.1 ska vara föremål för offentlig kontroll vid en gränskontrollstation,
  - b) ömsesidig uppdatering, genom utbyte av information eller synkronisering av relevanta data, av uppgifter, insamlade av behöriga myndigheter, tullmyndigheter och andra myndigheter, om sändningar av djur och varor som förs in i unionen, och
  - c) snabb kommunikation av beslut som dessa myndigheter fattat på grundval av informationen i leden a och b.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 76

Samarbete mellan myndigheter i samband med sändningar som inte är föremål för särskilda kontroller vid gränsen

1. Punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel ska tillämpas för andra sändningar av djur och varor än de som enligt artikel 47.1 i denna förordning ska vara föremål för kontroller vid införseln till unionen och för vilka en tulldeklaration för övergång till fri omsättning har avgetts i enlighet med artikel 5.12 i förordning (EU) nr 952/2013 och artiklarna 158–202 i den förordningen.
2. Tullmyndigheterna ska fördröja övergången till fri omsättning om de har anledning att tro att sändningen kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, och omedelbart underrätta de behöriga myndigheterna om en sådan fördröjning.
3. Sändningar för vilka övergången till fri omsättning har fördröjts enligt punkt 2 ska frisläppas om de behöriga myndigheterna inte inom tre arbetsdagar efter fördröjandet har begärt att tullmyndigheterna ytterligare fördröjer övergången eller om de inom denna tid har informerat tullmyndigheterna om att det inte föreligger någon risk.
4. När de behöriga myndigheterna anser att det föreligger en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön,
  - a) ska de anmoda tullmyndigheterna att inte låta sändningen övergå till fri omsättning och att ange följande på den faktura som åtföljer sändningen och i eventuella andra relevanta åtföljande dokument eller de relevanta elektroniska motsvarigheterna:

”Produkten utgör en risk – får ej övergå till fri omsättning – förordning (EU) 2017/....”
  - b) ska inget annat tullförfarande tillåtas utan de behöriga myndigheternas medgivande, och
  - c) ska artiklarna 66.1, 66.3, 66.5, 66.6, 67, 68, 69, 71.1, 71.2, 72.1 och 72.2 tillämpas.
5. För andra sändningar av djur och varor än dem som enligt artikel 47.1 ska vara föremål för kontroller vid införseln till unionen och för vilka ingen tulldeklaration för övergång till fri omsättning har avgetts ska tullmyndigheterna, om de har anledning att tro att sändningen kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, överlämna alla relevanta uppgifter till tullmyndigheterna i den medlemsstat som är slutdestination.

Avsnitt VI

Särskilda åtgärder

Artikel 77

Bestämmelser om särskild offentlig kontroll och om åtgärder som ska vidtas efter sådan kontroll

1. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på bestämmelser för utförande av särskild offentlig kontroll och om åtgärder vid bristande efterlevnad, för att kunna ta hänsyn till särdragen hos följande kategorier av djur och varor eller arrangemangen för deras transport och transportmedlen:

- a) Sändningar av färska fiskeriprodukter som landats direkt i de hamnar som utsetts av medlemsstaterna i enlighet med artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008 ⁽¹⁾ från ett fiskefartyg som för ett tredjelands flagg.
- b) Sändningar av icke avhudat frilevande vilt med päls.
- c) Sändningar av de kategorier av varor som avses i artikel 47.1 b som levereras, med eller utan lagring i särskilt godkända tullager eller frizoner, till fartyg som lämnar unionen och är avsedda som förbrukningsvaror eller att konsumeras av besättning och passagerare.
- d) Träförpackningsmaterial.
- e) Foder som medföljer djur och som är avsett som foder för dessa djur.
- f) Djur och varor som beställs genom distansförsäljningsavtal och levereras från ett tredjeland till en adress i unionen samt de anmälningskrav som är nödvändiga för att utföra offentlig kontroll på ett korrekt sätt.
- g) Växtprodukter som med hänsyn till sin senare destination kan utgöra risk för spridning av infektionssjukdomar eller smittsamma djursjukdomar.
- h) Sändningar av de kategorier av djur och varor som avses i artikel 47.1 a, b och c, som har sitt ursprung i unionen och som återvänder till unionen efter att ha nekats införsel till ett tredjeland.
- i) Varor som förs in i unionen i bulk från ett tredjeland, oavsett om de alla har sitt ursprung i det tredjelandet.
- j) Sändningar av de varor som avses i artikel 47.1, som kommer från Kroatens territorium och som transiteras genom Bosnien och Hercegovinas territorium vid Neum ("Neum-korridoren") innan de återinförs på Kroatens territorium via införselställena i Klek eller Zaton Doli.
- k) Djur och varor som i enlighet med artikel 48 är undantagna från artikel 47.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på villkoren för övervakning av transport och ankomst av sändningar av vissa djur och varor, från gränskontrollstationen för ankomst till anläggningen på destinationsorten i unionen, till gränskontrollstationen på destinationsorten eller till gränskontrollstationen för utförelse.

3. Kommissionen får genom genomförandakter fastställa bestämmelser om

- a) förslag till officiella intyg och bestämmelser för utfärdande av sådana intyg, och
- b) utformningen av de dokument som måste åtfölja de kategorier av djur eller varor som avses i punkt 1.

Dessa genomförandakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1005/2008 av den 29 september 2008 om upprättande av ett gemenskapsystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1936/2001 och (EG) nr 601/2004 samt om upphävande av förordningarna (EG) nr 1093/94 och (EG) nr 1447/1999 (EUT L 286, 29.10.2008, s. 1).

KAPITEL VI

Finansiering av offentlig kontroll och av annan offentlig verksamhet

Artikel 78

Allmänna bestämmelser

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att tillhandahålla personal och andra resurser som de behöriga myndigheterna behöver för att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.
2. Detta kapitel är även tillämpligt vid delegering av vissa uppgifter som ingår i den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet i enlighet med artiklarna 28 och 31.

Artikel 79

Obligatoriska avgifter eller pålagor

1. De behöriga myndigheterna ska ta ut avgifter eller pålagor för den offentliga kontroll som utförs i samband med den verksamhet som avses i kapitel II i bilaga IV och med avseende på djur och varor som avses i artikel 47.1 a, b och c, vid gränskontrollstationer eller vid de kontrollställen som avses i artikel 53.1 a, antingen
  - a) motsvarande den kostnad som beräknats i enlighet med artikel 82.1, eller
  - b) med de belopp som anges i bilaga IV.
2. De behöriga myndigheterna ska ta ut avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för följande:
  - a) Offentlig kontroll av djur och varor som avses i artikel 47.1 d, e och f.
  - b) Offentlig kontroll på aktörens begäran, för att erhålla det godkännande som föreskrivs i artikel 10 i förordning (EG) nr 183/2005.
  - c) Offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och som
    - i) har blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad hos samma aktör påvisats under en offentlig kontroll som utförts i enlighet med denna förordning, och
    - ii) utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.
3. Utan hinder av punkterna 1 och 2 får medlemsstaterna i samband med den verksamhet som avses i kapitel II i bilaga IV, på objektiva och icke-diskriminerande grunder, minska beloppet för avgifterna eller pålagorna med beaktande av
  - a) intressena hos aktörer med liten produktion,
  - b) de traditionella metoder som används för produktion, bearbetning och distribution,
  - c) behoven hos aktörer i regioner med särskilda geografiska begränsningar, och
  - d) den utsträckning i vilken aktörerna hittills har följt de relevanta bestämmelser som avses i artikel 1.2, i enlighet med vad som har fastställts genom offentlig kontroll.
4. Medlemsstaterna får besluta att avgifter och pålagor som har beräknats i enlighet med artikel 82.1 b inte ska tas ut om beloppet är så lågt att det med beaktande av kostnaderna för uttaget och de totala förväntade inkomsterna från avgifterna och pålagorna skulle vara oekonomiskt att ta ut den avgiften eller pålagan.
5. Denna artikel ska inte tillämpas på offentliga kontroller som utförs för att verifiera att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i och j efterlevs.

*Artikel 80***Andra avgifter eller pålagor**

Medlemsstaterna får ta ut andra avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet än de avgifter eller pålagor som avses i artikel 79, om detta inte är förbjudet enligt den lagstiftning som är tillämplig på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

*Artikel 81***Kostnader**

De avgifter eller pålagor som ska tas ut i enlighet med artikel 79.1 a och 79.2 ska fastställas på grundval av följande kostnader, om dessa härrör från de offentliga kontrollerna i fråga:

- a) Löner till den personal, inklusive stödpersonal och administrativ personal, som medverkar i den offentliga kontrollen samt socialförsäkrings- och pensionsavgifter och försäkringskostnader för personalen.
- b) Kostnader för anläggningar och utrustning, inklusive kostnader för underhåll samt försäkringar och andra därmed förbundna kostnader.
- c) Kostnader för förbrukningsmaterial och verktyg.
- d) Kostnader för tjänster som organ med delegerade uppgifter tar ut av de behöriga myndigheterna för offentliga kontroller som delegerats till dessa organ.
- e) Kostnader för utbildning av den personal som avses i led a, med undantag för den utbildning som krävs för att erhålla den kompetens som krävs för att vara anställd hos de behöriga myndigheterna.
- f) Kostnader för resor och därmed förbundna traktamenten för den personal som avses i led a.
- g) Kostnader för provtagning och för laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik som officiella laboratorier tar ut för dessa uppgifter.

*Artikel 82***Beräkning av avgifter eller pålagor**

1. Avgifter eller pålagor som tas ut i enlighet med artikel 79.1 a och 79.2 ska fastställas i enlighet med en av följande beräkningsmetoder eller en kombination av dessa:
  - a) Som ett schablonbelopp på grundval av de behöriga myndigheternas totala kostnader för offentlig kontroll under en bestämd tid, som tas ut av alla aktörer oavsett om de verkligen varit föremål för offentlig kontroll under referensperioden eller inte; vid fastställandet av avgiftsnivån för olika sektorer, verksamheter och kategorier av aktörer ska de behöriga myndigheterna ta hänsyn till hur den berörda verksamhetens typ och storlek och de relevanta riskfaktorerna påverkar fördelningen av de totala kostnaderna för dessa offentliga kontroller.
  - b) På grundval av beräkningen av de verkliga kostnaderna för varje enskild offentlig kontroll, tillämpat på de aktörer som varit föremål för sådan offentlig kontroll.
2. Resekostnader enligt artikel 81 f ska vid beräkningen av de avgifter eller pålagor som avses i artikel 79.1 a och 79.2 beaktas på ett sätt som inte missgynnar vissa aktörer på grund av avståndet mellan deras lokaler och den plats där de behöriga myndigheterna är belägna.
3. När avgifter eller pålagor beräknas i enlighet med punkt 1 a ska de avgifter eller pålagor som de behöriga myndigheterna tar ut inte överstiga de totala kostnaderna för offentlig kontroll under den period som avses i den punkten.
4. När avgifter eller pålagor beräknas i enlighet med punkt 1 b får de inte överstiga de verkliga kostnaderna för den offentliga kontroll som utförts.

*Artikel 83***Uttag och tillämpning av avgifter eller pålagor**

1. Avgifter eller pålagor för en offentlig kontroll eller för annan offentlig verksamhet som utförs på grundval av ett klagomål ska tas ut av aktören endast om den kontrollen leder till att den bristande efterlevnaden bekräftas.
2. Avgifter eller pålagor som tas ut i enlighet med artiklarna 79 och 80 får inte återbetalas direkt eller indirekt, förutom i de fall de har uttagits felaktigt.
3. Medlemsstaterna får besluta att andra myndigheter än de behöriga myndigheterna eller organ med delegerade uppgifter ska ta ut avgifter eller pålagor.

*Artikel 84***Betalning av avgifter eller pålagor**

1. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att aktörerna på begäran får ett bevis på betalning av avgifter eller pålagor i sådana fall där aktörerna inte på annat sätt har tillgång till ett sådant bevis.
2. Avgifter eller pålagor som tas ut i enlighet med artikel 79.1 ska betalas av den aktör som ansvarar för sändningen eller av aktörens företrädare.

*Artikel 85***Öppenhet**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa stor öppenhet när det gäller
  - a) de avgifter och pålagor som föreskrivs i artiklarna 79.1 a, 79.2 och 80, nämligen i fråga om
    - i) den metod och de uppgifter som använts för att fastställa dessa avgifter eller pålagor,
    - ii) storleken på de avgifter eller pålagor som tas ut av varje kategori av aktörer och för varje kategori av offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet,
    - iii) fördelningen av kostnaderna enligt artikel 81.
  - b) vilka myndigheter eller organ som ansvarar för att ta ut avgifterna eller pålagorna.
2. Varje behörig myndighet ska för varje referensperiod offentliggöra den information som avses i punkt 1 i denna artikel och de behöriga myndigheternas kostnader för vilka det ska tas ut en avgift eller pålaga i enlighet med artiklarna 79.1 a, 79.2 och 80.
3. Medlemsstaterna ska samråda med berörda parter om de allmänna metoder som används för att beräkna de avgifter eller pålagor som föreskrivs i artiklarna 79.1 a, 79.2 och 80.

*KAPITEL VII***Officiellt intygande***Artikel 86***Allmänna krav på officiellt intygande**

1. Det officiella intygandet ska resultera i utfärdandet av
  - a) officiella intyg, eller
  - b) officiella attesteringar i de fall som anges i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

2. När de behöriga myndigheterna delegerar vissa uppgifter som har samband med utfärdande av officiella intyg eller officiella attesteringar eller med det officiella överinseende som avses i artikel 91.1, ska delegeringen ske i enlighet med artiklarna 28–33.

Artikel 87

Officiella intyg

Artiklarna 88, 89 och 90 ska tillämpas

- a) när det enligt de bestämmelser som avses i artikel 1.2 krävs att det utfärdas ett officiellt intyg, samt
- b) på officiella intyg som är nödvändiga för export av sändningar av djur och varor till tredjeländer eller som den behöriga myndigheten i destinationsmedlemsstaten begär av den behöriga myndigheten i den avsändande medlemsstaten när det gäller sändningar av djur och varor som ska exporteras till tredjeländer.

Artikel 88

Undertecknande och utfärdande av officiella intyg

1. Officiella intyg ska utfärdas av de behöriga myndigheterna.
2. Behöriga myndigheter ska utse intygsgivare som är behöriga att underteckna officiella intyg och ska säkerställa att dessa intygsgivare
  - a) är opartiska och fria från intressekonflikter och framför allt inte befinner sig i en situation som direkt eller indirekt kan påverka deras yrkesetiska opartiskhet när det gäller det som ska intygas, och
  - b) har fått lämplig utbildning om de bestämmelser vilkas efterlevnad intygas genom ett officiellt intyg och om den tekniska bedömningen av efterlevnaden av dessa bestämmelser och av de relevanta bestämmelserna i denna förordning.
3. Officiella intyg ska undertecknas av intygsgivaren och utfärdas på grundval av något av följande:
  - a) Intygsgivarens direkta kunskap om aktuella faktiska omständigheter och data som är relevanta för intygandet och som erhållits genom
    - i) en offentlig kontroll, eller
    - ii) förvärvet av ett annat officiellt intyg som utfärdats av de behöriga myndigheterna.
  - b) Faktiska omständigheter och uppgifter som är relevanta för intygandet och som fastställts av en annan person som bemyndigats därtill av de behöriga myndigheterna och handlar under deras kontroll, under förutsättning att intygsgivaren kan verifiera att sådana faktiska omständigheter och uppgifter är korrekta.
  - c) Faktiska omständigheter och uppgifter som är relevanta för intygandet som kommer från aktörernas egenkontrollsystem och har kompletterats och bekräffats genom resultat från regelbundna offentliga kontroller, om intygsgivaren därigenom har kunnat förvissa sig om att villkoren för att utfärda det officiella intyget är uppfyllda.
4. Officiella intyg ska undertecknas av intygsgivaren och utfärdas endast på grundval av punkt 3 a i den här artikeln när så krävs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Artikel 89

Garantier för officiella intygs tillförlitlighet

1. Officiella intyg
  - a) ska ha en unik kod,

- b) får inte undertecknas av intygsgivaren om de inte är ifyllda eller ofullständigt ifyllda,
  - c) ska ha upprättats på ett eller flera av de officiella språken i unionens institutioner som intygsgivaren förstår och, i förekommande fall, på ett språk som är officiellt språk i destinationsmedlemsstaten,
  - d) ska vara autentiska och korrekta,
  - e) ska medge identifiering av den person som undertecknat dem och datum för utfärdandet, och
  - f) ska medge en enkel kontroll av sambanden mellan intyget, den utfärdande myndigheten och den sändning, det parti eller det enskilda djur eller den enskilda vara som intyget omfattar.
2. De behöriga myndigheterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra utfärdande av falska eller vilseledande officiella intyg eller missbruk av officiella intyg.

Artikel 90

Genomförandebefogenheter med avseende på officiella intyg

Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser för enhetlig tillämpning av artiklarna 88 och 89 med avseende på

- a) förslagor till officiella intyg och bestämmelser för utfärdande av sådana intyg, om inga krav har fastställts i de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
- b) mekanismerna och de tekniska arrangemangen för att säkerställa att det utfärdas korrekta och tillförlitliga officiella intyg och för att förebygga risken för bedrägerier,
- c) de förfaranden som ska följas när officiella intyg återkallas och när ersättningsintyg utfärdas,
- d) bestämmelser för utställande av bestyrkta kopior av officiella intyg,
- e) utformningen av de dokument som måste åtfölja djur och varor efter den offentliga kontrollen,
- f) bestämmelser för utfärdande av elektroniska intyg och för användning av elektroniska signaturer.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 91

Officiella attesteringar

1. När det enligt denna förordning eller de bestämmelser som avses i artikel 1.2 krävs att aktörer utfärdar officiella attesteringar under de behöriga myndigheternas officiella överinseende, eller att de behöriga myndigheterna själva utfärdar sådana, ska punkterna 2, 3 och 4 i den här artikeln gälla.
2. Officiella attesteringar
  - a) ska vara autentiska och korrekta,
  - b) ska ha upprättats på ett eller flera av de officiella språken i unionens institutioner och, i förekommande fall, på ett språk som är officiellt språk i destinationsmedlemsstaten, och
  - c) ska, när de avser en sändning eller ett parti, möjliggöra kontroll av sambandet mellan den officiella attesteringen och sändningen eller partiet.

3. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att den personal som utför offentlig kontroll för att övervaka utfärdandet av officiella attesteringar eller, när de officiella attesteringarna utfärdas av de behöriga myndigheterna, den personal som medverkar i utfärdandet av dessa officiella attesteringar
- a) är opartisk och fri från intressekonflikter och framför allt inte befinner sig i en situation som direkt eller indirekt kan påverka dess yrkesetiska opartiskhet när det gäller det som ska intygas genom de officiella attesteringarna, och
- b) har fått lämplig utbildning om
- i) de bestämmelser vilkas efterlevnad de officiella attesteringarna intygar och om den tekniska bedömningen av efterlevnaden av dessa bestämmelser,
- ii) de relevanta bestämmelserna i denna förordning.
4. De behöriga myndigheterna ska utföra regelbunden offentlig kontroll för att verifiera att
- a) de aktörer som utfärdar attesteringarna uppfyller villkoren i de bestämmelser som avses i artikel 1.2, och
- b) attesteringen utfärdas på grundval av relevanta, korrekta och kontrollerbara faktiska omständigheter och uppgifter.

AVDELNING III

REFERENSLABORATORIER OCH REFERENSCENTRUM

Artikel 92

Beslut om inrättande av ett Europeiska unionens referenslaboratorium

1. Inom de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska ett Europeiska unionens referenslaboratorium inrättas om verkningsfullheten i den offentliga kontrollen och annan offentlig verksamhet också är beroende av kvaliteten, enhetligheten och tillförlitligheten hos
- a) de analys-, test- eller diagnostikmetoder som används av de officiella laboratorier som utsetts i enlighet med artikel 37.1, och
- b) resultaten av dessa officiella laboratoriers analyser, tester och diagnostik.
2. Ett Europeiska unionens referenslaboratorium ska inrättas om det finns ett erkänt behov av att främja enhetlig praxis med avseende på utvecklingen eller användningen av de metoder som avses i punkt 1 a.
3. Kommissionen ska regelbundet se över Europeiska unionens referenslaboratoriernas mandat och verksamhet.
4. Kommissionen ska komplettera denna förordning genom att anta beslutet om inrättande av ett Europeiska unionens referenslaboratorium genom en delegerad akt i enlighet med artikel 144.

Artikel 93

Utseende av Europeiska unionens referenslaboratorier

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter utse Europeiska unionens referenslaboratorier i de fall där det har fattats beslut om att inrätta ett sådant laboratorium i enlighet med artikel 92.
2. De utseenden som avses i punkt 1 ska
- a) ske efter ett offentligt urvalsförfarande, och
- b) vara tidsbegränsade och gälla i minst fem år, eller ses över regelbundet.

3. Europeiska unionens referenslaboratorier ska
- a) arbeta i enlighet med standarden EN ISO/IEC 17025 och ackrediteras i enlighet med den standarden av ett nationellt ackrediteringsorgan, som utövar sin verksamhet i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008. Denna ackreditering
    - i) ska omfatta alla metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik som ska användas av laboratoriet när det fungerar som ett Europeiska unionens referenslaboratorium,
    - ii) kan omfatta en eller flera metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik eller grupper av metoder,
    - iii) får fastställas på ett flexibelt sätt så att ackrediteringen även kan omfatta ändrade versioner av de metoder som Europeiska unionens referenslaboratorium använde när ackrediteringen beviljades eller nya metoder utöver dessa metoder, på grundval av laboratoriets egna valideringar utan någon särskild bedömning av det nationella ackrediteringsorganet i den medlemsstat där Europeiska unionens referenslaboratorium är beläget innan dessa ändrade eller nya metoder används.
  - b) vara opartiska och fria från intressekonflikter och framför allt inte befinna sig i en situation som direkt eller indirekt kan påverka deras yrkesetiska opartiskhet när de utför sina uppgifter som Europeiska unionens referenslaboratorier,
  - c) ha eller genom kontrakt ha tillgång till kvalificerad personal med lämplig utbildning för de analys-, testnings- och diagnostikmetoder som används inom laboratoriets kompetensområde, samt vid behov stödpersonal,
  - d) förfoga över eller ha tillgång till den infrastruktur och utrustning samt de produkter som krävs för att de ska kunna utföra de uppgifter de ålagts,
  - e) säkerställa att deras personal och eventuell kontraktanställd personal har god kännedom om internationella standarder och internationell praxis och att den senaste forskningen på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå beaktas i deras arbete,
  - f) vara utrustade med eller ha tillgång till utrustning som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter i nödsituationer, och
  - g) i relevanta fall ha förutsättningar att följa relevanta standarder för biosäkerhet.
4. Med avvikelse från punkt 3 a i denna artikel får kommissionen för det område som omfattas av bestämmelserna i artikel 1.2 g utse officiella laboratorier, utsedda som sådana av de behöriga myndigheterna på grundval av ett undantag som antagits i enlighet med artikel 41, till Europeiska unionens referenslaboratorier oberoende av huruvida de uppfyller villkoret i punkt 3 a i den här artikeln.
5. Med avvikelse från punkterna 1 och 2 i denna artikel ska de laboratorier som avses i artikel 32 första stycket i förordning (EG) nr 1829/2003 och i artikel 21 första stycket i förordning (EG) nr 1831/2003 vara de Europeiska unionens referenslaboratorier som har de ansvarsområden och utför de uppgifter som avses i artikel 94 i den här förordningen inom följande respektive områden:
- a) Genetiskt modifierade organismer och genetiskt modifierade livsmedel och foder.
  - b) Fodertillsatser.
6. De skyldigheter för personalen i fråga om konfidentiell behandling som avses i artikel 8 ska även tillämpas på personalen vid Europeiska unionens referenslaboratorier.

Artikel 94

Ansvarsområden och uppgifter för Europeiska unionens referenslaboratorier

1. Europeiska unionens referenslaboratorier ska bidra till att förbättra och harmonisera de analys-, testnings- eller diagnostikmetoder som ska användas av de officiella laboratorier som utses i enlighet med artikel 37.1 samt de analys-, testnings- och diagnostikdata som de levererar.

2. De Europeiska unionens referenslaboratorier som utsetts i enlighet med artikel 93.1 ska ha ansvar för följande uppgifter såtillvida som dessa ingår i referenslaboratoriernas årliga eller fleråriga arbetsprogram som upprättats i överensstämmelse med målen och prioriteringarna i de relevanta arbetsprogram som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 36 i förordning (EU) nr 652/2014:

- a) Förse nationella referenslaboratorier med uppgifter och vägledning om metoderna för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik, inklusive referensmetoder,
- b) förse nationella referenslaboratorier med referensmaterial,
- c) samordna de nationella referenslaboratoriernas och vid behov andra officiella laboratoriers tillämpning av de metoder som avses i led a, särskilt genom att organisera regelbundna jämförande undersökningar eller prestationsprov mellan laboratorier och genom att säkerställa lämplig uppföljning av sådana jämförande undersökningar eller prestationsprov, i enlighet med tillgängliga, internationellt erkända protokoll, och underrätta kommissionen och medlemsstaterna om resultaten och uppföljningen av de jämförande undersökningarna eller prestationsproven mellan laboratorier,
- d) samordna sådana praktiska arrangemang som krävs för att tillämpa nya metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik och informera nationella referenslaboratorier om framstegen på detta område,
- e) anordna kurser för personal från nationella referenslaboratorier och vid behov från andra officiella laboratorier samt för experter från tredjeländer,
- f) inom sitt arbetsområde ge kommissionen vetenskapligt och teknisk stöd,
- g) förse nationella referenslaboratorier med information om relevant forskning på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå,
- h) inom sitt arbetsområde samarbeta med laboratorier i tredjeländer och med Europeiska myndigheten för livsmedels-säkerhet (Efsa), Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC),
- i) ge aktivt stöd när det gäller att diagnostisera utbrott i medlemsstaterna av livsmedelsburna sjukdomar, zoonotiska sjukdomar eller djursjukdomar eller angrepp av växtskadegörare, genom att ställa bekräftande diagnoser samt utföra karakterisering och taxonomiska eller epizootiska undersökningar av isolat av patogener eller prover av skadegörare,
- j) samordna eller utföra tester för att verifiera kvaliteten på de reagenser och partier av reagenser som används för diagnostik av livsmedelsburna sjukdomar, zoonotiska sjukdomar eller djursjukdomar och växtskadegörare,
- k) upprätta och underhålla, om det är relevant för deras kompetensområde,
  - i) referenssamlingar av växtskadegörare och/eller referensstammar av patogener,
  - ii) referenssamlingar av material avsedda att komma i kontakt med livsmedel, som används för att kalibrera analysutrustning och tillhandahålla prover till nationella referenslaboratorier,
  - iii) aktuella förteckningar över tillgängliga referenssubstanter och referensreagenser samt av tillverkare och leverantörer av sådana substanser och reagenser, och
- l) om det är relevant för deras kompetensområde, samarbeta sinsemellan och, beroende på vad som är lämpligt, med kommissionen för att utveckla metoder för analyser, testning eller diagnostik av hög standard.

När det gäller led k i får Europeiska unionens referenslaboratorium upprätta och underhålla dessa referenssamlingar och referensstammar genom utkontraktering till andra officiella laboratorier och till vetenskapliga organisationer.

3. Europeiska unionens referenslaboratorier ska offentliggöra en förteckning över de nationella referenslaboratorier som utsetts av medlemsstaterna i enlighet med artikel 100.1.

Artikel 95

Utseende av Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter utse Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd som ska stödja den verksamhet som kommissionen och medlemsstaterna utövar i samband med tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 f.

2. De utseenden som avses i punkt 1 ska
  - a) ske efter ett offentligt urvalsförfarande, och
  - b) vara tidsbegränsade eller ses över regelbundet.
3. Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd ska
  - a) agera opartiskt när de utför sina uppgifter som Europeiska unionens referenscentrum,
  - b) ha goda vetenskapliga och tekniska sakkunskaper om förhållandet mellan människor och djur, djurs beteende, fysiologi, genetik, hälsa och nutrition när det gäller djurskydd, samt om djurskyddsaspekter vid användning av djur för kommersiella eller vetenskapliga ändamål,
  - c) ha kvalificerad personal med lämplig utbildning inom de områden som avses i led b och i etiska frågor som gäller djur, samt vid behov stödpersonal,
  - d) förfoga över eller ha tillgång till den infrastruktur och utrustning samt de produkter som krävs för att utföra de uppgifter de ålagts, och
  - e) säkerställa att deras personal har god kännedom om internationella standarder och internationell praxis inom de områden som avses i led b och att den senaste forskningen på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå, bland annat studier som genomförts och åtgärder som vidtagits av andra Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd, beaktas i deras arbete.

Artikel 96

Ansvarsområden och uppgifter för Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd

Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd ska ha ansvar för följande stöduppgifter såtillvida som dessa ingår i referenscentrumens årliga eller fleråriga arbetsprogram som har upprättats i överensstämmelse med målen och prioriteringarna i de relevanta arbetsprogram som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 36 i förordning (EU) nr 652/2014:

- a) Inom sitt arbetsområde tillhandahålla vetenskaplig och teknisk sakkunskap, inklusive, där så är lämpligt, i form av samordnat stöd till relevanta nationella stödnätverk och organ inom de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 f.
- b) Tillhandahålla vetenskaplig och teknisk sakkunskap vid utarbetandet och tillämpningen av de djurskyddsindikatorer som avses i artikel 21.8 e.
- c) Utveckla eller samordna utvecklingen av metoder för att bedöma djurskyddsnivån och metoder för att förbättra djurskyddet.
- d) Genomföra vetenskapliga och tekniska studier om djurskydd för djur som används för kommersiella eller vetenskapliga ändamål.
- e) Anordna kurser för personalen vid de nationella vetenskapliga stödnätverk eller organ som avses i led a, för personal vid behöriga myndigheter och för experter från tredjeländer.
- f) Sprida forskningsresultat och tekniska innovationer samt samarbeta med forskningsorgan på unionsnivå på de områden som omfattas av deras arbetsområde.

Artikel 97

Utseende av Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet

1. Kommissionen får genom genomförandekter utse Europeiska unionens referenscentrum som ska stödja den verksamhet som kommissionen och medlemsstaterna utövar för att förebygga, avslöja och bekämpa överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande.

2. De utseenden som avses i punkt 1 ska
  - a) ske efter ett offentligt urvalsförfarande, och
  - b) vara tidsbegränsade eller ses över regelbundet.
3. Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet ska
  - a) agera opartiskt när de utför sina uppgifter som Europeiska unionens referenscentrum,
  - b) ha en hög nivå av vetenskaplig och teknisk sakkunskap inom de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 samt inom tillämpad forensisk vetenskap på dessa områden, för att kunna bedriva eller samordna forskning på högsta nivå när det gäller varors äkthet och integritet och utveckla, tillämpa och validera metoder för upptäckt av de överträdelse av bestämmelserna i artikel 1.2 som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande,
  - c) ha kvalificerad personal med lämplig utbildning inom de områden som avses i led b, samt nödvändig stödpersonal,
  - d) förfoga över eller ha tillgång till den infrastruktur och utrustning samt de produkter som krävs för att utföra de uppgifter de ålagts, och
  - e) säkerställa att deras personal har god kännedom om internationella standarder och internationell praxis inom de områden som avses i led b och att den senaste forskningen på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå beaktas i deras arbete.

Artikel 98

Ansvarsområden och uppgifter för Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet

Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet ska ha ansvar för följande stöduppgifter såtillvida som dessa ingår i referenscentrumens årliga eller fleråriga arbetsprogram som upprättats i överensstämmelse med målen och prioriteringarna i de relevanta arbetsprogram som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 36 i förordning (EU) nr 652/2014:

- a) Tillhandahålla specialiserad sakkunskap om den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet och om metoderna för att upptäcka de överträdelse av bestämmelserna i artikel 1.2 i denna förordning som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande, i samband med forensisk vetenskap som tillämpas på de områden som omfattas av dessa bestämmelser.
- b) Tillhandahålla särskilda analyser för att identifiera de delar inom den jordbruksbaserade livsmedelskedjan som eventuellt kan drabbas av överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i denna förordning som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande och ge stöd vid utarbetandet av särskilda tekniker för offentlig kontroll samt protokoll.
- c) Vid behov utföra de uppgifter som avses i artikel 94.2 a–h i denna förordning, varvid överlappningar med uppgifterna för sådana Europeiska unionens referenslaboratorier som utsetts i enlighet med artikel 93 i denna förordning ska undvikas.
- d) Vid behov upprätta och upprätthålla samlingar eller databaser med bestyrkt referensmaterial som ska användas för att upptäcka överträdelse av bestämmelserna i artikel 1.2 i denna förordning som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande.
- e) Sprida forskningsresultat och tekniska innovationer på de områden som omfattas av deras arbetsområde.

Artikel 99

Kommissionens skyldigheter

1. Kommissionen ska offentliggöra och vid behov uppdatera förteckningen över
  - a) sådana Europeiska unionens referenslaboratorier som avses i artikel 93,

- b) sådana Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd som avses i artikel 95,
- c) sådana Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet som avses i artikel 97.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på fastställande av krav, ansvarsområden och uppgifter för Europeiska unionens referenslaboratorier, Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd och Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet, utöver de krav som fastställs i artiklarna 93.3, 94, 95.3, 96, 97.3 och 98. Sådana delegerade akter ska begränsas till situationer med nya eller framväxande risker eller nya eller framväxande djursjukdomar eller växtskadegörare eller till situationer där de delegerade akterna motiveras av nya rättsliga krav.
3. Kommissionen ska kontrollera Europeiska unionens referenslaboratorier och referenscentrum för att verifiera efterlevnaden av kraven i artiklarna 93.3, 94, 95.3 och 97.3.
4. Om de kommissionskontroller som avses i punkt 3 i denna artikel visar att kraven i artiklarna 93.3, 94, 95.3 och 97.3 inte efterlevs ska kommissionen, efter att ha tagit emot synpunkter från det Europeiska unionens referenslaboratorium eller Europeiska unionens referenscentrum som berörs,
- a) genom en genomförandeakt återkalla beslutet att utse det berörda laboratoriet eller centrumet, eller
- b) vidta andra lämpliga åtgärder.

Artikel 100

Utseende av nationella referenslaboratorier

1. Medlemsstaterna ska utse ett eller flera nationella referenslaboratorier för varje referenslaboratorium som utsetts för Europeiska unionen i enlighet med artikel 93.1.

Medlemsstaterna får utse ett nationellt referenslaboratorium även i fall där det inte finns något motsvarande Europeiska unionens referenslaboratorium.

En medlemsstat får utse ett laboratorium beläget i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland som är avtalslutande part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Ett laboratorium får utses till nationellt referenslaboratorium för mer än en medlemsstat.

2. Kraven i artiklarna 37.4 e, 37.5, 39, 42.1, 42.2 a och b samt 42.3 ska tillämpas på nationella referenslaboratorier.

Med avvikelser från artikel 37.4 e får de behöriga myndigheterna, för det område som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g, utse officiella laboratorier, utsedda till sådana av de behöriga myndigheterna på grundval av ett undantag som antagits i enlighet med artikel 41, till nationella referenslaboratorier oberoende av huruvida de uppfyller villkoret i artikel 37.4 e.

3. Nationella referenslaboratorier ska

- a) vara opartiska och fria från intressekonflikter och framför allt inte befinna sig i en situation som direkt eller indirekt kan påverka deras yrkesetiska opartiskhet när de utför sina uppgifter som nationella referenslaboratorier,
- b) ha eller genom kontrakt ha tillgång till kvalificerad personal med lämplig utbildning för de analys-, testnings- och diagnostiktekniker som används inom laboratoriets kompetensområde, samt vid behov stödpersonal,
- c) förfoga över eller ha tillgång till den infrastruktur och utrustning samt de produkter som behövs för att utföra de uppgifter de ålagts,
- d) se till att deras personal och eventuell kontraktanställd personal har god kännedom om internationella standarder och internationell praxis och att den senaste forskningen på nationell nivå, unionsnivå och internationell nivå beaktas i deras arbete,

- e) vara utrustade med, eller ha tillgång till, nödvändig utrustning för att kunna utföra sina uppgifter i nödsituationer, och
  - f) i relevanta fall ha förutsättningar att följa relevanta standarder för biosäkerhet.
4. Medlemsstaterna ska
- a) meddela namn på och adress för varje nationellt referenslaboratorium till kommissionen, till relevant Europeiska unionens referenslaboratorium och till övriga medlemsstater,
  - b) offentliggöra de uppgifter som avses i led a, och
  - c) uppdatera de uppgifter som avses i led a vid behov.
5. Medlemsstater som har mer än ett nationellt referenslaboratorium för ett Europeiska unionens referenslaboratorium ska säkerställa ett nära samarbete mellan dessa laboratorier så att samordningen dem emellan, samt med andra nationella laboratorier och med berört Europeiska unionens referenslaboratorium är effektiv.
6. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning vad gäller fastställandet av krav för nationella referenslaboratorier, utöver de krav som anges i punkterna 2 och 3 i den här artikeln. Sådana delegerade akter ska begränsas till att säkerställa överensstämmelse med eventuella ytterligare krav som antagits i enlighet med artikel 99.2.

Artikel 101

Ansvarsområden och uppgifter för nationella referenslaboratorier

1. Nationella referenslaboratorier ska inom sina respektive kompetensområden
- a) samarbeta med Europeiska unionens referenslaboratorier och delta i kurser och provningsjämförelser som organiseras av dessa laboratorier,
  - b) samordna verksamheten vid de officiella laboratorier som utsetts i enlighet med artikel 37.1, i syfte att harmonisera och förbättra metoderna för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnos och användningen av dessa metoder,
  - c) i lämpliga fall organisera jämförande undersökningar eller prestationsprov mellan laboratorier, säkerställa en lämplig uppföljning av sådana undersökningar och prov och informera de behöriga myndigheterna om resultaten och uppföljningen av dem,
  - d) säkerställa att informationen från Europeiska unionens referenslaboratorium vidarebefordras till de behöriga myndigheterna och till officiella laboratorier,
  - e) inom sitt arbetsområde ge de behöriga myndigheterna vetenskapligt och tekniskt stöd i samband med genomförandet av de fleråriga nationella kontrollplaner som avses i artikel 109 och av samordnade kontrollprogram som antagits i enlighet med artikel 112,
  - f) i förekommande fall validera reagenserna och partierna av reagenser, upprätta och uppdatera förteckningar över tillgängliga referenssubstanter och referensreagenser samt över tillverkare och leverantörer av sådana substanser och reagenser,
  - g) när så är nödvändigt hålla fortbildningskurser för personalen i de officiella laboratorier som utsetts i enlighet med artikel 37.1, och
  - h) aktivt bistå den medlemsstat som har utsett dem vid diagnosen av utbrott av livsmedelsburna eller zoonotiska sjukdomar, djursjukdomar eller växtskadegörare och, i fall av sändningar som innebär bristande efterlevnad av bestämmelserna, genom bekräftande diagnoser, karaktärisering och epizootiska eller taxonomiska studier av isolat av patogener eller prover av skadegörare.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning vad gäller fastställandet av ansvarsområden och uppgifter för nationella referenslaboratorier, utöver de krav som anges i punkt 1 i den här artikeln. Sådana delegerade akter ska begränsas till att säkerställa överensstämmelse med eventuella ytterligare krav och arbetsuppgifter som antas i enlighet med artikel 99.2.

AVDELNING IV
ADMINISTRATIVT STÖD OCH SAMARBETE

Artikel 102

Allmänna bestämmelser

1. De behöriga myndigheterna i berörda medlemsstater ska ge varandra administrativt stöd i enlighet med artiklarna 104–107, för att säkerställa en korrekt tillämpning av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i de fall som berör mer än en medlemsstat.
2. Administrativt stöd ska i förekommande fall, och genom överenskommelse mellan de berörda behöriga myndigheterna, bestå i att de behöriga myndigheterna i en medlemsstat deltar i sådan offentlig kontroll på plats som utförs av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat.
3. Denna avdelning ska inte påverka tillämpningen av nationell rätt som
  - a) är tillämplig på utlämnande av handlingar och information som är föremål för eller har anknytning till rättsliga utredningar och domstolsförfaranden, inbegripet brottsutredningar, och
  - b) syftar till att skydda fysiska eller juridiska personers affärsintressen.
4. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att underlätta överföring från andra brottsbekämpande myndigheter, allmänna åklagare och rättsliga myndigheter till den behöriga myndigheten av information om eventuell bristande efterlevnad av sådana bestämmelser som avses i artikel 1.2 som är relevant för tillämpningen av denna avdelning och kan utgöra
  - a) en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller
  - b) en eventuell överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande.
5. Alla meddelanden mellan behöriga myndigheter i enlighet med artiklarna 104–107 ska vara skriftliga, i pappersform eller elektronisk form.
6. För att rationalisera och förenkla kommunikationen ska kommissionen genom genomförandeakter fastställa ett standardformat för
  - a) begäran om stöd enligt artikel 104.1, och
  - b) meddelanden om gemensamma och återkommande anmälningar och svar.Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 103

Förbindelseorgan

1. Varje medlemsstat ska utse ett eller flera förbindelseorgan som ska fungera som kontaktpunkter och ha ansvaret för att underlätta utväxling av meddelanden mellan behöriga myndigheter i enlighet med artiklarna 104–107.
2. Utseendet av förbindelseorgan ska inte hindra att personalen vid de behöriga myndigheterna i olika medlemsstater har direkta kontakter, utbyter information eller samarbetar med varandra.
3. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen och övriga medlemsstater kontaktuppgifter till sina förbindelseorgan som har utsetts enligt punkt 1, och eventuella ändringar av dessa uppgifter.
4. Kommissionen ska på sin webbplats offentliggöra och uppdatera den förteckning över förbindelseorgan som medlemsstaterna har meddelat kommissionen enligt punkt 3.
5. Varje begäran om stöd enligt artikel 104.1 samt anmälningar och meddelanden enligt artiklarna 105, 106 och 107 ska överlämnas av ett förbindelseorgan till dess motsvarighet i den medlemsstat till vilken begäran eller anmälan riktar sig.

6. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa specifikationerna för de tekniska verktyg och förfaranden för kommunikation mellan de förbindelseorgan som har utsetts i enlighet med punkt 1 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 104

Stöd efter begäran

1. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat anser att de behöver data eller information från de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat för att utföra offentlig kontroll eller för att verkkningsfullt kunna följa upp kontroller på sitt territorium, ska de lägga fram en motiverad begäran om administrativt stöd till de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten. De anmodade behöriga myndigheterna ska

- a) utan dröjsmål bekräfta att de tagit emot begäran,
- b) när den begärande behöriga myndigheten så anger, inom tio arbetsdagar från den dag då de tog emot begäran meddela hur lång tid de uppskattningsvis behöver för att lämna ett väl underbyggt svar på begäran, och
- c) utföra de offentliga kontroller eller de undersökningar som är nödvändiga för att utan dröjsmål kunna ge de begärande behöriga myndigheterna alla nödvändiga uppgifter och dokument så att de kan fatta välgrundade beslut och verifiera att unionens bestämmelser efterlevs inom deras jurisdiktion.

2. Dokument får översändas i original eller kopia.

3. Genom överenskommelse mellan de begärande behöriga myndigheterna och de anmodade behöriga myndigheterna får personal som utsetts av den begärande myndigheten närvara vid de offentliga kontroller och de undersökningar som avses i punkt 1 c, och som utförs av de anmodade behöriga myndigheterna.

I sådana fall ska personalen vid de begärande behöriga myndigheterna

- a) alltid kunna uppvisa en skriftlig fullmakt, där deras identitet och officiella behörighet anges,
- b) genom den anmodade myndighetens förmedling, av aktören beviljas tillträde till samma lokaler och tillgång till samma dokument som personalen vid de anmodade behöriga myndigheterna, och endast för ändamål som avser den pågående administrativa utredningen, och
- c) inte ha rätt att på eget initiativ utöva de utredningsbefogenheter som tilldelats tjänstemännen vid de anmodade behöriga myndigheterna.

Artikel 105

Stöd utan begäran vid bristande efterlevnad

1. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat får kännedom om ett fall av bristande efterlevnad och om den bristande efterlevnaden kan få konsekvenser för en annan medlemsstat, ska de utan otillbörligt dröjsmål och på eget initiativ anmäla detta till de behöriga myndigheterna i den andra medlemsstaten.

2. De behöriga myndigheter som har tagit emot en anmälan enligt punkt 1 ska

- a) utan otillbörligt dröjsmål bekräfta att de tagit emot anmälan,
- b) om den begärande behöriga myndigheten så anger, inom tio arbetsdagar från den dag då de tog emot anmälan meddela
  - i) vilka undersökningar de har för avsikt att utföra, eller
  - ii) varför de anser att det inte är nödvändigt att utföra några undersökningar, samt
- c) om de undersökningar som avses i led b anses vara nödvändiga, undersöka saken och utan dröjsmål underrätta de anmälande behöriga myndigheterna om resultaten och, i förekommande fall, om vilka åtgärder som vidtagits.

*Artikel 106***Stöd vid bristande efterlevnad som innebär en risk eller en upprepad eller potentiellt allvarlig överträdelse**

1. Om de behöriga myndigheterna i samband med offentliga kontroller av djur eller varor med ursprung i en annan medlemsstat fastställer att sådana djur eller varor inte uppfyller kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och att de därmed medför risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller att detta innebär en potentiell allvarlig överträdelse av dessa bestämmelser, ska de behöriga myndigheterna utan dröjsmål anmäla detta till de behöriga myndigheterna i den avsändande medlemsstaten samt i övriga berörda medlemsstater, så att dessa behöriga myndigheter kan genomföra lämpliga undersökningar.
2. De behöriga myndigheter som tagit emot en anmälan ska utan dröjsmål
  - a) bekräfta att de tagit emot anmälan,
  - b) om den anmälade behöriga myndigheten så anger, meddela vilka undersökningar de har för avsikt att utföra,
  - c) undersöka saken, vidta alla nödvändiga åtgärder och underrätta de anmälade behöriga myndigheterna om vilka undersökningar och vilken typ av offentlig kontroll som utförts samt om vilka beslut som fattats och varför.
3. Om de anmälade behöriga myndigheterna har anledning att tro att de undersökningar som utförts eller de åtgärder som vidtagits av de behöriga myndigheter som tagit emot anmälan inte i tillräcklig utsträckning åtgärdar den fastställda bristande efterlevnaden, ska de begära att de behöriga myndigheter som tagit emot anmälan kompletterar den offentliga kontrollen eller de åtgärder som vidtagits. I sådana fall ska de behöriga myndigheterna från de två medlemsstaterna
  - a) gemensamt försöka finna en lösning för att på lämpligt sätt åtgärda den bristande efterlevnaden, inklusive genom gemensamma offentliga kontroller och gemensamma undersökningar som utförs i enlighet med artikel 104.3, och
  - b) utan dröjsmål underrätta kommissionen om de inte kan enas om lämpliga åtgärder.
4. Om offentlig kontroll av djur eller varor med ursprung i en annan medlemsstat visar på upprepade fall av bristande efterlevnad enligt punkt 1 ska de behöriga myndigheterna i destinationsmedlemsstaten utan dröjsmål underrätta kommissionen och de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna om detta.

*Artikel 107***Stöd på grundval av information som lämnas av tredjeländer**

1. Om de behöriga myndigheterna får information från ett tredjeland om bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller om risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, ska de utan dröjsmål
  - a) underrätta de behöriga myndigheterna i övriga berörda medlemsstater om detta, och
  - b) underrätta kommissionen, om informationen är eller kan tänkas vara relevant på unionsnivå.
2. Information som erhållits vid offentlig kontroll och undersökningar som har utförts i enlighet med den här förordningen får vidarebefordras till det tredjeland som avses i punkt 1, under förutsättning att
  - a) de behöriga myndigheter som har tillhandahållit informationen har gett sitt samtycke,
  - b) tredjelandet har åtagit sig att ge det stöd som behövs för att samla in belägg för praxis som strider eller som förefaller strida mot unionsbestämmelserna eller som utgör en risk för människor, djur, växter eller miljön, och
  - c) relevanta unionsbestämmelser och nationella bestämmelser om överföring av personuppgifter till tredjeländer efterlevs.

Artikel 108

Samordnat stöd och uppföljning från kommissionens sida

1. Om de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna inte kan enas om lämpliga åtgärder för att åtgärda den bristande efterlevnaden av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 ska kommissionen utan dröjsmål samordna de åtgärder och insatser som de behöriga myndigheterna vidtar i enlighet med denna avdelning om den information som kommissionen har tillgång till antingen
  - a) visar verksamhet som strider mot, eller förefaller strida mot, de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och denna verksamhet har eller kanske har följder i mer än en medlemsstat, eller
  - b) visar att samma eller liknande verksamhet som strider mot, eller förefaller strida mot, de bestämmelser som avses i artikel 1.2 kanske bedrivs i mer än en medlemsstat.
2. I de fall som avses i punkt 1 får kommissionen
  - a) i samarbete med den berörda medlemsstaten sända ut en grupp inspektörer för offentlig kontroll på plats,
  - b) genom genomförandeakter begära att de behöriga myndigheterna i den avsändande medlemsstaten och, i förekommande fall, i andra berörda medlemsstater, på lämpligt sätt förstärker den offentliga kontrollen och rapporterar till kommissionen om vilka åtgärder de vidtagit,
  - c) vidta andra lämpliga åtgärder i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning genom att fastställa bestämmelser för snabbt utbyte av information i de fall som avses i punkt 1.

AVDELNING V

PLANERING OCH RAPPORTERING

Artikel 109

Fleråriga nationella kontrollplaner och ett organ för de fleråriga nationella kontrollplanerna

1. Medlemsstaterna ska se till att offentlig kontroll som regleras av denna förordning utförs av behöriga myndigheter utifrån en flerårig nationell kontrollplan, vars utarbetande och genomförande samordnas inom deras territorium.
2. Medlemsstaterna ska utse ett organ med uppgift att
  - a) samordna utarbetandet av den fleråriga nationella kontrollplanen mellan alla behöriga myndigheter med ansvar för offentlig kontroll,
  - b) säkerställa att den fleråriga nationella kontrollplanen är konsekvent,
  - c) samla in information om genomförandet av den fleråriga nationella kontrollplanen med tanke på framläggandet av de årliga rapporter som avses i artikel 113 och den översyn och uppdatering av dessa som krävs enligt artikel 111.2.

Artikel 110

Innehållet i de fleråriga nationella kontrollplanerna

1. Fleråriga nationella kontrollplaner ska utarbetas för att säkerställa att offentlig kontroll planeras inom alla de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och i enlighet med de kriterier som fastställs i artikel 9 och med de bestämmelser som avses i artiklarna 18–27.
2. De fleråriga nationella kontrollplanerna ska innehålla allmän information om hur systemen för offentlig kontroll är uppbyggda och organiserade i den berörda medlemsstaten på vart och ett av de berörda områden, samt information om åtminstone följande:
  - a) Den fleråriga nationella kontrollplanens strategiska mål och hur dessa återspeglas i prioriteringen av offentlig kontroll och fördelning av resurser.

- b) Riskklassificeringen av offentlig kontroll.
- c) De behöriga myndigheter som utsetts och deras uppgifter på central, regional och lokal nivå samt vilka resurser dessa myndigheter har till sitt förfogande.
- d) Om så är lämpligt, vilka uppgifter som utförs av organ med delegerade uppgifter.
- e) Den allmänna organisationen och förvaltningen av offentlig kontroll på nationell, regional och lokal nivå, inklusive offentlig kontroll vid enskilda anläggningar.
- f) Kontrollsystem som används inom olika sektorer och samordning mellan olika enheter inom de behöriga myndigheter som ansvarar för offentlig kontroll inom dessa sektorer.
- g) Förfaranden och arrangemang som införts för att se till att de berörda myndigheterna uppfyller de krav som avses i artikel 5.1.
- h) Utbildning av de behöriga myndigheternas personal.
- i) De dokumenterade förfaranden som avses i artikel 12.1.
- j) Den allmänna organisationen och tillämpningen av beredskapsplanerna i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
- k) Den allmänna organisationen av samarbetet och det ömsesidiga stödet mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

Artikel 111

Utarbetande, uppdatering och översyn av fleråriga nationella kontrollplaner

1. Medlemsstaterna ska se till att den fleråriga nationella kontrollplan som avses i artikel 109.1 tillhandahålls allmänheten, med undantag av de delar av planen vars röjande skulle kunna undergräva den offentliga kontrollens verkningsfullhet.
2. Den fleråriga nationella kontrollplanen ska regelbundet uppdateras så att den anpassas till ändringar i de bestämmelser som avses i artikel 1.2, och ses över så att hänsyn tas till åtminstone följande faktorer:
  - a) Uppkomst av nya sjukdomar, växtskadegörare eller andra risker för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
  - b) Betydande förändringar av de behöriga nationella myndigheternas uppbyggnad, ledning eller verksamhet.
  - c) Resultaten av medlemsstaternas offentliga kontroller.
  - d) Resultaten av kommissionens kontroller som utförts i medlemsstaten enlighet med artikel 116.1.
  - e) Vetenskapliga rön.
  - f) Resultaten av offentlig kontroll som utförts i en medlemsstat av behöriga myndigheter från tredjeländer.
3. Medlemsstaterna ska på begäran förse kommissionen med den senaste uppdaterade versionen av sina fleråriga nationella kontrollplaner.

Artikel 112

Samordnade kontrollprogram och insamling av information och data

- I syfte att genomföra en unionsomfattande riktad bedömning av tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller i syfte att fastställa förekomsten av vissa faror i hela unionen får kommissionen anta genomförandeakter med avseende på
- a) genomförandet av samordnade kontrollprogram med begränsad varaktighet inom ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
  - b) organisationen, på ad hoc-basis, av data- och informationsinsamling i samband med tillämpningen av vissa av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller när det gäller förekomsten av vissa faror.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 113

Medlemsstaternas årliga rapporter

1. Senast den 31 augusti varje år ska varje medlemsstat till kommissionen överlämna en rapport som innehåller
  - a) eventuella ändringar av den fleråriga nationella kontrollplanen som gjorts för att ta hänsyn till de faktorer som avses i artikel 111.2,
  - b) resultaten av de offentliga kontroller som utförts under det föregående året enligt den fleråriga nationella kontrollplanen,
  - c) den typ och det antal fall av bristande efterlevnad enligt bestämmelserna i artikel 1.2, per område, som de behöriga myndigheterna upptäckt under föregående år,
  - d) de åtgärder som vidtagits för att säkerställa ett verkningsfullt genomförande av den fleråriga nationella kontrollplanen, inklusive efterlevnadsåtgärder och resultaten av dessa åtgärder, och
  - e) en länk till den behöriga myndighetens webbsida innehållande den offentliga information om avgifter och pålagor som avses i artikel 85.2.
2. För att säkerställa att de årliga rapporter som avses i punkt 1 utformas på ett enhetligt sätt ska kommissionen genom genomförandeakter fastställa och vid behov uppdatera standardiserade förlagor som ska användas vid inlämning av den information och de data som avses i den punkten.

Dessa genomförandeakter ska, när så är möjligt, tillåta att de standardiserade förlagor som fastställts av kommissionen används vid inlämning av andra rapporter om offentlig kontroll som de behöriga myndigheterna är skyldiga att överlämna till kommissionen i enlighet med de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 114

Kommissionens årliga rapporter

1. Senast den 31 januari varje år ska kommissionen offentliggöra en årlig rapport om genomförandet av offentlig kontroll i medlemsstaterna, med beaktande av
  - a) de årliga rapporter som medlemsstaterna har lämnat i enlighet med artikel 113, och
  - b) resultaten av kommissionens kontroller i enlighet med artikel 116.1.
2. Den årliga rapport som avses i punkt 1 får i förekommande fall innehålla rekommendationer angående eventuella förbättringar av systemen för offentlig kontroll i medlemsstaterna och av viss offentlig kontroll på vissa områden.

Artikel 115

Beredskapsplaner för livsmedel och foder

1. För tillämpningen av den allmänna plan för krishantering som avses i artikel 55.1 i förordning (EG) nr 178/2002 ska medlemsstaterna upprätta beredskapsplaner för livsmedel och foder med åtgärder som utan dröjsmål ska vidtas om livsmedel eller foder visar sig utgöra en allvarlig risk för människors eller djurs hälsa, antingen direkt eller via miljön.
2. De beredskapsplaner för livsmedel och foder som avses i punkt 1 ska innehålla uppgifter om
  - a) vilka behöriga myndigheter som ska medverka,
  - b) befogenheter och ansvarsområden för de myndigheter som avses i led a, och
  - c) kanaler och förfaranden för informationsutbyte mellan behöriga myndigheter och andra berörda parter, beroende på vad som är lämpligt.

3. Medlemsstaterna ska regelbundet se över sina beredskapsplaner för livsmedel och foder för att ta hänsyn till organisationsändringar inom de behöriga myndigheterna och erfarenheter som vunnits i samband med genomförandet av planen och under simuleringsövningar.
4. Kommissionen får anta genomförandeakter med avseende på följande:
  - a) Bestämmelser för att upprätta de beredskapsplaner som avses i punkt 1 i denna artikel, i den utsträckning som krävs för att säkerställa en enhetlig och verkningsfull användning av den allmänna plan för krishantering som avses i artikel 55.1 i förordning (EG) nr 178/2002.
  - b) Berörda parter roll i upprättandet och genomförandet av beredskapsplanerna.Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

AVDELNING VI

UNIONENS VERKSAMHET

KAPITEL I

Kommissionens kontroller

Artikel 116

Kommissionens kontroller i medlemsstaterna

1. Kommissionens experter ska utföra kontroller, inbegripet revisioner, i varje medlemsstat för att
  - a) verifiera tillämpningen av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och de som föreskrivs i den här förordningen,
  - b) verifiera att nationella kontrollsystem på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och bestämmelserna i denna förordning fungerar som de ska och att de behöriga myndigheter som förvaltar dem sköter sina uppgifter,
  - c) undersöka och samla in information om
    - i) offentlig kontroll och efterlevnadsåtgärder på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och bestämmelserna i denna förordning,
    - ii) betydande eller återkommande problem med tillämpningen eller genomdrivandet av de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
    - iii) nödsituationer, nya problem eller ny utveckling i medlemsstaterna på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 och bestämmelserna i denna förordning.
2. De kontroller som avses i punkt 1 ska organiseras i samarbete med de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och utföras regelbundet.
3. De kontroller som avses i punkt 1 får även omfatta verifiering på plats. Kommissionens experter får åtfölja personalen vid de behöriga myndigheter som utför den offentliga kontrollen.
4. Experter från medlemsstaterna får bistå kommissionens experter. Nationella experter som åtföljer kommissionens experter ska ges samma rätt till tillträde som kommissionens egna experter.

Artikel 117

Rapporter från kommissionen om kontroller i medlemsstaterna

Kommissionen ska

- a) utarbeta ett utkast till rapport om resultaten och om rekommendationerna för att ta itu med de brister som identifierats av dess experter vid kontroller som utförts i enlighet med artikel 116.1,
- b) förse den medlemsstat där kontrollerna utfördes med en kopia av utkastet till den rapport som avses i led a för kommentarer,

- c) beakta kommentarerna från den medlemsstat som avses i led b vid utarbetandet av den slutliga rapporten om resultaten av de kontroller som utförts av kommissionens experter i medlemsstaterna enligt artikel 116.1, och
- d) offentliggöra den slutliga rapport som avses i led c och kommentarerna från den medlemsstat som avses i led b.

Artikel 118

Program för kommissionens kontroller i medlemsstaterna

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter
  - a) fastställa ett årligt eller flerårigt kontrollprogram för de kontroller som ska utföras av kommissionens experter i medlemsstaterna enligt artikel 116.1, och
  - b) i slutet av varje år underrätta medlemsstaterna om det årliga kontrollprogrammet eller om eventuella uppdateringar av det fleråriga kontrollprogrammet för det följande året.
2. Kommissionen får genom genomförandeakter ändra sitt kontrollprogram för att ta hänsyn till utvecklingen inom de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål underrättas om varje sådan ändring.

Artikel 119

Medlemsstaternas skyldigheter när det gäller kommissionens kontroller

Medlemsstaterna ska

- a) vidta lämpliga uppföljningsåtgärder för att åtgärda eventuella specifika eller systemiska brister som kommissionens experter identifierat genom de kontroller som utförts i enlighet med artikel 116.1,
- b) ge nödvändigt tekniskt stöd och tillhandahålla tillgänglig dokumentation, inklusive, på berättigad begäran, resultaten av de revisioner som avses i artikel 6, samt annat tekniskt stöd som kommissionens experter begär, så att de kan utföra kontrollerna på ett effektivt och verkningfullt sätt, och
- c) ge nödvändigt stöd för att säkerställa att kommissionens experter får tillträde till alla lokaler eller delar av lokaler, till djur och varor samt tillgång till information och datasystem som är av betydelse för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Artikel 120

Kommissionens kontroller i tredjeländer

1. Kommissionens experter får utföra kontroller i tredjeländer för att
  - a) verifiera att ett tredjelands lagstiftning och system, inklusive officiella intyganden och utfärdandet av officiella intyg, officiella etiketter eller märken och andra officiella attesteringar, överensstämmer eller är likvärdiga med kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
  - b) verifiera att tredjelands kontrollsystem har kapacitet att säkerställa att sändningar av djur och varor som exporteras till unionen uppfyller relevanta krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller andra krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga,
  - c) samla in information och data för att kartlägga orsakerna till återkommande eller nya problem vid export av djur och varor från ett tredjeländ.
2. I samband med de kontroller som avses i punkt 1 ska särskild hänsyn tas till följande:
  - a) Tredjelands lagstiftning.
  - b) Hur tredjelands behöriga myndigheter är organiserade, deras befogenheter och oberoende, vilket överinseende de är föremål för och vilka befogenheter de har för att genomdriva den tillämpliga lagstiftningen på ett verkningfullt sätt.

- c) Den utbildning personalen vid den behöriga myndigheten i tredjelandet har för utförandet av offentlig kontroll.
  - d) De resurser, däribland de anordningar för analys, testning och diagnostik, som står till behöriga myndigheters förfogande.
  - e) Förekomsten av prioriterade dokumenterade kontrollförfaranden och kontrollsystem och hur dessa fungerar.
  - f) I tillämpliga fall, situationen vad gäller djurs hälsa och djurskydd, zoonoser och växtskydd samt förfaranden för att anmäla utbrott av djursjukdomar och växtskadegörare till kommissionen och berörda internationella organ.
  - g) Omfattningen och genomförandet av kontroller genom den behöriga myndigheten i tredjelandet när det gäller djur, växter och produkter av dessa som kommer från andra tredjeländer.
  - h) De försäkringar som tredjelandet kan ge om att dess lagstiftning överensstämmer eller är likvärdig med kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
3. För att de kontroller som avses i punkt 1 ska kunna utföras på ett effektivt och verkningsfullt sätt får kommissionen, innan den utför kontrollerna, begära att det berörda tredjelandet tillhandahåller
- a) den nödvändiga information som avses i artikel 125.1, och
  - b) i lämpliga och nödvändiga fall, skriftlig dokumentation om den kontroll som landets behöriga myndigheter utför.
4. Kommissionen får utse experter från medlemsstaterna som ska bistå deras egna experter vid de kontroller som avses i punkt 1.

Artikel 121

Frekvensen för kommissionens kontroller i tredjeländer

Frekvensen för kommissionens kontroller i tredjeländer enligt artikel 120 ska bestämmas utifrån följande kriterier:

- a) En riskvärdering av de djur och varor som exporteras till unionen från det berörda tredjelandet.
- b) De bestämmelser som avses i artikel 1.2.
- c) Volym och typ av djur och varor som förs in i unionen från det berörda tredjelandet.
- d) Resultaten av kontroller som redan utförts av kommissionens experter eller av andra kontrollorgan.
- e) Resultaten av offentlig kontroll av djur och varor som förs in i unionen från det berörda tredjelandet och av annan offentlig kontroll som de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna har utfört.
- f) Information från Efsa eller liknande organ.
- g) Information från internationellt erkända organ såsom
  - i) Världshälsoorganisationen,
  - ii) Codex Alimentarius-kommissionen,
  - iii) Världsgesamheten för djurhälsa (OIE),
  - iv) Växtskyddsorganisationen för Europa och Medelhavsområdet och alla andra regionala växtskyddsorganisationer som inrättats i enlighet med den internationella växtskyddskonventionen (IPPC),
  - v) IPPC:s sekretariat,
  - vi) Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling,
  - vii) FN:s ekonomiska kommission för Europa,
  - viii) sekretariatet för Cartagena-protokollet om biosäkerhet till konventionen om biologisk mångfald.

- h) Belägg för nya sjukdomssituationer eller andra omständigheter som kan medföra att djur och varor som förs in i unionen från ett tredjeland innebär hälso- eller miljörisker eller en risk för bedrägligt eller vilseledande agerande.
- i) Behovet av att undersöka nödsituationer i enskilda tredjeländer och att reagera på dessa situationer.

Artikel 122

Rapporter från kommissionen om kontroller i tredjeländer

Kommissionen ska rapportera om resultaten av varje kontroll som utförs i enlighet med artiklarna 120 och 121. Rapporterna ska i förekommande fall innehålla rekommendationer.

Kommissionen ska offentliggöra rapporterna.

Artikel 123

Program för kommissionens kontroller i tredjeländer

Kommissionen ska i förväg underrätta medlemsstaterna om sitt program för kontroller i tredjeländer och avge rapport om resultatet. Kommissionen får ändra kontrollprogrammet för att ta hänsyn till utvecklingen på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Medlemsstaterna ska i förväg underrättas om varje sådan ändring.

Artikel 124

Tredjeländers kontroller i medlemsstaterna

1. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om kontroller som behöriga myndigheter i tredjeländer planerar att utföra på sina territorier på de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
2. Kommissionens experter får delta i de kontroller som avses i punkt 1, på begäran av de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där kontrollerna utförs.
3. Kommissionens experter ska främst delta i de kontroller som avses i punkt 1 för att
  - a) ge råd om de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
  - b) förmedla information och data som finns tillgängliga på unionsnivå och som kan vara till nytta i samband med de kontroller som de behöriga myndigheterna i tredjelandet utför,
  - c) de kontroller som de behöriga myndigheterna i tredjeländer utför i olika medlemsstater ska kunna utföras på ett konsekvent och enhetligt sätt.

KAPITEL II

Villkor för införsel till unionen av djur och varor

Artikel 125

Information om tredjeländers kontrollsystem

1. Kommissionen ska begära att tredjeländer som avser att exportera djur och varor till unionen lämnar följande korrekta och aktuella uppgifter om den allmänna organisationen och förvaltningen av system för sanitär kontroll och för växtskyddskontroll inom deras territorium:
  - a) Alla sanitära bestämmelser eller växtskyddsbestämmelser som har antagits eller föreslagits inom deras territorium.
  - b) Förfaranden för riskvärdering och faktorer som beaktas vid riskvärderingen och vid fastställandet av lämplig nivå för sanitärt skydd eller växtskydd.

- c) Alla förfaranden och mekanismer för kontroll och inspektion inklusive, om detta är relevant, de som tillämpas för djur eller varor som kommer från andra tredjeländer.
  - d) Mekanismer för officiellt intygande.
  - e) I förekommande fall, åtgärder som vidtagits till följd av de rekommendationer som avses i artikel 122 första stycket.
  - f) I förekommande fall, resultaten av kontroller av djur och varor som är avsedda att exporteras till unionen.
  - g) I förekommande fall, information om de ändringar som gjorts när det gäller kontrollsystemens uppbyggnad och funktion i syfte att uppfylla unionens sanitära krav eller växtskydds krav eller rekommendationer enligt artikel 122 första stycket.
2. Den begäran om information som avses i punkt 1 ska vara proportionell och ta hänsyn till vilken typ av djur och varor som ska exporteras till unionen och till särskilda omständigheter och strukturen i tredjelandet.

Artikel 126

Fastställande av ytterligare villkor för införsel av djur och varor till unionen

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på de villkor som de djur och varor som förs in i unionen från tredjeländer ska uppfylla och som är nödvändiga för att säkerställa att djuren och varorna uppfyller de relevanta kraven i de bestämmelser som avses i artikel 1.2, med undantag av artikel 1.2 d, e, g och h, eller andra krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga.
2. Villkoren i de delegerade akter som avses i punkt 1 ska identifiera djur och varor genom att hänvisa till deras KN-nummer och kan omfatta följande:
- a) Kravet att vissa djur och varor endast får föras in i unionen från ett tredjeländ eller en region i ett tredjeländ som finns med i en förteckning som upprättats av kommissionen för detta ändamål.
  - b) Kravet att sändningar av vissa djur och varor från tredjeländer ska avsändas från och komma från eller beredas i anläggningar som uppfyller de relevanta kraven i punkt 1 eller andra krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga.
  - c) Kravet att sändningar av vissa djur och varor ska åtföljas av ett officiellt intyg, en officiell attestering eller av andra belägg för att sändningen uppfyller de relevanta krav som avses i punkt 1 eller andra krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga, inklusive resultatet av den analys som utförts av ett ackrediterat laboratorium.
  - d) Skyldigheten att lägga fram de belägg som avses i led c i ett särskilt format.
  - e) Andra krav som är nödvändiga för att säkerställa att vissa djur och varor erbjuder en skyddsnivå för hälsan och, när det gäller genetiskt modifierade organismer, även för miljön, som motsvarar den som säkerställas genom de krav som avses i punkt 1.
3. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser med avseende på vilken typ av officiella intyg och attesteringar som krävs och hur de ska utformas, eller med avseende på de belägg som krävs i enlighet med bestämmelserna i punkt 2 c i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 127

Upptagande av tredjeländer på den förteckning som avses i artikel 126.2 a

1. När ett tredjeländ eller en region i ett tredjeländ upptas på den förteckning som avses i artikel 126.2 a ska detta ske i enlighet med punkterna 2 och 3 i den här artikeln.

2. Kommissionen ska genom genomförandeakter godkänna den begäran som det berörda tredjelandet översänder till den för det ändamål som anges i punkt 1 i denna artikel, åtföljd av lämpliga belägg och garantier för att de berörda djuren och varorna från det tredjelandet uppfyller de relevanta krav som avses i artikel 126.1 eller andra likvärdiga krav. Dessa genomförandeakter ska antas och uppdateras i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
3. Kommissionen ska fatta beslut om den begäran som avses i punkt 2, med hänsyn till följande, beroende på vad som är lämpligt:
- a) Tredjelandets lagstiftning inom den berörda sektorn.
  - b) Hur de behöriga myndigheterna och dess kontrollenheter i det berörda tredjelandet är uppbyggda och organiserade, deras befogenheter, de garantier som kan lämnas vad gäller tillämpningen och genomdrivandet av tredjelandets lagstiftning inom den berörda sektorn samt tillförlitligheten när det gäller förfarandena för officiellt intygande.
  - c) Hur de behöriga myndigheterna i tredjelandet utför lämplig offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet för att bedöma förekomsten av faror för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
  - d) Hur regelbundet och snabbt tredjelandet lämnar information om förekomsten av faror för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
  - e) De garantier som tredjelandet lämnar för att
    - i) de villkor som gäller för de anläggningar från vilka djur eller varor exporteras till unionen är likvärdiga med de krav som avses i artikel 126.1,
    - ii) en förteckning över de anläggningar som avses i led i upprättas och uppdateras,
    - iii) förteckningen över de anläggningar som avses i led i och uppdateringar av denna förteckning överlämnas till kommissionen utan dröjsmål,
    - iv) den behöriga myndigheten i tredjelandet utför regelbundna och verkningsfulla kontroller av de anläggningar som avses i led i,
  - f) resultatet av de kontroller som kommissionen utfört i tredjelandet i enlighet med artikel 120.1,
  - g) andra uppgifter eller data om tredjelandets möjlighet att se till att endast sådana djur eller varor förs in i unionen som erbjuder en skyddsnivå som är identisk eller likvärdig med den som fastställs i de relevanta krav som avses i artikel 126.1.
4. Kommissionen ska stryka hänvisningen till ett tredjeland eller en region i ett tredjeland från den förteckning som avses i artikel 126.2 a om villkoren för upptagande på förteckningen inte längre är uppfyllda. Det förfarande som avses i punkt 2 i den här artikeln ska tillämpas.

Artikel 128

Särskilda åtgärder när det gäller införsel till unionen av vissa djur och varor

1. Om det i andra fall än de som avses i artikel 53 i förordning (EG) nr 178/2002 och i artikel 249 i förordning (EU) 2016/429 finns belägg för att införseln till unionen av vissa djur eller varor som har sitt ursprung i ett tredjeland, en region i detta eller i en grupp av tredjeländer utgör en risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer, även för miljön, eller om det finns belägg för att det förekommer omfattande och allvarlig bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i den här förordningen, ska kommissionen genom genomförandeåtgärder vidta de åtgärder som är nödvändiga för att begränsa sådana risker eller se till att den identifierade bristande efterlevnaden upphör. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2 i den här förordningen.

2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska identifiera djur och varor genom att hänvisa till deras KN-nummer och kan omfatta följande:
- a) Förbud mot införsel till unionen av de djur och varor som avses i punkt 1 och som har sitt ursprung i eller som avsänds från de berörda tredjeländerna eller regioner i dessa.
  - b) Krav på att de djur och varor som avses i punkt 1 och som har sitt ursprung i eller som avsänds från vissa tredjeländer eller regioner i dessa, före avsändningen genomgår särskild behandling eller särskilda kontroller.
  - c) Krav på att de djur och varor som avses i punkt 1 och som har sitt ursprung i eller som avsänds från vissa tredjeländer eller regioner i dessa, vid införseln till unionen genomgår särskild behandling eller särskilda kontroller.
  - d) Krav på att sändningar av de djur och varor som avses i punkt 1 i denna artikel och som har sitt ursprung i eller som avsänds från vissa tredjeländer eller regioner i dessa, åtföljs av ett officiellt intyg, en officiell attestering, eller av andra belägg för att sändningen uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller andra krav som konstaterats vara åtminstone likvärdiga.
  - e) Krav på att de belägg som avses i led d lämnas i ett särskilt format.
  - f) Andra åtgärder som är nödvändiga för att begränsa risken.
3. När de åtgärder som avses i punkt 2 antas ska hänsyn tas till
- a) den information som samlats in i enlighet med artikel 125,
  - b) övrig information som det berörda tredjelandet har lämnat, och
  - c) vid behov resultaten av de kommissionskontroller som avses i artikel 120.1.
4. När det föreligger vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på människors eller djurs hälsa eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även miljöskyddet, ska kommissionen anta omedelbart tillämpliga genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 145.3.

Artikel 129

Likvärdighet

1. Inom de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, med undantag av artikel 1.2 d, e, g och h, får kommissionen genom genomförandeakter erkänna att åtgärder som tillämpas i ett tredjeland eller regioner i detta, är likvärdiga med kraven i de bestämmelserna, på grundval av
- a) en grundlig undersökning av de uppgifter och data som det berörda tredjelandet har lämnat i enlighet med artikel 125.1, och
  - b) om så är lämpligt, ett tillfredsställande resultat av en kontroll som har utförts i enlighet med artikel 120.1.
- Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.
2. De genomförandeakter som avses i punkt 1 ska fastställa de praktiska arrangemangen för införseln av djur och varor till unionen från det berörda tredjelandet, eller regioner i detta, och får omfatta följande:
- a) Vilken typ av officiellt intyg eller officiell attestering som ska åtfölja djuren eller varorna samt vad intyget eller attesteringen ska innehålla.
  - b) Särskilda krav tillämpliga på införsel till unionen av djuren eller varorna och den offentliga kontroll som ska utföras vid införseln till unionen.
  - c) Om nödvändigt, förfaranden för att upprätta och göra ändringar i förteckningar över regioner eller anläggningar i det berörda tredjelandet från vilka införsel av djur och varor till unionen är tillåten.
3. Kommissionen ska genom genomförandeakter utan dröjsmål upphäva de genomförandeakter som föreskrivs i punkt 1 i denna artikel om något av villkoren för erkännande av likvärdighet inte längre uppfylls. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

KAPITEL III

Utbildning av personal vid de behöriga myndigheterna och vid andra myndigheter

Artikel 130

Utbildning och utbyten av personal

1. Kommissionen får anordna utbildningsinsatser för de behöriga myndigheternas personal och, i förekommande fall, för personal vid andra myndigheter i medlemsstaterna som deltar i undersökningar av eventuella överträdelser av denna förordning och av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Kommissionen ska anordna dessa utbildningsinsatser i samarbete med de berörda medlemsstaterna.

2. De utbildningsinsatser som avses i punkt 1 ska göra det lättare att utarbeta ett harmoniserat tillvägagångssätt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i medlemsstaterna. De ska, beroende på vad som är lämpligt, handla om

- a) denna förordning och de bestämmelser som avses i artikel 1.2,
- b) de kontrollmetoder och kontrolltekniker som är relevanta vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som de behöriga myndigheterna utför,
- c) metoder och tekniker för produktion, bearbetning och saluföring.

3. De utbildningsinsatser som avses i punkt 1 får vara öppna för personal vid behöriga myndigheter i tredjeländer och kan också anordnas utanför unionen.

4. De behöriga myndigheterna ska se till att de kunskaper som förvärvats genom de utbildningsinsatser som avses i punkt 1 i denna artikel sprids efter behov och används på lämpligt sätt i de personalutbildningsprogram som avses i artikel 5.4.

Utbildningsinsatser som syftar till att sprida sådan kunskap ska ingå i de utbildningsprogram som avses i artikel 5.4.

5. Kommissionen får i samarbete med medlemsstaterna anordna utbyten mellan de behöriga myndigheterna i två eller flera medlemsstater för den personal som utför offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.

Sådana utbyten får ske genom att personal vid behöriga myndigheter i en medlemsstat tillfälligt utstationeras till behöriga myndigheter i en annan medlemsstat, eller genom utbyten av personal mellan relevanta behöriga myndigheter.

6. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa bestämmelser för organisationen av de utbildningsinsatser som avses i punkt 1 och de program som avses i punkt 5 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

KAPITEL IV

Informationshanteringssystem

Artikel 131

Informationshanteringssystem för offentlig kontroll (ImsoC)

1. Kommissionen ska, i samarbete med medlemsstaterna, inrätta och förvalta ett datoriserat informationshanteringssystem för offentlig kontroll (ImsoC) för integrerad drift av de mekanismer och verktyg genom vilka data, information och dokument som gäller offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet förvaltas, hanteras och utbyts automatiskt.

2. Medlemsstaterna och kommissionen får behandla personuppgifter genom ImsoC och alla dess komponenter endast i syfte att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning och med de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

Artikel 132

Imsocs grundläggande funktioner

Imsoc ska

- a) möjliggöra datoriserad hantering och datoriserat utbyte av information, data och dokument som är nödvändiga för att utföra offentlig kontroll eller som har framkommit vid offentlig kontroll eller registrering av den offentliga kontrollen eller resultaten av den i alla de fall där denna förordning, de bestämmelser som avses i artikel 1.2 eller de delegerade akter och genomförandeakter som föreskrivs i artiklarna 16–27 föreskriver utbyte av sådan information eller sådana data och dokument mellan behöriga myndigheter, mellan behöriga myndigheter och kommissionen och, om så är lämpligt, med andra myndigheter och aktörerna,
- b) tillhandahålla en mekanism för utbyte av data, information och dokument i enlighet med artiklarna 102–108,
- c) tillhandahålla ett verktyg för insamling och förvaltning av de rapporter om offentlig kontroll som medlemsstater lämnar till kommissionen,
- d) möjliggöra utarbetande, hantering och överföring, även i elektronisk form, av den färdjournal som avses i artikel 5.4 i förordning (EG) nr 1/2005, av journaler som uppnåts genom det navigeringssystem som avses i artikel 6.9 i den förordningen, av officiella intyg och av hälsodokumentet CHED som avses i artikel 56 i den här förordningen, samt
- e) integrera befintliga datoriserade system som förvaltas av kommissionen, som används för snabbt utbyte av data, information och dokument i samband med risker för människors och djurs hälsa, växtskydd och djurskydd och som inrättades genom artikel 50 i förordning (EG) nr 178/2002, artikel 20 i förordning (EU) 2016/429 och artikel 103 i förordning (EU) 2016/2031 samt tillhandahålla lämpliga kopplingar mellan dessa system och dess övriga komponenter.

Artikel 133

Användning av Imsoc i fall där djur och varor är föremål för viss offentlig kontroll

1. När det gäller djur eller varor vars förflyttningar inom unionen eller utsläppande på marknaden omfattas av särskilda krav eller förfaranden som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2, ska Imsoc göra det möjligt för de behöriga myndigheterna på avsändningsorten och för andra behöriga myndigheter som ansvarar för offentlig kontroll av dessa djur eller varor, att i realtid utbyta data, information och dokument om de djur eller varor som förflyttas från en medlemsstat till en annan och om den offentliga kontroll som utförts.

Första stycket i denna punkt ska inte tillämpas på varor som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g och h.

2. När det gäller exporterade djur och varor som omfattas av unionens bestämmelser om utfärdandet av exportintyg ska Imsoc göra det möjligt för de behöriga myndigheterna på avsändningsorten och andra behöriga myndigheter som ansvarar för den offentliga kontrollen att i realtid utbyta data, information och dokument om sådana djur och varor samt om resultatet av kontroller som utförts på dessa djur och varor.

3. I de fall där djur eller varor omfattas av den offentliga kontroll som avses i artiklarna 44–64 ska Imsoc

- a) göra det möjligt för de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationerna och andra behöriga myndigheter som ansvarar för den offentliga kontrollen av dessa djur eller varor att i realtid utbyta data, information och dokument om dessa djur och varor och om de kontroller som utförts på dessa djur eller varor,
- b) göra det möjligt för de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationerna att dela och utbyta relevanta uppgifter, relevant information och relevanta dokument med tullmyndigheter och andra myndigheter som ansvarar för den offentliga kontrollen av djur eller varor som förs in i unionen från tredjeländer, och med aktörer som berörs av införsel förfarandena, i enlighet med de bestämmelser som antagits enligt artiklarna 15.4 och 75.2 och med andra relevanta unionsbestämmelser, och
- c) tillämpa och stödja de förfaranden som avses i artiklarna 54.3 a och 65.6.

4. Vid tillämpning av denna artikel ska Imsoc integrera det befintliga Traces-systemet.

Artikel 134

Driften av Imsoc

Kommissionen ska anta genomförandeakter om driften av Imsoc i vilka det fastställs

- a) de tekniska specifikationerna för Imsoc och dess systemkomponenter, inklusive mekanismen för elektroniskt datautbyte för utbyten med befintliga nationella system, identifiering av tillämpliga standarder, definition av meddelandestrukturer, datakataloger, utbyten av protokoll och förfaranden,
- b) särskilda bestämmelser för driften av Imsoc och dess systemkomponenter för att säkerställa skydd av personuppgifter och säkert informationsutbyte,
- c) särskilda bestämmelser för driften och användningen av Imsoc och dess komponenter, inklusive bestämmelser angående uppdatering och skapande av de nödvändiga kopplingarna mellan de system som avses i artiklarna 132 e och 133.4,
- d) den beredningsplanering som ska tillämpas om någon av Imsocs funktioner inte är tillgänglig,
- e) i vilka fall och på vilka villkor berörda tredjeländer och internationella organisationer kan beviljas partiell tillgång till Imsocs funktioner och de praktiska arrangemangen för sådan tillgång,
- f) i vilka fall och på vilka villkor data, information och dokument ska överföras med hjälp av Imsoc,
- g) bestämmelser om ett elektroniskt system enligt vilket elektroniska intyg som utfärdas av behöriga myndigheter i tredjeländer ska godtas av de behöriga myndigheterna, och
- h) i vilka fall och på vilka villkor tillfälliga användare kan beviljas undantag från användningen av Imsoc.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

Artikel 135

Dataskydd

1. Direktiv 95/46/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 (*) ska tillämpas i den utsträckning den information som behandlas via Imsoc innehåller personuppgifter såsom de definieras i artikel 2 a i direktiv 95/46/EG och i artikel 2 a i förordning (EG) nr 45/2001.
2. När det gäller deras ansvar att överföra relevant information till Imsoc och behandlingen av eventuella personuppgifter som denna verksamhet kan generera, ska de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna betraktas som registeransvariga i enlighet med definitionen i artikel 2 d i direktiv 95/46/EG.
3. När det gäller kommissionens ansvar att förvalta Imsoc och behandlingen av eventuella personuppgifter som denna verksamhet kan generera, ska den betraktas som registeransvarig i enlighet med definitionen i artikel 2 d i förordning (EG) nr 45/2001.
4. Medlemsstaterna får begränsa rättigheterna och skyldigheterna enligt artiklarna 6.1, 10, 11.1 och 12 i direktiv 95/46/EG i den mån det är nödvändigt för att skydda det intresse som avses i artikel 13.1 d och f i det direktivet.
5. Kommissionen får begränsa rättigheterna och skyldigheterna enligt artiklarna 4.1, 11, 12.1 och 13–17 i förordning (EG) nr 45/2001 om en sådan begränsning utgör en nödvändig åtgärd för att skydda de intressen som avses i artikel 20.1 a och e i den förordningen under den period då åtgärder planeras eller utförs för att verifiera efterlevnaden av livsmedels- eller foderlagstiftningen eller för att säkerställa genomdrivandet av livsmedels- eller foderlagstiftningen i det särskilda fall som informationen rör.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

*Artikel 136***Datasäkerhet**

Medlemsstaterna och kommissionen ska säkerställa att Imsoc överensstämmer med de bestämmelser om datasäkerhet som kommissionen har antagit enligt artikel 17 i direktiv 95/46/EG respektive artikel 22 i förordning (EG) nr 45/2001.

AVDELNING VII

EFTERLEVNADSÅTGÄRDER

KAPITEL I

Åtgärder från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner*Artikel 137***De behöriga myndigheternas allmänna skyldigheter i fråga om efterlevnadsåtgärder**

1. När de behöriga myndigheterna agerar i enlighet med detta kapitel ska de prioritera åtgärder för att undanröja eller begränsa risker för människors och djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön.
2. När de behöriga myndigheterna misstänker bristande efterlevnad ska de utföra en undersökning för att bekräfta eller undanröja dessa misstankar.
3. De åtgärder som vidtas i enlighet med punkt 2 ska om nödvändigt omfatta
  - a) utförande av förstärkt offentlig kontroll av djur, varor och aktörer under en lämplig tidsperiod,
  - b) omhändertagande av djur och varor och icke godkända ämnen eller produkter, beroende på vad som är lämpligt.

*Artikel 138***Åtgärder vid konstaterad bristande efterlevnad**

1. Om bristande efterlevnad konstateras ska de behöriga myndigheterna vidta
  - a) alla åtgärder som är nödvändiga för att fastställa orsaken till och omfattningen av den bristande efterlevnaden samt fastställa aktörens ansvar, och
  - b) lämpliga åtgärder för att säkerställa att den berörda aktören åtgärdar den bristande efterlevnaden och förebygger ytterligare upprepningar.

När de behöriga myndigheterna beslutar vilka åtgärder som ska vidtas ska de ta hänsyn till den bristande efterlevnadens art och till den utsträckning i vilken aktören tidigare har efterlevt bestämmelserna.

2. När de behöriga myndigheterna agerar i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska de vidta alla åtgärder som de anser är lämpliga för att se till att de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs, inklusive, men inte begränsat till, att
  - a) beordra eller utföra behandlingar av djur,
  - b) beordra att djur lossas, lastas om till ett annat transportmedel, hålls och sköts om, placeras i karantän eller att slakt av djur senareläggs, samt om nödvändigt, beordra att veterinärhjälp söks,
  - c) beordra att varor behandlas, att märkning ändras eller att korrigerande information förmedlas till konsumenterna,

- d) begränsa eller förbjuda att djur eller varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten,
- e) beordra aktören att öka egenkontrollernas frekvens,
- f) beordra att vissa av den berörda aktörens verksamheter blir föremål för ökad eller systematisk offentlig kontroll,
- g) beordra att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för,
- h) beordra att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod,
- i) beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod,
- j) beordra att registreringen eller godkännandet för den berörda anläggningen, anordningen, installationen eller transportmedlet återkallas tillfälligt eller slutgiltigt, eller att en transportörs tillstånd eller förarens kompetensbevis återkallas tillfälligt eller slutgiltigt,
- k) beordra att djur slaktas eller avlivas, under förutsättning att detta är den lämpligaste åtgärden för att skydda människors hälsa, djurs hälsa och djurskyddet.
3. De behöriga myndigheterna ska till den berörda aktören eller dennes företrädare överlämna
- a) en skriftlig underrättelse om sitt beslut angående vilka insatser eller åtgärder som ska vidtas i enlighet med punkterna 1 och 2 tillsammans med skälen till beslutet, och
- b) information om rätten att överklaga sådana beslut och om de förfaranden och tidsfrister som gäller för sådana överklaganden.
4. Samtliga utgifter som uppkommer till följd av tillämpningen av denna artikel ska bäras av de ansvariga aktörerna.
5. De behöriga myndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder i fall av utfärdande av falska eller vilseledande officiella intyg eller missbruk av officiella intyg, inbegripet
- a) tillfällig avstängning av intyggivaren från hans eller hennes uppgifter,
- b) återkallelse av behörigheten att underteckna officiella intyg,
- c) varje annan åtgärd för att förhindra att de överträdelser som avses i artikel 89.2 upprepas.

Artikel 139

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa bestämmelser senast den 14 december 2019 samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att ekonomiska sanktioner för överträdelser av denna förordning och av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, om de begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande, i enlighet med nationell rätt återspeglar åtminstone antingen aktörens ekonomiska fördel eller, beroende på vad som är lämpligt, en procentandel av aktörens omsättning.

Artikel 140

Rapportering av överträdelser

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter har verkningsfulla mekanismer för att möjliggöra rapportering av faktiska eller potentiella överträdelser av denna förordning.

2. De mekanismer som avses i punkt 1 ska åtminstone omfatta
  - a) förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelse och uppföljning av dem,
  - b) lämpligt skydd för personer som inrapporterar en överträdelse mot represalier, diskriminering och andra former av missgynnande behandling, och
  - c) skydd av personuppgifter för den person som inrapporterar en överträdelse i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.

KAPITEL II

Unionens efterlevnadsåtgärder

Artikel 141

Allvarliga störningar i en medlemsstats kontrollsystem

1. Om kommissionen har belägg för att det förekommer allvarliga störningar i en medlemsstats kontrollsystem och dessa störningar kan utgöra en omfattande risk för människors eller djurs hälsa, växtskydd, djurskydd eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även för miljön, eller resultera i omfattande överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 1.2, ska den genom genomförandeakter vidta en eller flera av följande åtgärder, som ska tillämpas till dess att störningarna har undanröjts:
  - a) Förbud mot att tillhandahålla på marknaden eller transportera, förflytta eller på annat sätt hantera vissa djur eller varor som berörs av störningarna i kontrollsystemet.
  - b) Särskilda villkor för den verksamhet eller de djur eller varor som avses i led a.
  - c) Tillfälligt upphävande av den offentliga kontrollen vid gränskontrollstationer eller andra kontrollställen som berörs av störningarna i systemet för offentlig kontroll eller återkalla utseendet av sådana gränskontrollstationer eller andra kontrollställen.
  - d) Andra lämpliga tillfälliga åtgärder som är nödvändiga för att begränsa denna risk tills störningarna i kontrollsystemet undanröjts.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 145.2.

2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska vidtas endast om den berörda medlemsstaten efter begäran från kommissionen inte har åtgärdat situationen inom den lämpliga tidsfrist som kommissionen fastställt.
3. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på människors och djurs hälsa eller, när det gäller genetiskt modifierade organismer och växtskyddsmedel, även miljöskyddet, ska kommissionen anta omedelbart tillämpliga genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 145.3.

AVDELNING VIII

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

KAPITEL I

Förfarandebestämmelser

Artikel 142

Ändring av bilagor och hänvisningar till europeiska standarder

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på ändringar av bilagorna II och III, i syfte att ta hänsyn till ändringar av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 samt till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på hänvisningarna till de europeiska standarder som anges i artiklarna 29 b iv, 37.4 e och 93.3 a, för det fall att CEN ändrar dessa standarder.

Artikel 143

Dataskydd

1. Medlemsstaterna ska tillämpa direktiv 95/46/EG vid behandling av personuppgifter som utförs i medlemsstaterna i enlighet med denna förordning.
2. Förordning (EG) nr 45/2001 ska tillämpas vid behandling av personuppgifter som utförs av kommissionen i enlighet med den här förordningen.

Artikel 144

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 18.7, 21.8, 41, 45.4, 47.3, 48, 50.4, 51, 53.1, 62.3, 64.2, 64.5, 77.1, 77.2, 92.4, 99.2, 100.6, 101.2, 126.1, 142.1, 142.2, 149.2, 150.3, 154.3, 155.3 och 165.3 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 28 april 2017. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 18.7, 21.8, 41, 45.4, 47.3, 48, 50.4, 51, 53.1, 62.3, 64.2, 64.5, 77.1, 77.2, 92.4, 99.2, 100.6, 101.2, 126.1, 142.1, 142.2, 149.2, 150.3, 154.3, 155.3 och 165.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 18.7, 21.8, 41, 45.4, 47.3, 48, 50.4, 51, 53.1, 62.3, 64.2, 64.5, 77.1, 77.2, 92.4, 99.2, 100.6, 101.2, 126.1, 142.1, 142.2, 149.2, 150.3, 154.3, 155.3 och 165.3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 145

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder, som inrättats genom artikel 58.1 i förordning (EG) nr 178/2002, utom när det gäller artiklarna 25 och 26 i den här förordningen för vilka kommissionen ska biträdas av den kommitté som inrättats genom förordning (EG) nr 834/2007 respektive den kommitté som inrättats genom förordning (EU) nr 1151/2012. Dessa kommittéer ska vara kommittéer i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 5 i den förordningen tillämpas.

KAPITEL II

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 146

Upphävanden

1. Förordningarna (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, direktiven 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt beslut 92/438/EEG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 14 december 2019.
2. Hänvisningar till de upphävda rättsakterna ska anses som hänvisningar till den här förordningen och ska läsas i enlighet med jämförelsetablerna i bilaga V.

Artikel 147

Förhållande till förordning (EG) nr 882/2004

Beslut om utseende av Europeiska unionens referenslaboratorier enligt bilaga VII till förordning (EG) nr 882/2004 ska fortsätta att gälla till dess att ett Europeiska unionens referenslaboratorium har utsetts inom samma område i enlighet med artikel 93 i den här förordningen.

Artikel 148

Förhållande till förordningarna (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004 vad gäller godkännande av livsmedelsföretags anläggningar

1. Behöriga myndigheter ska fastställa förfaranden som livsmedelsföretagare ska följa när de ansöker om godkännande av sina anläggningar i enlighet med förordningarna (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004.
2. När den behöriga myndigheten har tagit emot en ansökan om godkännande från en livsmedelsföretagare ska den göra ett besök på plats.
3. Den behöriga myndigheten ska godkänna en anläggning för verksamheterna i fråga endast om livsmedelsföretagaren har visat att den uppfyller relevanta krav i livsmedelslagstiftningen.
4. Den behöriga myndigheten får ge villkorat godkännande om det framgår att anläggningen uppfyller samtliga krav gällande infrastruktur och utrustning. Myndigheten ska ge fullständigt godkännande endast om det av ny offentlig kontroll av anläggningen, som utförts inom tre månader från det villkorade godkännandet, framgår att anläggningen uppfyller övriga relevanta krav i livsmedelslagstiftningen. Om klara framsteg har gjorts men anläggningen fortfarande inte uppfyller samtliga relevanta krav kan den behöriga myndigheten förlänga det villkorade godkännandet. Det villkorade godkännandet får emellertid inte överstiga sammanlagt sex månader, förutom när det gäller fabriks- och frysartyg som för en medlemsstats flagg, för vilka sådant villkorat godkännande inte får överstiga 12 månader.
5. Den behöriga myndigheten ska under utförandet av offentlig kontroll fortlöpande se över godkännandet av anläggningar.

Artikel 149

Övergångsbestämmelser i samband med upphävandet av direktiven 91/496/EEG och 97/78/EG

1. De relevanta bestämmelser i direktiven 91/496/EEG och 97/78/EG som reglerar frågor som omfattas av artiklarna 47.2, 48, 51.1 b, c och d, 53.1 a, 54.1, 54.3 och 58 a i den här förordningen ska fortsätta att tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i den här förordningen till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som fastställs i den delegerade akt som antas i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på den dag som avses i punkt 1 i den här artikeln. Den dagen ska vara tillämpningsdatumet för de motsvarande bestämmelser som ska fastställas enligt de delegerade akter eller genomförandeakter som föreskrivs i artiklarna 47.2, 48, 51.1 b, c och d, 53.1 a, 54.1, 54.3 och 58 a.

Artikel 150

Övergångsbestämmelser i samband med upphävandet av direktiv 96/23/EG

1. De behöriga myndigheterna ska fortsätta att utföra den offentliga kontroll som är nödvändig för att upptäcka förekomst av de ämnen och grupper av restsubstanser som förtecknas i bilaga I till direktiv 96/23/EG, i enlighet med bilagorna II, III och IV till det direktivet, i stället för motsvarande bestämmelser i denna förordning till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som fastställs i den delegerade akt som antas enligt punkt 3 i den här artikeln.
2. Artikel 29.1 och 29.2 i direktiv 96/23/EG ska fortsätta att tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i denna förordning till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som fastställs i den delegerade akt som antas enligt punkt 3 i den här artikeln.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på det tidigare datum som avses i punkterna 1 och 2 i den här artikeln. Den dagen ska vara tillämpningsdatumet för de motsvarande bestämmelser som ska fastställas enligt de delegerade akter eller genomförandeakter som föreskrivs i artiklarna 19 och 112.

Artikel 151

Ändringar av direktiv 98/58/EG

Direktiv 98/58/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.3 ska ersättas med följande:

”3. *behöriga myndigheter*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*)

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...).”

2. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år lägga fram en årsrapport för kommissionen om de inspektioner som den behöriga myndigheten utfört under föregående år för att kontrollera att bestämmelserna i detta direktiv efterlevs. Rapporten ska åtföljas av en analys av de allvarligaste fallen av bristande efterlevnad och en nationell handlingsplan för förebyggande eller minskning av sådana fall under de kommande åren. Kommissionen ska lägga fram sammanfattningar av dessa rapporter för medlemsstaterna."

c) I punkt 3 ska led a utgå.

3. Artikel 7 ska utgå.

Artikel 152

Ändringar av direktiv 1999/74/EG

Direktiv 1999/74/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år lägga fram en årsrapport för kommissionen om de inspektioner som den behöriga myndigheten utfört under föregående år för att kontrollera att kraven i detta direktiv efterlevs. Rapporten ska åtföljas av en analys av de allvarligaste fallen av bristande efterlevnad och en nationell handlingsplan för förebyggande eller minskning av sådana fall under de kommande åren. Kommissionen ska lägga fram sammanfattningar av dessa rapporter för medlemsstaterna."

c) I punkt 3 ska led a utgå.

2. Artikel 9 ska utgå.

Artikel 153

Ändringar av förordning (EG) nr 999/2001

Förordning (EG) nr 999/2001 ska ändras på följande sätt:

1. Artiklarna 19 och 21 ska utgå.

2. Kapitlen A och B i bilaga X ska utgå.

Artikel 154

Ändringar av förordning (EG) nr 1/2005 och tillhörande övergångsbestämmelser

1. Förordning (EG) nr 1/2005 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Led d ska ersättas med följande:

"d) *gränskontrollstation*: en gränskontrollstation enligt definitionen i artikel 3.38 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., s. ...)."

b) Led f ska ersättas med följande.

"f) *behörig myndighet*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i förordning (EU) 2017/...."

c) Led i ska ersättas med följande:

"i) *utförelseställe*: utförelseställe enligt definitionen i artikel 3.39 i förordning (EU) 2017/...."

d) Led p ska ersättas med följande:

"p) *officiell veterinär*: en officiell veterinär enligt definitionen i artikel 3.32 i förordning (EU) 2017/...."

2. Artiklarna 14, 15, 16, 21, 22.2, 23, 24 och 26 ska utgå.

3. Artikel 27 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år lägga fram en årsrapport för kommissionen om de inspektioner som den behöriga myndigheten utfört under föregående år för att verifiera att kraven i denna förordning följs. Rapporten ska åtföljas av en analys av de allvarliga brister som konstaterats och en åtgärdsplan för att avhjälpa dessa brister."

4. Artikel 28 ska utgå.

2. Artiklarna 14, 15, 16, 21, 22.2, 23, 24 och 26 i förordning (EG) nr 1/2005 ska fortsätta att tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i den här förordningen till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som ska fastställas i den delegerade akt som antas enligt punkt 3 i den här artikeln.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på den dag som avses i punkt 2 i den här artikeln. Den dagen ska vara tillämpningsdatumet för de motsvarande bestämmelser som ska fastställas enligt de delegerade akter eller genomförandeakter som föreskrivs i artikel 21.

Artikel 155

Ändringar av förordning (EG) nr 396/2005 och tillhörande övergångsbestämmelser

1. Artiklarna 26, 27, 28.1, 28.2 och 30 i förordning (EG) nr 396/2005 ska utgå.

2. Artiklarna 26, 27.1 och 30 i förordning (EG) nr 396/2005 ska fortsätta att tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i den här förordningen till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som fastställs i den delegerade akt som antas enligt punkt 3 i den här artikeln.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på den dag som avses i punkt 2 i den här artikeln. Den dagen ska vara tillämpningsdatumet för de motsvarande bestämmelser som ska fastställas enligt de delegerade akter eller genomförandeakter som föreskrivs i artikel 19.

Artikel 156

Ändringar av direktiv 2007/43/EG

Direktiv 2007/43/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2.1 ska leden c och d ersättas med följande:

"c) *behöriga myndigheter*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

d) *officiell veterinär*: en officiell veterinär enligt definitionen i artikel 3.32 i förordning (EU) 2017/...

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...).

2. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år lägga fram en årsrapport för kommissionen om de inspektioner som den behöriga myndigheten utfört under föregående år för att kontrollera att bestämmelserna i detta direktiv följs. Rapporten ska åtföljas av en analys av de allvarigaste fallen av bristande efterlevnad och en nationell handlingsplan för förebyggande eller minskning av sådana fall under de kommande åren. Kommissionen ska lägga fram sammanfattningar av dessa rapporter för medlemsstaterna."

Artikel 157

Ändringar av direktiv 2008/119/EG

Direktiv 2008/119/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 ska led 2 ersättas med följande:

"2. *behöriga myndigheter*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...).

2. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska utgå.

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år lägga fram en årsrapport för kommissionen om de inspektioner som den behöriga myndigheten utfört under föregående år för att kontrollera att bestämmelserna i detta direktiv följs. Rapporten ska åtföljas av en analys av de allvarigaste fallen av bristande efterlevnad och en nationell handlingsplan för förebyggande eller minskning av sådana fall under de kommande åren. Kommissionen ska lägga fram sammanfattningar av dessa rapporter för medlemsstaterna."

3. Artikel 9 ska utgå.

Artikel 158

Ändringar av direktiv 2008/120/EG

Direktiv 2008/120/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 ska led 10 ersättas med följande:

"10. *behöriga myndigheter*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...).

2. Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska utgå.

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år lägga fram en årsrapport för kommissionen om de inspektioner som den behöriga myndigheten utfört under föregående år för att kontrollera att kraven i detta direktiv efterlevs. Rapporten ska åtföljas av en analys av de allvarligaste fallen av bristande efterlevnad och en nationell handlingsplan för förebyggande eller minskning av sådana fall under de kommande åren. Kommissionen ska lägga fram sammanfattningar av dessa rapporter för medlemsstaterna."

3. Artikel 10 ska utgå.

Artikel 159

Ändringar av förordning (EG) nr 1099/2009

Förordning (EG) nr 1099/2009 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 ska led q ersättas med följande:

"q) *behöriga myndigheter*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...).

2. Artikel 22 ska utgå.

Artikel 160

Ändringar av förordning (EG) nr 1069/2009

Förordning (EG) nr 1069/2009 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Led 10 ska ersättas med följande:

"10. *behörig myndighet*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...)."

b) Led 15 ska ersättas med följande:

"15. *transitering*: transitering enligt definitionen i artikel 3.44 i förordning (EU) 2017/...."

2. Artiklarna 45, 49 och 50 ska utgå.

Artikel 161

Ändringar av förordning (EG) nr 1107/2009

Förordning (EG) nr 1107/2009 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 68 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska senast den 31 augusti varje år för kommissionen lägga fram en rapport för föregående år om omfattningen och resultaten av den offentliga kontroll som utförts för att kontrollera att denna förordning efterlevs."

b) Andra och tredje styckena ska utgå.

2. I artikel 78.1 ska led n utgå.

Artikel 162

Ändringar av förordning (EU) nr 1151/2012

Förordning (EU) nr 1151/2012 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 36 ska ändras på följande sätt:

a) Rubriken ska ersättas med följande: "De offentliga kontrollernas omfattning".

b) Punkterna 1 och 2 ska utgå.

c) I punkt 3 ska inledningsfrasen ersättas med följande:

"3. De offentliga kontroller som utförs i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*) ska omfatta följande:

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...)."

2. Artikel 37 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska första stycket ersättas med följande:

"1. När det gäller skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter som avser produkter som har sitt ursprung inom unionen, ska, innan produkterna släpps ut på marknaden, kontroll av att produkterna överensstämmer med produktspecifikationerna genomföras av

a) de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med artikel 4 i förordning (EU) 2017/..., eller

b) organ med delegerade uppgifter enligt definitionen i artikel 3.5 i förordning (EU) 2017/...."

b) I punkt 3 ska första stycket utgå.

c) I punkt 4 ska "punkterna 1 och 2" ersättas med "punkt 2".

3. Artikel 38 ska utgå.

4. Artikel 39 ska ersättas med följande:

"Artikel 39

Organ med delegerade uppgifter som utför kontroller i tredjeländer

De organ med delegerade uppgifter som utför kontroller i tredjeländer enligt artikel 37.2 b ska vara ackrediterade enligt den relevanta harmoniserade standarden *Bedömning av överensstämmelse – Krav på organ som certifierar produkter, processer och tjänster*. Dessa organ med delegerade uppgifter kan ackrediteras antingen av ett nationellt ackrediteringsorgan utanför unionen i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008 eller av ett ackrediteringsorgan utanför unionen som har undertecknat *International Accreditation Forums (IAF) multilaterala erkännande av produktcertifiering*."

Artikel 163

Ändringar av förordning (EU) nr 652/2014

Förordning (EU) nr 652/2014 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 30.1 ska ersättas med följande:

"1. Stöd för att täcka kostnader i samband med genomförandet av de arbetsprogram som godkänts av kommissionen, får beviljas till

a) Europeiska unionens referenslaboratorier enligt artikel 93 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*) och de referenscentrum i Europeiska unionen som avses i artikel 29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 (**),

- b) Europeiska unionens referenscentrum för djurskydd enligt artikel 95 i förordning (EU) 2017/...,
- c) Europeiska unionens referenscentrum för den jordbruksbaserade livsmedelskedjans äkthet och integritet som avses i artikel 97 i förordning (EU) 2017/....

- (*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s...).
- (**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel) (EUT L 171, 29.6.2016, s. 66).*

2. Följande artikel ska införas:

”Artikel 30a

Ackreditering av nationella referenslaboratorier för växtskydd

1. De nationella referenslaboratorier som avses i artikel 100 i förordning (EU) 2017/... får beviljas stöd för kostnader för ackreditering enligt standarden EN ISO/IEC 17025 *Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier* när det gäller användning av metoder för laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik för att kontrollera att bestämmelserna om skyddsåtgärder mot växtskadegörare efterlevs.

2. Stöd får beviljas till ett enda nationellt referenslaboratorium i varje medlemsstat för vart och ett av Europeiska unionens referenslaboratorium för växtskydd i upp till tre år efter det att Europeiska unionens referenslaboratorium har utsetts.”

Artikel 164

Ändringar av förordning (EU) 2016/429 och tillhörande övergångsbestämmelser

1. Förordning (EU) 2016/429 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) Led 33 ska ersättas med följande:

”33. *offentlig kontroll*: varje form av kontroll som utförs i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s...).

b) Led 51 ska ersättas med följande:

"51. *Traces*: en systemkomponent integrerad i Imsoc enligt artiklarna 131–136 i förordning (EU) 2017/...."

c) Led 53 ska ersättas med följande:

"53. *officiell veterinär*: en officiell veterinär enligt definitionen i artikel 3.32 i förordning (EU) 2017/...."

d) Led 55 ska ersättas med följande:

"55. *behörig myndighet*: den centrala veterinära myndighet i en medlemsstat som ansvarar för att organisera offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i enlighet med denna förordning och förordning (EU) 2017/..., eller annan myndighet till vilken det ansvaret har delegerats."

2. Artikel 229.2 ska ersättas med följande:

"2. De aktörer som ansvarar för sändningen i fråga ska uppvisa sändningar av djur, avelsmaterial och produkter av animaliskt ursprung från tredjeländer eller territorier för offentlig kontroll enligt artikel 47 i förordning (EU) 2017/...."

3. Artikel 281 ska utgå.

2. Följande bestämmelser ska fortsätta att tillämpas i fråga om de frågor som omfattas av förordning (EU) 2016/429 fram till tillämpningsdatumet för den förordningen:

a) Artikel 9 i direktiv 89/662/EEG.

b) Artikel 10 i direktiv 90/425/EEG.

c) Artikel 18.1, 18.3, 18.4, 18.5, 18.6, 18.7 och 18.8 i direktiv 91/496/EEG.

d) Artikel 22.1, 22.3, 22.4, 22.5, 22.6 och 22.7 i direktiv 97/78/EG.

3. När det gäller artikel 14 i förordning (EU) 2016/429 och trots det tillämpningsdatum som anges i den förordningen, ska villkoret för dess tillämpning vid tillämpning av artikel 31.2 i den här förordningen anses vara uppfyllt redan från och med den 14 december 2019.

Artikel 165

Ändringar av förordning (EU) 2016/2031 och tillhörande övergångsbestämmelser

1. Förordning (EU) 2016/2031 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.6 ska ersättas med följande:

"6. *behörig myndighet*: behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/... av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll) (EUT L ..., ..., s. ...).

2. Artikel 10 ska ersättas med följande:

"Artikel 10

Behöriga myndigheters officiella bekräftelse av förekomsten av en EU-karantänkskadegörare

Om en behörig myndighet misstänker, eller har mottagit uppgifter om, förekomst av en EU-karantänkskadegörare, eller av en skadegörare som omfattas av åtgärder som antagits i enlighet med artikel 30.1, på en del av en medlemsstats territorium där förekomst av skadegöraren tidigare inte varit känd, eller i en sändning av växter, växtprodukter eller andra föremål som förts in till, är avsedda att föras in till, eller förflyttats inom unionens territorium, ska myndigheten genast vidta nödvändiga åtgärder för att på grundval av en diagnos från ett sådant officiellt laboratorium som avses i artikel 37 i förordning (EU) 2017/... bekräfta om skadegöraren förekommer eller inte (nedan kallat *officiell bekräftelse*).

I tillämpliga fall ska de berörda medlemsstaterna i väntan på den officiella bekräftelsen om skadegörarens förekomst vidta växtskyddsåtgärder för att eliminera risken för att denna skadegörare sprids.

Den misstanke eller de uppgifter som avses i första stycket i denna artikel får grunda sig på information som mottagits i enlighet med artiklarna 14 och 15 eller från någon annan källa."

3. I artikel 11 ska andra stycket ersättas med följande:

"Anmälningar enligt första stycket ska lämnas in av den myndighet som den berörda medlemsstaten har utsett i enlighet med artikel 4.2 i förordning (EU) 2017/..., via det elektroniska anmälningssystem som avses i artikel 103."

4. I artikel 25.2 ska led a ersättas med följande:

"a) roller och ansvarsområden för de organ som deltar i genomförandet av planen vid bekräftad eller misstänkt förekomst av den prioriterade skadegöraren, samt ordregång och förfaranden för samordning av åtgärder som ska vidtas av behöriga myndigheter, andra offentliga myndigheter, i den mening som avses i artikel 4.2 i förordning (EU) 2017/..., medverkande organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer, i den mening som avses i artikel 28.1 i den förordningen, laboratorier och professionella aktörer, inbegripet samordning med angränsande medlemsstater och angränsande tredjeländer när så är lämpligt,".

5. Artikel 41.4 ska ersättas med följande:

"4. Om växter, växtprodukter eller andra föremål har förts in till, eller förflyttats inom, unionens territorium i strid med bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel ska medlemsstaterna anta de nödvändiga åtgärder som avses i artikel 66.3 i förordning (EU) 2017/... och underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om detta via det elektroniska anmälningssystem som avses i artikel 103.

I tillämpliga fall ska den anmälan även göras till det tredjeländ från vilket växterna, växtprodukterna eller de andra föremålen förts in till unionens territorium."

6. Artikel 44.2 ska ersättas med följande:

"2. När så är lämpligt ska kommissionen genomföra undersökningar i det berörda tredjelandet, i enlighet med artikel 120 i förordning (EU) 2017/..., för att kontrollera om kraven i punkt 1 första stycket a och b i den här artikeln är uppfyllda."

7. I artikel 49.6 ska tredje stycket ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska, genom det elektroniska anmälningssystem som avses i artikel 103 i denna förordning, till kommissionen och övriga medlemsstater anmäla fall i vilka införel av en växt, en växtprodukt eller ett annat föremål till unionens territorium har vägrats, eller i vilka förflyttning inom unionens territorium av denna växt, denna växtprodukt eller detta andra föremål har förbjudits, på grund av att den berörda medlemsstaten har ansett att det förbud som avses i punkt 2 andra stycket c i denna artikel har överträtts. I tillämpliga fall ska anmälan innehålla uppgift om vilka åtgärder som medlemsstaten har vidtagit avseende de berörda växterna, växtprodukterna eller andra föremålen i enlighet med artikel 66.3 i förordning (EU) 2017/...."

8. I artikel 76 ska punkterna 4 och 5 ersättas med följande:

"4. När det gäller ett tredjeland som inte är konventionspart i IPPC ska den behöriga myndigheten endast godkänna sundhetscertifikat som utfärdats av de myndigheter som är behöriga i enlighet med nationella regler i det tredjelandet och som anmälts till kommissionen. Kommissionen ska via det elektroniska anmälningssystem som avses i artikel 103 underrätta medlemsstaterna och aktörerna om de anmälningar som inkommit i enlighet med artikel 132 a i förordning (EU) 2017/....

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 105 i syfte att komplettera denna förordning med avseende på de villkor för godkännande som avses i första stycket i denna punkt, för att garantera certifikatens tillförlitlighet.

5. Elektroniska sundhetscertifikat ska endast godkännas om de lämnas via, eller genom elektroniskt utbyte med, det integrerade datoriserade system som avses i artikel 131.1 i förordning (EU) 2017/...."

9. I artikel 77.1 ska första stycket ersättas med följande:

"1. Om ett sundhetscertifikat har utfärdats i enlighet med artikel 71.1, 71.2 och 71.3 och den berörda behöriga myndigheten konstaterar att de villkor som avses i artikel 76 inte är uppfyllda ska den ogiltigförklara sundhetscertifikatet och säkerställa att det inte längre åtföljer berörda växter, växtprodukter eller andra föremål. I sådana fall ska den behöriga myndigheten när det gäller dessa växter, växtprodukter eller andra föremål vidta någon av de åtgärder som anges i artikel 66.3 i förordning (EU) 2017/...."

10. I artikel 91.1 ska andra stycket ersättas med följande:

"Bemyndigade aktörer som tillämpar en godkänd riskhanteringsplan för växtskadegörare kan omfattas av inspektioner med nedsatt frekvens som avses i artikel 22.3 b i förordning (EU) 2017/...."

11. I artikel 94.1 ska första stycket ersättas med följande:

"1. Om det till unionens territorium från ett tredjeland förs in växter, växtprodukter eller andra föremål för vilka växtpass krävs för förflyttning inom unionens territorium, i enlighet med artiklarna 79.1 och 80.1 i denna förordning, ska, genom undantag från artikel 87 i denna förordning, växtpasset utfärdas om kontrollerna enligt artikel 49.1 i förordning (EU) 2017/... av införseln har genomförts med tillfredsställande resultat och föranlett slutsatsen att berörda växter, växtprodukter eller andra föremål uppfyller de grundläggande kraven för utfärdande av växtpass i enlighet med artikel 85 i den här förordningen och, i förekommande fall, artikel 86 i den här förordningen."

12. Artikel 100.5 ska ersättas med följande:

"5. Elektroniska sundhetscertifikat för export ska lämnas via, eller genom elektroniskt utbyte med, Imsoc."

13. Artikel 101.6 ska ersättas med följande:

"6. Elektroniska sundhetscertifikat för återexport ska lämnas via, eller genom elektroniskt utbyte med, Imsoc."

14. Artikel 102.4 ska ersättas med följande:

"4. Intyget inför export ska åtfölja de berörda växterna, växtprodukterna och andra föremålen under deras förflyttning inom unionens territorium, såvida inte informationen i intyget utbyts mellan de berörda medlemsstaterna via, eller genom elektroniskt utbyte med, Imsoc."

15. Artikel 103 ska ersättas med följande:

"Artikel 103

Inrättande av ett elektroniskt anmälningssystem

Kommissionen ska inrätta ett elektroniskt system för medlemsstaternas inlämning av anmälningar.

Systemet ska vara anslutet till och kompatibelt med Imsoc."

16. Artikel 109.1 ska ersättas med följande:

"Direktiv 2000/29/EG ska upphöra att gälla, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 165.2, 165.3 och 165.4 i förordning (EU) 2017/...."

2. Relevanta artiklar i direktiv 2000/29/EG ska fortsätta att tillämpas för frågor som omfattas av artiklarna 47.2, 48, 51.1 b, c och d, 53.1 a, 54.1, 54.3 och 58 a i denna förordning i stället för dessa bestämmelser till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som infaller efter denna förordnings tillämpningsdatum, som ska fastställas i den delegerade akt som antas i enlighet med punkt 3 i den här artikeln.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 144 i syfte att ändra denna förordning med avseende på det datum som avses i punkt 2 i den här artikeln.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 2 och 3 i denna artikel eller det tillämpningsdatum som anges i artikel 167.1 ska kommissionen anta de delegerade akter som avses i artikel 53.1 a och e vad gäller sådana varor som avses i artikel 47.1 c senast 12 månader före deras tillämpningsdatum.

Artikel 166

Övergångsbestämmelser för antagandet av delegerade akter och genomförandeakter

Utän att det påverkar de tillämpningsdatum som avses i artikel 167 eller övergångsbestämmelserna enligt detta kapitel ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter och genomförandeakter enligt denna förordning från och med den 28 april 2017. Sådana akter ska tillämpas från och med tillämpningsdatumet i enlighet med artikel 167, utan att det påverkar tillämpningen av övergångsbestämmelserna enligt detta kapitel.

Artikel 167

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Om inte annat följer av punkterna 2–4 ska denna förordning tillämpas från och med den 14 december 2019.

2. Inom det område som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2 g ska artiklarna 34.1, 34.2, 34.3, 37.4 e och 37.5 tillämpas från och med den 29 april 2022.

3. Artiklarna 92–101 i den här förordningen ska tillämpas från och med den 29 april 2018, i stället för artiklarna 32 och 33 i förordning (EG) nr 882/2004, som upphävs genom den här förordningen.

4. Artikel 163 ska tillämpas från och med den 28 april 2017.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 15 mars 2017.

På rådets vägnar

...

Ordförande

På Europaparlamentets vägnar

...

Ordförande

BILAGA I

TERRITORIER SOM AVSES I ARTIKEL 3.40 MED UNDANTAG FÖR TILLÄMPNINGEN AV ARTIKEL 1.2 G

1. Konungariket Belgien
  2. Republiken Bulgarien
  3. Republiken Tjeckien
  4. Konungariket Danmark utom Färöarna och Grönland
  5. Förbundsrepubliken Tyskland
  6. Republiken Estland
  7. Irland
  8. Republiken Grekland
  9. Konungariket Spanien utom Ceuta och Melilla
  10. Republiken Frankrike
  11. Republiken Kroatien
  12. Republiken Italien
  13. Republiken Cypern
  14. Republiken Lettland
  15. Republiken Litauen
  16. Storhertigdömet Luxemburg
  17. Ungern
  18. Republiken Malta
  19. Konungariket Nederländernas territorium i Europa
  20. Republiken Österrike
  21. Republiken Polen
  22. Republiken Portugal
  23. Rumänien
  24. Republiken Slovenien
  25. Republiken Slovakien
  26. Republiken Finland
  27. Konungariket Sverige
  28. Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland
-

BILAGA II

UTBILDNING AV DE BEHÖRIGA MYNDIGHETERNAS PERSONAL

KAPITEL I

Vad som ska ingå i utbildningen för personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1. Olika kontrollmetoder och kontrolltekniker, såsom inspektion, verifierande kontroll, screening, riktad screening, provtagning samt laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik.
2. Kontrollförfaranden.
3. De bestämmelser som avses i artikel 1.2.
4. Bedömning av bristande efterlevnad av de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
5. Faror i samband med produktion, bearbetning och distribution av djur och varor.
6. De olika leden i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan och eventuella risker för människors hälsa, och i förekommande fall, för djurs hälsa, växtskydd, djurskydd och miljön.
7. Utvärdering av tillämpningen av HACCP-förfaranden och av god lantbrukspraxis.
8. Hanteringssystem, t.ex. kvalitetssäkringsprogram som aktörerna svarar för, och bedömning av dessa om de är relevanta för de krav som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.
9. System för officiellt intygande.
10. Beredskapsplanering för nödsituationer, inklusive kommunikation mellan medlemsstaterna och kommissionen.
11. Rättsliga åtgärder och rättsverkningar till följd av offentlig kontroll.
12. Granskning av skriftlig eller annan dokumentation, inklusive sådan som gäller provningsjämförelser, ackreditering och riskvärdering, som kan vara relevant för bedömningen av om de bestämmelser som avses i artikel 1.2 efterlevs. Detta kan omfatta ekonomiska och handelsmässiga aspekter.
13. Kontrollförfaranden och krav för införsel till unionen av djur och varor som kommer från tredjeländer.
14. Andra områden som är nödvändiga för att säkerställa att den offentliga kontrollen utförs i enlighet med denna förordning.

KAPITEL II

De områden som kontrollförfaranden ska omfatta

1. De behöriga myndigheternas organisation och förhållandet mellan centrala behöriga myndigheter och myndigheter som de har tilldelat uppgiften att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.
2. Förhållandet mellan behöriga myndigheter och organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer till vilka de har delegerat uppgifter med anknytning till offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet.
3. En redogörelse för de mål som ska uppnås.
4. Personalens uppgifter, ansvar och skyldigheter.
5. Provtagningsförfaranden, kontrollmetoder och kontrolltekniker, inklusive laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik, tolkning av resultat och därav följande beslut.
6. Program för screening och riktad screening.
7. Ömsesidigt stöd om den offentliga kontrollen förutsätter att mer än en medlemsstat vidtar åtgärder.

8. Åtgärder som ska vidtas till följd av offentlig kontroll.
  9. Samarbete med andra enheter och avdelningar vars ansvarsområden berörs, eller med aktörer.
  10. Verifiering av att metoderna för provtagning samt metoderna för laboratorieanalys, laboratorietestning eller laboratoriediagnostik är verkningsfulla.
  11. Annan verksamhet eller information som krävs för att den offentliga kontrollen ska vara verkningsfull.
-

BILAGA III

KARAKTERISERING AV ANALYSMETODER

1. Analysmetoderna och mätresultaten bör karakteriseras genom följande kriterier:
  - a) Noggrannhet (riktighet och precision).
  - b) Användningsområde (matris och koncentrationsintervall).
  - c) Detektionsgräns.
  - d) Kvantifieringsgräns.
  - e) Precision.
  - f) Repeterbarhet.
  - g) Reproducerbarhet.
  - h) Utbyte.
  - i) Selektivitet.
  - j) Känslighet.
  - k) Linearitet.
  - l) Mätosäkerhet.
  - m) Andra kriterier, som får väljas efter behov.
2. De precisionsvärden som avses i punkt 1 e ska erhållas antingen genom kollaborativ avprövning som utförts enligt ett internationellt erkänt protokoll för kollaborativ avprövning (t.ex. ISO 5725 *Noggrannhet (riktighet och precision) för mätmetoder och mätresultat*) eller grunda sig på tester av att kriterierna uppfylls om prestandakriterier för analysmetoder har fastställts. Värdena för repeterbarhet och reproducerbarhet ska uttryckas på ett internationellt erkänt sätt (t.ex. 95 % konfidensintervaller som definieras i ISO 5725 *Noggrannhet (riktighet och precision) för mätmetoder och mätresultat*). Resultaten från den kollaborativa avprövningen ska publiceras eller vara fritt tillgängliga.
3. Analysmetoder som kan användas på samma sätt för olika varugrupper bör väljas framför metoder som endast kan användas för enskilda varor.
4. I situationer där analysmetoder endast kan valideras inom ett och samma laboratorium bör de metoderna valideras enligt internationellt erkända vetenskapliga protokoll eller riktlinjer eller grunda sig på tester av att kriterierna uppfyllts om prestandakriterier för analysmetoder har fastställts.
5. Analysmetoder som antas enligt denna förordning bör utarbetas enligt den standard för analysmetoder som rekommenderas av Internationella standardiseringsorganisationen.

BILAGA IV

KAPITEL I

Avgifter eller pålagor för offentlig kontroll av sändningar av djur och varor som förs in i unionen

- I. SÄNDNINGAR AV LEVANDE DJUR
- a) Nötkreatur, hästdjur, svin, får, getter, fjäderfän, kaniner och småvilt (fåglar och marklevande vilt), vildsvin och vilda idisslare:
- 55 EUR per sändning upp till 6 ton, och
  - 9 EUR per ton över 6 och upp till 46 ton, eller
  - 420 EUR per sändning över 46 ton.
- b) Andra djurarter:
- 55 EUR per sändning upp till 46 ton, eller
  - 420 EUR per sändning över 46 ton.
- II. SÄNDNINGAR AV KÖTT
- 55 EUR per sändning upp till 6 ton, och
  - 9 EUR per ton över 6 och upp till 46 ton, eller
  - 420 EUR per sändning över 46 ton.
- III. SÄNDNINGAR AV FISKERIPRODUKTER
- a) Fiskeriprodukter som inte transporteras i bulk:
- i) 55 EUR per sändning upp till 6 ton, och
  - ii) 9 EUR per ton över 6 och upp till 46 ton, eller
  - iii) 420 EUR per sändning över 46 ton.
- b) Fiskeriprodukter som transporteras som styckegods:
- i) 600 EUR per fartyg med en last av fiskeriprodukter upp till 500 ton,
  - ii) 1 200 EUR per fartyg med en last av fiskeriprodukter över 500 och upp till 1 000 ton,
  - iii) 2 400 EUR per fartyg med en last av fiskeriprodukter över 1 000 och upp till 2 000 ton,
  - iv) 3 600 EUR per fartyg med en last av fiskeriprodukter över 2 000 ton.
- IV. SÄNDNINGAR AV KÖTTPRODUKTER, FJÅDERFÄKÖTT, VILTKÖTT, KANINKÖTT ELLER KÖTT AV HÄGNAT VILT
- a) 55 EUR per sändning upp till 6 ton, och
  - b) 9 EUR per ton över 6 och upp till 46 ton, eller
  - c) 420 EUR per sändning över 46 ton.
- V. SÄNDNINGAR AV ANDRA PRODUKTER AV ANIMALISKT URSPRUNG ÄN KÖTTPRODUKTER AVSEDDA ATT ANVÄNDAS SOM LIVSMEDEL
- a) Andra produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel som inte transporteras i bulk:
- i) 55 EUR per sändning upp till 6 ton, och
  - ii) 9 EUR per ton över 6 och upp till 46 ton, eller
  - iii) 420 EUR per sändning över 46 ton.

- b) Andra produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel som transporteras som stycke gods:
- i) 600 EUR per fartyg med en last av produkter upp till 500 ton,
  - ii) 1 200 EUR per fartyg med en last av produkter över 500 och upp till 1 000 ton,
  - iii) 2 400 EUR per fartyg med en last av produkter över 1 000 och upp till 2 000 ton,
  - iv) 3 600 EUR per fartyg med en last av produkter över 2 000 ton.
- VI. SÄNDNINGAR AV ANIMALISKA BIPRODUKTER OCH FODER AV ANIMALISKT URSPRUNG
- a) Sändningar av animaliska biprodukter och foder av animaliskt ursprung som inte transporteras i bulk:
- i) 55 EUR per sändning upp till 6 ton, och
  - ii) 9 EUR per ton över 6 och upp till 46 ton, eller
  - iii) 420 EUR per sändning över 46 ton.
- b) Animaliska biprodukter och foder av animaliskt ursprung som transporteras som stycke gods:
- i) 600 EUR per fartyg med en last av produkter upp till 500 ton,
  - ii) 1 200 EUR per fartyg med en last av produkter över 500 och upp till 1 000 ton,
  - iii) 2 400 EUR per fartyg med en last av produkter över 1 000 och upp till 2 000 ton,
  - iv) 3 600 EUR per fartyg med en last av produkter över 2 000 ton.
- VII. SÄNDNINGAR AV DJUR OCH VAROR FRÅN TREDJELÄNDER SOM ÄR TRANSITERADE ELLER OMLASTADE
- 30 EUR per sändning; beloppet ska ökas med 20 EUR per kvarts timme för varje tjänsteman som medverkar vid kontrollen.
- VIII. SÄNDNINGAR AV VÄXTER, VÄXTPRODUKTER OCH ANDRA PRODUKTER, FÖREMÅL OCH MATERIAL SOM KAN HYSA ELLER SPRIDA VÄXTSKADEGÖRARE
- a) För dokumentkontroller: 7 EUR per sändning.
- b) För identitetskontroller:
- i) 7 EUR per sändning upp till motsvarande en lastbilslast, en tågvarnslast eller en container av jämförbar storlek,
  - ii) 14 EUR per sändning som är större än ovannämnda storlek.
- c) För växtskyddskontroller, enligt följande specifikationer:
- i) Sticklingar, fröplantor (utom skogsodlingsmaterial), småplantor av jordgubbar eller av grönsaker:
    - 17,5 EUR per sändning upp till 10 000 st.,
    - 0,70 EUR per sändning för varje ytterligare 1 000 enheter,
    - 140 EUR per sändning, maxavgift.
  - ii) Buskar, träd (utom huggna julgranar), andra vedartade växter från plantskolor inklusive skogsodlingsmaterial (utom fröer):
    - 17,5 EUR per sändning upp till 10 000 st.,
    - 0,44 EUR per sändning för varje ytterligare 1 000 enheter,
    - 140 EUR per sändning, maxavgift.
  - iii) Lökar, stamknölar, rhizomer, knölar, avsedda att planteras (utom potatisknölar):
    - 17,5 EUR per sändning upp till 200 kg,
    - 0,16 EUR per sändning för varje ytterligare 10 kg,
    - 140 EUR per sändning, maxavgift.

- iv) Fröer, vävnadskulturer:
- 7,5 EUR per sändning upp till 100 kg,
  - 0,175 EUR per sändning för varje ytterligare 10 kg,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.
- v) Andra växter avsedda för plantering, som inte förtecknas någon annanstans i denna punkt:
- 17,5 EUR per sändning upp till 5 000 st.,
  - 0,18 EUR per sändning för varje ytterligare 100 enheter,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.
- vi) Snittblommor:
- 17,5 EUR per sändning upp till 20 000 st.,
  - 0,14 EUR per sändning för varje ytterligare 1 000 enheter,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.
- vii) Grenar med blad, delar av barrträd (utom huggna julgranar):
- 17,5 EUR per sändning upp till 100 kg,
  - 1,75 EUR per sändning för varje ytterligare 100 kg,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.
- viii) Huggna julgranar:
- 17,5 EUR per sändning upp till 1 000 st.,
  - 1,75 EUR per sändning för varje ytterligare 100 enheter,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.
- ix) Växtblad från t.ex. örter, kryddor och bladgrönsaker:
- 17,5 EUR per sändning upp till 100 kg,
  - 1,75 EUR per sändning för varje ytterligare 10 kg,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.
- x) Frukt, grönsaker (utom bladgrönsaker):
- 17,5 EUR per sändning upp till 25 000 kg,
  - 0,7 EUR per sändning för varje ytterligare 1 000 kg.
- xi) Potatisknölar:
- 52,5 EUR per parti upp till 25 000 kg,
  - 52,5 EUR per parti för varje ytterligare 25 000 kg.
- xii) Trä (utom bark):
- 17,5 EUR per sändning upp till 1 000 m³,
  - 0,175 EUR per sändning för varje ytterligare 10 m³.
- xiii) Jord och odlingssubstrat, bark:
- 17,5 EUR per sändning upp till 25 000 kg,
  - 0,7 EUR per sändning för varje ytterligare 1 000 kg,
  - 140 EUR per sändning, maxavgift.

xiv) Spannmål:

- 17,5 EUR per sändning upp till 25 000 kg,
- 0,7 EUR per sändning för varje ytterligare 1 000 kg,
- 700 EUR per sändning, maxavgift.

xv) Andra växter eller växtprodukter, som inte förtecknas någon annanstans i denna punkt:

- 17,5 EUR per sändning.

Om en sändning inte uteslutande består av produkter som omfattas av beskrivningen i den relevanta strecksatsen, ska de delar av sändningen som består av produkter som omfattas av beskrivningen i den relevanta strecksatsen (parti eller partier) behandlas som en separat sändning.

KAPITEL II

Avgifter eller pålagor för offentlig kontroll i slakterier, i styckningsanläggningar, i bearbetningsanläggningar, av mjölkproduktion och av produktion och utsläppande på marknaden av fiskeri- och vattenbruksprodukter

I. AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR OFFENTLIG KONTROLL I SLAKTERIER

a) Nötkött

- i) vuxna nötkreatur: 5 EUR/djur,
- ii) unga nötkreatur: 2 EUR/djur.

b) Kött från hovdjur/hästdjur: 3 EUR/djur

c) Griskött: djur med en slaktvikt som

- i) understiger 25 kg: 0,5 EUR/djur,
- ii) är lika med eller överstiger 25 kg: 1 EUR/djur.

d) Färgkött och getkött: djur med en slaktvikt som

- i) understiger 12 kg: 0,15 EUR/djur,
- ii) är lika med eller överstiger 12 kg: 0,25 EUR/djur.

e) Fjäderfäkött

- i) fjäderfån av släktet *Gallus* och pärlhöns: 0,005 EUR/djur,
- ii) ankor och gäss: 0,01 EUR/djur,
- iii) kalkoner: 0,025 EUR/djur,
- iv) kött av uppfödda kaniner: 0,005 EUR/djur,
- v) vaktlar och raphönor: 0,002 EUR/djur.

II. AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR OFFENTLIG KONTROLL I STYCKNINGSANLÄGGNINGAR

Per ton kött:

- a) nötkött, kalvkött, griskött, kött från hovdjur/hästdjur, färgkött och getkött: 2 EUR,
- b) fjäderfäkött och kött av uppfödda kaniner: 1,5 EUR,
- c) kött av hägnat vilt och kött från frilevande vilt:
  - småvilt (fåglar och marklevande vilt): 1,5 EUR,
  - ratiter (struts, emu, nandufågel): 3 EUR,
  - vildsvin och idisslare: 2 EUR.

III. AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR OFFENTLIG KONTROLL I BEARBETNINGSANLÄGGNINGAR FÖR VILT

- a) Småvilt (fåglar): 0,005 EUR/djur,
- b) småvilt (marklevande): 0,01 EUR/djur,
- c) ratiter: 0,5 EUR/djur.
- d) Landdäggdjur:
  - i) vildsvin: 1,5 EUR/djur,
  - ii) idisslare: 0,5 EUR/djur.

IV. AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR OFFENTLIG KONTROLL AV MJÖLKPRODUKTION

- a) 1 EUR per 30 ton
och
- b) 0,5 EUR/ton därefter.

V. AVGIFTER ELLER PÅLAGOR FÖR OFFENTLIG KONTROLL AV PRODUKTION OCH UTSLÄPPANDE PÅ MARKNADEN AV FISKERI- OCH VATTENBRUKSPRODUKTER

- a) När fiskeriprodukter och vattenbruksprodukter släpps ut på marknaden för första gången:
    - i) 1 EUR/ton för de första 50 tonnen i månaden,
    - ii) 0,5 EUR/ton därefter.
  - b) Första försäljningen på fiskmarknaden:
    - i) 0,5 EUR/ton för de första 50 tonnen i månaden,
    - ii) 0,25 EUR/ton därefter.
  - c) Första försäljning vid bristande eller otillräcklig gradering av produktens färskhet och/eller storlek:
    - i) 1 EUR/ton för de första 50 tonnen i månaden,
    - ii) 0,5 EUR/ton därefter.
-

BILAGA V

JÄMFÖRELSETABELLER SOM AVSES I ARTIKEL 146.2

1. Förordning (EG) nr 882/2004

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 1.1 första stycket	Artikel 1.1
Artikel 1.1 andra stycket	Artikel 1.2
Artikel 1.2	Artikel 1.4
Artikel 1.3	—
Artikel 1.4	—
Artikel 2	Artikel 3
Artikel 3.1	Artikel 9.1
Artikel 3.2	Artikel 9.4
Artikel 3.3	Artikel 10
Artikel 3.4	Artikel 9.6
Artikel 3.5	Artikel 9.6
Artikel 3.6	Artikel 9.7
Artikel 3.7	—
Artikel 4.1	Artikel 4.1
Artikel 4.2	Artikel 5.1 a, c, d, e, f, g och i
Artikel 4.3	Artikel 4.2
Artikel 4.4	Artikel 5.1 b
Artikel 4.5	Artikel 5.5
Artikel 4.6	Artikel 6.1
Artikel 4.7	—
Artikel 5.1 första stycket	Artikel 28.1
Artikel 5.1 andra stycket	—
Artikel 5.1 tredje stycket	Artikel 31.3
Artikel 5.2 a, b, c och f	Artikel 29
Artikel 5.2 d	—
Artikel 5.2 e	Artikel 32
Artikel 5.3	Artikel 33
Artikel 5.4	—
Artikel 6	Artikel 5.4
Artikel 7.1 första stycket	Artikel 11.1 första stycket
Artikel 7.1 andra stycket a	Artikel 11.1 andra stycket
Artikel 7.1 andra stycket b	—
Artikel 7.2 första meningen	Artikel 8.1
Artikel 7.2 andra meningen	—
Artikel 7.2 tredje meningen	—

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 7.3	Artikel 8.3
Artikel 8.1	Artikel 12.1
Artikel 8.2	Artikel 5.1 h
Artikel 8.3 a	Artikel 12.2
Artikel 8.3 b	Artikel 12.3
Artikel 8.4	—
Artikel 9.1	Artikel 13.1 första stycket
Artikel 9.2	Artikel 13.1 andra stycket
Artikel 9.3	Artikel 13.2
Artikel 10	Artikel 14
Artikel 11.1	Artikel 34.1 och 34.2
Artikel 11.2	—
Artikel 11.3	Artikel 34.4
Artikel 11.4	Artikel 34.6
Artikel 11.5	Artikel 35.1
Artikel 11.6	Artikel 35.2
Artikel 11.7	Artikel 34.5
Artikel 12.1	Artikel 37.1
Artikel 12.2	Artikel 37.4 e
Artikel 12.3	Artikel 37.5 c
Artikel 12.4	Artikel 39.2
Artikel 13	Artikel 115
Artikel 14.1	—
Artikel 14.2	Artikel 45.3
Artikel 14.3	—
Artikel 15.1	Artikel 44.1 första meningen
Artikel 15.2	Artikel 44.3 och 44.5
Artikel 15.3	Artikel 44.3 och 44.5
Artikel 15.4	—
Artikel 15.5	Artiklarna 47.1 d, 47.2 b och 54.4 första meningen
Artikel 16.1	Artikel 45.1
Artikel 16.2	Artikel 44.2
Artikel 16.3 första meningen	Artikel 45.2
Artikel 16.3 andra meningen	Artikel 34.5
Artikel 17.1 första strecksatsen	Artikel 59.1
Artikel 17.1 andra strecksatsen	Artiklarna 56.1, 56.3 a, 56.4 och 58
Artikel 17.2	—
Artikel 18	Artikel 65.1, 65.2 och 65.3
Artikel 19.1	Artikel 66.1 och 66.3

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 19.2 a	Artikel 67
Artikel 19.2 b	Artikel 66.6
Artikel 19.3	Artikel 66.5
Artikel 19.4	Artikel 7
Artikel 20	Artikel 71
Artikel 21.1	Artikel 72.1
Artikel 21.2	Artikel 69
Artikel 21.3	Artikel 66.1
Artikel 21.4	Artikel 66.5
Artikel 22	Artiklarna 66.7, 67 sista meningen och 69.4
Artikel 23.1	Artikel 73.1
Artikel 23.2	Artiklarna 73.2 och 74
Artikel 23.3	Artikel 73.3
Artikel 23.4	Artikel 73.2
Artikel 23.5	Artikel 73.4 a
Artikel 23.6	Artikel 73.2 c och 73.4 b
Artikel 23.7	Artikel 74
Artikel 23.8	Artikel 74
Artikel 24.1	Artikel 75.1
Artikel 24.2	Artikel 57
Artikel 24.3	Artikel 46
Artikel 24.4	Artikel 76
Artikel 25.1	—
Artikel 25.2 a	—
Artikel 25.2 b	Artikel 77.1 c
Artikel 25.2 c	Artikel 77.1 f
Artikel 25.2 d	Artiklarna 48 c och d, 77.1 e och k
Artikel 25.2 e	—
Artikel 25.2 f	Artikel 70
Artikel 25.2 g	Artikel 77.1 h
Artikel 25.2 h	Artikel 46.2 b
Artikel 26	Artikel 78.1
Artikel 27.1	Artikel 80
Artikel 27.2	Artikel 79
Artikel 27.3	—
Artikel 27.4	Artikel 79.1
Artikel 27.5	—
Artikel 27.6	—
Artikel 27.7	—

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 27.8	Artikel 84.2
Artikel 27.9	Artikel 83.2
Artikel 27.10	—
Artikel 27.11	Artikel 84.1
Artikel 27.12 första meningen	Artikel 85
Artikel 27.12 andra meningen	—
Artikel 28	—
Artikel 29	—
Artikel 30.1 a	Artikel 87
Artikel 30.1 b	Artikel 90 a
Artikel 30.1 c	Artikel 88.2
Artikel 30.1 d	Artikel 90 b och f
Artikel 30.1 e	Artikel 90 c
Artikel 30.1 f	Artikel 90 d
Artikel 30.1 g	Artikel 90 e
Artikel 30.2 a	Artikel 89.1 f
Artikel 30.2 b	Artikel 89.1 d
Artikel 30.3	—
Artikel 31	—
Artikel 32.1 a	Artikel 94.2 a
Artikel 32.1 b	Artikel 94.2 c
Artikel 32.1 c	Artikel 94.2 d
Artikel 32.1 d	Artikel 94.2 e
Artikel 32.1 e	Artikel 94.2 f
Artikel 32.1 f	Artikel 94.2 h
Artikel 32.2 a	Artikel 94.2 a, c och d
Artikel 32.2 b	Artikel 94.2 i
Artikel 32.2 c	Artikel 94.2 e
Artikel 32.2 d	Artikel 94.2 h
Artikel 32.2 e	Artikel 94.2 e
Artikel 32.3	Artikel 93.3 a
Artikel 32.4 a	Artikel 93.3 c
Artikel 32.4 b	Artikel 93.3 d
Artikel 32.4 c	Artikel 93.3 d
Artikel 32.4 d	Artikel 8
Artikel 32.4 e	Artikel 93.3 e
Artikel 32.4 f	Artikel 94.2 k iii
Artikel 32.4 g	Artikel 93.3 e
Artikel 32.4 h	Artikel 93.3 f

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 32.5	Artikel 99.1
Artikel 32.6	Artikel 99.2
Artikel 32.7	—
Artikel 32.8 första meningen	Artikel 99.3
Artikel 32.8 andra meningen	Artikel 99.4
Artikel 32.9	—
Artikel 33.1	Artikel 100.1
Artikel 33.2	Artikel 101.1
Artikel 33.3	Artikel 100.2
Artikel 33.4	Artikel 100.4
Artikel 33.5	Artikel 100.5
Artikel 33.6	Artikel 101.2
Artikel 33.7	—
Artikel 34.1	Artikel 102.1
Artikel 34.2	Artikel 102.1 och 102.2
Artikel 34.3	Artikel 102.3
Artikel 35.1	Artikel 103.1
Artikel 35.2	Artikel 103.3
Artikel 35.3	Artikel 103.2
Artikel 35.4	—
Artikel 36.1	Artikel 104.1 c
Artikel 36.2 första meningen	—
Artikel 36.2 andra meningen	Artikel 104.2
Artikel 36.3 första stycket	Artikel 104.3 första meningen
Artikel 36.3 andra stycket	—
Artikel 36.3 tredje stycket första meningen	Artikel 104.3 c
Artikel 36.3 tredje stycket andra meningen	Artikel 104.3 b
Artikel 36.4	Artikel 104.3 a
Artikel 37.1	Artikel 105.1
Artikel 37.2	Artikel 105.2
Artikel 38.1	Artikel 106.1
Artikel 38.2	Artikel 106.2 c
Artikel 38.3	Artikel 106.3
Artikel 39.1	Artikel 107.1
Artikel 39.2	Artikel 107.2
Artikel 40.1	Artikel 108.1
Artikel 40.2	—
Artikel 40.3	Artikel 108.2
Artikel 40.4	—

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 41	Artikel 109.1
Artikel 42.1 a	—
Artikel 42.1 b	Artikel 111.2
Artikel 42.1 c	Artikel 111.3
Artikel 42.2	Artikel 110.2
Artikel 42.3	Artikel 111.2
Artikel 43.1 första meningen	—
Artikel 43.1 andra meningen	—
Artikel 43.1 a	—
Artikel 43.1 b	—
Artikel 43.1 c	—
Artikel 43.1 d–j	—
Artikel 43.1 k	—
Artikel 43.2	—
Artikel 44.1	Artikel 113.1
Artikel 44.2	—
Artikel 44.3	Artikel 113.1
Artikel 44.4 första stycket första meningen	Artikel 114.1
Artikel 44.4 första stycket andra meningen	Artikel 114.2
Artikel 44.5	—
Artikel 44.6	Artikel 114.1
Artikel 45.1	Artikel 116.1, 116.2 och 116.4
Artikel 45.2	Artikel 116.3
Artikel 45.3	Artikel 117
Artikel 45.4	Artikel 118
Artikel 45.5	Artikel 119
Artikel 45.6	—
Artikel 46.1 första meningen	Artikel 120.1
Artikel 46.1 andra meningen	Artikel 120.4
Artikel 46.1 tredje meningen	Artikel 120.2
Artikel 46.2	Artikel 120.3
Artikel 46.3	Artikel 121
Artikel 46.4	—
Artikel 46.5	—
Artikel 46.6	Artikel 122
Artikel 46.7	Artikel 123
Artikel 47.1	Artikel 125.1 a–e
Artikel 47.2	Artikel 125.2
Artikel 47.3	Artikel 125.1 f och g

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Artikel 47.4	—
Artikel 47.5	—
Artikel 48.1	Artikel 126.1
Artikel 48.2	Artikel 126.2
Artikel 48.3	Artikel 127.1 och 127.2
Artikel 48.4	Artikel 127.3
Artikel 48.5 första meningen	Artikel 127.3 f
Artikel 48.5 andra och tredje meningen	—
Artikel 49	Artikel 129
Artikel 50	—
Artikel 51.1	Artikel 130.1 och 130.2
Artikel 51.2	Artikel 130.3
Artikel 51.3	—
Artikel 52	Artikel 124
Artikel 53	Artikel 112
Artikel 54.1	Artikel 138.1
Artikel 54.2	Artikel 138.2
Artikel 54.3	Artikel 138.3
Artikel 54.4	Artikel 105.1
Artikel 54.5	Artikel 138.4
Artikel 55.1	Artikel 139.1
Artikel 55.2	Artikel 139.1
Artikel 56.1	Artikel 141.1
Artikel 56.2 a	—
Artikel 56.2 b	Artikel 141.2
Artikels 57–61	—
Artikel 62	Artikel 145
Artikel 63.1	—
Artikel 63.2	Artikel 25
Artikel 64 första stycket	Artikel 142.1
Artikel 64.1	Artikel 142.1
Artikel 64.2	Artikel 142.2
Artikel 65	—
Artikel 66	—
Artikel 67	—
Bilaga I	Bilaga I
Bilaga II	Bilaga II
Bilaga III	Bilaga III
Bilaga IV	—

Förordning (EG) nr 882/2004	Denna förordning
Bilaga V	—
Bilaga VI	Artiklarna 81 och 82.2
Bilaga VII	—
Bilaga VIII	—

2. Direktiv 96/23/EG

Direktiv 96/23/EG	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2 a	Artikel 19
Artikel 2 b	—
Artikel 2 c	Artikel 19
Artikel 2 d	Artikel 3.3
Artikel 2 e	Artikel 19
Artikel 2 f	Artikel 37.1
Artikel 2 g	—
Artikel 2 h	Artikel 19
Artikel 2 i	—
Artikel 3	Artiklarna 9.1, 9.2, 19, 109.1 och 112
Artikel 4.1	Artikel 4.1
Artikel 4.2	Artiklarna 4.2 a, 109.2 och 113
Artikel 4.3	—
Artikel 5	Artiklarna 111.2, 111.3, 113.1 a och 110.2
Artikel 6	Artikel 19.2 a och b
Artikel 7	Artikel 110.2
Artikel 8.1	—
Artikel 8.2	—
Artikel 8.3, 8.4 och 8.5	Artiklarna 11, 113 och 114
Artikel 9 A	—
Artikel 9 B	—
Artikel 10	Artikel 15
Artikel 11.1 och 11.2	Artiklarna 9 och 10
Artikel 11.3	Artiklarna 19.2 c, 137 och 138
Artikel 12 första stycket	Artikel 9.4
Artikel 12 andra stycket	Artikel 15
Artikel 13	Artiklarna 19.2 c, 137 och 138
Artikel 14.1	Artiklarna 100 och 101
Artikel 14.2	Artikel 93

Direktiv 96/23/EG	Denna förordning
Artikel 15.1 första stycket	Artikel 19.2 a och b
Artikel 15.1 andra stycket	Artikel 34.6
Artikel 15.1 tredje stycket	—
Artikel 15.2 första stycket	Artikel 34.6
Artikel 15.2 andra stycket	Artikel 35.3
Artikel 15.3 första, andra och tredje styckena	Artiklarna 19.2 c och 138
Artikel 15.3 fjärde stycket	Artiklarna 65–72
Artikel 16.1	Artiklarna 105.1, 108.1 och 138
Artikel 16.2 och 16.3	Artiklarna 19.2 c och 138
Artikel 17	Artiklarna 19.2.c och 138
Artikel 18	Artiklarna 19.2 c och 138
Artikel 19	Artikel 138.4
Artikel 20.1	Artiklarna 102–108
Artikel 20.2 första stycket	Artikel 106.1 och 106.2
Artikel 20.2 andra stycket	Artikel 106.3
Artikel 20.2 tredje och fjärde styckena	Artikel 108.1
Artikel 20.2 femte och sjätte styckena	Artikel 108.2
Artikel 21	Artiklarna 116, 117 och 119
Artikel 22	Artikel 137
Artikel 23	Artiklarna 19.2 c och 138
Artikel 24.1 och 24.2	Artiklarna 18.2 d, 19.2 c, 137 och 138
Artikel 24.3	Artiklarna 18.2 d, 19.2 c och 138
Artikel 25	Artiklarna 19.2 c och 138.2
Artikel 26	Artikel 7
Artikel 27	Artikel 139
Artikel 28	Artikel 139
Artikel 29.1 och 29.2	Artiklarna 125, 126, 127 och 129
Artikel 29.3	Artiklarna 47–64
Artikel 29.4	Artikel 113.1
Artikel 30.1 och 30.2	Artiklarna 65–72
Artikel 30.3	Artikel 129.3
Artikel 31	Artiklarna 78–85
Artikel 33	Artikel 145
Artikel 34	Artikel 19.2 a och b
Artikel 35	—
Artikel 36	—

Direktiv 96/23/EG	Denna förordning
Artikel 37	—
Artikel 38	—
Artikel 39	—
Bilaga I	Artikel 19.2 a och b
Bilaga II	Artikel 19.2 a och b
Bilaga III	Artikel 19.2 a och b
Bilaga IV	Artikel 19.2 a och b

3. Direktiven 89/662/EEG och 90/425/EEG

Direktiv 89/662/EEG	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2.1, 2.2 och 2.3	—
Artikel 2.4	Artikel 3.3
Artikel 2.5	Artikel 3.32
Artikel 3.1 första och andra styckena	—
Artikel 3.1 tredje stycket	Artikel 9.1
Artikel 3.1 fjärde stycket	Artiklarna 137.2, 137.3 och 138
Artikel 3.2	—
Artikel 3.3	—
Artikel 4.1 första meningen	Artiklarna 9.1, 10, 137 och 138
Artikel 4.1 första strecksatsen	Artikel 9.6 a
Artikel 4.1 andra strecksatsen	—
Artikel 4.2	Artikel 139
Artikel 5.1 a första stycket	Artikel 9
Artikel 5.1 a andra stycket	Artikel 137.2 och 137.3
Artikel 5.1 b	—
Artikel 5.2	—
Artikel 5.3 a, b och d	—
Artikel 5.3 c	Artikel 9.7
Artikel 5.4 och 5.5	—
Artikel 6.1	Artikel 49
Artikel 6.2	—
Artikel 7.1	Artiklarna 102–108 och 138
Artikel 7.2	—
Artikel 8.1	Artiklarna 102–108
Artikel 8.2	Artiklarna 7 och 138.3
Artikel 8.3	Artikel 138.4
Artikel 9	—
Artikel 10	Artikel 4.1

Direktiv 89/662/EEG	Denna förordning
Artikel 11	Artiklarna 10, 14 och 15
Artikel 12	—
Artikel 13	—
Artikel 14	—
Artikel 15	—
Artikel 16.1	Artikel 113.1
Artikel 16.2	—
Artikel 16.3	Artikel 113.2
Artikel 17	Artikel 145
Artikel 18	Artikel 145
Artikel 19	—
Artikel 20	—
Artikel 22	—
Artikel 23	—
Bilaga A	—
Bilaga B	—
Direktiv 90/425/EEG	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2.1–2.5	—
Artikel 2.6	Artikel 3.3
Artikel 2.7	Artikel 3.32
Artikel 3.1 och 3.2	—
Artikel 3.3	Artiklarna 9, 137.2, 137.3 och 138
Artikel 3.4	—
Artikel 4.1	Artikel 9
Artikel 4.2	—
Artikel 4.3	Artikel 139
Artikel 5.1 a första stycket	Artikel 9
Artikel 5.1 a andra stycket	Artikel 137.2 och 137.3
Artikel 5.1 b i första stycket	—
Artikel 5.1 b i andra stycket	Artikel 9
Artikel 5.1 b ii, iii och iv	—
Artikel 5.2 a första stycket	Artikel 9.7
Artikel 5.2 a andra och tredje styckena	—
Artikel 5.2 b	—
Artikel 5.3	—
Artikel 6	—

Direktiv 90/425/EEG	Denna förordning
Artikel 7.1	Artikel 49
Artikel 7.2	—
Artikel 8.1	Artiklarna 102–108 och artikel 138
Artikel 8.2	—
Artikel 9.1	Artiklarna 102–108
Artikel 9.2	Artiklarna 7 och 138.3
Artikel 9.3	Artikel 138.4
Artikel 9.4	—
Artikel 10	—
Artikel 11	Artikel 4.1
Artikel 12	—
Artikel 13	Artiklarna 10, 14 och 15
Artikel 14	—
Artikel 15	—
Artikel 16	—
Artikel 17	Artikel 145
Artikel 18	Artikel 145
Artikel 19	Artikel 145
Artikel 20	Artiklarna 131, 132, 133 och 134
Artikel 21	—
Artikel 22.1	Artikel 113.1
Artikel 22.2	—
Artikel 22.3	Artikel 113.2
Artikel 23	—
Artikel 24	—
Artikel 26	—
Artikel 27	—
Bilaga A	—
Bilaga B	—
Bilaga C	—

4. Direktiven 97/78/EG och 91/496/EEG

Direktiv 97/78/EG	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2	Artikel 3
Artikel 2.2 a	Artikel 3.19
Artikel 2.2 b	Artikel 3.41
Artikel 2.2 c	Artikel 3.42
Artikel 2.2 d	Artikel 3.43

Direktiv 97/78/EG	Denna förordning
Artikel 2.2 e	—
Artikel 2.2 f	Artikel 3.37
Artikel 2.2 g	Artikel 3.38
Artikel 2.2 h	—
Artikel 2.2 i	—
Artikel 2.2 j	—
Artikel 2.2 k	Artikel 3.3
Artikel 3.1 och 3.2	Artikel 47.1
Artikel 3.3	Artiklarna 15, 56.1 och 56.3
Artikel 3.4	Artikel 57
Artikel 3.5	Artiklarna 47.2, 47.3 och 58
Artikel 4.1	Artikel 49.2
Artikel 4.2	—
Artikel 4.3 och 4.4	Artiklarna 49.1, 49.2, 49.3 och 52
Artikel 4.5	Artikel 52
Artikel 5.1	Artikel 56.3 b och 56.4
Artikel 5.2	Artikel 50.4
Artikel 5.3	Artikel 50.2 och 50.3
Artikel 5.4	Artikel 58
Artikel 6.1 a första stycket	Artikel 64.1
Artikel 6.1 a andra stycket	Artikel 64.2
Artikel 6.1 b	—
Artikel 6.2	Artiklarna 59 och 62
Artikel 6.3	Artikel 63
Artikel 6.4	Artiklarna 60.1 och 63.3
Artikel 6.5	—
Artikel 6.6	Artiklarna 60.2, 62.3, 63.5, 64.2 och 64.4
Artikel 7.1	Artikel 50.1
Artikel 7.2	Artiklarna 49.1, 49.2, 49.3 och 52
Artikel 7.3	Artikel 57
Artikel 7.4	Artiklarna 50.2, 55 och 56.4
Artikel 7.5	—
Artikel 7.6	Artiklarna 52 och 58
Artikel 8.1	—
Artikel 8.2	Artikel 77.1 b
Artikel 8.3, 8.4, 8.5, 8.6 och 8.7	Artikel 77.2
Artikel 9	Artikel 51.1 b och c
Artikel 10.1, 10.2 och 10.4	Artikel 54.2
Artikel 10.3	—

Direktiv 97/78/EG	Denna förordning
Artikel 11	Artikel 51.1 d
Artikel 12	Artiklarna 48 h och 77.1 k
Artikel 13	Artikel 77.1 c
Artikel 14	—
Artikel 15	Artikel 77.1 h
Artikel 16.1 a	Artikel 48 d
Artikel 16.1 b	Artikel 48 e
Artikel 16.1 c	Artikel 48 c
Artikel 16.1 d	Artikel 48 g
Artikel 16.1 e	Artikel 48 a
Artikel 16.1 f	Artikel 48 b
Artikel 16.2	—
Artikel 16.3	—
Artikel 16.4	Artikel 77.1 c och f
Artikel 17.1	Artikel 66.3
Artikel 17.2	Artikel 66.1, 66.2 och 66.3
Artikel 17.2 a	Artiklarna 66.3.b, 69 och 72
Artikel 17.2 a första strecksatsen	—
Artikel 17.2 a andra strecksatsen	Artikel 68.1 a
Artikel 17.2 b	Artikel 69
Artikel 17.3	Artiklarna 65.4, 65.5 och 65.6
Artikel 17.4	—
Artikel 17.5	Artiklarna 66.7 och 69.4
Artikel 17.6	—
Artikel 17.7	Artiklarna 65.6, 70 och 71.3
Artikel 18	Artikel 64.2
Artikel 19.1	Artikel 77.1 g
Artikel 19.2	Artikel 77.1 a
Artikel 19.3	Artikel 64.3 a och 64.4
Artikel 20.1	Artikel 65
Artikel 20.2	—
Artikel 22.1	—
Artikel 22.2	Artikel 67
Artikel 22.3	—
Artikel 22.4	—
Artikel 22.5	—
Artikel 22.6	—
Artikel 22.7	—

Direktiv 97/78/EG	Denna förordning
Artikel 24	Artikel 65.4, 65.5 och 65.6
Artikel 24.3	Artiklarna 73 och 129
Artikel 25.1	Artiklarna 102–108
Artikel 25.2	Artikel 7
Artikel 25.3	—
Artikel 26	Artikel 130.5 och 130.6
Artikel 27	Artiklarna 5.4, 130.1 och 130.6
Artikel 28	—
Artikel 29	—
Artikel 30	—
Artikel 31	—
Artikel 32	—
Artikel 33	—
Artikel 34	—
Artikel 35	—
Artikel 36	—
Bilaga I	Bilaga I
Bilaga II	Artikel 64
Bilaga III	Artikel 52
Direktiv 91/496/EEG	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2.1	—
Artikel 2.2 a	Artikel 3.41
Artikel 2.2 b	Artikel 3.42
Artikel 2.2 c	Artikel 3.43
Artikel 2.2 d	—
Artikel 2.2 e	Artikel 3.37
Artikel 2.2 f	Artikel 3.38
Artikel 3.1 a	Artiklarna 56.1, 56.3 a och 58 b
Artikel 3.1 b	Artiklarna 47.1 och 66.2
Artikel 3.1 c i	Artiklarna 56.3 b, 56.5 och 57
Artikel 3.1 c ii	Artikel 79.1
Artikel 3.1 d	Artikel 57
Artikel 3.2	—
Artikel 4.1	Artiklarna 49.1 och 52
Artikel 4.2	Artiklarna 49.1, 49.2, 49.3 och 52
Artikel 4.3	Artikel 51.1 c
Artikel 4.4	Artikel 79.1

Direktiv 91/496/EEG	Denna förordning
Artikel 4.5	Artiklarna 5.4, 51.1 c och 52
Artikel 5	Artiklarna 55, 56.3 b, 56.5, 57, 58 a och 66.1
Artikel 6.1	—
Artikel 6.2 a	Artikel 64.1 och 64.2
Artikel 6.2 b	Artikel 64.1
Artikel 6.2 c	Artikel 59
Artikel 6.2 d	Artikel 64.3 a och 64.4
Artikel 6.3	Artikel 60
Artikel 6.3 a	Artikel 60.1 c
Artikel 6.3 b	Artikel 60.1 c
Artikel 6.3 c	Artiklarna 59.2 och 64.3
Artikel 6.3 d	—
Artikel 6.3 e	Artiklarna 59.2 och 64.3
Artikel 6.3 f	Artiklarna 59.2 och 64.3
Artikel 6.3 g	—
Artikel 6.4	Artiklarna 59 och 60.1
Artikel 6.5	Artikel 60.2
Artikel 7.1 första strecksatsen	Artikel 50.2
Artikel 7.1 andra strecksatsen	Artiklarna 56.3 b, 56.5 och 58
Artikel 7.1 tredje strecksatsen	Artikel 50.1
Artikel 7.2	Artikel 58
Artikel 7.3	—
Artikel 8	Artikel 53.1 b
Artikel 9	Artikel 51.1 d
Artikel 10	Artikel 66.2
Artikel 11.1	Artikel 65
Artikel 11.2	—
Artikel 12.1	Artiklarna 66, 68 och 69
Artikel 12.2	Artiklarna 66.3 och 9
Artikel 12.3	Artiklarna 70, 71.3 och 72.3
Artikel 12.4	—
Artikel 12.5	—
Artikel 13	Artikel 64.2
Artikel 14	—
Artikel 15	Artikel 79.1
Artikel 16	Artikel 54
Artikel 17	Artikel 7
Artikel 17a	—

7.4.2017

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 95/139

Direktiv 91/496/EEG	Denna förordning
Artikel 18.1	—
Artikel 18.2	Artikel 67
Artikel 18.3	—
Artikel 18.4	—
Artikel 18.5	—
Artikel 18.6	—
Artikel 18.7	—
Artikel 18.8	—
Artikel 19	Artiklarna 116 och 117
Artikel 20	Artiklarna 102–108
Artikel 21	Artikel 130.5 och 130.6
Artikel 22	—
Artikel 23	—
Artikel 24	—
Artikel 25	—
Artikel 26	—
Artikel 27	—
Artikel 28	—
Artikel 29	—
Artikel 30	—
Artikel 31	—
Bilaga A	Artikel 64
Bilaga B	Artikel 66.2

5. Direktiv 96/93/EC

Direktiv 96/93/EC	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2.1 första stycket	—
Artikel 2.1 andra stycket	Artikel 3.26
Artikel 2.2	Artikel 3
Artikel 3.1	Artikel 88.2 b
Artikel 3.2	Artikel 88.3 a och b
Artikel 3.3	Artikel 89.1 b
Artikel 3.4	Artikel 88.3 b
Artikel 3.5	Artikel 90
Artikel 4.1	Artiklarna 88.2 a och 89.2

Direktiv 96/93/EC	Denna förordning
Artikel 4.2	Artikel 89.1 c
Artikel 4.3	Artikel 89.1 e
Artikel 5	Artikel 89.2
Artikel 6	Artikel 129
Artikel 7	Artikel 145
Artikel 8	—
Artikel 9	—
Artikel 10	—

6. Direktiv 89/608/EEG

Direktiv 89/608/EEG	Denna förordning
Artikel 1	—
Artikel 2	—
Artikel 3	Artiklarna 102–108
Artikel 4	Artiklarna 102–108
Artikel 5	Artiklarna 102–108
Artikel 6	Artiklarna 102–108
Artikel 7	Artiklarna 102–108
Artikel 8	Artiklarna 102–108
Artikel 9	Artiklarna 102–108
Artikel 10	Artikel 8 och artiklarna 102–108
Artikel 11	—
Artikel 12	Artiklarna 102–108
Artikel 13	—
Artikel 14	—
Artikel 15	Artikel 8 och artiklarna 102–108
Artikel 16	—
Artikel 17	—
Artikel 18	—
Artikel 19	—
Artikel 20	—

7. Beslut 92/438/EEG

Beslut 92/438/EEG	Denna förordning
Artikel 1	Artiklarna 131–136
Artikel 2	—
Artikel 3	Artiklarna 131–136
Artikel 4	Artiklarna 131–136

7.4.2017

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 95/141

Beslut 92/438/EEG	Denna förordning
Artikel 5	Artiklarna 131–136
Artikel 6	Artikel 64.3 f
Artikel 7	—
Artikel 8	—
Artikel 9	—
Artikel 10	—
Artikel 11	—
Artikel 12	—
Artikel 13	—
Artikel 14	—
Artikel 15	—
Bilaga I	Artiklarna 131–136
Bilaga II	Artiklarna 131–136
Bilaga III	Artiklarna 131–136

8. Förordning (EG) nr 854/2004

Förordning (EG) nr 854/2004	Denna förordning
Artikel 1.1	Artikel 1.2 a
Artikel 1.1a	—
Artikel 1.2	—
Artikel 1.3	—
Artikel 2.1 c	Artikel 3.3
Artikel 2.1 f	Artikel 3.32
Artikel 2.1 g	—
Artikel 2.1 h	Artikel 3.49
Artikel 2.1 i	—
Artikel 2.2	—
Artikel 3	Artikel 148
Artikel 4.1	Artikel 15.1 och 15.2
Artikel 4.2	Artikel 18.1
Artikel 4.3	Artikel 18
Artikel 4.4	Artikel 18.2 d och 18.8 a
Artikel 4.5	Artikel 18.2 d och 18.8 a
Artikel 4.6	—
Artikel 4.7	Artiklarna 17 a och b, 18.2 d och 18.5
Artikel 4.8	Artiklarna 9.1 och 18.8 a
Artikel 4.9	Artiklarna 9.1 och 18.8 a
Artikel 5.1	Artiklarna 17, 18.1, 18.2, 18.7 a och b, 18.8 a och d
Artikel 5.2	Artiklarna 17 a och b, 18.4, 18.5 och 18.8 e

Förordning (EG) nr 854/2004	Denna förordning
Artikel 5.3	Artiklarna 18.8 c och 138
Artikel 5.4	Artiklarna 17 a och b, 18.5, 18.7 a, b, e och j, 18.8 a och d
Artikel 5.5	Artikel 5.1 e, g och h
Artikel 5.6	Artikel 18.3, 18.4 och 18.7 k
Artikel 5.7	Artikel 18.7 j
Artikel 6	Artikel 18.6, 18.7 g och 18.8 b
Artikel 7	Artikel 18.8 a
Artikel 8	Artikel 18.8 a
Artikel 10	—
Artikel 11	Artiklarna 126 och 127
Artikel 12	Artikel 126
Artikel 13	Artiklarna 126 och 127
Artikel 14	Artikel 126
Artikel 15.1	Artikel 18.1 och 18.8 a
Artikel 15.2	Artikel 126
Artikel 15.3	Artikel 18.8 a
Artikel 15.4	Artikel 18.8 a
Artikel 16 första stycket	Artikel 18.7
Artikel 16 andra stycket	Artikel 18.8
Artikel 17.1	Artikel 18.7 och 18.8
Artikel 17.2	Artikel 18.7
Artikel 17.3–17.7 med undantag av fall som avses i 17.4 a iii	—
Artikel 17.3–17.8 tillämplig på fall som avses i 17.4 a iii	Artikel 18.9
Artikel 18	Artikel 18.7 och 18.8
Artikel 19	Artikel 145
Artikel 20	—
Artikel 21.1	Artikel 114
Artikel 22	Artikel 167
Bilaga I	Artiklarna 17, 18.1, 18.2, 18.3, 18.4, 18.7 a, b, c, d, f, k och j, 18.8 a, c, d och e
Bilaga II	Artikel 18.1, 18.6, 18.7 g, 18.8 a och b
Bilaga III	Artikel 18.1 och 18.8 a
Bilaga IV	Artikel 18.1 och 18.8 a och f
Bilaga V	Artikel 126
Bilaga VI	Artikel 126

Departementsserien 2018

Kronologisk förteckning

---

1. Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv. Ju.
2. Reglering av mikrosimuleringsmodellen Fasit. Fi.
3. Uppbörd av böter efter EU:s dataskyddsreform. Ju.
4. En ny stödordning för säkerhets-höjande åtgärder inom det civila samhället. Ku.
5. Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården. S.
6. Granskning av Transportstyrelsens upphandling av it-drift. N.
7. Konsekvenser för arbetsgivare vid återkallelse av uppehållstillstånd för arbete. Ju.
8. Översyn av grundskyddet för pensionärer. S.
9. Snabbare lagföring. Ju.
10. EU:s framtida jordbrukspolitik. N.
11. Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen. S.
12. Anpassning av lagen om passagerarregister till EU:s dataskyddsreform. Ju.
13. Långsiktigt stöd till det civila samhället. Ku.
14. Fördjupad översyn av Försvarsmaktens logistikförsörjning i fråga om vidmakthållande och upphandling. Fö.
15. Direktivet om ett ökat aktieägar-engagemang. Förslag till genomförande i svensk rätt. Ju.
16. Konsolidering av nationella och internationella riktlinjer för exportkontroll av krigsmateriel. UD.
17. Ändring av det kön som framgår av folkbokföringen. S.
18. Hyresgästskydd när en lägenhet förstörs. Ju.
19. Resning vid nya uppgifter om den tilltalades ålder. Ju.
20. Tillstånd till offentlig danstillställning. Ju.
21. Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården. S.
22. Genomförande av terrorismdirektivets brottsofferbestämmelser. Ju.
23. Vissa frågor om barnpornografibrottet och om avskaffad preskription för allvarliga brott mot barn. Ju.
24. Genomförande av EU:s geoblockeringsförordning. UD.
25. Avgiftsfrihet för screening för livmodershalscancer. S.
26. Tjänstledighet för politiska uppdrag på lokal och regional nivå i ett annat land. Undanröjande av ett gränshinder. Fi.
27. Anpassningar av svensk lag med anledning av kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/161. S.
28. Förlängt anställningsskydd till 69 år. A.
29. Brott mot förtroendevalda. Ju.
30. Tillståndsprövning av vapendelar m.m. Ju.
31. Utveckling av verksamheter som bedrivs enligt lagen om läkarvårds-ersättning och lagen om ersättning för fysioterapi. S.
32. Ersättning vid arbetslivsinriktad rehabilitering. S.
33. Översyn av lagstiftningen mot s.k. fordonsmålvakter. N.
34. Straffrättsliga bestämmelser till skydd för EU:s finansiella intressen. Ju.

35. Polisens tillgång till uppgifter från signalspaning. Ju.
36. Utökade möjligheter att avansluta tandvårdsgivare som misskött sig från det statliga tandvårdsstödet. S.
37. Genomförande av student- och forskardirektivet. Ju.
38. Anpassad miljöprövning för en grön omställning. M.
39. Kompletterande bestämmelser till lagen om tobak och liknande produkter. S.
40. Fredsplikt på arbetsplatser där det finns kollektivavtal och vid rättstvister. A.
41. En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning. N.

Departementsserien 2018

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

Förlängt anställningsskydd till 69 år. [28]
Fredsplikt på arbetsplatser där det finns kollektivavtal och vid rättstvister. [xx]

Finansdepartementet

Reglering av mikrosimuleringsmodellen Fasit. [2]
Tjänstledighet för politiska uppdrag på lokal och regional nivå i ett annat land. Undanröjande av ett gränshinder. [26]

Försvarsdepartementet

Fördjupad översyn av Försvarsmaktens logistikförsörjning i fråga om vidmakthållande och upphandling. [14]

Justitiedepartementet

Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv. [1]
Uppbörd av böter efter EU:s dataskyddsreform. [3]
Konsekvenser för arbetsgivare vid återkallelse av uppehållstillstånd för arbete. [7]
Snabbare lagföring. [9]
Anpassning av lagen om passagerarregister till EU:s dataskyddsreform. [12]
Direktivet om ett ökat aktieägarengagemang. Förslag till genomförande i svensk rätt. [15]
Hyresgästskydd när en lägenhet förstörs. [18]
Resning vid nya uppgifter om den tilltalades ålder. [19]
Tillstånd till offentlig danstillställning. [20]
Genomförande av terrorismdirektivets brottsofferbestämmelser. [22]

Vissa frågor om barnpornografibrottet och om avskaffad preskription för allvarliga brott mot barn. [23]

Brott mot förtroendevalda. [29]
Tillståndsprovning av vapendelar m.m. [30]
Straffrättsliga bestämmelser till skydd för EU:s finansiella intressen. [34]
Polisens tillgång till uppgifter från signalspaning. [35]
Genomförande av student- och forskardirektivet. [37]

Kulturdepartementet

En ny stödordning för säkerhetshöjande åtgärder inom det civila samhället. [4]
Långsiktigt stöd till det civila samhället. [13].

Miljö- och energidepartementet

Anpassad miljöprovning för en grön omställning. [38]

Näringsdepartementet

Granskning av Transportstyrelsens upphandling av it-drift. [6]
EU:s framtida jordbrukspolitik. [10]
Översyn av lagstiftningen mot s.k. fordonsmålvakter. [33]
En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning. [41]

Socialdepartementet

Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården. [5]
Översyn av grundskyddet för pensionärer. [8]
Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen. [11]

Ändring av det kön som framgår
av folkbokföringen. [17]

Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet
och en effektivare hantering av
behörighetsärenden inom hälso-
och sjukvården. [21]

Avgiftsfrihet för screening
för livmodershalscancer. [25]

Anpassningar av svensk lag med anledning
av kommissionens delegerade
förordning (EU) 2016/161. [27]

Utveckling av verksamheter som bedrivs
enligt lagen om läkarvårdsersättning
och lagen om ersättning för fysio-
terapi. [31]

Ersättning vid arbetslivsinriktad
rehabilitering. [32]

Utökade möjligheter att avansluta
tandvårdsgivare som misskött sig från
det statliga tandvårdsstödet. [36]

Kompletterande bestämmelser till lagen
om tobak och liknande produkter. [39]

Utrikesdepartementet

Konsolidering av nationella och inter-
nationella riktlinjer för exportkontroll
av krigsmateriel. [16]

Genomförande av EU:s
geoblockeringsförordning. [24]

En departementspromemoria arbetas fram inom Regeringskansliet. Den publiceras i departementsserien, förkortad Ds.

NORSTEDTS
JURIDIK

IIIKARNOV GROUP

106 47 Stockholm Tel 08-598 19190 kundservice@nj.se www.nj.se

ISBN 978-91-38-24883-6 ISSN 0284-6012